

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sngár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat

(Fő-ut 6. sz.)

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korareggel

# ZALA

**POLITIKAI NAPILAP**

Előfizetési árak:

helyben hához szállítva, vagy posta-szétküldéssel

Egész évre K 60-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy óra „ 5-

Egyes szám ára 20 L.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 79.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

**TÓTH ZOLTÁN**

Főmunkatárs és lapfőlapos:

**CSILLAG JENŐ**

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint veszt fel a kiadóhivatal.

## Kommunista zavargások Budapesten.

**Vérbefult kommunista gyűtés. — A bolsevikiek a hadügyminiszter lemondását követelik. — Felfegyverkeztek Kun Béla katonái. — A helyőrség nagy része a kormány mellett. — A hadügyminiszter nem mond le.**

Budapest, dec. 31. Az Üllői-uti egyes honvédlaktanyában ma délután a kommunista katonák gyűlést tartottak, amelyen Kun Béla helyettes vezér is megjelent. Kun Béla beszédében különösen a liszték ellen izgatott, akik — mint mondta — a végrehid-a katonák a katonákat és okai a stafáriumnak is. Állást foglalt a kommunista vezér az új hadügyminiszter ellen is, aki szerinte ellenfele már és lemondását követelte. Kun Béla beszédében történt, hogy a kaszárnya egyik székéből levelet adott le, amelyet több szabályos sortűz gyűlésen. Az udvaron álló körülmények három méter főtűz katonákra ugrott, hatvan penik lett a tűz, Kun Béla tüstén lezuhant az emelvényről és tengereszeitől körülvéve auton elmozdított. Az udvaron álló katonák felrohantak annak az épületnek az emeletére, ahonnan a lövés eldőlt, de csak egy hadnagyot találtak ott. Ezt elfogták, felfegyverezték és lehurcolták az udvarra, ahol a sortűz három halottja és több sebesültje feküdt. A tüzet vezénylő hadnagyot egyből föbe verték, majd agyonlőtték. A katonák közben megrohanták a rektórákat, minden katonát felfegyvereztek: két kocsi töltényt és rengeteg kézigranátot osztottak ki. Közben kiadták a jelszót: Fel Budára, a várba! Fegyverrel kell lemondani az új hadügyminiszter! — Pogány József kormánybiztos, aki Kun Béla ellen akart felszólalni a gyűlésen, nyugalmára intette a katonákat. Rojkó Alfréd alezredek is csillapítani igyekezett, egy szakaszvezető azonban hozzáugrott és ledöntötte fejéről a saphát.

A kaszárnyából néhány száz katonát kivonult és elzárta a Hungária-körutat, majd amikor rendőrök jöttek autokon és meglátnak őket, menekülésre kényszerítették őket. A rendőrök gépfegyverekkel a Víztorony feje felé vonultak, ahol felállították gépfegyvereiket. — Nem sokára ezután a kommunista csapat fegyverekkel, gépfegyverekkel és autókkal elindult a főváros belseje felé, a katonai karhatalmi csapat azonban elzárta előlük az utat.

Időközben az Üllői-uton történeteket hírt vittek a 32-esek laktanyájába is. Két szervező gyűlésre hívta össze a laktanya legénységét és az egybegyűlt legénység előtt azt hangoztatták, hogy miután az Üllői-uti laktanyában a kommunisták győztek, ajánlatos volna, ha a 32-esek is csatlakoznának hozzájuk. A legénység gyűlése után a bizalmi férfiak tartottak értekezést, amelyen Bobroczy alezredek is részt vett. Mialatt a bizalmi férfiak értekezlete folyt,

megjelent a Mária Terézia laktanyában Kun Béla-tengerés ei kérésében, hogy itt is felállítsák a katonákat. De ezek a bolsevista vezér ellen fordultak és elfogták. Ennek hírére délután egy óra körül fegyveres kommunista csapat indult Kun Béla kiszabadítására, időközben azonban Pogány kormánybiztos rendeletére Kánt szabadon bocsátották. A 32-esek körében is tömegesen akadnak kommunisták, akik azt hangoztatták, hogy el kell menni a várba és le kell mondani a hadügyminisztert. A bizalmi férfiak azonban lezárták a kapukat: a katonákat kiteraszították ugyan, de a fegyvereket elszedték tőlük.

A déli órákban történt, hogy az Üllői-uton néhány száz katonát meglátnak több parasztszekeret, amelyek kőgranátokat vittek a laktanyába. A kőgranátokat szétosztották maguk között. Ugyanígy megtámadták két másik parasztszekeret, amelyek 40 gépfegyvert a főkapitányságra igyekeztek. Ezeket is hatalmukba kerítették.

Azok a katonák, akik a hadügyminiszterium elé akartak vonulni, a Mária Terézia laktanya előtt gyülekeztek. A több száz lövegrugó csapat el is indult, de sem főkapitányságra, — amelyet szintén meg akartak látni, — sem a hadügyminiszterium elé nem érkeztek meg: ügyintézők utközben szétosztották.

Közben a főkapitányságot valóságos ostromállapotba helyezték. A Lánchid környékét a rendőrök és a karhatalmi véderő csapatai gépfegyverekkel szállították meg. A Lánchidon elhelyezett 16 gépfegyveren kívül jutott egyegy a rendőrfőkapitányság kapuiba is. Erős készültség szállotta meg a budai Albrecht-ut feljárát is, a hadügyminiszteriumban pedig két rohamszázadot helyeztek el gépfegyverosztagokkal.

Megbízható forrásból szerzett értesítés szerint Budapest helyőrségének legnagyobb része a kormány mellé állt. Délután valamennyi kaszárnyából az a jelentés érkezett, hogy a katonaság nagy része továbbra is kitart Károlyi mellett, — eltekintve a körülből 300 főnyi bolsevista katonától, akik azonban látva a helyzet reménytelenségét, szétosztották.

A délutáni órákban egy francia alezredek telefonon felkérte a rendőrfőkapitányságot és informáltatta magát a történésekről. Amikor megtudta, hogy miről van szó, azonnal magához

rendelte Ferenczy őrnagyot és hosszasan tárgyalt vele. — A hadügyminiszter az Üllői-uti események dolgában elrendelte a hadbírószági vizsgálatot, meg tudandó, hogy kinek a parancsra történtek a lövések. A kormány délután minisztertanácsra ült össze az egyes honvéd laktanyában történt zavargás megbeszélésére.

Károlyi miniszterelnök hosszasan tárgyalt Fes-telich hadügyminiszterrel és Nagy Virsa belügyminiszterrel. Értesülésünk szerint a kormány szótartand el van tőkelve, hogy a ma megnyitvánult terrornak nem enged: nem ismerik el a katonaság azon jogát, hogy egyre-másra megbuktassa a neki nem tetsző hadügyminisztert.

### Francia csapatok Budapesten.

Budapest, dec. 31. Ma reggel körülbelül 500 főnyi francia csapat érkezett Budapestre, amelyet Rákospalotán szállásoltak el.

Budapest, dec. 31. Délután újabb 800 főnyi francia csapat érkezett Budapestre.

### Magyarország sorsáról külön bizottság tárgyal a békekonferencián

Koppenhága, dec. 31. A Berlingske Tidende londoni jelentése szerint Wilson a magyar kérdést külön bizottsággal fogja tárgyalni. A tárgyalások, amelyek Magyarország sorsát fogják véglegesen eldönteni, Wilson intenciói szerint az igazságosság szemében fognak folyni, főelvük pedig az lesz, hogy a tartós békét biztosítsák.

### Mackensen nem fogoly.

Budapest, dec. 31. A mai déli lapok azt írták, hogy a francia csapatok Mackensen főthi káptályát körülzárták és kijelentették neki, hogy felsőbb parancsra internálják. E hírt felhivatalosan megcáfolják. A francia csapatok csak Rákospalotára mentek ki, ahol elszállásolták őket. Főthou egyáltalán nem jártak.

### Munkástanács — Angliában.

Hága, dec. 31. A Daily Telegraph szerint Angliában, Manchesterben munkástanács alakult. A lap azt írja, hogy ha a németországi bolsevizmussal gyorsan nem végeznek, akkor számolni kell azzal, hogy a bolsevista mozgalom Angliára is áttérjed.

### Harc a bolsevizmus ellen.

#### Angolok és németek — együtt.

Amsterdam, dec. 31. Revalból jelentik: Nyolc angol hadihajó befutott Reval kikötőjébe és csapatokat szállított partra. Rigán jan. 2-ikán szállják meg az angolok. Az angol és német csapatok együttesen harcolnak az orosz bolsevik csapatok ellen.



## A horvátok kivonulnak Muraközből?

**Kotorban már pakolnak.**

(Saját tudósítónktól.) A muraközi horvát uralkom — úgy látszik — utolsó napjait éli. Teljesen megbízható helyről jelentik a Zalának, hogy a **Kotori megszállva tartó horvát zászlóalj, amely 700 emberből és 26 tisztből áll — tegnap éjjel parancsot kapott a kivonulásra.** A kotori zászlóaljnak Varazsda kell visszatérnie. Hogy a Muraköz egyéb részeit megszállva tartó csapatok kaptak-e hasonló parancsot, arról nincs értesítése a Zalának, azonban a kotori horvát tisztek ezt bizonyosra veszik. A horvát tisztek szerint a visszavonulás oka abban a súlyos konfliktusban keresendő, amely Jugoszlávia és Osztrákország között támadt bizonyos vitás területek körül. A jugoszlávok szerint a háború elkerülhetetlen; egyes területek hovatartozandóságát még a békekonferencia előtt fegyveresen akarják eldönteni úgy a horvátok, mint az olaszok. Ez a magyarázat csöppet sem valószínű, habár több más okuk is van a horvátoknak, hogy haldéktalanul elhagyják dicséletes hódításuk színterét: Muraközt. A francia fegyverszüneti bizottság ugyanis nagyon rossz néven vette Kvaternik ezredes kiruccanását, amely önkényes fölhuzása volt a fegyverszüneti föltételeknek. Másik ok: hogy a muraköziek elképzelhetlenül hűvösen fogadták a Dráván túli testvéreket. — Az igaz, hogy a megszállók erős rekvirálási rendszabályaikkal csöppet sem szolgáltak rá a szimpátiára. Nagyon könnyen megérthető például, hogy a horvátok, akiknek élelemmel kellett ellátni a megszállókat, csöppet se örültek ennek az állapotnak. A legfőbb bajuk pedig az a megszállóknak, hogy soraik a naponkénti fömeges dezertálások által óriási mérvben megapadt. A megszálló csapat eddig a felére olvadt. Jelenleg már, hogy Muraszombatot is megszállják a jugoszlávok. Ezekről a megszállókról is kiderült, hogy a saját szakállukra dolgoztak. — Szombathelyről ujév napján igen erős katonai csapatot küldenek a kiverésükre.

## HIREK.

### NAPTÁR.

Római kath. Ujév. Prot. Ujév. Gör. kel. 1918. (december 19.) Sebeslyén. Izr. Tebeth. 29.  
A nap két reggel 7 óra 50 perckor, nyugszik délután 4 óra 16 perckor.  
A holnap reggel 7 óra 5 perckor, nyugszik délután 2 óra 12 perckor.

1919  
Január  
1  
Szerda

**Ma az önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart szolgálatot.**

**Tisztelt olvasóinknak boldogabb újévet kívánunk.**

**A Zala szerkesztősége.**

### Ujév.

Régi eszlemlőket temetve s visszaemlékezve annak keserűségeire, bajaira, az új év elébe mindig bizó reménykedéssel néznek az emberek.

Az ő évet temeljük ma mi is, magyarok. Vele temeljük az időkön érdekekért magyaros fűséggel, de irtózatos áldozatokkal viselt és végül borzalmasan elvesztett háborút is. S szemünk, mely még könnyes a háború áldozatait és a háború utáni összeomlás miatt, a könnyek fátyolán át is bizóan, reménykedve, vágyódással néz a jövőbe.

Milyen lesz ez a jövő, a magyarság, Magyarország jövője, ki tudná azt megmon-

dani? Késég és remény, fájdalom és bizakodás vegyes érzetei töltik be lelkünket.

Temessünk el mindent, az ezeréves múltat, melyben megbűnítettük a jövődőt is, a múlt rengeteg keserűt, küzdelmeit, szenvedéseit. Temessük el minden vágyunkat, lemeszük el az ezredéves múltra fölépített jövő legszebb álmait is??

A nemzet fölött végigsüvőn egy rettenetesen forgatag, mely ma még nem engedő tisztán látni a jövő képeit. De szabad-e elcsüggednünk, szabad-e feladnunk minden reményt, elveszteni hitünket egy szebb, boldogabb, mert igazságosabb és megelégedetlenebb társadalmi rendszer alapuló új Magyarország megszervezése iránt??

Nem, ezerszer nem!

Ezer esztendőnek változékony időszakai alatt ez az ország, ez a nemzet megért már rendkívüli időket és a rendkívüli idők keserűségei, elnyomatásai sem tudtak bennünket teljesen összelőzni, tönkretenni, mindig új élet támadt a romokon, izzott a hő alatt is a szabadság szerelele a lelkesedés, a vágy, mely kedvezőbb viszonyok bekövetkeztekor újra felemelte ezt a nemzetet, újra összekovácsolta ezt az országot.

Hinni kell ma is egy szebb, egy boldogabb jövőben, bizni megfogott, de töretlen erőnkben! Hirdelnünk és éreznünk kell, hogy mi nem akarunk, nekünk nem szabad meghalni, ennek a nemzetnek, ennek az országnak élni kell!

De a hit és a bizalom nem elég. Eddig is azért vert be bennünket az átok, mert a dolog talán, a henyélő, a bitorágyban született, a selyempárnákon nevelkedett emberek, a tehetetlenség és lunyák, a nagy ivók és nagy verekedők, a pöffeszkedők voltak a vezéreink. Az új világban, mely a munkát teszi meg egyedüli értékül, csak az boldogulhat, aki dolgozik. Aki dolgozik, az becsületes, emberi elbánást, emberi jogokat érdemel.

A dolgozó munkások és dolgozó polgárok milliói eddig ebben az országban a lenézettek, a megatázottak voltak: ma már látjuk, csak ezek a milliók menthetik meg szorgos és nehéz munkával mindazt, amit néhány ezer dologtalan, néhány száz kizsákmányoló here már majdnem teljesen veszendőbe vitt.

Dolgozzunk, becsüljük meg a dolgozókat, vessük meg a herét, a féltékenyit s akkor, de csakis akkor menhetjük meg ezt az országot.

Ma még ködös a jövő, még marcangolnak bennünket a múltak bűnei, pusztulófélben, szerteszakítva az ország s már szinte látjuk, hogy a sirt, hol nemzet súlyod el, mint veszik már körül a ragadozók, akik még be sem várják a teljes elmúlást, de a ködök fátyolán át halvány fény, a megmentés, az új élet fénye is dereng. Messziről, ismeretlen vidékről jő a fény, vöröses s ine áthat a szürke ködön s mind erősebben lözeleg felénk, hogy nemsokára a diadalmasan bevilágítsa az egész égboltozatot...

El fekete múlt, ködös jelen: fordítsuk szemünket a jövő diadalmas vörös fénye felé.

Bizzunk és dolgozzunk s az ő év keserű szenvedései után az új év meg fogja hozni a mi megváltásunkat is.

Dr. Flesch László.

— **Eljegyzés.** Lengyel Gusztáv a sádi gőzmalom és villamossági r. t. hivatalnok eljegyezte Schlésinger Margit urleányt Gödöllőn, Baranyamegye. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szilveszter.** Az új kor hajnalán szomorú Szilveszter szakadt ránk: szegény emberekre. Lucskos, csatakos utcákon alig, hogy egy-két lámpa srgáltozt az éjszakában. Tíz óra után a kávéházak és vendéglők fényes ablakszemei elvakultak és úgy három óra felé már csak a vendőr állt zöld huszárbekécsében a városháza előtt. A korzó üres, virg zeneszó nem hallik sehonnan, nevető társaságok, elegáns nők nem járnak — olyan az éjszakai utca, mint a legsötétebb háború idején, vagy még annál is sivárabb, mint valami eltemetett város kiásojt utja. Az újévet nem lehetett megvárni, nem leshette a pincér a nagymutató járását a 12 felé, hogy perenyi sötétséggel pucszaltathassa az ő évet, amelyik mindíg rossz és üdvözölhesse az újat, amelyik mindíg szebbnek, jobbnak és boldogabbnak készült. Már az ötödik Szilveszter ez a tegnapi, a szomorú Szilveszterek sorában. Aggódás, kín, szomorúság és keserűség kíséri már öt éven át a régi eszlemlőtől való becsukódásunkat. Az új év már elszőr hozott keserű kiábrándulást. Most is? Nem tudjuk. Hinni nem tudunk, csak bizakodó várakozással reméljük: Talán...

— **Részleges tisztújítás a nagykanizsai munkásbiztosítóban.** A nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága — hétfő este részleges tisztújítást tartott. Számmellenőré Snéff Józsefet választották meg, aki e magasabb pozícióját nemcsak eddigi buzgó működésével, hanem azzal is megérdemelte, hogy a munkaadók és a munkások közti jó viszony fenntartásában mindig tevékeny részt vett. A másik 2 tisztviselői állásra szintén egyhangúlag Jaberics Lajost és Popp Ernőt választották meg.

— **Fölhívás a jómódu polgárokhoz.** A Zalat a következő sorok közlésére kérték föl: A helybeli háborús nyomor és szegénység rendkívüli segélyezésére gyűjtő bizottság ez uton is főikéri Nagykanizsa azon jómódu polgárait, akiknek a „Nagykanizsa minden jómódu polgárához” című felhívást megküldte, hogy e fölhevás értelmében tőlük előirányozott és kért — velük szóval vagy írásban közölt — adományukat, amennyiben ezt még nem teljesítették volna, a nagykanizsai bankkegyesületnél „a nagykanizsai háborús nyomor és szegénység rendkívüli segélyalapja javára” sürgősen befizetni sziveskedjenek. A gyűjtő bizottság az adakozóknak 1919 január 4-én délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó értekezletén számol a működéséről és ennek eredményéről. — Ok nyilvánosan is hálás köszönetet mond névszerint mindazoknak, akik e nemes emberbaráti cölra előirányozott adományukat leadták, de közli azok névsorát is, akik erre hajlandóknak nem mutatkoztak.

— **Cavalloni tanár halála.** Valami rettenetes sors éppen legjobbjainktól foszt meg bennünket. — Az utóbbi időben egész szerköttségünk halt meg, akikre az új Magyarország kiépítésében nagy hivatás várt volna. Tegnap ismét megzaporodott azok sora, akik sok reménységünket vitték magukkal sírba. Cavalloni Sándor, főgimnáziumi tanár, az új idők mozgalmainak ez a kiválóan képzett, nagyambicióju rendkívüli energiájú erőssége dűlt ki váratlanul az élők sorából, halálával városszerjé megdöbbenést, mély részvételt váltva ki. Cavalloni Sándor csak nemrégiben szerelt le. Közel öt évet töltött különféle harctereken, hihetetlen életveszedelmek köz, melyekből épen került ki, csak azért, hogy is on orvul támadjon rá a halál, amellyel anny or nézet szembe pátor yllás, gal magyar b ességgel



Néhány napja vakbélbántalmait támadtak s műtét céljából Budapestre utazott. A műtét, osztrák nyelven szólva, kitűnően sikerült, csak éppen a páciens halt bele. 33 éves volt, tehát munkabírásának kuszóbérrel ragadta el a halál. — Növendékei a legjobb, legképzettebb tanárt, a város lakossága a minden közügyért lelkesülő, nemesgondolkodású polgárt veszítették el benne. Vigasztalan gyászba borult ifjú hitvese s apósa: Szalay Sándor lelki teljes részvétel fordult a város lakossága.

— **A korcsolyázók figyelmébe.** A Zalát a következő sorok közlésére kérték föl: Városunk egyik legrégebbi egylete, a Korcsolyázó egyesület közel van a megszűnéshez. Mellegedő házikója a háború alatt összedőlt, az egyesület vagyonkijárából ma még egy deszkabódé sem állítható fel, miért is — bár a jelenlegi nehéz időkben a minden ember szívében élő fájdalom mellett kicsinyesnek látszik — az ifjúság egészséges fejlődésére és a pénzösszegekre való tekintettel, mulasztás volna — ha arra mód van — az egyesület züllesztését nem akadályozni meg. Azt hiszem a jóakarát mindenkiében megvan, hogy hozzájáruljon ahhoz, hogy városunk alkalmas korcsolyázót, nyáron pedig más sportra felhasználható pályát kapjunk, megfelelő pavillonnal. Pusztán a kezdeményezés hiányzik. Ezen bajon segítenél, kérem a tekintetes Szerkesztő urat, vegye kezébe Halifax híveinek következő kérését: Kegyeskedjék lapjában propagandát csinálni az irányban, hogy hozzanak össze Nagykanizsán 200 koronás részjegyekből megfelelő nagyobb tőkét, melynek jövedelme fejében ezen részjegyre egy személy idenyjegyet kap, hogy az így összegyűlt tőkéből azután Nagykanizsa városától elkérendő, a szeszgyár bécsi vasút közötti, az iparvágánytól északra első négyoszlopon, a mai kornak megfelelő korcsolya és egyéb pálya a közel jövőben létesíthető legyen. A részjegyek jegyzése a Bank-egyesületnél történhetik. *Dr. Hoch Oszkár.*

— **Szervezkedés.** A biztosítási tisztviselők már előzőleg megalakították helyi csoportjukat. A pénzügyi tisztviselők is rövidesen megalakítják helyi csoportjukat és e három csoport a kereskedelmi alkalmazottak helyi csoportjával egyesülve fogják az ugynevezett Magánalkalmazottak Nagykanizsai Szakszervezetét képezni. — A magántisztviselőkhez beiratkozni lehet naponta d. e. 9—11 és d. u. 4—6-ig a Kereskedő ifjak helyiségében (Kaszinó földszint), ugyanoda kérjük a január havi tagsági díjak befizetését is.

— **A tartalékos és népfelkelő tisztek és szellemi munkás katonák országos egyesülete** 1919. január 4-én Budapesten közgyűlést tart. A helybeli csoport elnöksége felhívja a résztvenni szándékozók figyelmét a Központ kávéházban függő plakátra. Résztvevők lakásáról a szövetség gondoskodik. Jelentkezni lehet dr. Bartha Józsefnél (Nagykanizsa, Kazincy-utca 7).

— **A Haladás kulturális egyesület** Főut. 24. sz. alatti helyiségében ma szerdán délután 5 órakor előadást rendez, melyen a komoly érdeklődőket szívesen látja. Téma: A forradalmi evolúció különös tekintettel az orosz forradalomra. Előadó: Hirschler Jenő. — Egyben közli az egyesület, hogy tagjai részére heti 3 órában francia nyelvtanfolyamot nyit, melynek vezetője dr. Fenyves Ferenc. A tanfolyamon részt venni kívánók szerdán délután 3—4-ig az egyesület helyiségében jelentkezzenek. A tanfolyam péntek délután 6 órakor kezdődik.

— **Elhalasztott befizetések.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző Szövetkezettel a január 1-ére eső befizetések pénteken, január 3-án tartatnak meg. — A Gazdasági Önszegélyző Szövetkezet szerdai (1-jei) befizetését — az ünnep miatt — pénteken délelőtt tartja meg.

— **Adományok.** Szabó Lajos a vakkatonáknak koronát adott. — Remete Géza 200 koronát adott a háború után a népkonyhának.

— **Alkalmazást keresnek.** Az Országos Hadigondozó Hivatali pécsi hadirokkant munkaközvetítőjénél a következő rokkantak keresnek alkalmazást: árubeszerző (levelező) 1, béresgazda 3, bizalmi állás 1, bor és pinczekezelő 1, császár 3, erdőőr 7, építészeti alkalmazott 1, építészeti rajzoló 1, felügyelő 15, fűrészmester (ajzoló) 1, gazda 4, gazdasági cseléd 1, gazdasági irnok 1, gazdasági ispán 1, gépész 1, gépszereplő 1, gépészkovács 1, gyár munkás 1, házmester 1, hivatalszolga 14, hentes 1, irnok 5, kerész 1, kőfaragó (vésnök) 1, kőműves 4, könyvelő 1, levélhordó 1, magiátos 2, majorgazda 1, mezőőr (hajdú) 1, motorkézelő 1, őr (éjjeli) 3, pénzbeszédő 1, portás 7, raktárnok 4, szolga 7, szijgyártó 1, tejkezelő 1, telefonkapcsoló 1, tisztviselő 1, újmester 2. A megkereséseket a fenti címre kell juttatni.

— **Alkohol tilalom.** A belügyminiszter elrendelte, hogy újév napján a vendéglők csak délután 10-12 óráig és délután 3-ig és délután 6-tól 10-ig tarthatók nyitva. — A kiskorcsmákat holnap reggel 6-ig egyáltalán nem szabad kinyitni. Bor, sör és egyéb alkohol kiszolgálásának tilalma továbbra is fennáll.

— **Koszorútpótló adományok.** I. b. Neufeld Adolfné szül. Kürschner Julia iránti kegyeletből koszorútpótló címen adakoztak: Gyászoló család 200 korona, Neufeld János és neje, Weisz Béla és neje, Breier Ignác és neje, Neufeld Henrik és neje, Rosenberger Pál dr. Rothschild Jakab és neje, dr. Rothschild János neje, Kürschner Ignác, Rothschild Samu, Rothschild Zsigmond és neje, Berényi Árpád és neje, dr. Rapoch Aladár, Ström Károly és neje 20—20 kor., Kohn Jacques és neje, Lang Miksa és neje, dr. Halphen Jenő, Balog Dezső, Hochliss Soma, Leitner Ernő, Vörtes Antal, Rechnitzer Mór, Kardos és Steiner Acél Ignác, dr. Scherez István, Reich Samu né 10—10 kor., összesen 655 kor. — *Az 12v. Szentegylet.*

— **Elveszett.** Ma reggel egy fél éves, fekete szőrű, lispás fülű kan malac elveszett Főut. 24. sz. alól. Megtaláló vagy aki tud róla, fenti helyen illő jutalomban részesül.

Tegnap délelőtt a Főuton elveszett egy fekete bőrtárca. Fontos iratok, 1 déli-vasuti arképes igazolvány és kb. 250 korona készpénz volt benne. Kérik a becsületos megtaláló a lap kiadóhivatalába vinni, hol illő jutalomban részesül.

Elveszett egy sárga szőrű kis kutya az Erzsébet-téren. A becsületos megtaláló illő jutalom ellenében szíveskedjen leadni Schlesinger és Preisz cégnél, Erzsébet-tér.

## Irodalom.

— **A Vasárnapi Ujság** december 22-iki, karácsonyi száma, a megszokottnál jóval nagyobb terjedelemben jelent meg, kiválóan érdekes képeket közöl a Budapestre érkezett francia gyarmati katonákról, a budapesti helyőrség tüntetéséről, Fényes Adolf kiállításáról, az iparművészeti társulat karácsonyi tárlatáról, stb. Balla Mihály cikke több térképpel azokat a változásokat fejtegeti, melyek az utóbbi fél-század alatt a világpolitikai térképen végbementek. Szépirodalmi olvassmányok: Havas Gyula regénye, Vargha Gyula három szép Heredia-fordítása, Berkes Imre novellája, Chesterton kalandos elbeszélései. Egyéb közlemények: Pordone egy pompás festménye s a rendes heti rovatok, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Népiap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

## Szomoru kabaré.

Minapában egy ujság ró kutatás tárgyává tette a lakásuzsora okát. Rá is jött: a kereskedő, korcsmáros, bérlő, aki eddig a falut boldogította — mindégik meg is tollasodott, legalább így képzele a cikkíró — a hiányos közbiztonság mián bejött a városba és szivesörömet fizet a normális árnál többet is, csak hogy házat, lakást kapjon. Van benne igazság. Csak az a baj, hogy a kép kissé hiányos. Ugy hallom: földbirtokosok, jegyzők is megölték a föllevegőjü falvakból és a városban helyezkedtek biztonságba. Hát ezek semmivel sem járultak hozzá, hogy oly szépen földerült a lakásuzsorának? Aztán kérem! nem egykönnyen lehetne eldönteni, ki való inkább a pellengére: az a dzsentri uriaszony-e, aki egészen egyszerű szobájáért még rövid ideje 160 koronát kért egy főhadnagytól, vagy az a Muraközéből menekült kereskedő, aki, hogy legyen hol lehajtani fejét, megadta a kért horribilis árat, ... Aki ráér, törje rajt a fejét. Én még csak megakarom nyugtatni a cikkírót: a lakásuzsora már nem fog soká tobzódni! — Fogadást ajánlok, hogy féléven belül olvasni fog ilyen apróhirdetést:

1200 fillert számláló faluba kereskedő kerestetik. Biztonságá garantálva. Kivánatra fix fizetés is. Elrejtett árukészletekkel bírók előnyben ... stb.

Vagy ilyent: Főjegyző ur jöjjön vissza, minden meg van bocsátva.

A kereskedő, a jegyző vissza fog menni a faluba és ezzel — cessante causa ... — befelellegzik majd a lakásuzsorának is ...

A forradalom első napjaiban Kanizsán is megalakult a polgárőrség. Hadviselt vitézek, akik éveken át a rajvonalban laktak, szürkefejű polgárok, pelyhező bajuszu diákok szívesen, szeretettel jelentkeztek, hogy segítsenek a rend, a közbiztonság fenntartásában. Ám, ha valahol, Kanizsán minden nótának egy a vége! Oszlály, sőt felekezeti jelleget kentek e nemes intézményre is és ma már szelvében hosszában beszélnek, hogy a polgárőrség csak a kereskedők érdekében alakult. Ám mi lett volna, ha akik beléptek, távol maradtak volna? Akkor meg azért szűdték volna őket, mert innen is... kihúzták magukat. Eszembe jut a nagybátyám meséje: Élt itt Kanizsán egy rongyszédő, aki ép a választások idején indult el körútjára. Gelsem a korcsmánai lefogták:

— No, ki éljen, öreg?

— Éljen a balpárt.

Egész Gelse jobbpartí volt, alaposan helyben is hagyták az öreget.

Átsántikált Pölöskefőre. Ott is voltak a korcsmában, akik érdeklődtek politikai nézetei iránt. Öregünk okulva a tapasztalatokon, tele tudóval kiállította: éljen a jobbpartí. Igen ám, csak hogy Pölöskefő meg egészen balpartí volt. Itt is eldöngötték a szegény Apponyi stílusú politikust. Eljutott Szentbalázásra. Ott is csak megkérdezték, kire adja a szavazatát? Hősünk közben diplomata lett és rezignáltan csak ennyit válaszolt:

„Ne kérdezzetek, csak üsselek”...

Dr. Mező Ferenc.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.



# APRÓ HIRDETÉSEK

Egy **butorozott szoba** kerestetik Fekete Sas gyógyszerár. 305

Mielőbbi belépésre egy **gépészt**, egy **bognárt** és egy **faragót** keres a Nagyrécsesi Dradalom, Nagyrécsé-Zalamegye. 304

**Eladó 2 ló**, egy **szekér** és 2 **lőgerszám** Vörösmarthy-u. 37/a. szám alatt. 306

**13-14 éves leányt**, lehetőleg **árvát**, vagy **felárvát** keresek háztartási munkában való segítségére. Teljes napi kosztot és havi 30 korona fizetést adok. Cím a kiadóhivatalban.

**Asztalost keresek** egy szekrény átalakítására. Jól megfizetem. — Cím a kiadóhivatalban.

**Üzleti kiszolgáló leány** és egy **takarítónő** azonnalra kerestetik. Jelentkezni csak délelőtt 10-ig lehet. Cím a kiadóhivatalban. 311

Lehetőleg csak **nappalra fiatal leány** **házi munkára** felvételik. Cím a kiadóhivatalban.

**Külföldi értékes bélyegeket** elad Fischer Fülöp Fia cég könyv- és papírkereskedése, Nagykanizsán. (Városházpalota.)

**Egy vagy kétszobás butorozott lakást** keresek konyhával vagy konyhahelyiséssel azonnalra esetleg 15-re. Saját anyamű és konyhaedénnyel rendelkezek. Cím a kiadóhivatalban.

**Butorozott szobát** keresek villanyvilágítással és öndes csatlakozással. Cím a kiadóhivatalban.

**Superior csomagoló papír** kisebb és nagyobb tételben kapható Fischer Fülöp Fia papírnagykereskedésében, Nagykanizsán.

## Írásköcsök árverése.

A 20 pótzászlóalj közérkezési bizottsága tulajdonát képező 3 db írásköcsi **foltyó hó 4-én, szombaton délután 3 órakor** a laktanya udvarán, a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés ellenében el fog adatni.

20. pótzászlóalj közérkezési bizottsága.

**Eladó egy családi új, női**

## SINGER varrógép

Cím a kiadóhivatalban.

## Óriási tömbnaptár

== már kapható. ==

Irodai

## Heti előjegyzési naptár

Ára 3 korona

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papíráruházában.

Tisztelt vendégeinknek és ismerőseinknek ezuton

**kívánunk boldog újévet**

**Garai testvérek**

**Központ szálloda és kávéház tulajdonosai.**

Horvátországból menekült, 35 éves, izr., kis családú gazdatiszt, hadmentes. — A gazdaság minden ágában: állattenyésztés és hizlalásban, ugyszintén a gazdasági könyvek vezetésében teljesen jártas **azonnali belépésre** megfelelő.

**ispáni állást keres.**

Megkereséseket

**VINCZE SÁNDOR, ispán**

Ranyás, posta Bares 1., ajánlott levélben kér.

**Kazinczy-utca 29. számú házban**

**vendéglői és konyhai berendezési tárgyak** valamint **egyéb butorok**

**jutányos áron eladók!**

Megtakaríthatók egész napon át.

**Alsótendván, Elefánt Dávid bádógosmester**

**műhelyét felszereléssel és anyaggal**

**ugyszintén a házával együtt eladja.**

Bővebbet a nevezettnél.

**Aki házat, szállótt**

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

**ACZÉL IGNÁCZ**

Főut 8. szám alatt

**ingatlanforgalmi irodájához**

ahol mindig van ilyen eladásra és vételre előjegyezve.

## Hirdetéseket

felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

## Protestáns nők

részére a legszebb és legalkalmasabb imakönyv

## LELKI BÉKE

Írta: **MOLNAR MÁRIA**

Diszes kis zsebalakú kiadásban a legfinomabb bőr és valódi csontkötésben nagy tisztelettel 40 koronától 120 koronáig.

Olcsó kiadás iskolai leányosztályok részére egész vászonkötésben 10 korona.

Megrendelésnél elegendő az árjelzés, mely után az annak megjelölt szép kivitelű imakönyvet küldünk.

**FISCHEL FÜLÖP FIA**

könyvkiadóhivatala NAGYKANIZSÁN.

# Zala nyomdavállalat

## Nagykanizsa

TELEFON: 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papírárukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdávállalat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korán reggel.

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre: K 80-

Félévre . . . . „ 30-

Negyedévre . . „ 15-

Egy óra . . . . „ 5-

Egyes szám-ára 20 L.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

Nyomdai telefon 117.

TÓTH ZOLTÁN

CSILLAG JENŐ

## A megszállott Magyarország.

### Milyen Magyarországot akarnak szomszédaink?

Bécs, jan. 2. Ma nyilvánosságra került a programtervezet, amelyet az antant a csekekkel és lengyelekkel kidolgozott a volt monarchia szétarabolására vonatkozólag. A program hatodik pontja ezeket mondja:

— Magyarország megsemmisítése azáltal, hogy az összes nem magyar alku területeket a szomszédos országokhoz csatolják és Magyarországot a tisztán szinmagyar területekre korlátozzák.

A csehek és a lengyelek már megkezdtek programjuk megvalósítását, hogy a békekonferencia előtt befejezett tényeket teremtsenek.

### Megszállott magyar városok.

Budapest, jan. 2. A magyar fegyverszüneti bizottság ma jegyzéket nyújtott át Vyx alezredesnek, amelyben felsorolja azon városokat, amelyekbe francia tiszti bizottság kiküldését javasolja. Francia tisztek ellenőrzése alá lenné helyezendő Kolozsvár, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Beszterce, Szászrégen, Marosújvár, Gyergyószentmiklós, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Brassó, Fogaras, Erzsébetváros, Dicsőszentmárton, Nagyszőlény, Nagyenyed, Pétervárad, Déva, Lugos, Káránysebes, Orsova, Lippa, Temesvár, Verséc, Resicabánya, Nagybecskerek, Nagyikinda, Arad, Nagyvára, Nagykároly, Szatmárnémeti és Pécs. A jegyzéket Vyx alezredes átvette és megígérte, hogy rögtön az antant haderő legfőbb parancsnok-ságához fogja továbbítani.

### A fegyverszüneti szerződés és a szerbek.

Budapest, jan. 2. Ma a magyar fegyverszüneti bizottság előtt megjelent Kalapatori szerb ezredes, hogy meghallgassa a magyar panaszokat a fegyverszüneti szerződésnek szerb részről történt megsértéséről és tárgyalást kezdjen a sérelmek orvoslásáról. Egyben ő is több sérelmet tett szövé.

### Csehek Pozsonyban.

Pozsony, jan. 2. Baletta olasz ezredes a megszálló cseh csapatok parancsnoka néhány fosztogatót felakasztatott, mire a rend helyreállott.

### Súlyosbodik a szénhiány.

Budapest, jan. 2. A nagyszombati román kormány arról értesítette a magyar kormányt, hogy a piskiti állomáson levő nagyobb szénállományt nem engedti Magyarországra elindítani, amíg a román kormány 1000 tonnát kivevő szénhiányát a petrozsényi szénbányákból teljesen kielégítve nincs.

### Permanens minisztertanács.

Budapest, jan. 2. Ma délelőtt 11 órakor permanens minisztertanács ült össze, amelyen az összes miniszterek részt vesznek. A tanácskozás, amely valószínűleg éjszakáig, esetleg naponta is tart, a választások, a földbirtokreform és a burgonyaközpont elünt millióinak kérdéséről tárgyalnak.

### Kerületenként lesznek a választások.

Budapest, jan. 2. A *Politikai Híradó* jelenti: A kormány délelőtt 10 órától kezdve permanens minisztertanácsot tartott, amelyen elsősorban a választások kérdéseivel foglalkoztak. A minisztertanács megállapította, hogy a kormány ma is az aránylagos képviselőválasztások elvi alapján áll és a választásokat lehetőleg ennek tekintetbevételével kívánja megrendezni. Tekintettel azonban a részleges hódoltsági viszonyra, a nagy papirhiányra és az egyre fokozódó közlekedési nehézségekre, **kénytelen ma még a kerületi választási rendszer szerint megjelteni a választásokat.** Mindazonáltal a kormány gondoskodott arról, hogy a kisebbségi képviselők elve érvényesüljön: ennek módját legközelebb fogják publikálni. A minisztertanács elfogadta a belügyminiszternek a kerületek beosztásáról előterjesztett javaslatát, amelynek alapján a kerületek beosztásáról szóló javaslat el fog készülni. Hozzájárult a minisztertanács a választási eljárásról a belügyminiszter által elkészített rendelethez is. A minisztertanácsot déliben és este 1—1 óra között megszakították és vacsora után a földbirtokreform került tárgyalás alá.

**Persian kormánybiztos tiltakozó jegyzéke.**

Budapest, január 2. A *Politikai Híradó* jelenti: Persian Ádám a katolikus egyházi ügyek kormánybiztosa ma a magyar fegyverszüneti bizottság közvetítésével jegyzéket intézett Vyx alezredeshez, amelyben tudomására hozza, hogy a megszálló csapatok különösen a Felvidéken lehetetlenné teszik az egyházi hatóságoknak azt, hogy ezek a kultuszminiszteriummal és a katolikus egyházi ügyek kormánybiztosával érintkezzenek. Ez áll különösen a nyitrai, besztercebányai, kassai és rozenyói egyházmegyékre és az esztergomi egyházmegye nagy részére. A visszaéléssel szemben sürdős jogorvoslatot kér.

### Tengerészkioldottság a hadügyminiszternél.

Budapest, jan. 2. Ma délelőtt tengerészkioldottság járt a hadügyminiszternél, amely kijelentette, hogy helytelenül és rosszulják a kormány azon tervét, hogy a monitorok és a flottához beosztott kereskedelmi hajók működését megszünteti. Ezzel a tengerészek elvesztik megélhetési alapjukat. A hadügyminiszter kijelentette, hogy az ügy minisztertanács elővált. — A hadügyminiszternek tudomása van arról, hogy a kommunisták napi 400 korona fizetést ajánlottak a tengerészeknek, ha szolgálatukba szegődnek és 20 milliót helyeztek nekik kiállításba, ha egy monitort megszereznek a kommunisták számára.

### Béketárgyalások előtt.

Páris, jan. 2. (Havas.) Wilson e hó 6-án érkezik Párisba Rómából, ahova holnapján érkezik meg. A szövetségesek megbeszélései Wilson Párisba érkezése után rövidesen megkezdődnek.

London, jan. 2. Hivatalosan jelenti: A békekonferenciára kiküldött angol delegáció szombaton utazik Párisba. A delegátusok közt lesz Lloyd George, Balfour, Bonar Law és Lord Harding. Hír szerint a konferencia január 13-án kezdődik.

### Lengyel mozgósítás.

Bécs, jan. 2. Varsóból jelenti: A lengyel kormány tegnap este elrendelte az általános mozgósítást.

London, jan. 2. A *Morningpost* jelenti: Tegnap két angol hajóraj elindult az orosz vizekre, hogy a bolsevik kormány ellen harcoló haderőt támogassa.

### Harc a bolsevizmus ellen.

London, jan. 2. A *Morningpost* jelenti: Tegnap két angol hajóraj elindult az orosz vizekre, hogy a bolsevik kormány ellen harcoló haderőt támogassa.

### Konstantinápoly megszállása.

Páris, jan. 2. A Havas-ügynökség jelenti: Konstantinápolynak Stambul nevű kölvárosát francia, Tera nevű kölvárosát angol, a harmadik kölvárosát pedig olasz csapat fogja megszállani.

### Zavargások Hamburgban.

Hamburg, jan. 2. Szerdán Hamburg főbb utcáin terrorista zavargások voltak, miközben a rendőrség revolvereivel többször belelőtt a tömegbe. A tömeg közül sokan visszalöttek, úgy, hogy valóságos revolvercsata fejlődött ki, amelynek sok áldozata van. A rendőrség végül is szétkergette a csöcseléke.

### Egyesültek a földmives-pártok

Budapest, jan. 2. A mai nap folyamán az Országos Földmives-párt és a Kisgazdapárt kimondották az egyesülést. — Az egyesült párt neve Országos Kisgazda- és Földmives párt lett. Elnökül nagyatádi Szabó István, alelnökül pedig Mayer János és Meskó Pál volt képviselőkkel választották meg.



# Kivonulnak a horvátok Muraközből.

**Szerbek váltották fel őket. — Kvaternik csapatai az olaszok ellen vonulnak. — Nem akarnak horvátok lenni a muraköziek. — Nem halgatták meg a horvát szónokot Kotorban. — Kiverjék a martalóc hordákat.**

(Saját tudósítónktól.) A horvátok, akik nagy felkesedéssel, mint „Muraköz-felszabadítói” alig két hete vonultak be Magyarországra, most kénytelenek itt hagyni rövid dicsőségük színhelyét. Ők, akik a kiszolgáltatott Magyarország becsületes pacifizmusát kihasználva azt hitték, hogy a Muraköz ügye, rájuk nézve főkre elintézett kérdés, most ugyanaira a sorra jutottak, mint mi: ők is idegen hatalmak imperializmusa ellen kénytelenek védekezni.

Szerdai számunkban hírt adtunk arról, hogy a katonai megszálló csapatok parancsot kaptak arra, hogy a kivonulásra az előkészületeket megtegyék. Akkor még naguk a csapatparancsokat sem tudták az előkészületek igazátok és ők maguk is kétségek között várják további sorsukat. **Tegnap reggel Csáktornyaőről és Kotorból egybehangzóan azt a jelentést kaptuk, hogy a horvát csapatok Kvaternik ezredes parancsára az est folyamán vagy ma délelőtt elhagyják az egész Muraközt és helyükbe szerb csapatok jönnek.** Kvaternik ezredes napiparancsa, amely a kivonulást elrendeli, szerdán délután érkezett meg a csapatokhoz. A napiparancs detaillirozottan közli az egyes csapatok és őrségek visszavonulási útját. A csapatok Varazsdon gyűltek meg és ott várják be a további parancsokat. A visszavonulást a parancsnok Jugoszláviának Olaszország ellen viselő háborújával okolja meg. Az olaszok ugyanis a legkomolyabban lépnek fel a területi követeléseikkel és a döntést még a békekonzferencia előtt ki akarják csikarni. Olasz csapatok — a horvátok hírei szerint — Delnicét már elfoglalták és Károlyváros felé tartanak. Az előnyomuló olasz csapatokat a jugoszláv kormány fegyveresen akarja feltartóztatni. A muraközi megszálló katonaságot is az olaszok ellen küldik.

A horvátokat szerb csapatok váltják fel, amelyeknek első fele tegnap már meg is érkezett a Muraközbe. Az egész szerb megszálló csapat egy fél zászlóaljából áll egy őrnagy parancsnoksága alatt. Tegnap reggel 8 órakor vonultak be Csáktornyára és azonnal megkezdték az ügyek átvételét. A szerb parancsnokság Perko alezredesnek a csáktornyai főszolgabíró hivatalban levő főhadiszállásában helyezkedett el. A csapatok megérkezése után a parancsnok Murakrályba és Kotorba egy-egy szakaszt küldött két lőhadnagy vezetésével. A kiküldött csapatok a délelőtti folyamán meg is érkeztek állomáshelyeikre. Az egész megszálló szerb csapat csupán egy zászlóalj gyalogságból fog állni. Parancsot csak Muraköz megszállására kaptak.

A horvátokat a kivonulás híre nagyon elszomorította. A fogadtalással és a lakossággal ugyan nem voltak megelégedve, és ezt nagyon gyakran hangoztatták is, de mégis sajnálják otthagyni pünkösdi királyságuk színterét: a Muraközi. Itt már teljesen otthonosan érezték magukat és úgy feledeztek be, mint akik örökre akarnak maradni. Az állomások, magyar felírásait leragasztották és belyükbe horvát felíratú láblékkal lettek. Így

lett Csáktornyaőről Csakovec, Kotorból Kotoriba, Perliából Prelog s. i. t. A közigazgatási tisztviselőket is folytonosan vegzállták és sovén horvát érdekeket szolgáló intézkedésekre kényszerítették őket. Több tisztviselő, köztük Zalan Gyula, perliaki főszolgabíró lemondott állásáról, mert a megszálló csapatok minden szabad rendelkezési jogot elvontak tőlük.

A megszálló csapatok legyelemerői csak most kezd fellebbenni a fátyol. A jó ellátás és semmiféle életmód ellenére, Kotorban az első napon 300 katona hagyta ott csapatát. Ugyanígy volt ez a többi helységben is. Kvaternik ezredes a szökevények ellen körözött leveleket bocsájtott ki és kihirdette a csapatok között, hogy a szökést halálal fogja büntetni. A horvátok a megszállás alatt kitűnően éltek. A legjobb házakban szállásoltatták el magukat és a rekvirálás eszközét is nagyon gyakran használták. A tiszték és a legénység legnagyobb része egész nap részeg volt. Most pedig komoly harcra kénytelenek menni, a technikailag nagyszerűen felszerelt és veretlen olasz csapatok ellen. Ehhez semmi kedvük horvát testvéreinknek. Magyarul szólva félnek és nem akarnak harcolni.

A muraközi nép hangulatára jellemző a vasárnap Kotorban tartott négygyűlés. Egy kofori magánhivataltnok, hogy a megszálló csapatoknak kedvében járjon, négygyűlést hívott össze, amelyen a Horvátországhoz való csatlakozást akarta kimondani. A lelkes magánhivataltnok azonban csufosan felsült nagy horvátimádattal. Amikor a gyűlést megnyitva a horvát csapatokat, mint a Muraköz „felszabadítóit” üdvözölte — az egész hallgatóság faképnél hagyta a csatlakozni akaró szónokot. Hogy mennyire nem akarnak a muraköziek Horvátországhoz tartozni, jellemzően tanúsítja az a tény, hogy az egész Felsőmuraköz — a presszió ellenére — mindössze 50 ember lépett be a jugoszláv hadseregbe.

A horvát megszálló csapatok tehát ma elhagyják a Muraközt. A horvátok kívánságára Tomasevic őrnagy, mint a politikai hatóságok ellenőrző közege és néhány tiszt az átadás befejeztéig visszamaradnak.

A kivonulás híre a kanizsai határvédelmi parancsnokság átiratot küldött Perko, alezredeshez, amelyben a kivonulás időpontjának közlését kérte. A határvédelmi parancsnokságnak az a felfogása, hogy a Muraköz, amelynek lakossága a különböző megszállások folytán, amugy is tulizgatott, semmi esetre sem maradhat kárhatalom nélkül. Ha tehát a horvátok kivonulnának, azonnal magyar csapatokat küldenek a Muraközbe. A csapatok küldése a szerb megszállás következtében természetesen elmarad.

A tegnapi napon Habacher alezredes még egy átiratot küldött a horvát csapatok parancsnokához. Ebben az alezredes azokat a visszaéléseket teszi szóvá, amelyeket a Muraszombatban és Aladlendván irreguláris horvát bandák követtek el. Ezek a martalóc hordák raboltak és fosztogattak és a lakosságot zsarolták. Muraszombatban több polgárt teljesen kifosztottak. A határvédelmi parancsnok felszólította Perko alezredest, hogy

ezek ellen a bandák ellen járjanak el, mert ha ők nem hajlandók vagy nem akarnak a garázdálkodásnak véget vetni, akkor magyar csapatok fognak rendet teremteni.

Tegnap különben jugoszláv küldöttség járt Nagykanizsán. A jugoszlávok, akik a Laibachi „Bérléshely” emberei voltak, a jugoszláv kormány megbízásából jöttek. Azt a kívánságot terjesztették a délviasul forgalmi főnökség elé, hogy Kotor és Zigráb, valamint Kotor és Pragerhof között több vonatot szerezneinek járni. A jugoszlávok ugyanis bőven kapnak szénét Tiflából. A tárgyalások folyamán megegyeztek abban, hogy két új vonatot állítanak be.

A védetlenség — amelyre valószínűleg nem is lesz szükség — megszervezése tovább folyik. A katonaság el van szánva, hogy a belőrest megakadályozza. A kiküldött őrségek magukért kérték, hogy hagyják őket helyükön, mert semmi körülmények között sem hajlandók a várost martalóc csapatok prédájává adni.

## Nagykanizsát megszállják!

Lapzártakor jelentik Csáktornyaőről:

A szerb megszálló csapatok parancsnokságának tisztjei kijelentették, hogy Nagykanizsának, mint fontos vasuti gócpontnak megszállását okvetlenül szükségesnek tartják. A megszállás a legközelebbi napokban meg fog történni. A szerbek erről az elhatározásukról már értesítették a magyar kormányt.

## HIREK.

1919.		NAPTÁR.	
1919.	Január	Római Kath. Genyeva 17. Pról. Gordiusz Gor kel. 1918. (december 21.)	Julianus Pr. Szent 9.
	3	A nap két reggel 7 óra 19. perc	kor, nyugvók délután 4 óra 18. perc
	Péntek	A hold két délelőtt 8 óra 16. perc	kor, nyugvók délután 5 óra 25. perc

**Ma az önkéntes polgárorség 1. csoportja tart szolgálatot.**

## Annál jobb!

Kezembem van a kevészámú magyarországi kommunista párt lapja: a Vörös Újság ötödik száma. A nemzetközi forradalom! című cikk így kezdődik:

„Egyik német, térfakarász, féltudó megálló, gyávagságra fülladé képviselője a németországi szociáldemokrata pártnak azt mondta a nemzetközi proletárforradalom egyik vezérének, a mi Liebknecht Károlyunknak: Ha így folytatja, romba dől Németország. A mi elváltunk, Liebknecht Károly, a mindenkor bátor és áldozatkész kommunista, azt felelte a ludbörző hálu urnak:

— Annál jobb!”

A Vörös Újság láthatóan örvend ennek a nagyszerű, bátor válasznak s úgy látszik, ha valamelyik józan magyar szociálista megmondaná a magyar kommunista párt vezérének, hogy ha így folytatják az izgatást, a csak nemrég felszabadult Magyarország rombadől, ők is azt felelnék: Annál jobb! Csak hadd osszadjon, menjen itt tönkre minden miéden, éretek, emberélet, — a fő, hogy győzzön a proletárforradalom, azaz, hogy ők éljenek a nyeregbe. Mit nekik az ország, mit nekik a nép, mit a sokat emlegetett proletár, nekik csak az a fontos, hogy az eljövendő proletárátatam idején ők legyenek a diktátorok. Mit bánják ők, ha tönkbe is megy minden termelés, megállnak a gépek, elpusztulnak a gyárak, beköszönt az éhség, a maga borzalmas formájában,



éhezni fog gazdag és szegény, burzsoá és munkás egyaránt, nekik csak az ő diktatúrájuk a fontos, ezért hajlandók feláldozni mindent, a burzsoát, a buta parasztot, sőt a proletármunkást is.

Józan emberek, akik Oroszországból hazajöttek, rémes dolgokat beszélnek az ottani lehetetlen, zűrzavaros állapotokról. A termelés úgyszólván teljesen megszűnt, irtózatossá várt mindenek az egyik vidéken, olcsóság van a másik területen, mert a közlekedés terén valószínűleg borzalmas állapotok uralkodnak. Hogy néhány ember az ilyen lehetetlen viszonyok közepette is jól él a zűrzavarban halászván, az is bizonyos, de hogy józan gondolkodású ember nem akad, aki ezeket az állapotokat itt is meg akarná valósítani, az még bizonyosabb.

Eddig csak a fővárosban dolgoznak a bolsevik — más néven kommunista urak — de úgy látszik, ki akarnak menni a vidékre is. Hát csak menjenek, jó helyre mennek! Csak mondják el, hogy jobb volna, ha Magyarország tönkre menne, legalább tisztán fogja látni a vidék, hogy mit akarnak ezek a jó urak! De hogy nem jönnek vissza a fővárosba szárazon, az már egyszer bizonyos!

Maguk a szociáldemokraták fogják elűzni őket, mert ezek az emberek a szociáldemokrácia nemes elveit valószínűleg diszkreditálták és többel ártanak a szociáldemokráciának, mint a nagytőke és nagybirtok urai valaha is ártottak.

A vidék népének kötelessége, hogy az ilyen tulzó agitátorok ellen a legnagyobb eréllyel lépjen fel. Lássák ezek az urak, hogy a magyar nép még nem tartott, hogy, ha megkérdezik tőle, mi lesz, ha Magyarország összeomlik, azt felelje:

*Annál jobb!*

**A zalamegyei Károlyi-párt viharos ülése.** A zalamegyei Károlyi-párt vasárnap Egerszegén gyűlést tartott a polgári pártok tömörülésének érdekében. A látogatott gyűlésen gróf Batthyány Pál, volt Károlyi-párti országgyűlési képviselő elnökölt, aki megnyitójában a polgári pártok tömörülésének szükségességét hangsúlyozta, élesen kikelt a kormány és különösen Károlyi Mihály minisztereinek ellen, mert a kormányban a polgári elemek rovására egyre nagyobb teret engednek a radikális és szocialista irányzatnak. „A polgári pártok eredményes szervezkedésének — mondta Batthyány Pál — ma elsősorban a kormány politikája áll útjában!” Az elnöki megnyitó után Tasshy Gábor dr. megyei főorvos szólalt föl elsőnek. A polgári erők tömörülését követelvé, még Batthyánynál is élesebben támadta a kormányt. Beszédét azonban nem tudta befejezni, mert elemi erővel zúdult feléje a szociáldemokraták haragos kitörése. Tasshyt inzultálni is akarták és olyan felfordulás támadt, hogy a Károlyi-pártiak kénytelenek voltak átmenekülni a vármegyeházába. Az elhagyott teremben aztán a szociálisták folytatták az abbamaradt értekezletet, természetesen egészen más szellemben. A Károlyi-pártiak a vármegyeházán folytatták az értekezletet s elfogadták Sebestyén Jenő indítványát, amely a magyar polgárság gyors egyesülését követelte. Nincs alkalmunk megállapítani, hogy ezt az egyesülést Sebestyén Jenő valóban antiszemita alapon kívánta-e, mint ahogy a *Világ* jelenti. A Károlyi-pártiak végül üdvözlő táviratot küldtek Lovászyhoz és Batthyányi Tivadarhoz.

**Gimnazisták, énekesek,** pénteken délután 3 órára jöttek össze. Dr. Lukács József.

**— Előadás a forradalomról.** Újév napján Hirschler Jenő jogszigorló a „Haladás” egyesületben előadást tartott a forradalom lélektanáról. Az előadó, aki mint fogoly tiszt átélt Moszkvában az orosz forradalom legforóbb napjait, azt igyekezett bebizonyítani, hogy a bolsevizmus nem helyes eszköz a kommunizmus megvalósítására. Meggyődése, hogy nálunk orosz módszerű kommunista forradalomnak nincsen helye, mert már maga a vértelen októberi forradalom megadott mindenkinek mindent, ami a társadalom fejlődésének mai fokán megadható. — A termet zsúfolásig megtöltő közönség mindvégig — a szó szoros értelmében vett — feszült figyelemmel hallgatta végig az előadót, akit az előadás végeztével lelkes tapsban részesített.

**— A „Pécsi Napló” gazdát cseréli.** A „Pécsi Napló” új tulajdonosok kezébe került. A részvényeket Hajdu Gyula dr., a pécsi szociáldemokrata-párt vezére és társai vették meg. A „Pécsi Napló” részvénytársaságának eddigi igazgatósági tagjai tisztségükről lemondanak és a részvényesek új igazgatósági tagokat fognak választani. A lap felelős szerkesztője, Lenkei Lajos is távozik. A „Pécsi Napló” a szociáldemokrata-párt hivatalos orgánuma lesz.

**— Tulajdonost cserélt fővárosi napilap.** Amint Budapestről értesülünk a Magyarország, a Károlyi-párt lapja, mely a napokban ünnepelte negyedévszázados jubileumát, az *Az Est* napilap és kiadó vállalat tulajdonába ment át és az új tulajdonosnak sikerült a főszerkesztői tisztségre Molnár Ferencet, a magyar irodalmi gárda ezen ékeségét megnyerni, aki most ismét az aktív újságírók sorába áll, melyből annak idején kivált, hogy minden tevékenységét a drámai irodalomnak szentelje.

**— Újabb zárórakorlatozás.** Budapestről táviratozzák, hogy a kormány az ország összes kávéházainak, vendéglőinek záróráját esti 9 órában állapította meg.

**— Kisgazdaggyűlés.** Folyó hó 5-én délelőtt 9 órakor Nagykanizsán a városház közgyűlési termében Zalavármegye bevonásával nagy földmunkás és kisgazda gyűlést tart a *Nagykanizsai szociáldemokrata párt*.

**— Cavalloni Sándor temetése.** A megboldogult Cavalloni Sándor főgimnáziumi tanár holttemetést családja Budapestről hazahozatta. Folyó hó 4-én, szombaton délután helyezik örök nyugalomra a köztemető ravatalházából. Az engesztelő gyászmise január 4-én lesz a szentferencrendiek templomában. — A mélyen sujtott család iránt általános a részvét.

**— Ruhabezszolgáltatás.** Felkérjük a közönséget, hogy aki még nem szolgáltatotta be ruhafelteslegét a leszerelt katonák részére, azt haladéktalanul szolgáltatassa be. Miután a beérkezett ruha elfogyott, a ruhakiosztást egy időre beszüntettük. A kiosztás újból való megkezdését a lapok útján közölni fogjuk. A *ruhaszétosztó bizottság*.

**— A somogyi csendőrség elcsapta parancsnokát.** Kaposvárról jelentik: A somogyi csendőrség vasárnap összegyűlt a kaposvári szociáldemokrata Munkásokthonban, hogy állást foglaljon parancsnoka Tóth Kálmán csendőrszázados ellen. Rövid vita után elhatározták, hogy felszólítják Tóthot, hogy rögtön hagyja el helyét. Ez meg is történt. A somogyi csendőrök még azt se engedték meg, hogy utódja megérkezését beárja.

**— Felhívás!** Cipész és csizmadia iparosokat értesítjük, hogy felső bőrt és alsó talpanyagot f. hó 3-án reggel délelőtt 9 órakor Berényi Elek borkereskedőnél átvehetik.

**— A Haladás egyesület francia nyelvű tanfolyama** f. hó 3-án (pénteken) kezdődik fél 6 órakor az Egyesület helyiségében (Főut 24.) Az újonnan beiratkozni szándékozók az előadás ideje alatt is jelentkezhetnek. A fűtés és világítási költségekhez a tagok havi 6 K, nem tagok havi 10 koronával járulnak hozzá. Egyéb díj nincs.

**— A menekült tisztviselők jelentkezése.** Szerdai számunkban hírt adtunk arról, hogy a menekült vármegyei és városi tisztviselők tartózkodási helyük első közigazgatási tisztviselőjénél jelentkezni tartoznak. Most arról értesülünk, hogy a polgármester az összeírással dr. Kaufmann Lajos városi aljegyzőt bízta meg a menekült tisztviselők a hivatalos órákban nála jelentkezhetnek.

**— Koszorúmegváltás.** Cavalloni Sándor tanár halála alkalmából a Schwarcz család Budapestől 50 koronát küldött a Zala szerkesztőségéhez a tődöbeleg helybeli szanatoriuma részére.

**— Menekültek figyelmébe.** A megszállott területekről a fővárosba érkezőket, valamint a megszállott területekre visszautazókat felkérjük, hogy igen fontos ügyben szíveskedjenek a délelőtti órákban (9—1-ig) helyiségünkben (IV., Múzeum-körut 1. IV.) bennünket felkeresni, *Országos Propaganda Bizottság*.

## Irodalom.

**A negyvenéves Pesti Hírlap** az évforduló alkalmából bizalommal ajánlja magát a magyar olvasóközönség figyelmébe. Negyvenéves múltja biztosíték arra, hogy mint a magyarság legnépszerűbb, legkedveltebb napilapja, továbbra is a közönség minden igényét ki fogja elégíteni. — A 344 oldal terjedelmű Pesti Hírlap naptára, melyet immár három évtized óta ingyen kap meg minden előfizető, ezúttal a Pesti Hírlap szerkesztőségének és politikájának negyvenéves történetét hozza, a lap régi és mai kiváló íróinak egy-egy dolgozatával és arcképeivel s mindenki ingyen megkapja, aki a lapra egyszerre negyedévre vagy hónaponként megszakítás nélkül előfizet. A Pesti Hírlap előfizetési ára negyedévre 22 korona, egy óra 7 korona 80 fillér.

**Az Érdekes Újság** minden száma rendkívül bő mélynyomású képsorozatával hű krónikája a heti eseményeknek. Minden szám külön-külön regényt, sok novellát, kabarét, tréfát, verset, külön állandó rovatot és folytatásos nagy regényt közöl. Előfizetési ára negyedévre 12 korona 50 fillér. Az új előfizetők a három legutóbbi külön számot: a forradalmi, a köztársasági és a szenzációs karácsonyi számot, melyeknek ára összesen 5 korona, teljesen díjtalanul kapják.

**A legbiztosabb vagyon** mindig a szellemi tőke, a szellemi vagyon értéke nem csökken soha. Aki művelődni óhajt, aki szenzációs képeket akar látni, aki barátja az okos szórakozásnak, aki híve a tudásnak és a haladásnak, fizessen elő a legjobb, legszenzációsabb magyar hetilapra a Képes Újságra. Előfizetési ár negyedévre 10 korona.

**Egy teljes regénykötet 1 korona.** A „Legjobb könyvek” minden második héten egy-egy belföldi vagy külföldi elsőrangú író regényét hozza. A „Legjobb könyvek” minden második szombaton jelenik meg és ára a 64 oldalas kötetnek 1 korona. Kapható mindenütt.

**A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.**

## Nyílt-tér.

**Dr. SÁNDOR MIKLÓS** orvos, urológus és bőrgyógyász január 4-től kezdve rendel Csengeri-ut 15. szám alatt az emeleten naponta délelőtt 11—1/2, délután 4—6-ig.



# APRÓ HIRDETÉSEK

Kocsit vennék, lehet hadikocsi is. Értesítést ármegejelöléssel kér **Tanító**, Balaton-magyaródi. 317

**Zongora tanítást elvállalok**, szerény díjazással. Cím a kiadóhivatalban. 320

Egy butorozott szoba kerestetik **Fekete Sas** gyógyszerért. 305

Lehetőleg csak nappalra fiatal leány házi munkára felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Két muraközi tenyészkanca, négy muraközi 3/4 éves ménesikő, 40 hizlalásra és tenyésztésre alkalmas éves süldő eladó. Ugyanott 50 métermázsa bitorheremag kisebb-nagyobb mennyiségben eladó. — **Breuer testvérek** Bánokszentgyörgy, vagy Központ szálloda. 323

Egy butorozott szoba kerestetik azonnalra vagy 15-ére. Címet kérek a kiadóhivatalban leadni. 326

Petőfi-ut 12. számú ház eladó. Bővebbet ugyanott. 328

Egy prima sertés eladó **Árpád utca 4 szám alatt**. 329

14-16 éves leányt, lehetőleg árvát, vagy félárvát keresek háztartási munkában való segítségre. Teljes napi kosztot és havi 30 korona fizetést adok. Cím a kiadóhivatalban.

Egy teljesen jó karban levő, látható irású **Secor** írógép eladó **Polgár Manónál** Nagykanizsa, Bazár-udvar. 292

Üzleti kiszolgáló leány és egy takarító nő azonnalra kerestetik. Jelentkezni csak délelőtt 10-ig lehet. Cím a kiadóhivatalban. 314

Külföldi értékes bélyegeket elad **Fischel Fülöp Fia** cég könyv- és papírkereskedése. Nagykanizsán. (Városházpalota.)

Egy vagy kétszobás butorozott lakást keresek konyhával vagy konyhahasználattal azonnalra esetleg 15-re. Saját ágyemű és konyhadénnel rendelkezek. Címet kérek leadni a kiadóhivatalba.

Butorozott szobát keresek villanyvilágítással csöndes családnál. Címet a lap kiadóhivatalba kérek.

**Superior** csomagoló papír kisebb és nagyobb tételekben kapható **Fischel Fülöp Fia** papírnagykereskedésében, Nagykanizsán.

— **Rajzeszközök** legjobb külföldi gyártmány nagyobb választékban kaphatók **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

## Protestáns nők

részére a legszebb és legalkalmasabb imakönyv a

## LELKI BÉKE

Írta: **MOLNÁR MÁRIA.**

Diszes kis zsebalaku kiadásban a legfinomabb bőr és valódi csontkötésben nagy választékban 40 koronától 120 koronáig.

Olasó kiadás iskolai leánytanítványok részére egész vászonkötésben 10 korona

Megrendelésnél elegendő az árjelzés, mely után az árnak megfelelő szép kivitelű imakönyvet küldünk.

**FISCHEL FÜLÖP FIA**

könyvkiadóhivatala NAGYKANIZSÁN.

## 100 kor. jutalmat adok a nyomravezetőnek

ha esendőrőrs is, aki hiú tud adni kedden, 31-én éjjel **ellopott 2 lovamróli**. — Az egyik sötét pejs kanca, ha a szemé fehér (csóka szem) bal hátsó lába kése, a másik világos pejs herélt, erős, vastag hátasú, a szütyén, oldalán a szőr le van kopva és mindkettőnek a patájukba 48-as szám van besütve és mindkettő bal combján „I” betű van.

**Tóth Péter Nagykanizsa**

Zala-m. Magyar-ú, 124. sz.

Előre lássuk el magunkat

## SZÖLÖKÖTŐZŐ-PAPIRSZINEGGELEK

A folytonos gyártási zavarok és a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezonban lesz-e egyáltalán szőlőkötőző anyag. Azért ajánljuk kitűnő **Rafflapótló** papírszinegget, kapható bármely nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállítással.

Papírárugyári és Kereskedelmi R.-T.-nél. Budapest, VII., Rákóczi-út 6. Sürgönycím: Papírtex. Telefon 83-63.

## Óriási tömbnaptár

már kapható.

Irodai

## Heti előjegyzési naptár

Ára 3 korona

**FISCHEL FÜLÖP FIA**

könyv- és papírúházában.

Kazinczy-utca 29. számú házban

vendéglői és konyhai berendezési

tárgyak valamint egyéb bútrok és boroshordók

jutányos áron eladók!

Megtekinthetők egész napon át.

# Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is **CENTRÁL SZALODA**

portásánál (szobapincér). —

## Gyermekkönyvek

Lupi bácsi. Apró szavalmányok, apró gyermek részére (5-7 éves) K 2

Molnár Mária. A kikelet virágai. Versek 5-6 éves gyermek részére K 2

Gyermekdalok és szavalmányok 6-8 éves gyermekek és iskolai használatra összeállította Hajgató S. K 2

Ovodai gyermekversek. Összeállította Tarnói Miléty Mária díszkötésben. K 2

Egyéb gyermekkönyvek és ifjúsági iratok nagy választékban.

**FISCHEL FÜLÖP FIA**

könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN.

## A „ZALA”

A KORA REGGELI

ÓRÁKBAN JELENIK

MEG, EREDETI TELE-

FONÉS TÁVIRAT

JELENTÉSEKKEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre postán küldve:

Egy óra 5.— korona

Negyed évre 15.—

Fél 30.—

Egész 60.—

Rendelje meg a Zalat!

Mélyszéges fájdalommal közöljük, hogy a mi áldott, jó szeretettünk,

## Cavalloni Sándor

nagykanizsai főgimnáziumi tanár, tart. honvéd főhadnagy

Budapesten, 1918. dec. 30-án 33 éves korában meghalt.

Temetése 1919. január 4-én délután 3 órakor lesz a nagykanizsai köztemető ravatal-házából; a gyászmise pedig január 4-én délelőtt 9<sup>1/2</sup> órakor a szentferenciek templomában.

Nagykanizsa, 1919. január 2.

Cavalloni Sándorné — Szalay Ida neje.

Szalay Sándor, apósa.

Szalay Sándorné, anyosa.

Cavalloni Pál, Cavalloni Rezső, Cavalloni József, Könlög Ferencné Cavalloni Mária testvérei.

Özv. Cavalloni Béláné, Cavalloni Pálné, Cavalloni Józsefné, Tibolt Boldizsárné, Szalay Sz. Sándorné, sógorai.

Könlög Ferenc, sógora; Tibolt Boldizsár vőtestvére; Szalay Sz. Sándor sógora.

(Mindenkülön értesítés helyett.)



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavállalat

Fő-ut 6. sz.

# ZALA

**POLITIKAI NAPILAP**

Előfizetési árak:

helyben hárbiz számlára,  
vagy posta-szeretlőséssel:

Egész évre K 100-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy hóra „ 5-

Egyes szám ára 20 L

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

**TÓTH ZOLTÁN**

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

**CSILLAG JENŐ**

Hirdetéseket, nyílt-írott és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Magyarország megszállása.

### A csehek közelednek Miskolcra

Miskolc, jan. 3. Ma délelőtt a miskolci vasúti állomásra távirati értesítés érkezett, amely szerint egy körülbelül 400 emberrel felszerelt cseh páncélvonat befutott a Boldva-Szilás állomásra, amely Miskolc-tól 20 kilométerre fekszik. A miskolci pályaudvar vezetősége telefonértesítést keresett Boldva állomással, de akkor a csehek már megszállták az állomást és a telefonösszeköttetést megszakították. A délutáni órákban közbeszó állomásokról is érkezett Miskolcra értesítés, hogy a cseh páncélvonat befutott és a csehek megszállták az állomást. Miskolcon biztosra veszik a város meg-

szállását. A városban levő katonaság híjelen telte, hogy hallandó a város megvédésében segítséket, a város vezetősége azonban ez ajánlatot nem fogadja el, mert a vérontást kerülni akarja. A városi megszállás esetén ellenállás nélkül fogadják átadni a cseheknek.

### Muraszombathban szétverték a jugoszláv bandákat.

Budapest, jan. 3. Szombathelyről jelentik: Tegnap délelőtt irreguláris horvát bandák nyomultak be Muraszombatra, amelyek lakossága a szombathelyi bakák körülből kétezeren, tegnap este elindultak és ma délelőtt a lakosság segítségével megfutamították a fosztogató délszláv csapatokat. A 35 asok három tisztet és 30 fonyi legénységét elfogtak, két ágyút és három gépfegyvert zsákmányoltak. A Muraszombatot védő csapat most fel van készülve arra az esetre is, ha a délszláv csapat újból megtámadná Muraszombatot.

### Nyugalom a megszállott Pozsonyban.

Bécs, jan. 3. A Fremdenblatt jelenti: Pozsonyban ma már teljes a nyugalom. — A vörösgárda fosztogatott ugyan egyes helyeken, a tisztí őrszolgák azonban, amelyek a fosztogatókat az utcán agyonlőtték, gyorsan helyreállították a rendet. A magyar hatóságok helyükön maradtak.

### „Nem lesznek elnyomók az elnyomottakból.”

Kolozsvár, jan. 3. Berthelot lábornok meglátogatta Apáthy István főkormánybiztosát, és a következőket mondta neki:

— Franciaország sohasem fogja tűrni, hogy az elnyomottak, ha ugyan eddig voltak olyanok, maguk váljanak elnyomókká. A kolozsvári magyar főkormánybiztoság megszüntetéséről szó sem lehet. A közigazgatási hatóságok továbbra is helyükön maradnak és Kolozsvár védelmére továbbra is a magyar ta-

lóságok feladata. Viz-galást fogok indítani az irányban, hogy a Budapestről érkező lapokat kinek a parancsára égetik el a Kolozsvári pályaudvaron.

### Új hadsereget állítottak föl.

Budapest, jan. 3. Festetics hadügyminiszter kérésére katonaispiti értekezlet áll össze, amelyen a hadügyminiszter új hadsereg felállításának szükségességét hangoztatta, mert szerinte ez dönti el sorsunkat a békekonzferencián és az antani figyelme csak akkor fordul felénk, ha teljesen helyreállítottunk. Pogány József katonai kormánybiztos hasonló értelemben szólalt föl. A tisztiek lelkes eljénzéssel fogadták a kijelentéseket és megkezdtek a részletes tárgyalásokat.

### Feloszlik a Nemzeti Tanács.

Budapest, jan. 3. Félt hivatalosan jelentik: A Magyar Nemzeti Tanács a nemzetgyűlés összehívése után nyomban megszűnik. A Nemzeti Tanács irodája már beszűkítette működését és csak a még elintézés alatt levő ügyeket fogja elintézni.

### Új törvény-tervezetek.

Budapest, jan. 3. A tegnapi minisztertanácsban, amely hajnali 3 óráig tartott, elfogadják az egyesítési és gyűlékezési jogról szóló belügyminiszteri törvényjavaslatot. Eszerint az egyesület megalakításánál és a gyűlés megtartásánál nem áll fenn több a bejelentési könyvszer. Foglalkozott a minisztertanács a címek és rangok eltörlesztésének kérdésével is. Legközelebb törvényjavaslat készül el, amely a nemességet, valamint a bárói, grófi és hercegi rangot megszünteti.

### Feszült helyzet Irországban.

Lugano, jan. 3. A Secolo jelenti az irországi helyzetről: Ama nagy siker után, amelyet a sinfeinek a legutolsó választásokon aráltak, az egész szigeten nagy izgatottság vet erőt. Corkban a Déjafrikában elesett írek emlékére felállított szobrot dinamittal felrobbantották. Belfastban zendülés tört ki a politikai rabok közt, akik feltörték celláikat, azonban karhatalmat látva közeledni, megadják magukat. A megválasztott 71 sinfein képviselő Dublinban értekezletet tartott, amelyen fontos határozatokat hoztak. A helyzet nagyon feszült. Irországot nem lehet többé tartományként kezelni. Anglia presztízsét az egész világ előtt veszély fenyegeti, ha nem sikerül neki a rendet helyreállítani. Ugyáltszik, az angol kormány kénytelen lesz hatalmi eszközökhöz folyamodni, de ez esetben véres harcok várhatók.

### Riga lángokban.

Berlin, jan. 3. Rigán zendülés tört ki. A német színház lángokban áll. A városban utcai harcok folynak.

## Béketárgyalás előtt.

### Rólunk — nélkülünk.

Páris, jan. 3. Wilsonnak Olaszországból való visszatérése után a szövetségesek nyomban megkezdik a béketárgyalásokról való tanácskozást és megállapítják programjukat. Ezt a tanácskozást még január első felében befejezik. A békeszerződést azonban Németország belső helyzetének megszilárdulása előtt még az esetben sem írhatják alá, ha a szövetségesek minden kérdésben megegyeznek. Poincarre minok a következő kijelentést tette:

— A szövetségesek akkorra, amikor a békekonzferenciára összeülnek, már teljesen megállapodnak a béke alapelveire nézve. Franciaország az emberben és anyagban szenvedett rendkívüli veszteségei miatt és azon fennkívüli szükségletek miatt, amelyek az ország helyreállításához megkövetelhetnek, jelentékeny kártérítést fog követelni a németektől pénzben és anyagban.

Poincarre szerint a békekonzferencián, amely január 13 án kezdődik, semmi nehézség nem lesz a tárgyalásokban, mert az már csak a részletkérdésekben fog dönteni. Wilson Rómából való visszatérésétől február 6-áig, amikor vissza fog utazni Amerikába, négy hetet fog Párisban tölteni és ez idő alatt csak rövid időtartamra fogja Páriszt elhagyni.

### Mikor szerel le Amerika?

Páris, jan. 2. A New York Herald jelenti: Az amerikai hadsereg leszerelésre csak március első felében történik meg. Ennek oka Európa tisztázatlan politikai és katonai helyzete.

### Német—lengyel háború.

Berlin, jan. 3. A német kormány, amely reméli, hogy sikerülni fog a poseni lengyel előnyomulást fegyveres erővel megakadályozni, a poseni tartományban több hadtestet vont össze. Németország szilárdan el van határozva, hogy Posenre való jogait fenntartja.

Berlin, jan. 3. A német kormány tegnap késő esti tanácskozott a keleti kérdéstről. A kormányfőnök abban állapodtak meg, hogy manifesztumot fognak kibocsátani, amelyben a birodalom érdekeinek megóvása céljából szükség esetére a haderő mozgósítását fogják előkészíteni.

### Olasz—horvát háború.

Zagreb, jan. 3. A mozgósítás egész Horvátországban folyik. A legtöbb helyen a polgári embereket is felfegyverzik.

Zagreb, január 3. Hivatalosan jelentik: December 31 én reggel az olaszok váratlanul megtámadták Knu városát, ahol 140 fonyi szerb megszálló csapat volt. Miután az olaszok nagy erőket támadtak, a szerbek Drvarba vonultak vissza.



# Kanizsa megszállása.

**A vasut várja a szerbeket. — A Déli vasut tárgyalás a szerbekkel. — Ütközet Letenye mellett.**

A Zala tegnapi száma már bejelentette a muraközi szerb csapatok azon szándékát, hogy Nagykanizsa vasuti állomására is rá akarják tenni kezüket. A szándék — amint a jelek és információk bizonyítják — egészen közeli, úgy hogy a vasut nem tartja kizártnak, hogy már ma bejönnek a szerbek. Ha azonban ma nem jönnek be, pár napon belül teljes valószínűséggel itt lesznek. Itt lesznek, mert a szerbeknek a keresztúri vizitorányra és a nagykanizsai vasuti állomásra elkerülhetetlen szükségük van, ha a vasuti közlekedést a Muraközben lenni akarják minden körülmények közt tartani. Technikai szükségesség ez rájuk, mivel a katonai állomás nem mint végállomás, vagy lebonyolító állomás van berendezve. A nagykanizsai vasuti állomás megszállása tehát kétségtelennek tekinthető, csupán az a kérdéses még, hogy ezzel kapcsolatban a város magát is megszállják-e? Ennek csak a valószínűsége van meg, mert ahol eddig ez idegeneknek a vasútra szükségük volt, ott a várost is megszállják. Egész bizonyosságra csak annyi vehető, hogy a szerbek nem megelégedés szerűleg jönnek, mert eddig minden egyes megszállást előzetesen bejelentettek az érdekelt hely hatóságának. A vasut azonban a meglepetésekkel szemben is megtette intézkedéseit.

A kanizsai déli vasuti állomásfőnökségen Nagykanizsa megszállásáról tegnap délután a következőket mondották munkatársainknak:

— Kanizsa megszállásáról semmi pozitív dolgot nem tudunk. Nem tudjuk, hogy mikor, melyik vonattal érkeznek a szerbek. Ami azonban bizonyos, hogy a szerbek meg fogják szállani Nagykanizsát. Hogy a megszállás holnap fog-e bekövetkezni, vagy holnapután, ez irányban semmi bizonyosat nem mondhatunk. Ami tény, hogy holnapot kezdve Muraközrel megszűnik a vasuti összeköttetés: Muraközből egyáltalában nem jön vonat, a budapesti és bécsi vonatoknak Kanizsa lesz a végállomása. A Déli vasut titeltéses tényszerű ma keztek tárgyalást a szerbekkel aziránt, hogy a megszállás után hogyan bonyolódjon le a vasuti forgalom. Ezek a tárgyalások most javában folynak és eredményükkel illetőleg teljes a bizonytalanság.

Darvas Lajos őrnagy, Nagykanizsa állomásparancsnoka a megszállásról ezeket mondotta:

— A megszállásról én is csak a vasutasoktól értesültem. A fegyverszüneti szerződés értelmében a megszálló csapatoknak előzetesen értesíteniük kell a megszállandó város hatóságait a megszállásról. E kötelességnek a szerbek eddig nem tettek eleget. Ezért eddig a szerbek fogadására sem történt semmiféle megállapodás. Tekintettel azonban arra, hogy a megszállásra vonatkozó hír teljesen megbízható helyről jön, jelentést tettem róla a hadügyminiszteriumba, ahonnan most várom a további utasításokat.

Állítólag a nagykanizsai állomásra az a bizalmas jelentés érkezett volna, hogy a szerbek ma szombaton reggel érkeznek meg Nagykanizsára, a Muraközből tegnap érkezett utasok viszont azt beszélik, hogy ma este történik meg a megszállás.

A nagykanizsai határvédelmi parancsnoksághoz érkezett jelentés szerint a letenyei hid-

nát levő magyar őrséget csúfították este hét órakor egy jugoszláv lovas járőr és mintegy 8—10 főből álló horvát csapat megtámadta. Mikor a jugoszlávok már négy lövést leadtak őrségünkre, ezek fegyveres ellenállást tanúsítottak és a támadókat, tözrel visszabüzték. Feltehető, hogy a két jugoszláv járőr a helyzetet akarta kikémlelni, vagy pedig fosztogálni szándékozott. A nagykanizsai határvédelmi parancsnokság az összetűzésről jelentést tett a hadügyminiszteriumnak és felkérte, jelentésben tiltakozást a jugoszláv csapatok magatartása miatt, mely ellentétben van eddig hangoztatott békés szándékukkal. A demarkációs vonal erőszakos átlépése végzetes következményeket vonhat maga után, amelyért csak a megszálló csapatokat terheli a felelősség.

Tegnapi számunkban megírtuk, hogy amennyiben a csáktornyai jugoszláv parancsnokság nem vonja vissza az Alsóleadvát és Muraszombatot megszállva tartó és ott garázdálkodó csapatokat magyar csapatok fogják a két községben a rendet helyreállítani. A rendcsinálás ma már meg is kezdődött. Tegnap Szombathelyről elindult egy 500 főnyi katonai csapat Pernecky százados vezetésével, hogy a demarkációs vonalon innen levő területeket megtisztítsa az irreguláris horvát bandáktól. A csapat ma érkezett meg Muraszombatba, rövidesen megtisztította a várost a marthalóc főrvatóktól és már uton is van Alsóleadvá felé, hogy itt hasonló eréllyel vessen véget az anarchiának.

## HIREK.

NAPYAR	
1919	Január
4	Szombat
Ma az önkéntes polgárőrség II. csoportja tart szolgálatot.	

— Egészségügyi bizottsági gyűlés. Február 3-án a közegészségügyi bizottság gyűlést tartott Szekeres József kórházi igazgató főorvos elnöktete alatt. A megnyitás után indítványozta, hogy néhai dr. Neumann Ede főorvonnak a bizottság alelnökének érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítsék. — A gyűlés egyetlen tárgya volt a járvány miatt lezárt iskolák és mozik megnyitása. A jelenlevő tisztí- és más orvosok jelentéséből megállapították, hogy a spániai járvány városunkban majdnem teljesen megszűnt, újabb megbetegedések alig vannak. Bár a mozi tulajdonosok azt kérték, hogy moziukat már 3-án megnyithassák, a bizottság felelősségének érzetében és ragaszkodott az alispáni rendeletehez és timonata, hogy egy város minden iskolája, valamint a mozik is jan. 7-én kezdhetik meg működésüket.

— Két püspök részvétel. Dr. Neumann Ede főorvos elhalálozása alkalmából úgy a gyászoló családban, mint a nagykanizsai izr. hitközséghez még folyton érkeznek részvételek előkelő személyiségektől, országos infézetektől, testvérgyűlésektől stb. Dr. Rott Nándor megyés püspök az első volt a kondoleciók között következő levelével:

Az izr. Hitközség igen tisztelt Elnökségének Nagykanizsa. Öszinte részvétellel vettem a szomorú hírt a nagykanizsai izr. hitközség érdemes lelkipásztorának, dr. Neumann Ede főorvos úrnak váratlan haláláról. A boldogultat

személyesen ismertem, rövid idő is elegendő volt arra, hogy a közös béke érdekében kifejtett működéséről meggyőződjem. Mint az izs. rabbi egyesület elnöke nevét és munkásságát ismerite tettem az egész országban. Áltérőleg a hitközség nagy fájdalmát s meggyűnyét győződte, hogy a nagykanizsai izr. hitközséget a jövőben is az a békés szellem fogja irányítani, melynek az elhunyt képviselője volt. Fogadjon az igen tisztelt Hitközség öszinte részvételével mellyel maradt Veszprémben 1918. évi december hó 17-én, Tisztelettel dr. Rott Nándor veszprémi püspök.

Dr. Balhazár Dezso a zalaegerszegi püspök a következő levelet írta: Milyen Tisztelt Hitközség! Mely megilletődéssel, lelket tömpös szomorúsággal vettem hírt országos nevé, nagy tudományu, fényes lelkü és melegsávu főorvosúvá Neumann Ede dr. haláláról. Még ha csak a nagy embert siratnám benne, akkor közel lenne a vigasztalásom; de távol van; mert a legnemesebb jóbátalom egyike siratom benne Vigasztalásra is szorulva vigasztalom Önöket öszinte részvétellel és szíves kegyellel, amely szerint Isten minden vesztéssel pótolni tud. Imádkozom, hogy pótolja ezt is. Igaz tisztelettel Debrecen, 1918. december hó 16-án, Dr. Balhazár Dezso.

Főhívás a jómóduakhoz. (Beküldött közlemény) A nagykanizsai háborús nyomor és szegénység fősegélyezésére gyűjtő bizottság ezen az úton is fölkeri mindazon jómódu polgárait, akik előirányzott adományukat leadták, hogy az adakozóknak szombaton (1919. január 4-én) délután 5 óráig a városbáza közgyűlési teremben tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. A gyűlés elég szép eredménnyel járt. Aki a gyűjtő bizottság adakozására fölkeri, azok tulajdonképpen bizottság szívesen bocsátotta a szegények rendelkezésére azt az összeget, amelyről fölkeri. Mert majd mindenki átérzte, hogy ha szokatlanul nagy adományt igényeltek is, tőlennel leadása most minden jómódu polgárnak olyan kötelessége, — amit magától semmi tilly alatt el nem hárihat. Sajnos, vannak fősvénykedők is! Aki szűkebbül elzárkózik, vagy kicsinyes krajcároskodással „lelkudni” szeretnének! Pedig ha a gyűjtő bizottság előirányzásában nem is találta volna el mindenkivel szemben a kétségtelen igazságot, az egészen bizonyos, hogy olyan összeget egy jómóduól se kért, amely valakinek külön megerősítésébe kerülne! A fősvény jómóduakkal szemben — amennyiben az utolsó pillanatban sem hallgatnak jobb érzéseikre, — a segélyezés intézésére hivatott bizottság módol fog lépni arra, hogy ha már az előirányzott adományuk behajtása a bizottság hatalmába nem áll, ezek a nemes emberbaráti kötelességük által kibujni akaró fősvények viselkedésüknek megfelelő elbánást kapjanak Nagykanizsa emberszerető társadalmától. Dr. Tamás János.

— A 20. magyar gyalogezred megalakulása. Annak idején megírtuk, hogy a hadügyminiszter a 48. volt közös gyalogezred és a 20. honvédgyalogezred egyesítését rendelte el. Az egyesítés a napokban meg is történt. A Sugár uti kaszárnya udvarán mindkét ezred tisztikara és legénysége előtt Zsitkovics Károly 48. as alezredes lelkes beszédében méltatta azokat a nagy érdemeket, amelyeket a háboru alatt elérték és amelyek mindkét ezred dicsőségére szolgálnak. Felhívta a két ezredet, hogy a testvériség és szeretet érzésében egyesüljenek. Az ezred neve a jövőben 20.



magyar gyalogezred". Az ezred parancsnokává *Zsifkovics* Károly alezredest nevezte ki a hadügyminiszter. Zászlóaljparancsnokok *Treiber* Kálmán alezredes és *Györy* Károly őrnagy lettek.

— **Pusztulunk, veszünk.** Az elmúlt év szomorú esztendő Nagykanizsa történetében. Járvány és nyomor egyaránt pusztította a város lakosságát. Amikor a legnagyobb gyilkos, a háború már utolsó heleit élte, a spanyolbetegség lépett a helyébe és borzalmas aratást végzett az emberek sorában. — Nagykanizsa egyike azoknak a városoknak, amelyek a legjobbat szenvedtek a járvány miatt. Nem kevesebb, mint 241 spanyol influenzában elhalt polgári egyént jelentettek be az anyakönyvi hivatalban. Ehhez még a katonák nagy számát is hozzá kell számítanunk. Az utolsó héten a járvány csökkenő irányzatot mutat, mindössze 5 ember halt meg spanyolbetegség következtében. Az 1918-ik évben 1252-en haltak meg, szemben az 1917-ik esztendő 890 halottjával. Szomorú statisztika! A születések száma sem mutat örvendetes változást: tavaly 453-an születtek, hittel kevesebben, mint 1917-ben. — A házassági kedv azonban emelkedett: 171 pár ígért örök hűséget egymásnak. A házasságok legnagyobb részét már a leszerelés után kötötték. Az év első felében nem igen akarózt az embereknek a házasság réve felé evezni, de a leszerelés után annál inkább és annál lelkesebben — egyre másra jelentkeznek az anyakönyvvezetőnél a boldog párok. A rendőrség már alig győzi a sok mindenféle szükséges igazolvány, bizonyítvány és egyéb kiállítását és ez az áradat nemhogy szűnne, de mindig újabb és újabb párokat ránt magával. Ha ez így megy tovább, akkor az újévben reparálni fogják azt a hiányt, amit az 1918. év háborúja, nyomora és járványai ütöttek a város lakosainak számában.

— **Tovább fizetik a hadisegélyeket.** A hadügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a hadisegélyek további folyósítását rendelte el. A rendelet ezideig nem érkezett még meg a városházára s így nem is lehetett a türelmetlenkedőknek a január havi járandóságot kiutalványoztatni. A város hatósága ma telefonon felhívta a hadügyminiszteriumot és intézkedést kért. A hadügyminiszteriumból azt a választ adták, hogy a hadisegélyeket a leszerelt és még le nem szerelt katonák hozzátartozóinak február 28-ig bezárólag folyósítani kell. A hadifoglyok hozzátartozói a fogság egész tartama alatt kapják a hadisegélyt, egészen annak a hónapnak a végéig, amelyik az illető hadifogoly leszerelt. — A hadisegély ügyosztály felhívja azokat a hadisegélyeseket, a kik 1-én kapták a hadisegélyt 7-én; akik 2-án kapták azok 8-án; akik 3-án kapták azok 9-én; akik 4-én kapták 10-én; akik 5-én kapták 11-én a városháza tanácsstermében a járandóságok felvétele céljából okvetlenül jelentkezzenek.

— **Nász. Heltai** Jolán és **Weiss** Jenő hajóépítész házasságot kötöttek.

— **Országosan rendezték a vidéki rendőrség státusát.** A nagykanizsai rendőrkapitányságra tegnap délután érkezett meg a belügyminiszter újvi köszöntője: a vidéki rendőrség fizetésének rendeleti uton való országos rendezése. A rendeletben megállapított fizetés a rendőrtisztviselőknél: legalább 80 százaléka a budapesti államrendőrség tisztviselői fizetésének; a rendőrhaltisztviselőknél és rendőrlégénységeinél pedig: legalább 90 százaléka a budapesti államrendőrség légénységi fizetésének. Ez a fizetésrendezés átlag újabb 20 százalékos emelést jelent a kanizsai rendőrség fizetésének.

— **Szociáldemokrata földmivesgyűlés a kanizsai városházán.** Vasárnap f. hó 5-én délelőtt 9 órakor Nagykanizsán a városháza közgyűlési termében 150 község bevonásával szociáldemokrata földmunkás és kisgazdaggyűlés lesz az alábbi napirenddel: 1. Az új államalakulat és a nép érdeke. 2. A földreform, a falu és a város békéje. 3. A nép és a szociáldemokrata párt. A gyűlésen csak a községek és a szervezeteink által igazolt kiküldöttek jelenhetnek meg. — **A szociáldemokrata párt végrehajtó bizottsága.**

— **A Haladás kulturális egyesület** Főut 24. sz. alatti helyiségében holnap vasárnap délután 5 órakor **Báron Pál** tart előadást a Darwinizmus mai állásáról. Érdeklődőket szívesen lát az egyesület.

— **Kanizsai idill.** *A Rózsa vendéglő* (Főut 21. sz.) nyitott személgödörében nyolc hete egy elhullott ló teleme fekszik. Nagykanizsán, — amelyet a háború előtti oktalanság csatornázás nélkül hagyott, amely melegegya minden epidemiának, amit a tuberkolózis, kanyaró stb. pusztítása bizonyít legjobban, — kétszeres gondot kell ügyelni arra, hogy ilyen esetek elő ne fordulhassanak. Kérjük a rendőrség sürgős intézkedését.

— **Hogy történt Alsólendva megszállása.** Fájdalmas, gyászos meglepetést hozott Alsólendvának az idei karácsony. Karácsony napján, mikor az istentiszteletre besereglett hívek özönlöttek ki a templomból, egy hintó és három trénszekér robogott végig a városon. A hintón ülő három tiszt közül az egyik a szerb nemzeti zászlót lobogtatta kezében. A trénszekerek egyikén egy géppuska volt elhelyezve kevés számu légénységgel. A főszolgabírói hivatal előtt megállottak a kocsik. A szerb tisztek: egy százados, egy főhadnagy és egy hadnagy felmentek a főszolgabíróhoz, odahívták a községi előjáróságot, csendőrséget, kijelentették, hogy a várost megszállják, a rend fenntartásáról gondoskodnak és kérték a város átadását. Miután a főszolgabíró ezen kérésüket teljesítette, kijelentették, hogy a nemzetőrséget, csendőrséget, pénzügyőrséget lefegyverzik. Az egész aktus rövid időig tartott, aztán a négy kocsi megfordult és lehajtott a Korona szállóba. Ott a géppuskát az erkélyen felállították, a nemzetőrség helyiségeit elfoglalták és ezzel megtörtént a megszállás. A délután folyamán átvették a nemzetőrség, csendőrség, pénzügyőrség fegyvereit, valamint a lakosság által beszolgáltatott fegyvereket. Az összegyűjtött fegyverek száma meglepően nagy volt. Közben a megszálló csapat erősítést kapott, amennyiben megérkezett még vagy 20 katona, többnyire horvátok. Este megszállották a postahivatalt.

— **Adomány.** Deáki Mancika a hadiárvának 20 koronát adományozott. — Szecső Paula a vakkatonáknak 10 koronát. — A Hungaria Biztosító Társaság tisztviselői a hadiárvának 80 koronát adott.

— **Mihályfán segédjegyzőt keresnek.** A nagykanizsai nemzeti tanácshoz tegnap levél érkezett, amely felhívja az esetleg Kanizsán tartózkodó menekült segédjegyzőket, hogy a mihályfai segédjegyzői megüresedett állásra pályázzanak. Pályázni január 13-áig lehet.

— **Kosszorupótlás.** Cavalloni Sándor tanár halála alkalmából a Szalay-, Cavalloni Pál és Tibolt-család 200 koronát küldött szerkesztőségünkbe kosszorupótló adományul a tudósbetegek helybeli szanatóriuma javára.

— **Elveszett.** József főherceg uti kaszárnyától a korzói, vagy a Rozgonyi utcáig f. hó 2-án délelőtt elveszett egy aranygyűrű gyémánt kövel. A becsületes megtaláló illő jutalom ellenében a Zala kiadóhivatalába adja le.

## A hatósági ármegállapítás.

Munkában van az ármegállapító bizottság.

(*Saját tudósítónktól*). Néhány nap óta a késő esti órákig világos a postával szemben levő városi közlekedési üzemi irodája, attól értesüléstünk szerint, a nagykanizsai Nemzeti Tanács által a napokban megválasztott Árvizsgáló bizottság tartja esténként üléseit. **Krátky** István dr. városi főjegyző, az Árvizsgáló bizottság elnöke vezeti a tárgyalásokat, meltről azonban jelentéseket nem adtak ki. Az ügy nagyszabású közérdekűsége készítetett bennünket arra, hogy a tárgyalások iránt érdeklődjünk. A bizottság egyik tagja a következő felvilágosítást adta tudósítónknak:

— Az újonnan megválasztott bizottság két nap óta foglalkozik a hatáskörébe tartozó ügyekkel. A tárgyalások gyors tempóba folynak. Természetes azonban, hogy két nap alatt eredményt produkálni nem lehet. — Roppant nagy munka vár a bizottságra, hisz az árvizsgáló-bizottságot már 1917. év őszén meg kellett volna alakítani és a multak mulasztásait is e bizottságnak kell helyrehozni. Revidálni kell az összes régebbi rendeleteket is, melyek vannak még érvényben, mit mondanak az új rendeletek, hisz köztudomásu, hogy a bizottság működését kormányrendeletek irányítják. A bizottság tagjai fogyasztók és termelők, de ha szükség van arra, szakértőket is szívesen meghallgatunk.

— Az ármegállapításokat már megkezdtek. Az árak megállapításánál irányadók az érvényben levő maximális árak és az országos árvizsgáló-bizottság által kiadott tájékoztató árak. Természetesen tekintettel vagyunk a helyi viszonyokra is. Már több irányban történtek ármegállapítások, amelyeket még a napokban megállapítandó árakkal fogunk megfelelő módon kihirdetni. Az a célunk, hogy minden téren egészségesebb állapotot teremtsünk és végre gátat vessünk a folyton fokozódó drágaságnak. S itt valamit meg kell állapítanunk: a mai gyűlésen a megjelent kereskedő szakértők önként alacsonyabb árak megállapítását kérték, mint az országos irányárak, kijelentve, hogy egyes cikkek ezeknél olcsóbban szerezhetők be és így olcsóbban is adhatók. Ez a bejelentés nagy örömet kellett a bizottságban és remélhető, hogy e példát nemcsak a többi kereskedők, de más hasonló foglalkozások is követni fogják. — A bizottság minden téren irányító árakat igyekszik megállapítani, így amely cikkeknek nincs még ármegállapítások, de lehetőleg a szabad egyezkedés tárgyát képező teslimunkák árát is igyekezni fog szabályozni.

— A bizottságnak komoly a munkatörekvése, de eredményt csak akkor tudunk elérni, ha a termelők és a fogyasztók segítségünkre lesznek, ha mindenki betartja az árvizsgáló-bizottság törvényes megállapításait, úgy rend és békesség lesz Nagykanizsán. Gondunk lesz arra, hogy ez így legyen, hisz elvégre lehetetlen dolgot a bizottság senkitől sem kér. — A törvényes árak méltányosak mindenkire és ezért ezek megszegői ellen a rendőrség el fog járni akár a termelők, akár a fogyasztók jogjait az árdrágítást elkövetni.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Nyilt-tér.

**Dr. SÁNDOR MIKLÓS** orvos, urológus és bőrgyógyász január 4-től kezdve rendel Csengeri-ut 15. szám alatt az emeleten naponta délelőtt 11—1/2-ig, délután 4—6-ig



## APRÓ HIRDETÉSEK

Egy ügyes kisasszony keresetlik két gyermek mellé, aki némileg a varráshoz is ért. Cím a kiadóhivatalban. 331

Rigyczi gazdaságomban egy szorgalmas kertész és egy értelmes magtárost keresek. Lichtenstein Albert Nagykanizsa, Csengői-ut 11. szám. 332

Egy magányos, jó karban levő családi ház a város belterületén eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Petőfi-ut 12. számú ház eladó. Bővebbet ugyanott. 328

Üzleti kiszolgáló leány és egy takarító nő azonnaira keresetlik. Jelentkezni csak délelőtt 10-ig lehet. Cím a kiadóhivatalban. 311

Lehetőleg csak nappalra fiatal leány házi munkára felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Két nagyobb leánygyermek mellé olyan kisasszonyt keresek, ki a háziartásban is segédkezik. Cím a kiadóhivatalban. 337

Egy vagy kétszobás butorozott lakást keresek konyhával vagy konyhahasználattal azonnaira esetleg 15-re. Saját agyemű és konyhaedényvel rendelkezek. Cimet kérek leadni a kiadóhivatalba.

Butorozott szobát keresek vilány világítással csöndes családnál. Cimet e lap kiadójába kérek.

14-16 éves leányt, lehetőleg árvát, vagy félárvát keresek háztartási munkában való segítségre. Teljes napi kosztot és havi 30 korona fizetést adok. Cím a kiadóhivatalban.

## Házat veszek

kertfel. A ház legalább három szobából álljon. Ajánlat a kiadóba juttatandó.

## 100 kor. jutalmat adok a nyomravezetőnek

ha esendőőrös is, aki hirt tud adni kedden, 31-én éjjel ellopott 2 lovamról. — Az egyik sötét pej kanca, balszemé fehér (csóka szem) bal hátsó lába keze, a másik világos pej herett, erős. Vástag hátsóló, a szügyén, oldalán a szőr le van kopva és mindkettőnek a patájukba 48-as szám van besütve és mindkettő bal combján „12” betű van.

Tóth Péter Nagykanizsa

Zala-m. Magyar-u, 124. sz.

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, érmeket, régi pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.

## Hirdetéseket

felvesz a „ZALA” kiadóhivatala

## Ebédlőasztalt

keresek 6 vagy 12 darab bőr- vagy nádfonatu hasonló székekkel. Ajánlatokat a Zala kiadóhivatalába kérek.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

## Óriási tömbnaptár

már kapható.

Irodai

## Heti előjegyzési naptár

Ára 3 korona

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papíráruházában.

# ZALA nyomdavállalat

## NAGYKANIZSA

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírárukészítés.

Mindennemű nyomtatványt a legizlésesebb

kivitelben készít és legpontosabban szállit



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidállalat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel

Egész évre . . . K 60-

Félévre . . . . . „ 30-

Negyedévre . . . 15-

Egy óra . . . . . „ 5-

Egyes szám ára 20 L.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és főtulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

## Békekonferencia előtt.

### Felfüggesztik a fegyverszüneti szerződést?

Genf, jan. 4. A *Humanité* írja: Pichon francia külügyminiszter a kamara külügyi bizottságában azt a kijelentést tette, hogy az antant attól tart, hogy fel kell függesztenie a központiakkal kötött fegyverszüneti szerződést.

### Kik vesznek részt a békekonferencián.

Páris, jan. 4. A *Havas* újságírók jelentik: A szövetségesek még nem állapították meg véglegesen a békekonferencián részvevők számát. Valószínű azonban, hogy Franciaországot, az Egyesült Államokat, Angliát és Japánt egyenként öt tagu, Belgiumot, Szerbiát egyenként három tagu, Görögországot és Romániát pedig egyenként két tagu bizottság fogja képviselni. Azok a nemzetek is delegációval fognak résztvenni a konferenciában, amelyek a központi hatalmakkal szövetkeztek, így Csehország és Jugoszlávia. — Ami Oroszországot illeti, az antant-hatalmak nem ismerték el a belsevisti kormányt s így Oroszország képviselőjét csak mint tanácsadót fogják elismerni. Franciaországot Clemenceau, Pichon, Klotz, Bourgeois és és Terdieu fogják képviselni, de valószínű, hogy Foch marsall is résztvesz a béke-

konferencián. A semleges kormányokat felhívják, hogy az érdekeiket érintő kérdésekben közöljék nézeteiket a meghatalmazottakkal. A határozatot nem szavazattöbbséggel, hanem egyhangusn fogják meghozni.

### Külön tárgyalják a volt monarchia ügyét.

Rotterdam, jan. 4. Még nem állapították meg véglegesen, hogy a békekonferencia január 13-án ül-e össze. Az antant-hatalmak ez irányban állandó megbeszéléseket folytatnak. Magyarország és Ausztria megbízottait csak valamennyi feltétel megbeszélése után hívják meg, hogy a feltételekhez hozzájáruljanak. A *Lyoni Progress* szerint a német kérdést, a volt dunai monarchia, továbbá a Balkán, Kisázsia és Lengyelország kérdését külön bizottság fogja tárgyalni. Külön bizottság fogja megtárgyalni a népszövetség kérdését is.

### Wilson a pápánál.

Róma, jan. 4. Wilson és felesége tegnap érkeztek Rómába nagy ünnepélyességgel fogadták őket. A pályaudvaron megjelentek az olasz királyi család, a kormány tagjai és a kamarák küldöttsége. Wilson, akinek utja Olaszországon át diadalmat volt, szombaton meglátogatja a pápát és szombat este utazik vissza Párisba.

az, hogy a csehek és a jugoszlávok átma: a 40 kilométer széles korridor, amely Csehországból Magyarország testén át közvetlenül a nagy délszlatv államhoz, illetve az Adriához vezetne le, teljesen megbukott. A csehek átkeltek Pozsonynál a Dunán, de visszavertük őket. Azután megállapodás jött létre közöttük és a mi csapataink között, hogy többé nem kelnek át a Dunán. A pozsonyi vasúti hid északi oldalán cseh katona áll őrt, déli részén pedig a mi katonánk.

### Kommunista zavargások Salgótarjánban.

Budapest, jan. 4. Salgótarjánban tegnap súlyos természetű zendülés tört ki. A szénbányák kommunista érzelmi munkái és a környék tót nemzetiségű csöcseléke fegyveresen megtámadták a város börtönjait és kifosztották azokat. — A kormányhoz érkezett jelentések szerint a bányászok birtokukba vették a bányákat és az igazgatósági épületeket, valamint a postát, távirót és vasutat is. A mozgalom, amely tegnap így teljesen kommunista jellegű volt, még, ma fosztogatásokká fajult. Ma hajnalban a város utcáit felfegyverzett bandák járták be. A védekező polgársággal több helyütt összecsüzdtek, aminek halottjai is vannak. — A postavezérgazgatósághoz érkezett jelentés szerint a zavargásnak 7 áldozata van. A kormány értésülve az eseményekről nyomban írtékdedt, hogy megfelelő karhatalom menjen Salgótarjánba. A hadügyminiszter közölte a sajtóval, hogy délután 3 órakor egy tengerész-különítményt indított utba Salgótarján felé. Hatvanböt pedig egy gyalogos különítményt 4 géppuskával.

Budapest, jan. 4. Garami Ernő kereskedelmi miniszter a következő kijelentést tette a salgótarjáni zavargásokról:

— Részletes jelentést nem kaptunk a zendülésről, de egy látszik, hogy igen nagy arányu. Intézkedünk, hogy Budapestről erős karhatalmi különítmény menjen Salgótarjánba.

### A csehek letartóztatták a nyitrai püspököt.

Budapest, jan. 4. A nyitrai főispán ma táviratban jelentette, hogy Baththányi Vilmos nyitrai püspököt a csehek Nyitrán letartóztatták, őrizetben tartják és megakadályozzák, hogy Nyitráról elutazzon. A főispán kéri a kormány intézkedését a püspök szabadonbocsátása iránt. A hadügyminiszter a külügyminiszterrel egyetértve megbízta a fegyverszüneti bizottságot, hogy eszközölje ki Vyx alezredesnél a püspök szabadonbocsátását.

### Ma döntenek a birtokreformról.

Budapest, jan. 4. A mai minisztertanács a birtokreformmal foglalkozott és ezt pontörpontra beható tárgyalás alá vette. Délután 3 órakor, mikor a 12-ik pontot tárgyalták, a

## A megszállott Magyarország.

### A forradalom nem áll meg a demarkációs vonalakon.

Budapest, jan. 4. A tartalékos tiszték és szellemi munkások országos szövetségének a „Gólyavár”-ban ma délután megtartott ülésén megjelent Festetics hadügyminiszter, Böhm hadügyi államtitkár és Hock János is. Böhm államtitkár többek közt ezeket mondotta:

— Az ország nyomoruságos viszonyok közt van. — Megkötötték bennünket mind az oldalról, — az ország nagy területeit megszállják, elveszik vasunkat, textíliánkat, szénünket. Ilyen állapotok közt gazdasági életet kezdeni nehéz. A forradalmak azonban nem szokták a demarkációs vonalon megállni. Az országot még néhány hónapig románok, csehek és jugoszlávok fogják megszállani. Nem mi fogjuk őket fegyverrel kikergetni, hanem ki fogják őket kergetni a forradalmi eszmék és saját imperializmusuk.

Utána Hock János beszélt. Mikor az ország függetlenségéről szólt, egy hang közbekiáltott:

Nem kell függetlenség!

A több száztonyi hallgatóság felháborodással fogadta a kommunista izü kiszólást és a közbeszólóit ellávitotta a teremből.

Ezután Festetics hadügyminiszter szólt és kijelentette, hogy első feladatának az új demokratikus hadsereg megszervezését tekinti. A forradalom vívmányainak alapján áll és nem engedi magát ettől eltéríteni. A fegyvermezett hadsereg a népszövetségi védelmére okvetlenül szükséges. Ez az az alap, amelyen a forradalom minden vívmánya, a szabadság és e haza felépül. Ha a fegyelem megbomlik, akkor a szabadság is szerteszúlik és ahol nincs szabadság, ott nincs haza sem.

### Győzelem a jugoszlávok felett.

Budapest, január 4. A hadügyminiszteriumhoz érkezett jelentés szerint a Muraközti visszafoglaló magyar katonaság és osendőség elfogta az ott levő jugoszláv bandákat és velük a Muraközbe küldött kormánybiztost is, akit Szombathelyre kísértek.

### Meghívsult a jugoszlávok és csehek átma?

Budapest, jan. 4. Festetics hadügyminiszter ma délután újságíró előtt a következőket mondotta:

— A mai nap legfontosabb eseménye



minisztertanácsot felfüggesztették és négy óra-  
kor folytatták a vitát. Ezek szerint a döntés a  
birtokreform kérdésében ma fog megtörténni.

### Szakadás a radikális pártban.

Budapest, január 4. A radikális pártban  
tegnap formálisan bekövetkezett a pártszakadás.  
A mérsékelt elemek szóvá tették a pártban  
uralkodó szélsőségeket és kijelentették, hogy  
kilépnék a pártból és csatlakoznak a megala-  
kítandó polgári párthoz. Hír szerint Jászi mi-  
niszter állandó közbeszólásokkal nem enged-  
ték szóhoz jutni.

### Néptörvény a gyűlékezési jogról.

Budapest, jan. 4. A kormány a holnapi  
nappal a következő néptörvényt lépteti életbe:

1919 évi harmadik néptörvény. 1. Az egye-  
sülési és gyűlékezési jog mindenkit megillet.  
2. Egyesületek alakításához és gyűlések tartásá-  
hoz sem hatósági engedély, sem bejelentés nem kell.  
3. Az egyesület saját neve alatt csak úgy szer-  
zhet jogokat, ha alapszabályokat alkot, veze-  
tőséget választ és a bíróságnál az egyesületet  
bevezetletti az egyesületek jegyzékébe. 4. E tör-  
vény azon rendelkezései, amelyek végrehajtá-  
sához intézkedés nem kell, azonnal életbe lépnek.

### Tüntették-e a vadászzászlóalj a hadügyminiszter mellett?

Budapest, jan. 4. Ma délelőtt az első  
vadászzászlóalj legénysége felvonult a főváros  
utcáin. A vadászok zeneszóval a várba men-  
tek, ahol viharosan éltették a hadügyminisztert  
és biztosították törhetetlen hűségükről. A fel-  
vonulás a legnagyobb rendben történt, bár  
eleinte riasztó hírek terjedtek el egy állítólagos  
katonazendülésről.

Budapest, jan. 4. Egy délután megjelenő  
lap azt közölte, hogy az első vadászzászlóalj  
tüntető felvonulást rendezett a hadügyminiszter  
mellett. A felhivatalos *Politikai Híradó* e hírre  
vonatkozólag fel van hatalmazva annak köz-  
lésére, hogy a vadászzászlóalj felvonulásának  
semmi tüntető jellege nem volt. A hadügy-  
miniszter ma délelőtt meglátogatta a Nádasy  
lakonyában a vadászzászlóaljat és a szemle  
befejezte után a zászlóalj egyes részei zene-  
szóval saját laktanyáikba vonultak.

### Az imperialista Franciaország

Budapest, jan. 4. A *Vorwärts* jelenti:  
A francia kormány meglagadta az utlevelet  
azoktól a szocialistáktól, akik Svájcba akartak  
utazni a szövetséges országok szocialista kon-  
gresszusára.

### Orosz bolsevisták Berlinben?

Berlin, jan. 4. A lapok teljesen meg-  
bizható helyről jelentik, hogy Radek ismert  
oroszbolsevista vezér még Berlinben van,  
Joffe, a szovjetkörtársaság volt berlini köve-  
te pedig a legutóbbi napokban szintén Berlinbe  
érkezett. A demokrata *Volks Zeitung* e hírek-  
hez hozzáfűzi, hogy szinte lehetetlen, hogy  
Radek még most is Berlinben van, de azt,  
hogy Joffe visszatért Berlinbe, még elképzelni  
sem lehet.

### Harc a bolsevizmus ellen.

Berlin, január 4. A *Vorwärts* jelenti: A  
németek január 4-én kiűrték Vlnát. A len-  
gyelek táviratban fordultak Foch tábornagyhoz  
fegyverekért, hogy így előkészüljenek az elő-  
nyomuló orosz bolsevikiek fogadására.

Berlin, jan. 4. A birodalmi kormány mai  
tanácskozásán elhatározta, hogy a határok vé-  
delmét teljesen kiépítik és holnap felhívást bo-  
csátanak ki az önkéntes hadseregbe való be-  
lépésre.

## Teljes bizonytalanságban.

**Jönnek-e a szerbek? — Csáktor-  
nya megszállása. — Muraközben  
nincs vonat. — A szerbek Zala-  
egerszeg felé vonulnak.**

Jönnek, nem jönnek? Még mindig ez a  
kérdés foglalkoztatja Kanizsát s bizonyosságot  
sehonnan se lehet szerezni. Annyi valószínű,  
hogy komoly nagy tervekkel foglalkoznak a  
szerbek, mert Kanizsa felé beszüntettek min-  
denféle vonatjáratot s **gondosan ügyel-  
nek rá, hogy Csáktornyáról egyet-  
len lélek se távozhassék.** A kanizsai  
vasúti állomásnak teljesen megbízható értesíté-  
lése van arról, hogy **Muraközben na-  
gyobb jelentőségű csapatmozdu-  
latok vannak folyamatban.** A csa-  
patmozdulatok Zalaegerszeg felé irányul-  
nak, ami arra vall, hogy a jugoszlávok  
mégis Szombathely—Sopron felé keresnek  
érintkezést a cseh-szlovákokkal. A mura-  
közi dolgokról következő hiteles tudósítások  
számolnak be:

*Barcza* forgalmi főnök ur a szerbek meg-  
szállási szándékával kapcsolatban a következő-  
ket mondta munkatársunknak:

— A szerbek tegnap a Nagykanizsa—  
Prágerhof vasútvonalat ki akarták vonni a ka-  
nizsai állomás rendelkezése alól. Minthogy  
azonban a magyar vasúti személyzetet nem  
tudták maguknak biztosítani, ma ismét vissza-  
adták rendelkezésünk alá e vasútvonalat. Állandó  
telefonösszeköttetésben állok az összes Nagy-  
kanizsa és Prágerhof közti állomásokkal, vonat  
azonban ma egész nap nem érkezett e vonalon  
Nagykanizsára. Csáktornyáról azt a telefon-  
értesítést kaptam, hogy a szerbek a vasútköz-  
lekedés megszakításának okául a Magyarorszá-  
gon pusztító feketehimlőt mondják, amelyet  
nem engednek Muraközbe és Jugoszláviába  
behurcolni. Hogy mikor jönnek a szerbek, azt  
nem tudom, hogy azonban ma már nem fog-  
nak jönni, az bizonyos. Értesülésem szerint a  
szerbek Zalaegerszeg felé irányítanak nagy  
csapatokat.

A kanizsai határvédelmi parancsnokságon  
ezeket mondták:

— A hadügyminisztertől mindez ideig  
nem kaptunk parancsot Nagykanizsa katonai  
kiűrésére. Amíg ilyen irányú parancsot nem  
kapunk, nem is fogunk elmenni, mert Nagy-  
kanizsa megszállását ugyanolyan jellegűnek  
tartjuk, mint Budapest megszállását: Kanizsa  
is fontos stratégiai és vasúti gőcpont. Azokat  
a híreket, hogy mikor jönnek a szerbek, mi is  
találgatásoknak tartjuk. Ha valóban jönni fog-  
nak a szerbek, mi leszünk az elsők, akik azt  
a közönséggel tudatni fogjuk. Egyébként ma  
este nagyobb számú karhatalmat küldöttünk  
Muraszombatba és Alsólendvára, hogy segít-  
ségére legyünk a szombathelyi 38-asoknak a  
mortalóc jugoszláv bandák megfékezésében.

**Csáktornyáról jelentik:** Muraköz fővá-  
rosába pénteken rüggel 8 óra tájon vonultak  
be a szerbek, számszerint négyszázan. Ebből  
háromszáz ember gyalogos, száz lovas. A le-  
génységet a kaszárnyában szállásolták el, míg  
a parancsnoksági iroda a tanítóképezdében van.  
A horvát csapatok kivonulása még tart, Perko  
őrnagy azonban továbbra is helyén fog ma-  
radni, mint Muraköz kormányzója. Az utolsó  
vonat pénteken indult el Csáktornyáról Nagy-  
kanizsa felé, azonban ehhez már nem adtak  
ki utazási engedélyeket. A szerbek azzal indo-

kolják az utazási tilalmat, hogy Magyarorszá-  
gon ragályos betegség pusztul. A szerbek sze-  
rint a vonatközeledés három hétig fog szünet-  
elni. A szerb parancsnokság a Strausz-féle  
nyomdában plakátokat nyomtatott, amelyek 6—8  
heli katonai kiképzésre hívják be a muraközi  
fiatalabb korosztályuakból azokat, akik önként  
akarnak katonáskodni. Jelentkezni a tanítóké-  
pezdében kell. Pénteken dobszó utján hívták  
fő a kereskedőket, hogy azonnal jelentsék be  
élelmiszerkészleteiket.

Alsólendváról táviratozzák, hogy onnan  
a horvát katonák oly sietve vonultak ki, hogy  
még gépfegyvereiket is visszahagyták. A hor-  
vátok a Mura mögé vonultak vissza. Alsólend-  
vára egyébként szombaton Kanizsáról nagyobb  
számu magyar katonaság indult.

Zalaegerszegről jelentik: **A Mura-  
közből Zalaegerszeg felé nagyobb  
számu szerb csapat van utban.**

## HIREK.

### N A P T Á R.

1919  
Január  
5  
Vasárnap

Róm. kath. Jézus sz. — neves. — Prot.  
Simeon. Gör. kel. 1918. (december 23.)  
Kt. 1. Izr. Sebat 4.  
A nap két reggel 7 óra 49 per-  
kor, nyugszik délután 4 óra 21 perckor.  
A hol. kel. délelőtt 9 óra 16 per-  
kor, nyugszik délelőtt 8 óra 21 perckor.

— Az árvizsgáló bizottság elnöke. A  
kereskedelemtügyi miniszter dr. *Kráthy* István,  
városi főjegyzőt a nagykanizsai árvizsgáló bi-  
zottság elnökévé kinevezte. A forradalom előtti  
kormány tudvalevően dr. *Kenedi* Imre tábla-  
bíró nevezte ki a nagykanizsai árvizsgáló  
bizottság elnökévé. — E kinevezés azonban  
Nagykanizsára nem érkezett meg. A Forradalom  
után a nagykanizsai munkástanács bi-  
zalma dr. *Kráthy* István felé fordult és őt ki-  
vánta az árvizsgáló bizottság elnöki székében  
látni. A munkástanács e kérelmét táviratilag  
közölte a kereskedelemtügyi miniszterrel, aki a  
munkástanács óhajának helyt is adott. Így dr.  
*Kráthy* István főjegyző most már végleges és  
törvényes feje a nagykanizsai árvizsgáló bizott-  
ságnak.

— **Cavalloni Sándor temetése.** Cava-  
loni Sándor tanárt tegnap délután helyezték  
örök nyugalomra az egész város osztatlan rész-  
véte mellett. Ravatalánál a gimnázium ének-  
kara adott elő gyászdalokat, dr. *Lukács* Jó-  
zsef tanár pedig a kartársak nevében mondott  
megindító istenhozzátot az oly korán elhunyt-  
hoz.

— **A Hadirokkantak, Hadiözvegyek,  
Hadiárvaók országos szövetségének** nagyka-  
nizsai fiókja megalakult és megkezdte emberba-  
ráti működését. Felesleges említenünk, hogy  
a Szövetségnek mily nemes missiói vannak,  
mert a háboru szerencsétlenei egyesülve akar-  
nak bajukon segíteni. Hogy azonban céljukat  
elérhessék s illetve céljuk elérésében segítsé-  
gükre lehessünk, szükséges, hogy Zalaegerszeg  
és Nagykanizsa város jómódu és jobbjézésű  
közönségét felhívjuk a Szövetség támogatására,  
mely abból állana, hogy csatlakozzunk mint  
alapító, vagy pártoló tagok a Szövetséghez.  
Az alapító tag egyszer és mindenkorra 1000  
koronát, míg a pártoló tagok 5 éven át évi  
100 koronát fizetnek a Szövetség pénztárába.  
Örömmel szögezzük le, hogy a közönség kö-  
rében ezen a téren máris élénk érdeklődés  
mutakozik és hinni merjük, hogy a szerencsé-  
sen összeállított elnökség élén Néma Józseffel  
az itteni munkásbiztosító agilis főtitkárrel



vel, céljukat a közönség támogatása mellett el fogják érni. Az alapító és pártoló tagok jelentkezését mi is elfogadjuk és hírlapilag közölni fogjuk, mert nem hisszük, hogy onnan bárki is hiányozni fog, akinek anyagi körülményei a belépést lehetővé teszik.

— **Vége a születési kiváltságoknak.** Tehát eltörlik a címeket és rangokat! Nincs többé nemes, báró, gróf, herceg s nincsenek nagyságos, méltóságos, kegyelmes urak. Istene, mi lesz ezután a novellák örgrófiaival, akik eddig bodor fűtkarikákat engedtek a plafon felé. Annyi bizonyos, hogy akinek van címe és rangja, az nem örül a radikális változásnak. Akinek ellenben nincs, az némi kárörvendéssel figyeli a hatást. Vegyes érzelmeket csak azokban támaszt a tegyább törvény, akik most várták a címet, vagy rangot. Ugy tudjuk, a régi rezsim alatt éppen három ilyen dolog volt urban Kanizsa felé: egy nemesség, egy királyi tanácsosság és egy kamaráság. Hát ezeknek belagyólt. Valószínűleg végleg.

— **A társadalmi adó.** Az önkéntes társadalmi adó kivetését és gyűjtését intéző bizottság tegnap este tartotta bezárlóelőját a városháza dísztermében. A bizottság 500000 koronányi összeget állapított meg, amelyet a lehetséges polgároktól kértek. A pénz a helybeli háborus nyomor és szegénység enyhítésére fordítják. A megállapított összegből eddig 388000 korona folyt be. Ezt egy 60 tagú bizottság fogja szétosztani, amelynek elnökévé dr. Tamás Jánost választották meg. A bizottság 12 kerületre osztja a várost és minden igényt személyesen és helyszíni tapasztalatok alapján fog elbírálni, szigorúan ügyelve arra, hogy az arra szorulóknak elől a segílyt illetéktelen munkaképes, de munkakerülő egyének el ne vonják. Az 500000 koronából még hiányzó 112000 koronát akként szándékoznak összegyűjteni, hogy az egyes bizottságok felkeresik azokat, akik még kötelességüknek eddig nem tettek eleget s igyekeznek meggyőzni őket, hogy a nemes cél érdekében mindenkinek adószót kell hoznia.

— **Újabb zárórakriatkozás.** Tegnapelőtt jelentették, hogy a belügyminiszter a szénkoránybiztos javaslatára a vendéglők és kávéházak záróráját este 9 órában állapította meg. Ez a rendelet tegnap Nagykanizsára is megérkezett és ma este életbe lép. — Hát még ez is? Most már ennek a kis élvezetünknek is vége? 9 órakor mehettünk haza, a hideg fűtetlen szobánkba. A kávéházban legalább melegednünk lehetett. Most még innét is kidobnak bennünket. Hej, valamikor, arra nem is jó gondolni, amikor reggelig lehetett, ha leszett, amikor volt élet és kedv az emberekben. De ma? Szomorú az ilyen élet.

— **A nagykanizsai Ipartestület** január 5-én délután 3 órakor a várostáza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. Ipartestületi tagsági díjak felemelése. 2. Jegyzői és pénzeszedői fizetés, pénztárnok és ellenőr tiszteletdíjának megállapítása. 3. Alapszabályok 11. §-ának módosítása. Minden iparos ott legyen, mert az ipari életre messze kiható dolgok kerülnek tárgyalás alá.

— **Eljegyzés.** Vellák Jepő eljegyezte Fullér Annuskát.

— **A VILÁG nagymozgósínház** január 7-én kezd megismét előadásait és három napon át, azaz kedden, szerdán és csütörtökön mutatja be az Arany-sorozat 4. számú képeit. **Az egyenlőség** című 5. felvonásos drámát. Főszereplők Matyasovszky Hónka, Bojda Juci, Andorfi Ida, Bonis Lajos, Szóke Sándor, Kürthy György és Latabár Árpád.

— **Felhívás.** Többszöri kérésünk dacára sem szolgáltatott be eddig a közönség elegendő mennyiségű ruhát s így a leszerelt katonáinknak negyed része sincs kellőképpen ellátva. Kérjük a ruhákat azonnal beszolgáltatni, mert ellenkező esetben a felülvizsgáló bizottság a rekvirálást azonnal fognanosítja. Helyiség Polg. iskolai tornaterem, földszint. **A kiosztó bizottság.**

— **Szilveszter** délelőtt a Főúton elvezett egy fekete börtárca. Fontos iratok, 1 déli-vasuti arcképes igazolvány és kb. 250 korona készpénz volt benne. Kérlik, a becsületes megtaláló a nap-kiadóhivatalába vinni, hol illő jutalomban részesül.

— **A Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleménye.** Felkérjük azon tagokat, kik korpa és árpaszükségletüket a csoportnál bejelentették, hogy az átvételhez szükséges utalványt legkésőbb f. évi január hó 5., 6. és 7. ik napján mindenkor délelőtt az emelkedő irodájában (Irszéki épület, I. emelet 9. sz. ajtó) váltassák ki. A korpa, illetve árpa január hó 12-ik napjáig lesz átveendő. A korpa métermérsőjének ára 56 korona, az árpaé 80 korona. Zsákról lehetőleg mindenki maga gondoskodjék, — esetleg mégis azt a zsákot, melyben a korpa, illetve árpa van, előcsőre kaphatja, de tartozik a kölcsönvevő minden zsákért 24 korona befutót fizetni. A pénz összeg ha a zsákot 10 nap alatt visszaszozza, vissza lesz térítve. Aki most a korpát, illetve árpát át nem veszi, később ilyen már nem kaphat. Figyelmeztetjük továbbá azon tagokat, kik egész évi lisztjüket még át nem vették, azt haladéktalanul vegyék át, mert különben nem biztosíthatjuk későbbi liszt ellátásukat és önmaguknak tulajdonítsák, ha liszt nélkül maradnak. Nagykanizsa, 1919. évi január hó 3. **Az elnökség.**

— **Hadiösvényeknek és árvaoknak.** Remete Géza nagykanizsai ügyvéd, a Hadigondozó-Bizottság elnöke, Cavalloni Sándor halála alkalmából a nagykanizsai hadiösvények és hadiarvak javára négyezer koronát adott át a Hadigondozó Népriadónak, melyért ezután is halás köszönetet fejezt ki a Népriadó igazgatója. — N. N. egy nyert fogadást fejtében a vak katonáknak 10 K-át adott.

— **Szervezkedés.** A nagykanizsai hadikórház alkalmazottai szervezetet alakítottak és csatlakoztak a szocialdemokrata párthoz.

— **Elhalasztott befizetések.** A Gazdasági Önségélyző Szövetkezet f. hó 6-án (hétfőre) eső befizetését az ünnep miatt pénteken délelőtt (10-én) tartja meg. — **A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Önségélyző Szövetkezet**nél a folyó hó 6-ra eső befizetések az ünnep miatt 10-én vagyis pénteken délelőtt tartatnak meg. — **A Nagykanizsai Takarékpénztár** által alapított Önségélyző Szövetkezetnél f. hó 6-ára hétfőre eső befizetések az ünnep miatt f. hó 10-én pénteken délelőtt tartatnak meg.

— **Koszorúpótlás** Cavalloni Sándor tanár halála alkalmából Szalay Sz. Sándor és neje Szombathelyről koszorúpótlásul a nagykanizsai fődöbetegek szanatóriuma részére 50 koronát küldött a Zala szerkesztőségébe.

— **Elveszett** tegnap délelben 12 óra tájban a Főúton egy fekete női kézitáska, melyben kulcsok voltak. Kérjük a becsületes megtalálót jutalom ellenében a rendőrségnek adja át.

— **Táncanfolyam** nyílik e hó 7-től kezdve a polgári egyesületi termében. — **Beiratkozni** lehet 5-én és 6-án este 6 órától 9-ig, 7-én a lapítás már megkezdődik 7 órától 9-ig. Bővebb felvilágosítással szolgál **Krónsz. Károly** okt. táncmester.

— **Játék-kártyák,** Piatnik-féle gyártmány; minden játékhoz kaphatók **Fischel Fülöp** fia önénel Nagykanizsán.

## Irodalom.

— **A lapcsinálás művészete.** Anatole France írta, hogy az újság mostanában furcsa módon kezd hasonlítani a japáni iparművészethez; minél kisebb a terjedelme, annál nagyobb gondtal, finomsággal kell megalkotni. A művészet, de egyuttal lázasan gyors munkában, amelyet a modern szerkesztés jelent, Magyarországon kétségtelenül első helyre került a Pesti Napló, amely híressé vált külföldi telefon- és távirat-szenzációiról. A Pesti Napló mindennap közöl egész csomó eredeti hírt, amelyet előtte soha más pesti lap meg nem kap, olyan nagyszólyu tudósításokat, amelyeket mindenkinek olvasni kell. — A mostani bizonytalan korszakban az ország minden rétege fontos, hogy idejekorán és hitelesen tudja meg a világrázó eseményeket. Hogy a Pesti Napló előjár a lapcsinálás művészetében, azt a legnagyobb külföldi lapok által is átvett hírei igazolják. A riportérsz pedig előkelő és ötletes módon egészíti ki a valóban legjobb magyar belletristák gárdája. A Pesti Napló előfizetési ára: egy hónapra K. 7.80, közírszvitelőknek K. 6.50.

— **A Vasárnapi Újság** december 29-iki száma érdekes képeket közöl a német hadiflotta átadásáról, a Budapesten levő megszállt francia csapatokról, Várady Gyula festményeinek kiállításáról stb. A pompás művészi címképet Márton Ferenc rajzolta. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Gyula regénye, Dékányi Mátya Mariska verse, Bán Ferenc novellája, Chesteron kalandos története, Ráday Tivadar cikke a köztársaság 1848-iki irodalmáról, Szöllösi Zsigmond terebély. Egyéb közlemények: képek a branyiszko-i hidról s a szeptemberi rovatok irodalom és művészet, sakkjáték, halálozás. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedeve 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

### 1000 kor. jutalmat adok a nyomravezetőnek

ha csendőrös is, aki hirt tud adni kedden, 31-én éjjel **ellopott 2 lovamról.** — Az egyik sötét pej kánca, bal szem e fehér (csóka szem) bal hátsó lába kesé, a másik világos pej heréll, erős, vastag hátasló, a szügvén, oldalán a szőr le van kopva és mindkettőnek a patájukba 48-as szám van besütve és mindkettő bal combján „1” betű van.

### Tóth Péter Nagykanizsa

Zala-m. Magyar-u, 124. sz.

Borivoknak a bor keveséhez!



SAVANYUVIZ

köszömből  
a bor savanyúságát,  
le kölcsönösen pozsgát,  
nem teszi a bort.

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, érmekeket, régi pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.



# APRÓ HIRDETÉSEK

Ügyesebb fiatal, nőtlen géplakatos segédet keresünk. Cím e lap kiadóhivatalában.

Két nagyobb leánygyermek mellé olyan kisasszonyt keresek, ki a háztartásban is segédkezik. Cím a kiadóhivatalban. 337

Rigyezi gazdaságomban egy szorgalmas kertészt és egy értelmes magtárost keresek. Lichtenstein Albért Nagykanizsa; Csengeri-ut 11. szám. 332

Petőfi-ut 12. számú ház eladó. Bővebbet ugyanott. 328

Mielőbbi belépésre egy gépészt, egy bognárt és egy faragót keres a Nagyrécei Uradalom, Nagyréce Zalamegyé. 304

Lehetőleg csak nappalra fiatal leány házi munkára felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Egy gyakorlott kézimunkásnő szabó-sághoz felvétetik Strasser, Sugár-ut 40. 345

Ház eladás. Sugár-ut 40. számú sarok üzletház több lakással, továbbá Rákóczy-utca 61. sz. ház több lakással, nagy kerítél eladók. Bővebbet Dukász Miksa, Rákóczy-u. 29. sz.

Rokkant tiszt mellé megbízható, ügyes inast keresünk. Arképpel és bizonyítvánnyal felszerelt pályázatot Stern Pál hadnagy Gánapusztá, u. p. Iharosberény (Somogy-megye) címre kérünk.

Egy nagy gardrób, folyosóra alkalmas szekrény, 1 fürdőkád és egy gyermekocsi eladó Batthyány-u. 8. sz. alatt. 350

14-16 éves leányt, lehetőleg árvát, vagy félárva keresek háztartási munkában való segítségre. Teljes napi kosztút és haví 30 korona fizetést adok. Cím a kiadóhivatalban.

Ház eladás. A város minden részében van még több nagyobb és kisebb jövedelmező bérház, kitűnő forgalmu üzletházak és korezmak jutányos ár mellett eladók. Bővebbet Dukász Miksa, Rákóczy-u. 29. sz. 347

## Hirdetmény.

Alulírott állami közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy a Scheffer Rezső kereskedő csáktornyai lakos megkeresésére az általa a „Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaságának” eladott, de ez által át nem vett 11 vagon répa, melyből 10 vagon Bányaváron, 1 vagon Csáktornyan fekszik a késedelemes vevő veszélyére és költségére, az 1875. évi XXXVI. t. c. 347. és 352. §-ai alapján a csáktornyai állami közjegyző irodájában 1919. évi január hó 9 én délután 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett eladatni fog.

A répa Bányaváron és Csáktornyan Scheffer Rezsőnél megtekinthető, s a bányavári 10 vagon a Muraszerdahelyi állomásra fog vevő részére szállíttatni.

A vételi illeketet vevő viseli s minőségi kifogás nem tehető.

Csáktornyan, 1918. december 28.

Dr. Isoó Victor  
áll. közjegyző.

**Aki házat, szállótt**  
vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni  
akar, az forduljon bizalommal  
**ACZÉL IGNÁCZ**  
Főut 8. szám alatt  
ingatlanforgalmi irodájához  
ahol mindig van ilyen eladásra  
és vételre előjegyezve. 314

Raktáron levő jobb minőségű  
**Szőrme árut**  
mélyen leszállított áron  
**kiárusítom!**  
**Grünberger Sándor**  
ezelőtt Kreiner Gyula.

## VISZKETEG,

rüh, sörny, ótvár, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a  
**BORÓKA KENŐCS**

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 4 K., nagy tégely 6 K., családi tégely ára 10 korona. Hozzávaló Boróka-zsappan 6 korona. — Készítli:

**Gerő Sándor**  
gyógyszerész, Nagykőrös.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerárakban és drogériákban. 327

## Gépész!

Egy középkorbeli gépész, áprilisi nyegyedre nagyobb uradalomba öhajtaná állást vállalni, ki teljes szakképzettséggel, gőz-, motor és villanygépek kezelésében jártas. Esetleg privát is elvállal bármilyen gépjavitást, valamint nyári cséplést is elfogad. Cím a kiadóhivatalban.

## A világítási rendelet

határozatai a fényhatás csökkenése nélkül csakis

## TUNGSRAM-félmattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 wati fogyasztású Tungsrámlámpákat.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóba. Teljesen 74

1919. január hó 7-én, 8-án és 9-én

a magyar Aranydíjazott 8. száma

## Egyenlőség

Történelmi dráma 5 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

## Egy pár lovat

mely orvosnak használatra alkalmas, — a nagyság, szín, kor és az ár megjelölésével — megvételre kerestetik. Ajánlatok „Dr. Fodor Aladár orvos, Nagykanizsa” címére küldendők. 344

Alsólendván, Elefand Dávid bádógosmester műhelyét felszereléssel és anyaggal ugyszintén a házával együtt eladja.

Bővebbet a nevezettnél.

## Házat veszek

kerttel. A ház legalább három szobából álljon.

Ajánlat a kiadóba juttatandó.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető  
vidékre is CENTRÁL Szálloda  
portásánál (szobapincér). 31

„UJVÁRI TELEFONÁL”  
UJDONSÁG!  
Mesés felvétel!  
A világ legjobb lemeze!

Alig volt még magyar tréfás felvételnek olyan szenzációs sikere, mint ennek a hanglemeknek, melyet Ujváry Károly, a legkacagtatóbb, legnépszerűbb budapesti komikus pompásan adott elő. Elejétől végig holtira nevetető! A hanglemez pénzért nem kapható, csupán 6 óreg lejátszott lemezért.

## WÁGNER

„Hangszernagyáruház”-nál  
Budapest, József-körút 15. Flók: IX, Ráday-utca 18

Teléfono: József 28-02.

Használgépek 200 koronától 1000 koronáig.

Fényképes dalzövegben lemez és hangszernagyjegyért ingyen!





Regisztrációs és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**  
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat  
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korán reggel

# ZALA

**POLITIKAI NAPILAP**

**Előfizetési árak:**

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta-szétküldéssel:

Egész évre K 60-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy óra „ 5-

Egyes szám ára 20 f.

Regisztrációs és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

**TÓTH ZOLTÁN**

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

**CSILLAG JENŐ**

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magán-  
közleményeket díjazás szerint veszt  
fel a kiadóhivatal.

## Magyarország kritikus órái.

**Ma oldják meg a válságot — Elfoglák a bolsevik vezéreket.**

Budapest, jan. 7. A kormányválság megoldása ügyében egész nap fontos tanácskozások voltak. *Károlyi* már délután 3 órakor megkezdte tárgyalásait a szociáldemokrata párt körhelyiségében. A munkástanács mára tervezett ülését holnapra halasztották, helyette a *szociáldemokrata párt választmánya* tartott ülést. Délután *miniszteri értekezlet* volt, amelyet este 10 órakor megszakítottak. Este 11 órakor *minisztertanács* kezdődött, amelyre már megérkezett *Kunfi* is a szociáldemokrata párt választmányi üléséről. A minisztertanács, amelynek tárgya a bel- és külpolitikai helyzet megvitatása, a késő éjjeli órákban (egy órakor) még tart. *A miniszterek többségének az a hangulata, hogy ellenzik a polgári és szocialista miniszterek kooperációját. A szociáldemokrata párt választmányának pedig az a felfogása, hogy vagy a szocialista párt, vagy a polgári pártok vegyék át a kormányzást.*

### Budapesten kommunista puccs készen?

Budapest, jan. 7. Az éjszakai minisztertanácsnak tudomására jutott, hogy a gyárak környékén felhívásokat ragasztottak ki, amelyek a berlini Spartacus- csoportbeliek mintájára politikai puccsra hívták fel a munkásságot. A minisztertanács elhatározta, hogy a kommunistákkal szemben a legerélyesebb fegyverszabályokat lépteti életbe. Reggelre erős katonai és rendőri készültségek szállottak meg a főváros középületeit és a telefonközpontokat. Az erélyes intézkedések foganatosítására maga *Károlyi* adta ki a rendelkezéseket. A rendőrség nagy készültséggel, gépfegyverekkel felszerelve vonult ki. A pályaudvarok környékét katonaság szállotta meg. A telefonkezelőnőknél megüföltök délelőtt 9 órától 11-ig a kapcsolást, a kezelőnők azonban rögtönzött ülésen elhatározták, hogy az üzemet nem szüntetik meg. **Reggel 8 órakor a Royal-szállóban nyolc Oroszországból érkezett orosz állampolgárt letartóztattak.** A délelőtti folyamán a tűzrség is felvonult és egyes stratégiai pontokon elhelyezkedett.

### Letartóztatták a bolsevik vezéreket.

Budapest, jan. 7. Beavatott forrásból jeleink, hogy a kormány a mai nap folyamán elrendelte *Kun Béla*, *Saton Rezső*, *Jurák János*, *Baria Károly* és *Halfgótt Ármán* kommunista vezérek letartóztatását. A letartóztatások a mai nap folyamán meg is történtek. Ugyanezen forrás közli, hogy a letartóztatások az antant parancsára történtek. További letartóztatások várhatóak.

### Elmaradt kommunista gyűlés.

Budapest, jan. 7. A kommunisták ma délelőtti gyűlést hirdettek, azonban ugylátszik arra való tekintettel, hogy a rendőrség nagy számban lepte el a főbb utvonalakot, a gyűlésen egyetlen ember sem jelent meg.

### Szocializálják a csepeli töltény- gyárat?

Budapest, jan. 7. Ma délelőtt a csepeli tölténygyár munkástanácsának öt tagja megjelent a gyár igazgatósága előtt és átadta a munkástanács határozatát, amelyben az igazgatóságot felgyűrik: *Korbuly Károlynak* és *Peltauer Árminnak* elmozdítását követelik, valamint azt, hogy az igazgatóság e két tagja rögtön hagyja el a gyártelepet. A gyárigazgatóság kijelentette, hogy a határozatot nem veszi tudomásul és fenntartja magának a jogot, hogy ő választassa meg a vezetésre alkalmas egyéneket. A munkástanács továbbra is ragaszkodik követeléséhez. Az igazgatóság érintkezésbe lépett *Károlyival* és *Garamival*, akikről oltalmat és védelmet kért a munkástanács határozatával szemben. *Csepelen* egyébként rend van, a rendre a munkásgárda ügyel.

### Rendkívül súlyos a helyzet.

Budapest, jan. 7. *Lovászy Márton* ma a következő kijelentést tette:

A politikai helyzet rendkívül súlyos. A feszültség olyan nagy, hogy minden percben robbanástól lehet tartani. A szélsőséges elemek vizsgálása már annyira fajult, hogy szinte elviselhetlenné teszi az állapotokat. Minden kinek közelessége, hogy teljes erejével támogatja a kormányt abban a törekvésében, hogy a közrendet fenntartsa. Örömmel látom, hogy a kormány erélyes kézzel fogott hozzá az anarchia leküzdéséhez és hogy a főizgatókat már letartóztatta. A Polgári Szövetség megalkotásával azt akarjuk, hogy a kormányzat háta mögött ott álljon az egész dolgozó Magyarország: a polgárság és munkásság egyaránt a reakciós vagy ellenforradalmi elemek kizárásával.

### Felfegyverezték a hadügyminisz- teriumot.

Budapest, jan. A hadügyminiszterium bizalmi testületének tudomására jutott, hogy a hadügyminiszteriumot fegyverekkel és

gépfegyverekkel látták el. E hírrel kapcsolatban a városban az a hír terjedt el, hogy a tényleges tiszteket egy esetleges royalista puccs keresztülvitelére fegyverezték fel. A bizalmi testület egy küldöttsége délután ez ügyben felkereste *Fésztich* hadügyminisztert, aki a közelebbieket jelentette ki:

A hadügyminiszterium felfegyverzése csak azért történt, hogy esetleg a romboló csöcsétekkel szemben megvédezhessék magukat és a miniszterium épületét. A hadügyminiszteriumban levő fegyvereket a bizalmi testület őrizete alá helyezem és azok csak az esetben adandók ki, ha ezt a bizalmi testület a kormány és a közrend megvédésére szükségesnek tartja.

### A munkástanács nagyfontosságú ülése.

Budapest, jan. 7. A munkástanács ma délután nagyjelentőségű ülést tart, amelynek egyetlen tárgya a politikai helyzet. Ezzel kapcsolatban véglegesen fognak dönteni a szociáldemokrata pártnak a kommunistákhoz való viszonyáról, ugyszintén a gyári munkásoknak a gyárak, ipartelepek szocializálására irányuló akciójáról. A szociáldemokrata pártnak tisztázni kell a kérdést, hogy a gyári munkásoknak ez ismeretes akciójáról hozzájárul-e, vagy megtagadja a vele való közösséget. A munkástanács mai ülésén beszélnek meg a kormány szocialista miniszterének és államtitkársának helyzetét is. Arról van szó, hogy milyen magatartást tanúsítson a munkástanács azon kormánytal szemben, amely tisztán a polgári pártok sorából alakulna. A szociáldemokrata párt holnap, szerdán 22 választókerületben négygyűlést tart a politikai helyzetről.

### Az antant gazdasági bizottsága hoznap érkezik Budapestre.

Budapest, jan. 7. Az antant gazdasági bizottsága, amely *Taylor* vezetésével most Bécsben tartózkodik, csütörtökön reggel Budapestre érkezik. A bizottság 15 tagból áll és helyet foglalnak benne az összes antant-államok képviselői. A bizottság célja az, hogy az ország gazdasági helyzetével megismerkedjék, különös tekintettel az élelmiszer és szénmészorákra. A szövetségesek gazdasági bizottságának az a szándéka, hogy a szénmészorát lehetőleg enyhítse. E célból fel-fogják hívni az erdélyi megszállt csapatok parancsnokságát és a cseh kormányt, hogy engedjék át a szén Magyarországra. A bizottság fogadásáról *Harrer Ferenc*, *Drache Lázár* *Alfréd* és *Baloghy Ernő* államtitkár fognak gondoskodni. A kormány az antant gazdasági bizottsága informálása céljából bizottságot alakít, amelyet kiegészít a társadalmi élet előkelőségeivel, akik a kiküldötteket tájékoztatni fogják Magyarországi politikai és gazdasági viszonyairól.



### Szerb kormánybiztos Pécssett.

Budapest, jan. 7. A félhivatalos *Politikai Híradó* jelenti: A szerb kormány Baranya vármegyébe és Pécs városába a magyar kormányval szemben Andrik Tivadár volt munkapárti képviselőt nevezte ki kormánybiztossá, aki a kinevezést el is fogadta.

### Galántánál megverték a csekeket

Budapest, január 7. Érsekújvárról jelentik: A Galántánál levő cseh csapat ma elő akart nyomulni keleti irányban. Honvédelmi csapataink azonban megtámadták őket és rövid harc után visszaverték őket Galántára.

### Festetich légi útja.

Budapest, jan. 7. Festetich hadügyminiszter ma délelőtt katonai repülőgépen Székesfehérvárra ment. Rövid ideig való ott tartózkodás után ugyancsak repülőgépen visszatért Budapestre.

## Berlin rémnapijai.

Két napja folyik az eldöntetlen harc a kormányesapatok és Spartacusok közt.

Bécs, jan. 7. Egy délből kerülő uton Berlinből érkezett jelentés szerint azok a tárgyalások, amelyek tegnap a többségi szociálisták és a Spartacusok közt megindultak a békés megegyezés érdekében, eredménytelenek maradtak. A harcok a késő éjjeli óráig tartottak. Sem a halottak, sem a sebesültek számáról, sem pedig arról nem érkeztek megbízható hírek, hogy az utcai harcok melyik párt győzelmével végződtek. A bécsi *Correspondenz Bureau* Frankfurton keresztül arról kapott jelentést, hogy a többségi szociálisták vezetői Ebert és Scheideman ma délből hosszabb beszédben további kitartásra buzdították híveiket és felhívták a kormányt támogató pártokat, hogy továbbra is elszántan küzdjenek a Spartacusok erőszakos kihágásai ellen. Németországból érkezett hírek szerint a Spartacus-szövetség Düsseldorfban, Mühlheimben és Oberdorfban magukhoz ragadták a hatalmat.

Berlin, jan. 7. A Wolff-ügynökség jelenti: Hétfőn délután fél öt óra tájban a „Kangler-ecke” táján lövöldözés támadt. Ugyanekkor 500 főnyi kormányosapat végigvonult az „Unter den Linden”-en, akiket a Spartacus-csoportbeliek megtámadtak. A harc kimenetele ismeretlen. A telefonközpontok többször cseréltek gazdát.

Berlin, jan. 7. A Köpenicker strassen levő utászaktanya ma a Spartacusok kezére került. A Spartacus-csapatok a laktanyát egész éjjel lőtték. A laktanyát 3 tüzérségi teliállalat érte. Az utászok ma reggel 5 óráig tartották magukat, de látva, hogy az ellenállás hiábavaló, kiöltötték a laktanyát. A Spartacus-csapatok nyomban megszállták a laktanyát és erős őrségeket helyeztek el a szomszédos utcákban is. A Spartacusok délután plakáton figyelmeztették a lakosságot, hogy délután 5 óra után senki ne járjon az utcán, a kormánycsapatok ellenállása esetén rendkívül véres harcok várhatók.

Berlin, jan. 7. A harc immár két órája tart a Brandenburgi kapunál levő kormánycsapatok és a Páriser platzen levő Spartacus-csapat között. A brandenburgi kapunál magasan elhelyezett gépfegyverek szakadatlanul ropognak. A sebesülteket egészségügyi gépkocsik szállítják el. A lövöldözést a Spartacus-csapatok kezdték el, amelyek azt hitték, hogy az Adlon szálló tetejéről rájuk lőttek. Később

megállapították, hogy a szálló tetején amerikai filmriporterek működnek, hogy megörökítsék az utcai harc képet.

Berlin, jan. 7. A tüntetések és harcok ereje ma jóval felülmúlja a tegnapiakat. A lövöldözés mind hevesebbé és általánosabbá válik. A leghevesebb a közdelem a Brandenburgi kapunál és a kancellári palota közelében, de állandóak az összeközegek a Leipziger strászen, Leipziger platzen, az Alexander platzen és Moritz platzen is. A Brandenburgi kapunál a kormányos csapatok egy 10 000 főnyi Spartacus-csapat közeledtére megszóllták a gépfegyvereket. Ez ütközésnek rendkívül sok halottja és sebesültje van. A harcok kimenetelét előrelátni nem lehet.

## Zalamegyei földmivesgyűlés.

105 község csatlakozása a szociáldemokrata párthoz

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőttre a nagykanizsai szociáldemokrata párt Zalamegye összes földmiveseit gyűlésre hívta egybe 105 nagyközség 305 képviselője gyűlt egybe ezen a napon Nagykanizsán.

Az impozáns és példás fegyverzettséggel gyűlésről a következő tudósításunk számol be:

Vasárnap délelőtt fél 10 órakor a városháza zsufolásig megtelt nagytermében Wugri-necz Károly nyitotta meg az ülést. Az esze-hívó nagykanizsai szociáldemokrata párt üdvözlését tolmácsolván, felhívta a gyűlést, a vezetőség megválasztására. Elnökké egyhangulag: Molnár István (Gelse), Dávid István (Eszteregnye), Horváth János (Keskthely) és Pestinger János (Nagykanizsa) földmunkásokat választották meg. Molnár István elnök az egybegyűlést üdvözlése után utalt azokra a reakciós kísérletekre, amelyek az OMGÉ aknamunkája alapján a földmunkásokat el akarják téríteni a szociáldemokrata párttól. Andorka Sándor budapesti kiküldött az országos szociáldemokrata pártvezetőség üdvözlését tolmácsolta. Kétórás magas színvonalú beszédben ismerette a magyar parasztság egész történelmi múltját. Utalt azokra a harcokra, amelyeket a magyar földmunkások az oligarchiával vívtak s amelyben mindig elbuktak, míg végre az októberi forradalom jogokhoz juttatta a kilaszítottakat. A mindvégig feszült figyelemmel és általános helyesléssel fogadott beszéd után

Sneff József, a nagykanizsai szociáldemokrata párt elnöke emelkedett szólásra. Visszatámasztotta azt a rágalmat, hogy a szociáldemokrata párt az Isten meglagadását hirdetné. Ami a kommunizmust illeti, a párt határozottan kitart eddigi álláspontja mellett. Követeli a vasutak, bányák, gyárak és pénzintézetek szocializálását, de a magántulajdon teljes megszüntetését a mai időkben örületnek tartja. Ezen álláspont határozottságának legjobb bizonyítéka az, hogy a kormány a 200 holdnál kisebb birtokokat nem akarja felosztani. Az egész gyűlés helyeslése mellett kijelentette, hogy a forradalom vívmányait minden erővel meg fogják védeni és ha újra a reakció kerekedne fölül, akkor esetleg újabb forradalommal fogják biztosítani a kivívott szabadságot.

A közgyűlésen, amely délután fél 2-ig tartott, végül még elhatározták, hogy az agitációt tovább folytatva minden faluban és minden majorban öntudatra ébresztik és megszervezik a föld dolgozó népet.

## HIREK.

### N A P T A R.

Róm. kath. Szeverin ap. Prot. Szeverin. Gör. kat. 1918. (december 20.) Idr. Sebát 7.

A nap, két reggel 7 óra 49 perckor, nyugszik délután 4 óra 24 perckor. A hold két délelőtt 10 óra 32 perckor, avugszik éjjel 11 óra 22 perckor.

1919  
Január  
8  
Szerda

— Faics Lajos lemondása a városi ügyészségről. Faics Lajos ügyvéd lemondott a városnál viselt helyettes ügyészi tisztéről, amelyet a háboru dereka óta töltött be. Faics lemondását azzal okolta meg, hogy a városi ügyészi állásra kiírandó pályázat most már eredményesnek ígérkezik. Pályázatban valószínűleg nem is lesz hiány. Ebből a szempontból tehát helyeselhető volna Faics ügyvéd ur elhatározása, de nem helyeselhetjük az állás jelenlegi végleges betöltését. Magasabb hivatalnoki állásokat semmi esetre se szabad betöltenie annak a közgyűlésnek, amely végnapjait éli. A városi képviselőtestület reformjára vonatkozó rendelet most készül a belügyminiszteriarbán s abból rövidesen törvény lesz, amelynek végrehajtása alaposan meg fogja változtatni a mai városi képviselőtestület árculatát. Az ügyészi állás betöltését tehát már az új képviselőtestületre kell bízni s reméljük, hogy Faics Lajos helyettes ügyész ur is igyekezni fog módot nyújtani ehhez, még pedig akként, hogy lemondását ideiglenesen visszavonja. Az állásra valószínűleg dr. Sabján Gyula polgármester is pályázik. Erre vonatkozólag előtünk a következő kijelentést tette:

— Még nem határoztam, de gondolkodom a dolgról.

— Elhelyezték a határvédelmi parancsnokságot. A nagykanizsai határvédelmi parancsnokságot a hadügyminiszter tegnap Zalaegerszegre helyezte át. A határvédelmi parancsnokság, amelynek Habacher alezredes a parancsnoka, a muraközi megszállással kapcsolatos ügyek karszálási részét intézi. Az intézkedésnek egvedül taktikai oka van, még pedig az, hogy Nagykanizsa a védelmi vonalnak szélső balszárnyán fekszik s a határvédelmi parancsnokság a nyugati részén elhelyezett csapatokkal az érintkezést képtelen volt állandóan fenntartani. A hadügyminiszter azt a parancsot adta Habacher alezredesnek, hogy dr. Obál Béla kormánybiztossal, aki jelenleg Muraszombatban tartózkodik, egyetértően intézze a jogosulatlan támadások visszautasítását. A karszálási parancsnokság a mai napon el is távozik Zalaegerszegre.

— Muraközzelel megindult a személyforgalom. Néhány napi szünetelés után ismét megindult a Muraköz felé való személyforgalom. Tegnap óta naponta két személyvonat megy Prágerhof felé: délután 3 órakor és éjjel 2 órakor. A Prágerhof vagy Barsc tele utazóknak hatósági igazolvánnyal kell igazolnunk, hogy azon a helyen, ahonnan elutaznak, sem feketehimlő, sem más ragályos betegség nincs. Aki ilyen bizonyítványt nem visz magával, azt a szerb megszálló csapatok az első állomáson leszállítják a vonatról és 28 napi vesztégár alá helyezik.

— Kötelező katonai tisztelgés. Szegedről jelentik: Az itteni francia megszálló csapat parancsnoksága a következőket rendelte el: A nem tényleges katonák nem hordhatnak katonai ruhát. A tényleges katonák kötelesek deréksziját viselni. A francia és magyar katonaság a rangsor szigorú betartásával köteles tisztelni egymásnak. Szóval a magyar legénység köteles szalutálni a francia altisztek-



nek és tisztuknak, a francia legénység pedig a mieinknek. De kölcsönösen tisztelnek egymásnak a magyar és francia altisztek és tisztük is. *Ami a legjellemzőbb, a franciák elrendelték, hogy a magyar legénység a magyar altiszteknek és tisztuknak is köteles szalutálni.* A francia parancsnok kijelentette, hogy csak olyan magyar hadsereget fog megtűrni az anlant, amely a legteljesebb katonai fegyelem alapján áll. A franciák mindazokat, akik nem tisztelnek feljebbvalóiknak és nekik, letartóztatják és hadifogolyként bánnak velük.

— **A Haladás kulturális egyesületben** Barón Pál fogszigorító tartott vasárnap délután előadást a Darwinizmus mai állásáról. A nagyszámú hallgatóság zsufolásig megtöltötte az egyesület helyiségét, sőt sajnos a terem szűk volta miatt az érdeklődők egy telemes része kiszorult onnan. Az előadás mindenben méltóan sorakozik azokhoz az előadásokhoz, amelyekkel az egyesület fényesen beigazolta a maga létjogosultságát. Az előadó a rendelkezésre álló anyagot két részre osztotta. Az első részben azokat a bizonyítékokat sorakoztatta fel, amelyek megdönthetetlenül igazolják, hogy a leszármazás, mint ilyen megtörtént; a leszármazással mint tényvel állunk szemben. A második részben azokkal a hipotézisekkel (darwinizmus, lamarkizmus, mutációs elmélet stb.) foglalkozott, amelyek a különböző fajok előállításának okaira igyekeznek fényt deríteni. Az előadást a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

— **A katonatanácsból.** A katonatanács pénteken délelőtt 9 órakor a város háza tanács-termében teljes ülést tart, amelyen az összes bizalmiférfiak jelenjenek meg. Tárty: elnök és végrehajtóbizottság választása.

— **Uj püspökség.** A szerb kormány Szabadkán új római katolikus püspökséget szándékozik létesíteni. A tárgyalások ebben az irányban már folynak is a Vatikánnal.

— **Házasság.** Helvey Aladár hajóskapitány és Bokány Gizike január 2-án Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett)

— **A kispárt párt megyei nagygyűlése.** E hó 6-án az Országos Kispárt és földművespárt Zalaegerszegen mintegy hatezer kispárt jelenlétében szervező nagygyűlést tartott. A megyei párt elnöke Károlyi József v. tanácsos, második elnöke pedig Marton János biskomáromi kispárt lett. A gyűlésen a Károlyi párt és Keresztény-szocialista párt bejelentették csatlakozásukat a Kispárt-párt-hoz.

— **Elhunyt plébános.** Mühlstein Lajos nyugalmazott plébános szombaton hosszas szenvedés után Nagykanizsán elhunyt. Az 54 éves plébános évek hosszú során át volt Orsztony plébánosa, ahol puritán jellemével a község szeretetét megnyerte. Régi hívei szeretetüket és hálájukat azzal fejezték ki volt plébánosuk iránt, hogy temetésén résztvettek és koporsójára koszorút helyeztek.

— **Első mézáró és hentes nőiparos Nagykanizsán.** Özv. Gombots Józsefné szül. Kluger Szelina férje halála után özvegyi jogon gyakorolta a reá maradt mézáró és hentesipart s mint ilyen üzletvezető tartására volt kötelezve. Gombotsné nemrégiben kérvénnyel fordult a városi tanácshoz, hogy az üzletvezetői kötelezettség alól mentse fel. A városi tanács méltányolta a kérelmet. Miután Gombotsné igazolta a hentesiparban való jártasságát és képesítetttségét, a városi tanács felmentette az üzletvezetői kötelezettség alól. Így lett Gombotsné az első női mézáró és hentesiparos Nagykanizsán.

— **A magánlistviselő munkaideje.** A Zalát fölkérték a következő sorok közlésére: A Nagykanizsai Magánlistviselő Egyesülete gyűlésén sajnálattal állapította meg, hogy az irodákban nem tartják be a következő kormányrendeletet: Kézműipari, vagy gyáripari irodák személyzete reggel 8 órától délután fél 3 óráig foglalkoztathatók. Minden más irodahelyiségben a személyzet reggeli fél 9 órától délután 3 óráig foglalkoztatható. Ebédidő 1 óra. A rendeletben engedélyezett módon megállapított munkát megfelelően díjazni kell, amelyről az alkalmazott nem mondhat le. — Az egyesület felkéri az ipari, kereskedelmi és pénzügyi irodákat a rendelet pontos betartására, ellenesetben a rendelet megszegői ellen a hatóságnál tesznek felfeljelentést.

— **Testedzés.** Ma este 8—10-ig torna-gyakorlat.

— **A szervezett vas- és fémmunkások** pénteken é. hó 10-én este 6 órakor taggyűlést tartanak. Minden szervezett vasmunkás ott legyen. *A vezetőség.*

— **Főhívás.** A Magánalkalmazottak Nagykanizsai Szakszervezete (Casino földszint) munkanélküli tagjait foglalkoztatni akarja. — Hogy ez elérhető legyen, ezután is felkérjük a város, vasút és posta vezetőségét, pénz és biztosítónézeteket, magánirodákat, kereskedő és iparosokat, hogy az esetben, ha irodai vagy kereskedelmi alkalmazottra (férfi vagy nő) volna szükségük, ezt a fenti Szakszervezethez bejelenteni sziveskedjenek. *A választmány.*

— **Nagy kabaré-délután.** A nagykanizsai műkedvelők Thury Pál és Barabás Lajos rendezésével é. hó 12-én délután 4 órakor kabaré-délutánt rendeznek a Polgári-Egyet. dísztermében. Tekintettel az új 9 órai záróra rendeletre az előadás pontban 4 órakor kezdődik. Műsor után táncjegyek előre válthatók. Fischel Fülöp könyvkereskedésében (Fő-ut.) és délután a pénztárnál. Helyárak: páholy 6 személyre 36 K, I. hely 5 K, II. hely 4 K, III. hely 3 K, földszinti álló 2 K, kaztati belépő 1-50 K.

— **Adományok.** Cavalloni Sándor elhunyt alkalmával koszorupótló adományként Ketting Ferencné 50 koronát, Goldman Ignác 25 koronát és Récei Samu 50 koronát adományoztak. — **Zaplatal** Gyuláné elhalálása alkalmából koszorupótló adomány fejében Slozrek István és neje 30 koronát adományozott özv. Banyai Aurélné és családja részére. — A gelsei szociáldemokrata földmunkás és kispárt csoport alap javára özv. Gálovics Andorné és Bedő Géza 50—50 koronát adományozott. — A tüdőbeteg katonák és tüdőbeteg polgári társadalom javára a következő adományok folytak be a nagykanizsai szanatorium-egyesülethez: Szeszfinomító r.-t. 200, Somogyi Zsigmondné 50, Kézműves Izidor (Nak, Tolnam.) 20, Güttnann Ödönné 20, Zala r.-t. utján 37, Rothschild Samu 10, egy névtelen jó asszony 50, Róna Lajosné 6 koronát. A szanatorium-egyesület halásan köszöni az adományokat. — Az izr. elemi iskola mezit-lábas tanulóinak Mayersberg Frida tanítónő 100 koronát, Ötvös Margit l. o. t. 12 koronát adományozott.

— **Az Uránia** több mint egy havi szünet után tegnap nyitotta meg kapuit ismét, mely alkalommal színe került a „Mandarin” műfilm, mely még csak ma lesz látható. E darab a vígszínházban több mint 300 előadást ért meg a színpadon Mrt. Wu cím alatt ezentuli előadások kéiköznapokon pontosan 5 és 7 órakor.

— **Köszönetnyilvánítás** A Ker. Jót. Nőegylet pénztárába az 1918. év második felében a következő adományok folytak be: névtelen adomány Eperjesy Gábor utján 50 kor., Franz L. Fiai r.-t. 500 kor., Rothschild Samu 10 kor., Szabó Vass Károly 100 kor., Farkas Lajos 20 kor., Szeszfinomító r.-t. 500 kor., Eperjesy Gábor koszorupótló adománya néhai dr. Bentzik Ferencné elhalálása alkalmával

50 kor., Milhofer Ödön és neje koszorupótló adománya 20 kor., Inkey Kálmáné (Rigyác) 200 kor., Keleti M. Mór halálakor adomány 50 kor., Kaán Irma alapító tagdíj 100 kor., mely szives adományokat a leghalásabbban köszöni *a Ker. Jót. Nőegylet választmánya.*

— **Elveszett** Szombat délelőtt elveszett egy kis fehér foxterier kutya, Floki névre hallgat. Ismertető jelek: nyakán egy kisebb, a mell tájékán egy nagyobb sebhely. A becsületos megtaláló kéretik jutalom ellenében Nádor-utca 12. sz. alatt átadni.

— **Játék-kártyák,** Piatnik-féle gyártmány, minden játékhoz kaphatók Fischel Fülöp Fia cégnél Nagykanizsán.

## Béketárgyalások előtt.

Genf, jan. 7. A Havas-ügynökség jelenti: A négy szövetséges meghatalmazottainak párisi konferenciája január 14-én kezdődik. E tárgyalásokon fogják megállapítani az előzetes béke alapelveit.

## Luxenburg — köztársaság.

Genf, jan. 7. Luxemburgban a köztársasági párt kerekedett felül és rövidesen teljesen magához ragadja a hatalmat. A nagyhercegi család megfelle az előkészületeket a menekülésre.

## Mackensen Franciaországban.

Rotterdam, jan. 7. A Daily Mail jelentése szerint Mackensent, akit a franciák Föhről Szalonikiba szállítottak, Szalonikiból rövidesen Franciaországba fogják vinni.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Nyilt-tér.

Dr. SÁNDOR MIKLÓS orvos, urologus és bőrgyógyász rendel **Osengeri-ut 15. szám** alatt az emeleten naponta délelőtt 11—1/2, délután 4—6-ig.

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, érmekeket, régi pénzeket.

Cim a kiadóhivatalban.

## Köszönet.

Mindazoknak, akik Cavalloni Sándor nagykanizsai főgimn. tanár, tart. 20-as főhadnagy, halála alkalmából részvétet bármi módon kifejezni kegyeskedtek vagy együttérző lelkökkel lelkünkhöz kapcsolódtak, — leghalásabb köszönetünket fejezzük ki. Külön is kifejezzük ezt a nagykanizsai főgimnázium tanári karának, melynek nevében dr. Lukács József tanár ur; úgy szintén a nagykanizsai 20-as honvéd-ezrednek, melynek nevében Farkas Sándor, százados ur, volt kegyes külön is elbucsztatni a mi drága halottunktól.

Nagykanizsa, 1919. január 4.

A Cavalloni-, Szalay- és Tiboll-család.

**Bőrszakmában** jártas fiatal segéd rögtöni belépésre állást keres. Szives ajánlatok kéretnek Vadász, Kossuth-tér 43. sz. címre.



# APRÓ HIRDETÉSEK

**Rövidáru és norinbergi cikkeket szivar-kahüvelyt és papírt, piperezappant és egyéb cikkeket postán és vasuton legjutányosabban szállítok. Személyes látogatást különösen kérek, de levélbeli rendelést is azonnal eszközölök. Klein Gyula rövidáru és norinbergi nagykereskedő, Barcs. 357**

**A Lónyilvántartási körlet irodáját Csányi László-u. 2. szám alól régi gimnáziumba, Eötvös-tér, helyezte át.**

**Eladó ház. Gyár-u. 26. sz. ház házhely-lyel eladó, még 10 évig adómentes. Bővebbet ugyanott. 354**

**Szilygyártó és bognár convencióra felvétetik a nagyrecsei uradalomban. Nagyrecse, Zalamegye. 359**

**Műterem takarítására és egyéb munkák elvégzésére egy leány felvétetik Fitos Gyula fényképészeti műtermében, Kazinczy-u. 3. sz. Ugyanott egy fiu- vagy leánytanuló felvétetik.**

**Két nagyobb leánygyermek mellé olyan kisasszonyt keresek, ki a háztartásban is segédkezik. Cim a kiadóhivatalban. 337**

**Három szekrény, egy íróasztal és egy szalonasztal eladó. Kazinczy-utca 1. sz. I. emelet.**

**Rokkant tiszt mellé megbízható, ügyes inast keresünk. Arcképpel és bizonyítvánnyal felszerelt pályázatot Stern Pál hadnagy Gánapusztá, u. p. Ihárosberény (Somogy-megye) címre kérünk.**

**Külföldi értékes bolyegeket elad Fischel Fülöp Fia cég könyv- és papirkereskedése. Nagykanizsán. (Városházpalota.)**

## Hirdetmény.

Néhai Laskay Ernő hagyatékához tartozó, **Keszthelyen** a főutcában levő bolti helyiségben és raktárakban levő különféle **fűszer, festékárúk, porcellánok, kötszerek, cukrok, szivacsok, olajok** stb. készpénzfizetés mellett szabad kézből eladók a teljes boltberendezéssel együtt, de csak mindez **egészben**.

A helyiségek kívánatra a vevőnek bérbe is adhatók, de vevő meg is veheti azon emeletes házat, melyben a helyiségek vannak.

Az üzlet több mint 40 éve áll fenn és nyomban folytatható is.

Megtekinthető bármikor Laskay Emil keszthelyi építőmester úján.

Dr. Schwarz Zsigmond

keszthelyi ügyvéd,  
az örökösök képviselője.

## Hirdetmény.

Néhai Laskay Ernő hagyatékához tartozó, **Keszthelyen** levő mintegy 125 hektoliter balatonmelléki termésű 8-10 éves és 5-6 éves kitűnő révi **bor** valamint mintegy 250 hektoliter ürtartalmu, kitűnő állapotban levő, különféle **hordók** készpénzfizetés mellett szabad kézből eladók

Megtekinthető bármikor Laskay Emil építőmesternél Keszthelyen.

Dr. Schwarz Zsigmond

keszthelyi ügyvéd,  
az örökösök képviselője.

## Szekerek eladása.

A volt honvéd laktanya melletti barakok területén, **kedden f. hó 7-én délután 3 órakor** mintegy 100 darab a haretérről visszaérkezett különféle parasztkocsi nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek egyenként eladatik.

20. pótzászlóalj parancsnokság.

Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányától.

159/918 Kzg. szám.

Tárgy: A tüzelő anyagokkal való takarékoság ügyében kiadott 9000/918. számú rendelet módosítása.

## Hirdetmény.

A szénügyek kormánybiztosának 50/919 számú rendelete alapján a következőket rendelem:

1. A nyilvános étkezőhelyiségek (vendéglők, korcsmák, italmérők vagy elárúsítóhelyek, kávéházak, cukrászdák és hasonló), ha reájuk a hatályban álló jogszabályban rövidebb záróra nincs megállapítva, valamint a szórakozó helyeket (színházak, kabarék, mozgófényképhelyiségek és hasonló), továbbá az összes mulatóhelyeket (Orfeumok, dalsarnokok, variéték, táncterem, tánciskola és hasonló) felolvasó hangverseny és más efféle nyilvános termeket és helyiségeket, végül egyesületeknek (egyletek, társaskörök, kaszinók, klubok s hasonló) mindazon helyiségeit, a melyek a tagok vagy vendégek összejövetelére, vagy befogadására szolgálnak, **esti 9 órán tul nem szabad nyitva tartani.**

E rendelkezés nem vonatkozik a vasuti vendéglőkre, ha nyitvatartásukat az utazóközönség érdekei kívánják.

Esti 9 órán tul magánlakásokban nem szabad a záróraira vonatkozó rendelkezések kijátszásával vendégeket látni oly egyéneket, akiknek ott tartózkodása a szokásos vendéglátás körén kívül esik.

2. A 9000/1918. számú rendelet 2. §-ában említett nyitvatartási üzletek és gyógyszer-tárak, továbbá a 3. §-ában említett nyilvános étkezőhelyiségek (kávéházak, éttermek, cukrászdák stb.) kirakatait és bejáratait megvilágítani tilos. A színházak, a szórakozó és mulatóhelyek bejárata előtt legfeljebb egy db. 60 wattos izzólámpa éghet, ha ennek szükségességét a rendőrség megállapítja.

3. Aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátsza, az amennyiben eslekménye súlyosabb büntetés alá nem esik, kihágást követ el és a 4.956/1917. M. E. sz. rendelet 7. §-a értelmében hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, villamos orája pedig, ha a vizsgáló közeg a kihágást a helyszínen megállapítja, kikapcsolható.

E rendelet a ma'napon lép életbe.

Nagykanizsa, 1919. január 4.

Kiss Lajos s. k.

rendőrkapitány.

Raktárou levő jobb minőségű  
**Szőrme árut**  
mélyen leszállított áron  
**kiárusítom!**  
**Grünberger Sándor**  
ezelőtt Kreiner Gyula.

**URANIA** mozgóképpalota  
Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Kedden és szerdán január hó 7. és 8-án

Világsláger!

**A „Mandarin”**

(Mr. Wu.)

Keleti-tárgyu szalon dráma.

**És a remek kíséző műsor.**

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor.

**VILÁG** nagy mozgó-színház  
Szarvas Szálló. Telefon 74

1919 január hó 7-én, 8-án és 9-én  
a magyar AranySOROZAT 8. száma

**Egyenlőség**

Történelmi dráma 5 felvonásban.

**Remek kíséző műsor!**

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Előre lássuk el magunkat

**SZÓLÓKÖTŐZŐ-PAPIRZSINEGGEL**

A folytonos gyártási zavarok s a nyersanyag nehez beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezomban lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag. Azért ajánljuk kitűnő **Raffiapótló** papírzsinegünkre, kapható bármily nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra.

Papírárgyári és Kereskedelmi R.-T.-nál.  
Budapest, VII., Rakóczi-ut 6  
Sürgőnycim: Papírtex. Telefon 88-63

**1000 kor. jutalmat adok a nyomravezetőnek**

ha esendőrrős is, aki hirt tud adni kedden, 31-én éjjel **ellopott 2 lovamró**. — Az egyik sötét pej kanca, bal szemé fehér (csóka szem) bal hátsó lába kese, a másik világos pej herélt, erős, vastag hátasú, a szűgyén, oldalán a szőr le van kópva és mindkettőnek a patájukba „48-as szám van besütve és mindkettő bal combján „14 betű van.

**Tóth Péter Nagykanizsa**

Zala-m. Magyar-u, 124. sz.

## Gépész!

Egy középkorbeli gépész, apríli negyedre nagyobb uradalomba ohajtana állást vállalni, ki teljes szakképzettséggel, gőz-, motor és villanygépek kezelésében járatos. Esetleg privát is elvállal bármilyen gépjávitást, valamint nyári cseplést és elfogad. Cim a kiadóhivatalban.

**Aki házat, szállótt**

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

**ACZÉL IGNÁCZ**

Főut 8. szám alatti

**ingatlanforgalmi irodájához**

ahol mindig van ilyen eladásra és vételre előjegyezve. 234

**Fiaker**

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

**Ebédloasztalt**

keresek 6 vagy 12 darab bőr- vagy nádfonatu hasonló székekkel. — Ajánlatokat a Zala kiadóhivatalába kérek.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,  
Sugár-ut. 4.Zala Nyomdavállalat  
Fő-ut. 6. sz.Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korán reggel

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre . . . K 60-

Félévre . . . „ 30-

Negyedévre . . . „ 15-

Egy hóra . . . „ 5-

Egyes szám ára 20 l.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Ma oldják meg a válságot.

**A munkástanács hajnalig tárgyal. — Szocialista kormány alakul?**

Budapest, jan. 8. A szociáldemokrata pártvezetőség tegnapi ülésén 29 szavazattal 19 ellenében amellett döntött, hogy a munkás tanácsnak azt fogja javasolni, hogy a kormányt a szociáldemokrata párt vegye át. — Ez esetben Károlyit előbb köztársasági elnökké választanák meg, hogy Károlyi nevezhesse ki a tisztán szocialista kormányt. Ez a határozat került a ma délután 2 órakerülő munkás tanács elé, amelynek első szónoka Garbai Sándor volt. Garbai a szociáldemokrata-párt álláspontját fejtette ki és ismertette azt a határozatot, hogy a szociáldemokrata partnak teljes egészében át kell vennie a kormányt: *tiszta szociáldemokrata kabinetet kell alakítani.* Utána Garami Ernő a szociáldemokrata pártvezetőség kisebbségének álláspontját ismertette, amelynek lényege az, hogy a szociáldemokrata párt miniszterei és államtitkárai lépjenek ki a kabinetből és a szociáldemokrata párt precizírozza ama követeléseit, amelyek elfogadása esetén hajlandó lenne egy új, a polgári pártok kebeléből alakulandó kormányt támogatni. Ez előterjesztések után még sok szónok szólalt fel, este fél 9 óráig azonban nem tudott a munkás tanács megállapodásra jutni. A tárgyalást ekkor félbeszakították és este fél 10 óraker folytták.

### Három indítvány a munkástanács előtt.

Budapest, jan. 8. A munkástanács délutáni ülésén három indítványt nyújtottak be. Az első Garbaié, amely szerint tiszta szocialista kormány alakuljon a polgári pártok kizárásával. A második Garami Ernő terjesztette elő, aki nem ajánlja a szociáldemokrata kormány alakítását, hanem azt javasolja, hogy a polgári pártok vegyék át a kormányt, a szocialisták pedig támogassák a kormányt. A maga részéről már teljesen megelégedte az adóz harcot és nem kíván résztvenni a kormányban. A harmadikat Kunfi nyújtotta be, aki egy közös szocialista és polgári kormány alakítását ajánlotta.

### Hajnalban lesz döntés.

Budapest, jan. 8. A munkástanács ülésének szünete alatt a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze, amelyen résztvett a kormány valamennyi tagja. A tanácskozásba bevonták a rendőrfőkapitányt is. Hír szerint Károlyi kijelentette, hogy a döntés vagy ma éjjel, vagy holnap délelőtt lesz, de nincs kizárva, hogy a döntés a hajnali órákban fog megtörténni.

### Hivatalnok-kormány veszi át kormányzást?

Budapest, jan. 8. A központi Nemzeti Tanács ma délelőtt 11 óraker ülést tartott, amelyen megbeszélték a bepolitikai helyzetet és a válságból való kibontakozás módjait. Hock János elnök indítványára egyhangúan kimondták, hogy ha a pártok pártközi meg egyezéssel nem tudnának megegyezni a kormány formában, vagy ha tisztán egy pártra támaszkodó kormány nem tudna megalakulni, akkor a kormányzást kizárólag hivatalos erőkre és szakemberekre kell bízni, a volt kormány tagjai pedig térjenek vissza a

Nemzeti Tanácsba. Miután a Nemzeti Tanács a fönatalmat Károlyi Mihály személyéhez köthette; az új hivatalnok kormányt a Nemzeti Tanáccsal való szoros együttműködése feltétlenül szükséges. A mostani kormányból kilépett miniszterek a Nemzeti Tanácsban újra átvennék régi szerepkörüket. Természetes, hogy ez esetben újra Károlyi Mihály kerülne a Nemzeti Tanács élére. Rámutatott az elnök az elháríthatlanoknak látszó választási nehézségekre is; amely természetes választási akadályokkal a kormány nézete szerint minden jóindulata ellenére sem lesz képes megküzdeni. Többek felszólítása után Nagy György indítványára a székegy nemzeti tanács által az ország területi integritásáért indított propaganda támogatására a Nemzeti Tanács 10.000 korona segélyt folyósított.

### Érsekujvárt megszállták.

Érsekujvár, jan. 8. A csehek elfoglalták Tardoskeddet, Köröskényt és egy hadosztálynyi regularis csapatokkal közelednek Érsekujvár felé, amelynek megszállása délutánra várható. A honvédelmi bizottmány, a városi tisztviselők és mindazok, akik ellenállásra buzdítottak, elmenekültek.

Budapest, jan. 8. Ma délután fél 4 óraker Érsekujvárról az a telefonjelentés érkezett, hogy délben 12 óraker mintegy 400 főnyi cseh katonaság érkezett a városba. A közhivatalokat megszállták, de nem vették át. — A magyar hatóságok még helyükön vannak. A délelőtt folyamán fosztogató bandák vonultak végig a városban, amelyek lövöldöztek, behatoltak az üzletekbe, elvették a kereskedők pénzét, majd Komárom irányába kivonultak a városból. A csehek bevonulása után a rend helyreállott.

Érsekujvár, jan. 8. Délben egy óraker mintegy 5000 főből álló cseh hadsereg

vonult be a városba. A rend a bevonulás után helyreállt: a csehek két fosztogatót felakasztottak. A cseh csapatok egy része Komárom és Párkányána felé. Leván, Párkányánán és Aranyosmaróthon holnapra várják a csehek bevonulását.

### A románokta 26 vármegye sorsa már két éve eldőlt.

Budapest, jan. 8. A brassói román nemzeti tanács vasárnap négyülést tartott, amelyen Saftu esperes elnök kijelentette, hogy legilletékesebb helyen felhatalmazták annak közlésére, hogy a Kelet-Magyarország 26 vármegyéje irányában tépláli román igények jogosságát az antant már 1916 augusztusában elismerte. Ez időben Oroszország, Olaszország, Franciaország és Anglia követei titkos szerződést kötöttek Bratianuval, amelyben garantálták a román igények végrehajtását. — E szerződésről kiderült, hogy tényleg létezik és 1916 augusztus 17-én Bukarestben kötötték. A bukaresti osztrák-magyar hírszerző iroda meg is szerezte másolatát, amely most a belügyminiszter hivatali osztyályán van őrizet alatt. Csing amerikai államtitkar 1916 szeptemberében táviratilag közölte a jassyi amerikai követtel, hogy az Egyesült Államok kormánya a szerződéshez hozzájárult. A szerződés 5 pontból áll és megállapítja Nagy-Románia határát a 26 magyar vármegye be foglaltásával.

## Béketárgyalás előtt.

**Miben egyezett meg Wilson az antanttal.**

Genf, jan. 8. Londoni és washingtoni egybehangzó jelentések szerint az antant és Wilson közt még sok kérdésben nincs megállapodás. Egyetértés Wilson és az antant között csak a következő pontokban van:

1. Anglia és Franciaország között a politikai állásfoglalásra nézve teljes az egyetértés.
2. Anglia sohasem fogja tűrni, hogy tengeri hatalmát oszökkentsék.
3. A civilizált népek szövetsége biztosítva van.
4. Németországot és társait csak a békefeltételek aláírására fogják a konferenciára beengedni.

Igy a központi hatalmaknak nem lesz módjukban, hogy érveiket előadhassák, vagy fenyegetőzhessenek. Vagy elfogadják a békefeltételeket, vagy nem. Ez utóbbi esetben a felelősség őket terheli. Ami a népek szövetségét illeti, Wilson az antanttal szemben egyedül áll, mert például Clemenceau a nagyhatalmak egyensúlyát követeli, vagyis a nagyhatalmak szövetségét Németország kizárásával.

### Wilson békeje mellett tüntetnek az olaszok.

Bécs, jan. 8. A *Neu Züricher Zeitung* jelenti: Vasárnap egész Olaszországban nagy tüntetések lesznek a Wilson békepontjain alapuló béke mellett, amelyet a szocialista szervezettek rendeznek.



## Berlin rémnapijai.

### Tovább folyik a küzdelem.

Berlin, jan. 8. A félhivatalos Wolff ügynökség jelenti: A kancellári palota előtt és a város más részeiben is délben ütközet fejlődött, amelyben mindkét részen részt vett a tűzértség is. Zavargások voltak a stettini és lehrli pályaudvarokon is. Ugylátszik a Spartacusok a birodalom többi nagyobb városában is puccsot akarnak megkíséríteni még a nemzetgyűlés összehívása előtt.

### Harc életre-halálra.

Berlin, jan. 8. A kormány megszakította a tárgyalásokat a Spartacusokkal. Noske főparancsnok kihirdette az ostromállapotot. Délután a birodalmi gyűlés épülete előtti ütközet kezdődött, amelyet megelőzően a Spartacusok ágyúkkal lötték a birodalmi gyűlés épületét. Mindkét részen a géppuskákat és kézigranátókat is használják.

### Hollandiára is áterjed a bolsevizmus?

Frankfurt, jan. 8. Bräuschweig városának valamennyi szervezett munkása Liebknecht iránt érzett rokonszenvének jeléül sztrájkba lépett. Tegnap délután 3 órakor körülbelül 10 000 munkás gyülekezett és 57 fegyverrel impozáns menetben vonultak végig a városon. A nagyhercegi palota előtt több beszédet mondottak. Egy németalföldi szocialista vezér kijelentette, hogy Hollandiában sem lehet már feltartóztatni a forradalmat. A tüntetők több szerkesztőséget megtrohantak és őrizetbe vettek. A közúti vasut forgalma szűnre esett.

### Az autánt felbonítja a fegyverszüneti szerződést.

Genf, jan. 8. (Havas) Clémenceau a L'Homme Libre-ben kijelenti, hogy a francia kormány utasította Foch tábornagyot, hogy az esetben, ha a németországi bolsevik mozgalom az eddigi irányban fejlődik tovább, szakítsa meg a tárgyalásokat a német fegyverszüneti bizottsággal.

### Fiume sorsa.

Zürich, jan. 8. A fiumei olaszok részéről Zanella Richárd volt magyar képviselő vezetésével négy tagú küldöttség jelent meg Romában Wilson elnöknel. A küldöttség a fiumeiek ama kívánságát adta elő, hogy Fiumét nemzetközi kikötővé nyilvánítsák ki.

### Merénylet Kramarz ellen.

Prága, jan. 8. Ma délután Kramarz cseh minisztereinek ellen merényletet követtek el a Hradzsínban. Kramarza beszélgetés közben egy fiatalember rálőtt, de a golyó nem talált. Kramarz ekkor a merénylő felé fordult, aki ismét lőtt. A második golyó a Kramarz kabátzsebében levő jegyzőkönyvben akadott meg. — A merénylőt, aki a szociáldemokrata párt tagja, elfogták.

### Mackensen internálása.

Budapest, jan. 8. Mackensen tábornagyot a franciák Chotek gróf Ujvidék melletti kastélyában internálták. A franciák sűrű drótkakadályokkal vették körül a kastélyt, hogy így annál biztosabban tartsák lávól az érdeklődőket.

## Működik az árvizsgáló-bizottság.

— A munkabéreket is maximálták. —

(Saját tudósítónktól) Az árvizsgáló bizottság dr. Kráthy István vezetésével állandóan permanenciában van és a munkaadókkal és munkásokkal, valamint a termelőkkel és fogyasztókkal való hosszas tárgyalás után sikerült a legfontosabb élelmi- és kereskedelmicikkek legmagasabb árait megállapítani. Legfontosabb az összes határozatok között az, amely a maximális munkabéreket szabja meg. Az árvizsgáló bizottság a szakszervezetek kéri dőtteinek megállapítása után állapította meg a béreket, amelyeket ezek maguk is jóváhagytak. A bizottság nemcsak a jövőben kérhető maximális árakat és munkabéreket állapította meg, hanem a rendőrséghez tett feljelentések alapján a múltban elkövetett visszaéléseket is vizsgálat tárgyává teszi. Így többek közt elítélendőnek véleményezte egy kereskedő cselekedetét, aki egy méter 72 centiméter széles kartonszövetet 60 koronát számított, valamint egy cipészt, aki egy pár cipő készítéséért, amelyhez anyagot a rendelő adott 100 koronát számított. — Nagyjelentőségű intézkedése az árvizsgáló bizottságának a piaci árak maximálása. A bizottság intézkedett, hogy a piaci termékek maximális árait tartalmazó táblázatot a piac több felülnő helyén kifüggeszék. — A bizottságnak az az álláspontja, hogy hatáskörét a fogyasztási cikkek, valamint a munkabérek minden ágára kiterjeszti és a fogyasztó közönség érdekeit minden körülmények között megvédelmezi. Azok, akik a bizottság által megállapított maximális árakat nem tartják be, kihágást követnek el és két hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújthatók. A bizottság által megállapított maximális árak közül a fontosabbakat itt közöljük.

### Piaci árjegyzék:

Dió . . . . .	1 kg.	5-40 korona
Mák . . . . .	"	4—
Bab . . . . .	"	1-20 "
Tej . . . . .	1 liter	1-28 "
Vaj I. . . . .	1 kg.	27-20 "
Vaj II. . . . .	"	17— "

### Hentesárak:

Nyers szalonna . . . . .	1 kg.	13— kor.
Vastág " . . . . .	"	14— "
Olvasztott disznósir " . . . . .	"	16— "
Disznósajt I. . . . .	"	12— "
" II. . . . .	"	8— "

### Textilárak:

Gyapjukeztyű . . . . .		20— kor.
Férfilábtű 9-50—16-00—20—		"
Harisnya pamut 23-00—40—		"
" flór . . . . .		55— "
" selyem . . . . .		50— "

### Szövetek:

130 cm. széles vigognia . . . . .		40— kor.
140 cm. széles tiszta gyapju . . . . .		180— "
140 cm. széles gyapju kabátszöv. . . . .		220— "

### Munkabérek:

Alkalmi napszámber nehéz testi munkát végző férfiakkal . . . . .		20— kor.
nőknél . . . . .		16— "
Könnyű testi munkát végző férfiakkal . . . . .		16— kor.
nőknél . . . . .		10— "
1 öl fa felvágása 3 metszéssel és felaprítással . . . . .		50— "
apritás nélkül . . . . .		35— "

A bizottság ezeken kívül nagyszámu piaci és kereskedelmi cikket maximált és a közel jövőben minden fontosabb cikk árát meg fogja állapítani. Az árvizsgáló bizottság kéri a közönséget, hogy a visszaélések üldözésében legyen segítségére és minden árdrágításról tegyen jelentést a rendőrségnek.

A részletes ármegállapítást egyébként teljes terjedelmében fogja közölni a rendőrség.

## HIREK.

### N A P T Á R.

1919	Róm. kath. Julián vt. Prot. Julián.
Január	Gör. kel. 1918. (december 27.) István.
9	Izr. Schat 8. S. b.
Csütörtök	A nap két reggel 7 óra 48 percor, nyugat délután 4 óra 25 percor, a hold két délelőtt 11 óra 1 percor, nyugat éjjel 12 óra 2 percor.

Ujabb értesülések Nagykanizsa megszállásáról. A Zajt- teljesen beavatott helyről a következőkről informáltak: Tény, hogy a Muraköz megszállva tartó szerbek bejelentették a francia fegyverszüneti bizottságnak azon szándékukat, hogy a Délvasutnak Nagykanizsától Sopronig terjedő vonalát megszállják. Ehhez az összes előkészületeket megtették s a magyar köztársasági kormánynak is szövege volt az értesülése, hogy a megszállás napok kérdése. Váratlanul azonban olyan dolog jött közbe, amelyre a szerbek nem számítottak s amely tervüket végleg meghiúsította. A francia fegyverszüneti bizottság ugyanis a leghatározottabban megtiltotta, hogy akár a szerbek, akár a horvátok, vagy csehek a Dunántúlon túllépjék a demarkációs vonalat s a jugoszláv kormány már Muraköz bejelentés nélkül megszállásáért is kemény leckében részesült. Az antant-hatalmak képviselői kijelentették, hogy magyar vidékek megszállásáról csak abban az esetben lehet szó, ha ezt a belső rend helyreállítása követeli, de ebben az esetben is kizárólag franciák lesznek a megszállók. Így történt ez a szinmagyar Szegeden is. A magyar Nagykanizsának tehát, amennyiben a rendet a magyar hatóságok fenn tudják tartani, semmiféle megszállásról sem kell tartani.

A kanizsai hitbizományi birtokok. A hitbizományok fölött a népköztársaság kormánya megkondította a lélekharangot. Rövid idő kérdése már, hogy egyetlen ember szeszélyétől függjön, micsoda hasznot hajtanak közre a hitbizományok százezer holdjai, pátói, erdei, bányái. Nagykanizsán tudvalevőleg szintén tekintélyes hitbizományi ingatlanok fekszenek, amelyekből nemcsak hogy valamely való előnyt nem huzott a közönség, de amelyek a város fejlődésének évtizedek óta egyenesen utját állták. A kanizsai hitbizományi birtokok leköltötsége is hamarosan megszűnik s a körülmény idézte elő, hogy a város hatóságai élénk figyelemmel kíséri a hitbizományi birtokok sorsát. Ezt annál örvendesebbnek tudjuk, mert a Batthyány-Strattmann féle fekvőhelyeknek nem szabad más kézre jutniuk, mint városéra. Amint értesülünk, a város részéről legközelebb igen komoly lépés történik a hitbizományi telkek és épületek megszerzésére.

Zalaegerszegen ágyudörgést hallanak. Zalaegerszegről jelentik: A városba egész délután ágyudörgést hallanak, amely nyugati irányból jön. Az alispáni hivatal ágyudörgés okáról érdeklődött Alsólendvári ahol azt mondották, hogy szintén hallják ágyudörgést, még pedig Marburg irányából. Az ágyudörgés okát nem sikerült megállapítani.



— **Fabikék visszajönnek.** A Fabick-csoportot a hadügyminiszterium nélfány napja Budapestre rendelte s szolgálattételre a Népdőrség mellé osztotta be. A kiváló kanizsai tengerészek főrendelését azon mozgalmak tették szükségessé, amelyek részben a reakció, részben a bolsevik irányzat érdekében indultak meg. Amint most örömmel értesülünk, a Fabikék missziója 4—6 hét alatt véget ér, amikor újra visszatérnek hozzánk, hogy ismét Kanizsa és környékének rendje, biztonsága főként őködjének.

— **Magyar név.** Az országos Károlyipártban mozgalom indult meg oly törvényalkotására, amely minden idegen nevű magyar honost kötelezzen magyar családnév felvételére. Hogy ez a javaslat megszületett, annak igen érdekes háttere van. Azok a francia tiszttek, akik mostanában jártak be az ország nagyobb városait és Budapest utcáit, — magyar politikusok előtt kijelentették, hogy az ország legmagyarabbnak mondott városa se lehet annyira magyar, mintahogy a statisztikusok állítják, mert mindenütt idegen nevű firmatáblák főgnak. A franciákat csak nehezen lehetett meggyőzni arról, hogy idegen nevű polgáraitásaink túlnyomó része is színmagyar. A franciák egészséges megfigyelése is bizonyítja, mennyire szükség van a kötelező névmagyarosítás elrendelésére.

— **Jó viszony Baranya lakossága és a megszálló szerbek közt.** A megszálló szerb csapatok Baranya vármegye hatóságival és közönségével a legjobb viszonyt tartják fenn. A szerb tiszttek állandó és szívesen látott vendégei a magyar családoknak, a szerbek együtt ünnepeinek a baranyai néppel. Új év napján Pécsen a zárórát reggeli 5 óráig hosszabbította meg a szerb parancsnok. A pécsi hatóságok most, a szerbek karácsonyán átirafilag kívántak jó ünnepeket a megszállóknak. Szigetvár intelligenciája a szerb tiszttek tiszteletére a napokban társasvacsorát rendezett. Az így kölcsönösen megnyilvánuló meleg rokonszenvelésekben és — üzletben is közelebb hozza a két népet. A szerbek már most tervezetik, hogyan lehetne Péccsel jobb összeköttetést teremteni, hogy a kereskedelem Szerbia és Pécs között sokkal intenzívebb lehessen az eddiginél.

— **Betörés a Sugár uton.** Özv. Csigaházy Antalnén Sugár-ut 27. szám alatti házában az éjjel betörők jártak. Csigaházyék két-három hete nincsenek Nagykanizsán és így a betörők zavartalanul dolgozhattak. Felfeszítették az utcai kaput, majd minden ajtót, amely utjukba esett; behatoltak a lakás minden részébe és senkitől nem zavarva szedték össze az értékes holmikat. Azt, hogy mi mindent vittek el a betörők, hogy mennyi a kár, a rendőrség nem tudta megállapítani. Annyi azonban bizonyos, hogy a betörők nagyon jól érezték magukat a lakásban: tojásrántották sütöttek és nyugodtan ellakmározták.

— **Házasságkötés.** Kliss János és Csete Juliska f. hó 8-án házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— **Cipőkiutalás.** Mindazok, akik még igényt tartanak cipőre, legkésőbb szombatestig jelentkezzenek a városháza kis tanácstermében, ahol az utalványokat átvehetik. A szombat este után jelentkezők már nem kaphatnak cipőt. **A szociáldemokrata párt.**

— **Ingyen könyv.** A nagykanizsai „Ingyenes Népkönyvtár” minden vasárnap délután 2 órától 4 óráig nyitva van. **Népkönyvtár vezetője.**

— **Szülők figyelmébe.** Mindazon szülők, kiknek óvodaköteles gyermekeik vannak, felhívjuk, hogy a fennálló törvények értelmében gyermekeiket, a lakásukhoz legközelebb fekvő óvoda vezessék el. **Óvodai felügyelő bizottság.**

— **Nagykanizsa és környékbeli kereskedők társulata** f. hó 12-én vasárnap délután fél 3 órakor a Központ kávéház éttermében választmányi ülést tart.

— **A tánciskola záróvizsgái.** Az iskolák hatheti szünete folytán csak most tarthatják meg **Adorjánné Mayersberg** Frida legutóbb Nagykanizsán rendezett tánciskolájának záróvizsgáit. A vizsgák sorrendje a következő: Szombaton f. hó 11-én délután 4 órakor lesz a tanulóifjúság, vasárnap, 12-ikén délután 3 órakor pedig a kicsikék táncvizsgája. A felnőttek táncvizsgáját hétfőn, azaz 13-án délután 5 órától kezdve tartják. **A terem mindenkor fűtve lesz.** A vizsgadíj jövődelmének jelentékeny részét Adorjánné a nagykanizsai iskolák szegényalapjának ajánlotta fel.

— **Halálozás.** Dr. **Erdős József** zala-szentgróti körorvos elhalálozott. E hó 3-án temették a környék nagy részvétel mellett.

— **Bűnös lelkék** a című annak a remek cirkus- és variete attrakciós filmnek, amelyet csütörtökön és pénteken mutat be az Uránia fénykép-színház. Oly csodás artista jelenetek váltják fel egymást, hogy a néző alig hihet szemének. Jegyek már válthatók.

— **Két menet.** Akik a korzót járják, a nap minden órájában ugyanazt a két menetet látják le és fölvonulni. Az egyik menetben fekete vagy lilá gyászokcsit kísér a fekete ruhás szomorú emberek sora, a másikban felvirágozott, fehér ruhás nők és ünneplő ruhás cilinderes emberek ülnek a ragyogóra fényesített kocsikban. Künn a temetőben a sírásók nem győzik a munkát és van olyan nap, hogy a gyászmenethez egymást váltják fel a temető kapujában. Idebenn a városházán az anyakönyvi hivatal előszobájában egymás hátán szoronganak az emberek. A városháza két házassági hirdetőtábláján nem akad egy csi-petnyi hely, ahova még egy hirdetést be lehetne szorítani. 37 pár akarát hirdeli ma is a két fekete tábla és az ujaknak már nincsen hely, úgy hogy az anyakönyvi hivatal már egy harmadik hirdető tábla készíttetésére gondol. Különösen a falvak lakóiban szökött magasra a házassági kedv. A hamarosan kiosztásra kerülő 10 hold új családi tűzhelyek alapítására ösztönzi az embereket. Kettőn majd jobban bírják a munkát. És ne feledkezzünk meg arról sem, hogy idővel még többen is lehetnek a családtagok és lesz kire hagyni a 10 holdat... Ezalatt pedig odakünn a sétatér mellett egyre nőnek a halmok és már nem sokára ott is gondoskodni kell, hogy legyen hely a jövődő lakóknak.

— **Játék-kártyák,** Piatnik-féle gyártmány, minden játékhoz kaphatók **Fischel Fülöp Fia** cégnél Nagykanizsán.

— **A szerbek baranyai borokat vásárolnak.** Amint értesülünk, a szerbek Baranyában hozzákezdtek a borvásárláshoz, mivel Szerbiában az elmúlt évben a szőlőhegyek elpusztítása következtében nem volt mit szüretelniük. Pedig a szerbeknek Negolin vidékén kitűnő minőségű sötétvörös boraik vannak, melyet a magyar borkereskedelem fénykorában nagy mennyiségben hoztak be borkereskedőink, különösen keverési célból. A szerbek tehát a békés gazdasági munka közepette nem szorultak importra, most azonban Baranyában időzven Villányon és vidékén, ahol a termelők a szüret óta nem láttak borvásárlót, hozzákezdtek a borvásárláshoz és már nagyobb mennyiséget kötöttek le 4 koronás árban literenkint, mely borokat hazaküldik Szerbiába.

— **Állandóan érkeznek** újdonságok zeneművekben. Iskola hangjegyek minden hangszer részére beszerezhető **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében.

— **A Világ nagymozgóban** 9-én és 10-én, azaz csütörtökön és pénteken kerül bemutatóra a 9-ik magyar Arany-sorozat remek képe, az **Udvari levegő** című 5 felvonásos filmdráma. Ezen szenzációs film szerepeit legjobb művészeink játsszák, és pedig **Latabár, Balassa, Mattyasovszky, Ilona, Lubinszky, Kórmándy, Horváth, Mezei Ilonka, Lukács, Kovács és Horváth Paula.** Előadások 5 és 7 órakor.

— **Nyugdíjjazzák a vagyonos tisztteket.** Már jeleztük, hogy a hadügyminiszterium felszólítja azokat a tényleges tisztteket, akik vagyonnal bírnak és a polgári életben való elhelyezkedésük biztosítva van, kérjék mielőbb nyugdíjaztatásukat. A hadügyminiszterium közli most, hogy az erre vonatkozó rendelet már a Rendeleti Közlöny legutóbbi számában megjelent és hogy a nyugalmaztatási kérvényeket örnagytól lefelé a hadügyminiszterium II, örnagytól felfelé pedig a hadügyminiszterium IIb osztályába kell beküldeni. Természetes, hogy ilyenformán tartalékos tiszttek ténylegesítéséről nem lehet szó. Ily kérelmeket nem vesznek figyelembe.

— **Iskolai hegedűk,** vonók, hurok kaphatók **Fischel Fülöp Fia** hangszerraktárában, Nagykanizsán.

## Windischgraetz mosakodik.

Budapest, jan. 8. Windischgraetz volt közlelmzési miniszter január 7-iki kelettel a következő sürgönyt küldte Bernből Károlyi miniszterelnöknek:

— Csak most szereztem tudomást a lapok révén ama vádakról, amelyeket a burgonyaközponttal kapcsolatban ellenem intéztek. Ezen központból semmiféle célra nem vettem fel pénzt. Marich miniszteri tanácsos csak a tisztviselők és munkások árusítási szervezetének pénzét kezelte. Ha ennél miniszterségem ideje alatt rendellenesség fordult volna elő, úgy teljes mértékben vállalom a felelősséget. Körek aktaszerű bizonyítékokat.

**Windischgraetz.**

## Orosz bolsevisták Bécsben.

Bécs, jan. 8. Az orosz szovjet-kormány 20 orosz bolsevista agitátort küldött Bécsbe, hogy a bolsevismusnak ott is híveket szerezzenek. A rendőrség ki akarta őket utasítani a városból, azonban ettől a rendszabálytól a szocialisták ellenzése következtében elállottak.

**A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.**

**Nagyobb Wertheim kassza** (4-es, vagy 3-as) megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.

**Évszázadok óta ismert**

**MATTONI FÉLE**  
**GISSHÜBLER**  
természetes égetvény  
**SÁVANYUVIZ**

segítő gyógyító lényező  
Karlsbad, Marienbad,  
Franzenbadi stb.  
Kuráknál; mindig  
lényezesen bevált.



## APRÓ HIRDETÉSEK

**Vincelléri állást keresek** azonnali beépésre vagy március elsejére. Összes szülőkezelésben jártas **anuskodnak Takács Istvan**, Atilla-utca 13. szám, Nagykanizsa. 376

Egy vagy kétszobás **butorozott lakást keresek** lehetőleg azonnalra. Cím a kiadóhivatalban. 377

Kezdők és haladók **cimbalom tanítását** (kottával) elvállalom. — Cím a kiadóhivatalban. 378

**Műterem takarítására** és egyéb munkák elvégzésére egy **leány felvétetik Fltos Gyula** fényképészeti műtermében, Kazinczy-u. 3. sz. Ugyanott egy **fiú- vagy leánytanuló felvétetik**.

**Szilgyártó és bogár** convencióra felvétetik a nagyrécei uradalomban, Nagyréce, Zalamegye. 379

**Eladó ház**, Gyár-u. 26. sz. ház házhelyvel, eladó, még 10 évig adómentes. Bővebbet **ugyanott**. 381

Egy **hadirokkant**, irodába ideiglenes küldöncnek felvétetik. Jelentkezés még ma a Rökkant Szövetség: pénztárosánál, Szerb Ernőnél, Fő-ut. 8. 381

Helybeli **kereskedő segéd** nőülne. Ajánlatokat „Sándor” jellegre a kiadóhivatalba kérék. 373

**Polgári iskolai magántanulókat és rendező növendékeket** tanítok. — Cím a kiadóhivatalban. 379

### Szekerek eladása.

A volt honvéd laktanya melletti barakok területén, **kedden j. hó 7-én délután 3 órakor** és folytatólag naponta míg a készlet tart, mintegy 100 darab a haretérről visszaérkezett különféle parasztkocsí nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek egyenkint eladatik.

358 20. pótzászlóalj parancsnokság

### Gépezés I

Egy középkorbeli gépész, áprilisi negyedre nagyobb uradalomba óhajtana állást vállalni: ki teljes szakképzettséggel, gőz-, motor és villanygépek kezelésében jártas. Esetleg privát is elvállal bármilyen gépjavítást, valamint nyári cséplést is elfogad. Cím a kiadóhivatalban.

### A világítási rendelet

határozatai a fényhatás csökkenése nélkül csakis

### TUNGSRAM-félf wattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungstramlámpákat.

### Ebédlőasztalt

keresek 6 vagy 12 darab bőr- vagy nádfonatú hasonló **székkel**. — Ajánlatokat a Zala kiadóhivatalába kérék.

## URANIA mozgóképalota

Hongonyi-u. 4. Telefon 259

Csütörtök és péntek, január 9. és 10. é.

## Bűnös lelkek

Cirkus-dráma 4 felvonásban.

### És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, érmeket, régi pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálló. Tel: 3 24

9. és 10. é., csütörtökön és pénteken  
a magyar Aranysorozat 9. száma

## Udvari levegő

Film-dráma 5 felvonásban.

### Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

### Betűszedőtanonc

felvétetik a Zala-nyomdában!

## Házat veszek

kerettel. A ház legalább három szobából álljon.

Ajánlat a kiadóba juttatandó.

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

**FISCHEL Fülöp Fia**  
könyv- és papíráruháza  
NAGYKANIZSA, (Városház-palota)

irodaszerek, üzletikönyvek, papírok  
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

# Zala nyomdávállalat

## Nagykanizsa

TELEFON: 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papírárukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizléseesebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdávállalat

Fő-ut. 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

# ZALA

POSTAIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldésével

Egész évre . . . K 60-

Félévre . . . „ 30-

Negyedévre . . . 15-

Egy hóra . . . „ 5-

Egyes szám ára 20 L

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Lemond a népkormány?

**A munkástanács határozata. — A minisztertanács 24 órával kitolta a válság megoldását. — Az antant gazdasági bizottsága Budapesten. — A csehek 2 hét múlva bevonnak Budapestre?**

Budapest, jan. 9. A munkástanács ülése, amelyen a döntés a kormányválság ügyében megtörtént, tegnap délután 2 óráig tartott. A tanácskozás folyamán izgalmas felszólalások történtek. *Pogány József katonai kormánybiztos közölte, hogy Festetics hadügyminiszter ellenforradalmár. Erre megdönthetetlen adatai és bizonyítékai vannak: Festetics éppen tegnap kísérletet tett egy puccsra, amelyet ő akadályozott meg. Festetics fegyveres erővel akarta levérni a bolsevikokat, hogy azután a szocialistákat verhesse le. — Több felszólaló, köztük Weltner Jakab és Buchinger Manó beszédeikben élesebb harcot kívántak a kommunisták ellen. Vágó Béla viszont a munkásság felfegyverzését követelte az ellenforradalmárok ellen. A benyújtott három indítvány felett reggel hat órákor rendelték el a szavazást. A munkástanács valamennyi szavazattal egy ellenében Kunfi indítványa mellett döntött, amely szerint továbbra is a koalíciós kormány marad meg, de a szociáldemokrata párt újabb két miniszteri tárcát követel magának és pedig a hadügyi és a belügyi tárcákat. A munkástanács döntése a kora reggeli órákban vált ismeretessé. A Károlyi-párti politikusok nyomban felkeresték a miniszterelnököt, akivel hosszasan tárgyaltak. A kormány tagjai a délutáni tartandó minisztertanácson fognak dönteni a munkástanács határozatáról. A kormány polgári tagjainak az a felfogása, hogy a felelőségben nem osztoznak, ha a kormányban többségben lesznek a szociáldemokraták. Ezért azt fogják javasolni, hogy a kormányt teljesen engedjék át a szociáldemokrata pártnak.*

Budapest, jan. 9. Este fél 8 órákor minisztertanács volt, amelyen a miniszterek tiltakoztak Festetics hadügyminiszternek Pogány József kormánybiztos által az éj folyamán történt ama meggyanúsítása ellen, hogy a hadügyminiszter ellenforradalmár. *A minisztertanács elhatározta, hogy a válság megoldását 24 órára kitolják, mert a szakminiszterek a Budapesten időző antant-bizottsággal vannak elfoglalva.*

### A Károlyi párt álláspontja.

Budapest, jan. 9. A Károlyi-párt ma este választmányi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy felkérik a kormányt, hogy ne mondjon le Lovászy Márton, Juhász Nagy Sándor és Nagy György személyében küldöttséget választottak, akik a párt azon óhaját fogják kifejezni Károlyi előtt, hogy Károlyi maradjon meg miniszterelnöknek a kormányban pedig a szociáldemokratákkal szemben tartsák fenn az eddigi erőviszonyt.

### A polgári miniszterek lemondanak?

Budapest, jan. 9. Károlyi miniszterelnök, miután közölte vele a munkástanács határozatát, intézkedett, hogy a kormány tagjai ma délutáni tanácskozásra üljenek össze. — Károlyi ezt megelőzően délután 3 órákor Lovászy Mártont kérte magához, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Jól informált körök szerint a polgári miniszterek nem fogadják el a munkástanács határozatát, hanem lemondanak, ami maga után vonja az egész kabinet lemondását.

### Lemond az egész kormány?

Budapest, jan. 9. Kitűnően informált helyen úgy tudták, hogy a kormány a mai minisztertanácson tudomásul veszi a munkástanács határozatát és el fogja határozni a kormány lemondását. A kormány ezen elhatározása holnap a nemzeti tanács elé kerül, amely dönneni fog az új kormány kinevezéséről.

Budapest, jan. 9. Jól informált helyről közlik: A kormányválság a munkástanács határozata után elérte kulminációs pontját. Politikai körökben az a felfogás alakult ki, hogy a kormánynak le kell mondania, mert a kormány nem minden tagja osztja a nézetet, hogy a Károlyi kormány a nemzeti tanáccsal együtt ruhazza át a kormányzást a szociáldemokrata pártra. Az is lehetséges, hogy a munkástanács mai határozata nem az utolsó szó a kormányválság ügyében. A Károlyi-kormány helyzete mindenestre olyan kritikussá vált, hogy a lemondás alighanem elkerülhetetlen.

### Kik lesznek az új szocialista miniszterek?

Budapest, jan. 9. Jól értesült politikai körök szerint a szociáldemokrata párt vezetősége belügyminiszternek Garbai Sándort, belügyi államtitkárrá Landler Jenő dr.-t óhajlja, hadügyminiszterre pedig vagy Böhm Vilmost, vagy Pogány József katonai kormánybiztosot.

### Károlyi Magyarország helyzetéről

Budapest, jan. 9. A dr. Taylor vezetés alatt álló antant-gazdasági bizottságot, amely reggel 6 órákor érkezett Budapestre, Károlyi miniszterelnök délután fél hat órákor fogadta és a hozzá intézett beszédben többek közt ezmondotta:

— Arra kérem Önöket, alaposan tanulmányozzák a magyarországi állapotokat. — Szükség van erre, mert közeleg a békekonferencia, amely egyetlen reményiségünk és amelynek humánus döntésében egyedül bízunk. Azt fogják látni, hogy a nemzet tudatlan van annak, hogy az elkövetett hibákért fizetnie kell, de ennek a díjnak a nemzet erejét nem szabad feláldoznia. Azt fogják látni, hogy a gazdasági viszonyok nyomasztóak, sőt elviselhetetlenek. Ez a helyzet nagyrészt annak tudható be, hogy a fegyverszüneti szerződést nem tartották be teljesességében. A magyar kormány abban a hiszemben írta alá a fegyverszüneti szerződést, hogy annak minden pontja érinthetetlen: ha tudtuk volna, hogy nem tartják be, nem írtuk volna alá.

Károlyi beszéde mély benyomást gyakorolt a jelenlévőkre. A beszéd után tanácskozások kezdődtek, amelybe bevonták Kunfi, Jászi, Berinkey, Szende Pált és Bura Barnát is. A tanácskozás után a Duna-partotában volt a bizottság díszletelére vacsora. A tanácskozásokat holnap folytatják.

### Rutén küldöttség Hodzsa Milán cseh követnél.

Budapest, jan. 9. A magyarországi rutének egy megbízottja felkereste Hodzsa Milánt, a cseh-szlovák köztársaság budapesti követét és megkérte, intervenáljon a prágai kormánynál az irányban, hogy a csehek ne szállják meg a ruténlakta területeket. Hodzsa Milán észszerűen a következőket válaszolta:

— Csak nem képzelik, hogy pont önöket fogjuk a megszállástól megkímélni, — amikor két héten belül Budapesten lesznek csapataink.

E hírt megöröszl egy a pozsony megyei Diószegről Budapestre érkezett földbirtokos kijelentése, amely szerint a Diószeg-i megszálló cseh csapatok parancsnoka előre kijelentette, hogy a csehek két héten belül bevonulnak Budapestre.

### A Csehek Pest megyében.

Budapest, jan. 9. A késő délutáni órákban jelentik, hogy a csehek ma hajnalban bevonultak a pest megyei Szobra és dél-előtt 11 órákor Nagymarásra. A csehek most légvonalban mindössze 40 kilométerre állanak Budapesttől.



**Komárom megszállása előtt.**

Budapest, jan. 9. Komáromból jelentik: A városban minden csendes. A cseh csapatok bevonulását holnap reggel 9 órára várják. A csehek közvetlenül a város alatt állanak: Csallóköz Aranyost már megszállták.

**Interuálták a budapesti orosz bolsevikleket.**

Budapest, jan. 9. Vyx alezredes parancsára azt a 10 orosz bolsevikit, akik az orosz szovjetkormány küldött Budapestre, — francia szpahik ma Ujvidék melletti Ujufakra vitték és ott interuálták.

**Trockij elfogatta Lenint?**

Koppenhága, jan. 9. A *Bertingske Tidende* jelenti Bergenből: Moszkvából érkezett utasok beszélik, hogy Trockij elfogatta Lenint és diktatórrá kiáltotta ki magát. Az elfogató oka az, hogy Leninnek erről előzetesen tudomása volt és ellenezte a terrort.

Basel, jan. 9. Brusszilov tábornokot a szovjetkormány parancsára kivégezték.

**A béke kérdése.****Végleges béke — egy év múlva.**

Rotterdam, jan. 9. Jól értesült angol politikus körökben úgy tudják, hogy a végleges békeszerződés aláírása csak hosszú tárgyalások után lesz Versaillesben. Ez a befejező aktus csak a távoli jövőben, talán csak egy év múlva fog alkövetkezni.

**Veszteségünk a háboruban.**

Bécs, jan. 9. A volt osztrák magyar hadsereg vesztesége a háborúban az elmúlt év júliusának végéig 832.000 halott, 1.941.000 sebesült és negyedfél millió eltűnt és hadifogságba esett volt.

**Berlin rémnapijai.****Tovább folyik az ádáz harc.**

Berlin, jan. 9. Ma reggel 6 órakor a Spartakus újabb támadást intéztek a Brandenburgi kapu ellen, azonban sikertelenül. Húvea utca felé folyt ma délután a Mösse-váltafat épülete előtt, mely útközét következtében különösen sokat szenvedtek a környék lakói. — Noske a kormány tagja mint katonai főparancsnok szervezi a kormánycsapatokat. Azok a lapok, amelyek reggel megjelentek, mind azt írják, hogy a mai napon még óriási harcok várhatók. A villamosok még mindig nem közlekednek.

**Megtörtént a teljes szakadás.**

Bécs, jan. 9. A *Frankfurter Zeitung* jelenti Berlinből: A birodalmi kormány központi tanácsa és a forradalom vezetői közötti tárgyalások végleg meghiúsultak. Félkivátszóan közlik, hogy a forradalom vezetői olyan kompromisszumot ajánlottak, amely szerint minden polgári szerkesztőséget kiűrték a *Vorwärts* kivételével. A kormány az ajánlatot nem fogadta el. Az a hír, hogy a tárgyalásokat mégis tovább folytatják, valószínű.

**Győznek a kormánycsapatok?**

Berlin, jan. 9. A harcok a Spartakuszszövetség és a kormánycsapatok közt egész tájál változatlan hevességgel tartóznak. A Spartakusok nemcsak gépfegyverekkel és ágyúkkal, hanem lángszórákkal is harcolnak. — Megbízható hírek szerint a siker mindjobban a kormánycsapatokhoz szegődik: az Unter den Linden, a Brandenburgi kapu, valamint a pá-

lyaudvarok környéke már birtokukban van. A Wolff-ügynökség épületét azonban eddig nem sikerült visszafoglalniuk. Az ostromállapot kihirdetéséről terjesztett hír valószínű. A helyzet mindjobban a kormány javára kezd változni, a rendőrilegénység egy része már csatlakozott a kormányhoz és a vatrozok hadosztyája is kezd a kormányhoz átlátni.

**Orosz bolsevik csapatok mennek a Spartakusok segítségére.**

Basel, jan. 9. Moszkvából jelentés szerint a szovjetkormány elhatározta egy 250.000 fősnyi hadsereg toborzását, hogy azt a németországi forradalmárok segítségére a határra küldje. Liebknecht a szovjetkormányhoz írt levelet táviratában közli, hogy közel van a győzelemhez. A bolsevik agitáció támogatására 14 szovjettag időzik Berlinben.

**Nem lesz devalválás.**

Jelentették már, hogy a belgrádi kormány úgy a jugoszláv állam területén, mint a szerb hadsereg által megszállt magyar területen fölül akarja bélyegeztetni az osztrák-magyar bank által kibocsátott bankjegyeket. Ez a híradás a közönség körében aggodalmot kelteit, mert a legtöbb helyen úgy magyarázták a szerb kormánynak ezt az intézkedését, mintha az egyenlő volna a mi bankjegyeink devalválásával és mintha a lebélyezés a névérték csökkentését jelentené. Hogy meggyőződünk, mennyiben fűdi ez a híresztelés a tényállást és hogy tájékoztatásuk a közönséget, — utasítottuk a Zala budapesti tudósítóját, hogy közvetlenül Beck Lajostól, az osztrák-magyar bank kormánybiztosától kérjen információt. A kormánybiztos ur a Zala részére a következőt mondotta:

— A tanácskozásokon a szerb kiküldöttek, akik ott *Jankovics* volt szerb kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter vezetésével vettek részt, kijelentették, hogy a szerb hatóságok rendelkezése a megszállt területeken is felülbélyegzik majd a bankjegyeket. Ez a felülbélyegzés azonban nem jelent devalválást. A belgrádi kormány a felülbélyegzést azért kívánja elrendelni, hogy egyrészt megállapítsa a jugoszláv állam területén, valamint a megszállt területeken forgalomban lévő bankjegyek mennyiségét, másrészt, hogy megakadályozza a korona beáramlását. A lebélyezés maga egy olyan technikai művelet lesz, amely a bankjegyértékét változatlanul meghagyja és valószínűleg a lebélyezéssel kapcsolatban elrendelik majd, hogy olyan bankjegyek, amelyek a lebélyezés elrendelésétől számított két hónapon belül nem bélyegeznek le, jugoszláviában, valamint a szerb csapatok által megszállt magyar területeken nem képezhetnek fizetési eszközt.

— Mi a szerb hatóságoknak e tervbeveit intézkedésével kapcsolatban közöltük a szerb urakkal, hogy a mi álláspontunk tekintetében az, hogy állásfoglalásunk előtt megtárgyaljuk a kérdést a volt monarchia túlzó részéből kialakult új nemzeti államokkal, mert hiszen ez az úgy egyformán érinti Magyarországot, Csehországot, Ausztriát, valamint a jugoszláv államhoz tartozó volt Horvátországot is. A kiküldöttek ezt tudomásul vették, Jankovics miniszter kijelentette, hogy Prágából visszatérve, ez ügyben velünk a tárgyalásokat ismét felveszi. Valószínű, hogy addig nem is történik intézkedés.

**HIREK.****NAP TÁR.**

Róm, ked. Vilmos pl. Prof. Pál.  
Gör. ked. 1918. (december 28.) T. c. v.  
Ist. Sebát 9.  
/A nap két reggel 7 óra 18. per-  
kor, nyüzsekk délután 4 óra 20. per-  
kor, nyüzsekk délután 11 óra 30. per-  
kor, nyüzsekk délután 1 óra 18. per-  
kor.

**Nem akarunk nyomort látni.**

Nem, nem akarunk! A nyomoruság korszaka lefűnt, most a munka és jólét boldog jövője következik. Még nincs itt az az idő, de már fűradozunk rajta, hogy mihamarabb elérkezzék *munka és jólét*. Ez lesz a jövő jel-szava. Aki dolgozik, az jóléiben él egész családjával. Szegény nem lesz más, mint a dologtalan munkakerűlő. Az özvegy, az árva, az elaggottak nem lesznek kényszerűlve alamizsna után kilyacselni, mert társadalmi intézményekkel fogjuk őket bőségesen ellátni. Hogy ez mielőbb megvalósuljon, szükség s, hogy a polgárlársak nyugodtan fogjanak munkájukhoz, hogy az ország vezető férfiai is nyugodtan dolgozhassanak a nagyszabású szociális terveken. Öröm lesz akkor élni, mert a munka eredménye, a tisztességes művelt megélhetés, a legedesebb öröme a polgárnak.

Addig, míg ezt az időt megvalósíthatjuk, akadnak telkes, fogékonyszívű férfiak és nők, akik már most is le akarják törölni az özvegyek, az árvák és a szegények könnyeit.

Negyelket nem mondom meg, mert nem hisüsgből, nem azért, hogy adományaikért köszönetet vagy kézsőket várjanak, hanem nemet lelküktől vezérelve fűradoznak a nyomor elűrésén.

Sok pénzt összegyűjtöttek, sokat, hogy mindenkinek jusson. Igen, minden szűkölködő özvegynek, árvának, betegnek, munkára képtelennek.

De kimondták azt is, hogy csak azok kapnak, akik a segélyre rászorúlnak és akik a segélyt megérdemlik. Dologtalan kéregűtökösen fognak elbocsátani. Aki dolgozni akar, de még nem akad munkája, az odafordulhat bátran. Egyszeri segítséget, ha megérdemli, szivesen nyújtanak neki, de gondoskodnak arról is, hogy munkához jusson. Mert a pénz, az élelmiszer, az iparcikkek mind munkának az eredménye, aki másnak ad, az a maga munkájából, vérejtékéből ad. Már pedig ismétlem, a munkabíró emberhez nem illő, hogy másnak a keresményéből fogadjon el alamizsnát.

Ez a jótékony bizottság a központi iskola 4. osztályában fog működni minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken.

Most még fél van, ha enyhe is az idő. Ez a jótékony társaság el fogja őzni a nyomort minden család ajtajából. De ha jön a tavasz, amikor munkába kell állnia az egész népnek, akkor ez a bizottság megszünteti működését, mert az utolsó munkás is annyit szerethet munkájával, amiből bőségsben élhet családjával.

A munkás nép istennek kedves; a dologtalan nép utálat isten előtt.

Kertész József, igazgató.

A szerbek Muraközben. A muraközi szerbek nem mutatkoznak oly türelmeseknek, előzékenyeknek, mint a baranyaiak. Amíg Pécsen az összes magyar lapok megjelenhetnek, a szerb parancsnokság Csáktornyaán beültölte a *Muraköz* című hetilap megjelenését. Így ez a jól szerkesztett lap a legutóbbi va-



ésnapon már meg se jelent. Ezenkívül a szerbek minden magyar lapot, amely muraközi címére érkezik, elkoboznak és megsemmisítenek. A muraközi magyar intelligencia tehát se pesti, se kanizsai lapokhoz nem juthat.

— **Választások a városnál.** A városi levéltárnoki, kataszteri nyilvántartói és irnoki állásokra kiírt pályázatok határideje ma reggel járt le. Ez állásokra tegnap délutánig a következők pályáztak: a levéltárnoki állásra *Füredi János*; a kataszteri nyilvántartói állásra *Polai József* és *Babits Antal*, az irnoki állásra pedig *Prikler Gyula*, *Oszeszly Márta*, *Babits Antal*, *Detrich Dezső* és *Belloni János*. A pályázatok eredményéről a polgármester rövidesen jelentést tesz az alispánnak és értesülésünk szerint két léten belül összeül a városi közgyűlés is, amely a pályázók közül megválasztja az új tisztviselőket.

— **Nagykanizsára helyezték a csáktornyai határrendőrséget.** Dr. *Sabján Gyula* polgármesterhez tegnap a következő távirat érkezett az alispáni hivatalól:

Polgármester

Nagykanizsa.

A csáktornyai határrendőrségi kirendeltség a megszállás következtében a belügyminiszter úr utasítása folytán Nagykanizsára vonult vissza és ott fog működni. Felhívom, hogy a kirendeltséget megfelelő támogatásban részesítse.

Az alispán.

Nagykanizsa így immár hivatalosan is határvárosná avanszált. E szomorú tény átérzése mellett is örömmel üdvözljük városunkban a határrendőrséget. A 16 főnyi legénységű kirendeltséget egyelőre a hadikórházban helyezték el, a vezetés részére pedig hivatalos helyiséget most keresnek. A határrendőrség már új hivatalos pecsétet használ, melynek körirata a következő: A soproni határrendőrség nagykanizsai kirendeltsége.

— **A munkástanács** ma este 8 órakor a Munkásokban fontos ügyben ülést tart.

— **Tréfas hentesek.** A *Zala* tegnapi száma megírta, hogy a nagykanizsai árvizsgáló bizottság, amely kormányrendelet alapján működik a disznózsír árát különként 16 koronában állapította meg. A közönség a *Zala* cikke után valóban ennyit is akart fizetni, mire a szellemes kanizsai hentesek, akik szintén nem mentek tönkre a háború alatt, röhögve így válaszoltak:

— Menjenek csak 16 koronás zsírért a *Zalához*. Ott majd kápnak, de nálunk se most, se később nem lesz 16 koronás zsír.

Igazán nem értjük ezt az olcsó és otromba élcéldést. A piaci árakat nem mi állapítottuk meg, hanem az árvizsgáló bizottság, tehát arra nehezteljének, vagy azt figurázzák ki a hentesek. Mi igazán nem tudjuk, lehet-e a zsír 16 koronáért adni, de valószínűnek tartjuk, hogy az árvizsgáló bizottság meggyőződött róla, hogy lehet. Annyi tény, hogy a szerbek által megszállott területeken 6 korona a disznózsír kilója és ennyit lehet is venni, mivel a szerb parancsnokságok nem vágják zsebre a hentesek otromba vicceit, hanem a renitenskedőket deresre huzzák és kényszer munkára vitték. A kanizsai árvizsgáló bizottságnak és a kanizsai munkás- és katona-nácsoknak valószínűleg szintén meglesz valamilyen formában a módjuk arra, hogy az új maximális árakat betartassák. A hentesek végké tudomásul, hogy a város élmezése sokkal fontosabb kérdés, semhogy buta viccekkel lehetne elintézni. Ha úgy vélik a hentesek,

hogy a 16 koronás zsírra ráfizetnek, ezt mutassák ki; ebben az esetben bizonyára engedelményel fognak találkozni, mert senki sem kívánja, hogy bármilyen iparos is ráfizessen a portékájára. De a tisztességes hangot úgy a közönség, mint a hatóság megkövetelheti a hentesektől, bármekkora növelte legyen is göggyüket a hadinyereség.

— **Szabad-e eladni az ingallanokat?** A közönség teljesen tájékozatlan a következő kérdésekben: 1. Szabad-e eladni az ingallanokat? 2. Be kell-e jelenteni az 1918. január elsejétől kötött adásvételeket? 3. Van-e visszaható ereje az új tiltó törvényeknek? 4. Aki valamely ingallant elad és annak áráért nyomban másik ingallant vásárol, nem lesz-e így kétszeresen megadóztatva? Ezen kérdésekre a közönség teljes tájékozódásáért érdekében a pénzügyminiszter a következő felvilágosítást adta ki: a) Ingallant eladni tilos. Ezen tilalom alól a pénzügyminiszter felmentést adhat. Enneképpen aki házat, vagy földjét eladni akarja, köteles a pénzügyminiszterrel az eladási tilalom alól való felmentést kérni. Ezen kérelemben valószínűvé kell tenni azt, hogy az eladás nem az adó elől való menekülés céljából történik. Ezt a valószínűséget legjobban bizonyítja a vételár. Célszerű tehát igazolni, hogy a vételár nem kevesebb, mint amennyi az ingallan valószínű értéke. Az ilyen kérvényeket a pénzügyminiszterium leküldi véleményezés végett az illetékes pénzügyigazgatóságához, ahol megállapítják, hogy az adás-vétel az adók elől való menekülés céljából jött-e létre, vagy nem. Ha igen — akkor megtagadják a tilalom alól felmentést; vagy ha nem, akkor megengedik az eladást. b) Aki 1918. január 4. től egészen a néptörvény életbeléptetéséig kötött adásvételes szerződést, — az nem köteles erről külön jelentést tenni a pénzügyminiszternek. Ha az ilyen adásvételekről valamely módon az derül ki, hogy az adók elől való menekülés céljából kötötték, — akkor maga a jogügylet érvényes maradhat, de az adóztatás szempontjából semmis. c) Régi jogszabály az, hogy a törvény büntető rendelkezése visszaható erővel nem bírhat. Ez a jogszabály természetesen ezen néptörvényre is alkalmazandó; úgy hogy a büntetések nem érhetik azokat, akik a törvény kihirdetése előtt vétették ellene, akár szándékosan, akár véletlenül követték is el ezt a cselekményt. d) Kétszeri megadóztatás nem lesz; mert a vagyonadó, vallomások alapján vetik ki, és mindenki azon vagyonmennyiség alapján lesz megadóztatva, melynek a vallomás kiállításának idején tulajdonosa volt. Természetesen a hivatalból megállapítandó adóknál is ugyanaz az időpont jut figyelembe.

— **A sors boszuja.** Emlékeztet még, hogy Muraszombatot elfoglalták a muraközi jugoszláv hordák, melyeknek parancsnoka egy *Jurisich* nevű százados volt, aki pár hónappal ezelőtt még a mi hadseregünkben szolgált. A jugoszlávokat, akik hihetetlen garázdálkodást vittek végbe Muraszombatban, a szombathelyi katonaság újévkor kiverte a városból. A jugoszlávok elkeveredetten védekeztek, de végül is teljesen szétverve menekülni kényszerültek. A jugoszlávok parancsnoka, *Jurisich* százados ezen harcokban súlyos sebesüléssel hadifogságunkba esett. A muraszombati kórházban ápolták, ahol most jobbkarját lőből kellett amputálni. Azt a jobbkarját, amely hazája ellen emelt fegyvert.

— **A táncvizsgát látogatók** cotillonokat a leggyönyörűbb választékban vásárolhatnak *Fischel Fülöp* Fia papíráruházában Nagykanizsán.

— **Szervezkedés.** A vendéglősök, szállodások és kávéosok elhatározták, hogy egyesületbe tömörülnek s megalakítják a helyi szakipartársulatukat. E célból hétfőn délután 4 órakor értekezlet lesz a Centrál éttermében, amelyre a husiparosokat is meghívják csatlakozás végett.

— **A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete** értesíti tagjait, hogy folyó hó 11-én szombaton délután 5 órakor a *Haladás* egyesület helyiségében Főut 24. szám alatt a magántisztviselők jogviszonyaira vonatkozólag legutóbb megjelent kormányrendeleteket az egyesület ügyésze dr. *Gärtner Antal* ur ismertetni fogja. Minthogy minden egyes tagnak érdekében áll, hogy ezeket az új rendelkezéseket tözetesen megismerje: az egyesület vezetősége kéri tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését.

— **Valódi svájci órák.** Amióta a háború kitört, valódi Schaffhauseni és Omega órákat nem lehetett kapni a kanizsai órástüzletekben. *Vékásy Károly* órák az első, aki most valódi svájci órákkal segít a régóta érzelt szükségleten. Hirdetésére főlhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A tánciskola záróvizsgái.** Az iskolák hatheti szünete folytán csak most tarthatja meg *Adorjanné Mayersberg Frida* legutóbb Nagykanizsán rendezett tánciskolájának záróvizsgáit. A vizsgák sorrendje a következő: Szombaton f. hó 11-én délután 4 órakor lesz a tanulói fújság, vasárnap, 12-iken délután 3 órakor pedig a kicsikék táncvizsgája. A felnőttek táncvizsgáját hétfőn, azaz 13-án délután 5 órától kezdve tartják. A terem mindenkor *fűtve* lesz. A vizsgadíj jövedelmének jelentékeny részét *Adorjanné* a nagykanizsai iskolák szegényalapjának ajánlotta fel.

— **Rokkant cipész és csizmadiai iparosok** rokantsági igazolványaikkal, valamint a háborúból visszatért cipész és csizmadiai iparosok ma, január 10-én délután 5 órára az ipartestület helyiségébe fontos megbeszélés végett meghívotnak. *A szakosztály elnöksége.*

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Nyílt-tér.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy Maschankzer úrtól

## „Régi kápolnához“ címzett vendéglőt átvettem

ahol kitűnő ételek és italok kaphatók és kérem a tiszteit közönséget, hogy vendéglőmet továbbra is b. pártfogásukban részesítsék.

Teljes tisztelettel

Görög Károly.

Kizárólag Vékásynál! Kizárólag Vékásynál!

## Schaffhauseni, Omega

és még több elsőrendű, márkával ellátott arany, ezüst, nikkelférfi- és női órák

karkötőórák, míg a készlet tart, kaphatók

## Vékásy Károly

óra- és ékszerüzletében, Szarvas épület

Igen nagy választék 14 karátos arany jeggyűrűkben

Reklám árak! Reklám árak!

Nagyobb Wertheim kassza (4-es, vagy 3-as (megvételre kerestetik. Cim a kiadóban.



## APRÓ HIRDETÉSEK

**Házeladás:** Van egy jóforgalmu utcában egy jóljövödelmező bérház jóljövödelmező bolti helyiséggel eladó. Vannak bérházak nagy kerttel eladók. Bővebbet Rakos Györgynél Magyar-utca 45. szám. 387

Egy nagyon jól főző szakácsnő ajánlkozik önöm, uri házhoz, vagy magányos urhoz gazdaasszonynak. — Szíves megkereséseket „Szorgalmas” jellegre Post. Réstant kerek. 386

Egy kis testvillanyozó gépet keresek megvételre. Ehrenstein Jakab Széchenyi-tér 4. szám. 390

Egy hizott kertés eladó Arpad utca 4. szám alatt. 397

Mindenes leány felvétetik jó fizetéssel Rothschild Pál, Teleki-u. 5. sz. 392

**Üzlethelyiségek:** keresek, esetleg lakással, jó forgalmas helyen. — Címet kérék a kiadóhivatalba leadni. 393

Földmives iskolát végzett egyén hosszabb gyakorlattal, 32 éves, nős, családost, rom. kath., gazdasági alkalmazást keres. Cím: Varga Gábor, Magyarszerdahely, u. p. Zalaszentbalázs, Zala. 391

Polgári iskolai magántanulókat és rendszeres növendékeket tanítok. — Cím a kiadóhivatalban. 379

Kezdek és haladok cimbalom tanítását (kottáról) elvállalom. — Cím a kiadóhivatalban. 378

Mütermek takarítására és egyéb munkák elvégzésére egy leány felvétetik Fitos Gyula fényképezési műtermében, Kazinczy-u. 3. sz. Ugyanott egy fiú- vagy leánytanuló felvétetik.

Helybeli kereskedő segéd nőülne. Ajánlatokat „Sándor” jellegre a kiadóhivatalba kerek. 373

Szilgyártó és bogár convencióra felvétetik a nagyrécei uradalomban. Nagyréce, Zala megye. 359

Rövidáru és norinbergi cikkeket szivar-kahülvelyt és papirt, piperezappant és egyéb cikkeket postán és vasuton legutányosabban szállítok. Személyes látogatást különösen kerek de levelbeli rendelést is azonnal eszközök. Klein Gyula rövidáru és norinbergi nagykereskedő, Barcs. 357

Vincelléri állást keresek azonnali beépésre vagy március elsejére. Összes szülőkezelésben jártas vagyok, miről bizonyítványaim tanuskodnak. Takács István, Atilla-utca 13. szám, Nagykanizsa. 376

## URANIA mozgóképalota

Kongonyi-u. 4. Telefon 259

Csütörtök és péntek, január 9. és 10-én

# Bűnös lelkek

Cirkus-dráma 4 felvonásban.

**És a remek kísérő műsor.**

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órákor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órákor

**Eladó!** Egy 30 Hp. Siemens-Schuckert gyártmányu 115 V. (37. K. W.) **DYNAMO**, ugyszintén különféle elektro-technikai cikkek, motorok, vezetékek, égőtestek stb. felszerelések, végül egy waggon elsőrendű

**oított mész eladó**  
a Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaságánál  
Nagykanizsán.

Telefon: 231. Táviratcím: Agricom, Nagykanizsa.

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

**FISCHEL Fülöp Fia**  
könyv- és papírruházóban  
NAGYKANIZSA, (Városház palota.)

Irodaszerek, üzletikönyvek, papírok  
hangszerek, diszmuvek, játéktárgyak

## VILÁG nagy mozgó-színház

Aranyas Szálloda. Telefon 14

9. és 10-én, csütörtökön és pénteken  
a magyar Aranyorozat 9. száma

# Udvari levegő

Film-dráma 5 felvonásban.

**Remek kísérő műsor!**

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órákor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órákor.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető  
vidékre is CENTRÁL Szálloda  
portásánál (szobapincér). —

**Hirdetéseket**  
felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat,  
antik butorokat, szőnyegeket,  
ékszereket, érmekeket, régi  
pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.

1 drb sárga és 1 drb pej-szűrő

# belga ménló

= eladó =

Rádi Sándornál, Somogyjád  
vassutállomás Somogyjád. 385

## Házat veszek


kerttel. A ház legalább  
három szobából álljon.

Ajánlat a kiadóba juttatandó.

# A GŐZFÜRDŐ

mától kezdve a t. közönségnek  
mindennap rendelkezésére áll

# A GŐZ és KÁDFÜRDŐ

reggel 7 órákor nyilik. 



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap kora reggel

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre . . . K 60-

Félévre . . . . . „ 30-

Negyedévre . . . „ 15-

Egy óra . . . . . „ 5-

Egyes szám ára 20 L.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Nincs döntés a válságban.

**A kommunisták gyűlése. — A szociáldemokrata párt Garbait nevezte ki miniszterelnökké. — Károlyi nem megy.**

Budapest, jan. 10. A kommunisták este 7 órakor a Vigadó nagytermében gyűlést tartottak, amelyen körülbelül 5000 kommunista jelent meg. Garbai Sándor volt az első szónok, aki kijelentette, hogy a szociáldemokraták és a kommunisták tulajdonképpen egy célra törekszenek, csak a kivétel és az eszközök dolgában térnek el egymástól: a szocialisták fokozatos megvalósítást akarnak, a kommunisták ellenben azonnali proletárdiktatúrát. *Ha a szociáldemokraták átveszik a kormányt, akkor meg fogják valósítani a szociális reformokat proletárdiktatura nélkül is.* Garbai kijelentette, hogy a szociáldemokrata párt őt hívta fel a szocialista kormány megalakítására. — Garbai beszédét viharos felháborodással fogadták, nem tudta beszédét befejezni és dühösen eltávozott. Utána Vágó Béla kommunista vezér rámutatott, hogy Garbai a munkástanácsban más, kommunista irányú beszédet mondott. Az október 31-iki forradalom a burzsoá forradalom volt, most pedig a munkásforradalom jön: el kell tiporni az elavult rendszert, *jöjjön az anarchia.* — Beszédét viharos tetszéssel fogadták. A Vigadó előtt összegyűlt nagy tömegnek külön szónokok beszéltek. Egyikük bejelentette, hogy *délután óta Garbai a miniszterelnök, akit a szociáldemokrata pártvezetőség nevezett ki.* A tömeg viharosan éltette a Spartakusokat és halált kiáltott a polgári rendszerre.

Ezalatt a Károlyi-pártban, amelyet egy szakasz rendőr gépfegyverrel szállott meg, nagy izgatottsággal tárgyalják a helyzetet. Hock Jánosnak egy 220 aláírásu ívet nyújtották át, amelyben a Károlyi-párt gyűlésének összehívását követelik. Hock kijelentette, hogy nem zárkozik el a kérelem elől. Azután elmondotta, hogy a tegnapi minisztertanácsban ő is részt vett és közölte a Nemzeti Tanács álláspontját, amely szerint a Nemzeti Tanács a Károlyi kormányt bizta meg a kormányalakítással. Ha nem akar vele élni, a megbízatás visszazár a Nemzeti Tanácsra. *Ha a kormány le akar mondani, ez nem jelenti Károlyi lemondását, mert ezt a Nemzeti Tanács nem fogadja el. Károlyi maga is azt mondotta, hogy ha mindenki kiugrik is a szekérből, ő tovább is kitart.* — Hock beszédét élénk éljenzéssel fogadták. — A fővárosban erős karhatalmi kirendeltségek cirkálnak, rendzavarás nem történt.

### Éjjeli minisztertanács.

Budapest, január 10. A Magyarország értesítője szerint a kormány tagjai ma éjjeli minisztertanácsra fognak összejönni.

Budapest, jan. 10. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a kormány tagjai a ma éjszaka, vagy holnap délelőtt megtartandó minisztertanácsban elhatározzák lemondásukat. A lemondást a központi Nemzeti Tanácsnak a holnap délelőtt tartandó ülésen fogják bejelenteni. Hír szerint a szociáldemokrata párt teljes egészében átveszi a kormányzást, amely esetben Garbai Sándor, vagy Garami Ernő lesz a miniszterelnök. Ha Garbai lesz miniszterelnök, Garami megmarad kereskedelmi miniszternek. A Károlyi kormány lemondásával egyidejűleg az összes államtitkárok és kormánybiztosok is beadják lemondásukat.

### Helyzetkép a válságról.

Budapest, jan. 10. Beavatott helyről jelentik: A mai minisztertanácsban a miniszterelnök ecsetelte a polgári miniszterek álláspontját, amely abban áll, hogy a munkástanács határozatát nem fogadja el. A miniszterelnök álláspontja a kérdésben megegyezik a többi polgári miniszterek álláspont-

jával. A helyzet már most az, hogy a szociáldemokraták vagy átveszik teljesen a kormányt, vagy megelégszenek a közéleti-mezési tárcával és egy másik később megállapítandó tárcanélküli miniszteriummal. A legjobb megoldás az volna, ha a szocialisták az utóbbi módot választanák, mert különösen külpolitikai szempontból nagy nehézségei lehetnek egy tiszta szocialista kormánynak. A válság azért nem oldódott meg már ma, mert Károlyi összehasonlíthatatlanul fontosabbnak tartotta az antant gazdasági bizottságával való tárgyalást, mert ezen tanácskozástól az ország létérdekei függenek. A kormány e tárgyalásoktól igen nagy eredményeket vár gazdasági téren, különösen pedig az élelemmel és szénrel való ellátás terén. A bizottságban különben az angolok és az amerikaiak viszik a vezető szerepet, akik kellemsen vannak hangolva irányunkban.

### Miért utazott Vyx Belgrádba?

Budapest, jan. 10. Vyx alezredes, a francia fegyverszüneti bizottság vezetője Belgrádba utazott, ahol Franchet d'Esperey tábornokkal fog tárgyalni. Hírszerint utjának másik célja egy újabb antant jegyzés átvétele, amelyben az antant újabb súlyos ki-

kötéseket állít fel Magyarországgal szemben. Illetékes helyen, ahol a kérdésben kériek felvilágosítást, a következőket mondták:

— Erre a kérdésre vonatkozólag nem nyilatkozhatom.

### A csehek előnyomulása.

Salgótarján, jan. 10. Ma reggel két vonat 2000 főnyi cseh katonával befutott Legénye Mihályra. A csehek megrohanták a vasúti raktárakat, de nem rabolhattak, mert azok üresek voltak. Innen a csehek Töketeresre vonultak, ahol 120 waggon cukor került a csehek kezére. Innen Homonnára indultak, ahonnan gyalog akarnak Ungvár ellen vonulni.

Komárom, jan. 10. A cseh csapatok elővédjei ma reggel 9 órakor bevonultak a városba.

Budapest, jan. 10. Hodzsa Milán cseh követ újságról előt megcáfolta a maz állítólagos kijelentését, hogy a csehek két hét múlva Budapestet lesznek.

### Milyen a cseh imperium?

Budapest, jan. 10. A megszállott magyar területeken a csehek 15 szakaszos törvényi életbe, amelyek főbb pontjai a következők:

A magyar törvények és rendeletek hatályon kívül helyeztetnek. Mindenféle tanács és közigazgatási bizottság feloszlik. — Minden hivatalnok helyén maradhat, ha fogadalmat tesz a cseh-szlovák köztársaságra. — A tot állam területén a tot nyelv a hivatalos. Minden állami vagyon a cseh-szlovák köztársaság tulajdonát képezi. Az összes állami, megyei és községi adók a cseh-szlovák állampénztárba fizetendők be. A cseh-szlovák köztársaságban a hadkötelezettség tárgyában kiadott rendeletek a megszállott területen is érvényesek.

## Németország válsága

### Tovább tart a küzdelem.

Berlin, jan. 10. Az elmúlt éjjel a harcok nem csökkenő hevességgel tartottak tovább. A Spartakus csapatok a Mosse újságpapola előtt gépfegyvereket és lángszórókat állítottak fel a kormánycsapatok ellen. A kormány most nagy optimizmussal tekint a jövő felé: amíg az összes intézkedések nem történtek meg a Spartakusok ellen, nem kezd meg a döntő harcot. A kormánynak már 50.000 főnyi katonaság áll rendelkezésére.

Berlin, jan. 10. Hivatalosan jelentik: A kormánycsapatok ma elfoglalták a sziléziai pályaudvart. A pályaudvar épületében több száz Spartakus holttestet hever, akik mind haslövést kaptak.

### Az antant meghosszabbította a fegyverszüneti szerződést.

Páris, jan. 10. Hivatalos közlés szerint az antant és a német fegyverszüneti bizottság között kötött fegyverszünetet ismét meghosszabbították. Azt hiszik, hogy az antantkormányok jóváhagyása néhány napon belül megtörténik.



## Amerika a blokád ellen.

London, jan. 10. Az amerikai külügyi hivatal felhívta az angol kormány figyelmét arra, hogy Németország gazdaságilag tönkrement, Németországban teljesen az anarchia lenne urrá és Anglia semmi hadikar-pótlásra nem számíthatna, ha a blokádát továbbra is fenntartják.

## Nagykanizsa köztisztasága.

### Létesítsen a város személfuvarozási vállalatot.

Alig mondhatjuk el, hogy a spanyoljárvány szűnőben van, máris új lépett helyére: a költéses tifusz, amely kellő ellenrendszabályok nélkül éppúgy százával szedheti áldozatait, mint a spanyoljárvány. Orvosi szakértők véleménye szerint tavasszal eme két betegséghez: a spanyoljárványhoz és a tifushoz, még más, részben ismeretlen epidémiák fognak csatlakozni. Tavaszra közegészségügy szempontjából olyan időket várhatunk, amelyek meszei fogják haladni a régi, nagy háborúk jellegzetes betegségét, a pestist és kolerát. Meg kell tehát előzünk minden járvány fellépését. Olyan ellenrendszabályokat kell még idejében életbe léptetnünk, amelyek Nagykanizsán lemondó lesznek a ragályok dúlását. Tudvalevő, hogy minden járvány főtérjesztője a szenny, a piszok, minden epidémia ellen a legradikálisabb ellenrendszabály a tisztaság. Nagykanizsának e tekintetben egyáltalában nincs oka a büszkeségre. Nálunk a köztisztaság kritikán alul. Az utcák piszkosak, sárosak, vagy, ha száraz az idő: porosak. A házak udvarain a szemétdombok dombokká nőnek, az utcáseprők által összesöpört szemétkupacok ott rohadtak meg az utcán: nincs, aki a szemetet elszállítsa. A sok piszok csak gyarapszik, a szemétdombok csak nőnek és ha azonnal közbe nem lépnek a hatóságok. Nagykanizsából a járványok főfészke lesz.

A rendőrség kötelessége volna a köztisztaságra ügyelni, a rendőrségnek kellene mindazon háztulajdonosokat megbüntetni, akik házukból el nem szállítják a szemetet. A rendőrség azonban tehetetlen, nem büntethet, nem szabad megbüntetnie a háztulajdonost, mert abban megvan a jóakarát a szemet elszállítására, de semmi pénzért nem tud fuvarát szerezni. A város hatóságának kell tehát az ügyet kezébe vennie. A rendőrkapitány át is írt a városi tanácshoz és husz kocsit kért a személfuvarozásra. A város hatósága nem zárkozhat el a kérelem elől, sőt nézetünk szerint a kérelem teljesítésénél sem szabad megállania. A város hatóságának állandó intézményt kell létesítenie a személfuvarozására. Más városokhoz hasonlóan személfuvarozó vállalatot kell alapítani. Szerezzen a város kocsikat és lovakat — elég bővíben és olcsón állanak azok most rendelkezésre. Soha ilyen kevés befektetéssel olyan jó üzletet nem csinálhat a város, mintha most, néhány nap alatt megalapítja a városi személfuvarozó vállalatot. Ha ez a vállalat néhány héten belül megkezd működését, akkor tavaszra — talán — megszabadulunk szeméttől és a járványoktól. A köztisztasági vállalat létesítése legfontosabb közérdek, azzal kísérkedni nem szabad a városnak, hogy a város hatóságai e körül nem szolgáltatnak okot se panaszra, se — felelősségre vonásra.

## HIREK.

### NAPTÁR.

Róm. kath. Híján p. Prot. Egyk. Gör. kel. 1919. (december 30.)  
 1919. január 11. Szombat  
 A nap kel. reggel 7 óra 48 perccel, nyugvók délután 4 óra 26 perccel.  
 A hold kel. délelőtt 11 óra 30 perccel, nyugvók éjjel 1 óra 18 perccel.

A munkástanács kormánybiztost kér Zalamegye részére. A nagykanizsai munkástanács tegnap este nagyfontosságú ülést tartott. Az ülés azzal kezdődött, hogy *Snell* József a Munkástanács elnöki tisztségéről más-mérvő nagy elfoglaltsága miatt lemondott. Helyébe *Marvalics* Józsefet választották meg. Ezután *Snell* József nagyhatású beszédben ismertette Zalamegye közállapotait. Megállapította, hogy Zalamegyében rengeteg mennyiségű répa, krumpji és gabona rohad ki a földéken és hihetetlenül sok a kicsépeletlen gabona is. Rámutatott, hogy a falu népe nem kap lát az eldöbirtokostól és bértől — még pénzért sem. A hatóságoknál az ez irányban rejt panaszok süket fülekre találnak. A munkástanács az a gyanuja, hogy a milliókat érő termést politikai tendenciával hagyják a termelők és hatóságok elrohadni. A vármegye a kisujját se mozdítja meg a malmok üzembességének helyreállítására. Olyan sötétek a zalamegyei közállapotok, hogy ha ez így megy tovább, rövid idő kérdése csupán az, hogy az eddigi oly szépen biztosított rend felbomoljon. Ezért azt indítványozta, írjon fel a munkástanács a kormányhoz, hogy nevezzen ki Zalamegye területére Nagykanizsa székhellyel egy tejhatalmu kormánybiztost, aki erősen kézzel nyúljon bele a diráztifészekbe és radikális eszközökkel kényszerítse ki a rend és normális termelés helyreállítását. Nagykanizsa székhellyel azért kell kinevezni a kormánybiztost, mert itt áll katonai erő is a rendelkezésére. Ha a kormány a kinevezéssel késne, a nagykanizsai munkás- és katonatanácsok fogják az állapotok orvoslását kezükbe venni. Az indítványt a tanács nagy tetszéssel fogadta s azt a miniszterelnökhoz, belügyminiszterhez és az országos szociáldemokrata párthoz három táviratban juttatták el.

Megalakult a földosztó bizottság. Tudvalevő, hogy a Buza Barna földművelésügyi miniszter elrendelte mindazon leszerelt katonák összeírását, akik földműves munkából élnek és nincs 10 hold földjük. Az összeírást városonként és községenként bizottságok végzik. Ez az összeíró bizottság Nagykanizsán már megalakult és legközelebb megkezd működését. A város mezőgazdasági bizottságának javaslatára a városi tanács a következő nagykanizsai lakókat választotta meg a bizottság tagjainak: Szokol Jánost, Marion Lászlót, Ziegler Györgyöt, Farkas Antalt, Posovecz Istvánt, Újváry Gézát, Halász Józsefet, Pander Györgyöt, Bunczom Józsefet és Györy Lászlót. Póttagok lettek: Gyergyák József, Vargha István, Mátés József és Dauscha Ottó.

A szerbek már erőszakosabbak. Eddig a megszállott területekről csak jó híreket kapunk a szerb megszálló csapatokról. Most azonban, úgy látszik, a szerbek is követni akarják az erőszakoskodások terén a cseheket. Amint Pécsről jelentik, a szerb parancsnok minden indoklás nélkül megtiltotta Baranya-megye közgyűlésének megtartását. Betiltották továbbá a Pécsre, Szigetvárra, Barcsra való utazást is, sőt ezeken a helyeken a meg nem szállott országrésszel való telefonösszeköttetést

is megszüntették. A Zala azt is megírta, hogy a muraközi szerb megszállók Muraközben minden magyar lapot elkoboznak és a csehtornyt magyar heliap megjelenését betiltották. Most pedig arról értesítenek bennünket, hogy Csehtornyára ugyevezet "alkotmányozó" gyűlést hívtak össze, amelyen elhatározták Muraköznek Magyarországól való elszakadását. A szerbek azonban erre a népgyűlésre a legkeményebb terrorral sem tudtak másfélezernél több lelket egybeterejni, de ennek a túlnyomó része is gyerek és asszony volt. — Zentáról menekült polgárok is felebaróító dolgokat beszélnek a megszálló csapatokról, akik a nekik nem tetsző embereket, természetesen magyarokat, egymásután szállítatják el Szerbia ismeretlen részeibe. Orbán Károly főgimnáziumi tanár a zentai függetlenségi párt elnöke huszonöt botbüntetést kapott, mert egy este társaság gyűlt össze nála. Az utcán sétáló nőket a megszálló katonák szálláshelyükre viszik és ott megbecsületesik. Egy magyar honvéddal nagy tizenhétéves menyasszonyát tizenöt katonának megbecsületesik és a szerencsétlen teremtést hordágyon kellett kórházba vinni. Egyik tekintélyes orvos feleségét és fiatal leányát együtt hurcolták el és követik el rajtuk erőszakot. Jellemző, hogy Pélethy Sándor zentai gör-keleti szerb plébános fiatal feleségét is csak négynehezen tudták kiragadni a bestiális katonák kezéből.

Ha a szerbek így folytatják, hamarosan elvesztik azt a szimpátiát, amelyet elő szereplésük által szereztek meg.

Szervezkedés. A nagykanizsai éttermi és kávéházi alkalmazottak tegnap a munkásokotthonban népes gyűlést tartottak. *Jakab* Jenő ismertette a főnökök által elfogadott kollektív szerződés tartalmát, amit a gyűlés egyhangyilag elfogadott. *Berger* Dózsa (Szombathely) a kivított eredményt boncolgatva, rámutatott arra, hogy oly rövid szervezkedés dacára sikerült a béreket felemelni, a szabadnapot és a bízalmiférfi rendszert elismertetni. További szervezkedésre buzdította a pincéret, mivel a félton megállaniok veszedelmes. Ezután *Snell* párttitkár tartalmas előadásban, a jelenlevők zajos tetszése közben ismertette a szociális szervezkedés fontosságát különösen a szakmánál. Rámutatott, hogy éppúgy, mint a szervezett munkásság most a pincérek mozgalmát támogatta, éppúgy kötelességük a jövőben a kávéházi és éttermi munkásoknak is a szervezett szociálista eszmék harcosait támogatni. *Faludi* elnök a gyűlést lelkes beszéddel zárta be. — A gyűlés elhatározta még, hogy a munkásokvetítést ideiglenesen a Munkásokotthon helyiségében bonyolítják le délelőtt 9—12-ig, délután 3—5 ig. Itt történnék a tagfelvételek és befizetések is.

A Fabick csoport — a budapesti katonatanács őrsége. Megbízható helyről értesülünk, hogy a Nagykanizsán magának igen jó nevet szerzett Fabick-csoport igen fontos megbízatás teljesítésére utazott Budapestre. — A csoport, mint teljesen különálló és speciális feladatokkal megbízott alakulás, a Népőrség keretein belül működik és elhelyezése az Eskütér 4. sz. alatt van. A csoport alkotja a budapesti katonatanács őrségét és a katonatanácsok kormánybiztosának rendelkezésére áll.

Kabaré. Holnap vasárnap a nagykanizsai művelődők Thury Pál és Barabás Lajos rendezésével a Polgári Egyesület nagytermében nagy kabaré-délutánt rendeznek táncos egybekötve. Jegyek ma még Fischer Falop Fia könyvkereskedésben válthatók és holnap d. e. 9 órától a pénztárnál. Előadás kezdete d. u. pont 4 órakor.



— **Enyhül a gyufainség.** Gyufát Nagykanizsán hetek óta nem lehet kapni. Bármelek boltba menjen is be az ember, mindenütt ezzel fogadják, hogy: gyufa nincs. Ennek nem a kereskedők az oka, mert hiszen ők se kapnak gyufát. Még maximális áron főlt se. — Esztendő talán lesz. Ezt a reményt csöpögteti szívünkbe az a kereskedelmi miniszteri rendelet, amely tegnap érkezett a kanizsai városháza. A miniszter tudatja a törvényhatóságok első tisztviselőivel, hogy a gyufakészletet ezenfelül mindig a lakosság számának megfelelően fogják szétosztani. A mai naptól kezdve a Gyufaipari Szövetség mindig közölni fogja az alispánnal a leszállításra kerülő gyufamennyiséget, valamint azon kereskedők névjegyzékét is, akik gyufát kapnak. A hatóság így ellenőrizheti a gyufa forgalombahozatalt. A rendelet fölhatalmazza a hatóságokat arra is, hogy a gyufa forgalmát külön intézkedéssel szabályozhassa. Sőt arra is, hogy a gyufa árusítását visszafélések esetén más, megbízható kereskedők vagy szervezetek után végeztessék.

— **Aktív tisztekből — napszámosok**  
Egyenesen megdöbbentő az a sors, amely a volt osztrák Ármádia tényleges tiszteire nehezedik. Valamikor hihetetlennek tartottuk, hogy a bolsevista uralkom által magasrangú orosz tisztek főcsapatak rikkancsoknak. Nos, az osztrák tényleges tisztek most napszámosnak ajánlkoznak. Szombathelyről jelentik, hogy Turba ezredes és Corlath alezredes, akik a 43-asaknál teljesítettek szolgálatot, — direkt leutaztak Bécből s *Herbst Géza* alispánnak bejelentették, hogy négyezer Bécsben élő osztrák tényleges tiszte bármilyen gazdasági munkát vállalnak rendes napszámberért és szerény élelmézésért Magyarországon. Az ezredes és alezredes elmondták, hogy a tényleges tiszteknél Bécsben nincs foglalkozásuk, nincs bevéteik s hihetetlen nyomorban élnek. — Legjobban szeretnék, ha krumpiszedésnél alkalmoznák őket, mivel hallották, hogy sok burgonya még a földben van. Ez esetben szívesen vennék, ha a napszámos burgonyával váltaná meg a tulajdonos. Az alispán későbbre ígérte a választ az ajánlatra.

— **Főállítják a régi Ármádiát?** Sopronból jelentik: A forradalom első napjaiban a soproni 18 ik, 76 ik és 83-ik ezredeket egybeolvasztották. Nagy meglepetést keltett tehát most a hadügyminiszter azon rendelete, amely most érkezett meg a katonai parancsnoksághoz s amely elrendeli az egybeolvasztott ezredek szétválását s önálló csapattehenként való működését. Nagykanizsára, ahol a 20 ik és 48 ik ezredek olvadtak egybe, — hasonló rendelet még nem érkezett.

— **Változások a községi jegyzői karban.** A községi alkalmazottak országos kormánybiztos *Kisfaludy Gyula* — Kisszentgyótrán *Mátray János* Alsószékre körjegyzővé nevezte ki és *Fessler József* muraszersdshelyi jegyzőt Ostffyasszonyfára helyezte át.

— **A egyetemi ifjak figyelmébe.** A kolozsvári tudományegyetem rektora a következő felhívás közlésére kérte föl a *Zalát*: A Kolozsvári Magyar Tudományegyetem Rectora az uton is felhívja azokat a vidéken tartózkodó egyéneket, kik akár egyetemi beiratkozásuk ár valamely egyetemi vizsgálat (szigorlat) illetve középiskolai tanári vizsgálat letétele végett Kolozsvárra utazni s Kolozsvárai tartózkodni kívánnak, hogy erre vonatkozó szándékukat megfelelő utazási és tartózkodási engedély kizáróképe véget saját érdekükben kellő időben jelenték be az illetékes egyetemi kar

dékánjánál, illetőleg az országos középiskolai tanárvizsgáló bizottság elnökénél. A bélyegtelen kérvény alakjában kiállítandó bejelentésnek tartalmaznia kell a kérvényező nevét és pontos címével állandó lakhelyét, valamint azt, hogy kérvényező mely időpontban óhajt beiratkozni, illetve vizsgálatot tenni, s mennyi ideig szándékozik a vizsgálattal kapcsolatban Kolozsvárat tartózkodni. Az ezen adatokkal felszerelt kérésekre a megfelelő utazási, tartózkodási és visszatérési igazolványok kiállításáról az egyetem illetékes kara, illetve az országos középiskolai tanárvizsgáló bizottság elnöke haladéktalanul gondoskodik s az igazolványt az érdekeltek címére azonnal megküldi. A szigorlatok és vizsgálatok január hó 15-én, a beiratások február hó 1-én kezdődnek. Dr. Schneller István e. i. Rector.

— **Mi is történt Somogyban.** Kaposvárról jelentik: A közigazgatási bizottság mai ülésén Tallián Andor megyei főjegyző, alispánhelyettes a következőket jelentette a megye közbiztonságáról: December 12-re virradó éjjel több száz fegyveres katonából alakult „vörös gárda” a hozzájuk csatlakozott csőcselékkel Kaposvár város 110 üzletét és 25 magánlakását felöltötték, kirabolták és felgyújtották és eltekintve attól, hogy ezzel a városnak hozzávetőlegesen 20 millió korona kárt okoztak, annak virágzó kereskedelmét tönkretették.

A Kaposváron megkezdett fosztogatás a vidékre is kiterjedt. Pestetich Pál bőbőnyei kastélyát lerombolták, az ottani bérliőt és kereskedőket kifosztották. Tallián Andor osztopáni földbirtokosi, az ottani plébánosi, Löwensohnné ottani bérliőt és Nagyajom közszék összes kereskedőit kirabolták. Amióta azonban a statárium elrendeltetett, azóta a vármegye területén ilyen esetek nem fordultak elő, kivéve Török-koppányban, ahol gyújtogatások voltak. A statáriális eljárás folyamatba télelt.

— **A Magántisztviselők Országos Szövetségének nagykanizsai csoportja által** a munkanélküli tagok segélyezésére megindított akció a legteljesebb sikerrel járt. A rendelkezésre álló összeg nagysága lehetővé teszi, hogy a még be nem iratkozott munkanélküli kártársak, illetve kártársnők, akik segélyre szorulnak, f. l. 14-15-ig kezdve két hétre visszamenőleg napi 10 korona (10k napi 6 kor.) segélyben részesüljenek. Hivatalos órák (Casinó földszin) délelőtt 9—12, délután 2—5. Pénztári órák délután 4—5 ig. A választmány

— **A leszerelt katonák figyelmébe.** A még meglevő felső ruha és fehérnemű folyó hó 13—14-én lesz kiosztva. Mindazok, akik irvánbűt bejelentették, jelenkeznek.

Kizárólag Vékásynál! Kizárólag Vékásynál!

Schaffhauseni, Omega

és még több elsőrendű, márkával ellátott arany, ezüst, nikkal

férfi- és női órák

karkötőórák, míg a készlet tart, kaphatók

Vékásy Károly

óra- és ékszerüzletében, Szarvas épület.

Igen nagy választék 14 karátos arany jeggyűrűkben

Reklám árak!

Reklám árak!

— **A Magyarországi Közalkealmazottak Szövetsége helyi csoportja január hó 12-én délután 3 órakor a Munkásokban helyiségében választmányi ülést tart, felkéretnek a választmányi tagok, hogy akkorra az egyesületbe már belépett és belépni óhajló tagok névjegyzékét hozzák magukkal. Az elnökség.**

— **Henny Porten** játsza a főszerepet abban a remek társadalmi drámában, melynek „Az élet álarcosbálja” a címe s a melyet az Uránia ma és vasárnap fog remek műsor keretében bemutatni.

— **Jótekonyság.** Az izr. elemi isk. mezitlábos tanulóinak adakoztak: Heisler Juliska I. oszt., Heisler Gyuri II. oszt., Heisler Erzs. polg. isk. I. oszt. és Heisler László gimn. 3. oszt. 25—25 koronát, Stolzer Emil II. oszt. egy sapkát és egy pár viselt cipőt.

— **A kereskedő ifjak önképző egyesülete** f. hó 12-én délután 3 órakor közgyűlést tart saját helyiségében. Ugyanott és szintén 12-én vasárnap, a *Magántisztviselők nagykanizsai csoportja* délelőtt 11 órakor választmányi gyűlést tart.

— **A Világ mozgó-színházban** január 11., 12. és 13-án kerül bemutatásra a világ legnagyobb attrakciója a *Földalatti szindika tus*. Kalandor-játék 6 felvonásban. Főszereplő Magnus, a néger óriás, pártatlanul áll száz még száz bravúrja. Az olasz filmművészet és filmtechnika legnagyobb alkotása.

— **A táncvizsgálatokat** cotillonokat a leggyönyörűbb választékban vásárolhatnak *Fischel Fülöp* Fia papírúrházában Nagykanizsán.

— **A tánciskola záróvizsgálója** Nagy örömet kellett Nagykanizsa egész táncoló fiatalága körében az a tegnapelőtti hírünk, hogy Adorjáné Mayersberg Frida asszony nem hagyja befejezlenél oly szépen sikerült táncianfolyamait, hanem eljön Budapestről a vizsgákat megtartani. Adorjáné tegnap délután megérkezett, aminek hírére máris a növendékek és szülők serege kereste fel, hogy kifejezést adjanak örömknek. Mindenki a legnagyobb készséggel méltányolja a kiváló táncitanárnő fáradozását, mellyel még áldozat árán is hajlandó a táncvizsgákat megtartani, csak hogy a felkéhez női fatalság meg ne rövidültesse. A táncvizsgák, melyek iránt a legnagyobb mértékű érdeklődés tapasztalható, a következő sorrendben lesznek: Ma szombai délután 4 órakor a tanulóifjuság, vasárnap délután 3 órakor a kicsikék és hétfőn délután 5 órakor a felnőttek táncvizsgálója.

## Merénylet Gombaszögi ellen.

Budapest, jan. 10. Ma délután 5 órakor Gombaszögi Frida ellen lakásán merényletet követtek el. Szabó János 17 éves veszőntanonc háromszor rálőtt. Két golyó a művészón szájába furdott és teljesen szétrombolta azt. — Gombaszögit megoperálták, állapota válságos. A merénylő meibelőtte magát és meghalt.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Nyílt-tér.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget hogy Maschankzer úrtól

„Régi kápolnához” címzett vendéglőt átvettem

ahol kitűnő ételek és italok kaphatók és kérem a tisztelt közönséget, hogy vendéglőmet továbbra is b. pártfogásukban részesítsék.

Teljes tisztelettel

Görög Károly.



## APRÓ HIRDETÉSEK

**Hízott sertés eladó** Eötvös-tér 7. szám alatt. 404

**Takarítónő** felvétetik Rákóczi-utca 4. szám alatt. 403

**Vincelléri állást keresek** azonnali belépésre vagy március elsejére. Összes szőlőkezelésben jártas vagyok, miről bizonyítványaim tanuskodnak. **Takács István**, Atilla-utca 13. szám, Nagykanizsa. 376

**Superior csomagoló papír** kisebb és nagyobb tételekben kapható Fischel Fülöp Fia papírnagykereskedésében, Nagykanizsán.

**Földmives iskolát végzett egyén** hosszabb gyakorlattal, 32 éves, nős, családostól, róm. kath., gazdasági alkalmazást keres. Cim: Varga Gábor, Magyarszerdahely, u. p. Zalaszentbalázs, Zalam. 391

**Házeladás.** Van egy jóforgalmu utcában egy jóljövödelmező bérház jóljövödelmező bérhellyel eladó. Vannak bérházak nagy kerttel eladók. Bővebbet **Rakos Györgynél** Magyar-utca 45. szám. 387

**Külföldi értékes bélyegeket** elad Fischel Fülöp Fia cég könyv- és papirkereskedése. Nagykanizsán. (Városházpalota.)

## Élelmezési hivatal közleményei.

Hatósági ellátásban részesülők, lisztjándóságukat egy tételben több hónapra, esetleg a folyó termés-év végéig, azaz 1919. július 15. ig átvehetik, — amennyiben ezen igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és az átveendő liszt ellenértékét ugyanott előre lefizetik.

Az átveendő lisztmennyiségből

15% tészta liszt

25% főző liszt

80% kenyér liszt

Utóbbi 2/3 rész 75%-os kiörlésű buza-liszt és 1/3 rész 75%-os kiörlésű rozsliszt keveréke; ez a kenyérliszt megromlás veszélye nélkül hónapokig eltartható.

Az egyes lisztmennyek kicsinybeni ára a következő:

tészta liszt kg-onként 3 kor. 30 fill.

főző liszt " 1 " 20 "

kenyér liszt " 1 " — "

Az igénybejelentés határideje 1919. jan. 15. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek. Az előjegyzett lisztmennyiségek a kereskedőknél 8 napon belül átveendőek. 399

### Palini méntelep osztály.

216 sz.

407

## Árverési hirdetmény.

Fenti méntelep-osztály közhírré teszi, hogy a nagykanizsai városi felső erdőben levő tavali vágású gyökér törzsek és ágfák árverés útján **f. hó 13-án d. e. 10 órakor** elfognak adatni.

Nagykanizsa, 1919. január 10.

Palini méntelep  
osztály parancsnokság.

**Vincellér** ki ez ideig is egy nagyobb szőlő telepen volt alkalmazásban, több évi gyakorlattal bir, az összes szőlők kezelésében, telepítésében és oltvány készítésében teljesen gyakorolt, miről bizonyítványai tanuskodnak, mielőbbi belépésre **állást keres.** — Szíves megkeresést kér

**Herbai István**, okl. vincellér

Nagykanizsa, Rózsa-utca 1. 401

## URANIA mozgóképalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 259

Szombaton és vasárnap, jan. 11. és 12-én  
**HENNY PORTEN**

felléptével

## Az élet álarcosbálja

Dráma 4 felvonásban.

### És a remek kíséző műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

Előre lássuk el magunkat

### SZŐLŐKÖTŐZŐ-PAPIRZSINEGGEL

A gyártás gyártási zavarok s a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezonnban lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag. Azért ajánljuk kitűnő **Rafflapóttó** papirzsinégünke, kapható bármilyen nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra a

Papírárugyári és Kereskedelmi R.-T.-nél.  
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6  
Sürgönycim: Papírtextil. Telefon 88-63.

**Eladó!** Egy 30 Hp. Siemens-Schuckert gyártmányu 115 V. (37. K. W) **DYNAMO**, ugyszintén különféle elektro-technikai cikkek, **motorok**, **vezetékek**, **égőtestek** stb. felszerelések, végül egy **waggon elsörendü**

### ojtott mész eladó

a Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaságánál

Nagykanizsán.

389

Telefon: 231. — Táviratcim: Agricom, Nagykanizsa.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóda. Telefon 74

Jan. 11., 12. és 13. Szombat, vasárnap, hétfő

## Földalatti szindikatus

Kalandor-játék 6 felvonásban.

Játszák a Cabiria főszereplő Magnús az óriás négerrel.

### Remek kíséző műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

## Hölgyek figyelmébe!

Megjelentek a téli szezonra a következő divatlapok:

„Elite“  
„Legujabb kabát és kostüm Album“  
„Bluz Album“  
„Divat-Album“.

Kaphatók:

**FISCHEL FÜLÖP FIA** cégnél  
Nagykanizsán.

# A GŐZFÜRDŐ

a t. közönségnek **mindennap**  
rendelkezésére áll

# A GŐZ és KÁDFÜRDŐ

reggel 7 órakor nyilik.





Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,  
Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat  
Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korán reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 60-

Félévre . . . „ 30-

Negyedévre . . „ 15-

Egy hóra . . „ 5-

Egyes szám ára 20 f.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint veszi  
fel a kiadóhivatal.

## Károlyi Mihály — ideiglenes államfő.

**A Nemzeti Tanács Károlyit ideiglenes köztársasági elnökké kiáltotta ki. — A válság még nincs megoldva. — Koalíciós lesz az új kormány is? — Berinkei vezeti a kabinetet.**

Budapest, jan. 11. A központi Nemzeti Tanács a képviselőház elnöki fogadótermében ma nagyfontosságú ülést tartott, amelyen az összes miniszterek résztvettek. Az ülés előtt a miniszterek bizalmas értekezletre ültek össze, amely fél 1 óráig tartott. Ezután délután egy órakor kezdődött meg a Nemzeti Tanács ülése, amelyet Hook János nyitott meg azzal, hogy a Nemzeti Tanács igen fontos feladatok előtt áll: az országot ki kell vezetni az állandó kormányválságok légköréből. Felhívja Károlyit, tegye meg előterjesztéseit.

Károlyi bejelenti, hogy a kormány tagjai letették kezébe lemondásukat. Az eddig pártokból összeállított kormány nem állhat fenn tovább. A szociáldemokrata miniszterek pártjuk parancsának engedve lemondottak és a polgári miniszterek követték őket. Kéri a Nemzeti Tanácsot, hogy interpretálja a néptörvény harmadik törvénycikkét, amely a válság megoldását lehetővé teszi.

Hook János megköszöni a kormány elnöki munkáját, amit végzett és kijelenti, hogy új társadalmi forradalom előtt állunk. Ren-

det kellene teremteni, de minden rendcsinálási kísérlet ellenforradalomnak néznek. Az a véleménye, hogy **Károlyi ne csak miniszterelnök, hanem ideiglenes államfő is legyen.** Határozati javaslatot terjeszt elő, amely úgy értelmezi a harmadik törvénycikkelyt, hogy ideiglenes államfőnek jelenti ki Károlyit, akinek jogában áll minisztereket kinevezni, lemondásukat elfogadni, a külpolitikát aktíve irányítani. A határozati javaslat kimondja azt is, hogy csak olyan néptörvények lehetnek érvényesek, amelyeket Károlyi aláír.

A javaslat felett nagy vita indult meg. Nagy György azt ajánlotta, alakítsanak bizottságot, amely az új elnök hatáskörét megállapítsa és állapítsák meg, hogy Magyarország csak polgári köztársaság lehet. Hook János és Balogh Ernő feleslegesnek tartják a bizottság kiküldését. Több felszólalás után a határozati javaslat átszövegezése végett az ülést felfüggesztették. A szünet alatt a határozati javaslatot a következőképpen állapították meg véglegesen:

### A Nemzeti Tanács határozata.

A Nemzeti Tanács végrehajtó bizottsága megállapítja, hogy a néphatározat harmadik cikkelye arról rendelkezik, hogy *amíg az alkotmányozó nemzetgyűlés másként nem határoz, az állami főhatalmat a Károlyi elnöklete alatt álló népkormány gyakorolja*, vagyis: *a Nemzeti Tanács Károlyi Mihályt ideiglenes államfői hatalommal ruházza fel.* Felhívja ennél fogva Károlyit, hogy addig is, amíg Magyarország nagy Nemzeti Tanácsa, vagy a nemzetgyűlés véglegesen nem határoz, *ne mint miniszterelnök, hanem mint a köztársaság ideiglenes elnöke oldja meg a jelenlegi és a netán még felmerülő politikai válságokat*, mindazon tényezők bevonásával, akiknek részvételét szükségesnek tartja. Kijelenti továbbá a Nemzeti Tanács végrehajtó bizottsága, hogy *a Károlyi Mihály, mint ideiglenes köztársasági elnök által kinevezett kormány néptörvényeket csak Károlyi hozzájárulása mellett hozhat.* Kijelenti azt is, hogy semmi akadálya nincs, hogy a külpolitika irányítását Károlyi, mint ideiglenes államfő továbbra is végezze. Károlyi minden minisztertanácson résztvehet és elnökölhet.

**Ezt a határozati javaslatot a Nemzeti Tanács egyhanguan elfogadta és Károlyi Mihály ideiglenes köztársasági elnököt percekig ünnepelte.**

Ezután Hook János üdvözölte az új államfőt, amire Károlyi elnök mondotta el programbeszédét:

— A nehéz időkben rámbizott legsúlyosabb feladatot azért vállalom, mert kötelességem, hogy el ne vonuljak a nehézségek elől. Meg kell éreznem, hogy mi a közhangulat és nem lámaszkodhatok egy kialakult többségre. De még a megérzés is nehéz ma, hiszen két nagy világnézet küzd egymással: a polgári

rend és a szocializmus. Vannak ugyan a polgári rendben is sokan, akik belátják, hogy új világrendet kell teremteni, csak azt nem akarják, hogy ez az új világrend hirtelen megrázkódtatás, mindent felborító forradalom árán alakuljon ki. A szociáldemokrata pártban is vannak sokan, akik nem akarják egyedül vállalni a felelősséget, hogy most azonnal száz percentiben megvalósítsák saját programjukat. Azt hiszem, meg lehet és meg kell találni a módját annak, hogy a polgárság és a szocialisták közt megértés legyen és bizom abban, hogy a polgári és szocialista elemek újból találkozni fognak a kabinetben, mert csak ez az egy garanciája van annak, hogy az

okt. 31-iki vívmányokat biztosíthassuk. Remélem, hogy revízió alá lehet venni a dolgokat s mivel ez időbe telik, kérem a lemondott minisztereket, hogy az adminisztratív ügyeket addig is vezessék tovább. Én is velük fogok dolgozni. Magyarország helyzete ma olyan végzetes, hogy egyenesen tiltakoznom kell az ellen, hogy ideiglenes államfő létemre életmódomban és munkakörömben változás állhasson be. Ma minden embernek, akár államfő, polgár, vagy munkás, azon kell dolgozni, hogy megmentsük a hazát. Ha nincs országunk, akkor nincs miért küzdeni. E pillanatban többet nem mondhatok. Lemondok annak a pártnak a vezetéséről, amelynek eddig vezére voltam, mert a pártok felett kell állanom és megígérem, hogy pártatlanságomat minden viszonyban megtartom. Az ország legnagyobb tragikumája az, hogy az antant nem tartja be a velünk kötött szerződéseket. Sokan vádozzák a kormányt, hogy nincs hadsereg, amely kiverné a megszálló csapatokat. De ha volna is, nem verhetnék ki őket, nemcsak azért, mert nem lennének képesek, hanem azért is, mert nagyobb erősséget nyújt nekünk, ha a békekonferencián jogainkat hangoztatjuk, mint ha kalandos hadjáratba bocsátkoznánk. A németekkel szakítottunk és ha most az antant ellen fordultunk, akkor az ország biztos vesztébe rohanunk. Nem az öröm tölti el lelkemet, csak az az egy gondolat, hogy megmenthessem az országot, lehetővé tegyem neki, hogy boldog, erős és hatalmas lehessen.

Károlyi beszéde után, amelyet viharos hosszantartó éljenzéssel és tapssal fogadtak, Hook János berekesztette a Nemzeti Tanács ülést.

### Festetics rehabilitása.

Budapest, jan. 11. Délután miniszteri értekezlet volt, amelyen arról folyt a tanácskozás, miképp volna lehetséges a kormányzásban most résztvevő három párt érdekelt olyképp összeegyeztetni, hogy az új kormány is koalíciós legyen. — Pogány József kormánybiztosnak a hadügy-miniszter ellen emelt vádjával szemben a minisztertanács megállapítja, hogy annak épp az ellenkezőjéről van meggyőződve. A minisztertanács megbizta Berinkeit és Kunfit, hogy nézzék át a Pogány által előterjesztendő bizonyítékokat. A Magyarország értesítése szerint Károlyi elnök Berinkeit bizta meg a miniszterelnökség vezetésével és a minisztertanácson való elnöklésével.

### Vácot kiábrítik.

Budapest, jan. 11. Megbízható értesítés szerint az Érsekújvár felől előnyomuló cseh csapatokkal való összeütközés elkerülése céljából a kormány elrendelte Vác katonai kiürítését.



## Leverték a Spartakusokat.

Berlin, jan. 11. (Hivatalos.) A Spartakusok megzsalát ma teljesen leverték.

Berlin, jan. 11. A kormánycsapatoknak sikerült véres ostrom után a Vorwärts épületeit visszafoglalni. Az épületben elszórt volt 800 Spartakus közül 500 elesett, vagy megsebesült, 300 Spartakus pedig, köztük Luxenburg Róza és Radek orosz bolsevista vezér a kormánycsapatok fogságába került.

## Magyarország megszállása.

### A hadügyminiszter jelentése.

Budapest, jan. 11. Hivatalosan jelentik: A csehek megszállották Lévát, Ipolyt és Komáromnál a Dunáig nyomultak elő. A Mura északi partján, Letényénél álló hidőrségünk támadó szándékkal közeledő jugoszláv csapatot visszavert.

### Ungvárt megszállták?

Miskolc, jan. 11. Homonnáról tegnap 2000 főnyi cseh katonaság indult el Ungvár felé. Minthogy Ungvár és Miskolc közt délelőli megszakadt a telefonösszeköttetés, valószínű, hogy a csehek megszállták Ungvárt.

Budapest, jan. 11. A *Politikai Híradó* jelenti: Értesítéstünk szerint a csehek január 14-én fogják megszállani Ungvárt.

### Az antant balkáni főparancsnoksága — Budapestben.

Temesvár, jan. 11. A temesvári seregből parancsnokságtól szerzett információ szerint Vix alezredesnek belgrádi útja minden eddigi híreszteléssel szemben azzal áll kapcsolatban, hogy Franchet d'Esperey tábornok legközelebb egész vezérkarával Budapestre teszi át székhelyét.

## Megvédjük határainkat a jugoszlávok ellen.

Muraszerdahelynél a jugoszlávok átkeltek a Murán. Ma parlamentér-bizottság indul Csáktornyára. — Megindult az adakozás a határvédelmi alpra.

Nagykanizsa, jan. 10.

Alsólendváról táviratozzák:

A muraszerdahelyi jugoszláv katonai alparancsnok a Murától északra fenyegető állást foglalt és önkényesen másfélkilométer széles zónát jelölt ki a Murától északra, amelyen csak az ő csapatai tartózkodhatnak. Ez ügyben dr. Obál Béla kormánybiztos, és Haboeher alezredes védelmi parancsnok ma megbeszéléseket tartottak, amelynek eredményeképpen határvédelmi parancsnokunk a jugoszláv alparancsnoknak tiltakozást jelentett be és 12-én, vasárnap a vitás kérdések megbeszélése végett parlamentér-bizottságot indít Csáktornyára.

A magyar kormány szándéka az, hogy a jugoszláv kormányral a békés érintkezést fenntartsa és sajnálatos, hogy egyes jugoszláv alparancsnokok saját önkényes eljárásuk által ezt a kölcsönös érdeket megzavarják.

Haboecher alezredes és dr. Obál kormánybiztos az alsólendvai tanácskozáson elhatározták, hogy Zala- és Vas megye határait minden körülmények között megvédjük. A megfellelő tüzéség részben már állásban van, részben pedig szervezés alatt. Ugyancsak újraszervezik Zala- és Vas megye nemzetőrségeit.

is. A két vármegyében 2500 főnyi katonailag fegyelmezett sereg áll rendelkezésre. Különösen a régebbi korosztályok legénysége jelenkezik önként és nagy tömegben.

Dr. Obál kormánybiztos kezdeményezésére Vasvármegye vendévidéke rövid időn belül egy millió koronát jegyzett határvédelmi célra, Zalamegye jegyzése pedig folyamatosan van és nem fog mögötte maradni a vas megyének. E határvédelmi alap célja a nehéz szolgálatot teljesítő karhatalmi legénység élelmezésének javításán kívül az, hogy főlépénnyel dohány- és ruhaneművel gondoskodjunk határaink védőiről és rendkívüli feladatok végrehajtása alkalmával megjavítsuk a legénység összes illetményeit. Ennek az intézkedésnek a hatása már most is mutatkozik és garancia az, hogy a régi katonai fegyelm a karhatalomnál kifogástalan marad.

### Horvát tanerők a Muraközben.

Zagreb, jan. 11. A délezláv kormány összes muraközi elemi iskolákban horvát tanerőket fog alkalmazni. A horvát kormány felhívta az összes tanítókat és tanítónőket, jelentkezzenek azok, akik a Muraközben akarnak szolgálatot teljesíteni.

## Sztrájk a Weiser-gyárban.

### Szocializálni akarják a vállalatot

Nagykanizsa, jan. 11.

(Saját tudósítónktól) A Sugar-úton levő Weiser-féle gazdasági gépgyár munkásai a napokban bérmozgalmat indítottak, amely ma sztrájkká fejlődött. A bérmozgalom mostani állásáról közlő közléseink számolt be: A Weiser gyár munkásai egy hónappal ezelőtt szervezkedtek és léptek be a szocialdemokrata pártba. A párt érdeklődően a gyár munkaviszonyai iránt megállapította, hogy azok semmiképpen nem felelnek meg a mai viszonyoknak. A hitvány egy szakmunkás óránként 55 fillért keresett a Weiser-gyárban akkor, amikor másutt 3 koronát fizettek ugyanazon időre ugyanazon munkáért.

A Weiser-gyár megszervezett munkássága a napokban bérmozgalmat indított. A gyár vezetősége nem zárkózott el teljesen a munkásság követeléseinek teljesítése előtt, de olyan arányban, mint a munkásság követelte, nem volt hajlandó a béreket felemelni. Erre kényértésre került a sor. A munkásság mozgalmának vezetését a kanizsai munkástanács vette kezébe és a Weiser-gyári munkások tegnap délelőli szüntették a munkát. A munkástanács a Weiser-gyár munkásaival egyetértőleg elhatározta, hogy az esziben, ha a gyár nem teljesíti a munkásság követeléseit, a kormány útján szocializálni fogja a vállalatot. A vas- és fémmunkások szövetségétől szakembereket, mérnököket fognak kérni a gyár továbbvezetésére.

Kiss Lajos rendőrkapitány, értesítvén a gyár vezetősége és a munkásság közti létező viszonyról, megkísérelte az ellenlétek li egyenlítését. A rendőrkapitányságon össze is ülték a munkástanács kiküldöttjeit: Juberics Lajos, Wagniec Károly, a gyár 2 bizalmi embere és Weiser gyáros, — a majdnem másfél óra hosszat tartó tárgyalások azonban nem vezettek eredményre. A tárgyalók azzal váltak szét, hogy ma délelőli folytatják a tárgyalásokat.

## HIREK

### NAPTÁR.

1919.  
Január  
12  
Vasárnap

Róm. kath. Arkiadus vt. Pár.  
Tóc. Gör. kel. 1918. (december 3.)  
Annia. Ier. Sebat. 11.  
A nap ke. reggel 7 óra 48 perccel,  
nyug. délután 4 óra 29 perccel.  
A hold ke. délelőli 12 óra 50 perccel,  
nyug. délután 3 óra 47 perccel.

— Köszönbánya Zalamegyében. Ma amikor a köszönkérdés legelőbb ügye az országnak, amikor a falain kívül nincs más szönbányánk, figyelemre méltó az az akció, amelyet Schless István nagykanizsai mérnök indított meg Schless mérnök figyelmét nem kerülte el az a körülmény, hogy Zalamegyében, Nagykanizsa közvetlen közelében, Szentjakab és Komár város között hatalmas terület húzódik, amelyen körülbelül 50 év óta a környék parasztlakossága rendszertelentül meglehetősen használható szönbányászott. Sem a szönet, sem a bányászati szönbányászati hivatalosan szakszerűen eddig nem vizsgálta meg senki Schless mérnök az érdem, hogy most megtudtuk, hogy a zalamegyei szönbánya igen jelentős erőforrása az országnak. Schless a napokban kintjárt a telepen s megállapította, hogy a szönbányászati 16 négyzetkilométernyi területű. Könnyen kiszámítható, milyen rengeteg mennyiség ez s mecsoda értéket képvisel. A hőgyérre körülbelül fele a trifaili szönbányászati területen is kifőnően használható. Nagykanizsa város ipari szönbányászati területét elöl lehetne állítani, ami annál könnyebben mecsoda, mert hiszen a szönbányászati vonal mellett húzódik el. Schless mérnök az javasolja a város tanácsának, hogy a szönbányászati geológussal vizsgálta meg és a kormány bejegyzésével azonnal kezdje meg a szönbányászati kiértékelést. Érdekes, hogy Schless mérnök megtalálta a környékbeliek által létesített tárnát is, amely hihetetlen szönbányászati tanúsodik. Hiszük, hogy a város tanácsa haldéktalanul felhívja a kormány figyelmét a zalamegyei szönbányászati területre.

— A katonatanács elnöke. A nagykanizsai katonatanács elnöke ideiglenesen Sáfán Iván 20-as főhadnagyot választották meg. A katonák bizalmára Sáfán főhadnagy erőszocialis gondolkodásával és érzelmeivel szöngált rá.

— Kibővítik az árvizsgáló bizottságot. A nagykanizsai árvizsgáló bizottságot, amely rövid néhány napi működése alatt máris energikus kézzel nyult bele a kanizsai ár-anarchiába, a napokban szélesebb alpra helyezik. Dr. Krátky Istvánhoz, az árvizsgáló bizottság elnökéhez tegnap érkezett le a kereskedelmi miniszter repedelete, amely szerint az eddig 6 fős árvizsgáló bizottságot 18 taguvá kell kibővíteni. Az új tagok felerészben a fogászatók, felerészben pedig a termelők, kereskedők és szakemberek sorából fognak kikérőlni. Az új tagok felét az alispán, másik felét pedig az árvizsgáló bizottság elnöke nevezi ki.

— Eljegyzés. Pollák Fridát eljegyzte Rosenberg Miksa. (Mindkét külön értesítés helyett)

— Betörések. Belgram Jánosné Kossuth-tér 10. szám alatti lakásán pénteken este 6 és 7 óra között betörők jártak. Lefeszítették a lakás ajtajáról a lakatot, behatoltak a lakásba és onnan rövid idő alatt 7000 korona értékű ruhaneműt vittek magukkal. Horváth Lajosnál Fő-ut 22 számú lakásából tegnap reggel 8 és 9 óra között egy 400 korona értékű barna bőr kabátot vittek el. A rendőrség megindította a nyomozást.



— **Megint lesz állat- és hetivásár.** A város hatóságának tegnap jelentette Kanizsa állatorvosa, hogy Nagykanizsa területén a hetekig húzódó száj- és körömfájás megszűnt. Ezzel megszűnt annak szükségessége is, hogy az állat- és hetivásárokat ne szabadjon megtartani. Értesülésünk szerint a jövő héten már meg is kezdődnek a vásárok, amelyek elmáradását úgy az állattartó gazda, mint a közönség erősen érezte. Az országos vásárok azonban egyelőre még nem kezdődik meg, mert ezek megtartását egész megye területére kiterjedő alispáni rendelet tiltja.

— **Hogyan lehet utazni a Muraközben.** A polgármesteri hivatalhoz tegnap a következő távirat érkezett: **Polgármester Nagykanizsa.** Értesítse a várost, hogy Muraköz megszállott községeibe, vagy azon keresztül csakis öt napig érvényes orvosi igazolvánnyal lehet utazni, amelyben igazolandó, hogy az utazó egészséges és lakóhelyén járványos vagy fertőző betegség nincs. Ilyen igazolvány nélküli utazók vagy visszaküldetnek, vagy Csáktornyaán 21 napig megfigyelés alatt tartatnak. Az alispán

— **Az árvizsgálóbizottság figyelmébe.** A nagykanizsai árvizsgálóbizottság igazán dicséretes buzgalommal igyekszik a háború sorsvasztó hagyatékának, a drágaságnak enyhítésén. Eddigi megállapításai tulnyomó részben nagy körültekintéssel történtek s reálisak. Azonban a zsirnál, szalonnánál, amikor azoknak árát különként 14—16 koronában állapította meg, — kérés elvetette a sulykot. Mi nem mondjuk azt, hogy 16 koronáért nem lehetne a zsirt adni, de ehhez elsősorban arra volna szükség, hogy az élőszulybani árakat is maximalizálják, illetve az élőszulybani maximális árak betartására a termelőket is kötelezzék. Erre azonban nincs módja a nagykanizsai árvizsgálóbizottságnak s a mi hentesek bizony a falvakban és uradalmakban legjobb esetben 1—20 koronáért veszik az élősertés kilogrammját. Így természetesen a hentes sem adhatja 14 koronáért a szalonnát és 16-ért a zsirt. Ezeket a sulykat nem a hentesek, hanem a közönség érdekében irtuk. Azért a közönség érdekében, mert az ilyen megállapításnak csak a közönség ihatja meg a levét. Ha ugyanis az árvizsgálóbizottság nem változtat a szalonna és zsir árán, sőt a henteseket kihágásért büntetni fogják, — eltűnik a hentesüzletekből és a piaci sátrakból a szalonna és zsir s eme nélkülözhetetlen cikkekhez csak mint dugáruhoz az eddigi áraknál is drágábban juthat a közönség. Igen kérjük tehát az árvizsgálóbizottságot, reparálja ezen hibát s jövődében úgy állapítsa meg az árakat, hogy azokért lehessen is kapni porlékát.

— **Kiütéses tifusz Nagykanizsán.** Megdöbbenéssel értesültünk, hogy a legborzalmasabb járványos betegségek egyike, a kiütéses tifusz Nagykanizsán is fölütötte már fejét. Az első megbetegedés értesülésünk szerint a volt 48-as kaszárnyában történt, ahol egy katonán állapították meg kétségtelenül a kiütéses tifusz jellegzetes tüneteit. A katonát természetesen rögtön kórházba szállították, társait pedig, akikkel egy szobában volt, — el akarták szigetelni a többiektől. Ennek a legegyszerűbb óvintézkedésnek azonban semmi fogamatja sem lett, mert a katonák nem respektálják a rendelkezéseket s továbbra is érintkeznek egymással. Nem volt módunkban ellenőrizni, hogy valóban így van-e, de ha tény, hogy a kaszárnyában nem respektálják az óvintézkedéseket, akkor elsősorban a katonák életét fenyegeti legnagyobb veszedelem. Kérjük a katonaság bizalmiférfiit és a katonatanácsot, haladéktalanul vizsgálja meg az esetet s ha valóban mulasztások történnének, iparkodjanak legerélyesebb intézkedésekkel elhárítani e szerencsétlen város feje fölül a szörnyű veszélyt.

— **Csigaházyék kára.** Emlékezetes még, hogy özv. Csigaházyné Sugár uti lakásába betörték, az egész lakást feldúlták és minden értékes holmit elvittek. A kárt akkor megállapítani nem lehetett, mert Csigaházyék Zágrebben voltak. Özv. Csigaházyné tegnap megérkezett és így a kárt meg lehetett állapítani. Kiderült, hogy a betörők talán nekik is váratlanul jó fogást csináltak: az ellopott tárgyak összértéke meghaladja a százezer koronát.

— **A Haladás kulturális egyesület helyiségében** (Főut 24) ma, vásárnap délután fél 3 órakor a leszámazástani előadás folytatásaképpen Österreicher József előadást tart az eugenetika (fajnevelés) problémáiról. Érdeklődőket szívesen lát az egyesület.

— **A „Szocialis Ipargazdasági Párt”** vezetősége felszólítja mindazon iparosokat, akik anyag hiányában szenvednek, hogy anyag szükségletüket vasárnap délután 2 órakor személyesen jelentsék be az Ipartestület helyiségében. *Az elnökség.*

## Az élet Triesztben és Fiumében.

Egy Triesztből és Fiuméből most visszaérkezett kereskedő beszélte el a két érdekes tengerparti város életéről a következőket:

— A háború elején átélt utazási mizériák eltörpülnek azok mellett a viszontagságok mellett, amelyet azoknak kell átélnie, akik elég merészek Fiumébe utazni. Bár mindenféle irásokkal tel voltam szerelve, mégis sok-sok zaklatásnak voltam kitéve, amíg Fiumébe, majd onnan Triesztbe érkeztem. Azt gondoltam, hogy Triesztben majd kárpótolom magam a szenvedésekért, de tévedtem. Trieszt az osztrákok egyik büszkesége, az olaszok álma, ma tipikusan a megszállott városok képét mutatja. A város zsúfolva van olasz katonasággal, egyébként olyan, mint a megszállás előtt volt. A lakosság épp úgy nélkülöz és szenved a drágaság miatt, mint a megszállás előtt. Van egy némely cikk, aminek az ára a mieinkhez képest nevelésesen csekély, de vannak viszont elsőrendű szükségleti cikkek, amiket egyáltalán nem lehet kapni. A kenyér roppant drága. Vendéglőben egy szeletke barna kenyérért 1 korona 60 fillért kell fizetni. A sertéshus ára 46 korona. Cipő körülbelül olyan drága, mint nálunk, de jegye mindenki kaphat. A gesztenye kilója 5—6 korona, a narancs darabja 40—50 fillér. A szövetféle, cérna, vászon, aránylag olcsó. Vásznát nyolc-tíz koronáért kapni méterenként. Ezeknek az áraknak a megértéséhez azonban tudnunk kell, hogy a

korona értéke 40 cente-imi. Így az olasz pénzt véve alapul, mégis nagyok a különbségek a trieszti és az itteni árak között.

— A város egyébként nem valami túlságosan élénk. A lakosság nagy része idegenekből áll. A város törzslakói vagy a háború előtt, vagy azóta elmenekültek a városból és helyükre osztrákok és németek telepedtek le. A háború előtt majdnem szintiszta olasz városban most a lakosság többsége német nyelvű. Ez elég gondot is okoz az olasz hatóságoknak, amelyek igyekeznek megtisztítani a várost e nem kívánatos elemektől, hogy a régi olasz lakosságot hozzák bele vissza. Az olaszok ugyanis Triesztbe úgy rendezkednek be már, mint a saját területükön. Biztosra veszik, hogy a várost és az egész Trentinót megkapják a békekonferencián.

— Egészen más a helyzet Fiumében. Az egykori magyar kikötő várost az entente szövetségesek tehereszei közösen szállították meg. Hovatartozandósága még nincs eldöntve, az olaszok és délszlávok nagy versengést folytatnak érte. Az olaszok a vezegy nemzetiségi lakosságot ingyen kiosztott élelmiszerekkel és ruhákneműekkel akarják magukhoz édesgetni. Ennek ellenére sem biznak nagyon abban, hogy Fiumét megkapják. Valószínűnek látszik, hogy Fiume szabad kikötő lesz. Ehhez még csak belenyúgnának az olaszok. De attól a gondolattól irtóznak, hogy a kikötőt a délszlávok kapják inkább maradjon a magyaroké — mondják — minthogy a szlávok kapják. És valóban az olaszok minden alkalmat felhasználnak, hogy a magyarok javára érvé yeítsék befolyásukat. Ennek egyik bizonyítéka például, hogy a napokban a városban újból megnyitották a magyar iskolákat.

— Ennek oka nem a magyarok szeretete, hanem a szláv túlsúlytól való félelem. Mert a magyarok mostanában nem népszerűek Olaszországban. Azt mondják nagyon csalódtak bennünk, mert azt remélték, hogy ha a világháború kitör, Magyarország cserben hagyja Ausztriát és Németországot, sőt ellentük fog fordulni.

— A mostani magyarországi események nem érdeklik az olaszokat. Nagyon biznak benne, hogy a bolsevik mozgalmak nem harapóznak át Olaszországra, bár folytonosan fognak el-osztrák agitátorokat, akik a kommunista elveknek csinálnak titkos propagandát. Sőt azt tartják, hogy a magyarok túlzott demokratizmus is le fog idővel higgadni.

— A csehek és románok az olaszok szerint a saját szakállukra operálnak Magyarországon. Éppen ezért a jövő szempontjából nem fontos, hogy most milyen területeket szállnak meg a románok, csehek, vagy délszlávok. Az utolsó szó ebben a békekonferencián, a mely nem fogja honorálni a túlzott területi aspirációkat.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

**Vincellér** ki ez ideig is egy nagyobb szőlő telepen volt alkalmazásban, több évi gyakorlattal bir, az összes szőlők kezelésében, telepítésében és oltvány készítésében teljesen gyakorolt, miről bizonyítványai tanuskodnak, mielőbbi belépésre **állást keres.** — Szíves megkeresést kér

**Herbai István,** okl. vincellér

Nagykanizsa, Rózsa-utca 1. 401

## A világitási rendelet

határozatai a fényhatás csökkenése nélkül csakis

**TUNGSRAM**-félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungstramlámpákat.

Kizárólag Vékásynál! Kizárólag Vékásynál!

**Schaffhauseni, Omega**

és még több elsőrendű, márkával ellátott arany, ezüst, nikkell

**férfi- és női órák**

karkötőórák, míg a készlet tart, kaphatók

**Vékásy Károly**

óra- és ékszerüzletében, Szarvas épület.

Igen nagy választék 14 karátos arany jegygyűrűkben.

Reklám árak!

Reklám árak!



# APRÓ HIRDETÉSEK

**Eladó egy cseplőgép és motor, egy fedeles könnyű kocsi és egy fedeles könnyű hómokfutó.** Bővebbet Battyány-u. 10. szám alatt.

**Mindenes leány vagy bejáróné házi munkára felvétetik.** — Cim a kiadói hivatalban.

**Takarítónő felvétetik Rákóczi-utca 4. szám alatt.** 403

**Elvállalok harisnya stoppolást és fehérnemű javítást. Öv Karafiát Zsigmondné Király-utca 21. szám.**

**Úgyes megbízható szakácsnő felvétetik Rozgonyi-u. 6. sz. alatt.** 413

**Házasság céljából, egy idősebb keresztény, nőlen, okleveles, megválasztott községi jegyző ismeretséget kíván kőtni 18-30 éves, vagyonos tisztességes leányt, vagy özvegy asszonnyal. Ajánlatok e lap kiadói hivatalába küldendők. "Videki" cím alatt. (Diskreció biztosítottik)** 388

**Rövidáru és norinbergi cikkeket szivar, kahüvelyt és papírt, pipereszappant és egyéb cikkeket postán és vasuton legutányosabban szállítok. Személyes látogatást különösen kérek, de levélbeli rendelést is azonnal eszközök. Klein Gyula rövidáru és norinbergi nagykereskedő, Barcs.** 357

**Német kisasszony, ki magyarul is tud gyermekek mellő állást keres, csatlak a háztartásban is segédkezik.** Cim a kiadói hivatalban.

**Állást keres egy középkorú nő háztartásvezetőnek magányos urhoz vagy kisebb családroz. — Cim öv. Wagner Ferencné, Csengeri u. 13.** 412

## Élelmezési hivatal közleményei.

Hatósági ellátásban részesülők lisztjártandóságukat egy tételben több hónapra, esetleg a folyó termés-év végéig, azaz 1919. július 15-ig átvehetik, — amennyiben ezen igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és az átveendő liszt ellenértékét ugyanott előre lefizetik.

Az átveendő lisztmennyiségből  
15% tészta liszt  
25% főző liszt  
60% kenyér liszt

Utóbbi 2/3 rész 75%-os kiőrlésű búzaliszt és 1/3 rész 75%-os kiőrlésű rozsliszt keveréke; ez a kenyérliszt megromlás veszélye nélkül hónapokig eltartható.

Az egyes lisztmerek kicsinybeni ára a következő:

tészta liszt kg-onként	3 kor. 30 fill.
főző liszt	1 " 20 "
kenyér liszt	1 " "

Az igénybejelentés határideje 1919. jan. 15. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek. Az előjegyzett lisztmennyiségek a kereskedőknél 8 napon belül átveendőek. 300

### Palini méntelep osztály.

216 sz. 407

## Árverési hirdetmény.

Fenti méntelep-osztály közhírré teszi, hogy a nagykanizsai városi felső erdőben levő tavali vágású gyökér törzsek és ágák árverés után **f. hó 13-án d. e. 10 órakor** elfognak adni.

Nagykanizsa, 1919. január 10.

Palini méntelep osztály parancsnokság.

**Lapkihordót felvesz a „ZALA” kiadói hivatala.**

## URANIA mozgóképfalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Szombaton és vasárnap, jan. 11. és 12. én

**HENNY PORTÉN**  
fellépővel

**Az élet álarcosbálja**

Dráma 4 felvonásban.

**És a remek kísérő műsor.**

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

## Szappanfőzéshez marókalit

szép fehér áru, — jutányosan szállít

**Reichfeld Márk, vegyészeti gyár**  
Budapest, VI. Kartács-utca 3

Vasúti szállítás szívesetlenségre a la! postafiókákban szállítok.

## Fiaker

Minden alkalomra megrendelhető  
vidékre is **CENTRAL Szálloda**  
portásánál (szőbapincér).

## VISZKETEG,

rűh, sőmör, ótvár, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a **BORÓKA KENŐCS**

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 4 K, nagy tégely 6 K., családi tégely ára 10 korona. Hozzávaló Boróka-szappan 6 korona. — Készíti:

**Gerő Sándor**  
gyógyszerész, Nagykorös.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerárakban és drogériákban. 327

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóca. Telefon 14

Jan. 11, 12. és 13. Szombat, vasárnap, hétfő

**Földalatti szindikatus**

Kalandor-játék 6 felvonásban.

Játszák a Cabiria főszereplői Magnus az óriás négerrel.

**Remek kísérő műsor!**

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Megbízásom van nagyobb tétel **elsőrendű balatonmelléki**

**uj- és ó-borokra,** melyeket termelőktől vennék. Miért is a termelők küldjék be ajánlataikat hozzám a bor százaléknak megjelölésével.

**HOFFMANN GYULA, Csáktornya.**

**Eladó!** Egy 30 Hp. Siemens-Schuckert gyártmányú 115 V. (37. K. W.) **DYNAMO,** ugyancsak különböző elektro-technikai cikkek, motorok, vezetékek, égőtestek stb. felszerelések, végül egy waggon elsőrendű

**ojtott mész eladó**

a Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaságánál

Nagykanizsán. 380

Telefon: 231. — Táviratok: Agricum, Nagykanizsa.

**Aki házaft, szállított**

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

**ACZÉL IGNÁCZ**

Főut. 8. szám alatti

**ingatlanforgalmi irodájához**

ahol mindig van ilyen eladásra és vételre előjegyezve. 234

## Muszáj nevetni!

**„UJVÁRI TELEFONÁL”**

a címe annak a legújabb kétoldalu, trófás hanglemeznek, melyet Ujváry Károly adott elő. Ezen a hanglemezen a

**kitűnő komikus**

félümlta önmagát, olyat nyujtott, amely e lemezhez fűzött óriási várakozást teljes mértékben igazolja, szóval

**a legjobb hanglemez-**

produkción. — E lemez pénzért nem kapható, csupán 6 darab lejátszott lemez ellenében, kizárólagos joggal

# WÁGNER

„Hangszernagyruház”-nál

Budapest, József-körút 15. Flók: IX., Ráday-utca 15.

A „Favorit” hanglemezgyár tőráktára.

Működőgépök 200 koronától 1000 koronáig.

Hatalosvagos lemezjegyzék és Árjegyzék ingyen!





Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szerződéssel

Egész évre K 60-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy hóra „ 5-

Egyes szám ára 20 f.

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP

Nagykanizsa és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat.

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korán reggel

Szerkesztői és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőtudós:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teref és magán-  
közleményeket díjazásbás szerinti veszi  
fel a kiadóhivatal.

## Nincs döntés a válságban.

### A válság megoldása ismét eltolódott.

#### Folyznak a tárgyalások.

Budapest, jan. 13. Károlyi elnök délután folytatta a tegnap megkezdett tanácskozlásokat és Landler Jenőt, Berinkei Dánielt, Purjesz Ljost és Garbai Sándort fogadta. Berinkei designált miniszterelnök délután Hook Jánossal, délután pedig Juhász Nagy Sándorral és Eraszt Sándorral tárgyalt. Egyik minisztertől, aki ma Károlyinál kihallgatáson volt, a következő információt kaptuk:

A válság megoldása ismét néhány napi halasztást fog szenvedni, mert szerdán Budapestre érkezik a Coolidge tanár vezetésében álló amerikai bizottság, amelynek politikai missziója van. E bizottsággal való tárgyalás késleltetni fogja a megoldást. A szocialista miniszterek csak a munkástanács határozatához ragaszkodnak és ezért a munkástanácsot szerdára, vagy csütörtökre ismét összehívják.

#### Berinkei kudarcot vall?

Budapest, jan. 13. Magyarország írja: Minthogy Berinkei a koalíciós megoldás híve, így nem sok remény van arra, hogy sikerülni fog a válságot megoldania. Így mindjobban előtérbe lép egy tiszta szocialista kormány alakulása, annál is inkább, mert szerintük csak ők tudják a forradalom vívmányait biztosítani és a rendet fenntartani.

#### A szociáldemokrata pártvezetőség a koalíció mellett.

Budapest, jan. 13. A szociáldemokrata párt vezetősége vasárnap este foglalkozott a politikai helyzettel és megállapította, hogy a tiszta szocialisták által álló kabinet nem a párt érdeke, mert a politikai fűlsulynak ez a biztosítottága tápot ad azok kövejeléseinek, akik túlzott igényeikkel máris sok gondot okoznak a pártvezetőségnek. A pártvezetőség hajlandó a polgári pártoknak átengedni még a hadügyi tárcát is, a belügyminisztériumhoz azonban ragaszkodik.

#### A katonatanács csak szocialista hadügyminisztert ismer el.

Budapest, jan. 13. A katonatanács fegnap a Gólyavárban nagygyűlést tartott. Pogány József kormánybiztos kijelentette, hogy demokratikus alapon új hadsereget kell szervezni, bár kénytelenek vagyunk tűrni az ország megszállását, mert egymagunk képtelenek vagyunk felvenni a harcot az egész világgal. Megismételték a vádját, hogy a hadügyminiszter éjnek idején kézigranátokat vitetett a hadügyminisztérium épületébe. Márk Sándor felolvassa a beérkezett javaslatokat, köztük azt, hogy a legénység

és a tisztikar maguk választhassák parancsnokaikat és hogy csak az ezredparancsnoktól fölfelé nevezze ki a hadügyminiszter a tisztakat; hogy a hadügyminiszter rendeletek csak a katonatanács hozzájárulásával adhasson ki és hogy közkatona is lehessen tiszt. A kommunisták nevében Balla Jenő terjesztette be javaslatát, amely szerint minden hatalom a katonatanácsé legyen, vidéki csapatok ne jöhessenek Budapestre és a matrózokat ne vihassék el Budapestről. Beszédük közben reprodukálhatatlan kifejezéseket használt, ami értelet vihart idézett elő. — Fenyegető öklök emelkedtek a levegőbe és az előző Pogány kormánybiztos csak a legnagyobb erőszakkal tudta a rendet helyreállítani. Ballát tiszteletlen viselkedése miatt katonai esküdtszék elé utalták. A katonatanács ezután határozatilag kimondta,

hogy magáévá teszi a munkástanács határozatát, amely szerint a hadügyminiszter csak szocialista lehet; minden más párthoz tartozó hadügyminisztert ellentéradalmárnak tekintenek.

#### A munkástanács határozata érvényesült?

Budapest, jan. 13. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy a válságot a munkástanács határozata értelmében fogják megoldani, vagyis megmarad a mai koalíciós kormány azzal a változtatással, hogy a hadügyminiszter és belügyminiszter szociáldemokrata lesz.

#### Lovászy — a Károlyi-párt elnöke.

Budapest, jan. 13. A Károlyi-pártban Ábrahám Dezső ma este közölte az újságírókkal, hogy a Károlyi-párt holnap délután ülése után lemondott Hook János helyébe Lovászy Mártont fogják elnöknek megválasztani, alelnökök pedig Ábrahám Dezső, Nagy György és Fernbach Károly lesznek. Politikai körökben este az a hír terjedt el, hogy a hadügyi tárcát a szocialisták fogják megkapni, a belügyminisztériumot azonban megtartja Nagy Vince. Remélik, hogy ilyen módon sikerül a válságot megoldani.

#### Megszűnt a nemzetiségi minisztérium.

Budapest, jan. 13. A mai nappal a nemzetiségi minisztérium megszűnik. Jászi ugyanis nem lép be a szocialista kabinetbe és minthogy a nemzetiségi minisztérium felállítását az ő személyéhez fűződő megbízatás alapján, nincs ok további fenntartására. Úgykört megszűnik a külügyi és belügyi minisztériumok közt.

#### 32 galíciai község Magyarország-hoz akar csatlakozni.

Budapest, jan. 13. Zempléncvármegye határához közel fekvő 32 galíciai község utána lakosságának egy küldöttsége ma megjelent a mezőlaborci főszolgabíró előtt és bejelentették, hogy ők Magyarország-hoz akarnak csatlakozni, mert úgy érzik, hogy Magyarországon jobb dolguk lesz, mint mostani hazájukban. Galiciában.

## Leverték a Spartakusokat.

### Berlinben teljes a rend.

Berlin, jan. 13. A főváros teljesen a kormánycsapatok kezében van. A jelek arra vallanak, hogy a Spartakusok a napokban újabb kísérletet tesznek. A státárium kihirdetése küszöbön van. Az elfogott Spartakusok közül sokat rövid úton agyonlőttek.

Berlin, jan. 13. Eichhorn rendőrfőnök Dániába menekült. A legutóbbi napok harcokban 500-an estek el. A halottakat a legnagyobb csendben temették el.

Berlin, január 13. Hét napi harc után Berlinben teljes a nyugalom. Érdekes, hogy a szocialista kormányt polgári csapatok mentették meg. Ma az összes lapok megjelentek.

#### Luxenburg — köztársaság.

Páris, jan. 13. A Havas-ügynek jeleket Metzről: Luxemburgban kikiáltották a köztársaságot. A nagyhercegnő a főváros közelében levő kastélyba vonult vissza. A kamara viharos lefolyású ülést tartott. A klerikálisok ülése közben elhagyták a termet.

## Ma kezdődnek a béketárgyalások.

### Az antant-haditanács ülése.

Páris, január 13. A legfőbb haditanács vasárnap délutáni negyjelentőségű ülése délután fél 3 órától negyed 7 óráig tartott. Az ülés hosszu-vila után úgy döntött, hogy az új fegyverszüneti feltételek részletes megállapítására hétfőn délután újabb ülést tartanak. A békekonzferencia tárgyalási módjáról tanácskoztak, azt óhajtván megállapítani, hogy az egyes hatalmakat hányan képviseljük a konferencián. A franciák indítványa, hogy minden állam a háborúban viselt szerepük jelentősége szerint 1—3 meghatalmazottat küldjön ki, némi ellenmondással találkozott. A gyűlés az indítvány elfogadása nélkül végeződött. Politikai körökben remélik, hogy a fegyverszünet meghosszabításáról szóló tárgyalást ma sikerül meghosszabítani és ez esetben a békekonzferencia programjával is határozhatnak. Ez esetben a békekonzferencia első ülése kedden délután az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Olaszország és Japán meghatalmazottai jelenlétében fog lefolyni.



ről még legközelebbi kanizsai rokonsága se tudott s így a halálát bejelentő távirat a legnagyobb megdöbbenést keltette. Szerdán d. u. helyezik örök nyugovóra Budapesten.

— **Megszűnt a Weiser-gyári sztrájk.** Megírjuk, hogy a Sugár-úti Weiser-féle gazdasági gépgyár munkásai szombaton délelőlt megszüntették a munkát, mert a gyár nem teljesítette a munkások követeléseit. A szombaton megszokott tárgyalásokat vasárnap délelőlt új-ból megkezdték és azok eredményre is vezettek. A gyár vezelősege és a munkásság közt olyan megegyezés jött létre, amely mindkét felet kielégítette. Így a munkások tegnap reggel már meg is kezdték a munkát.

— **A katonatanács gyűlése.** Szerdán délután a katonatanács a városháza tanács-termében gyűlést tart, melyen a helyőrség katonatanácsának rendes és póttagjai, valamint a legénység által megválasztott összes tiszti és legénységi bizalmiférfiak megjelenni tartoznak. Ez alkalommal a munkástanács kiküldöttjeit szívesen látja a *Katonatanács*.

— **Nem lesz országos vásár.** Zalavármegye alispánja tegnap táviratot küldött Nagykanizsa polgármesteri hivatalának, amelyben közli, hogy az országos vásárok megtartását február 15-ig egész Zalavármegye területére ismét megtiltotta.

— **Katonai kinevezés.** A belügyminiszter a budapesti államrendőrségi karhatalom tisztikarába Schuth Cézár 20. honvédezzredbeli századosi védőrszázadosná nevezte ki.

— **Előléptetés.** A Curgói takarékpénztár elnöke Dönes Albert cégjegyző-titkár ügyvezető igazgatóvá léptette elő.

— **A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesületében** a termel zsufolásig betöltő magánhivatalnokok előtti tartott előadást dr. Gärtner Antal, az egyesület ügyésze. Egy óránál tovább tartó szabadelőadásban ismertette a népkormány újabb intézkedéseit a magántisztviselők jogviszonyairól és munkajogi kérdéseiről. Az előadót zajos óvációban részeltették.

— **A Haladás kulturális egyesületében.** Österreicher József tartott vasárnap délután előadást az eugenika (fajnemelés) problémáiról. Úgyesen foglalt össze a tudományos kutatásoknak a természetes selectio tanából kiinduló amaz eredményeit, amelyeknek a gyakorlati életben való alkalmazásai egy jobb és tökéletesebb faj előállítását célozzák; majd azokat a preventív intézkedéseket sorolta fel, amelyeket a különböző államok törvényhozásai éppen a kutatások eredményeiként életbe léptettek. Kár, hogy a felolvasás technikája, különösen annak monoton hangja miatt az egybegyűlt közönség nem élvezhette kellőképp a különben értékes munkát.

— **Halálozás.** Weiszfeld Ignác kereskedő 42 éves korában meghalt f. hó 15-én délután 3 órakor temetik. Az elhunytban Weiszfeld Mór helybeli kereskedő a Weiszfeld és Fischer cég beltagja fivérének gyászolja.

— **Mi jár a mosónőknek.** Több oldalról jött tudakozódásra dr. Krátky István főjegyző, az ármegállapító bizottság elnöke közli, hogy a nehéz munkát végző nőknek, köztük természetesen a mosónőknek is 16 korona napi bér jár *ellátás nélkül*.

— **A Világ-mozgóban** ma és holnap bemutatásra kerül: **Harrison és Barrison** brutuszk bohózat 4 felvonásban. A főszerepeket Rátkai Gyárfás és Somogyi Nusi játsszák. Remek Corvin-film.

— **Délviasuti alkalmazottak ügyelmébe.** Ezuton utóljára felszólítjuk a Délviasut fűtőház szak- és segéd munkásait, hogy szövetkezeti igazolványukat a hatósági igazolvánnyal egyetemben, a fűtőháznál Péter Ferencnek, a forgalmi személyzet és egyéb vasuti alkalmazottak pedig Stüber Ernő forgalmi hivatalnoknak a forgalmi főnökségi irodában, legkésőbb f. hó 17-ig szolgáltatassák be, mert ellenesetben maguk lesznek a hibásak, ha lizztel ellátni nem tudjuk. *A szövetkezet igazgatósága*

— **Kabaré.** Nagy sikerrel folyt le vasárnap a műkedvelők kabaré-délutánja. A közönség zsufolásig megtöltötte a termet s lelkesen tapsolt a szereplők mindegyikének. A Dini és Dani című vígjátékból különösen kiemeljük Cseke Gizuskát, aki ügyes alakításával elragadtatta a közönséget. Özinte sikere volt Barabás Lajosnak is. Kercsmár Rózsika és Thury P. Z. táncos revüjükkel arattak nagy lelszést. Az egy felvonásos vígjátékból kiemelkedtek: Argent Annuska, Argent Vilmoska és Lengyel János Műsoronkívüli számával Hegedüs Lajos kabaréművész valóságga elragadtatta a közönséget. Szerepükben szépen megállták helyüket: Lengyel Annuska, Pum Erzsike, Müller Kálmán és Lengyel István. Nagy dicsőretet érdemelnek külön Thury P. Z. és Barabás Lajos mint rendezők.

— **Elfogtak két tolvajt.** Tamás József 20-as őrmester Vörösmarty-utca 50. sz. alatti lakásába tegnap délelőlt 10 órakor beállított egy ismeretlen katona. Tamásné piacon volt, az ura szolgálatban és csak a 6 éves kis gyerek volt odahaza. A katona elbeszélgetett a fiúcskával, azután kinyitotta a szekrényt és az abban levő 900 koronát magához vette. Azzel a kijelentéssel távozott, hogy majd délben visszajön — Tamásné, akinek kislia mesélte el a történeteket, egy ugyanazon házban lakóval, aki látta a katonát, a rendőrségre sietett, hogy megtegye a feljelentést. Miközben panaszát előadta, be-kísértek a rendőrségre egy katonát, akiben felismerték a tettest. Az állítólagos Böhm József ugyanis azalatt az idő alatt, míg Tamásné hazaért és a rendőrségre sietett, már egy másik házban is járt — de kevesebb eredménnyel. Dr. Pollák Ernő Nador-utcai lakásába is be-kopogtatott és nem találva senkit — a lakásban, besétált az ebédőbe és magára zárta az az ajtót. Mielőtt azonban munkához kezdhett volna, észrevették és rendőreért küldtek, aki be-kísérte a rendőrségre. Böhmöt, akinek lábszár-védőjében a Tamáséknál ellopott 900 koronát hiánytalanul megtalálták, őrizetbe vették. Ugyancsak tegnap fogták el Polgár József leszerelt katonát is, aki szombaton Horváth Lajosné Fő-ut 22. számú lakásából egy télikabátot lopott el. Társai, Flórián József közismert hamis kártyás megszökött. *A rendőrség felhívja a közönséget, hogy lakására fokozott mértékben ügyeljen és azt soha ne hagyja őrizetlenül.*

— **Adomány.** Kálmán Oszkár Bukarestből a Nemzeti Tanácshoz 200 koronát küldött a szegények közti szétosztás végett.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Értesítjük tagjainkat, hogy korpát és árpát, emig a készlet tart, azok is kaphatnak, kik nyent előre nem jegyezték. Utalványok naponként délelőlt válthatók. Felhívjuk továbbá azon tagokat, különösen a pacsai és nagykanizsai járásban lakókat, kik rúm illetményüket még át nem vették, jelentsék be igényüket legkésőbb f. év január végéig, mert ezen határidőn túl rúmot többé ki nem mérünk. A január havi cukorilletményt január hó 14-ik napjától kezdve adjuk és az leg-

később január hó végéig elviendő, mert ezen időn túl január havi jegyre cukrot senki sem kaphat. A cukorhoz tartályról mindenki gondoskodjék, mert csak nyers cukor kerül szétosztásra. *Az elnökség.*

— **Hétfőn és kedden** mutatja be az *Uránia* a Henequis világhírű vígjátékát filmen, a címe: „*A kis balettpatkány*” és még egy másik vígjátéki slágert a „*Váljunk el*” címűt.

## Olasz—délsláv háboru előtt.

### Jugoszlávia mozgósít.

**Laibach, jan 13.** A délsláv hadsereg teljes mozgósítására a napokban ki fogják adni a parancsot. A mozgósítás az első tíz évfolyamra fog kiterjedni.

**Fiume, jan. 13.** Az olaszok fegyveres ellenállásra készülnek a délslávoknak a legközelebbi napokban várt előnyomulásával szemben. Azonkívül Fiumébe várják az olasz fiotta nagy részét, amely vereség esetén biztosítja a visszavonulás lehetőségét.

## Rablógylkosság Erzsébetfalván.

### Megölte a mostohatestvérét.

**Budapest, január 13.** Timók Istráné erzsébetfalvai lakosnő ma délután megjelent a rendőrkapitányságon és elmondta, hogy amikor délben a gyárból hazament, 11 éves Anna nevű leányát vértcsában halva találta. Szekrénye fel volt törve és abból 150 korona készpénzt, 2 aranygyűrűt és sok fehérneműt elfűnt. A gyanu mostohafiára, Orbán Gábor 18 éves gyármunkásra esett, aki reggel otthon maradt testvérelével. Rendőrbíróság ment ki a helyszínre. Közben megérkezett Orbán, aki hosszús vallatás után bevallotta, hogy mialatt nővére a konyhában volt, felfeszítette a szekrényt. Mikor a leány a zajra bejött, attól való félelmében, hogy elárulja, fejét ragadott és addig ütötte, míg meg nem halt. Letartóztatták.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Ételmezési hivatal közleményei.

Hatósági ellátásban részesülők lisztjandróságukat egy tételben több hónapra, esetleg a folyó termés-év végéig, azaz **1919. július 15 ig átvehetik**, — amennyiben ezen igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és az átveendő liszt ellenértékét ugyanott előre lefizetik.

Az átveendő lisztmennyiségből

15% tészta liszt

25% főző liszt

60% kenyér liszt

Utóbbi 2/3 rész 75%-os kiörlésű buza-liszt és 1/3 rész 75%-os kiörlésű rozsliszt keveréke; ez a kenyérliszt megromlás veszélye nélkül hónapokig eltartható.

Az egyes lisztmennyiségbeni ára a következő:

tészta liszt kg-onként 3 kor. 30 fill.

főző liszt " 1 " 20 "

kenyér liszt " 1 " — "

Az igénybejelentés határideje **1919. jan. 15.** Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek. Az előjegyzett lisztmennyiségek a kereskedőknél 8 napon belül átveendőek.

## ÖNGYUJTÓ

többféle kivitelben, **tűzkő, cipőkrém fekete és sárga**, minden nagyságban és mennyiségben a **legolcsóbb árban** kapható:

## Schlesinger és Preisz

rövidáru nagykereskedésében

**Nagykanizsán.**



## Szigorítják a fegyverszünetet?

Genf, jan. 13. A párisi konferenciáról kizivárgott hírek szerint az esetben, ha Németországban a Spartakusok garázdálkodásai nem sikerül megzavarni, Foch tábornagy jelentése alapján szigorítani fogják a fegyverszüneti feltételeket. A Magyarországon esetleg teendő intézkedések dolgában Fochnak javaslatai Franchet d'Esperey tábornok szóbeli jelentésére támaszkodnyk.

## Harc a bolzevizmus ellen.

Hága, jan. 13. A cseh-szlovák sajtóiroda jelentti: Art a parancsnokot, aki a négyes-szövetség Oroszország elleni haderejét fogja vezetni, a békekonferencián fogják kinevezni. A közeli keleti hadműveletek aleplja Fiume lesz. A szövetséges csapatok megszállták Dobrudzsát.

## Mi van a hadikölcsönnel?

Budapesti munkatársunktól.

A mai zavaros viszonyokat egyes üzerek szeretnék a maguk részére kihasználni. Titokban azt hirtetik ezek az emberek ország-szerint, hogy rövidesen lebélyezzik a hadikölcsönöket és a hadikölcsönért kevesebbet fog visszatérteni az állam. Hallottam olyan esetekről is, hogy az ország egyes vidékein huzakoronáért adják el félrevezetett emberek az ilyen üzereknek a kötvényeiket. Budapesten a hivatalos létszámú kurzusa a 6 százalékos hadikölcsönkötvénynek 85 korona, az 5 és fél százalékosnak 80 korona. A tényleges árfolyam az előbbinél 71, az utóbbinál 70. Ez az árfolyam azonban nem reális és csak annak tudható be, hogy hadikölcsönökben nagy a kínálat és ennek következtében kicsiny a kereslet. A bizonytalan helyzet miatt az értékpapír vásárlók nem veszik a hadikölcsönöket, viszont azonban semmi ok sincs rá, hogy attól a közönség könnyelműn és saját megkárosításával megválják.

Beszéltem ma Beck Lajossal, az Osztrák-Magyar Bank kormánybiztosával, aki a következő kijelentést tette előttem ebben az ügyben:

Semmi ok nincs a kétségbeesésre. Különösen semmi ok sincs arra, hogy az emberek könnyelműen és olcsón eladják kötvényeiket. Az Osztrák-Magyar Bank bárkinék, aki hozzánk bejön és igazolni tudja, hogy eredetileg ő jegyezte azt a hadikölcsönt, amelyre lombard-kölcsönt kért, minden pillanatban a kötvény névértésének 75 százalékos erejéig folyósítja is a lombard-kölcsönt. A kölcsön után kevesebb kagiatot kell fizetni, mint amennyi a kötvény jövődelme. Mi csak a kötvények eredeti jegyzőinek adjuk meg a lombard-kölcsönt és ezt azért tesszük, mert ezzel az eljárással akarjuk lehetővé tenni az üzérkedést. Aki üzérkedik és aki spekulációból veszi a kötvényeket, az lombard-kölcsönt nem kaphat.

Semmi kifogásom nincs az ellen, ha ez a nyilatkozatom a Zala hasábjain megjelenik. Fel kell világosítani az embereket arról, hogy a hadikölcsön nem értéktelenedett el. Még mindig lényegesen nagyobb kölcsönt lehet nálunk kapni annál az összegnél, amelyet lelkellen üzerek igényel mostanában a kötvényekért. Közlötés nélkül, akármilyen nagy összegű hadikölcsön kötvényre nyújtunk kölcsönt, ha a kölcsönt késő beigazolja, hogy a kölcsönt ő jegyezte.

Beck Lajos kormánybiztosnak ez a nyilatkozata bizonyára véget vet Zalaműgyében is a hadikölcsönrel írtbu uszórának.

## Horvát világ a Muraközben.

Horvát papok agítálnak. — A nép nem érti őket. — A csáktornyai tanítóképzőt át kell hozni. — A muraközi hadsereg — Horvát újságban üzött népbolondítás.

A nagyhorvát agitáció minden erejével ráteküdt a Muraközre, amelynek békeszerető népe a jugoszláv politikai harcok központjába került Lesz e fogantatja az igazásnak, az más kérdés. A Muraköz népe azonban ma még teljesen hidegen áll a jugoszláv államokkal szemben.

Szavahihető szem- és füllanuk előadása alapján adjuk a muraközi állapotok képét az alábbiakban:

A horvátok elérkezettnek látják az időt arra, hogy a Muraköz népet előkészítsék a Horvátországhoz való csatlakozásra. E hónap elején kilenc horvát pap jelent meg Csáktornyaiban, hogy az egyes községekben a propagandát teljes erővel megindítsák. A csáktornyai nép azonban nem reagált az ágáló papok beszédeire, a frázisok közömbösen hagyták az embereket. Légrádra az átmentek a papok, itt azonban még kevesebb sikerrel jártak. A nép közbekijáratásokkal zavarta őket, hogy ne politizáljanak, menjenek haza, nem hallgatják meg, mert Krisztus se politizált.

Hogy az agitációnak semmi sikere, annak egyik fő oka az, hogy a muraközi meg sem érti az igazi horvátot. Ez a dialektus oly eltérő, hogy sem varasdi, sem zagrebi horvát agitátor sem boldogul. Maguk a muraköziek bevalóják, hogy az agitátorokat hiába hallgatják, fizedik szavukat sem értik.

A horvátok betiltották a magyarul és horvátul szerkesztett „Muraköz” című hetilapot s helyette a tisztán horvát nyelvű „Medjimsrke Novine” hetilap jelenik meg, amelynek felelős szerkesztője Géczl Kapisztrán csáktornyai Szent Ferenc rendi szerzetes, főszerkesztője pedig dr. Novák Iván volt perlaki ügyvéd, akinek a szombathelyi ügyvédi kamarával többször volt kalamitása. Novákot különben a horvátok a Muraköz kormánybiztosává is kinevezték.

A csáktornyai állami elemi és polgári iskolákban a tanítás nyelvének megmaradt a magyar, de be kellett vezetni a horvát nyelvet is kötelező tanítárgy alakjában heti 3 órában. Az állami tanítóképző intézet azonban nem működhetik, mert a horvátok laktanyának használják az épületet s látzik, hogy az intézetet meg akarják szüntetni. A növendékek a curgói áll. tanítóképzőben magánvizgát fognak tenni, hogy a tanévet el ne veszítsék. Ezzel kapcsolatban ismét szóvá kell tennünk azt a már fölvetett tervünket, hogy a kormány helyezze át a csáktornyai tanítóképzőt Nagykanizsára. A polgármester ugyan egy ízben kitérő választ kapott a kultuszminiszteről, de a mai viszonyok között a kormány nem térhetne ki a kérés teljesítése elől, sőt örömmel ragadná meg az alkalmat az intézet megmentésére. A város tehát legyen ismét lépés-képes.

A horvátok készülnek a közigazgatás átvételére is. Dénes Béla csáktornyai főjegyző mellett is ott van már a horvát utód, azonban Dénes még három hónapig köteles hivatalában maradni, míg utódja teljes tájékozódást nyer a hivatalban.

Igen kalandos vállalkozása a horvátoknak a „muraközi hadsereg” szervezése. Felhívják a lakosságot, hogy a 19—25 évesek jelentkezzenek a zászó alá. A felhívásnak azonban igen gyöngye lett az eredménye. Mirdössze 73

ember jelentkezett, de éppen a legkevésbé kívánatos elemek közül. Nem is bűszkék a horvátok erre a muraközi hadseregre! Széles 73 ember lakja most a tanítóképzőt és akadé-

lyozza meg a tanítást. A horvátok az agítáción minden eszközt felhasználják, hogy a muraközi hadseregbe jobb elemet kapjanak, hetilapjukban állandóan hirdelik, hogy ne féljenek nem az olaszok ellen skarlják őket vezetni. A muraközi ifjuság azonban nem vágyik egyéb babérokra sem, mert a Muraköz népe tudni sem akar sem horvát, sem szerb uralomról. Magyarországhoz akar tartozni, mint eddig, csak önrendelkezési jogra vágyik, hogy nyelvében élhessen és nemzeti egyéniségét érvényre juttathassa. Azt is írták már a „Medjimsrke Novine” hasábjain, hogy Ferenc Ferdinándot osztrákok és magyarok gyilkolták meg csak azért, hogy a szerbekre fogják és megtámadhassák őket. A Muraköz népe azonban ilyen zöldségekre nem is hederít.

Egész másképp viselkednek a szerbek, akik korrekli magatartást tanusítanak, a rendet komolyan fenntartják. Sajnos azonban, a szerb csapatok kivonulni készülnek Muraközből s éppen ezért akarják most a nagyhorvátok a muraközi ifjuságból megszervezni a „muraközi hadsereget”. A szerbek állítólag már a közlekedési idöben Zalaegerszeg és Szombathely megszállására indulnak. Zalaegerszeg megszállásáról mint befejezett dologról beszélnek ma, uk a szerb tisztok is. — A szerb valósággal mulatnak azon, hogy a horvátok muraközi megszállását a magyar kormány őrte. Maga Perko alezredes kijelentette, hogy egy puskalövélssel meg lehetett volna az inváziót akadályozni. Sajnos a kormány reghonnan sem kapott megbízható információt a közeledő horvát csapat jellegére és eredetére vonatkozólag. Így történetel meg, hogy invázió megelőzte a kormányt is abban a szándékában, hogy a perlaki szemkórházat Nagykanizsára áthelyezze és felszerelését megmentsse.

## HIREK.

### NAPTAR.

1919	Január	14	Kedd
<p>1919. évfolyam. Bódog vt. Prot. Bódog. Gör. kel. 1919. (Január 1.) Újév. Ist. Szombat 12 óra.</p> <p>10 nap két reggel 7 óra 30 perc kor, nyolcszáz délután 4 óra 31 perc kor. A hold két délután 2 óra 47 perc kor, nyolcszáz reggel 5 óra 28 perc kor.</p>			

— **Birosági kinevezések.** A magyar népköztársaság kormánya az igazságügy-miniszter előterjesztésére dr. Borody Dezso soproni törvényszéki jegyzőt a nagykanizsai államügyészeghez államügyészé nevezte ki. — A magyar igazságügyminiszter a nagykanizsai törvényszék területére vizsgálóbírói állandó helyettesül Podolay Jusztin nagykanizsai törvényszéki bírót nevezte ki.

— **Dr. Plessné Guth Mariska meghalt.** Döbbenetes hír érkezett néhány soros táviratban tegnáp Budapestről. Dr. Pless Gyuláné szül. Guth Mariska, Guth Árnold nagykanizsai kereskedő leánya pár napos gyöngékedés után tüdőgyulladásban elhalálozott. Plessné Guth Mariska férjével rokoni látóba a múlt héten, hétfőn Budapestre utazott. Viruló egészségben jókedvvel érkezett meg s napokig nyoma sem volt rajta semmi rosszul tételnek. A hét vége felé lett beteg, de állapota még akkor sem volt olyan, hogy katasztrófától lehetett volna tartania. A halálos betegség gyors lefolyásából tehát arra lehet következtetni, hogy spanyol-járvány ölte meg. Rövid ideig tartó betegsége-



# APRÓ HIRDETÉSEK

**Házmesteri állást keresek,** férjem hivatalozgái állást vállal. — Cim a kiadóhivatalban. 429

**Sándortól „Hóvirág” jeligére levél van** a kiadóhivatalban. 424

**„Három szegfű”-nek levele van** a kiadóhivatalban. 425

**Elvállalok harisnya stoppolást és fehérnemű javítást.** Özv. Karafiát Zsigmondné Király-utca 21. szám.

**Gépész Kovács** április 24-től alkalmazást nyerhet özv. Somogyi Gyuláné gazdaságában Palin. 417

**Erdőőri állást keres** 16 évi gyakorlattal és erdőőri szakvizsgával és jó szolgálati bizonyítványokkal rendelkező nős, családos ember. Cim a kiadóhivatalban. 419

**Jó karban levő butorok eladók.** — Cim a kiadóhivatalban. 415

**Egy 9—12 es fényképezőgép** teljes felszereléssel; azonkívül 1 darab feles hegedű, egy darab összehajtható vaságy és egy vas gyermekágy eladó. Cim a kiadóhivatalban. 416

**Mindenes leány** vagy bejáróné házi munkára felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban.

## Hirdetmény.

A vármegye területén az idén termelt burgonya, répa és tengeri egy része betakarítatlanul áll a földeken. Ha azonnal nem segítnék a bajokon, úgy pusztulásnak indul.

Hadügyminiszter 33483. eln. Mg. 919. számú rendeletére a légsürgősebb munkák elvégzésére munkásosztagok alakítottak, a jelenleg bevonulva levő legénységből és a most leszerelt két legfiatalabb évfolyam legénysége is ilyen munkásosztagokba való belépésre felhivatik.

**Munkadíj** minden munkanapért a munkaadó által 16 K és 4 K. katonai zsold. — **Összesen 20 K.** Élelmezés a munkaadó által adatik, elegendő kiadós és egészséges élelmezés, legalább háromszor hetenkint hus.

A bevonulva levő legénységből munkásosztagokat nem tudunk alakítani, mert a legénység a vármegye területén határvédelmi szolgálatot teljesít. Felhivatnak tehát a leszerelt 1899, 1900 évfolyamu katonák a munkásosztagba való belépésre annál is inkább, mert tudomásunk van arról, hogy közülük sokan belépniének munkásosztagokba, ahol mint polgári munkások lesznek beosztva.

Aki belépni ohajt, az jelentkezze a helybeli régi gimnáziumban, a katonai munkásotthon vezetőségénél és hozza magával a katonai okmányait.

Mindenkinek hazafiúi kötelessége az ország természet a közellátás biztosítására megmenteni, mert ha nem lesz élleme, úgy felbomlik a rend, amit az ellenségeink nem néznének tétlenül, hanem megszállnának bennünket — akkor vége a nép szabadságának.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Hadügyminiszter 33483/eln. Mg. 1918. számú rendelete, mely a járási főszoigabirói hivataloknál és a helybeli állomásparancsnokságnál betekinthező.

Magyar katonai állomásparancsnokság  
Nagykanizsa.

### Előre lássuk el magunkat SZŐLŐKÖTŐZŐ-PAPIRZSINEGGEL

A folytonos gyártási zavarok s a nyersanyag nehéz beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezonban lesz-e egyáltalán szőlőkötöző anyag. Azért ajánljuk kitűnő **Rafflapító** papirzsinegünke, kapható bármily nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra a

Papíráru gyári és Kereskedelmi R.-T.-nál.  
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6  
Sürgőnycim: Papirtextil. Telefon 83—63

5. vh. 919.

414

## Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó közhirre teszi, hogy a nagykanizsai járásbíróság PK. 4695/918. számú végzésével elrendelt Nagykanizsán elhalt Molnár József hagyatékában talált és a leltár 1—19. tétel száma alatt felvett cipész szerszámok és üzleti állványokból álló ingóságok folyó hó 20-án d. u. 4 óra kor Csengeri-ut 5. szám alatt a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni fog. Nagykanizsa, 1919. január 12.

Haán Gyula s. k.  
bir. végrehajtó.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálloda. Telefon 14

Január 14. és 15. Kedden és szerdán

X. magyar Arany-sorozat.

## Harrison és Barrison

Burleszk bohózat 4 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 óraker.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

## URANIA mozgóképpalota

Bosnyai-u. 4. Telefon 259

Január 13. és 14. Hétfőn és kedden

### A kis ballett patkány

vigjáték 4 felvonásban.

### Váljunk el!

vigjáték. — Mindkettőben a főszerepet  
Otti Osvalda játsza.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 óraker

Megbízásom van nagyobb tétel  
elsőrendű balatonmelléki  
uj- és ó-borokra,  
melyeket termelőktől vennék. Miért is a  
termelők küldjék be ajánlataikat hozzám a  
bor százalékanak megjelölésével.  
HOFFMANN GYULA, Csáktornya.

## Lapkihordót

felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

Dr. Pless Gyula, Guth Arnold és neje szül. Grünhut Aranka,  
Dr. Balázs Zsigmondné szül. Guth Józsa, Reiner Gézané szül. Guth  
Margit, Guth Károly úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében  
mélyseges fájdalommal jelentik, hogy

## Dr. Pless Gyuláné

sz. Guth Mariska

Budapesten, folyó évi január hó 13-án 25 éves korában, boldog házasságának 4-ik hónapjában, rövid szenvedés után elhunyt.

Budapesten folyó évi január hó 15-én fogjuk örök nyugalomra helyezni.

Nagykanizsa, 1918. január hó 13.

Csendes részvétet kérünk!

Özv. Weiszfeld Ignáczné szeletett Goldschmied Teréz neje,  
Pali és Jenő gyermekei és az összes rokonság nevében fájdalomtól  
megtört szívvél tudatják, hogy a legjobb, legszeretőbb férj, apa és rokon

## Weiszfeld Ignácz

a harcúterén szerzett súlyos betegség folytán 42 éves korában f. hó 12-én  
este 7 óraker elhunyt.

A megboldogult hült tetemeit f. hó 15-én d. u. 3 óraker fogjuk a  
helybeli izr. sirkert halottas házából örök nyugalomra helyezni.

Nagykanizsa, 1919. január 13.

Áldás és béke hamvaira!



Levelezési és kiadóhivatal:

**NAGYKANIZSA,**

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap kora reggel

# ZALA

**POLITIKAI NAPILAP**

**Előfizetési árak:**

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 60/-

Félévre „ 30/-

Negyedévre „ 15/-

Egy óra 5.-

Egyes szám ára 20 L

Szerkesztői és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 417.

Főszerkesztő:

**TÓTH ZOLTÁN**

Főmunkatárs és laptulajdonos:

**CSILLAG JENŐ**

Hirdetéseket, nyit-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Erdélyt bekebelezték Romániába

**A munkástanács ma dönt a válság ügyében. — Koalíciós kormány előtérben. — Máramarosszigetet megszállják — az ukránok.**

### Károlyi elnök tanácskozási.

Budapest, jan. 14. Károlyi elnök és Berinkei miniszterelnök ma is folytatták a válság megoldására irányuló kísérleteiket. A délelőtti ülésen a radikális párt két tagja jelent meg az elnöknel, akik után Zboray Miklóssal és Ugron Gáborral társulva Károlyi Dániel 11 órakor Károlyi Berthelm francia tábornokot fogadta, aki Schmith angol őrnagy kíséretében tegnap érkezett Szalonikiból. A meghívott politikusok az elnöknel történt kihallgatásuk után Berinkei miniszterelnökkel tanácskoztak. A kihallgatásokat ma is informatív jellegűek voltak.

### Károlyi a koalíciós kormány mellett.

Budapest, jan. 14. A kormányhoz közel álló helyről kapjuk a következő információt: A tegnapi minisztertanácsban Károlyi elnök megismertette a kabinet tagjaival az általa lefolytatott és a válság megoldására irányuló tárgyalások anyagát. Ezekből megállapítható, a köztársaság ideiglenes elnökének felfogása is a koalíciós kormány megalakítása felé hajlik, mert a tiszta polgári kormány nem oldaná meg a válságot, a tiszta szocialista kormány ellen súlyos aggályok merültek fel. Egyetlen kivezető út a válságból a koalíciós kormány megalakítása és ez a szocialista miniszterek felfogásával is meg egyezik. Kérdés azonban, hogy a munkástanácsa honorálni fogja-e a szocialista miniszterek érvelését. A válság megoldása tehát ismét visszakerült a munkástanács elé és ott fog eldőlni a kabinet sorsa.

### Kikből állana a koalíciós kormány.

Budapest, jan. 14. A kabinet polgári tagjai megállapodtak egy a válságot megoldó tervben, amelyet a szocialista miniszterek is magukévá tettek és amely holnap a munkástanács elé kerül. E terv szerint a kormány Berinkei miniszterelnöksége alatt alakulna; a szocialistáknak átengednék a hadügyminiszteri tárcát, — amelyet Böhm Vilmosmal kell átengedni be, — valamint a szétválasztott kultuszminiszteri tárcának közoktatásügyi részét és a köznevelési tárcát is. Közoktatásügyi miniszter Kunfi Zsigmond lenne, míg népjóléti miniszterre az ugyancsak szocialista Peyer Károlyt neveznék ki. Nagy Vincze megtartaná a belügyi tárcát, de rendszeresen mellé egy második államtitkari állást is, amelyet szintén szocialistával töltenének be. Garami

megmaradna kereskedelmiügyi miniszter. **Ha a munkástanács a megoldási módot nem fogadja el, akkor a kabinet tisztán a szocialdemokrata pártból fog megalakulni.**

### Erdélyt hivatalosan bekebelezték Romániába

Bukarest, jan. 14. A román hivatalos lap mai száma közli az Erdélynek Romániába való bekebelezésére vonatkozó proklamációt. A kormányban egyelőre tárcánélküli miniszterek képviselik Erdélyt. A bukaresti lapok örömmel üdvözik a törvényt, amely Erdélyt immár hivatalosan is Romániába bekebelezi. Azt írják, hogy Magyarország nem semleges állam, ahogyan Károlyi mondja, hanem legyőzött ország, amelynek lakosainak kell büncsele.

### Az ukránok is megszállók.

Máramarossziget, jan. 14. A Körösmezőnél Magyarországra benyomult ukrán csapatok megszállták Rahót. Az ukránokat sem az antant, sem az ukrán kormány nem hívta fel a megszállásra. Így csak rablásiszándék vezethet őket. Hírszerint Nagyárolyból román csapatok indultak az ukránok ellen.

### Az ukránok megszállják Máramarosszigetet.

Máramarossziget, jan. 14. Az ukránok a Visó völgyében előnyomulva Máramarosszigetet 20 kilométernyire megközelítették. A két hadosztályos (1500 ember) uszánok Körösmező felől nyomul előre és holnap, szerdán megszállja a várost. Nagybánya felől gyors menetelésben románok jönnek Máramarossziget felé ágyúkkal, gépfegyverekkel és lovassággal, akik ugyancsak igényt tartanak Máramarossziget megszállására. Minthogy ukrán részről kijelentették, hogy Máramarosszigetet való igényüknek fegyveresen is érvenyt szereznek, nem lehetetlen, hogy a románok és rutének közt a legközelebbi napokban véres harcok fognak lefolyni Máramarosszigetért. Zombori Emil kormánybiztos jelentést tett a hejzetről a kormánynak és azt az utasítást kapta, hogy a vérontás elkerülése végett a várost katonailag őrítse ki. Ideérkezett: jelentések szerint Strij felől is előnyomulnak az ukránok és meg akarják szállni egész Beregmegyét Beregszászsal együtt.

### A cseh-délszláv korridor.

Zürich, jan. 14. A Neue Züricher Zeitung prágai munkatársa jelenti: A csehek a békekonferenciára először a követelések lépnek, hogy a Duna és a Dráva közt korri-

dort létesítsenek és így a cseh-szlovák állam és Jugoszlávia közt közvetlen határt teremtsenek. Az államuk közvetlen terület szélessége 100 kilométer, hosszúsága pedig 200 kilométer, amelyet Magyarország területéből akarnak kihalítani. Sopron és Mosonmegye a cseh-szlovák köztársasághoz, Vas- és Zalamegye pedig a délszláv államhoz kerülne. A magyar és német kisebbség (7) jogait gazdasági tekintetben biztosították.

### A csehek bejelentették, hogy megszállják Miskolcot.

Budapest, jan. 14. Miskolcra jelentik: A megszálló sereg parancsnoka értesítette Borsodmegye alispánját, hogy a cseh csapatok legközelebb megszállják Miskolcot, Diósgyőr vasvári, Abaujszántót és Sátoralfajhelyet is. Az ungvári megyei hatóságok Csapra költöztek át. Miskolc megszállása szombatra várható. A városban tartózkodó katonai alakulatok Tápiószőlőre költöztek át. Rimaszombatot tegnap 800 főnyi cseh csapat megszállotta.

## Békekonferencia.

**Az antant gondoskodik ellátásukról. — Németországot is megfosztják kereskedelmi hajóitól.**

Páris, jan. 14. (Havas.) Délelőtt a szövetségesek legfőbb hadi tanácsa ülést tartott, hogy megállapítsa a Németországgal szemben támasztandó új feltételeket. A tanácskozás után Foch marsall Trierbe utazott, ahol 15 óra tárgyal a fegyverszüneti bizottsággal.

Páris, jan. 14. (Havas.) A legfőbb haditanács elhatározta, hogy Németországot és a vele határos cseh-szlovák, lengyel, jugoszláv, magyar és román államok élelemmel való ellátásáról gondoskodik. A szövetségesek Németországgal szemben azt a követelést fogják támasztani, hogy szolgáltatassa ki minden kereskedelmi hajóját, hogy a buvárhajóharc által megsemmisített hajóteret rekompenzállják. Garanciákat követelnek a német birodalmi bank aranyállományának Berlinen kívül való elhelyezése tekintetében — bolszevista vállalkozás miatti aggodalom folytán. A bolszeviek ellen indítandó hadművelet ügyében a tárgyalást elhalasztották. Foch távozása után a békekonferencia lefolyásának módjáról folyt a vita. Azt a határozatot hozták, hogy Franciaországot, Angliát, Amerikát, Oroszországot és Japánt 5-5 delegátus, Belgiumot, Szerbiát, Görögországot, a lengyel és cseh-szlovák államokat, valamint Romániát 2-2 delegátus, — Portugáliát és azokat az államokat pedig, amelyek csak a diplomáciát viszoval szakkifejezések meg a központiakkal, 1-1 delegátus fogja képviselni a békekonferencián. Kanada, Ausztrália, Dél-Afrika és Új-Zéland 1-1 delegátussal képviselik magukat a békekonferencián.



## Olaszok az erőszakos béke ellen

Lugano, jan. 14. Az *Epoca* jelenti P.-riából: Orlando két óra hosszat tárgyalt Wilsonnal. E tanácskozáson Sonnino külügyminiszter nem vett részt, ami római politikai körökben nagy feltűnést keltett. Amióta Wilson Olaszországban járt, azóta az erőszakos béke ellen irányuló mozgalom nagyon megerősödött, nemkülönben az a követelés is, hogy a népek ligájának elje győzedelmeskedjék.

## Harc a bolsevizmus ellen.

### Az antant hadjárata készült Oroszország ellen.

Genf, jan. 14. A párisi *Temps* szerint az antant hadjárata tényleg aznap kezdődött a kérdéssel is foglalkoztak, hogy Lengyelországban katonai beavatkozással ellenük a bolsavikklekkal szemben. Az Egyesült Államok képviselője kijelentette, hogy Amerika hajlandó a bolsevikiek ellen két hadosztályt Lengyelországba küldeni. Franciaország már meg is kezdte a hadjárat előkészítését. Az *Echo de Paris* jelentése szerint a hadvezetés rendelkezésére 12-én elzárták a francia keleti vasutat és újabb általános tilalmat bocsátottak ki a katonai mozdulatok tiltakoztatása érdekében.

### Fegyverszüneti szerződés — a bolsevikiek ellen.

Amsterdam, jan. 14. Foch marsal tudatta Erzberger államtitkárral, hogy az antant lénytelen lesz megváltoztatni a fegyverszüneti szerződést, miután a németek nem szállították be a kikötött számú lokomotívot és vasúti kocsit. Új szerződést fognak kötni, amelynek legfontosabb részei a német bolsevizmus ellen irányulnak.

### A német kormány védekezik a bolsevizmus ellen.

Berlin, jan. 14. A német kormány kiáltványt bocsátott ki, amely a spartakusok leverése után a keletről fenyegető veszélyre hívja fel a nemzet figyelmét: most már keleten kell nyugalmat teremteni és a német határt a bolsevizmus ellen megvédeni. Keletporoszországi jelentések szerint Németország határai felé nagy bolsevik orosz csapatok közelednek; a német nép a határmenti vidékekről tömegesen menekül a birodalom belseje felé.

Berlin, jan. 14. A német kormány elfogató parancsot adt ki Liebknecht, Ledebour, Luxemburg Róza, Eichorn volt rendőrfőnök és Mayer Ernő a „Röthe Fahne” szerkesztője ellen. Luxemburg Róza hugit és Levin bolsevik vezért letartóztatták.

### Mindenburg — a keleti védősereg parancsnoka.

Berlin, jan. 14. Mindenburg legközelebb át fogja venni a keleti védősereg parancsnokságát. Ez a védősereg van hivatva Németország határait az orosz bolsevikiek behatolása ellen megvédeni.

## HIREK.

### NAPTAR.

129	Rév. kuth. Pál remeth. Prof. Dr. János. Cor. kel. 1919. (Január 2.) Szilveszter. Yer. Szombat 14.
Január 15	A nap kel. reggel 7 óra 46. perccor, délután 4 óra 32. perccor.
Szerda	A nap kel. délután 3 óra 55. perccor, nyugat. reggel 6 óra 44. perccor.

## Ne féljse senki

a pénzét, mert devalváció nem lesz, csak megadóztatás, amelyet valószínűleg mindenki szívesen vállal az ország főtartása érdekében. A földjét se féljse senki, mert még a hitbizományokból, főpapi javakból is meghagynak annyit, amiből a nagy urak nagyon ti-zességesen megélhetnek. A bolsevistáktól se féljünk Velük elbánik a szervezett munkásság és a józan magyar nép. Ne lássuk az ország jövő d'j'it se olyan zivárnak, reménytelennek Európának szűsége van ránk. A végleges kibontakozás után talán kisebb lesz az ország, de bizonyára boldogabb. Ez érdeke lesz az antantnak is. Olyan kicik azonban semmi esetre se leszünk, mintahogy a csehek, románok tervezik. A nagy német barátság egyelőre a földkerekség leginkább magára hagyott nációjává tért bennünket. De leszünk mi még képesak is. Hiszen a székely máris puholóznak, hogy hajlandók volnának a Jugoszláviával párszónáluniora lépni, amely esetben ők területi integritásunkat is többé kevésbé biztosítani tudnák. A Bánát, Bácska, Baranya mindenesetre a miénk maradna. S ezenkívül kiünnö kereskedelmi kapcsolat a Balkánra és az Adriára. Nem utolsó ajándék, de nem kell rögtön két kézzel kinyitni utána. Szövetségesnek szívesen látnának majd bennünket a románok, csehek, lengyelek, ukránok, osztrákok, sőt talán az olaszok is. Legyünk egyszerű diplomaták. Ezer esztendő alatt annyi elhamarkodott dolgot csináltunk, annyi rossz fizetelt költöttünk, hogy ránk fér egyszer egy kis óvatosság és egy kis jobb ízlés is. Egyelőre a legfőbb, hogy a reményt ne adjuk föl.

A Zalamegyei kormánybiztosság körül. Tudvalevő, hogy a nagykanizsai Munkástanács néhány nappal ezelőttben kérte a kormányt, hogy Zalamegye részére Nagykanizsa székhellyel kormánybiztost nevezzen ki, mert különben a Munkástanács veszi kezébe Zalában a hatalmat. A tóviratra tegnap a belügyminiszter a következő sürgőnyel válaszolt:

### Munkástanács

#### Nagykanizsa.

Zalamegyébe néhány napon belül a régi rendszerrel semmi közösségben nem álló erélyes kormánybiztost fogunk kinevezni. — Kérem rövid időre türelmüket, a kinevezés után pedig az új kormánybiztos támogatását.

#### Belügyminiszter.

Igy hát a kormánybiztos néhány nap múlva itt lesz. Nem lehetetlen, hogy rövidesen az egész vármegyei apparátus s az állami hivatalok is átköltöznek Egerszegről, amelynek megszállása szinte bizonyos.

— Kik kapnak munkanélküli segélyt. A munkügyi-kormánybiztos javaslatára a minisztertanács rendeletileg szabályozta a munkanélküliek segélyezésének módját. A rendelet amely már Nagykanizsára is megérkezett — azoknak, akik önhibájukon kívül, a termelés pangásának következtében munkanélküli állanak, megfelelő és elegendő segélyt juttat, de ugyancsak intézkedik arról is, hogy a munka-

kerdők, a dolgozni nem akarók ne használhassák ki az állam szociális irányú intézkedését. A rendelet értelmében a szakmunkások 15 korona, a napszámosok 10 korona feletlen napi segélyt kapnának. A rendelet a folyósítás időpontját nem határozta meg, mégis már jóelőre olyan nagy volt az érdeklődés, hogy ebből az állam horribilis anyagi megterhelése lehetett előrelátni. A szakmunkások között főnyelg sokan vannak olyanok, akik önhibájukon kívül nyersanyaghiány, vagy egyéb természetli zavarok miatt a legjobb akarat mellett sem juthatnak munkához, azonban a napszámosok részére tömegtelen munkalehetőség kínálkozik. Az ősi munkát sok helyen még mindig nem tudták befejezni, a mezőzőn több had a cukorrépa és a beszédetlen-burgonyával tömegtelen érték pusztul el. A városokban a legszükségesebb munkákat nem tudják elvégezni. S mindezt csak azért nem, mert nincs munkás, nincs napszámos. A minisztérium egyelőbbi intézkedése az országban uralkodó általános napszámos hiányra való tekintettel a napszámosoknak megállapított segély folyósítását az egész országban megállította. A minisztérium továbbá fenntartotta magának a jogot, hogy az olyan szakmunkásainak, amely szakmában a munkügyi-kormánybiztos munkahitányt tapasztal, a segélyfizetést bármikor megszüntethesse. Azok a szakmunkások, akik önhibájukon kívül munkanélküli vannak, egy később megállapítandó időben a hatóság munkaközvetítő hivatalban tartoznak jelentkezni. A munkaközvetítő hivatal a kérelem jogosultságát vizsgálat tárgyává teszi, vagyis megállapítja, hogy a jelentkező tényleg munkanélküli áll-e és hogy tényleg saját hibájukon kívül okból nem kaphat-e munkát. Amennyiben a munkaközvetítő a jelentkezőt nem tudja munkával ellátni, igazolványt állít ki, amelynek alapján a szakszervezetek a segélyt folyósítják. A segélyben részesülő munkanélküliek igazolványukkal kötelesek naponta a munkaközvetítő hivatalban jelentkezni, amely helyen munkalehetőség van, a további segély fizetését beszűnteti. A segélyeket naponta fizetik ki s aki a jelentkezést elmulasztja, az arra napra járó segélyt nem kaphatja meg. A munkaközvetítő hivatal közegei a rendőrség segítségével ellenőrzik, hogy a segélyben részesülők tényleg nem dolgoznak-e, nehogy felkülszerűen elbűberek az államkincstárt ilyen módon jóindítsák meg. A jelentkezőknek idejelt a munkaközvetítő falragaszok útján fogja az érdekeltekkel közölni.

— A keszthelyi keresztényszocialisták beléptek a szociáldemokrata pártba. A keszthelyi keresztényszocialisták párti helyiségében tegnapi délután nagyszabású gyűlés volt, amelyen Snell József nagykanizsai párttitkár ismertette a szociáldemokrácia lényegét és célját. Az előadás után a keszthelyi keresztényszocialisták vagyunkkal együtt testületileg beléptek a szociáldemokrata pártba. Másnap délelőtt husz környékbeli község bevonásával népgyűlést tartott a szociáldemokrata párt, amelyen nyolcezernél többen jelentek meg. A népgyűlés határozatilag kimondotta, hogy a községek is a szociáldemokrata pártba csatlakoznak, mert csak ez tudja megvédeni a forradalom vívmányait és csak ez tudja eredményesen felvenni a harcot a bolsevizmussal.

Jótlékonyság. Az izr. elemi iskola meztelenség tanulóinak adakoztak: Berény Zsuzsi 4. o. és Berény Magda 2. b. „Tanácskiosztás megváltás” címen 5—5 K-át. Ötvös Margit 1. o. 12 K-át, Gondos Olga 4. o. 3 K-át.

## Házat veszek

kerttel. A ház legalább három szobából álljon.

Ajánlat a kiadóba juttatandó.



**Elhalasztják az esküdtszéki tárgyalásokat.** Az igazságügyminiszter rendelete az esküdtszéki tárgyalások idejét február havát állapította meg. A nagykanizsai törvényszéken az ügy vár esküdtszéki tárgyalásra. Az ügyek közül három muraközi, amelyeknek tárgyalása a Muraköz jelenlegi helyzetére való tekintettel óriási nehézségekbe ütközik. Kérdést intéztünk ez ügyben Dr. Kenedy Imre táblabíróhoz, a nagykanizsai törvényszék elnökéhez, aki az esküdtszéki tárgyalásról a következőket mondta munkatársunknak:

— Az esküdtszéki tárgyalások idejét az igazságügyminiszter február hónapban állapította meg. Nagykanizsán azonban a tárgyalások megtartása részben teljesen lehetetlen, részben igen nagy nehézségbe ütközik. A Muraköz közjogi helyzetének rendezetlensége a legnagyobb nehézség, hiszen még azt sem tudjuk, hogy milyen magatartást tanúsítsa a szerb megszálló csapatok parancsnoka. A vádlottak nagyobb része muraközi és az esküdtek között is sok az ottani lakos. Nagy akadály továbbá a vonatközlekedés bizonytalansága is. Mi tehát azt a felterjesztést intéztük az igazságügyminiszterhez, hogy a nagykanizsai esküdtszéki tárgyalásokat halassza el júniusra. Ezzel az intézkedéssel jogsérelmet senkit nem érne, hiszen a vádlottak, köztük a récei kasznár és tisztartó gyilkosai is — a forradalom óta szabadlábon vannak. Csupán egy készhelyi háztartási alkalmazotti van őrizet alatt, aki gazdáját megverte és kirabolta. Ezek a bűntettei is előreláthatólag olyan nagy lesz, hogy semmi hátrány nem fogja érni, ha júniusig vizsgálati fogságban marad. — Az igazságügyminiszter döntéséről a közönséget értesíteni fogjuk.

— **Nemzetközi lesz a Délivásut.** A monarchia szétomlása nehéz helyzetbe sodorta a Délivásut, amelynek vonalait most a magyar, német-osztrák, jugoszláv és olasz impérium alatt levő területeken vannak. Az igazgatás és a tarifapolitika egységesítése érdekében dr. Fall, a Délivásut igazgatója Svájcba utazott, hogy a Délivásut francia érdekeltségével a nemzetközivé tétel kérdéséről tárgyaljon.

— **A lakáskérdés.** Tudvalevő, hogy mindenki, aki lakást akar felvenni, vagy új lakásba költözik, erről köteles jelentést tenni a lakáshivatalnak. A lakáshivatal megállapítja, vajon az illető egyénnek tényleg szüksége van-e a kérdéses lakásra, illetve, hogy a lakásváltoztatás indokolt-e? A lakáshivatal engedélye nélkül a rendelet értelmében — senki nem költözhetik új lakásba. — A lakáshivatal azt tapasztalja, hogy a közönség a bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, habár annak nem teljesítését a rendelet kihágásnak minősíti. Így a lakáshivatalnak nincsen áttekinthető kepe a rendelkezésre álló lakásokról és a jogos igényeket nem tudja kielégíteni. A közönségnek ez az indolenciája az a oka nagymérvű lakászsorának is, mert sokan óriási összegeket ajánlanak fel, csak hogy régi lakásukat kényelmesebbel cserélhessék fel. — Beavatott helyről arról értesítenek beünket, hogy a lakáshivatal a mulasztók ellen erőyes intézkedéseket szándékozik életbeléptetni. Az élelmezési hivatal a jövőben sz új lakók élelmezési jegyeit csak az esetben fogja kiadni, ha felmutatják a lakáshivatal engedélyét, amely az új lakás elfoglalását megengedi. — A lakáshivatal reméli, hogy ez az intézkedés sokat segít az eddigi tarthatatlan állapotokon.

— **Játék-kártyák.** Piatnik-féle gyártmány, minden játékhoz kaphatók Fischel Fülöp Fia cégnél Nagykanizsán.

— **A szerbek Muraközben.** A Zala tegnapi száma megírta, hogy a szerbek a legközelebbi napokban kivonulnak Muraközből. A hirt Muraköz magyarsága őszinte sajnálattal fogadta. A szerbek rövid ottartózkodásuk alatt vaskézrel állították helyre a rendet s tapintatos intézkedéseikkel igét szimpatikusá tették magukat. Különösen jó hatást tett, hogy a rendezőket, bármilyen nemzetiségűek voltak, — megfélemték, Csáktornyról egy garázd horvát parasztot kényszermunkára vittek csak azért mert a kocsmában szándékosan összetört egy poharat s a kárt nem akarta megtéríteni. A munkanélküliségen is radikálisan segítettek. Aki nem dolgozik, azt egyszerűen elszállítják Szerbiába, ahol a német dúlás óta van munka e'ég. Muraköz rendszerelő n'pe valóban sokat köszönhet a szerbeknek.

— **A hatóságok figyelmébe.** Több községből jelentik, hogy a nagykanizsai járásban és a megye többi részén ismét seregszámra járnak az ügynökök, akik különösen a babra vetik rá magukat. A bab maximális ára különként egy korona, de az ügynökök három-négy koronát fizetnek érte. Kérjük a vidéki hatóságokat, Nemzeti Tanácsokat és pártszervezeteket, akadályozzák meg a hiénák garázdálkodását, mert különben sohasé lesz vége az áruuzorának.

— **A Világ nagymozgójában** ma szerdán Wagner Richárd remek 5 felvonásos operája, **A bolygó hollandi** kerül bemutatásra, melynek főszerepet elsőrangú művészek játszzák. — Előadások pontban 5 és 7 órakor kezdődnek.

— **Leszerelik a megszállott területeken rekedt katonáinkat.** A hadügyminiszter tegnapi rendelete adta ki, amely szerint az összes 1896—1900—évi fegyverhez tartozó, a megszállott területeken illetékes és tartózkodó katonákat le kell szerelni. Amennyiben ez a pótlásoknál, vagy más katonai hatóságoknál nem történhetik meg, a közigazgatási hatóságoknál hajtandó végre.

— **Koszorupótló adományok.** Dr. Neumann Ede főrabbi iránti kegyeletből, a nevére létesítendő alapítványra, koszorupótló címen folytatólag adományoztak: (II. közlemény.) Breuer Izidor és neje 200 K, Löwenstein Emil és neje 100 K, Heltai József és neje 50 K, Reichenfeld Ede és neje 30 K, Müller Mor és neje 60 K, dr. Rothschild-Jakab és neje 50 K, Práger Ferenc és neje 100 K, Löwe Adolf és neje 100 K, Strém Károly és neje 50 K, Kohn Márkus 30 K, Steiner Zsigmond 100 K, Wolff Lipót és neje Bánfa 50 K, özv. Szukits Zsigmondné 50 K, Lázár Soma és neje 50 K, Elek Ernő és Géza 600 K, Eben-spanger Leó 100 K, Adám Róbert és neje 30 K, Péter Hugó és neje 20 K, Grünfeld Miksa és neje 50 K, Tomachoni város jótékonyági egyesület 100 K, Mándlovits József 20 K, Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör 100 K, Kaufmann Mór és neje 20 K, Schwarzenberg Ignácné 30 K, Pallós Zsigmond és neje 30 K, Maschankzer Ignác és neje 30 K, Pálfi Sándor és neje 25 K, Philipp Lipót és neje 25 K, báró Gutmann Vilmos 500 K, Grünhut Alfréd és neje 50 K, dr. Kahán Imre és neje 50 K. — A koszorupótló adománykönyv a hitközségi irodában van kitéve, ahol további adományozások bejegyezhetők, vagy telefon útján — 34 szám — bejelenthetők. *Izr. hitközség.*

— **A magyar színművészet színe-java** játszik abban a remek filmdrámában, melynek címe „Küzdelem a létért” s amelyet ma és holnap mutat be az Uránia. A dráma Daudet Alfonz fehérvégye után készült és főszerepeit Lóth Ilus, Góth Annie játszzák.

**ELADÓ** 2 ló, 1 szamar, 4 töltő ló-kapa, 2 könnyű szekér, 10—20 métermázsas burgondi, 4—5 métermázsas széna, továbbá **kiadó két butorozott szoba** mellék-helyiségekkel és veteményes kerttel ugyanott. Tudakozódások Sikátor-utca 7. sz. vasárnap 3—5 óráig.

## Megszűnik a blokád.

Genf, jan. 14. A *Newyork Herald* jelent: A szövetségesek már elhatározták, hogy a blokád a volt központi hatalmakkal szemben nem fogják tovább fenntartani. Ez nem jelenti a blokád azonnali megszüntetését. Ha a tárgyalások kedvezőek lesznek, egy hónap múlva számíthatunk arra, hogy a német hajók kiluthatnak a kikötőkből. Az osztrák-magyar hajóhadra a blokád megszüntetésének kevés jelentősége lesz, mert az osztrák-magyar hajókat az olasz kormány teljesen lefoglalta saját szállítási számára.

## EGYESÜLETI-ÉLET.

### Meghívó.

A nagykanizsai vendéglősök, kávéosok, mézárósok és pincérek segélyző és elhelyező egylete e hó 23-án (csütörtök) d. u. 3 órakor a Központi Szálló Éttermében rendez évi közgyűlést tart, melyre minden tagot ezennel meghív az elnökség. Tárty: 1. Elnöki jelentés a lefolyt évekről. 2. Az 1915, 16, 17 és 18. évi zárszámadásokra vonatkozó számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 3. Az 1919. évre szóló költség előirányzása. 4. Aditványok. 5. Választások. Együttal tudomásra adjuk az összes kartársaknak, kik katonai szolgálat teljesítéséről visszajöttek, az 1915 évi rendes közgyűlés határozata folytán teljes jogukban visszalépnek, tehát a közgyűlésen ugy szóltási, mint szavazati joggal bírnak, miért megjelenésük okvetlen szükséges.

**A Magántisztviselők Országos Szövetségének nagykanizsai csoportja** ezúton is felhívja mindazon kartársakat és kartársnőket, akik az állásnélküli segélyre való igényüket bejelentették, illetve akik még bejelenteni akarják, hogy okvetlenül jelentkezzenek az egyesület titkárságánál (Csinó földszint), ellenkező esetben a segély folyósíthatása akadályokba ütközik. Hivatalos órák d. e. 9—12, d. u. 2—5 óra között. A választmány.

„**A Szociális Ipargazdasági Párt**” minden szerdán este fél 8 órakor összejövetelt tart az Ipartestület társalgójában, melyre az érdeklődő iparosokat szívesen látja az Elnökség.

**A Magyarországi Közalkalmazottak Szövetségének nagykanizsai „Helyi Egyesülete”** e hó 16-án (csütörtökön) délután 6 órakor a Munkás Otthon helyiségében (Fiume kávéház) **közgyűlést** tart. Felkéreinek az összes állami és közalkalmazottak, azok is, kik a Közalkalmazottak Szövetségébe belépésüket eddig még nem jelentették be, hogy ezen közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek. — Az elnökség.

**Magyar Véderő Országos Egyesület** nagykanizsai alcsoportja folyó hó 16-án délelőtti 9 órakor a honvédlaktanya tisztai értekezlet termében rendkívüli közgyűlést tart.

**A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.**

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, érmekeket, régi pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.



## APRÓ HIRDETÉSEK

Egy ház nagy kerttel eladó. Bővebbet Horváth Boldizsár Teleki-u. 78. 434

Két tanuló vagy tanuló leány jó fizetéssel felvétetik Fürst József áruházában.

Erdőőri állást keres 16 évi gyakorlattal és erdőőri szakvizsgával és jó szolgálati bizonyítványokkal rendelkező nő, családossal. Cím a kiadóhivatalban. 419

Gépész kovács április 24-től alkalmazást nyerhet özv. Somogyi Gyuláné gazdaságában Palán. 417

Egy jó kovácsmester és ugyanígy kertész rögtön alkalmazást nyer. Stromszky Ernő, Becsehely Zalamegye. 436

Eladó egy cseplőgép és motor, egy fedeles könnyű kocsi és egy fedeles könnyű homokfutó. Bővebbet Batthyány-u. 10. szám alatt. 400

Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányától.

116/Ksg. 1919. szám.

### Hirdetmény.

Figyelmeztetem a szerbek által megszállott területekre utazó közönséget, hogy a megszállott területekre való utazáshoz csakis a hatósági orvosok által kiállított s-általam láttamozott orvosi bizonyítványok érvényesek.

Ezeket a bizonyítványokat Dr. Rác Kálmán, Dr. Goda Lipót és Dr. Fodor Aladár városi t. orvosok az utazó közönség részére díjtalanul állítják ki.

Nagykanizsa, 1919. január 14.

Kiss Lajos  
rendőrkapitány.

(35)

### Hirdetmény.

A vármegye területén az idén termelt burgonya, répa és tengeri egy része betakarítatlanul áll a földeken. Ha azonnal nem segítnék a bajokon, úgy pusztulásnak indul.

Hadügyminiszter 33483. éln. Mg. 919. számú rendeletére a legsürgősebb munkák elvégzésére munkásosztagok alakíttatnak a jelentősen bevonulva levő légénységből és a most leszerelt két legfiatalabb évfolyam tagénysége is ilyen munkásosztagokba való belépésre felhívatik.

Munkadíj minden munkanapért a munkaadó által 10 K és 4 K katonai zsold. Összesen 20 K. Élelmezés a munkaadó által adatik, elegendő kiadós és egészséges élelmezés, legalább háromszor hetenkint hús.

A bevonulva levő légénységből munkásosztagokat nem tudunk alakítani, mert a légénység a vármegye területén határvédelmi szolgálatot teljesít. Felhívtnak tehát a leszerelt 1899, 1900 évfolyamu katonák a munkásosztagba való belépésre annál is inkább, mert tudomásunk van arról, hogy közülük sokan belépnének munkásosztagokba, ahol mint polgári munkások lesznek beosztva.

Aki belépni óhajt, az jelentkezék a helybeli régi gimnáziumban, a katonai munkásosztágon vezetésénél és hozza magával a katonai ókmányait.

Mindenkinek hazafiúi kötelessége az ország természetét a közellátás biztosítására megmenteni, mert ha nem lesz élelme, úgy felbomlik a rend, amit az ellenségeink nem néznének tetlenül, hanem megszállnának bennünket — akkor vége a nép szabadságának.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Hadügyminiszter 33483/éln. Mg. 1918. számú rendelete, mely a járási főszolgabírói hivataloknál és a helybeli állomásparancsnokságban kétértelmű.

Magyar katonai állomásparancsnokság  
Nagykanizsa

## URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 280

Szerda, csütörtök Január 15. és 16.

Daudot Alfons hírneves regénye után

Lóth Illa és Góth Annie felléptével

### Küzdelem a létért

magyar műfilm, társadalmi drama 4 felv.

### És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker.

Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 óraker

### Megbízásom van nagyobb tétel elsőrendű balatonmelléki uj- és ó-borokra,

melyeket termelőktől vennek. Miért is a termelők küldjék be ajánlataikat hozzám a bor szálalékának megjelölésével.

HOFFMANN GYULA, Csáktornya.

### Aki házat, szállót

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

### ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatti

### ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen eladásra és vételre előjegyezve

## VILÁG nagy mozgószínház

Szervus Szállóba. Telefon 74

Január 15 én, szerdán

Guðo Schutzendorf felléptével

### A bolygó hollandi

Wagner Richard operája öt felvonással

### Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker.

Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 óraker.

## Lapkihordót felvesz a „ZALA” kiadóhivatala.

### VISZKETEG,

rüh, sömör, ótyar, sebek és mindenféle bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a BORÓKAKENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 4 K., nagy tégely 5 K., családi tégely ára 10 korona. Hozzávaló Boróka szappan 6 korona. — Készíti:

Gerő Sándor

gyógyszerész, Nagykorós.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerárakban és drogeriákban.

# A GŐZFÜRDŐ

a t. közönségnek mindennap rendelkezésére áll

# A GŐZ és KÁDFÜRDŐ

reggel 7 óraker nyílik.



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdávállalat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta széküldésvel

Egész évre K 50-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy hóra „ 5-

Egyes szám ára 20 L

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőtudósos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

## Szegedet megszállták a szerbek

**A megszállott Magyarország. — A válságban 3-4 nap múlva lesz döntés.**

### Antant-bizottságok Budapesten.

Budapest, jan. 15. Berthelmy francia tábornok és Sohmyth angol őrnagy ma délután hosszasan tárgyaltak Estetich hadügy miniszterrel, majd a külügyminisztériumban mennek ahol a fegyverszüneti bizottsággal tárgyaltak.

Budapest, jan. 15. Az a bécsi vonal, amely a Coolidge amerikai professzor vezetése alatt álló antant politikai bizottság tagjai hozta Budapestre, három óras késéssel futott be a keleti pályaudvarra. — A bizottságot Balogh Ernő államtitkár fogadta, aki a kormány nevében üdvözölte őket és hangoztatta, hogy hazánk nem vár mást a bizottságtól, csak az igazságot. Coolidge megköszönte az üdvözlést, mire a bizottság tagjai szállásukra hajtottak.

### Az antant politikai bizottságának tárgyalásai.

Budapest, jan. 15. Jászi Oszkár hosszasan tárgyalt Coolidge professzorral, aki előtt beáratott ismertette nemzetiségi politikáját és előadásait taktikai adatokkal és térképekkel világította meg. Az amerikai vendégek a köztársaság elnökei történt fogadás után Berinkey miniszterelnököt keresték fel, délután pedig Buza Barnával, Hock Jánossal, Wlasich Gyulával és Vambéry Ruzstemmel tárgyaltak. Ezután fogadták Berthelmy francia tábornokot. Károlyi elnök este 7 órakor a miniszterelnökségen vacsorát adott a vendégek tiszteletére, amelyen megjelennek az összes miniszterek és államtitkárok is. Az amerikai bizottság 2-3 napig marad Bud pesten.

### Jászi Magyarország jövőjéről.

Budapest, jan. 15. A radikálispart ma esti ülésén Jászi Oszkár foglalkozott az ellene emelt vádakkal. Hangsúlyozta, hogy az új kabinetben azért nem vesz részt, mert álláspontjairt eredményesebben és hatékonyabban tud küzdeni, amit miniszteri állásában nem tehet meg. Magyarország jövőjét csak abban az irányban találhatja meg, amelyet ő jelölt meg: egy nemzetiségi béke és konföderáció, vagy egy a végletekig összezsugorított és pusztulásra ítelt Magyarország lesz, egy új Balkán, véres és gyűlöletes küzdelmekkel, amely Európa fejlődését 50 esztendőre lehetlenné fogja tenni.

### Károlyi elnök tárgyalásai.

Budapest, jan. 15. Károlyi elnök ma folytatta a megbeszéléseket a válságból való kibontakozás érdekében. Délután Buza Barnával,

Nagy Vincét, Balogh Ernőt és Juhász Nagy Sándort fogadta kihallgatáson. Délben fél egy órakor minisztertanács volt, amelybe bevonták Hock Jánost is. Kévéssel utóbb dr. Landler Jenőt fogadta Károlyi, akinek hírszerint felajánlotta a belügyi államtitkárságot. Délben 1 órakor a tanácskozást megszakították, mert Károlyi fogadta az amerikai politikai bizottságot a délután folyamán Károlyi elnök dr. Landler Jenővel, Garbai Sándorral, Wellner Jakabbal és Peidl Gyulával folytatott hosszabb eszmecsere.

### Nyilatkozatok a kormányválságról.

Budapest, jan. 15. Juhász Nagy Sándor államtitkár újságról előtt a következőkben nyilatkozott a válságról.

— A mai minisztertanácsnak semmi pozitív eredménye nincs. Nem is hiszem, hogy 3-4 napon belül, amíg az amerikai bizottság itt időzik, bármilyen irányban döntés jöhetessen létre.

Buza Barna földművelésügyi miniszter ezeket mondotta:

— A mai minisztertanácsban szóba került a Károlyi-párt tegnapi elnökválasztása. Ez az elnökválasztás pillanatnyilag rontott a politikai helyzeten, mert — ha indokolatlanul és alaptalanul is — olyan színezete van a dolognak, mintha a Károlyi-párt a reakció felé hajolna. A szociáldemokraták ezt provokációnak vehetik maguk ellen és ez a helyzet kétségtelenül kiélezi.

### Szegedet megszállták a szerbek.

Laibach, jan. 15. A laibachi távirati iroda jelenti Belgrádból: A szerb sajtóhadiszállás jelentése szerint a szerb csapatok egy ezrede tűzáréssal egy francia tábornok parancsnoksága alatt megszállotta Szegedet. — Illetékes helyen e hirre vonatkozólag azt a felvilágosítást adták, hogy a hir megfelel a valóságnak és hogy a megszállás két nappal ezelőtt történt.

### Az ukránok a román imperializmus ellen.

Budapest, jan. 15. Az ukrán előnyomulásról szóló hir valóban bizonyult, amennyiben a hadügyminisztérium hivatalos értesítést kapott Máramarosziget megszállásáról és arról is, hogy az ukránok a legközelebbi napokban meg fogják szállani Beregmeget is. Kutkafalvy Miklós beregmezei kormánybiztos ma Máramaroszigetre érkezett, hogy az ukrán megszálló csapatok parancsnokával a megszállás módokról tárgyaljon.

Az ukrán parancsnok a következő kijelentést tette:

— Az ukránok nem hódítani jöttek, hanem azért, hogy gátat vessenek az előnyomuló cseh és román imperializmusnak. Ukránia aggodalommal látja, hogy a két oldalról előnyomuló idegen csapatok lábbal tiporják a ruszin nép jogát, csak azért, hogy közös határt létesítsenek. A magyar kormány intézkedései, amelyekkel Ruszka-Krajna felállításával a román népnek autonómiát adott az ukrán kormányra, a legjobb hatást tette. Az ukrán kormánytól távol áll a szándék, hogy elszakadási törekvéseket propagáljon, sőt tiltakozik ez ellen. Ukránia elsőrendű érdeke, hogy a magyar gazdasági élettel való szoros kapcsolatot a közös határok fenntartásával biztosítsák.

Beregmezei kormánybiztos kijelentette, hogy politikai ügyekben alkudozást nem kezdhet, ellenben tárgyalásairól jelentést tesz a magyar kormánynak.

Máramarosziget, jan. 15. Máramaroszigetre délután 5 órára várják a román csapatok megérkezését. A polgármester közölte az ukrán parancsnokkal, hogy a románok fegyverrel fogják őket kiverni a városból, mire az ukrán parancsnok Stanislauban székelő felsőbb hatóságához fordult utasításért.

### A románok összefütköznek az ukránokkal?

Máramarosziget, jan. 15. A románok ma este nem vonultak be a városba. Holnapra reggel 5 órára várják őket. A városban éjjel 12 óráig nem volt rendzavarás. Az ukrán csapatok, mintegy 400 ember ágyúkkal éjjel 12 órakor megszállották a pályaudvart és hir szerint a románok elé vonultak, akik Aknaszlatina felől nyomulnak elő. Lehetségesnek tartják, hogy az összefütközés a románok és ukránok közt Máramaroszigeten kívül fog megtörténni.

### Amerikai lap Károlyiról.

Newyork, dec. 15. Az Evening Post hosszabb cikket közöl Károlyiról és a magyarországi helyzetéről, amely Károlyit Magyarország Gambettájának nevezi. A cikk dicsőítőleg méltatja Károlyinak a militarizmus ellen és a demokrácia érdekében kifejtett harcát és kijelenti, hogy az egész világ érdeke, hogy Károlyinak sikerüljön terveit keresztülvinni.

### Kolozsvárra hadisarcot vetettek ki.

Apáthyt letartóztatták. Budapest, jan. 15. Kolozsvárról jelentik: Neculcea tábornok tegnap magához hívatta Apáthy István fő kormánybiztos és közölte vele, hogy elrendelte letartóztatását. A letartóztatás oka az, hogy a Kolozsvár közelében levő egyik községben magyar katonák megtámadták reguláris román csapatokat; formális harc fejlődött ki közöttük, amelynek során 9 román katona



legutóbb küldött 6 wagon szénből mindössze 4 és fél wagon érkezett meg, mert a többi utközben egyszerűen eltűnt. A villanytelep eddig is csak úgy tudta a világitást éjjel-nappal ellátni, hogy a Haditermék által őrlelt célokra kiutalt szénrel pótolta a hiányzó mennyiséget. A Haditermék a megszállás eshetőségére való tekintettel az őrlelt szén szállítását is beszüntette, marad tehát napi egy wagon szén. Az ipari célokra való áramszolgáltatás beszüntetése katasztrófális következményekkel jár. Az amúgy is csekély ipari termelés majdnem tökéletesen megszűnne. — Nagyszámu munkás maradna munkanélkül: az államot a munkanélküli segély fizetése nagy teherrel sújtaná. Ezért a Munkástanács — felismerve a kérdés nagy jelentőségét és az intézkedés szomorú következményeit — távirati-  
lag megkérte az Országos szénbizottságot, hogy az 1 waggonyi quantumot legalább is másfél waggonra emelje fel. A Munkástanács kérelmének minden bizonnyal helyet ad a szénbizottság. Be kell, hogy lássák odafönn is, hogy mi képtelenek vagyunk az egy waggonnal kijönni és a teljes katasztrófát ők sem akarják. Ismerjük a Munkástanácsnak a kormánytól levő nagy befolyását és így nem kételkedünk a kérelem kedvező elintézésében. Nem kételkedünk annál is inkább, mert az antanttal folytatott tárgyalásaink a legkedvezőbb irányban fejlődnek tovább — Az autan gazdasági bizottsága látta a mi nagy nyomorunkat és jelentést tett kormányainak, hogy Magyarországnak égető szüksége, létfeltétele: a szén. Ennek tulajdoníthatjuk azokat a kedvező híreket, amelyek arról szólnak, hogy rövid időn belül nagyobb szénmennyiséget utaltat ki az antant Magyarországnak. Nem kell tehát megijednünk a villanszolgáltatás újabb korlátozásától, a Munkástanács akcióba lépett és ennek az akciónak nem maradhat el a sikere.

— **Bajok a ruharekvirálás körül.** A városházán kapott értesülés szerint a munkástanács még mindig keveseli a beszo-  
llatott ruha mennyiségét s ezért elrendelte, hogy a munkástanács két tagja két rendőr kíséretében házról-házra járva állapítsa meg, hogy nem történt-e visszaélés. Ezt az intézkedést helytelennek tartjuk, mert akik megkapták a bejelentő ívet, azok már be is szolgáltatták a kötelezett ruhamennyiséget. Elegendő ruha egyszerűen azért nem gyűlhetett egybe, mert a legtöbb utcába ki sem hordták a bejelentési ívet s így a legtöbb család még mindig várja, hogy a beszo-  
llatásnál mikor kerül rá a sor. A munkástanács előbb tehát arról gondoskodjék, hogy az ívet minden házban megkapják ami hogy eddig nem történt meg, ez nem a közönség mulasztása.

— **Felállították a munkaügyi bíróságot,** Az 1918. évi IX. néptörvény a munkások és munkaadók vitás ügyeinek intézésére munkaügyi bíróság felállítását rendelte el. A bíróság hatáskörébe tartozik a munkások és munkaadók minden vitás anyagi ügye, tekintet nélkül az ügyben szereplő összeg nagyságára. A munkaügyi bíróságot már Nagykanizsán is felállították. A bíróság 3 tagból áll. Elnöke a városbíró, vezetője, tagjai: egy munkaadó és egy munkás. A bíróság tagjai időnként változnak akként, hogy periodikusan más-más munkást illetve munkaadót hívnak be. A bíróság január 4-e óta működik.

— **Játék-kártyák, Piatnik-féle gyártmány,** minden játékhoz kaphatók Fischel és Fülöp Fia cégnél Nagykanizsán.

— **Magyar tisztok az entente gyarmati csapatokban.** Aradról jelentik: A francia és angol megszálló csapatok parancsnoksága hirdelményt bocsájított ki egész Magyarország területén, amelyben felhívja a volt osztrák-magyar hadseregbeli tisztokat, — különösen azokat, akik tényleges szolgálatot teljesítettek, hogy lépjenek be a gyarmati hadsereg kötelékébe, ahol megtarthatják az itt elért rangjukat. A felhívás közli, hogy a gyarmati hadseregbe állépő tisztok magas fizetést kapnak, de öt évig tartoznak a hadsereg kötelékében maradni. Öt év után azok a tisztok, akik megakarnak válni a hadsereg kötelékéből negyvenezer frank végkielégítést kapnak. A francia és angol parancsnokságok ezen hirdelménye nagy mozgolódást keltett a magyarországi tisztok körében és számtalan városban tömegesen jelentkeznek a magyar tisztok a gyarmati hadseregbe való belépésre. Aradon is már számtalan tiszt jelentkezett Martin őrnagynál, kérve felvételüket. Martin őrnagy a jelentkezők névsorát továbbítja a budapesti francia bizottsághoz, ahol ezeket az ügyeket intézik. Előreláthatólag rövid időn belül ugy Aradon, mint Magyarországon többi városaiban nagyon meg fog szaporodni a jelentkezők száma és nagyon sok magyar tiszt fog kíváncsodni a messzi gyarmatokba, hogy jó fizetésért katonai szolgálatot teljesítsenek. A nagykanizsai tisztokhoz e felszólítás még nem érkezett meg.

— **Megszünteti a kormány a színügyi bizottságot.** A belügyminiszter nemrég rendeletet adott ki, amelynek értelmében a vidéki színházak ugyanolyan rendőri inspekciós díjakat fizetnek, mint a budapesti színházak. A szervezetbe tömörült vidéki színigazgatók Szendrey Mihály aradi színigazgató vezetésével küldöttségileg keresték fel Nagy Vince belügyminisztert és előadták, hogy a belügyminiszter intézkedése olyan nagy terheket ró a vidéki színházakra, amelyeket ezek nem bírnak el. Kimutatták a színigazgatók, hogy ha ugyanolyan rendőrségi díjakat kell fizetniök, mint budapesti kártársaiknak, a vidéki konzorcionális alapon működő színházak tagjainak részére a megélhetéshez szükséges osztalékokat nem biztosíthatják s így az egész vidéki magyar színészet csődbe jut. A miniszter figyelemmel hallgatta végig a színigazgatók fejtegetését, majd ezt a kijelentést tette:

— Az urak a felemelt rendőrségi díjakból előálló többlet-kiadást hátrásák át a közönségre, amely bizonyára nem fog zugolódni, ha a helyárakat valamivel felemelik.

— Ez lehetetlen, jegyezte meg Szendrey Mihály. A színházi helyárakat nem mi állapítjuk meg, hanem a színügyi bizottság.

A jelen voltak elmosolyodtak és a miniszternél jelen volt egyik magasrangú államhivatalnok így válaszolt:

— Tudom, hogy a színügyi bizottság a legmaradibb intézmény, mert sok olyan tagja van, aki nem áll hivatása magaslatán és aki aki még most sem teljesíti szociális feladatait. Hát én majd gondoskodom a színügyekről. Kijelentem az uraknak, hogy nyolc napon belül megkapják a városok azt a rendeletemet, amelylyel a színügyi bizottságok működését megszüntetem. Nincs erre a bizottságra szükség, mert konzervatív és ahelyett, hogy támogatná a színügyet, akadályokat gördít fejlődése elé. A színigazgatók megnyugvással, mondhatnók örömmel vették tudomásul a belügyminiszter kijelentését. Így tehát néhány nap múlva Nagykanizsán is megszűnik a színügyi bizottság.

— **10.000 koronás zsebtolvajlás a kanizsai állomáson.** Metzl János szarvkövi kocsmáros tegnap délután Kanizsáról Budapest felé akart utazni. Mikor a prágertofoni vonat berobogott, gyorsan iparkodott felszállani. A nagy tolongásban észrevette, hogy valaki kiveszi zsebéből 10.000 koronát tartalmazó tárcáját. Kiabálni kezdett, mire a tettes futásnak eredt. Utközben eldobta a tárcát, a pályaudvari nemzetőrök és rendőrök azoban mégis tovább követték és sikerült is elfogniök. Bekísérték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Fodor Jenő többször büntetett nagykanizsai kocsi-  
gyártósegéd. Vallomásaiban elmondotta, hogy anyját várta Prágerhof felől, miközben hallotta, hogy két uriember figyelmeztette egymást: a pénzre vigyázz! Így jutott eszébe a zsebmetszés, ami nagyon könnyen ment, mert a tárcsa a télikabát zsebében volt. Beismerő vallomása után őrizetbe vették.

— **A Világ-nagymozgóban** csütörtökön, pénteken és szombaton minden képzeletet felülmúló Uher-film: **Az ingovány** kerül bemutatásra. Bársony István regénye 4 felv. A főszerepeket elsőrendű művészek játsszák.

— **Jótekonyság.** Az izr. elemi iskola meztelű tanulóinak adakoztak: N. N. kinek hozzátartozója súlyos betegségből gyógyult fel 60 koronát; Weisz Zsuzsika p. i. 3. o. t. 3 bluzt, egy szőrmegallért, egy muffot, egy alsó szoknyát, egy kötényt, egy szoknyát, egy bugyit; Weisz Ákos egy kabátot, egy nadrágot; Weisz László 2. o. t. egy nadrágot, egy trikót; Weisz Iván 1. o. t. egy trikót, egy sapkát; Récei István 4. o. t. egy pár viselt cipőt, két nadrágot, egy kabátot, egy sapkát és egy pár kesztyűt.

## EGYESÜLETI-ÉLET.

### Meghívó.

A nagykanizsai vendéglősök, kávéosok, mézárosok és pincérek segélyző és elhelyező egylete e hó 23-án (csütörtök) d. u. 3 órakor a Központ Szálló Éttermében rendes évi közgyűlést tart, melyre minden tagot ezennel meghív az elnökség. Tárty: 1. Elnöki jelentés a lefolyt évekről. 2. Az 1915, 16, 17 és 18. évi zárszámadásokra vonatkozó számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 3. Az 1919. évre szóló költség előirányzása. 4. Indítványok. 5. Választások. Együttal tudomásra adjuk az összes kártársaknak, kik katonai szolgálat teljesítéséről visszajöttek, az 1915 évi rendes közgyűlés határozata folytán teljes jogukban visszalépnek, tehát a közgyűlésen ugy szólási, mint szavazati joggal bírnak, miért megjelenésük okvetlen szükséges.

A cipész és csizmadia szakosztály csütörtökön este öt órakor fontos ügyben ülést tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

A hadviselt szellemi munkások zala-megyei egyesületének tisztikara folyó évi január hó 16-án este 6 órakor a „Badacsony” vendéglő külön szobájában fontos ügyben ülést tart, amelyre az elnökség azon bajtársak megjelenését is kéri, akik a szervezésben annak idején részt vettek. Tekintettel a fontos tárgyra minden bajtárs jelenléte szükséges.

**Meghívó.** Nagykanizsa és vidéke kereskedőinek egyesülete f. hó 19-ik napján délután fél-3 órakor a Központ kávéház éttermében közgyűlést tart, melyre Nagykanizsa és vidéke kereskedőit meghívja az egyesület választmányja.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.



meghallt, többen pedig megsebesültek. — A tábornok Erdély fő kormánybiztosának tulajdonítja az összetűközést, mint aki felbízta a magyar katonákat a románok megtámadására. Apáthy tiltakozott a vád ellen és kijelentette, hogy a fő kormánybiztosnak abban semmi része nincs: Kolozsvárról is azért rendelték vissza a magyar csapatokat, hogy az összetűközést elkerüljék. A tábornok ennek dacára letartóztatta Apáthyt, akit erős őrizet alá helyezett. Ezenkívül **900 000 korona hadisarcot vett ki Kolozsvár városára, amelyet 24 óra alatt kell lefizetni.** A város magyar lakossága körében óriási az izgalom.

#### Elfogott bolsevik vezér.

Budapest, jan. 15. A nyiregvházai államügyészség tudvalevően gyilkossággal vádolja **Samuely Tibor** bolsevik vezért és elfogató parancsot adott ki ellene. **Nánassy** detektív-felügyelő és detektívjei ma délelőtt 11 órakor megjelentek **Samuely** Visegrádi-ut 17. szám alatt levő lakásán és letartóztatták. A főkapitányságon kihallgatása alkalmával azt hangoztatta, hogy ő ártatlan. Elmondta, hogy néhány hete jött Oroszországból és igen fontos írásbeli üzenetet hozott Lenintől Kun Bélának, amelyet át is adott. — Tiltakozását így jelentette be:

— Én a szovjetkormány népbiztosa vagyok és tiltakozok a letartóztatás ellen.

### Három hét múlva írják alá az előzetes békeszerződést.

#### Wilson három hét múlva hazautazik.

Koppenhága, jan. 15. A *Daily Mail* jelenti: Most már bizonyos, hogy **Wilson** 3 hét múlva visszautazik Amerikába. Előbb azonban Párisba fog érkezni **Backer** hadügy-miniszter, aki helyettesíteni fogja **Wilson** a békekonferencián. Az előzetes békeszerződést azonban **Wilson** még személyesen fogja aláírni.

#### Henderson és a békekonferencia.

Páris, jan. 15. (Havas.) **Henderson** munkásvezér tegnap a következő kijelentést tette az ellenséggel szemben elfoglalt álláspontjáról:

— A némeleknek és a többi ellenségeinknek is lehetővé tesszük, hogy a békekonferencián képviseltesék magukat és mi meg is hívtuk őket arra.

### Zavargások Portugáliában.

Madrid, jan. 15. Portugália városaiiban, különösen Oportóban a legutóbbi napokban zavargások voltak, amelyek véres utcai harcokká fejlődtek. A demokraták mozgalma a katonabizottságok ellen irányul.

## Határaink védelme.

### Alsólendva és Muraszterdahely között felszedték a vasuti síneket.

Nagykanizsa, jan. 15.

A Zala hírt adott már arról, hogy dr. **Obál** kormánybiztos és **Habacher** alezredes határvédelmi parancsnok a napokban elhatározták Zala- és Vas megye magyarlakta vidékeinek leghatározottabb védelmét. Ez a védelem nemcsak kívánsága a veszélyeztetett vidékek lakosságának, hanem egyenesen annak kezdeményezésére történik, amint ez alábbi, megbízható forrásból szerzett értesülésünkben is látható:

Zala- és Vasvármegye veszélyeztetett részeinek magyar lakosságában óriásivá nőtt az elkeseredés a jugoszláv invázióval szemben. Ennek nem utolsó oka az a magatartás, amelyet a jugoszlávok Mura szombathelyi és más kisebb helységeiben tanúsítottak. Az irreguláris jugoszláv csapatok raboltak, fosztogattak, a rendet teljesen felborították, úgy, hogy fegyveres erővel kellett őket visszaverni a Mura tulsó partjára. A magyar nép haragjára jellemző, hogy Mura szombathelyi és más kisebb helységeiből az irreguláris jugoszláv bandákat nem a szombathelyi 83-asok verték ki, mint ahogy eleinte hirtelt, hanem az odaváló *nemzetőrök és felszerelt katonák*, tehát részben nem is reguláris magyar csapatok. A 83-asok csak a kiverés után érkeztek meg és vették át a kanizsai 20-asokkal együtt a határ védelmét. **A jugoszláv hordák kiverésében segédkezett a szomszédos stájer lakosság is, úgy, hogy Vashidegkútnál valóságos zsákutcába kerültek a jugoszlávok és csak véres veszteség árán tudtak visszavonulni.** Belatincon szintén jártak jugoszláv bandák s teljesen kifosztották a községet, de már csapataink közeledésének hírére megfutamodtak.

A határvédelem ma már meg van szervezve. Jól felszerelt, tűzérségtől támogató kanizsai és szombathelyi bakák állanak őrt a határokon. A határvédelmi parancsnokság ragaszkodik a Mura vonalához és nem hajlandó eleget tenni **Perko** alezredes kívánságának, hogy a Murától északra másfél kilométer szélességben „semleges” zóna legyen, — amelyen csak az ő csapatai járhatnak. Csapataink ma is megszállva tartják a Mura északi partját, a Mura hídjainak északi részeit. De határvédelmi parancsnokságunk nem elégedett meg ezzel az óvatizkedéssel sem: **Muraszterdahely és Alsólendva között felszedette a vasuti síneket, hogy így teljesen lehetetlenné tegye a szerbek szándékát, hogy Zalaegerszeget megszállják.** A vasuti forgalom most Alsólendva és Muraszterdahely között természetesen szünetel.

Igy minden intézkedés megtörtént határaink védelmére s a látszat az, hogy a határvédelmi parancsnokság a kormány utasítására a leghatározottabban el van szánva Zala- és Vas megye magyarlakta vidékeinek védelmére. Tény az, hogy amíg eddig a csapatok azzal a parancssal indultak a határra, hogy lehetőleg minden vérontást elkerüljenek, — most azt a parancsot kapják, hogy a határra való megérkezésük után tegyenek helyzetjelentést és akkor megkapják a további parancsokat.

## HIREK.

### N A P T A R.

1919  
Január  
16  
Csütörtök

Róm. kath. Marcell pk. vt. Prot.  
Pét. I. Gör. kol. 1919. (január 3.) Gord.  
Izr. Sobat 15. F. u.  
A nap kel reggel 7 óra 45 perc.  
kor, nyugszik délután 4 óra 34 perc.  
kor, hold kel délután 5 óra 8 perc.  
kor, nyugszik reggel 7 óra 25 perc.  
kor.

### Kvaternik ezredes.

A Muraközt megszálló horvát csapatok parancsnoka derűs őszinteséggel jelentette ki, hogy **privát-vállalkozása** abban a pillanatban dugába dül, amint a magyar csapatok egy fegyverlövést leadnak. Azonban a mi katonáink egyetlen lövést se adtak le, mivel a kormánytól az volt az utasításuk, hogy vonuljanak vissza. Ha a magyar kormányban van annyi elszántság, hogy megkísérli az ellenállást, — Muraköz ma is a miénk s most nem kellene Zalaegerszeg és Szombathely megszállása miatt aggódnunk. A magyar kormány kétségtelenül fölületesen elhamarkodottan járt el, amikor Muraköz kiűritésére kiadta a parancsot. Hiszen **Kvaternik** urnak senkitől se volt parancsa Muraköz megszállására s elegendő számú csapataink egy járhattak volna el vele szemben, mint kalandorral. Akkor azonban Budapesten az volt az irányzat, hogy mindent át kell adni, bárki kéri is azt. Ebből az antant és falánk szomszédaink két dologra következtettek: arra, hogy képtelenek vagyunk még a kalandor csapatoknak is ellenállni; — meg arra, hogy magunk is belenyugszunk abba az operációba, amelyet szomszédaink végeznek rajtunk. Mennyivel másképp alakulhattak volna a dolgok, ha a külföld azt látja, hogy itt egy elszánt nemzet él, amely ősi földjét utolsó leheletéig védelmezi, — ha a nemzet úgy viselkedik, amint a költő mondta: „... itt élned, vagy meghalnod kell”. Sorsunk fő részben a békekonferencián dül el, de a közbeeső események ennek határozatát is bizonyára befolyásolják. — Amit már egyszer elvettek tőlünk, azt az antant se iparkodik majd visszaadni, különösen akkor, amikor bennünket büntetni, — szomszédainkat pedig jutalmazni akarja. A Mura vonalán most is farkasszemet néznek katonáink a jugoszláv csapatokkal, amelyek Egerszeg felé igyekeznek. Fontos tehát, hogy a muraközi szegyenletes megszállás tanulságait levonja mindenki. A kormány informáltassa magát alaposan ez eseményekről, nehogy ismét kalandorvállalkozás elől parancsolja vissza derék katonáinkat, akik elsősorban védik az új határt. Ha az antant parancsolja meg az újabb kiűritést, — engedelmeskednünk kell, mert az egész világgal nem szállhatunk szembe. De a Kvaternikok ne nevéssenek ki többet bennünket, — ne mondják: „Ha csak egy fegyver is elsült volna...” Ha pedig a kormánynak ezzel szemben is az a fölfogása, hogy minden területről vonuljon ki a katonaság, amelyet megbízás nélküli, felelőtlen csapatok kérnek, — akkor küldjék haza a kaszárnyákból a katonákat, mert fáj látnunk, hogy a mi hőseinket hogyan alázzák meg martalócok.

— **A villamosvilágítás válsága.** A villanytelep igazgatósága tegnap beadványt intézett a város tanácsához, amelybe közli, hogy a villanytelep **20-tól kezdve csakis világítási áramot szolgáltathat és ezt is csak az esti órákban.** Ipari célokra a telep egyáltalán nem adhat áramot. A szénkormánybiztos napi egy waggon szenet ígért Nagykanizsának világítási célokra. Ez a mennyiség sem érkezik be pontosan. A

Számtalanszor bevált

**MATTONI FÉLE**  
**GISSHÜBLER**  
természetes égetővíz

**SÁVANYÚVIZ**

A napi ital  
húgyhomoknál és  
hályaghurtnál,  
mint a húgsavat  
megkötő szor.



## APRÓ HIRDETÉSEK

**Gépész kovács** április 24-től alkalmazást nyerhet **özv. Somogyi Gyuláné** gazdaságában Palin. 417

Két tanuló vagy tanuló leány jó fizetéssel felvétetik **Fürst József** áruházában.

Egy jó **kovácsmester** és ugyanott **kertész** rögtön alkalmazást nyer. **Stromszky Ernő**, Becsehely-Zalamegye. 436

35 éves **közműves alkalmazást** keres nagyobb üradalomban vagy gyárban. — Cim a kiadóban. 437

**Álló villanylámpa megvételre** kerestök. Cim a kiadóhivatalban. 441

**ELADÓ** 2 ló, 1 számár, 4 töltő ló-kapa, 2 könnyű szekér, 10—20 métermázsá burgondi, 4—5 métermázsá széna, továbbá **kiadó két butorozott szoba** mellék-helyiségekkel és veteményes kerttel ugyanott. Tudakozódások Sikátor-utca 7. sz. vasárnap 3—5 óráig.

## A NAGYKANIZSAI IPARTESTÜLET

az időközben megüresedett

## Jegyzői állásra pályázatot hirdet

Javadalmazás évi 2400 korona.

Sajátkezüleg írt pályázati kérvény f. hó **26-ig** az ipartestület elnökségéhez beadandó. — Közelebbi feltételek ugyanott megteudhatók. 438

## Hirdetmény.

A vármegye területén az idén termelt burgonya, répa és tengeri egy részét betakarítatlanul áll a földeken. Ha azonnal nem segítünk a hajókon, úgy pusztulásnak indul.

Hadügyminiszter 33483. eln. Mg. 919. számú rendeletére a legsürgősebb munkák elvégzésére munkásoktagok alakítottak a jelenleg bevonulva levő legénységből és a most leszerelt két legfiatalabb évfolyam legénysége is ilyen munkásoktagokba való belépésre felhívatik.

**Munkadíj minden munkanapért** a munkaadó által 16 K és 4 K katonai zsold. **Összesen 20 K.** Elelmezés a munkaadó által adatik, elegendő kiadós és egészséges élelmezés, legalább háromszor hetenkint hus.

A bevonulva levő legénységből munkásoktagokat nem tudunk alakítani, mert a legénység a vármegye területén határvédelmi szolgálatot teljesít. Felhívunk tehát a leszerelt 1899, 1900 évfolyamu katonák a munkásoktagba való belépésre annál is inkább, mert tudomásunk van arról, hogy közülük sokan belépniének munkásoktagokba, ahol mint polgári munkások lesznek beosztva.

Aki belépni ohajt, az jelentkezék a helybeli régi gimnáziumban, a katonai munkásokthoz vezetőségénél és hozza magával a katonai okmányait.

Mindenkinek hazafiai kötelessége az ország termését a közellátás biztosítására megmenteni, mert ha nem lesz élelme, úgy felbomlik a rend, amit az ellenségeink nem néznének tétlenül, hanem megszállnának bennünket — akkor vége a nép szabadságának.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Hadügyminiszter 33483/eln. Mg. 1918. számú rendelete, mely a járási főszolgabírói hivataloknál és a helybeli állomásparancsnokságnál betekinthező.

Magyar katonai állomásparancsnokság  
Nagykanizsa.

## Közelelmezési közlemények.

**Liszt:** Hatósági ellátásban részesülők liszt-szükségletüket folyó évi február, március, április hónapokra egyszerre átvehetik, amennyiben ezen igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és a liszt ellenértékét ugyanott lefizetik.

Fontos közérdek, tehát mindenkinek saját érdeke is, hogy a lakosság minél nagyobb részének liszt-szükséglete legalább fenti 3 hónapra az egyesek élelmejében biztosítva legyen. Felhívunk tehát mindazok, akiknek a 3 havi liszt átvétele módjában áll, igényüket minél előbb, de legkésőbb **f. hó 25-ig** érvényesítsék. Későbbi jelentkezés figyelembe nem vehető.

A januári liszt a kereskedőknek kiadott és ugyanott sürgősen átveendő.

**Cukor:** A lakosság részére ezuttal nyerscukor utaltatott ki. A januári-szükséglet a kereskedőknél rendelkezésre áll és haldéktalanul átveendő, hogy ennek megtörténte után a február havi járandóság is azonnal szétosztható legyen. Jelenleg még a rendes 75 dg-os fejadag van érvényben, mégis ajánlatos a legnagyobb takarékoság betartása! A nyerscukor ára legkésőbb 3 kor. 42 fill.

## Hirdetmény.

A 20. m. gy. ezred közéletkezési bizottságánál **f. hó 18-án délután 3 órakor** egy **igásító lesz árverés útján eladva.**

Ugyanezen bizottság eladásra hirdet körülbelül **2 waggon takarmány és cukorrépat.** Ajánlatok fenti bizottsághoz, (hónvéd-laktanya) küldendők be. A répa a Somogyiféle üradalomban, Palin, lenne átveendő.

20. m. gy. ezred  
közéletkezési bizottsága.

## URANIA mozgóképalota

Rozsnyó-u. 4. Telefon 259

Szerda, csütörtök Január 15. és 16.

Daudet Alfonz hírneves regénye után

Lóth Ila és Góth Annie felléptével

## Küzdelem a létért

magyar műfilm, társadalmi dráma 4 felv.

**És a remek kíséző műsor.**

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

## A világítási rendelet

határozatai a fényhatás csökkenése nélkül csakis

## TUNGSRAM-félmattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon **25, 40, 60 watt** fogyasztású Tungstramlámpákat.

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, érmekeket, régi pénzeket.

Cim a kiadóhivatalban.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Barthas Szálló. Telefon 14

Csütörtök, péntek, szombat. Jan. 16. 17. 18.

XI. magyar Arany-sorozat

## Az ingovány

Bárony István regénye 4 felvonásban.

**Női főszerepet játsza Bázár Gitta**

**Remek kíséző műsor!**

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

## ÖNGYUJTÓ

többféle kivitelben, **türkő, cipőkrem fekete és sárga**, minden nagyságban és mennyiségben a **legolcsóbb árban** kapható.

## Schlesinger és Preisz

rövidtávú nagykereskedésben

**Nagykanizsán.**

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

**FISCHEL Fülöp Fia**  
könyv- és papíráruházban  
NAGYKANIZSA, (Pénelőz, palota)

Irodaszerek, üzletkönyvek, papírok  
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

Hirdetéseket **felvesz a kiadóhivatal!**

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is **CENTRÁL Szálló**

portásánál (szobapincér). —

## A „ZALA”

**A KORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hozva,  
vidékre postán küldve:

Egy óra 5— korona

Negyed évre 15—

Fél 30—

Egész 60—

Rendelje meg a Zalát!



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdávállalat

Fő-ut. 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap korán reggel

Szerkesztői és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldésével:

Égész évre K 60-

Félévre . . . . . 30-

Negyedévre . . . 15-

Egy hóra . . . . . 5-

Egyes szám-ára 20 L

## Megkezdődik a béketárgyalás.

**A békekonferenciáról csak hivatalos kommuniké adnak ki. Szétküldték a meghívókat**

Páris, jan. 16. Hivatalosan jelentik: A szövetségesek ma két ülést tartottak, amelyen befejezték a békekonferencia tárgyalásának programját. Elhatározták, hogy a nemzetközi szerkesztő bizottság rendszeresen kiadott kommunikéin kívül a lapok a konferencián történekről más információt nem közölhetnek. A meghatározottak kötelező ígéretet fognak tenni, hogy a tanácskozásokról semmit el nem árulnak.

Páris, jan. 16. A békekonferencia első ülésére ma küldték szét az első meghívókat a résztvevő hatalmak párisi képviselőinek. Az ülést Poincaré fogja megnyitni, aki ezután visszavonul. Ezután Clemenceau veszi át az elnökséget és felszólítja a gyűlést nemzetközi jellegű elnökség megválasztására. Ezután fel fogják olvasni az öt nagyhatalom miniszterelnökei és külügyminiszterei által kidolgozott tárgyalási rendet, amelyet a gyűlés egyszerűen ratifikál.

## A megszállott Magyarország.

**Tovább tárgyal az amerikai bizottság.**

Budapest, jan. 16. Az amerikai bizottság, amelynek Magyarország politikai viszonyainak megismerése a feladata, ma is folytatja tanácskozásait a magyar politikusokkal. Este 6 órakor Károlyi elnöknel az amerikai vendégek tiszteletére tea-est volt, amelyen az amerikai bizottságon, a kormány-tagjain és az államtitkárokon kívül megjelentek: Apponyi Albert, Wlasich Gyula, Berzevics Albert, Garbai Sándor, Landler Jenő, Bokányi Dezső, Weltner Jakab, Ugron Gábor, Esterházy Móric, Prohászka Ottokár, Majláth István, Roffay Sándor, Pióray Dezső, Lánczy Leó, Ullman Adolf, Kmety Károly, Jendrassik Jenő, a radikális párt vezető tagjai, írók és újságírók.

Budapest, jan. 16. Az antant politikai bizottsága ma fogadta Teleki Pált, Ábrahám Dezsőt, Garami Ernőt, Bathányi Tivadart, Buró Lajost, Festetics hadügyminisztert és Pogány József kormánybiztosát. Délután meglátogatták a gyengélkedő Apponyit, majd fogadták a magyar fegyverszüneti bizottságot. Holnap a régebbi politikai pártok vezéreit fogadják.

**Szende lemond?**

Budapest, jan. 16. Megbízható forrásból vált értesülés szerint az alakítandó új kormányban nemcsak Jászi Oszkár, hanem Szende Pál pénzügyminiszter sem fog látni vállalt.

**Barna Barna a Károlyi-párt kettészakadásáról.**

Budapest, jan. 16. A Károlyi-pártban készülő szakadásról Buzsák Barna földművelésügyi miniszter a következő kijelentést tette:

— Egyelőre nincs szó arról, hogy kilépünk a függetlenségi pártból, ellenben szó van

mánynak programot kell adnia. Ez a program védeni fogja a kisemberek érdekeit a nagytőkével szemben. Természetesen szükséges, hogy a programhoz hozzájáruljon a függetlenségi párt is.

**Károlyi folytatja a tárgyalásokat**

Budapest, jan. 16. Károlyi elnöknel délelőtt kihallgatáson volt Fényes László kormánybiztos, Harrer Ferenc kövel, Sharmand Oszkár kövel és Biró Lajos volt külügyi államtitkár. Dr. Harrer Ferenc a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője hír szerint legközelebb beadja lemondását.

**Az ukránok előnyomulása.**

Beregszász, jan. 16. Ma éjjel 500 főnyi fegyveres ukrán katona érkezett Munkácsra és megszállta a várost. 30 főből álló előcsapatuk megszállta Szolyvát. Ungmegyében a csehek az Uzsook, Nagykapos és Beregnyó vonalon állanak.

Sátoraljaújhely, jan. 16. Az Ukránok ma délelőtt megszállották Csapot. Az oroszországi foglyokat váró magyar bizottság zavartalanul folytatja működését.

**Csanádmegye a nemzeti hadsereg felállításáért.**

Makó, jan. 16. Csanádmegye törvényhatósági bizottsága a mai közgyűlésen tárgyalta Hontmegye átiratát, amelyben az az ország integritásának megvédésére nemzeti hadsereg felállítását követeli. Határozati javaslatot nyújtottak be, mely szerint mondja ki a törvényhatóság, hogy borzadva látja, hogyan jutott az ország az enyészet szélére. A vármegye ezért a kormányhoz, pártokhoz és az ország törvényhatóságához fordul, hogy egyesüljenek Magyarország megmentésére és állítsák fel a nemzeti hadsereget. A javaslat felett nagy vita indult

nagyobb részét imperialista irányú nemzetek szállítják meg. Növény Lajos, volt képviselőházi elnök szerint szomorú jövő elé nézünk. A kormány felett egy illúzió van, amelyről azt remélték, hogy ellenségeinkből egyszerre jobarátok lesznek. Magyarország tragédiája a pacifizmusban van, amely csak frázis: csak győztes béke és a legyőzöttek békeje van. A nemzetiségi kérdést az igaztók élezték ki. Vádolja Jászi, aki az országból keleti Svájcot akar csinálni, amivel ellenségeinknek arról adunk bizonyosságot, hogy mi magunk sem akarjuk az ezeréves Magyarország fennállását. — A törvényhatósági bizottság a javaslatot egyhanguan elfogadta.

**Tordamegye tisztviselői telekküldtek a román királyságra.**

Budapest, jan. 16. Marosvásárhelyről jelentik: Marostordamegye köztisztviselői a marostordai román prefektus felszólítására letelekelték az esküt a román királyságra és a román törvényekre. A vármegye alispánja kijelentette, hogy csak a megszállás kényszerre alatt esküdhetnek fel, de tiltakozásukat bejelentik. Néhány magyar tisztviselő kijelentette, hogy inkább elhagyja állását, sem hogy felesküdjön a román királyságra.

## Liebkechtet agyonlőtték.

**Luxenburg Rózát meggyilkolták. Liebkecht szökést kísérelt meg,**

Berlin, jan. 16. Liebkecht spartakus vezért letartóztatása után nyomban kihallgatták. Kihallgatása után el akarták szállítani. Az épület előtt összegyűlt tömegből egy ember előlépett és abban a pillanatban amikor autóra akart ülni, öklével úgy fejbavágta, hogy súlyosan megsebesült. Liebkechtet ezután letették az autóra, amelyben fegyveres őrk is helyet foglaltak. Amikor az autó egy helyen megakadt, Liebkecht szökést kísérelt meg. Klugrott az autóból és el akart menekülni. Az egyik fegyveres őr utána löött. A golyó Liebkechtet vállán találta és nyomban megölte. Luxenburg Rózát hasonló sors érte. Amikor kihallgatása után a fogházba akarták szállítani, egy eddig ismeretlen tettes felugrott autóra és közvetlen közelből rálőtt Luxenburg Rózára. A bolshevik vezetőnek nyomban meghalt. Az autó köré nagy tömeg gyűlt egybe, amely kifosztotta a holttestet. A letartottak elmenekültek.

Berlin, jan. 16. (Wolff.) D

órakor határozott formában terj.

hogy Liebkechtet, akit az éjsz.

lítottak, fogházba kísérőre alkalmas.

kalnak állították Luxenburg Rózát.



# HIREK.

## N A P T A R

1919  
Január  
17  
Péntek

Róm. kath. Antal rsm. Prot. Antal.  
Gör. kel. 1919. (Január 4.) Teokt. Izr.  
Sobat 16.

A nap két reggel 7 óra 44 perc-  
kor, nyugszik délután 4 óra 35 perc-  
kor. A hold két délután 5 óra 18 perc-  
kor, nyugszik reggel 7 óra 57 perc-  
kor.

— **Ki bíraskodik a Muraközben?** A perlaki jegyző tegnap értesítette a nagykanizsai törvényszék vizsgálóbíróját, hogy a légvári révénél Kulsán Károly légvári földmivest egy vasúti szolgának látszó egyén jelölt. A gyilkos elmenekült, a hulla pedig napok óta fekszik oszlásnak indulva. A Muraközben nincsen csendőrség, amiért is a perlaki jegyző megkérte a nagykanizsai törvényszék vizsgálóbíróját, hogy a nagykanizsai csendőrszármánytól küldessen ki egy járőrt. Ámde a csendőrségnek nem szabad megszállott területen tartózkodnia. Tehát Nagykanizsáról nem mehetett ki semmilyen hatóság, mert hisz a szerb internálás veszélye nagyon is kézen fekvő volt. Saághy vizsgálóbíró a csáktornyai szerb megszálló csapatok parancsnokságához fordult, hogy a hulla felboncolása és a tettes kézrekerítése iránt intézkedjen. A szerb parancsnok a perlaki szolgabíróat küldte ki a boncoláshoz, a nyomozást pedig saját közgeivel folytatja le. Ez nem az első eset, amikor a nagykanizsai törvényszéknek a muraközi ügyekre vonatkozó illetékessége szóba került. Pár héttel ezelőtt egy Csáktornyán történt gyilkosság tettese Varazdra menekült, ahol elfogták. A varazdi törvényszék elismerte a nagykanizsai törvényszéknek a Muraközre való illetékességét és felajánlotta a tettes kiadatását. Sőt már arra is volt eset, hogy a nagykanizsai törvényszék bírója a szerb parancsnok engedélyével kinnt járt a Muraközben, ahol működése elé semmi akadályt sem gördítettek. A tegnapi eset is igazolja, hogy a szerb parancsnok még egyáltalán nem tekinti elintézettnek a Muraköz ügyét, hiszen az igazságszolgáltatás régi menetét elősegíti, nemhogy gátolná.

— **Kinevezés.** Rauschenberg Adolf főfelügyelőt, a nagykanizsai osztálymérnökség vezetőjét a budapesti központba helyezték át, ahol a Déli vasút forgalmi osztályának vezetője lett.

— **Az árvizsgáló bizottság határozata** azonnal életbe lép. Az árvizsgáló bizottságok működésének megkönnyítésére Garami Ernő kereskedelmi miniszter tegnap nagyjelentőségű rendeletet bocsátott ki. Az előbbi kormányok által megszervezett árvizsgáló bizottságoknak határozataikat előbb fel kellett küldeniük Budapestre a Központi Árvizsgáló Bizottságba jóváhagyás végett. Az ország árvízviszonyainak ez a központosítása, amely eddig nagy kerékkötője volt a vidéki árvizsgáló bizottságok működésének, a tegnapi nappal megszűnt. A kereskedelmi miniszter tegnap kiadott rendelete értelmében a helyi árvizsgáló bizottságnak (ilyen a nagykanizsai is) ármegállapításra vonatkozó határozata tekintet nélkül a felebbezésre, azonnal kihirdethető és érvénybe léptethető. Kivételek azon eset, ha az ármegállapításnál közreműködő bizottsági tagoknak legalább egyharmad része kívánja, hogy a határozatot a közlés előtt felülbírálás és jóváhagyás végett a Központi Árvizsgáló Bizottság elé terjesszék. Ez esetben a határozat csak a jóváhagyás után léptethető életbe.

— **Megtölttek a kaszárnyák.** Rövid pár héttel ezelőtt jelent meg a hadügyminiszter

rendelete, amely az öt legfiatalabb korosztályt fegyverbe szállította. Azóta a katonák tömegesen jelentkeztek, úgy, hogy ma már zsúfoltak a kaszárnyák. Legalább ezt lehet következtetni Dóhm Vilmos hadügyi államtitkár tegnap megjelent rendeletéből, amely szerint mindazon 1896—1898 évfolyambeliek, akik szolgálatételre csak most jelentkeznek, a magas létszámviszonyokra való tekintettel katonai szolgálatra már nem vehetők fel, hanem tartósan szabadságolándók. Azokat a később bevonulókat, akik eddig indokoltan nem váltak be, tartós szabadságolásuk mellett még a leszerelési illetékekkel is ellátják.

— **A határrendőrség új szolgálata.** A belügyminiszter értesítette Nagykanizsa város hatóságát, hogy a határrendőrséget rövidesen átszervezi. A határrendőrség létszámát 50 tiszttel és 2500 főnyi legénységgel fogják szaporítani. Ennek az intézkedésnek az a magyarázata, hogy a határrendőrség hatásköre és szolgálata a jövőben tetemesen kibővül. Az eddig teljesített szolgálaton kívül a határrendőrök normális rendőri szolgálatot is teljesíteni fognak. Kötelességük lesz a határszéli városokban a rend fenntartása, a személy és vagyongbiztonság megvédelmezése. Különös figyelemmel kell ellátniuk a határszéli állomásokon a közbiztonsági szolgálatot. Addig is amíg a létszámszaporítás megörténik, a határrendőrséget nemzárókkal, csendőrökkel és sorkatonákkal fogják megerősíteni, mert a határszéli városok nyugalma ma kétszer oly fontos, mint más, rendezett időkben.

— **Kiknek jár munkanélküli segély?** Keddi számunkban közöltük a miniszterium rendeletét, amely szerint munkanélküli segély jár 1) a szakmunkásoknak, 2) a napszámosoknak. Azóta a miniszterium ezeket a rendelkezéseket több irányban megváltoztatta. Elsősorban ugyanis elrendelte, hogy az egész országban általánosan uralkodó napszámos hiányra való tekintettel, a napszámosoknak egyáltalán ne fizessenek segélyt. A második változtatás az, hogy a munkanélküli-segélyezést a magántisztviselőkre és kereskedősegedekre is kiterjesztették. Fizetési szervek a szakmunkások részére a szakszervezetek; a kereskedősegedek és magántisztviselők részére az Alkalmazotti Szakszervezetek Országos Szövetsége. A munkanélküli segély-összege szakmunkásoknál, kereskedősegedeknél és magánhivatalnokoknál napi 15 korona, amely vasár- és ünnepnapokra is kifizetendő. A segélyt a szervezetek csak addig fizetik, amíg a jelentkezőt nem tudják munkával ellátni. Ha a munkanélküli a felajánlott munkaalkalmat nem fogadja el, a szakszervezet a segély további fizetését megtagadja. Segélyre jogosult mindenki, aki önhibáján kívül munkanélküli áll, tekintet nélkül arra, hogy katonai szolgálatot teljesített-e, vagy sem. Nem jár a segély azoknak a kereskedősegedeknek és magánhivatalnokoknak, akik mint tartalékos tisztok vagy havidijasok leszereltek, azokra a hónapokra, amelyekben a háromhónapos végkielégítést huzzák. Nem kapják a segélyt azok sem, akik a kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében munkaadójuktól a törvényes felmondási időre járó fizetést felvették, valamint azoknak sem, akik az ismeretes miniszteri rendeletben nekik biztosított jogokat: a bevonulás előtti állás elfoglalását, illetve a felmondási időre járó fizetés követelését nem érvényesítik. A kereskedőseged és magánhivatalnokok közül azok, akik ebben a minőségben legalább egy évet nem töltöttek el, szintén nem tarthatnak a segélyre igényt. A tévedések elke-

Berlin, jan. 16. (Wolff.) Azon két tiszt ellen, akikre Liebknecht és Luxemburg Róza elszállítása volt bizva, megindították a hadbíróági eljárást. Liebknecht utolsó óráit egy amentanul a következőkben mondta el:

— Amikor az autó motorjába miatt megállott, a Liebknechtet kísérő őrség vezetője megkérdezte a bolsevik vezetőt, elegendő erőt érez-e magában, hogy a Charlottenburger straséig gyalog menjenek, ahol bérautót fogadnak. Amikor a kísérő legénység az autótól 30 lépésre elment, hogy bérautót hozzon, Liebknecht hirtelen kugrott a kocsiból és futni kezdett. Az egyik katonát, aki fel akarta tartóztatni, késszurással kezén megsebesítette. — Miután többszöri felszólításra nem állott meg, több katona utána lőtt, a golyók találta Liebknecht összeesett és meghalt.

Berlin, jan. 16. Liebknechtet és Luxemburg Rózát egy Mercussen nevű egyénnek, a wolnersdorfi munkásianács tagjának lakásán fogták el tegnap este 9 és 10 óra között a endőrök, akik kikutatták tartózkodási helyüket.

### Ujabb utcai harcok Berlinben.

Berlin, jan. 16. Ma éjjel a Jäger és a Charlottenburger strasse sarkán heves tüzharc fejlődött ki a kormánycsapatok és a Spartakusok közt, amely két óra hosszat tartott.

### Ellenforradalom Pétervároton

#### Visszavonulnak a bolsevikiek.

Helsingfors, dec. 16. Revall megbízható jelentés szerint a bolsevikiek gyorsan megkezdték a visszavonulást. Ennek oka hír szerint a Pétervároton kitört ellenforradalom.

### Megverték a bolsevikieket.

Rotterdam, jan. 16. Denikin orosz tábornok a Kuma folyónál döntően megverte a bolsevik haderőt. Az utközetben a bolsevisták 42 ágyut és több ezer foglyot veszítettek.

### Bolsevista forrongás Portugáliában

#### A helyzet komoly.

Páris, jan. 16. Portugáliában nagy zavargások törtek ki. A zavargások főszékhelye Oporto. A liszaboni kormány kiadott jegyzéke szerint az utolsó éjjel eseményei következtében a helyzet komoly. A demokraták a bolsevik üggyökök segítségével meg akarták bukztatni a kormányt. Villa Nuovában tegnap zavargások voltak, amelyet lázadók idéztek elő.

### Lenin a bolsevizmusról

Helsingfors, jan. 16. Lenin a bolsevizmus jövőjéről a következőképpen nyilatkozott:

— Óvakodjunk, hogy a múlt esztendő bűneit és hibáit meg ne ismételjük, különben sorsunk ez évben a halál lesz.

### Német—lengyel háború.

Berlin, jan. 16. A keleti helyzet katonai tekintetben annyira kiélesedett, hogy a lengyel vezérkar főnöke már hivatalos jelentést is adott ki a harciéri helyzetről. Ezzel a lengyelek az egész világ előtt elismerték, hogy háborút visel a német birodalom ellen. A német kormány a legmészebbmenő intézkedéseket tette meg a lengyelek feltartóztatására.

### House ezredes meghalt.

Hamburg, jan. 16. Párisi jelentés szerint House ezredes, Wilson elnök bizalmasa tegnap meghalt. Az ezredes halálának körülményeiről eddig semmi értesítés nem érkezett.



rőlése végett tehát még egyszer ismételjük, hogy a segély jár minden munkásnak, kerekedősegednek és magánhivatalnoknak, kivéve a nap-szamosokat és a segédek és hivatalnokok közül a fennemlített kivételeket.

— A Nemzeti Tanács lisztakciójának sikere. Tudvalevő, hogy Nagykanizsán nagymennyiségű liszt van felhalmozva. A Haditermény a szerb megszállás hírére elrendelte, hogy az egész készletet azonnal szállítsák el Nagykanizsáról. A Nemzeti Tanács azonnal felismerte, hogy ez az intézkedés, ha végrehajtják, a város élelmezését csőd elé állítja és az éhínséget kikerülhetetlenné teszi. Ezért a liszt kivételét leiltotta és a készleteket a lakosság számára saját hatáskörében lefoglalta. Amikor a Haditermény a Nemzeti Tanács erélyes fellépéséről tudomást szerzett, jelentést tett a közlelmezési miniszternek, aki erélyeshangu táviratban szólította fel a Nemzeti Tanácsot, hogy a gabonát azonnal adja ki. A Nemzeti Tanács ennek a felszólításnak sem tett eleget, mert tudta, hogy ha a gabonát kiadja, új lisztet már nem fog kapni. Az országban ugyanis általános a lisztínség, amely Szegeden már olyan mérvet öltött, hogy a fejkvótát 3 kilóra kellett leszállítani. Azok a vidéki városok, amelyek nincsenek gabonatermő vidékekkel körülvéve, már mindenütt áttertek a kukorica keverésre. Nagykanizsának ilyen körülmények között igazán kevés reménye lehetett arra, hogy az ország másrészeiből kap majd lisztet. A Nemzeti Tanács ezért értesítette a belügyminisztert, hogy a gabonát nem adja ki és ezért az intézkedésért a büntetőjogi felelősséget is elvállalja. A belügyminiszter az értesítésére újabb szigorú felszólítást küldött, amelyben a büntető eljárás azonnali megindítását helyezte kilátásba, ha Nemzeti Tanács a gabonát nem adná ki. — A Nemzeti Tanács azonban erre a fenyegetésre sem reagált, hanem közölte a miniszterrel, hogy ha a város ellátására szükséges 3 havi gabonát itt hagyja, akkor a fennmaradó készlet elszállítása elé nem fog akadályokat gördíteni. A miniszter végül belátta a Nemzeti Tanács igazát és tegnap a következő táviratot intézte a polgármesterhez:

Polgármesternek

Nagykanizsa.

Értesitem, hogy a Haditerményt egyidejűleg utasítottam, hogy Nagykanizsa város ellátására az ottani malomból 54 waggou gabonának megfelelő lisztet bocsásson a Cim rendelkezésére, az ezen felüli mennyiséget pedig sürgősen szállítsa el.

Közlelmezési miniszter.

Megjegyezzük, hogy ez az engedély csupán utólagos szankciója a Nemzeti Tanács határozatának, amely az összes következményekért felelősséget vállalva és nem törődve a miniszter által kilátásba helyezett súlyos büntetőjogi következményekkel, a három hónap elegendő gabonának megőrlését saját hatáskörében már hetekkel ezelőtt elrendelte. Ez a munka a közel jövőben befejezést nyer, sőt a felőrlött lisztnek a kiosztása is folyamatban van. A Nemzeti Tanács erélyes fellépésének és hajthatatlan magatartásának eredménye, hogy Nagykanizsa lisztellátása jóidőre biztosítva van, amit bizony nem sok vidéki város mondhat el magáról.

— Az Uránia ma csak egy napos műsor keretében mutatja be „Az utolsó róza” című regényes drámát.

— Játék-kártyák, Piatnik-féle gyártmány, minden játékhoz kaphatók Fischel Fülöp Fia cégnél Nagykanizsán.

— Tisztujítás. A városnál megüresedett állásokra beérkezett pályázatokról a folyó hó 21 én tartandó közgyűlés fog határozni. Az üresedésben levő állások közül a levéltárnoki állásra egy, a kataszteri nyilvántartóira két és az irnoki állásra négy pályázat érkezett be. A levéltárosi állásra Fűredi János, a kataszteri nyilvántartói állásra Polai és Barbics városi tisztviselők pályáznak, akik mindketten szintén hosszabb idő óta és nagy buzgalommal látják el hivatalukat.

— Papok a papi nőtlenség ellen. A délmagyarországi papitanács, melynek élén Városv plébános volt országgyűlési képviselő áll, tegnap Budapesten összeült, hogy a demokratikus korszellemnek és a haladó egyház érdekeinek megfelelő reformokat hozzon. A határozati javaslat, amely körül a gyűlésen vita folyik, a következő pontokat foglalja magában: 1. A papi nőtlenség sürgősen eltörlendő. 2. Behozandó a világi papság fakultatív nőülése a fölszentelés után. 3. Azon papok, akik nőülés miatt léptek ki a papi rendből, kivánságukra oda haladéktalanul visszavendők. A javaslatot a gyűlés elfogadta s annak az egész papság által való elfogadása végett február elejére országos papi kongresszust hívnak össze. A papi tanács véleménye szerint az ország katolikus lakosságának 90 százaléka velük tart. Nem jelentéktelen a papság követelése is az sem, hogy ezentul a püspököt ne az államfő és a pápa nevezzék ki, hanem maga az alsó papság válassza.

## A pénzfelülbélyegzés zavarai.

A betétek sorsá. — Mi történik a követelésekkel? — A 200 és 25 koronásokat nem bélyegzik felül.

A belgrádi pénzügyi kormány felülbélyegzési rendelete az egész megszállott területen óriási konsternációt váltott ki. A sietve kibocsátott rendelet, melynek rengeteg hiánya és nagyon sok téves passzusa van, pénzügyi körökben is megütközést keltett. A felülbélyegzésnek pénzügyileg kiszámíthatatlan következményei lesznek.

Amint a Szabadkán megjelenő „Bácskai Hírlap” írja: a szerb kormány célja a felülbélyegzéssel egyrészt az, hogy megátolja az egyre rosszabbodó valutájú osztrák-magyar bankjegyek beözönlését, másrészt, hogy biztosítsa a megszállott területen levő lakosság bankjegykészleteinek jó valutáját. — A szerb állambank ércfedezete ma elsőrangú. A politikai helyzeten kívül ez magyarázza meg a szerb bankjegyek kitünő valutáját. Ha most a megszállott területen levő bankjegy készlet felülbélyegzésével ezeket a bankjegyeket is a szerb állam garantálja, majdnem bizonyos, hogy ezen bankjegyek valutája a megszállott területen és a nemzetközi forgalomban jobb lesz, mint az Osztrák-Magyar Bank lebélyegezetlen bankjegyeié. Hogy ez a valutakülönbség milyen arányú lesz, arról ma lehetetlen tiszta képet alkotni. Lehetséges, hogy a differencia csupán néhány százalékra fog szorítkozni, de az sincs kizárva, hogy a kétféle pénz értéke között lényeges különbség lesz.

És ennek következtében felszínre kerül a megoldandó problémák egész sorozata. A lényeg az, hogy a felülbélyegzett pénz rövid időn belül teljesen önálló lesz a felülbélyegezetlen pénztől. Ezt a teljes különválást rövidesen azt fogja

lökéletesen igazolni, hogy a szerb bank a felülbélyegzett bankjegyeket legközelebb saját bankjegyeivel cseréli fel. Az új bankjegyek (frank számmal) állítólag már el is készültek Párisban és mielőbb elszállítják azokat a megszállott területre. Itt aztán megkezdik a felülbélyegzett bankjegyek bevonását, illetve azok beváltását.

A bankok nagy megrázkódtatást szenvednek a rendelet következtében és ha az illetékes kormánykörök nem találnak módot a függő kérdések rendezésére, úgy a pénzügyi intézetek igen furcsa helyzetbe kerülnek. Egyik nehéz probléma a betétek rendezésének kérdése. A bankok természetesen nem rendelkeznek annyi készpénzzel, hogy a betéteknek megfelelő összeget felülbélyegeztessék. A megszállott területen levő betéttulajdonosok természetesen azt fogják követelni a bankoktól, hogy betéteiket felülbélyegzett pénzben fizessék vissza. Honnan lesz a bankoknak annyi felülbélyegzett pénze? És ha esetleg a budapesti központi úján csak rendes osztrák-magyar pénzben tudja a bank a betétet kifizetni, kinek a kára lesz az esetleges differencia?

Egy másik nagyon fontos kérdés az intézetek és magánosok követelése a demarkációs vonalon túl fekvő lakossággal szemben, illetve ennek rendezése.

A bankok pestmegyei vagy mondjuk kanizsai ügyfele nem tudja a megszállott területen levő pénzügyi intézeteknek felülbélyegzett pénzben teljesíteni fizetési kötelezettségét. A megszállott területen levő egyén vagy intézet tehát csak levonással fogadhatná el a követelést. Ilyen és ehhez hasonló problémák csak a jövőben fognak teljes egészükben kibontakozni. A 200, 25 és új 20 koronások körül támadt zavarok szintén nem csekélyek. A szerb kormány ezen bankjegyeket nem bélyegzi felül, nem ismeri el.

A szabadkai szerb főispán az ottani intézetek vezetőit tanácskozássra hívta össze ez ügyben, ahonnan egy memorandumot küldenek Belgrádba.

## EGYESÜLETI-ÉLET.

A Nevelőmunkások Orsz. Szövetségének Zalaegerszegi Kamarája f. hó 5-én Zalaegerszegen megalakult. Az egyesülés célja, hogy megvédje a nevelő munkások anyagi és erkölcsi érdekeit, pedagógiai kérdésekben segítségére akar lenni az iskolafenntartó hatóságoknak és akarja, hogy a kulturális mozgalmak mindenkor irányítója legyen. Részletes programot küldött a Kamara Zala megye minden iskolájának, ahova ez nem érkezett meg, oda újból szívesen küld megkeresés esetén a Kamara titkára. A Kamara alakulásakor megválasztotta tisztikarát, s bizalmi férfiakból álló választmányát, melyet a belépő vidéki tagokból majd kiegészít. Elnöke: Derszib Béla, felső keresk. isk. igazgató; alelnök: Schusztér Oszkár főgimnáziumi tanár; ügyv. titkár: Pesty József, felső keresk. isk. tanár; pénztárnok: Fridrik István el. isk. ig.; Jegyzők: Göbl Árpád főgimn. és Kocsis Olga polg. isk. tanár.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Ebédlőasztalt

keresek 6 vagy 12 darab bőr- vagy nádfonatu hasonló székekkel. — Ajánlatokat a Zala kiadóhivatalába kérek.



## ZENE.

**Bárd jubiláris karácsonyi albuma 1918-19.** Mint minden esztendőben a Bárd cég az idén is egy nagy izléssel megválogatott tartalmú és díszes kiállítású albumban jelentette meg az évad nagyszerű ujdonságait. A cég huszonöt éves fennállásának jubileumára az Albumot még a megszokottnál is gazdagabb tartalommal és fényesebb külsővel állította ki. A vasok kötet száz oldalra terjedő tartalmából felemlítjük a Hoffmann meséi című híres Barcaroláját, Mignonból az „Ismered-e a hont” zongora fantáziáját köznéphez letétben, továbbá az operett-slágerok közül a „Vén diófa levelé”-t, a Pillangó főhadnagyból, a Pacsirta, Hejehuja báró, Méri és Kóristalány legszebb részleteit; Anyos, Caeglédy, Hetényi, Heidelberg, Káldory, Kovács Károly, Molnár Mihály, Ötvös, Bajomi, Buday, Erbé, Erdélyi, Patai Répay legújabb dalait és kupa-slágerait. Külön meg kell említeznünk egy kitűnő fextretről, valamint a többi népszerű tánczeréről. Az Albumot magyar és idegen szerzők szalondarabjainak válogatott sorozata fejezi be, melyek tartalmazzák Rachmaninoff híres Préludeját, Simon Berceuse-ét, valamint Kazacsay, Poldini, Weiner Leo és Zilcher egy-egy hangulatos szerzeményét. Az Album, mely minden zenekedvelőnek bizonyára legkedvesebb ajándéka lesz, megszereshető a kiadónál, Bárd Ferenc és Fia zeneműkereskedésben, Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. és minden jobb könyv-és zeneműkereskedésben. Ára 14 korona.

## Közéletmezési közlemények.

**Liszt:** Hatósági ellátásban részesülők liszt-szükségletüket folyó évi február, március, április hónapokra egyszerre átvehetik, amennyiben ezen igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és a liszt ellenértékét ugyanott lefizetik.

Fontos közérdek, tehát mindenkinek saját érdeke is, hogy a lakosság minél nagyobb részének liszt-szükséglete legalább fenti 3 hónapra az egyesek éléskamrájában biztosítva legyen. Felhívtnak tehát mindazok, akiknek a 3 havi liszt átvétele módjukban áll, igényüket minél előbb, de legkésőbb **1. hó 25. ig** érvényesítsék. Későbbi jelentkezés figyelembe nem vehető.

A januári liszt a kereskedőknek kiadatot és ugyanott sürgősen átveendő.

**Cukor:** A lakosság részére ezúttal nyerscukor utaltatott ki. A januári szükséglet a kereskedőknél rendelkezésre áll és haldéktalanul átveendő, hogy ennek megtörténte után a február havi járandóság is azonnal szétosztható legyen. Jelenleg még a rendes 75 dg-os fejadag van érvényben, mégis ajánlatos a legnagyobb takarékoság betartása! A nyerscukor ára kg-ként 3 kor. 42 fill.

## Hirdetmény.

A 20. m. gy. ezred közétkezési bizottságánál **1. hó 18. án délután 3 órakor egy igazoló lesz árverés útján eladva.**

Ugyanezen bizottság eladásra hirdet körülbelül **2 wagon takarmány és cukor-répat.** Ajánlatok fenti bizottsághoz, (honvédlaktanya) küldendők be. A répa a Somogyi-féle uradalomban, Palin, lenne átveendő.

20. m. gy. ezred közétkezési bizottsága.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér).

## APRÓ HIRDETÉSEK

**Uriasszonyok figyelmébe.** 2 erőteljes asszony mosást, vasalást vállal házaknál. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 445

Egy fiatal mindenes kocsis azonnalra felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 448

**Álló villanylámpa megvételre kerestek.** Cím a kiadóhivatalban. 441

**ELADÓ** 2 ló, 1 számár, 4 töltő ló-kapa, 2 könnyű szekér, 10-20 métermázsas burgondi, 4-5 métermázsas széna, továbbá **kiadó két butorozott szoba** mellék-helyiségekkel és veteményes kerttel ugyanott. Tudakozódások Sikátor-utca 7. sz. vasárnap 3-5 óráig.

**Két tanuló vagy tanuló leány jó fizetéssel felvétetik Fürst József áruházában.**

Egy jó **kovács** és ugyanott **kertész** rögtön alkalmazást nyer. Stromszky Ernő, Becsehely Zalamegye. 436

**35 éves kőműves alkalmazást keres** nagyobb uradalomban vagy gyárban. Cím a kiadóban. 467

**Gépész-kovács** április 24-től alkalmazást nyerni **özv. Somogyi Gyuláné** gazdaságában Palin. 417

**Elvállalok harisnya stoppolást és fehérnemű javítást.** Özv. Karafiát Zsigmondné Király-utca 21. szám.

## URANIA mozgókép-palota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Pénteken, január 17-én.

## Az utszéli rózsá

regényes színmű 4 felvonásban.

## És a remek kíséző műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

Értesitem az igen tisztelt rendelőt, hogy a harctérről megérkezve

## cipész műhelyemet megnyitottam!

Rendeléseket felveszek **özv. Szabó Vass Károlyné** kötélgyártó üzletében, Kazinczy-utcában. — Tisztelettel

**Velecz Ede, cipész.**

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyegeket, ékszereket, érmeket, régi pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.

## VILÁG nagy mozgó-színház

SKARVAN Szálloda. Telefon 74

Csütörtök, péntek, szombat. Jan. 16. 17. 18.

XI. magyar Arany-sorozat

## Az ingovány

Bársony István regénye 4 felvonásban.

## Női főszerepet játsza Bázár Gitta

## Remek kíséző műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

## Házat veszek

kerttel. A ház legalább három szobából álljon.

Ajánlat a kiadóba juttatandó.

Van szerencsém értesíteni tisztelt vevőimet, hogy

## kötélgyártó üzletemet

Kazinczy-utcában, a nagylőzsde melletti

## megnyitottam!

Becses rendelésüket kérve

tisztelettel

**özv. Szabó Vass Károlyné.**

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

## FISCHEL Fülöp Fia

könyv- és papírhatalom  
KAZINCZY-UTCA. (Hátszobos helyiség)

Irodaszerek, üzletikönyvek, papírok  
hangszerek, disz-művek, játéktárgyak

## A „ZALA”

**A KORAREGGELI ÓRÁKBAN JÉLENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEK.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre postán küldve:

Egy óra 3- korona  
Negyed évre 15-  
Fél 30-  
Egész 60-

Rendelje meg a Zalát!



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut. 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut. 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap kora reggel

# ZALA

## POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 60,-

Félévre „ 30,-

Negyedévre „ 15,-

Egy óra „ 5,-

Egyes szám ára 20 L

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Döntött a Munkástanács.

**A Munkástanács a koalíciós kormány mellett. — Böhm hadügyi miniszter, Kunfi közoktatásügyi miniszter és Landler belügyi államtitkár lesz.**

Budapest, jan. 17. A Munkástanács este 6 órakor Preusz Mór elnöklésével összejött, hogy döntsön a kormányválság ügyében. Preusz megemlékezett Liebknecht és Luxemburg haláláról és kijelentette, hogy bár Liebknecht és Luxemburg politikájával nem ért egyet, őket is a szocializmus mártírjainak lehet tekinteni. A Munkástanács tagjai felálltak helyeikről gyászuk jeléül.

Ezután Weltner Jakab terjesztette elő a szociáldemokrata párt vezetőségének ma délután megtartott ülésén hozott határozatát, amely szerint a mai súlyos helyzetből a kivezető utat csak úgy lehet megtalálni, ha a munkástanács határozatát oly módon revideálják, hogy a koalíciós kormány, a polgári pártokkal való együttműködés maradjon meg, viszont az eddigi két tárcan kívül a szociáldemokraták kapják meg a hadügyi és közoktatásügyi tárca és a belügyi államtitkárságot.

Vágó Béla a kommunisták nevében hangoztatja, hogy a berlini eseményekből megállapítható, hogy a szociálisták a polgári pártokkal nem működhetnek együtt. Követeli a szocialista köztársaság azonnali megalkotását, a proletárdiktatúrát.

Garbai Sándor rövid válasza után még több szónok szólott a pártvezetőség javaslata mellett, mire a Munkástanács többséggel elfogadta a pártvezetőség indítványát. A Munkástanács ülése este 10 órakor ért véget.

Budapest, jan. 17. Jól informált politikai körök szerint a szociáldemokrata párt a hadügyi tárca Böhme Vilmost, a közoktatásügyi tárca Kunfi Zsigmondot, a belügyi államtitkárságra pedig dr. Landler Jenőt jelöli. A kormányba be fog lépni nagyatádi Szabó István (kisgazdapárti) is, mint tárcanélküli miniszter.

### Nagy belügyi miniszter az amerikai bizottságnál.

Budapest, jan. 17. Coolidge professor ma délután fogadta Nagy Vince belügyminisztert, aki részletesen ismertette az ország belső viszonyait. A professor kérdésére, hogy nem lehetne-e a választásokat az ország megszállásánál részben is megtartani, kijelentette, hogy ezt a kormány azért nem teheti meg, mert joglemondásnak volna tekinthető, erre pedig semmilyen kormány sem kapható. Ha mégis szabadna, 24 óráig sem tarthatná magát. Ezután belügyminiszter ismertette a belpolitikai helyzetet, rámutatott ama rendkívül elkeseredett hangulatra, amelyet a románok, csehek és a szerbek megszállásai miatt az ország népe érez. Ismertette a panaszokat, amelyek a megszállott területekről érkeznek. A professor tudomásul vette az előadottakat, véleményét azonban nem mondott.

### Szakadás a Károlyi-pártban.

Budapest, jan. 17. A Károlyi-pártban a néhány hete húzódó viszály ma végre szakadásra vezetett. Az eddig lappangó ellentétek nyilvánra kiélesedtek, hogy a függetlenségi párt tagjai már a nyilvánosság elé vették a kilépési szándékukat. Érdekes, hogy a régi Károlyi-pártnak éppen a vezető férfiai határoztak el a kilépést. Tegnap este Buza-Barna, Vass János, Nagy Vince, Pethe Márton és Garbai Sándor megbeszélést tartottak és elhatározták, hogy az esetben, ha sikerül Lovászy Mártontól olyan megnyugtató kijelentést

kapni, hogy a párt nem fog reakciós irányban fellépni, akkor elállnak a kilépési szándékuktól, ellenesetben azonban szigorúan ragaszkodnak hozzá. A válság ügye ma fog eldőlni a munkástanács ülésén.

### Ma dönt a munkástanács a válságban.

Budapest, jan. 17. A szociáldemokrata párt vezetősége ma délután 3 órakor összejött, hogy a munkástanács határozata óta beállt új helyzettel kapcsolatban a polgári miniszterek által felajánlott megoldási tervvel foglalkozzon. Este hat órakor összeül a munkástanács is, amely még ma éjjel fog dönteni, hogy a lemondott kormány és Károlyi elnök holnap teljesen tájékozva lesznek a helyzetről és véglegesen dönthetnek.

### A függetlenségi pártból új párt alakul.

Budapest, jan. 17. A függetlenségi párt vezető emberei a kabinetválság megoldását attól teszik függővé, hogy sikerül-e az ugynevezett radikálisabb felfogásnak a függetlenségi pártban megvetni pozícióját. Nagy Vince, Buza-Barna és Hock János ma felkeresték Lovászy Mártont, a függetlenségi párt elnökét és eladták, hogy ők Jánossy Zoltán, Balogh Ernő, Vass János, Kobek Kornél, Szathmáry Mór, Pethe Márton, Tolnay Lajos, Kreitzer Lipót, Garbai Sándor, Veér Imre, Auer Pál, Magyar Ernő, Goldzicher Miksa, Pogány Pál és a függetlenségi párt még néhány tagja nevében

bejelentik kilépésüket a pártból. Ezután megbeszélést folytattak Lovászy Mártonnal, Fehrbach Károllyal és Abrahám Dezsővel, akik a megbeszélés végén kijelentették, hogy a párt elnökségéről lemondanak, mert úgy érzik, hogy a pártegység megóvásának személyi kérdés nem lehet akadálya. Erre a kilépni akaró miniszterek kijelentették, hogy visszavonják a pártból való kilépési szándékukat. Végül a tanácskozók arra az elhatározásra jutottak, hogy az adott helyzetben a függetlenségi pártból új pártot kell alakítani.

### Az ukránok nem hódítanak.

Miskolc, jan. 17. Az előnyomuló ukrán csapatok száma meghaladja a 40 000-et. Előnyomulásuk célja, nem hódítás, hanem az, hogy a magyarországi ukránokat megvédjék a román megszállás ellen.

### Miskolczt nem szállják meg.

Budapest, jan. 17. Miskolcra jelentik: Ujabb hírek szerint a csehek Miskolczt nem fogják megszállni. A városban teljes a rend és a nyugalom. A Borsodszendrő megszállásáról érkezett hírt eddig nem erősítették meg.

### Ellenforradalomtól fél a kormány?

Bécs, jan. 17. A Fremdenblatt Budapestről feltűnést keltő hírt közöl, mely szerint Mackensen internálása egyenesen a Károlyi-kormány kívánságára történt. A kormány attól félt, hogy esetleg a reakciós elemek Mackensen segítségével ellenforradalmi mozgalmat indítanak. A franciák a Fremdenblatt szerint csak Károlyi kívánságára internálták Mackensent.

Budapest, jan. 17. Az ellenforradalmi tervek miatt csütörtökön letartóztatott Erdélyi Lászlót és a két Szilassy testvért ma a rendőrség szabadon bocsátotta, amit azzal indokoltak meg, hogy nincs törvényes alap arra, hogy őrizetben maradjanak.

### Montenegró fellázadt a szerb uralom ellen.

Lugano, jan. 17. Olasz jelentés szerint a Njegus uralkodóház mellett és a Karagyorgyevics dinasztia ellen irányuló montenegrói mozgalom nagy kiterjedést nyert. Több ezer fegyveres paraszt a volt montenegró főparancsnok vezetésével Cetinje ellen indult, ahol a szerb és délszláv megszálló csapat főparancsnoka tartózkodott. A fellázadt montenegróiak és a szerb csapatok közt órák hosszat véres harc dúlt Cetinje utcáin, amely azzal végződött, hogy a szerbeknek sikerült a montenegróiakat visszaverni. A zavargások és harcok Cetinje környékén még tartanak.

### Előzetes békekonferencia.

Páris, jan. 17. (Havas.) Az Egyesült Államok elnöke és a szövetséges és farsult hatalmak miniszterelnökei a londoni és párizsi nagykövetek jelenlétében a külügyminiszterekben délelőtt két óras ülést tartottak, amelyen a békekonferencia és a sajtó közti viszony tárgyalta meg. Elhatározták, hogy délután meghívják a szövetséges országok japán képviselőit és véleménycserét folytatnak velük a tudósítás módszeréről. A legközelebbi délelőltől holnap délelőtt tartják.



## Liebknicht halála.

**A bolsevik vezért három lövés ölte meg.**

Berlin, jan. 17. A kormány és a központi tanács tegnap együttes ülésén foglalkoztak a Liebknecht és Luxemburg meggyilkolása által teremtett helyzettel. A központi tanács helyesítette a kormány intézkedését, hogy a bűnösök legszigorúbb büntetését rendelje el. Luxemburg Róza holttestét mindeddig nem találták meg.

Berlin, jan. 17. Liebknecht holttestének megvizsgálása alkalmával az orvosok konstatálták, hogy három lövés nyoma látszik meg rajta, köztük egyik a homlokán. Ebből az következik, hogy Liebknechtet már az autóban megölték. A kormányörökben attól tartanak, hogy Liebknecht és Luxemburg temetése alkalmával általános sztrájk fog kitörni.

Budapest, jan. 17. A budapesti kommunisták ma délután az Almássy-téren Liebknecht és Luxemburg meggyilkolása alkalmából gyűlést tartottak, amelyen Kun Béla és Nádasdy kommunista vezeték beszélték nagy tömeg előtt. A gyűlés után a kommunisták a főbb utcákon felvonulást rendeztek. Rendőrség nem történt.

## Lemondott a horvát bán.

Zagreb, jan. 17. Felhivatalosan jelentik: Mihalovics Antal Horvátország eddigi bánja lemondott állásáról, mert a horvát többségi pártok és a belgrádi jugoszláv kormány részéről bizalmatlanság nyilvánult meg vele szemben. Ujda Polacek József lett, aki már hosszú ideje nagy exponense volt Zagrebben a nagy-szerb politikájak.

## Jugoszláviát még nem ismerték el

Belgrád, jan. 17. Sándor régens párisi utazását bizonytalan időre elhalasztották. Ennek oka egyrészt az, hogy Jugoszláviának Oszországgal fegyveres konfliktusa van, másrészt az, hogy Jugoszláviát az antant még nem ismertte el. A szerb-horvát-szlovén államot csak a békekonferencia ismerheti el. Így Sándor régens csak Szerbiát képviselhetné a béketárgyaláson. A 60 fős béke delegáció ennek ellenére legközelebb elindul Párisba.

## Harc a bolsevizmus ellen.

London, jan. 17. A Reuter-ügynökség jelenti: Krasszov, Frilinsonov és Denikin orosz tábornokok meggyőzését kötötték, amely szerint Denikin valamennyi dél-oroszországi hadsereg felett, amely a bolsevikiek ellen harcol, átveszi a főparancsnokságot.

## Német—lengyel háború.

Berlin, jan. 17. A német kormány elhatározta, hogy a lengyelek poroszországi, sziléziai és pozani előnyomulásának fegyveres ellenállással fog véget vetni. E célból két hadsereget szerveznek, amelynek Quast és Voyrisch vezéreztetések lesznek a parancsnokai.

## Meghosszabbították a német fegyverszünetet.

Páris, jan. 17. Foch tábornagy Trierben a fegyverszünet egy hónapi meghosszabbításáért a következő feltételt szabta a németeknek: Büntetésül azért, mert a németek nem szolgáltattak be elég lokomotívot és waggont, a németeknek a következő gazdasági gépeket kell február 17-ig 18 havi hátszállatra átadniok: 4000 gézeket, 6500 vetőgépet, 12 500 boronát, 2500 szélhengert, ugyanannyi szántóhengert és 3000 kötegszövőt.

## Nagykanizsa lisztellátása.

**Nem csak a dohos kenyereit.**

Nagykanizsa, jan. 17.

A Zala tegnapi számában megírtuk, hogy a Nemzeti Tanács és a Munkástanács együttes akciója biztosította Nagykanizsa liszt-szükségletét három hónapra. A liszt őrlése és kiosztása már folyamatban van. Amikor az ország nagy része lisztínségben szenved, amikor a szerb megszállás veszélye állandóan fenyeget lefelettől, akkor e tény nagy jelentőségét nem kell méltatni.

A három hónapra biztosított liszt mindősége azonban nem volt a legkielégítőbb. Mind több oldalról hangzott fel a közönség köréből a panasz, hogy a szétosztásra kerülő liszt élvezhetetlen, dohos Nagykanizsa Munkástanácsa, miután meggyőződött arról, hogy a paraszok nem alapítványok, elhatározta, hogy itt is radikális eszközökkel lép közbe és amennyiben lehetséges, segít a helyzeten. A Munkástanács egy bizottsága tegnap kint járt a Franz malomban és megállapította, hogy az ott most őrlés alatt álló liszt tényleg élvezhetetlen. Kiderült, hogy a gabona a késői beszállítás és a rossz tárolás folytán megdohosodott és hogy a gabonából a malom nem tudhat élvezhető lisztet őrlöni.

A Munkástanács bizottsága tárgyalást kezdett a malom igazgatójával és rövid tárgyalás után a következőkben állapodott meg azokkal: Minden élvezhetetlen lisztet, amely most a kereskedőknél van, visszaszállítanak a Franz malomba, amely azt kiszáritja, újból megzitalja, megőrli és csak így hozza forgalomba. Minden ezentúl beszállítandó lisztmennyiséget még a beszállítás előtt a vizsgálat magá a Franz malom: próbasüléseket fognak végezni.

Az élvezhetetlen lisztnek a kereskedőtől való visszaszállítása már meg is kezdődött a kereskedők pedig a mai naptól kezdve már csak élvezhető lisztet árulhatnak.

Mind Ezeket örömmel szögezzük le. Örömmel állapítjuk meg, hogy most már nincs kórra, hogy a közönség ne vegye meg előre a neki három hónapra biztosított lisztet. A városi közlemezési hivataltól ugyanis úgy értesültünk, hogy a lisztvászárlásra felhívó hirdetésménynek eddig nem nagy eredménye volt. Nemcsak azok nem válik ki három hónapra lisztjüket akik erre anyagilag nem képesek, hanem a gazdagabb osztály is távolmaradásával tüntet. Erre most már semmi ok sincs Nagykanizsa közönsége saját jól fellogott érdekében cselekszik, ha minél több hónapra beszerzi liszt-szükségletét. Mert ha a ma még élvezhető liszt a kereskedőknél, a város kezelésében marad, az őrési mennyiségű liszt, amelynek nagyban való kezelése sokkal nehezebb és költségesebb, könnyen megromolhat — eltekintve attól, hogy Nagykanizsának a jelen pillanatban ugyan valószínűtlen megszállása esetén sokkal biztosabb a liszt kicsiben a magánháztartásban, mint nagyban a város kezében.

Ne mulassza el tehát senki sem, akinek módjában van, hogy mielőbb beváltsa liszt-szükségletét. A közlemezési hivatal és a Munkástanács kéri erre Nagykanizsa közönségét, amelynek eddigi tartózkodó magatartásai a mai viszonyok közt nagyon nehéz megérteni.

## Újra aktuális Kanizsa megszállása?

**A szerb parancsnok megváltoztatta a megszállás híreit.**

(Saját tudósítónktól.)

Tegnapelőtt a városban az a hír terjedt el, hogy a szerbek a tegnapi nap folyamán meg fogják szállni Nagykanizsát. A hír a közönség körében természetesen őrési konsternációt kellett. A megszállás meséje a pragoni vonat utasai és személyzete hozta, akik azt állították, hogy a császárnai szerb parancsnokság az erre vonatkozó parancsot már ki is adta a csapatoknak. A hírről tudomást szerzett a nagykanizsai katonai állomásparancsnokság is, telefonon azonnal felhívta a zalaegerszegi határvédelmi parancsnokságot és felvilágosítást kért. Zalaegerszegen azt a választ adták, hogy a megszállásról semmi tudomásuk ezideig nincsen, de azonnal megkérdezték a császárnai szerb parancsnokságot, amelyre állandóan telefonösszeköttetésben állnak. A válaszony a két parancsnokság között a lehető legbarátságosabb. A szerb parancsnok Nagykanizsa megszállásáról a következőket mondta:

Nagykanizsa megszállásának híre nem egyéb egyszerű kacsnál. Nektünk szándékunkban sincs a város megszállása, hirt már hetelek óta vagyunk itt és meg csak hiábajel sem feltűnik erre. Ha a várost megszállanók, azt csakis az antant kifjezett parancsára tesszük. Ilyen parancsról pedig egyelőre szó sincsen. Ha a város megszállása aktuális lenne, ezt legelső sorban tudatni fogjuk a zalaegerszegi határvédelmi parancsnoksággal és Nagykanizsa város hatóságival. Addig, amíg ilyen értesítés nem jön, minden hírt előre is valótlannak tekintsenek.

Nagykanizsa megszállásáról tehát a szerb parancsnok szerint — egyelőre szó sincs. A legutóbbi szerb hír tényleg nem bizonyult igaznak, tegnap nem jöttek Kanizsára szerbek. Az előzetes rémüldözés és az ilyen hírek kolportálása tényleg teljesen felesleges. Azonban nem hallgathatjuk el, azt a más oldalról származó értesítést, hogy Kőrösön

**130 ágyut és 13 waggon muniólt szállítottak a szerbek.**

Valószínű, hogy erre csupán határvédelmi szempontból van szükségük a hiányosan felszerelt megszálló csapatoknak, amelyek a cordálalosan megszállt fegyelmű magyar csapatok támadásától tartanak. Annyi tény, hogy a Muraközben minden cífolat ellenére erősen tartja magát az a hír, hogy Nagykanizsára és Zalaegerszegre rövidesen bevonnak a szerbek. Ezt a hírt nincs módunkban ellenőrizni, de a múltak tapasztalatai alapján mindenesetre óvatossággal kell fogadnunk.

— Esterházy herceg földet ad. Kaposvárról jelentik: Esterházy Miklós hercegnek Kaposvár határában őrési területet uradalmi vannak. Egy küldöttség járt a hercegnél s arra kérték, engedjen át Kaposvár város minti összesség részére nagyobb földterületet. Esterházy herceg nem idegenkedett az ötlettől, elvileg hajlandónak nyilatkozott egy nagyobb, több ezer holdnyi földterület átengedésére. Az erre vonatkozó tárgyalások a kormány bevonásával legközelebb megindulnak. — A következő máti példát ajánljuk a város hatósága figyelmébe.



# HIREK.

## NAPTAR.

1919.	Róm. kath. Pirokán vi. Prot. Piroka. Gör. kel. 1919. (január 5.) Teona Idr. Sebat 17. S. B.
Január 18.	A nap kel. reggel 7 óra 43 perc, nyugv. délután 4 óra 31 perc, éjféli kel. este 7 óra 28 perc, nyugv. reggel 3 óra 25 perc.
Szombat	

**Ruhát kap a város.** A ruhanséget nem kell bővebben ismerteinünk Nagykanizsa közönségével. Mindenki saját magán tapasztalhatja a közvetlen közelből. Ez indította a város hatóságát arra, hogy a Népruházati Bizottságtól nagyobb mennyiségű ruhaneműt kérjen. A kiutalás elintézésére Krátky István főjegyző Budapésre utazott és úja — örömmel közöljük — eredménnyel járt. A Népruházati Bizottság ugyanis ma táviratban közölte, hogy a város elítálatlanjai részére a következő ruhaneműket bocsájtja rendelkezésre: 300 férfi alkódot, 500 férfiruhát, 100 fiúkabátot, 500 leányruhát, 100 leánykabátot, 200 blouzet, 200 aljast, 100 tucat férfi harisnyát, 50 tucat női harisnyát, 50 tucat gyermekharisnyát, 200 közzel munkafelhérműt, 2500 méter papirláncszövetet, 2500 méter különféle pamutúrt, 100 női inget. A kiutalt ruházati cikkek a legközelebbi időn belül Nagykanizsára érkeznek. A szétosztásukról egy külön e célra szervezendő bizottság fog gondoskodni.

**A lakásbejelentés és az élelmiszerjegyek.** Hétfői számunkban megírtuk, hogy a lakáshivatal az általánosan tartó lakáshiány enyhítésére újabb lépéseket tesz. A legközelebbi napokban a rendőrkapitányság egy hirdetménye jelenik meg, amely a miniszteri rendeletre hivatkozva figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy tres lakásaikat azonnal jelentésük be a lakáshivatalnak, amelynek engedély nélkül sem lakást bérelni, sem lakást kiadni nem szabad. A bejelentett lakásokat a lakáshivatal a méltányosság és igazságosság elveinek megfelelően, az azokra leginkább rászoruló egyéneknek adja ki. A lakáshivatal, az engedélyezett lakásokról lakásbizonyítványt állít ki, amely a lakás leírásán kívül az évi bér nagyságát is tartalmazza. A rendőrség a lakásváltás bejelentésénél az élelmiszer hivatalt pedig az új élelmiszerjegyek kiadásánál a lakásigazolvány felmutatását fogja követelni. Aki ilyen igazolványt nem tudnak felmutatni, azok ellen megindíják a kihágási eljárást. — Lakásközvetítéssel csak az foglalkozhatik, aki 1914. augusztus 1-je előtt is már ezzel foglalkozott. A bérleti díj és bérbeadótól követhető közvetítő-díj maximuma az egy évi bér 4%-a. A rendelkezések megszegése kihágás, amely 6 hónapig terjedhető eljárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

**A korona sorsa Jugoszláviában.** Lászból táviratozzák: A belgrádi pénzügyminiszter az osztrák-magyar bankjegyek lebélyegzésére kiűzött időt február 2-ig megkösztöbbitotta. A szerb lapok értesülése szerint a békekonzferencián követelni fogják annak a különbözetnek megtérítését, amely a korona mostani tényleges értéke és a szerbiai megszálló hatóságok által megállapítva volt értéke között fennáll. Szerbiában a korona értékét a háború kezdetén tudvalevően két dinárban állapították meg. Ebből az ökből vált szükségessé a korona-bankjegyek lebélyegzése. A szerb pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyel a korona árfolyamát újból megállapítja. E szerint kétszázötven korona ér száz dinárt.

**Elmaratt felvonulás.** A vasárnap délutánra tervezett tüntető felvonulást a rossz időjárásra való tekintettel egyelőre elhalasztottuk. **A szociáldemokrata párt végrehajtó bizottsága.**

**A kanizsai szociáldemokraták szini előadása.** A kanizsai szociáldemokrata munkásság vasárnap délután fél öt órakor szini-előadást tart a Polgári Egyet negytermében. A „Turi Borcsa” című népszinmű kerül előadásra, amelynek próbái jövában folynak. Abi valóban jól akarja magát érezni, okvellenül nézze meg a népszinmű előadását — majd ha másodsor fogják előadni. A vasárnap délutáni előadásra ugyanis már az összes jegyeket székápkodták, csak az állóhelyre van még néhány jegy.

**A spanyoljárvány 44000 halottja.** Az országos statisztikai hivatal kimutatást tett közbe az októberi halálozásokról. Azt látjuk e kimutatásokból, hogy októberben, mikor még a járvány nem érte el telőpontját, negyvennégyezer ember halt meg spanyol belegségben. A kimutatás a spanyol járvány pusztításait nem tünteti fel teljes nagyságában, mert az 50 ezer anyakönyvi kerület közül csak 35 ezer kerület adatát foglalta magában 15 ezer anyaga pedig a közlekedési és közigazgatási zavarok miatt nem érkezett be. A hiányzó kerületek betudásával körübelül 85 ezer a halálozásoknak a száma október hóban és ebből körülbelül 40 ezer esett a spanyoljárványra.

**Az összes szervezetek vezetőségének.** F. hó 20-án, hétfőn este pont 8 órakor a Munkásotthon negytermében rendkívüli pártgyűlést tartunk. A pártiszervezeti szabályzat 6. § a értelmében minden szervezet teljes vezetőségét, szervező-bizottságát, ez uton tisztelettel meghívjuk. Az ülésen csak a szervezetek által igazolt egyének vehetnek részt. Napirend: 1. A párt és a Munkásotthon december 31-iki pénziár-készletének ismerletése. 2. Párttitkári jelentés a hozzánk csatlakozott új szervezetekről. 3. A lemondott végrehajtó és ellenőrző bizottság választása, mely áll 11 végrehajtó bizottsági és 5 ellenőrző bizottsági tagból. 4. ndítványok **A szociáldemokrata párt.**

**Félmillió méter szövetet kapunk Auszriától.** Budápestről jelentik: Az osztrák és a magyar kormány közt több napi tárgyalás után tegnap megállapodás jött létre oly irányban, hogy Német-Ausztria a neki juttatandó 30 millió korona értékű élelmiszcikk fejében félmillió méter férfi- és női ruhászövetet és 2000 nagy tucat cernát ad Magyarországnak. — A szövet méterje átlagosan 40 koronát fog kitenni.

**Erdélybe csak nyitott levelet szállít a posta.** A kanizsai postafőnökség közli, hogy a román csapatok által megszállott erdélyi és magyarországi területekre a levélpostai küldemények kizárólag nyitva adhatók fel.

**Az államvasut vonalain nincs teherforgalom.** A szénhiány miatt az államvasutak Magyarország egész területén kényszerítve voltak beszüntetni a teherforgalmat. A teherforgalom máiól fogva az összes államvasutakon szünetel. Az áruforgalom szünetelését a szénhiány okozza, amely súlyos viszonyok közé hozza az államvasutakat. Az áruforgalom már eddig is részben szünetelt a sok forgalmi nehézségek miatt. A forgalmizavarok miatt eddig is súlyos károk háromlottak a magyar iparra, kereskedelemre és a közgazdasági életre egyaránt. A teherforgalom teljes beszüntetése a nehéz viszonyokat még súlyosabbá fogja lenni. A helyzet ma annyira katasztrofális, hogy na-

gyon kevés a remény ahhoz, hogy rövidesen meg fog változni. Minden reményünk Vyx alezredesben lehet csak, akinek rendelkezése a románok és a csehek segíthetnek csak a szénhiányon. Vyx alezredes a napokban interkedett is, hogy a románok a Piskin visszatartott 400 wagon szénét bocsássák rendelkezésünkre. Az egyelőre elegendő a korlátozott személyforgalom további fenntartására, De ha ezt a szállítmányt nem követik újabbak, akkor az államvasutak kénytelenek lesznek a személyforgalmat még jobban korlátozni: elsősorban az Erdély felé irányuló vasuti forgalmat fogják teljesen beszüntetni.

**Amit már mindenki megunt.** Ahányszor rosszabbra fordul az időjárás, annyiszor kell mindig ugyanavval a kérdéssel foglalkoznunk: a kanizsai utca problémájával. **Étves-szélyes,** ez az egyedüli jelző, ami tökéletesen fedi a mi járdánk fogalmát. Piszok, sár, szemétdomb, töcsa, nyaktörő pocserék, besüppedt téglák és régi téglák gödrei — egy jobbfejta falu sem lúrné meg ezeket a sötét ázsiai állapotokat. Unja már mindenki, akinek az uicán kell járnia — és kinek nem kell? — de tenni nem tesz ellene senki semmit. Mi is unjuk már, hogy folyton-folyvást hajtogassuk: törd-jenek a járdáink. De mégis immunk kell újra róla, talán valahikor mégis csak használni fog. Ma is a korzón az egyik saroktól a másikig tartó utunkban hárman buktak fel s hogy nem ficamították ki a lábukat és nem törtek ki a nyakukat, az igazán csak az ő privát szerencséjük volt s nem a járda érdeme. A porut-jártak káromkodtak, de persze hiába, — csak a jóisten halotta meg a szöveget éppugy, mint a mienkét. — Talán majd ő fog segíteni, más mái ugyesnt.

**Kártérítés a kifosztott kiskereskedőknek.** Mehely kereskedelmi államtitkár tegnap a soproni kereskedelmi és iparkamarához — amelyhez Nagykanizsa és egész Zala megye is tartozik — leiratot intézett, amelyben közli, hogy a kormány szözüvenczer koronát utalt ki a kamara területén a forradalmi mozgalmakban kifosztott kiskereskedők és kisiparosok részére. Ebből azonban segélyt kifejezetten csakis azok a kisiparosok és kiskereskedők kaphatnak, akik leginkább rá vannak szorulva.

**A leghiresebb detektiv mester legújabb kalandjait mutatja be Stuart Webbs mester az Uránitában bemutatásra kerülő „A kísértetek” című detektiv drámában ma és holnap, vasárnap.**

**Iskolai hegedűk, vonók, hurok kaphatók** Fischel Fülöp Fia hangszerraktárában, Nagykanizsán.

**Az angolok is tiszteket keresnek.** Hétfői számunkban közöltük, hogy a franciák tiszteket toboroznak a garmai hadseregek részére. Most arról értesítenek bennünket, hogy az angolok is toboroznak tiszteket. Az angolok ugyanis nemzetközi rendőrséget akarnak szervezni világszerte. Ebből a célból sok képzett tisztre van szükségük. Mivel pedig angol alattaló gyérebbe akad a katonai pályára, idegen állampolgárságu tiszteket is felvesznek. Amint értesülünk, a magyar tisztekhez érkezett ilyen felhívás. Aki az angol szolgálataba belép, néhány évre lekötöi magát; ez idő alatt alkalma van az angol nyelv megtanulására is. A tisztek évi 48.000 koronának megfelelő fizetést kapnak az angol kormánytól. Amint értesülünk, a leszerelt magyar tisztek között sokan lesznek, akik angol szolgálataba lépnek.

**A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.**



# APRÓ HIRDETÉSEK

**Házmesteri állást keres** Pintér Dömsötör nős, Nagykanizsa Kisfaludi utca 14. szám alatt lakik. — Hozzá tartozója esetleg takarítást is elvállal. 452

**A gánál bér gazdaság** Gánapusztá, a p. Iharosberény (Somogy megye) ügyes bognárt keres folyó évi április 24-re. 449

**Egy kocsis** azonnalra vagy elsejére felvétetik. Jelentkezni lehet f. hó 18-án d. e. 9 órakor a „Kissörház” vendéglőben. 451

**Álló villanylámpa.** megvételre kereste tik. Cím a kiadóhivatalban. 441

**Két tanuló** vagy tanuló leány jó fizetéssel felvétetik Fürst József áruházában.

**Egy jó kovácsmester** és ugyanott **kertész** rögtön alkalmazást nyer. Stromszky Ernő, Becsehely Zalamegye. 436

**35 éves kőműves** alkalmazást keres nagyobb uradalomban vagy gyárban. — Cím a kiadóban. 437

**Gépesz-kovács** április 24-től alkalmazást nyerhet özv. Somogyi Gyuláné gazdaságában Pálán. 417

**Elvállalok** harisnya stoppolást és fehérnemű javítást özv. Karaffa Zsigmondné. Király utca 21. szám.

**Ajtók, ablakok és tokok,** amelyek a Thurn-Taxis herceg baltavári-kastélyából kerülték ki, jutányos árban kaphatók Erdéklődni lehet a gőzfürdőben. Telefon 350.

**Külföldi értékes bélyegeket** elad Fischel Fülöp fia cég könyv- és papírkereskedése. Nagykanizsán. (Városházpalota.)

## A NAGYKANIZSAI IPARTESTÜLET

az időközben megüresedett

## jegyzői állásra pályázatot hirdet

Javadalmazás évi 2400 korona.

Sajátkezüleg irt pályázati kérvény f. hó 26-ig az ipartestület elnökségéhez beadandó. — Közelebbi feltételek ugyanott megtehetőek.

## Közéleti-mezési közlemények.

**Liszt:** Hatósági ellátásban részesülők liszt szükségletüket folyó évi február, március, április hónapokra egyszerre átvehetik, amennyiben ezen igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és a liszt ellenértékét ugyanott lefizetik.

Fontos közérdek, tehát mindenkinek saját érdeke is, hogy a lakosság minél nagyobb részének liszt szükséglete legalább fenti 3 hónapra az egyesek élelőkamrájában biztosítva legyen. Felhívtnak tehát mindazok, akiknek a 3 havi liszt átvétele módjukban áll, igényüket minél előbb, de legkésőbb f. hó 25-ig nyilvánítsák. Későbbi jelentkezés figyelembe nem vehető.

A januári liszt a kereskedőknek kiadatot és ugyanott sürgősen átveendő.

**Cukor:** A lakosság részére ezuttal yerscukor utaltatott ki. A januári szükséglet kereskedőknél rendelkezésre áll és háláértalanul átveendő, hogy ennek megtörténte tén a február havi járandóság is azonnal zétosztható legyen. Jelenleg még a rendszeres 5 ég-ös fejadag van érvényben, mégis ajánlatos a legnagyobb takarékosság betartása! A yerscukor ára kg-ként 3 kor. 42 pl.

## URANIA mozgóképalota

Rongosyl-u. 4. Telefon 209

Szombat, vasárnap. Január 18. és 19

**Stuart Webbs**

mester defektív legújabb kalandja

## A kísértetjárás

detektív-dráma 4 felvonásban.

**És a remek kísértő műsor.**

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

## Hirdetmény.

Kotor község képviselő testületének 1919. számú határozata alapján közölni teszem, hogy a

## községi vasuti korcsma

hat évre a jegyzőségnek megtekinthető feltételek mellett 1919. évi január 27-én délelőtt 10 órakor a jegyzői irodában nyilvános árverésen érbe fog adatni

Kotor, 1919. évi január. hó 13-án.

Brunner Gusztáv

jegyző

Értesitem az igen tisztelt rendelőtmet, hogy a harctérről megérkezve

## cipész műhelyemet megnyitottam!

Rendeléseket felveszek özv. Szabó Vass Károlyné kötélgyártó üzletében, Kazinczy-utcában. — Tisztelettel

Velecz Ede, cipész.

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyegeket, ékszereket, érmekeket, régi pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.

Van szerencsém értesíteni tisztelt vevőimet, hogy —

## kötélgyártó üzletemet

Kazinczy-utcában, a nagylőzsde mellett

## megnyitottam!

Becses rendelésüket kérve

tisztelettel 446

özv. Szabó Vass Károlyné.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarnas Szállóba. Telefon 14

Csütörtök, péntek, szombat. Jan. 16. 17. 18.

XL magyar Arany-sorozat

## Az ingovány

Bárony István regénye 4 felvonásban

## Női főszerepet játsza Bázár Gitta

**Remek kísértő műsor!**

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5-es 7 órakor.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szállóba

portásánál (szobapincér). —

Előre lássuk el magunkat

## SZÖLŐKÖTŐZŐ PAPIRZSINEGGEK

A felfigyelő gyártási závarok a nyersanyag utolsó beszerzése folytán kétséges, hogy a következő szezonban lesz-e egyáltalán szőlőkötőző anyag. Azért ajánljuk kitűnő **Rafflapólló** papírzsinegget, kapható bármilyen nagy mennyiségben, azonnali és későbbi szállásra.

Papírárugyári és Kereskedelmi R.-Y.-nál, Budapest, VII., Rakóczi-ut. 6.  
Surgonycim: Papírzsineg. Telefon 23-63

## Gyermekkönyvek

Lupl bácsi. Apró szavalmányok, apró gyermekek részére (5-7 éves) K 2  
Molnár Mária. A kikelet virágai. Versek 5-8 éves gyermekek részére K 2  
Gyermekdalok és szavalmányok 6-8 éves gyermekek és iskolai használatra összeállította Hajgató S. K 2  
Óvodai gyermekversek. Összeállította Tarnói Miletz Mária díszkötésben. K 2  
Egyéb gyermekkönyvek és ifjúsági iratok nagy választékban.

**FISCHEL FÜLÖP FIA**

könyvkereskedésben, NAGYKANIZSÁN

## A „ZALA”

**A KORA REGGELI**

**ÓRÁK HAN JELENIK**

**MEG, EREDETI TELE-**

**FONÉS TÁVIRAT**

**JELENTÉSEK KELL**

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**

Nagykanizsán kora reggel házhöz hozzá, vidékre postán küldve:

Egy óra 5.— korona

Negyed évre 15.—

Fél 30.—

Egész 60.—

**Rendelje meg a Zalat!**



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel

Egész évre K 60-

Félévre .. 30-

Negyedévre .. 15-

Egy óra .. 5-

Egyes szám ára 20 L

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjszabás szerint vesz fel a kiadóhivatal.

## Megalakult az új kormány.

**Az új miniszterek ma teszik le az esküt.**

Budapest, jan. 18. A félhivatalos *Politikai Híradó* jelenti: *Berinke* Dénes miniszterelnök Károlyi elnök megbízása alapján a Munkástanács határozatának meghozatala után nyomban hozzájárult a kabinet megalakításához. Ma délelőtt és délután tárgyalt a kiszemelt politikusokkal, úgy, hogy este már abban a helyzetben volt, hogy a köztársaság elnöke elé terjeszthette a kormány tagjainak névsorát. — Károlyi elnök a designált miniszterelnök előterjesztésére miniszterelnökké *Berinke* Dénest, belügyminiszterre *Nagy* Vincét, pénzügyminiszterre *Szende* Pált, kereskedelmi miniszterre *Garami* Ernőt, hadügyminiszterre *Böhm* Vilmost, földművelésügyi miniszterre *Buza* Barnát, közlekedési miniszterre *Baloghy* Ernőt, népjóléti miniszterre *Peidl* Gyulát, ruszka-krajnai miniszterre *Szabó* Oresteszt, tárcanélküli miniszterekké pedig *Kunfi* Zsigmondot, *Vass* Jánost és nagyatádi *Szabó* Istvánt nevezte ki. A külügyminisztérium, igazságügyminisztérium és nemzetiségi minisztérium ideiglenes vezetésével a köztársaság elnöke *Berinke* miniszterelnököt bízta meg. Az új kormány tagjai az esküt holnap délután 12 órakor teszik le a köztársaság elnöke kezébe.

### Kettéválasztják a kultuszminiszeri tárcát.

Budapest, jan. 18. A *Politikai Híradó* jelenti: A vallás- és közoktatásügyi tárcát ketté fogják választani. Közoktatásügyi miniszter *Kunfi* Zsigmond, vallásügyi miniszter pedig *Vass* János lesz. A szétválasztás módjait a legközelebbi minisztertanács állapítja meg.

### Svájc elismerte Magyarországot követét.

Budapest, jan. 18. A *Politikai Híradó* jelenti: Mint a külügyminisztérium hivatalosan értesül, a svájci szövetségi tanács *Szilassy* Gyula rendkívüli követ és meghatalmazott miniszternek, mint a magyar kormány teljes hatalmu képviselőjének kiküldéséhez hozzájárult. Ezzel kapcsolatban a minisztertanács mai ülésén *Bédy* Schwimmer Róza rendkívüli követnek és a magyar kormány meghatalmazott miniszterének már régebben benyújtott lemondását elfogadta.

### Az amerikai bizottság tárgyalásai.

Budapest, jan. 18. Coolidge tanár ma fogadta a Magyarország területi épségének megvédelmezésére alakult liga küldöttségét, továbbá *Berzeviczy* Albertet, *Lóczy* Lajost, *Szabó* Orestesz minisztert, *Gündisch* Guidót, *Blejer* Jakabot, *Gesswein* Sándort, *Raffay* Sándort, *Kaczián* Gézát, *Zlinszky* Istvánt és *Esterházy* Móricot. A bizottság délután Károlyinál volt ebéden, délután pedig *Hantos* Elemért, *Beck* Lajost és néhány bankdirektort fogadott.

### A Károlyi-párt elnökségét a szocialisták mondatták le.

Budapest, jan. 18. A Károlyi-pártban tegnap este történt események előzményéhez tartozik az az ultimátum, amelyet állítólag a szociáldemokrata párt intézett a Károlyi-párt felé. Az ultimátumban a szocialisták azt követelték, hogy a Károlyi párt elnöksége tegnap este 7 órára mondjon le, mert ellenkező esetben a szociáldemokraták nem hajlandók résztvenni a kabinetben.

Budapest, jan. 18. Nagy György a Károlyi-párt elnöke nyilatkozatot tett közzé, amelyben lemondását a köztársasági tanács határozatától teszi függővé, amelynek bizalmából az elnökséget elfoglalta.

### Feloszlik a függetlenségi párt.

Budapest, jan. 18. A volt Károlyi-párt választmánya legközelebbi ülésén kimondja a párt feloszlását. A választmány direktóriumot alakít, amely a feloszló párt ügyeit fogja intézni. A régi Károlyi-párt tagjai különválnak: *Lovász* és *Buza* Barna köré csoportosulva külön-külön fognak pártot alakítani.

### Az egyetemi ifjuság az ország területi integritásáért.

Budapest, jan. 18. Az egyetemi ifjuság és a székely Nemzeti Tanács Budapesten időző összes tagjai ma délután tüntetést rendeztek az ország integritása mellett. Délután fél egy órakor zászlók alatt a Dunapalota-szálló elé vonultak, ahol *Zerkowitz* kormánybiztos Coolidge professzor elé vezette küldöttségüket. Az egyetemi ifjuság kérelmét *Antal* István adta elő és *Slomok* Salamon amerikai születésű orvostanhallgató tolmácsolta. Az egyetemi ifjuság Magyarország területi integritása mellett emelt szót és *Coolidge* professzor látható jóindulattal hallgatta az ifjuság kérelmének előadását. A Dunapalota előtt összegyűlt ifjuság lelkesen éllette *Wilson* és *Coolidge* t, mire *Coolidge* megjelent az erkélyen és néhány angol szóval mondott köszönetet.

### Az antant és Magyarország.

Genf, jan. 18. Itteni diplomáciai körök szerint az antant Magyarországot illetőleg nagyfontosságú elhatározások előtt áll. Az illetékes fórumok arról tárgyalnak, hogy az összeomlott monarchia új alakulataiban levő bizonytalan közállapotokra való tekintettel, Bécsben, de különösen Budapesten intézményesen óhajtnak biztosítani ez országok közviszonyainak és gazdasági munkájának

konzolidálódását. Az a terv van kialakulóban, hogy a szövetségesek képviselőitében Franciaországból polgári bizottság megy Budapestre. Ez a szerv lesz hivatva a magyar népköztársaság és a szövetséges hatalmak közti a megfelelő összeköttelést fenntartani és minden egyes politikai és gazdasági kérdésben irányító tanácsot adni.

### A románok internálják a magyar tisztviselőket.

Budapest, jan. 18. Székelyudvarhelyről jelentik félhivatalosan: Január 16-án a székelyudvarhelyi kormánybizottságon megjelent egy osztrák magyar uniformist viselő őrnagy és kijelentette, hogy ő a nagyszabenyi román kormány megbízásából atveszi az imperiumot egész Udvarhelymegye és a város felett. Ezután elment a hivatalokba és köveletle a tisztviselőktől, hogy tegyék le az esküt a román kormányra és királyra. Az eskü letételét úgy a kormánybiztos, mint az összes tisztviselők megtagadták mire másnap 33 tisztviselőt letartóztattak és 17-ére virradóra elhurcoltak.

### Megkezdődött a béketárgyalás.

#### Poincaré megnyitó beszéde.

Páris, január 18. Hivatalosan jelentik: Poincaré elnök a békekonferencia ülését ma délután 3 órakor a következő beszéddel nyitotta meg:

— Uraim! Franciaország üdvözlöi önöket és hálát mond azért, hogy teljes egyértelműséggel azt a várost választották a béketárgyalások helyéül, amely négy évig az ellenség katonai akciójának célpontja volt, és amelyet a szövetségesek vitéz seregei megvédték a betolakodó ellenség ellen. Az emberiség bizalommal fordul önök felé, mert önök nem tartoznak azok közé, akik az emberiség jogait megsértették.

#### Amerika tulsulyban lesz a békekonferencián?

Chiasso, jan. 18. A *Secolo* tudósítója szerint azok az amerikai kis államok, amelyek nem tartoznak az Egyesült Államokhoz, sorra csatlakoznak *Wilson*hoz és mivel mindegyikük küldhet 1—1 delegátust a békekonferenciára, valószínű, hogy Amerika legalább 15 meghatalmazottal fog részt venni a béketárgyaláson. Így amerika tulsulyban lesz a békekonferencián.

#### Előzetes tanácskozások.

Páris, jan. 18. (Havas.) A szövetségesek konferenciája ma délelőtt fél 11 órakor kezdődött és 12 óráig tartott. Az ülést délután folytatták.

Páris, jan. 18. (Havas.) Az Egyesült Államok elnöke, a szövetséges nagyhatalmak és a társult hatalmak miniszterelnökei és külügyminiszterei ma délelőtt a külügyminisztériumban tanácskozást tartottak, amely három óra hosszat tartott. A tanácskozáson *Clemenceau*



felolvasta a Németországgal kötendő fegyverszüneti szerződés feltételeit. Elhatározták, hogy Belgium és Perzsia 3—3 delegátussal képviseltesse magát a békekongresszuson. Megállapították a békekongresszus első ülésének napirendjét, végül a békekongresszusnak nyilvánossága kérdéséről tárgyaltak hosszasan.

### Megiesz a népszövetség?

Páris, jan. 18. (Havas.) Wilson kábel-táviratát küldött Amerikába, amelyben közli, hogy jelenleg nagyon kedvezőek a kilátások a megegyezésre a népszövetség kérdésében.

### Meghiúsul a konferencia?

Bern, jan. 18. Párisi jelentés szerint a délután kezdődő békekongresszuson 25 állam vesz részt 65 delegátussal. A Humanité azt írja, hogy Clemenceau magatartása mellett félni lehet attól, hogy a békekongresszus elé kerülő problémák megoldatlanok maradnak és tartani lehet attól, hogy a konferencia meghiúsul.

### Megszűnik a blokád.

Genf, jan. 18. A szövetségesek konferenciáján elfogadták Wilsonnak amaz indítványát, hogy a blokádokat Németországgal szemben szüntessék meg.

### Németország a választások előtt.

Berlin, jan. 18. A német nemzetgyűlési választások holnap, vasárnap kezdődnek meg. A nemzetgyűlési választásokon három polgári párt és három szocialistapárt jelöltjei mérkőznek egymással. A német békeküldöttség a nemzetgyűlési választások után fog utrakelni.

### Általános sztrájk Lipcsében.

Bécs, jan. 18. Lipcséből jelentik: A munkásság tegnap este kimondotta az általános sztrájkot, a polgári lapok me. jelenését beszüntették és hatalmukba kerítették a vízműveket is, úgy, hogy Lipcse ma víz nélkül áll. Ma sztrájkba léptek a villamosművek alkalmazottai is.

### Szocialista békekongresszus.

Genf, jan. 18. Henderson angol munkásvezér kijelentette, hogy a nemzetközi szocialista békekongresszus január 27-ikén fog összejúlni Genfben.

### Oroszország békét kér.

#### Bolsevikiek Ukrajnában.

Stockholm, jan. 18. Litvov orosz követ Lenin megbízásából szombaton táviratilag újabb békekajánlatot tett Wilsonnak. A szovjetkormány késznek nyilatkozik, hogy megszünteti a bolsevik propagandát és a katonai felvonulást Észtland és Livland ellen.

Berlin, jan. 18. Ideérkezett jelentés szerint az ukrán kormány ultimátumot küldött az orosz szovjetkormánynak, hogy az ukrán területeken levő bolsevik csapatokat haladéktalanul vonják ki.

## Rokkant katonák és hadiözvegyek!

felvételnek vallásos szentképek terjesztésére. A jelentkezőknek némi tőkével rendelkezniük kell. —

Bővebbet naponta d. e. 9—10 ig Kazinczy utca 5. szám alatt az udvarban balra.

# Nagykanizsa — törvényhatóság.

Nagykanizsára kormánybiztost neveznek ki.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa városának évlizedes óhaja fog a közel jövőben teljesedni. Városunkat kulturája, ipara és kereskedelme, jó vasúti összeköttetése, de főleg lakosságának száma már régen predestinálták arra, hogy mint Zalaegerszeg székelye-magához ragadja a hegemoniát a megyében. A legtárgyalagosabb szemüvegen keresztül nézve sem vonhatja kétségbe senki, hogy Nagykanizsa kulturája messze felülmúlja Zalaegerszeg kulturáját. Nem állhat meg az a kifogás sem, hogy Nagykanizsa nem fekszik a vármegye centrumában. Csak egy pillantást kell vetnünk a térképre, s azonnal látjuk, hogy amint Nagykanizsa nem fekszik a vármegye közepén, éppen úgy Zalaegerszeg sem. — Ami azonban megközelíthetőségét illeti, senki sem vonhatja kétségbe, hogy Nagykanizsa Zalaegerszegnél sokkal könnyebben és gyorsabban érhető el nemcsak a vármegye összes részéről, hanem Budapestről és Bécsből is. Lehetetlen állapot az is, hogy a 12 000 lakósu Zalaegerszegről igazgassák a 30 000 lakósu Nagykanizsát. Ez az évlizedes óhaj tehát nem nagyzási hóbort, hanem jogos követelése egy nagy fejlődés elé néző városnak. Ha a régi és jogos óhaj elérésére nem is ért meg eddig az idő, Nagykanizsa városa ismételtén tett már lépéseket arra, hogy legalább a zalaegerszegi törvényhatóság hatásköre alól felszabaduljon.

Már majdnem tíz éve annak, hogy a város a kormánytól a város törvényhatósági joggal való felruházását kérte. Ez a kérvény már a képviselőház asztalán feküdt, sőt tárgyalása is ki volt tűzve. Azonban azzal a megokolással, hogy a városokról egységes törvény készül, a javaslatot ad akta tették. A város képviselőtestülete már a letűnt rendszer alatt is többször sürgette a kérvény elintézését, természetesen minden eredmény nélkül.

Az új kor hajnalán a városi tanács újból megkísérli dűlőre vinni a régi jogos kívánságot. A pénteki tanácsülés elhatározta, hogy ez irányban felterjesztést intéz a kormányhoz. Dr. Sabján Gyula polgármester az akció kilátásáról és esetleges eredményéről következőket mondotta munkatársunknak:

— A város tanácsa tényleg megsürgette a tíz év óta vajúdó kérdés elintézését. A magam részéről remélem, hogy ez a sürgetés nem lesz hiábavaló, hiszen nem jogtalan kívánságról van szó. A mai kormány mindenesetre több megértéssel és — ami a legfontosabb — sokkal rövidebb időn belül fogja a kérelmet elintézni. Kétségtelen, hogy Zalaegerszeg Nagykanizsa a legelőrehaladottabb kultúrávárosa. Városunk határszéli fekvésénél fogva országos érdek, hogy egy minél haladottabb, kulturáltabb és intézményekkel rendelkező város lehessen a magyarság végvára. A leghelyesebb megoldás az volna, ha Nagykanizsa nemcsak törvényhatósági joggal felruházott város, hanem Zalaegerszeg székelye is lenne. Ha mindkét kívánságunk nem is teljesül, az első mindenesetre olyan stádiumba jutott, amely már közel áll a megvalósuláshoz.

Más beavatott forráshól arról értesülünk, hogy a kormány a legközelebbi napokban

Nagykanizsára külön kormánybiztost fog kinevezni. Az erre vonatkozó tárgyalások már befejezésükhöz közelednek. Ez a közeli intézkedés is azt bizonyítja, hogy a kormány nem idegenkedik a gondlattól, hogy Kanizsát önálló városnak tekintse.

## A felbélyegzett bankjegyek.

— Az Osztrák-Magyar Bank nagykanizsai fiókja egyelőre nem lombardirozza a hadikölcsönkötvényeket. —

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy a szerb kormány a megszállott területeken az Osztrák-Magyar bank által kibocsájtott bankjegyek felbélyegzését rendelte el. Az intézkedés céljáról többféle verzió került forgalomba. A legvalószínűbb az, hogy a szerb kormány a megszállott területeken meg akarja akadályozni az osztrák-magyar pénz behözönlését. Egy másik magyarázat szerint a felbélyegzés a szerb kormánynak nagyszerű eszköz arra, hogy az egyesek vagyonát igazságosan megállapíthassa, amire a vagyonadó szempontjából van szükségük.

A felbélyegzés ténye igen sok pénzügyi problémát vetett fel. Tudvalevő, hogy a szerb parancsnokság az új kibocsájtású bankjegyeket nem bélyegezi le, ami a tudatlanok körében odáig vezet, hogy ezeken a bankjegyeken, ha veszteséggel is, de túl akarnak adni. A felbélyegzett pénz értékéről is nagyon téves vélemény van a közönségnek. A felbélyegzés maga nem jelenti azt, hogy az ilyen pénz a dinárral vagy frankkal egyértékű lesz. Annyi azonban valószínű, hogy a nemzetközi forgalomban a felbélyegzett bankjegyek némi többletértéket kapnak a többi osztrák-magyar bankjeggyel szemben, mert az előbbieket két állam — a szerb is — garantálja.

A felvetődő kérdések között nem a legérdekesebb az sem, hogy mi történik azoknál a felbélyegzett bankokkal, amelyeket az Osztrák-Magyar bankhoz visznek leváltásra. A bank alapszabályai között van ugyanis olyan intézkedés, mely szerint a megrongált, felbélyegzett jegyért nem köteles teljes értéket adni. Ilyen körülmények között a felbélyegzett bankjegy tulajdonosát kár érné.

Hogy e kérdésekre megbízható választ kaphassunk, felkeresük az Osztrák-Magyar bank nagykanizsai fiókját, ahol Zaborszky bankfőnök ur a következőket mondotta munkatársunknak:

— A felbélyegzett pénzeket az Osztrák-Magyar bank teljes értékében elfogadja, azonban a beváltott bankjegyeket nem hozza többé forgalomba. Az idegenkedés, amellyel a közönség a forradalom után kibocsájtott bankjegyeket fogadja, teljesen érthetetlen és minden alapot nélkülöz. Az Osztrák-Magyar bank ezeket a bankjegyeket, amint a múltban, úgy a jövőben is teljes értékében elfogadja. Köztudomású, hogy a bankjegyek egyoldalú nyomása csupán technikai okokra vezethető vissza, sőt maga a bank fogja ezeket a bankjegyeket meghatározott időn belül bevonni. Abból a ténnyel, hogy a szerb parancsnokságok az új bankjegyeket nem bélyegezik felül, ne következtessen senki azoknak kisebb értékére. Amint hogy a bank ezeket a bankjegyeket fizetési eszközként mindenkitől elfogadja, éppúgy mindenki köteles azokat teljes értékükben elfogadni. Az új bankjegyekben teljesített fizetés visszautasítására senkinek nincsen joga.

— Amilyen érthetetlen a forradalom utáni bankjegyekkel szemben tanúsított bizalmatlanság, éppoly alaptalan a hadikölcsönkötvényektől való idegenkedés. Az Osztrák-Magyar bankfiókok a meg nem szállt és nem veszélyeztetett területen 75 százalékos lombard-kölcsönt nyújtanak bármely hadikölcsönkötvényre. Nagykanizsa azonban speciális fekvésénél fogva kivétel e szabály alól. Mivel Nagykanizsán a szerb megszállás veszélye eléggé kézenfekvő, az itteni bankfiók egyelőre nem lombardirozza a hadikölcsönkötvényeket.



## HIREK.

## NAPTÁR.

1919  
Január  
19  
Vasárnap

Róm. kath. Köny. M. V. Prot. Dabil. Gör. kel. 1919. (január 6.) Kpfl. Iz. Sebát 18.

A nap mai reggel 7 óra 43 perccor, nyugvó délután 4 óra 37 perccor. A holnap este 8 óra 34 perccor, aranykor délelőtt 3 óra 40 perccor.

**Megmarad a nappali villanyszolgáltatás.** Ismertették a villanytelep igazgatóságának a városi tanácsához intézett beadványát, amelyben a szénhányra való tekintettel — a nappali áramszolgáltatás beszüntetését jelentette be. A korlátozó intézkedések súlyos megpróbáltatások elé állították volna a város közönségét, de meginkább az ipari üzemeket, amelyek áram híján telenségre lettek volna kényszerítve. — Örömmel jelentjük, hogy a korlátozás egyelőre nem lép életbe. A város ugyanis a villanytelep rendelkezésére bocsájtotta tartalék szénkészletét s így az áramszolgáltatás, ha nehézségek árán is, a mai keretben fenntartható.

**Eljegyzés.** Neuman József Nagykanizsa és Fischer Juliska Pártik jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

**A dohány szabad eladása.** A pénzügyminiszter felhatalmazása folytán a dohányporadék megengedte, hogy az ellenség által megszállott vagy veszélyeztetett területeken lakó dohánytermelők, ha dohánytermésüket valamely nem veszélyeztetett beváltóhivatalhoz szállítani képtelenek, dohányukat szabad kézből eladhatassák és ezzel az erőszakos elszakmányolástól megmenthessék. Ily esetekben azonban a dohányt csakis a veszélyeztetett területeken belüli lakó fogyasztók közt s azok saját szükségletének kielégelésére, tehát nem továbbadás és üzemi céljaira szabad eladni. A dohányinged enyhítése céljából pedig a jövedék a helyi neptanácsoknak és községi előirányzatoknak azok indokolt kérelmére esetenként kivételesen megengedte, hogy a helybeli dohánytermelőktől az odaváló fogyasztók közt leendő szétosztásra pénzügyvérségi ellenőrség mellett fejenként félkilogramma mennyiségű dohányt, kilogrammonként 15 korona 20 fillér áron beszerzhessenek. Ezek az intézkedések most sok vidéken egy csapásra megszüntették az eddig tapasztalt nagy dohányhiányt.

**Kereskedők tömörülése.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A budapesti Kereskedőtanács tegnap plenáris ülést tartott Sandor Pál elnöklétével, amelyen Bilkányi Kálmán tanácsrész beszámolt arról az akcióról, amelyet a tanács az új adójavaslatokkal szemben folytatott, majd a kereskedők politikai szervezkedését vitatták meg. A tanács a szakmánként szervezett kereskedőknek egy közös szervezettel való összefoglalására az időt elérkezettnek látja. Az a szellemegyesülés, amelyet a múltkor a kereskedők politikai érvényesülésének. Többen szóvá tettek az árvizsgáló bizottságok működését. A tanács súlyt fektet rá, hogy a vidéken a kereskedők mindenütt közreműködjenek az ármegállapításnál.

**A ruhák árak maximalása.** Az országos központi árvizsgáló bizottság a kész ruhák árát és a férfiruhák készíttési díját a következőképpen állapította meg. Kész ruhák: férfi saccó-öltöny: 260—870 korona; férfi felöltő 180—790 korona, férfi télikabát 270—1000 korona; férfi mikédó (rövid télikabát) 210—560 korona. A férfi ruhák készíttési díjának szempontjából a rendelet a szabókat öt osztályba sorozza. — Ösztályok szerint az árak különbözőek. Saccóöltöny készíttési díja 190—300 korona, jekettöltönyé 250—400 korona; télikabáté 260—400 korona. Ezek az összegek magukban foglalják

a szükségelt varrócérna, vagy varrósejlem árát is. — Ezeket az árakat a nagykanizsai árvizsgáló bizottság felülvizsgálja és a helyi viszonyoknak megfelelően szabályozza.

**A ruhaátvevő bizottság felkéri azokat is, akik öszeziró lapot nem kaptak, hogy ruhafeleltelgüket minél előbb szolgáltatassák be a polgári iskola-tornatermében.**

**A közigazgatási tisztviselők nem szabadságozhatnak.** A belügyminiszter arra való tekintettel, hogy egyes közigazgatási tisztviselők minden súlyosabb ok nélkül elhagyták hivatalukat, most körrendeletben fordul a törvényhatóságok első tisztviselőihez. A körrendelet felhívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a hatóságuk alá tartozó közalkalmazottaknak újabb intézkedésig szabadságot csakis a leghivetesebb esetekben engedélyezzen. Az igazolatlanul távollévő közalkalmazottakat pedig szólítsák fel az azonnali hazatérésre és nem engedelmességek esetében az illetőket vonják felelősségre. Kivételt csak az olyan helyen működő tisztviselők képezhetnek, kiket idegen megszálló csapatok kényszerítettek távozásra, vagy pedig a működési helyükön zavargások vannak. A belügyminiszter rendeletében nagyon fontosnak tartja a közigazgatás zavartalan menetét, éppen ezért elvárja a tisztviselőktől, hogy felelősségeiket a legpontosabban teljesítsék.

**A helybeli szociáldemokrata párt folyó hó 19-én vasárnap délután az összes szakszervezetek bevonásával fontos gyűlést tart.** E célból a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak helyi csoportjainak vezetősége ezúton felkéri tagjait, hogy vasárnap délután 1 órakor az egyesület helyiségében (Casino földszint) gyűlekezzenek.

**A Magántisztviselők Országos Szövetségének Nagykanizsai Csoportja (Casinó, földszint) a Szövetségtől kapott utasítás folytán felszólítja mindazon kartársakat, és kartársnőket, kiknek havi fizetése, illetőleg összjövedelmé nem tesz ki 300 K-át, hogy a fenti csoport titkárságát, sereimiek orvoslása végett azonnal jelentkezzenek. Vezetőség.**

**Világ nagymozgósínház** jan. 19-én mutatja be **Ne itélj** című 5 felvonásos nagy attrakcióját, melyben a főszerepet Olaf Fönn és Ebba Thomsen játsszák. — 20, 21 és 22-én a **Testőr** című film kerül bemutatásra.

**Háztartásvezető özvegnőt keres** egy tapolcai földbirtokos, kinek feleségét a haborusz igalmak és csapások lelkiileg annyira megtörték, hogy minden iránt közönyössé vált és szeretetteljes bánásmódot igényel. — Gázdaságát, — mely tulnyomóan szőlőbirtok, — egyik (30 éves) fia vezeti. A másik fia Budapesten szigorló orvos. Több családtag

nincs. A főzéshez és háztartásvezetéshez **értő, negyven évesnél idősebb, művelt hadiövezek** vagy esetleg más özvegnők is szíveskedjenek személyesen vagy levélben a nagykanizsai hadigondozó népirodánál (Zrin Miklós-utca 38) ajánlkozni. Aki a jegyzett állást elfoglalja, megfelelő fizetésen kívül családtagot megillető, teljes megbecsülésre számíthat és ott igazi meleg otthona lesz.

**Ohnet György** világhírvű regénye után készült filmdráma kerül bemutatásra hétfőn és kedden az Urániában, melynek címe **Kardan Péter**, a főszerepet a csodaszépségű Lund Margit játssza. Jegyekről jó lesz előre gondoskodni.

**Elveszett** Egy fekete box fi. hó 17-én 7 órai előadáson elveszett. A becsületes megtaláló keretik, illő jutalom ellenében a Zala kiadóhivatalában leadni.

**Játék-kártyák, Piatnik-féle gyártmány, minden játékhoz kaphatók** Fischel Fülöp Fia cégnél Nagykanizsán.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Nyílt-tér.

A különböző híresztelésekkel szemben ismételtelen kijelentjük, hogy Kanizsáról való elköltözésünk bármennyire is jó szívvel tartottuk meg, nem az általunk szeretettek érdekében nyugvást jelentette! — Sőt! — Amennyiben tudomásunkra jutna, hogy a reakció földiakarna kerekedni, mi azonnal otthon vagyunk, még nagyobb sparátussal, mint voltunk.

Eljöveteleink egyedül öka, magasabb elvi érdekek megvédése volt és mivel az otthoni pártot o'y biztos részbe látjuk s hinni akarjuk, nem is csatlódtunk, bátran hagyjuk el Kanizsát, de nem örökre, hanem csak egy pár hétre.

Végeredményben meggyőzött hangszlyoztuk: mi senkinek ezzel nem ártottunk s nem is akartunk mi'rt is az ellenük rendezett intrikákat bármennyire visszautasítjuk s szokkal, ha visszatérünk, szembenézünk.

Budapest, 1919. január 14.

Fabick csoport bizalmi testülete.

**Kis Ödön** és neje szül. Mayer Julia, **Kis Mór** és neje, szül. Ney Janka, **Kohn M. Gyula** és neje szül. Kohn Róza, mint gyermekei illetve menyei és számos unokái szomorodott szívvel jelentik, hogy szeretett édes anyjuk

**özv. Kohn Jakabné**

szül. KOHN JOZEFIN

hosszu szenvedés után életének 70. évében 1. hó 17-én d. u. 11 órakor Barszon elhunyt.

Drága halottunk hűt tetemét 1. hó 20-án d. u. 3 órakor fogjuk a nagykanizsai izr. sírkert halottasházából örök nyugalomra helyezni.

Áldás és béke hamvaira!

**Berény Árpád és Zsófia** férjezett **Hacker, Oszkárné**, ugyszintén az egész rokonság nevében fájdalommal telt szívvel jelenti, hogy a legjobb apa, nagypapa és rokon

**Berény József**

ékszerész

folyó hó 17-én 76 éves korában elhunyt.

A megboldogultat folyó hó 19-én, vasárnap d. e. 10 órakor adjuk át a gyászszobából, Fő-ut 5. szám, az örök pihenésnek.

Nagykanizsa, 1919. január hó 17.

**Béke hamvai felett!**

Milhofer Ödön fivére,  
Hacker Oszkár veje.

Berény Árpádné szül. Freud Lenke menyje,  
Hacker Györgylé, István, Berény Zsuzsi, Magda unokái.



# APRÓ HIRDETÉSEK

Város belterületén butorozott kétszobás lakás konyhával és mellékhelyiségekkel gyermektelen házaspár részére kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Bérszántásra kettős rendszerű gézeket keres Nagyrécei Uradalom, Nagyréce (Zalamegye) 459

Lapos és másféle öngyújtó nagy választékban, ugyancsak tűzkő nagyban és kicsinyben kapható **Strasser Marionnál** Nagykanizsa. 461

Egy ruhatáros egyszersmind háziszolga azonnali állást nyerhet a Casinóban. 462

Elegáns, új női téllkabát kis alakra, vagy fiatal leány részére eladó. Cim Koller Főtvös-tér 31. szám. 453

Német gyermekápolónő nagy gyakorlattal, kitűnő bizonyítványokkal február 1-ére állást keres kisgyermek mellé. Cim Pospisil Franciska, Nagykanizsa Csengeri-u. 25. sz. n. 1. emelet. 455

Bognári állást keresek szentgyörgynapi belépésre. Cim: **Matyók János** Hahót, Zalamegye. 457

Gyermektelen házaspár keres 2 szobás lakást május 1-re esetleg korábbra is. Állandó bérletről van szó. Cim a kiadóban. 431

A gánai bérgazdaság Gánapusztá, u. p. Iharosberény (Somogy megye) ügyes bognárt keres folyó évi április 24-re. 449

Egy jó kovácmester és ugyanott kertész rögtön alkalmazást nyer. **Stromszky Ernő**, Becsehely Zalamegye. 436

Két tanuló vagy tanuló leány jó fizetéssel felvétetik **Fürst József** áruházában.

Gépész-kovács április 24-től alkalmazást nyernet **özv. Somogyi Gyuláné** gazdaságában Palin. 417

Ápolónő szakképzett ajánlikozik beteghez. Cim a kiadóhivatalban. 463

Kezdők és haladók cimbalom tanítását (kottáról) elvállalom. Cim a kiadóhivatalban.

**Superior csomagoló papír** kisebb és nagyobb tételekben kapható **Fischel Fülöp** Fia papirnagykereskedésében, Nagykanizsán.

— **Rajzeszközök** legjobb külföldi gyártmány nagyobb választékban kaphatók **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

## Közélelmezési közlemények.

**Liszt:** Hatósági ellátásban részesülők liszt szükségletüket folyó évi február, március, április hónapokra egyszerre átvehetik, amennyiben ezen igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és a liszt ellenértékét ugyanott lefizetik.

Fontos közérdek, tehát mindenkinek saját érdeke is, hogy a lakosság minél nagyobb részének liszt szükséglete legalább fenti 3 hónapra az egyesek éléskamrájában biztosítva legyen. Felhívtnak tehát mindazok, akiknek a 3 havi liszt átvétele módjukban áll, igényüket minél előbb, de legkésőbb **f. hó 25-ig** érvényesítsék. Későbbi jelentkezés figyelembe nem vehető.

A januári liszt a kereskedőknek kiadatott és ugyanott sürgősen átveendő.

**Cukor:** A lakosság részére ezuttal nyerscukor utaltatott ki. A januári szükséglet a kereskedőnél rendelkezésre áll és haladéktalanul átveendő, hogy ennek megtörténte után a február havi járandóság is azonnal szétosztható legyen. Jelenleg még a rendszeres 75 dg-os fejadag van érvényben, mégis ajánlatos a legnagyobb takarékoság betartása! A nyerscukor ára kg-ként 3 kor. 42 fill.

## Hirdetmény.

A nagykanizsai izr. temetőben mintegy 250 darab különböző nagyságu és minőségű előfa eladó. Vevő köteles záros határidőn belül saját költségén a fákat kivágotni, ezek helyét teljesen feltöltve rendbehozatni és a helyszínéről minden elvitetni. Ajánlatok a vételár megjelölésével aulirott előjárásához nyújtandók be.

A közelebbi feltételek az izr. hitközségi irodában, valamint az izr. temetőben megteudhatók.

Nagykanizsán, 1919. január hó 17-én.

A nagykanizsai izr. szentegylet előjárásága.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálló. Telefon 74

Vasárnap, január 19-én

# Ne ítélj!

Fantasztikus filmjáték 5 felvonásban.

Főszerepben **Olaf Föuss** és **Ebba Thomsem**, akik a Homunkulusban a főszerepet játszották.

### Remek kíséző műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 óraker.

Van szerencsém értesíteni tisztelt vevőimet, hogy —

## kötélgyártó üzletemet

Kazinczy-utcában, a nagytözsde mellett **megnyitottam!**

Becsés rendelésüket kérve tisztelettel 446

**özv. Szabó Vass Károlyné.**

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

## Ha igazán kellemesen

ahar mulatni

hozassa meg a most legújabbban megjelent

## „UJVÁRI TELEFONÁL“

cimű kétoldalas, tréfás, kacagtató hanglemezt

Ara: 6 darab ócska, lejátszott hanglemez.

Ezen lemez pénzért nem kapható.

Ujváry Károly e lemezen ugyancsak megkacagtatja a hallgatóit. — Elejétől végig holtra nevetető!

Kizárólag csakis

# WÁGNER

„Hangszernagyáruház“-nál

Budapest, József-körút 15. Flók: IX, Ráday-utca 18.

A „Favorit“ hangszergyár főraktára.

Beszélőgépek 200 koronától 1500 koronáig.

Nagy, fényképen hangszer- és lemezteljesíték ingyen!

## URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Hétfőn és kedden, január 20. és 21.

Ohnet György világhírű műve „A banya“ című regénye után **Lund Margit** felléptével

## Kardan Péter

társadalmi dráma 4 felvonásban.

### És a remek kíséző műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 óraker

Értesitem az igen tisztelt rendelőmet, hogy a harctérről megérkezve

## cipész műhelyemet megnyitottam!

Rendeléseket felveszek **özv. Szabó Vass Károlyné** kötélgyártó üzletében, Kazinczy-utcában. — Tisztelettel

**Velecz Ede, cipész.**

## VISZKETEG,

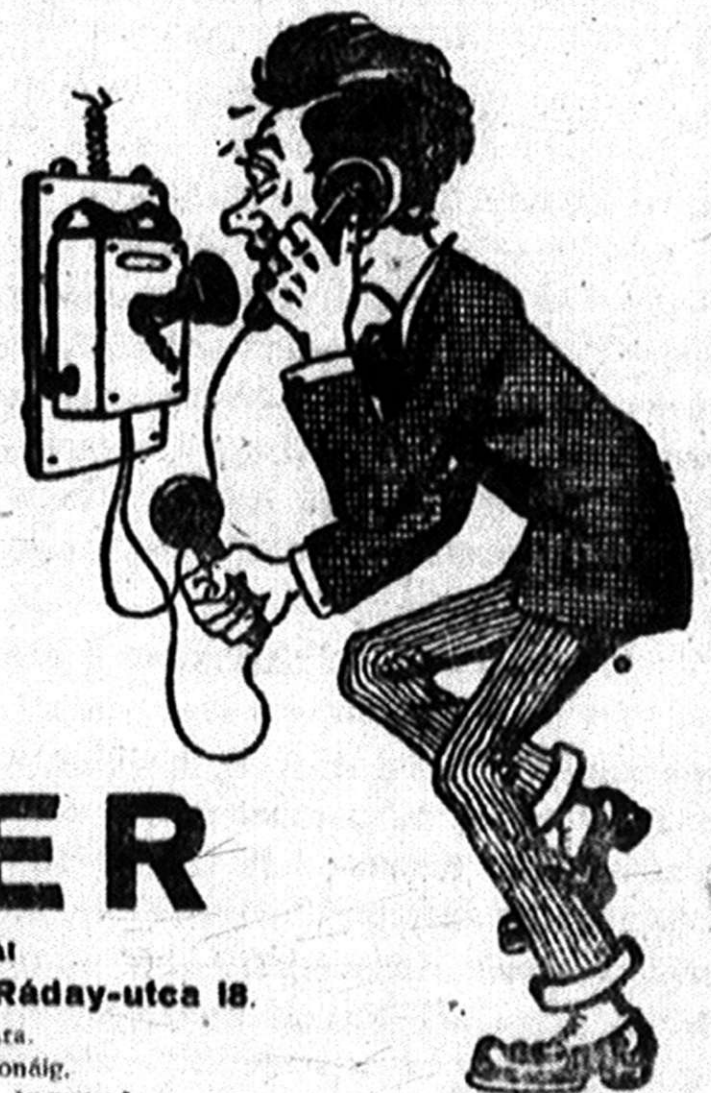
rüh, sömör, ótvar, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a **BORÓKA KENŐCS**

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 4 K, nagy tégely 6 K, családi tégely ára 10 korona. Hozzávaló Boróka szappan 6 korona. — **Készíti:**

**Gerő Sándor**

gyógyszerész, Nagykőrös.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerárakban és drogériákban 497





Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidaljai

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap korán reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldésével

Égész évre K 60-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy óra „ 5-

Egyes szám ára 20 f.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

Hirdetéseket, nyitóléteket és magánközleményeket díjszabás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Nyomdai telefon 117.

TÓTH ZOLTÁN

CSILLAG JENŐ

## A békekonferencia ülése.

### Clemenceau megnyitó beszéde. — Az első ülés programja

Páris, jan. 20. (Havas.) A békekonferencia mai ülésén a konferencia alelnökeivé megválasztották Lausingot, Orlandot és Saionji márkít. Ezenkívül titkárokat, mandátumvizsgáló és szerkesztő bizottságokat választottak. Clemenceau elnöki megnyitójában többek közt ezeket mondta:

Nagy és nemes becsvágy fogott el mindnyájunkat és kívánnunk kell, hogy fáradozásunkat siker koronázza. Mindent alá kell rendelnünk annak, hogy szorosabb egyesítés szükséges azon népek közt, amelyek résztvettek a nagy háborúban. Utókorra mutat, hogy a népek szövetségét létre hívják. A napirend első kérdése: a háború okozóinak felelőssége; második kérdése: büntetési rendszabályok a háború alatt elkövetett bűntettekért; harmadik kérdése pedig: a munkásság helyzetének nemzetközi törvényhozással történő szabályozása. Valamennyi hatalmat felkérjük, hogy e három kérdésről emlékiratot terjesszen elő. A legközelebbi ülés napirendje a nemzetek szövetségének kérdése lesz.

### Delegátusaink csak áprilisban vehetnek részt a konferencián.

Páris, jan. 20. A lapok szerint a békekonferencia a megoldandó kérdések tömkelegére és fontosságára való tekintettel március előtt aligha ér véget. Az ellenséges államok csak április elejére hívják meg a konferenciára.

### A népszövetség ügye.

London, jan. 20. A Daily Mail arról értesül, hogy a népek szövetségének tervéről a békekonferencia legközelebbi ülésén döntenek.

Páris, jan. 20. A Morningpost értesülése szerint a volt központi hatalmakat fel fogják venni a népek szövetségébe.

Páris, jan. 20. A Reuter-ügynökség jelenté: A békekonferencia egyes kiküldötti csoportjai közlik azon, hogy a konferencia programjában olyan kérdéseknek adják meg az első

széket mint a háborúért való felelősség kérdése, míg sok a fontosabb tárgyat, mint a népszövetség és a tengerek szabadságának kérdését nem vetik az első pontok közé. A békekonferencián a főszemélyek egyike már mutogat arra, hogy a kérdéseket nem megoldták és nem akarják elhuzni; e kérdések anyagát kiadják az egyes delegátusoknak jelentésükkel végezt.

### Wilson Németország élelmezéséért.

München, jan. 20. A Morningpost felhívó írásban közli a következőket: Wilsonnak elkövetett szándéka, hogy otthagyja a békekonferenciát, ha nem történik azonnal gondoskodás Németország élelmezéséről. Az elnök, akinek nagy aggodalmát okoz Németország élelmiszer válsága, e kérdésnek a legnagyobb fontosságot tulajdonítja.

## A válság megoldása után.

### Kettéválasztották a kultusz-minisztériumot.

Budapest, jan. 20. A minisztertanács tegnapi ülésén elhatározták a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kettéválasztását. Az erre vonatkozó törvény a hivatalos lap keddi számában jelenik meg. Berinkey miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány a nemzetiségi kérdésben az önrendelkezési jog és a Wilsoni elvek alapján áll: a nemzetiségi minisztériumot nem oszlatják fel.

Budapest, jan. 20. Berinkey miniszterelnök tegnap felajánlotta Juhász Nagy Sándor államtitkárnak az igazságügyminiszteri tárcát. Juhász kijelentette, hogy elhatározását a Károlyi-pártban napokban bekövetkezendő eseményekből teszi függővé. Károlyi elnök a minisztertanács előterjesztésére Rónai Zoltánt kinevezte a népjóléti minisztérium államtitkárává.

Budapest, jan. 20. A kormány ma életbe léptette az 1919. évi ötödik néptörvényt, amely a vallás- és közoktatásügyi minisztérium ketté-

választásával külön vallásügyi és külön közoktatásügyi minisztérium felállításáról rendelkezik. A néptörvényt a hivatalos lap keddi száma hozza.

### Károlyi programja.

Budapest, jan. 20. Az új kormány vasárnapi eskütétele után Károlyi elnök a következő beszédet intézte a kormány tagjaihoz:

— Ama reményemnek adok kifejezést, hogy az új kormány mielőbb konszolidált viszonyok közt végezheti munkáját és semmi zavaró momentum nem fog közrejátszani. Az ország krízise véget ért: most már a komoly munka következik. A kormánynak legelső feladata legyen: az ország rendjének helyreállítása és a béke előkészítése.

Budapest, jan. 20. A kormány elhatározta, hogy sürgősen hozzáfog a hadsereg megszervezéséhez: sürgősen felállítja a fegyverszünet szerződésben megállapított hat gyalogos és két lovashadosztályt. E ösből a jelenlegi

csapatokat hadosztályi kötelékekbe vonják össze. Az erre vonatkozó körrendelet már elismert a kerületi parancsnokságokhoz.

### Ábrahám és Fridrich lemondottak

Budapest, jan. 20. A függetlenségi pártban a múlt héten történt események következtében Ábrahám Dezső igazságügyi és Fridrich hadügyi államtitkár ma már nem jelent meg hivatalában. A kormány hadügyi államtitkárrá valótlanul Sztrömfeld Arthur vezérkari ezredest, B. hm Vimos helyére a leszerelési csoport élére Urváry Lajos ezredest, a miniszterelnökség adminisztratív államtitkárává pedig Halász Lajos sajtófőnököt fogja kinevezni, akinek utóda Szatmáry Mór lesz. Hír szerint Juhász Nagy Sándor a neki felajánlott igazságügyi tárcát nem vállalta.

Budapest, jan. 20. A kormány ma minisztertanácsot tartott, amelyen Ágoston Péter nagyváradi kormánybiztos belügyi államtitkárrá nevezte ki.

Budapest, jan. 20. A Politikai Híradó megcáfolja azon hírt, hogy a hadügyminisztérium politikai államtitkárságait katonákkal fogják betölteni. A politikai államtitkár továbbra is dr. Pethe Marlon marad. Az említett két ezredest nem mint politikai államtitkárokat, hanem mint főcsoportvezetőket rendelik a belügyminisztériumba.

### Coolidge Párisba utazott.

Budapest, jan. 20. Coolidge professor, az amerikai politikai bizottság vezetője, aki vasárnap dében Apponyi-Albertnél volt ebéden és két óra hosszat tanácskozott Apponyival, este Bricsen át Párisba utazott.

Budapest, jan. 20. A vasárnapi székesgyűlés után a gyűlés résztvevői a Dunapalota szálló elé vonultak, hogy Coolidge professor előtt tüntessenek Wilson mellett. Coolidge megjelent az erkélyen és Nagy-György üdvözlő beszédére a következőket válaszolta:

— Milyen meg vagyok indulva attól, amit néhány nap alatt itt tapasztaltam. Ismétlem és hangsúlyozom, hogy ezen demonstráció mély nyomokat hagyott lelkemben. Hangsúlyozom, hogy mindenről hűségesen be fogok számolni kiküldőimnek.

### A függetlenségi párt programja.

Budapest, jan. 20. A függetlenségi párt szerdán este választmányi ülést tart, amelyen megválasztják az elnökséget és foglalkoznak a kormány támogatása kérdésében. A párváladó ügy ezen az ülésen dől el. A párt zöme az esetben hajlandó támogatni a kormányt, ha a kormány megfelelő intézkedéseket tesz a rend helyreállítására, lehetővé teszi a polgárság megszervezését és programjába veszi az ország területi integritásának megvédését.



### Lefegyverzett ukrán csapat.

Munkács, jan. 20. Az egyesült magyar-russzin haderő Szolyvánál 600 főnyi ukrán csapatot körülfért és lefegyverzett. A lefegyverzett ukránokat vonaton a határra vitték, ott visszaadták fegyvereiket és szabadon engedték őket. A január 21-ére Husztra egybe hívott russzin nemzetgyűlés elmarad.

## Választások Németországban

### Győztek a többségi szocialisták.

Berlin, jan. 20. A választások egész Németországban nyugodtan folytak le. A szavazatok összeszámolása legalább három napot vesz igénybe, azonban máris megállapítható, hogy a többségi szocialisták nagy győzelmet arattak a választásokon.

Berlin, jan. 20. Württembergben a tegnapi választásokon kilenc nőt választottak meg képviselővé. Közülük van Payer volt alkancellár leánya, akit liberális programmal választottak meg.

Berlin, jan. 20. Az esti lapok a választások eredményéről már most megállapítják azt, hogy a szociáldemokrata párt lesz a nemzetgyűlés legnagyobb pártja és a német demokrata párt kerül a második helyre. A centumpárt megtartotta előbbi mandátumainak számát. Hogy a többi pártok hány mandátumot kapnak, azt most még nem lehet áttekinteni. A berlini választások eredményének megállapítása is jelentékeny késést fog szenvedni, mert a független szocialisták több tiltakozást jelentettek be, amely választásokat felül fognak vizsgálni.

### Ki lesz köztársasági elnök?

Berlin, jan. 20. Politikai körökben elterjedt hírek szerint Naumann Frigyes, akit most polgári demokrata programmal választottak meg nemzetgyűlési képviselővé, — fogják megválasztani a német birodalom köztársasági elnökévé.

### Megvideálik a német alkotmányt.

Berlin, jan. 20. Megbízható helyről jelentik, hogy egyes képviselők jövő szombatra meghívót kaptak Berlinbe, hogy résztvegyenek a birodalmi alkotmány tervezetének megbeszélésein.

Berlin, jan. 20. Kormányhoz közelálló körökből vett értesülés szerint a német alkotmányrevízió tárgyalásánál felvetődött az a kérdés, hogy Német-Ausztriának Németországhoz való csatlakozása esetén Berlint és Bécsét önálló államisággal ruhazzák fel, hogy a két város közti rivalitást megszüntessék.

## A bolsevikiek Varsó előtt.

Basel, jan. 20. Varsói jelentés szerint a bolsevik csapatok Lengyelország keleti határához közel állanak és három vonalban közelednek Varsóhoz. A lengyel kormány gyors segítséget kért az antanttól. A Times szerint ha a bolsevikiek nem sikerül a határon feltartóztatni, akkor azok elpusztítják egész Lengyelországot. Több antant állam Varsóban időző polgári és katonai képviselői parancsot kaptak, hogy azonnal hagyják el Varsót.

## Samuely szabadlábon.

Budapest, jan. 20. A budapesti rendőrség ma szabadon bocsátotta Samuely Tibor bolsevista vezért, minthogy a nyiregyházi rendőrség jegyzőkönyvi adatai nem nyújtanak elég támpontot arra, hogy az ellene emelt gyilkosság vádját tényleg megállíthat-e.

## Lovászy Márton

nyilatkozik a Zala munkatársának a Polgárszövetség szervezkedéséről és a zalamegyei polgárság megszervezéséről.

Budapest, 1919. jan. 18.

A polgárság szervezkedése igen erőlyesen megkezdődött. Némireg megalakult Budapesten a Polgárszövetség, amelynek Lovászy Márton, a magyar politikai életnek ez a kitűnősége áll az élén.

Miután a vidéken a szervezkedés munkálatai félreértést keltettek és sokan nem tudják, hogy itt egy új pártalakulásról van-e szó, avagy a meglévő szervezeteket akarják-e egyesíteni, felkerestem magát Lovászy Mártont, hogy tőle ez irányban felvilágosításokat kérjek.

Lovászy dr. Budán lakik. A Balthyányi-utcában. Harminczvolcfokos lázban feküdt, amikor meglátogattam. Éppen Nagy György volt nála. A Polgárszövetség elnöke még így is szívesen állott rendelkezésére a Zala szervezkedésének és lázasan diktált intervjut a lap számára.

Ezeket mondta:

— A polgárság szervezkedésének a legutolsó órája érkezett el. Arról van szó, hogy fennmarad-e a polgárság, avagy elpusztul. A magyar polgárságot, a magyar középosztályt nem szabad a pusztulás prédájául odadobni. A magyar polgárságot azonban csak úgy lehet megszervezni, ha minden rétegnek meghagyjuk a maga keretét. Mindenki szabadon válassza meg politikai pártját és kövesse politikai hitvallását. Ebbe mi nem szólunk bele. Éppen úgy nem akadályozzuk meg, sőt inkább erősítjük a különféle egyletek és körök megalakulását. Mindenki szabadon menjen oda, ahova őt állása, politikai felfogása, környezete és szimpáthiája viszi. De a meglévő és megalakuló polgári pártok, egyletek, körök és egyéb szervezetek alkossanak azután egy erős phalanxot, ezek alkossák a polgárságnak azt az erős szövetségét, amely nem engedi majd, hogy a polgárságot elnyomják. Ezt a célt szolgálja a Polgárszövetség. Ezért csináltuk meg mi olyannak a programunkat, hogy abba minden párt programja beleilleszkezhessen. Mi csak a polgárság legvitásabb érdekeit kívánjuk megvédeni és programunk a polgárság legfontosabb követeléseit tartalmazza csak. A legszívesebben látjuk és segítjük elő a nagykanizsai és zalamegyei polgárság minden irányu szervezkedését, csak azt kívánjuk meg, hogy a szervezkedés ne jelentse a polgárság széthuzását, hanem ellenkezőleg a polgárság összetartását. A Polgárszövetség azt jelenti, hogy az összes erők egy közös medencében találkoznak a polgárság érdekeinek védelmére. Mi nagyon fontosnak tartjuk a kanizsai és zalamegyei polgárság megszervezését és programunkba is vetjük, hogy az országos szervezés során hamarosan, talán elsősorban sor kerül a kanizsai és zalai szervezésre is. Mi nem akarunk Kanizsán és Zalában egy külön politikai pártot alakítani, nem akarjuk a kanizsai és zalai polgári pártokat szétbontani, hanem a meglévő összes kanizsai és zalai pártokat, szervezeteket akarjuk egyesíteni a közös munkára.

Elmondotta Lovászy Márton azt is, hogy a szervezés munkáját megindítják azokon a területeken is, amelyeket ezidő szerint idegen csapatok tartanak megszállva.

## Vizsgálat a dr. Hamburger-Sneff ügyben

Szakáll ügyészt bíróság elé állítják. — Feljelentettek több polgári egyént is.

— Saját tudósítónktól. —

Jelentellük, hogy Böhm hadügyminiszter a dr. Hamburger-Sneff per aktáinak felülvizsgálását rendelte el, hogy amennyiben visszaélések történtek volna, azok elkövetőit megbüntethessék. A vizsgálat során kiderült, hogy az akták egy részét ismeretlen tettesek, nyilván a megtorlástól tartva, eltüntették, valamint napfényre került az is, hogy egyesek a vád tárgyává tett bűncselekményeket illegitim eszközökkel akarták bizonyítani.

A hadügyminiszter a perben elítélteket rehabilitálja, az ítéletet törvénytelen eszközökkel kikényszerítő hatósági személyeket pedig bíróság elé állíttatja. A vizsgálat célja annak megállapítása, kik voltak azok, akik a vádlottak terhére meg nem engedett eszközökkel éltek.

A vizsgálat szálai természetesen Nagykanizsára is elvezettek. A hadügyminiszter dr. Vajda Zoltán miniszteri titkárt bízta meg a vizsgálat vezetésével, aki szombaton és vasárnap Nagykanizsán tartózkodott. Kihallgatta a szociáldemokrata-párt több tagját, valamint az ügyben résztvevő katonai személyeket. A 20. pótzászlóalj irattárát is átvizsgálta, ahol az ügy lényegére rendkívül fontos iratokat talált. Így többek között sikerült megtalálnia azt a táviratot, amellyel Szurmay, a volt honvédelmi miniszter dr. Hamburger letartóztatását rendelte el, holott ehhez a honvédelmi miniszteriumnak, mint politikai hatóságnak nem lett volna joga. Ez az akta a hadügyminiszteriumban sehol sem volt található, mert a bűnösök még idejében megneszelték a vizsgálat hírért és eltüntették a kompromittáló elfogató-parancsot.

Tudósítónknak alkalmá volt dr. Vajda Zoltánnal, a vizsgálat vezetőjével beszélni, aki a vizsgálat irányáról és jelen stádiumáról a következőket mondotta:

— A hadügyminiszter engem bízott meg a Hamburger-ügy iratainak felülvizsgálásával és az előzetes vizsgálat lefolytatásával. Ebben az ügyben dolgozom itt Nagykanizsán is. Kihallgattam a szociáldemokrata pártnak azokat a tagjait, akik közvetlen tapasztalat alapján ismerik az ügyet és eljártam a 20. ezred pótzászlóaljára is, ahol sikerült megtalálnom a sokat és eddig hiába keresett elfogató parancsot.

— A vizsgálat során terhelő adat eddig túlnyomó számban Szakáll Antal főhadnagy-hadbíró ellen merült fel. Ő volt a per ügyésze, aki terrorral, fenyegetéssel és erőszakossággal igyekezett bizonyítékokat szerezni dr. Hamburger és Sneff ellen. A polgári tanukat megfenyegette, hogy azonnal bevonulattja őket, ha nem vallanak. A további vizsgálat folyamán is állandóan a legerőszakosabb és legembertelenebb magatartást tanusította a vádlottakkal szemben. Szakáll főhadnagy minden bizonnyal bíróság elé kerül, éppennyug mint az ügy többi kompromittáltjai.

— A Hamburger-Sneff ügyből kifolyólag Zob Elemér századost és Markó Lajos főhadnagyot is megbüntették. Ők ugyanis a parancs ellenére nem Szombathelyen, hanem Budapesten át vitték Hamburgert Pozsonyba és megengedték neki, hogy Budapesten Landler Jenővel tárgyalhasson és magánügyeit is elrendezhesse. A két tiszt büntetését a hadügyminiszter törölni fogja.



— A múlt héten feljelentés érkezett több tekintélyes nagykanizsai polgár ellen is, akik közül sokan közbizalmi állást töltenek be. A feljelentettek között kétségtelenül olyanok is vannak, akik nemhogy a vádlottak ellen működtet volna, de egyenesen azok védelmére keltek. Mindenesetre többen vannak, akiknek nem kis részök van abban, hogy Hamburger és Sneff börtönbe jutottak. A feljelentés tárgyában csülörtökön konferencia lesz a hadügyi miniszteriumban s ott fog eldőlni, hogy a vizsgálát ezek ellen a polgári személyek ellen is megindul-e, vagy sem. Különben is a vizsgálát folytatására a jövő héten ismét Kanizsára jövök.

# HIREK.

## NAP T A R.

1919.  
Január  
21  
Kedd

Róm. kath. Agnes sz. vt. Prot. Agnos. Gör. kol. 1919. (január 21.) Emil. Izt. Sebát. 20.  
A nap két reggel 7 óra 42 perkor, nyugatki délután 4 óra 41 perkor. A hóé két este, 10 óra 44 perkor, nyugatki délelőtt 9 óra 32 perkor.

Ma az önkéntes polgárfőrség IV. csoportja tart szolgálatot.

— A zalamegyei és kanizsai kormánybiztosság körül. *Bosnyák Géza* főispán több mint egy hónapja lemondott tisztségéről, de helyét máig se választotta be. Ennek oka a kormánybiztosságban keresendő, amely hogy most tartósabb megoldást nyert, mi akadály a sincs annak, hogy Zalamegye is kormánybiztost kapjon a főispáni ügyek ellátására. A zalamegyei kormánybiztosság hatásköre alul azonban, mint egyik információk jelenti, *Nagykanizsa ki lesz vége, helyesebben Nagykanizsa védőosa külön kormánybiztost kap.* Ezen információ szerint a személyi kérdés is megoldást nyert már. Zalamegye kormánybiztosává dr. *Briglevics Károly* vármegyei aljegyzőt, volt közéleti kormánybiztos helyettesét, Nagykanizsa kormánybiztosává pedig *Sneff József* munkásbiztosító hivatali tisztviselőt, a kanizsai szociáldemokrata párt titkárát nevezzék ki. Annyi tény, hogy dr. *Briglevics Károly* tegnap délután ezen megoldási javaslatot utazott Budapestre. — Másik információk ennek teljesen ellentmond. Eszerint a zalamegyei szociáldemokrata pártok hallani sem akarnak *Briglevics* kormánybiztosi kinevezéséről s arról sem, hogy a megye és Kanizsa részére kormánybiztosokat nevezzenek ki. *A szocialisták azt követelik, hogy egy kormánybiztos legyen s ez állandóan Nagykanizsán székeljen.* A megyebeli szocialisták személyhez sem kötik magukat s csupán az a kívánságuk, hogy az új kormánybiztosnak politikai múltjában s gondolkodásában legyen garancia arra, hogy a forradalmi vívmányok rendületlenül híve. Reméljük, hogy a kormány végre meg fogja találni azt a férfit, akivel a megyei hivatalos apparátus készséggel dolgozik együtt s akit egy a polgári pártok, mint a szocialisták szívesen látnak a vármegye élén, mert csak az hozhatja meg a vármegye nyugalmát, akiben osztatlan bizalom öszponosul. A kormánybiztosság kérdése egyébként ezen a héten föltétlenül eldől.

— **Légrádot megszállták a szerbek.** Néhány nappal ezelőt történt, hogy Légrádon megszállták egy vasúti őrt. Akkor a mi hatóságaink már nem tudták a szokásos vizsgálátot lefolytatni, mert a szerbek bizonytalan időközökben át-átrándultak Légrádra s így az internálás veszélyének voltak kitéve. Vasárnap Légrád megszűnt a szerbek porlyázási területe termi: a szerbek vasárnap délután végleg-

sen megszállták Légrádot. Eyyelőre 50 főnyi szerb csapat vonult be Légrádra. A szerbek elszállásolták magukat s a jelek után itélve nincs szándékukban, hogy ismét elhagyják a nagyközséget. A szerbek a község jegyzőt meghagyták állásában, azonban egy horvát hivatalnokot rendeltek mellé, hogy az a horvát nyelvre megtanítsa a Légrádi iskolában a horvát nyelvet a kötelező tantárgyak közé sorozták be.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter dr. *Prack István* közigazgatási tanácsnokot a nagykanizsai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé nevezte ki. A kinevezés természetesen csak névleges, mert az anyakönyvi teendőket továbbra is *Zieger helyettes anyakönyvvezető* látja el.

— **Jegyzői áthelyezések.** A működésükben akadályozott községi alkalmazottak kormánybiztossa *Kóbor János* kisszentgroti körjegyzőt Sármellékre, *Szabó Gyula* gogánfai körjegyzőt Badacsonytomajra, *Vajda Elek* Badacsonytomaji jegyzőt Gogánfára, *Csillag Ernő* nemeslőrдемici jegyzőt Túrjére, *Rózsa Ferenc* túrjei jegyzőt Nemeslőrдемicre és *Milkovics Andor* alsószidi jegyzőt Ukkra jegyzővé nevezte ki.

— **A városi választások.** A városházáról közlik velünk, hogy a közgyűlés tárgysorozatán csak egy irnokai állás betöltéséről van szó, de valójában három irnokot választanak, mert a közben Jevettárosra és fordadó nyitvatartóvá előlépő irnokok állását is betöltik. A harmadik irnokai állásnak egyetlen komoly jelöltje *Oszeszly Márta* kisasszony.

— **Hogy lehet utazni Muraközbe.** Dr. *Vizkelety Ápad* íb főszolgabíró Zalamegye alispánjának megbízásából e hó 18-án Csáktornyan tárgyalásokat folytatott a jugoszláv katonai parancsnokkal és a jugoszláv polgári kormánybiztossal. A tárgyalások folyamán megállapodtak abban, hogy minden személy, aki a Muraközbe el akarja hagyni, vagy oda akar menni, akár gyalog, akár kocsin, akár vasuton teszi meg az utat, köteles az I. fokú közigazgatási hatóság által kiállított, a hatósági orvos által igazolt és a katonai karhatalmi parancsnok által láttamozott bizonyítványt fejeztetni. A bizonyítványban igazolva kell lennie annak, hogy az utas nem fertőzött vidékről való. A jugoszláv karhatalmi parancsnok a Muraközbe való belépést csakis *politikailag megbízható* egyének részére engedi meg. *A bolszeviki és kommunista elemeket egyáltalán nem engedik be.* — A Muraközbe utazó egyének 20 átlól kezdve legfeljebb 1000 koronát vihetnek magukkal. Akinél többet találnak, azoktól az 1000 koronán felüli pénzt elveszik és tartózkodási helyére küldik. — A fávbeszélő vonal Csáktornya felől minden irányban újra megnyílik, azonban ezt és a távírdát csakis hivatalos személyek vehetik igénybe.

— **A Magántisztviselők Országos Szövetségének Nagykanizsai csoportja** (Csásinó földszini) ma, kedden este 5 órakor választ mányi gyűlést tart. *Vezetőség.*

— **Turi Borcsa.** A nagykanizsa szociáldemokrata munkásság vasárnap délután jól sikerült műkedvelői előadást rendezett a Polgári Egyesült nagytermében. A színe került „Turi Borcsa” népszínművet láblás ház nézte végig s elismerésének többször adott tapsban kifejezést. Az előadást szombaton megismétlik.

— **A nagykanizsai postások folyó hó 18-án tartott értekezletükön** megalakították az Országos Postás Szervezet helyi csoportját, mely mint külön szakszervezet, a közalkalmazottak helyi egyesületének és ezzel a szociáldemokrata pártnak tagja. A csoport eh ökéül *Ferenczy Gyula* felügyelőt, jegyzőt *Németh György* főbírsztet választotta meg.

— **A kanizsai nyomdászok közgyűlése.** A nagykanizsai nyomdászok vasárnap délelőtt tartották meg évi közgyűlésüket, amelyre a nyomdász szakegylet elnöke *Bárdny Antal*, jegyző *Hackler Jánost* pénztáros *A Prikler Károlyt*, könyvtárosokká *Tallán Istvánt* és *Kércsandr Juliskát*, ellenőrré pedig *Bencze Gyulát* választották meg. A szervező bizottság tagjai lettek: *Weltner Zsigmond*, *Bencze Gyula*, *Pal Gyula*, *Berghofer Gyula*, *Prikler Károly*, *Palikó József*, *László Bódog*, *Marvalics József* és *Gyömölcs Mariska*. A közgyűlés *Weltner Zsigmond* indítványára meleg hangú táviratban üdvözölte *Peidl* Gyulát népjóléti miniszterre történi kinevezése alkalmából.

— **Iparosok figyelmébe.** A Népkarék-pénztár r. t. Nagykanizsán, mint Pénzügyi Központ megbízottja ezennel felhívja azon kisiparosokat és kiskereskedőket, akik özemüket a háború folytán beszünetelni kényszerültek és kedvezményes kölcsönökre igényt tartanak, hogy f. hó 22-től 25-ig és 29-től 31-ig délután 2 és fél 4 óra között az intézet helyiségében személyesen jelentkezni szíveskedjenek.

— **Hadapródiskolából — főreáliskola.** Pécsről jelentik, hogy az ottani honvérdhad-iskolát főreáliskolává alakították át, Az új iskolát a város kezeli. Ugyanezt meg lehetne tenni Nagykanizsán is. A katonai átreáliskolából nagyon könnyen lehetne polgári főreáliskola. Tanár akadna elég, hisz se szeri, se száma az állásnéküli középiskolai tanároknak, tanuló is lenne, mert körülöttünk óriási darab földön nincs reáliskola.

— **A Közalkalmazottak Szövetségének helyi Egyesülete** f hó 16-án a munkásotthonban rendkívüli közgyűlést tartott, amelyben a Munkás Tanácsba kiküldöttekél *Bauer Ferenc*, *Sárdy Géza*, *Varga Pál*, *Kramer Lajos* és *Paffy Zsigmond* egyesületi tagokat választotta meg. A közgyűlés — *Paffy Zsigmond* indítványára — egyhangul elfogadta, hogy a postások legutóbbi kinevezésének és előléptetésének hivatalos nyilvánosságra hozása és a mellőzöttek kinevezetése iránt megkeresi a Szövetség központi vezetőségét, az Országos Postás Szervezetet és a Szociáldemokrata Pártot. Ezen határozat végrehajtásával megbizta az egyesület az elnökséget.

— **A Világmozgóban** kedden és szerdán *Molnár Ferenc* szenzációs 5 felvonásos színműve, **A testőr** kerül bemutatásra, a XII. magyar Aranyosozat filmje. *Corvin-gyártmány.*

— **Hazug közmondások.** A közmondások is elavultak lassankint. Az egyik közmondás például azt tartja, hogy aki korán kel, aranyát lel. Hát ebből csak annyit igaz, hogy aki korán kel, nem alussza ki magát. A másik közmondás szerint „mindenki van határa.” Ez pláne szemerszedett valótlanosság, mert ki tudná megmondani, hogy szegény hazánknek hol van a határa. A közoktatásügyi miniszter urat arra kérjük, hogy ezeknek a nyilvánvaló hazugságoknak a tanítását küszöbőlje ki az iskolából.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Nyílt-tér.

Ezúton közlöm barátaimmal és volt yevőkörömmel, hogy a *Zala nyomdavállalat* vezetését átvettem. — Mint a múltban saját cégem alatt, úgy a jövőben a *Zala nyomdavállalat* vezetésében is a legfőbb gondom lesz a vállalat rendelőt a legteljesebb megelégedésre kielégíteni.

A *Zala nyomdavállalat* mai berendezésével az ország egyik legnagyobb és legmodernebb ilyen vállalata, amely a legkényesebb igényeket ki tudja elégíteni.

Nyomdál, könyvkötészet, vonalozási és üzleti könyvekre vonatkozó mindennemű munkát elvállalunk s azokat pontos időre kifogástalan kiállításban szállítjuk.

Nagykanizsa, 1919. január 21.  
BALOG OSZKÁR.



## APRÓ HIRDETÉSEK

**Varróleányok** felvétetnek özv. Vincze Jánosnéál Hunyady-utca 2. 477

**Idősebb nő** keresetkét falusi plebanára házvezetőnek, ki a külső és belső háztartást őrti. Ajánlatot „Gondos” címre a Zala kiadóhivatalába kéri. 472

**Kereskedelmi érettségivel** és gyakorlattal bíró hivatalnok állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 471

**Város belterületén** butorozott kétszobás lakás konyhával és mellékhelyiségekkel gyermektelen házaspár részére keresetkét. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

**Bérszántásra** kettős rendszerű gőzeket keres Nagyrécsesi Uradalom, Nagyrécsé (Zala-megye). 469

**A gánai bérgazdaság** Gánapusztá, u. p. Iharosberény (Somogy megye) ügyes bognárt keres folyó évi április 24-re. 449

**Egy kiszolgáló leány** ki az irásbeli teendőkhöz is ért, felvétetik Reichenfeld huszföldében. 465

**Gazdasági alkalmazást** keres 27 éves nő egyén, a gazdaság minden ágában jártas. Nyolc évig volt vincellér. Szíves megkereséseket és kéréseket Kékony László Képzési Osztás, Zala megye. 470

**Külföldi értékes bályegeket** elad Fischei Páló Fia cég könyv- és papirkereskedése Nagykanizsán. (Városházipalota.)

**Inteligens német ur** ajánlkozik firom családhoz házvezetőnek vagy társalkodónak. Ajánlatok pontos címmel „Házvezető” jellegre a lap kiadóhivatalába kérem.

**Zongoravevők** figyelmébe! Zongora, pianino, elsőrangú angol szerkezetű gyártmány eladó Nador utca 10. sz. alatt 476

**Zalaszentgrót** legforgalmasabb helyén, a Főutcában levő

**Stern Salamon-féle ház**, mely több üzlettel és lakással bír, a leg-többet ígérnek **eladó**.

Írásbeli ajánlatok „Zalaszentgrót 3290.” jellegre Haasenstein és Vogler hirdetésíró irodájában Budapest, Dorottya-utca 11. küldendők.

## Rokkant katonák és hadiözvégyek!

felvétetnek vallásos **szenképek** terjesztésére. A jelentkezőknek **némi tőkével rendelkezniük kell**. Bővebbet naponta d. e. 9-10 ig Kazinczy utca 5. szám alatt az udvarban balra

Van szerencsém értesíteni tisztelt vevőimet, hogy —

**kötélgyártó üzletemet** Kazinczy-utcában, a nagytözsde mellett **megnyitottam!**

Becsés rendelésüket kérve  
tisztfelettel

özv. Szabó Vass Károlyné.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Hétfőn, kedden, szerdán, Január 20., 21., 22.

XII-ik magyar Arany-sorozat

## A testőr

Molnár Ferenc szenzációs színműve 4 felv.

**Remek kísérő műsor!**

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker,  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 óraker.

## Üvegezést és képkeretezést elfogad Stern Kálmán üveges

Kinizsi-u. 21. sz.

Ugyanott 18 lyuk ablak üvegezve és tokkal ellátva eladó. 467

## A világitási rendelet

határozatai fényhatás csökkenése nélkül csakis

## TUNGSRAM-félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungsrámlámpákat.

## Aki házat, szállótt

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

## ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatti

ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen eladásra és vételre előjegyezve. 468

## URANIA mozgóképpalota

Kazinczy-u. 4. Telefon 259

Hétfőn és kedden, január 20. és 21.

Ohnát György világhírű műve „A banya” című regénye után **Lund Margit** felleptével

## Kardan Péter

társadalmi dráma 4 felvonásban

**És a remek kísérő műsor.**

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 óraker

Ertesitem az igen tisztelt rendelőtmet, hogy a harctérről megérkezve

## cipész műhelyemet megnyitottam!

Rendeléseket felveszek özv. Szabó Vass Károlyné kötélgyártó üzletében, Kazinczy-utcában. — Tisztelettel

**Velecz Ede, cipész.**

Előre lássuk el magunkat

## SZŐLŐKÖTŐZŐ-PAPIRZSINEGGEL

A folytonos gyártást zavarok a nyersanyag rossz beszerzése folytán kötséges, hogy a következő naponban lesz-e egyáltalán szőlőkötőző anyag. Amint nálunk kitűnő **Raffiapító** papirzsinógnak, kapjuk bármily nagy mennyiségben azonnali és későbbi szállításra.

Papírárugyári és Kereskedelmi R.-T.-nál  
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6.  
Surgonycim: Papirtex. Telefon 13-63.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér)

Fleiner Miksa mint férj és alulírottak, továbbá az összes rokonság mélyeséges fájdalommal jelentik, hogy a legjobb feleség, a legszeretőbb anya, nagymama és rokon

## Fleiner Miksáné

szül. Färber Teréz

életének 62-ik és boldog házasságának 40-ik évében folyó hó 20-án reggel 9 óraker hosszas és gyötörö betegsége után elhunyt.

A megboldogult hült teteme f. évi január 22-én, szerdán délelőtt 10 1/2 óraker a Király-utca 6. számú gyászházból az Izraelita sirkertben fog örök nyugalomra helyeztetni.

Nagykanizsa, 1919. január 20.

**Áldott legyen emléke!**

Fleiner Mór, Fleiner Aladár, Fleiner Gizella férj, Berger Gusztávné, Fleiner Béla, Fleiner Vilmos

Fleiner Aladárné szül. Deutsch Janka, Fleiner Béláné szül. Stern Ida, Fleiner Vilmosné szül. Haas Elza menyét. — Berger Gusztáv veje.

Berger Honka, Rózsá, Anna, Irén, Fleiner Kató, Géza, Márton, Pál és József unokái.



Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel:

Érészévre K 60-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy óra „ 5-

Egyes szám ára 20 f.

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megegyezés és kiadóhivatal:

NAÓYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

Aranykorlátos és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és faportalapjós:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilatkozatokat és magánközleményeket díjazás nélkül veszi fel a kiadóhivatal.

## Megalakul a népek szövetsége.

Wilson elnök megegyezett az antant-hatalmakkal a népek szövetségének kérdésében.

Paris, jan. 21. Hivatalosan jelentik: Wilson elnök vasárnap délután hosszúságú megbeszélést folytatott Leo Bourgeois-sal, Robert Cecil-lel és Smuts tábornokkal a népek szövetségének kérdéséről. Az előzetes tanácskozásokból azt a benyomást lehet szerezni, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország vezető államférfiainak nézetei e kérdésben megegyeznek.

### A népszövetség és a semleges államok.

London, jan. 20. A Reuter ügynökségnek a párisi békekonzferenciára kiküldött levelezője jelenti, hogy a békekonzferencia szon határozata, amely szerint a népszövetségre vonatkozó határozatokat csak a hadviselt hatalmak állapítják meg a semleges államok ottani képviselőinél nagy elégedetlenséget keltett. Hozzájárul ehhez az, hogy a szövetségesek a népszövetséget előbb meg akarják alakítani és csak azután jönnek hozzájuk és mondják: a népszövetség törvényei ezek és ezek; beláptettek a szövetségbe, vagy nem, amint nekik tetszik. A semleges országok képviselőinek az a feltevése, hogy ilyen feltételek mellett a csatlakozás országai méltóságával nem egyeztethető össze.

### Wilson a népek szövetségéről.

Paris, jan. 21. (Havas) Wilson elnök a szenátusban való fogadtatása alkalmából Ribot-nak a kamara elnökének üdvözlésére a következő választ adta:

— Amerika jól ismerte a veszélyeket, amelyeknek Franciaország ki volt téve a francia nép által ott és a szabadság háttérén. Mialatt nyugaton a békének élt, mint a szomszédos Belgium is, abban a nagy országban, amelyet jól csak gyenge határ választ el, egy igazságtalan becsúszás felhője törpösült. Franciaország, bár közben állott arra, hogy a veszélyvel szembeálljon, mégis távol tartotta magát a háborútól. Ha ez a veszély állandó sulhatna, Franciaország volna első sorban kitéve a veszélynek. Azonban legyének nyugodtak, az új rendszer már kialakulóban van és ha Franciaországot fenyegetik, vele együtt az egész világot is ellenségüké teszik.

szervezték a hadsereget. Nem fog megtörténni a socialista hadügyminiszter alatt az, ami a legutóbbi hadügyminiszterek alatt általában történt: hogy a katonaság 5 tölténnyel költöttek a demarkációs vonal védelmére, hogy tüzeket ágyuk nélkül, ágyukat munició és élelmezés nélkül akartak a tüzvonalba küldeni. Nem fog megismélténni, hogy a katonákat megfelelő felszerelés és élelmiszerfartalék nélkül, félj meztelenül és rongos bakancsokkal akartak az ellenséges csapatokkal szembeállítani. Vége az osztrák generálisok uralmának. Katonák! Mielőtt távoztok, kivátsatok velem együtt a köztársaságra, éljnt a socialdemokraták pártja és fogadjátok meg, hogy ennek az országának a jövőjéért és a socializmus jövőjéért, ha kell, meg is hallok.

Böhm és Pogány a zászlóalj éljárésében közben hagyta el a lektanyát.

### Antantbizottságok Budapesten.

Budapest, jan. 21. A Politikai Híradó jelenti: A mai napon ismét több hivatalos követség érkeett hivatalos megbízatással Budapestre. Így Pommerol angol vezérkeri kapitány, aki több napig maradt Budapest politikai, gazdasági és forgalmi viszonyainak tanulmányozására és Pimmatali olasz őrnagy és Mihaeli f. hadnagy, kik olaszországi hadifoglyaink ügyében tárgyalnak a kormányval. Az idegen tiszték felkeresték Károlyi Mihályt, Berinkey Danest, Böhm Vilmost, Balogh Ernőt és Garami Ernőt és hosszasan tárgyaltak velük. Az olasz tiszték este elutaztak Budapestre. A napokban Budapestben járt amerikai bizottság újból a fővárosba érkezt és Károlyival és Berinkeyvel tárgyalt. A bizottság egyik tagja tanácskozott Vaxsonyi Jenő államvasuti elnökkel a vasut- és szénkérdésben. E bizottság ma este továbbutazott Bécsbe.

## Hivatalban az új kormány.

### Tavasszal végrehajtják a föld birtok reformot.

Budapest, jan. 21. Szabó István miniszter újságitó előtt a következő kijelentést tette: — Remélem, hogy tavasszal már a birtokreform végrehajtásához is hozzá lehet fogni, bár az ország nagy részének megszállása ezt nehézzé teszi.

Budapest, jan. 21. Ma délután 5 órakor Berinkey elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja részvételével

### Megvédjük a salgótarjáni kőszénbányát.

Budapest, jan. 21. Böhm Vilmos hadügyminiszter a budapesti vadászrezred egy teljes zászlóalját küldötte ki a salgótarjáni kőszénbányák védelmére. A zászlóalj elindulása előtt Böhm Vilmos hadügyminiszter és Pogány kormánybiztos megjelent a vadászrezred lakátsnyájában. Böhm a következő beszédet intézte a zászlóaljhoz:

— Üdvözlöm a zászlóaljat, amely a kormány hívó szavára szinte vetélkedve jelentkezik szolgálattételre, hogy elmenjen nem új háborút viselni, nem támadni, nem imperialista célkért harcolni, hanem azért, hogy megvédelmezze azt, amit el akarnak tőlünk jogtalanul venni: azt a kis szénbányát, amely még megmaradt országunknak. Ezt a szénbányát

meg akarjuk és meg is fogjuk védeni. Amikor az antant csapatok egyes parancsnokai önhatalmúlag, imperialista célokért át akarják lépni a demarkációs vonatot, hogy elfoglalják szénbányánkat, akkor mi a nemzetközi jog és a népjog védelmére sietünk és megakadályozzuk, hogy szénbányánkat elfoglalják. A népkormány nem akar új háborút, mi gyűlöljük a vérontást, de nyugodt lélekkel merem megállapítani, hogy minden katona és a szervezett munkásság, amely nem teljesít katonai szolgálatot, érez magában annyi erőt, hogy amikor a nemzetközi jog lábbal tiprásával szénbányánkat el akarják foglalni, meg fogják azt védelmezni. Feladatotok teljesítésében gondoljatok arra, hogy veletek van minden szeretetünk és hálánk, gondoljatok az egész magyar népre és munkásságra, amely állandóan veletek lesz.

A zászlóalj háromszoros éljnt kiáltott a hadügyminiszterre, aki után Pogány kormánybiztos beszélt:

— Üdvözlöm az első socialdemokrata hadügyminisztert, aki garanciája annak, hogy többé nem fordulhat a fegyver a munkásság és a nép mozgalmi ellen. Először történni, hogy a socialdemokrata hadügyminiszter parancsára a katonaságnács támogatásával egy zászlóalj indul el. Ezzel bebizonyítottuk, hogy igazán a vád, hogy a bizalmiféltrendszerekkel vonulnak.

### Az „Ébredő Magyarok“ nem akarnak ellenforradalmat.

Budapest, jan. 21. Az Ébredő Magyarok Egyesületének küldöttsége ma megjelent Berinkey miniszterelnök előtt és azt kérte, hogy a kormány biztosítsa számukra a szólásszabadságot és az egyesülési és gyülekezési jogot. Kijelentették, hogy ők nem akarnak ellenforradalmat, sem felekezeti gyűléseket szítani, de hangsúlyozták, hogy az egész keresztény Magyarország mögöttük áll. Berinkey kijelentette, hogy a szólásszabadságot, az egyesülési és gyülekezési jogot mindenkivel szemben meg fogja védeni, de figyelmeztette őket, hogy ha ők a joggal és szabadsággal vissza akarnak élni: felekezeti igazlást akarják felhasználni, akkor erőlyesen fog velük szembeállítani.

### Összeütkezés a románokkal.

Nagyvárad, jan. 21. A románok nagy erővel megazították Csucsát. A magyar csapatok Körösfeketetőre vonultak vissza, ahol román reguláris csapatok támadták meg őket. A magyar csapatoknak a tulerő elől vissza.



## Szocialista békekonferencia.

### Henderson a szocialista békéről.

London, jan. 21. (Reuter.) A Comperz vezetés alatt álló amerikai munkásdelegáció ma tárgyalást folytatott az angol parlamenti munkáspárttal a berni nemzetközi munkás konferenciáról. Az amerikaiak ragaszkodnak ahhoz, hogy a nemzetközi munkáskonferenciát a szövetséges nemzetek munkáskonferenciájának kell megelőznie, az angol delegátusok viszont amellett foglalnak állást, hogy rögtön nemzetközi konferenciát tartsanak. A tárgyalók megegyezésre nem jutottak.

Bécs, jan. 21. Henderson munkásvezér a Presse genfi tudósítójának a következőket mondotta:

— A tartós béke kilitási ezidőszert rendkívül biztatók. A népszövetség segítségével a vitás kérdéseket a nemzetközi közösség és a megegyezés alapján lehet majd elintézni. Jelszavunk: Le a kapitalizmussal, le az anarchista zavargásokkal.

## A németországi választások.

### Weimarban lesz a nemzetgyűlés.

Berlin, jan. 21. (Wolff.) Az eddig beérkezett jelentések szerint a 37 kerületben választott 433 képviselő közül jelenleg 24 kerület 174 képviselőjét lehet megválasztottnak tekinteni. Ezek pártok szerint a következőképp oszlanak meg: német németpárt 24, keresztény néppárt 46, német-néppárt 11, német demokratapárt 53, szociáldemokratapárt 114, független szocialistapárt 19.

Berlin, január 21. Hivatalosan jelentik: A birodalmi kormány elhatározta, hogy a nemzetgyűlést február 6-ára hívják össze Weimarba. A nemzetgyűlés a weimari nemzeti színházban fog ülésezni. Weimarban már folynak az előkészületek nemzetgyűlés megartására.

## Royalista mozgalom

### Német-Ausztriában és Portugáliában.

Bécs, jan. 21. A választási harcok küzdelmében egy plakát jelent meg, amelyen felszólítják a választókat, hogy olyan képviselőket küldjenek a nemzetgyűlésre, akik a polgári államnak egy a pártoktól független államfő alatt való visszaállítását akarják. Az Arbeiterzeitung ezért hevesen támadja a keresztény-szocialistákat, mert kétségtelen, hogy Károly excsászárt akarják visszahozni a trónra.

London, jan. 21. (Reuter.) A lapok arról értesülnek, hogy Paiva Cohairo étére állott az oportói, vauai és paragi monarchista összeesküvésnek és Don Manuel kikötötték Portugália királyává. A volt portugál király Londonból azt táviratozta, hogy a mozgalmat helyteleníti.

## Harc a bolsevizmus ellen.

Páris, január 21. Hivatalosan jelentik: Wilson elnök és a szövetségesek miniszterelnökei és külügyminiszterei ma délelőtti tanácskozást tartottak a külügyminiszteriumban, amelyen Noulens oroszországi francia követ ismertette a keleti helyzetet és sürgette a bolsevikok ellen való hadjárat mielőbbi megindítását. Legközelebbi ülés kedden délután lesz, amelyen Souveninst a pátervári dán követet fogják meghallgatni.

Berlin, jan. 21. A keleti határok védelmét Hindenburg veszi át, aki negyféldiszállását február elején Königsbergbe helyezi.

## A hadügyminiszter átengedte a hadikórházat a városnak.

(Sajtótudósítónktól) Annak idején megemlítettük, hogy a város tanácsa a hadügyminiszteriumhoz azzal a sürgős kérelemmel fordult, hogy a szentmiklósi-országot mentén húzódó hadikórházat kislakások céljaira engedje át a város közönségének. A kérelem támogatására felhozta a tanács, hogy a megszállott Muraközöböl rengeteg menekült özönlön a városba, Horvátországból is sok magyar vasutas családot dirigáltak ide, akiket azonban a krónikus kanizsai lakásmizéria miatt csak pincékben, pajtákban lehetett elhelyezni. Ezek részére kellene lakásul a barakkórház hatalmas épülete, s azon leszerelt katonák részére, akik a harcsterről visszatérve hajlák nélkül állanak. Alig egy két hete ment föl a kérvény és már megérkezett a hadügyminiszterium végleges rendelkezése. Ez a szokatlan gyorsaság jellemzi a letent és az új kormányzati rendszer közti különbséget. Azelőtt bizony hónapok, talán esztendőket kellett volna egy ilyen nagyfontosságú kérdés dűlőre jutásához.

A hadügyminiszterium tegnap érkezett válaszában váratlanul kedvező megoldás foglaltatik. Böhm hadügyminiszter a 25 hold területen és 12 millió korona költséggel épült, rendkívül modern felszerelésű és építészetileg is megkapóan szép hadikórházat örök tulajdonul a város birtokába bocsájlja s vételárul a beruházás békebeli értékét kívánja csak, amit a legközelebbi napokban egy bizottság fog megállapítani, de ami semmiestre sem lesz több 2 millió, legfeljebb 2 1/2 millió koronánál.

A hadikórházzal együtt a város tulajdonába száll az a hatalmas vízvezetési hálózat is, amely a hadikórháztól a katonai aléiskoláig húzódik; továbbá a hadikórház hatalmas gőzmosodája és fürdője. A hadügyminiszter, hogy a hadikórház azonnal felszabaduljon és a város rendelkezésére álljon, elrendelte, hogy az összes még ápolás alatt levő beteget és sebesülteket, valamint a hadikórház irókait haladéktalanul a katonai reáliskola mögötti modern barakkokba szállítsák át, amelyek eredetileg is kórházi célokra épültek. A kórház tehát már a legközelebbi napokban költözködik is, a város mérnöki hivatalában pedig lázasan készülnek azok a tervek, amelyeknek alapján két- és háromszobás-konyhás lakásokká alakítják át a pavilonokat. Mindenik pavilonban két, három család fog lakni s mindegyik pavilonban vízvezeték és fürdőszoba áll a lakos rendelkezésére. A hatalmas telepet 200—250 család részére alakítják át. A telepen van vágóhid is, tehát lesz mészárszék is. Lesz ezenkívül bolt, vendéglő, lesznek üzlethelyiségek kisipari üzemek részére: mint szabó, suszter stb. A telepen iskola is állítanak fel. Tehát egy rendes városrészt, még pedig a modern városi követelményeknek megfelelő városrészt fog felbukkanni amerikai gyorsasággal a sörgyár és Szentmiklós között. S ez az új városrész Kanizsának valóssággal kertváros lesz, amennyiben minden lakáshoz veleményes vagy virágoskert fog tartozni. A nagyszabású átalakítási munkálatokat, amint az időjárás meg fogja engedni, rögtön, tehát már a tél végén megkezdik, úgy, hogy az új városrészben ezen év nyarán már körülbelül száz családot el is helyezhetnek.

A hadügyminiszter, a hadikórház átengedésével nagy hállára kötelezte le a város lakos-

ságát, mert jelentős mérvben enyhített a lakhatatlan lakáshiányon és modern, a higiénia minden követelményének megfelelő lakáshoz jutalták azokat, akik ma drága pénzükért egyrészt nem megfelelő helyiségekben kénytelenek meghuzódni.

## HIREK

1919  
Január  
22  
Szerda

### NAPTÁR

Körm. közt. Várad. v. Post. Vanc. Gör. kel. 1919. (Január 9.) Emel. Pó. Ter. Subst. 21.  
A nap 6 órással 7 óra 41 per. kef. nyugati délután 4 óra 43 per. kef. kelet felé 11 óra 47 per. kef. nyugati délután 8 óra 54 per. kef.

Ma az önkéntes polgárőrség csoportja tart szolgálatot.

— A zalamegyei és kanizsai kormánybiztosság körül. Tegnap számunkban megírtuk, hogy a zalamegyei kormánybiztosság kérdésében a döntés most van folyamatban a belügyminiszteriumban és hogy a megoldásról két szó van forgásban. Az egyik az, hogy Zalaegerszegre is, Nagykanizsára is neveznek ki kormánybiztosát; a másik a zalamegyei szociáldemokrata párt kívánsága; hogy Zala megyének csak egy kormánybiztosa legyen Nagykanizsa székhellyel. A nagykanizsai szociáldemokrata párt vezetőségétől most az ügyben a következő információt kaptuk: Zala megye összes szociáldemokrata szervezetei azzal a kérdéssel fordultak a kormányhoz, hogy Zala megyében csak egy kormánybiztos legyen Nagykanizsa székhellyel és hogy külön polgári kormánybiztos kinevezését nem kívánják. A kanizsai munkástanács döntése szerint Sney Józsefnek, a nagykanizsai munkásbiztos helyettes igazgatójának kellene kormánybiztosnak lennie, akit a belügyminiszterium fel is szolgált, hogy vállalja el a kormánybiztosságot Sney József kinevezése azért lélek, mert Sney csak bizonyos elvi kikötések előzetes jóváhagyásával hajlandó kormánybiztosságot vállalni. A tárgyalások ez irányban most vannak folyamatban.

— Tisztújítás. A városházán megüölt tisztviselői és irnoki állásokra beérkezett pályázatok felett tegnap döntött a város képviselőtestülete. A városi levélfőnöki állásra, mint egyedüli pályázót, Füredi Jánost választották meg egyhangúlag. Katasteri nyilvántartóvá Polai Józsefet, irnokokká: Prikler Gyulát, Babics Antalt és Detrich Dezsőt választották meg. Osztály Mária rendőrségiapidíjas Detrich Dezsővel szemben elbukott. Bukása azonban szinte győzelemnek tekinthető, mert mindössze 6 szavazattal maradt le. Így tehát biztosra vehető, hogy a rendőrségnek ez a nagybuzgalmu tisztviselője a legközelebbi alkalommal forma szerint is bekerül a tisztviselői státusba.

— A Fabick-csoport. Budapesti tudósírók jelentik: A Fabick-csoport Budapestben is méltó maradt Nagykanizsán szerzett jó híréhez. Budapestben legutóbb Lovas Imre Alázkodás szervezett meg egy ellenforradalmi puccsot és e célból a füzérégi arzenált is hatalmába kerítette. A budapesti katonatanács megbízásából a Fabick csoportnak jutott a feladat, hogy ezt az ellenforradalmi, reakciós társaságot teleplezze és kizűrkertesse. A csoport feladatának előrangban meg is felelt és természetesen addig, míg a reakció szervekedése szűréssé teszi, a csoport Budapestben marad, azután pedig a vidéki állapotok konszolidálására is — mint repülő osztályt — fel fogják őket használni.



— **Cukor, gyufa, élesztő.** Ezek a cikkek Nagykanizsán jóideje ismeretlenek, vagy tán tulságosan közismertek arról, — hogy nem kaphatók. Örömmel közöljük, hogy hamarosan ismét kaphatók lesznek. Megirtuk, hogy dr. Kráthy István főjegyző a hiányzó közszükségleti cikkek beszerzése céljából Budapestre utazott. Utjának meg is volt a kívánt eredménye. Rendezte a város és a Haditermék között a gabonakereskedésben támadt differenciákat és a Népruházati Bizottságnál nagymennyiségű ruhaneműt eszközölt ki a város ellátásának részére. Sikertől néki a város részére 7 waggon cukrot biztosítania, amely jóidőre elegendő a szükséglet fedezésére. A cukor fele nyers cukor, de így is örülnünk kell, hisz a cukorhiány egyike a legjobban érezhető bajainknak. Az élesztő kérdése is megoldást nyert. A jövőben hetenként friss és elegendő élesztőt fog a központ a város részére kiutalni. Gyufa egyelőre nincsen, de alapos kilátásaink vannak, hogy a legrövidebb időn belül, mihelyt valamelyes import lesz, ebből az igazán beszerezhetően cikkből is nagyobb mennyiséget kapunk.

— **Csehországban mulatnak.** Egy Prágából ideérkezett tiszt érdekes részleteket mondott el arról a győzelmi-mámoros hangulatról, amely Csehországban uralkodik. A farsang még soha sem volt olyan vig Csehországban, mint az idén. A záróra mindenütt 12 órákor van. Előadások, hangversenyek, mulatságok napirenden vannak. A nagyobb városokban, mint Prágában és Pilsenben nagy álarcos bálok rendeznek a sokolisták. Természetesen folyik a bor, pezsgő, de leginkább az ősi cseh ital: a sör. A csehek usznak a mámorban és élvezik a győzelmüket, mi pedig ezáltal kilenc órákor bandukolunk haza a lealkoholtalmazott kávéházból — fűtelten szobánkba.

— **A közönséghez.** A város közönségének egy része még mindig nem szolgáltatotta be a kötelezett ruhamennyiséget, mivel várták, hogy a kormányrendelet értelmében összeirási lapokat kapnak. A ruharekvirálással megbízott bizottság a Zala úján most figyelmezteli a közönséget, hogy összeirási lapot sehol sem visznek ki, tehát arra ne várjon senki, hanem a köteles ruhamennyiséget haladéktalanul szolgáltatassa be mindenki a polgári iskola tornatermében.

— **Eljegyzés.** Kertész Andor a Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. főtisztviselője Budapestben eljegyezte Grünfeld Mór leányát, Bözsit. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Rendőri hír.** A városban napirenden vannak a kisebb tolvajlások. Alig mulik el nap, hogy egy-két feljelentés ne érkezne a rendőrségre. A tegnapi nap folyamán is két ilyen tolvajlási-ügyben nyomozott a rendőrség s közben szenzációs felfedezésre jutott. Az egyik tolvajlás színterén ugyanis a tolvajok rögtön elvágta az ellopott libák nyakát és így szállították azokat a saját lakásukra. A libáknak az egész uton elfolyt vére nyomra vezetie a rendőrséget. A házkutatás alkalmával a nyomozó közegek azt a felfedezést tették, hogy az utóbbi időkben elkövetett nagyarányú betörések nem romlandó zsákmánya a tolvajok házában van elásva. A nyomozás nagy apparátussal megindult, de a rendőrség a letartóztatottak nevét a nyomozás érdekében egyelőre elhallgatja.

— **Játék-kártyák,** Piatnik-féle gyártmány, minden játékhoz kaphatók Fischel Fülöp Fia cégnél Nagykanizsán.

— **Kabaré és tánc.** A magyar vasutasok országos szövetsége, nagykanizsai csoportjának vigalmi gárdája f. hó 20-án délután 4 órákor kezdődőleg a Polgári Egylet nagytermében táncal egybekötött kabaré előadást rendez, melyre a n. é. közönséget ezuton tisztelettel meghívja a vasutasok szövetsége vigalmi gárdájának vezetősége. Jegyek előre válthatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

— **Az Uránia** ma és holnap szenzációs premiert tart, mely alkalommal mutatja be „Az asszony és pojáca” című remek variete és művész drámát. E filmen mutatkozik be először Kanizsán Lya Mara a csodaszépségű lengyel származású új film-star.

— **A kereskedők egyesületéből.** Nagykanizsa és vidéke kereskedőinek egyesülete a f. hó 19-ik napján tartott közgyűlésen az érdekelte kereskedők nagy tömegének részvétele mellett megalakult, tisztikarát megválasztotta, alapszabályzerű működését megkezdte. — Tagul beléphet a fenti területen lakó minden kereskedő, üzlelvezető és ügynök. Egyesületi helyiség hiányában a felvételekre való jelentkezés Valics Desséndél (Valics és Deutsch cég tagjánál) kitett iven elfogadtatik.

— **Adományok,** Haspel Ferencné 10 K, Rózsa Lajosné 6 K adományozott a vak katonák részére, mely összeget a kanizsai illetőségű Kovács József vak katonára vett fel. Haspel Ferencné, Holcer Jánosné 10—10 K a mezitlábos gyerekek részére. Hadsegélyző hivatal 1000 K a helybeli „Gyermekvédelmi szervezet” javára, mely összeget rendeltetési helyükre juttattam. Dr. Szekeres Józsefné.

— **Vendéglősök és kávéosok figyelmebe.** A vendéglősök és kávéosok ideiglenes bizottsága tisztelettel kéri az összes kártyásokat, hogy egy sürgős és fontos ügy megbeszélése végett f. hó 22-én délelőtt 11 órákor a Centrál-kávéházban kivétel nélkül megjelenni sziveskedjenek.

— **Akik haladnak a korrall.** Egy vidéki lapban olvassuk az alábbi, a kor szellemének megfelelő apróhirdetést:

Két bolsevikki fiatalember megismerkedne urileányokkal, akik nem zárkoznak el a kommunizmus elől.

## Akasztás volt Kaposváron.

Egy gyilkost a rögtönítelő bíróság kötél általi halálra ítelt.

Kaposvár, jan. 18.

A rögtönítelő bíróság ma délelőtt tartotta első tárgyalását Dr. Szigethy Antal törvényszéki bíró elnöklésével. A vádlott Horváth Antal nagybajomi vándorcigány f. hó 15-án Györkös Annus ellen, ki Nagyabajomból délután 4 órákor az iskolából Lóki pusztára ment haza, merényletet követett el és azután megfojtotta és a kuba dobta, ahol másnap meg is találták a kislányt. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Horváth Antal a kérdéses napon azon az uton haladt, melyen a nagybajomi iskolából a Lóki pusztára hazatérő gyerekek és köztük Györkös Annus ment, kivül a tett elkövetésének idején senki más nem járt arra. A nyomozás szerint a vádlott akkor viselt ruhái véresek voltak.

A mai tárgyaláson a kihallgatás során vádlott tagadja, hogy a tettet elkövette. A kislányt nem is látta. A véres ruhadarabokra nézve a vádlott ellentmondásokba keveredett. Először azt mondta, sebitől származik, utóbb azt állította, hogy nyers húst kapott a cigányoktól s azt térdén vágta össze.

A tárgyaláson kihallgatott tanúk közül Csobor István és Dalabér István iskolásfiúk azt adják elő, hogy Nagyabajomból az iskolából a Lóki pusztára hazamenve találkoztak a vádlottal, aki biztatta őket, hogy birkózzanak. Erre ők el is kezdtek birkózni, mire Györkös Annus, ki velük jött, ott hagyta őket és egyedül ment hazafelé. Nemsokára a vádlott is elindult és sietős lépésekkel ment a kisleány után. Zsoldos Bálint csendőrőrmester, Laki István és Berényi Lajos nemzetőrök azt adják elő, hogy amikor nyomozás végett a cigánytanyára kimentek, ott megtalálták a kislányt, a vádlottat és a vádlottat s az iskolásfiúk személyleírása után rá ismertek Horváth Antalra, kinek ruhái véresek voltak. Előttük is kétféleképpen magyarázta a vádlott mitől véres a ruhája. Erre letartóztatták vádlottat, anélkül, hogy annak okát vele közölték volna. A vádlott azonban minden kérdés nélkül mondta nekik utközben, hogy ő nem bántotta a kisleányt. Kalányos Ádám, György és Kati vallomásából az volt kivehető, hogy a tett elkövetésének napján a húst nem a vádlott, hanem anyja vágta fel. Farkas György nagybajomi lakos látta, amikor Horváth a kisleány után ment sietős lépésekkel.

Rávy László dr. a vád- és Bodrogi János dr. védőbeszéde után a rögtönítelő bíróság visszavonult ítélethezátalra, majd beható tanácskozás után a következő ítéletet hozta:

A törvényszék, mint rögtönítelő bíróság szándékos emberölés büntetésében hűnösnek mondja ki Horváth Antalt és kötél általi halálra íteli.

Az indokolás szerint a bíróság beigazoltnak találja, hogy Horváth Antal a vádiratban foglalt bűncselekményt elkövette. A rögtönítelő bíróság azonnal kegyelmi tanácssá alakult át, de azon a vádlottat nem ajánlotta kegyelemre és így az ítéletet ma délután 4 órákor végrehajtták.

A kivégzéshez a bíróság részéről Ifju Lajos dr. törvényszéki bíró és Páva István dr. jegyző lettek kiküldve. A plebánia a lelkesi funkciók elvégzésére Móznér József káplánt küldötte ki.

A halálos ítéletet ma délután 4 órákor az államügyészség udvarán végrehajttotta a főhúr. Az akasztás előtt Ifju Lajos dr. törvényszéki bíró felolvasta az ítéletet, melyet az elítelt a legnagyobb nyugalommal hallgatott végig, nyugodtan cigarettázva lépett a bitófa alá. Utolsó szava az volt: Gondoljanak édesanyámra. Az egész aktus 21 percig tartott, a jelenlévő orvosok a beállott halált konstatálták. — Az akasztásnál a hivatalos személyek, a sajtó kiküldöttei és a kis számban beengedett közönség volt jelen.

— **Jótekonyság.** Az izr. elemi isk. mezitlábos tanulóinak adakoztak N. N. 100 K, Mayer Frigyes III. o. t., Stössel Zsófi gimn. III. o. t., Stössel János gimn. I. o. t. 10—10 K, Deutsch Klára II. o. t. 5 K, Gáspár Mária I. o. t. 5 K, Lackenbacher Rózsi II. o. t. 10 K, Weisz Margit II. o. t. 5 K, Neufeld Rózsi II. o. t. 5 K, Kardos Teréz II. o. t. 5 K, Ifj. Kluger Imre IV. o. t. egy sapkát, egy nadrágot, egy kabátot és egy pár viselt cipőt: Weinberger Böske IV. o. t. 10 K, Kardos Klári VI. o. t. 6 K, Somogyi Kata II. o. t. 6 K, Weisz Edit II. o. t. 6 K, Weisz Klári II. o. t. 4 K, Barta Rózsi 4 K, 2 fiu öltönyt, egy leányruhát és 2 inget.

— **Állandóan érkeznek** ujdonságok zeneművekben. Iskola hangjegyek minden hangszer részére beszerezhető Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.



## APRÓ HIRDETÉSEK

Mindenent, ki főnt is tud, esetleg fakaritonót keresek azonnali belépésre. — Cím a kiadóhivatalban. 478

Egy vagy két hold szántóföldet bérbé vennék a város körül kukoricának Kúzsner Györgyné, Magyar-utca. 15. 488

Intelligens nőt a urinő ajánlkozik finom családhoz házi vezetőnőnek, vagy társalkodónőnek. Ajánlatok pontos címmel "Házi vezetőnő" jellegre a kiadóhivatalába kérem.

A gyóttal bérzadáság ügyes gözeke gépész-kovácsot, fűtőt és egy kertészt keres folyó évi április 24-re. Ajánlatok Gondos és Widler Nagykanizsa, Király u. 36. kéretnek.

A Petőfi ut 50. számú ház eladó. Jobbhat ugyanott a háztulajdonosnál. 484

Kereskedelmi érettségivel és gyakorlattal bíró hivatalnok állást keres. — Cím a kiadóhivatalban. 471

Egy kiszolgáló leány ki az irásbeli teendőkhöz is ért, felvétetik Reichenfeld házfűstöldeben. 465

Bérszántásra kettős rendszerű gözeke keres Nagyrécsai Uradalom, Nagyrécsa (Zala-megye) 459

Külföldi értékes hávegeket elad Fischel Fülöp Fia cég könyv- és papírkereskedése, Nagykanizsán. (Városházpalota.)

Újságkihordásra magas havifizetéssel kihordót felveszek. Irti-olvasni tudás megkívánatik. Rokkantak előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatalban. 486

— Rajzeszközök legjobb külföldi gyártmány nagyobb választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

## A NAGYKANIZSAI IPARTESTÜLET

az időközben megüresedett

## jegyzői állásra pályázatot hirdet

Javadalmazás évi 2400 korona.

Sajátkezüleg irt pályázati kérvény f. hó 26-ig az Ipartestület elnökségéhez beadandó. — Közelebbi feltételek ugyanott megtudhatók. 488

## Rokkant katonák és hadiözvegyek!

felvételeinek vallásos szentképek és köztársasági képek terjesztésére. A jelentkezők csekély övadékkal rendelkezzenek. Jelentkezni Szarvaszalló II. em. 26. Tóth Erzsébetnél.

## Aki házat, szállított

vagy egyéb ingatlan venni vagy eladni akar, az forduljon bizalommal

## ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatti

## Ingatlanforgalmi irodájához

ahol minúlg van ilyen eladásra és vételre előjegyezve. 324

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóba. Telefon 74

Hétfőn, kedden, szerdán. Január 20., 21., 22.

XII-ik magyar Arany-sorozat

## A testőr

Molnár Ferenc szenzációs színműve 4 felv.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Értesitem az igen tisztelt rendelőimet, hogy a harctérről megérkezve

## cipész műhelyemet megnyitottam!

Rendeléseket felveszek özv. Szabó Vass Károlyné kötélgyártó üzletében, Kazinczy utcában. Tisztelettel

Velecz Ede, cipész.

## Vásárolok

könyveket, régi porcellánokat, antik butorokat, szőnyegeket, ékszereket, érmekeket, régi pénzeket.

Cím a kiadóhivatalban.

## VISZKETEG,

rűth, sömör, ótvar, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a **BORÓKAKENŐCS**

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 4 K, nagy tégely 8 K, családi tégely ára 10 korona. Hozzávaló Boróka szappan 6 korona. — Készíti:

**Gerő Sándor**

gyógyszerész, Nagykörös.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerteráknban és drogériákban. 327

Van szerencsém értesíteni tisztelt vevőimet, hogy —

## kötélgyártó üzletemet Kazinczy-utcában, a nagytözsde mellett megnyitottam!

Becsés rendelésüket kérve tisztelettel 446

özv. Szabó Vass Károlyné.

## URANIA mozgóképpalota

Rudnyai u. 4. Telefon 258

Szerdán, csütörtökön. Január 22. és 23.

Lya Mara a csodaszépségű új film-sztár első bemutatkozása

## Az asszony és a pojáca

variete- és művész-dráma 4 felvonásban

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

## ELADOK:

A sipos dombi dűlőben egy 2100 □-öles szántó és rétet. A városmajor alatti dűlőben 1000 □ öles szántót. A katonatemető-dűlőben egy 2100 □-öles szántóföldet

## Aczél Ignác

ingatlanforgalmi irodája, Fő ut 8. szám.

## A NÉP ORVOSA

hasznos ismeretlár az egészség előmozdítására és megvédésére, a háborgalmi egészségnek helyreállítására. — Növényhateteleni könyv minden családnak. — Ár a köve 10 kor.

Népszerű oktatás a balesetek alkalmával szükségessé váló segélynyújtásban

Ára 1 korona

Kapható FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is GENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

## A „ZALA“

A KORÁ REGGELI

ÓRÁKBAN JELENIK

MEG, EREDETI TELE-

FONÉS TÁVIMAT

JELENTÉSEKKEL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán - kora reggel házhoz hordva, vidékre postán küldve:

Egy óra 5.— korona

Negyed évre 15.—

Fél 30.—

Egész 60.—

Rendelje meg a Zalát!



Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut-4.

Zala Nyomdavállalat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy postai úttal előreléve,

Egész évre K 60-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy óra „ 5-

Egyes szám ára 20 L.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőtulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-térlet és magánközleményeket díjszabás szerinti vesztel a kiadóhivatal.

## Károlyi az ország helyzetéről.

Rotterdam, jan. 22. A Daily Mail közli egy amerikai lap tudósítójának interjúját Károlyival, amelyben Károlyi élesen kikel az ellen, hogy a csehek, románok és szerbek a fegyverszüneti feltételeket nem tartják be, aminek folytán **élelmiszerinséggel küzdünk. A gazdasági és politikai helyzet — mondotta Károlyi — rettenetes és anarchia küszöbén állunk. Ha az antant nem jön gyorsan segítségünkre, teljesen lehetetlenné válik a kormányzás.** Magyarország politikája a jövőben mindig a Wilsoni elveken fog alapulni.

### Svájc lap Károlyiról.

Zürich, jan. 22. A Neue Zürcher Zeitung visszautasítja a Daily Telegraph legutóbbi számának azon vádját, amely szerint Károlyi csak politikai hatalomra törekedett. Ha így volna — írja a Zürcher Zeitung — akkor mint mágnes, a régi rezsim alatt is könnyen elérhette volna célját. Károlyi politikai hatalma új politikai irányt jelent: bevette a kormányba azon rétegeket is, amelyek eddig minden politikai szabadságot nélkülöztek. Károlyi az egyetlen ember, aki úgy a polgári, mint a szociálisták partok bizalmát bírja. A magyar kormány nem kér kivételes bánásmódot Magyarország részére, de igen s kéri az igazságot és nem egyezhetik bele abba, hogy Magyarországot odadobják szomszédainak a szomszédos országoknak, amelyek nem állanak a wilsoni elvek alapján. A magyar fegyverletétel igen sokban hozzájárult Ludendorff imperialista törekvései letöréséhez.

### Károlyi tanácskozási.

Budapest, jan. 22. Károlyi elnöknel délelben fontos tanácskozások voltak az erdélyi kérdésben, amelyen Urmányos Nándor és Ugron Gábor is megjelentek. A tanácskozást 2 óráig megszakították, mert Károlyi elnök fogadta Pommerol angol kapitányt, az amerikai bizottság tagját, akivel hosszabb ideig behatóan tanácskoztak.

### Ki lesz külügyminiszter?

Budapest, jan. 22. A kormány legközelebb betölti a külügyminiszteri széket, amelyre három jelöltet emlegetnek: Festetics volt hadügyminiszteri, Ambrózy Lajos volt külügyminiszteri osztályfőnök és Nemes Albertel, volt párisi követségi tanácsost.

### A Nemzeti Tanács ülése.

Budapest, jan. 22. A Nemzeti Tanács délelőtti ülésén Hook elnök indítványára kimondták, hogy a január 11-iki ülés jegyzőkönyvét, amelylyel Károlyit államfői hatalommal ruházták fel, a népkormány egyik alapkormányának tekintik, azt sokszorosítják és megőrzés végett eljuttatják az illetékes hatóságokhoz. Kimondták, hogy Magyarország a békekötés alkalmával a tiszta wilsoni elvek alapján áll és a népek szövetségét a megegyezéses és megértéses béke alapján kívánja megvalósítani.

### A függetlenségi párt válsága.

Budapest, jan. 22. A függetlenségi pártban ma este kifejlődött eszmecsere folyamán az a vélemény alakult ki, hogy a pártban továbbra is a radikális demokráta iránynak kell érvényesülnie. A ma esteire hirdeten választmányi ülést szombatra híjaztatták, amikor betérjesztik a Lovász által elkészített pártprogramot. A függetlenségi párt válsága szombaton fog eldőlni.

### Lemondott a sajtófőnök.

Budapest, jan. 22. A Politikai Híradó jelenti: Dr. Halász Lajos helyettes államtitkár sajtófőnöki állását lemondott.

### Új egyetemi tanárok.

Budapest, jan. 22. Kunfi közoktatásügyi miniszter leiratot intézett az egyetemi karhoz, amelyben tudatja, hogy Ágoston Pétert a magánjogi, Farkas Gézát az agrárpolitikai, Jászi Oszkárt a szociológiai, Kovács Gabort a társadalomgazdasági, Rényai Zoltánt a politikai, Varga Jenőt és Vámbéry Rusztmet pedig a kriminológiai tanszékre egyetemi tanárokká kinevezte.

### A rutén megyék kimondták az elszakadást.

Munkács, jan. 22. A Huszon tegnap megtartott ruszin nemzetgyűlés kimondta, hogy Máramaros, Ung, Ugocsa, Bereg, Zemplén, Sáros, Abauj és Szepes megyék elszakadnak Magyarországtól és Ukrajnához csatlakoznak. A nemzetgyűlés elhatározta, hogy követeket küld a magyar kormányhoz és a Magyarországgal szomszédos államokhoz, akik az elszakadást be fogják jelenteni.

### Szekszárdot megszállták a szerbek.

Dombóvár, jan. 22. Szekszárdról ideérkező utasok beszélik, hogy Szekszárdot a szerbek már két hete megszállták. A megszálló csapatok életbe léptették a cenzurát és hosszabb időre rendezkednek be.

### Internálták Háromszék megye tisztviselőit.

Sepsiszentgyörgy, jan. 23. A román megszálló csapatok Király Aladár kormánybiztos és Háromszék megye 44 tisztviselőjét

ismeretlen helyre elhurcolták, mert nem akartak felelősködni a román királyságra.

Zilah, jan. 22. Torók alispáni, Tárpai főszolgabíró, Solymos polgármestert és még néhány közigazgatási tisztviselőt a románok minden ok nélkül hadbírószág elé állították.

### A románok elfoglalják vonatainkat.

Arad, jan. 22. A Máv aradi üzletvezetőjének tudomására jutott, hogy a románok Erdélyből nem engedik vissza a vasúti szerelvényeket. Az üzletvezetés ezért elhatározta, hogy máttól kezdve a Budapestről érkező vonatok csak az aradmegyei Sobornig fognak közlekedni. Erdélyből ma már nem érkezett személyvonat Aradra.

## Az antant nem interveniál a bolszievek ellen.

### A párisi konferencia döntése.

Páris, jan. 22. (Hivatalos.) Wilson elnök és a szövetségesek miniszterelnökei és külügyminiszterei délelőtti tanácskozásukon meghallgatták Scavenius dán követ jelentését az oroszországi helyzetről. Délután folytatták a tárgyalást és jelentékenyen előbbre jutottak. Remélik, hogy a szerdai ülésen megzövegeztetik a záróindítványokat.

Páris, január 22. Hivatalosan jelentik: Wilson elnök és a szövetségesek miniszterelnökei és külügyminiszterei, délelőtti és délutáni ülésén Scavenius volt dán követ egy határozottsággal fejezte felfogását az Oroszországban fennálló bolszevi uralomról és az anarchizmus állapotokról. Felfogása szerint egyelőre nem lehet tárgyalást kezdeni a bolszevi kormánnyal, amelynek lapjai nyíltan a többi kormányok elleni harc mellett foglalnak állást. Utalt arra, hogy a bolsziekek idereklése az, hogy az ügyek jelenlegi állását teljesen felborítsa, anélkül azonban, hogy helyébe nyugtalanságnál és éhínségnél mást hozna — teljes ellentétben a józan kormányok felfogásával. Amíg Oroszországban e helyzet fennáll — mondotta — addig Európában nem lehet maradandó béke. — A dán követ arra a következtetésre jutott, hogy az Oroszországban való intervenció szükséges, anélkül, hogy nagyobb csapatmódot kellene oda küldeni. — Lenin és Trockij mai haderejének száma nem éri el a 100.000 főt, a többi fegyverrel nem birtokos. Ezt legjobban bizonyítja, hogy egy 800 főből álló francia csapat 6000 bolszevit megszállt. A szövetségesek délután is folytatták az ülést. **Ugyilattnak a szövetséges országok képviselői abban fognak megállapodni, hogy szabad felyást engednek az oroszországi**



**ügyek fejlődésének. Ilyenképpen intervencióra nem kerül a sor, de a bolsevik kormánnyal tárgyalást sem fognak kezdeni.**

Stokholm, jan. 22. Az eszt főhadiszállás jelentő Narvát visszafoglaltuk. Trockij, aki a bolsevik csapatokat személyesen tüzelte ellenállásra, elmenakult.

## Békekonferencia.

Páris, jan. 22. A békekonferencia legközelebbi ülésén tárgyalni fogják a német-ceseh kérdést és remélhetőleg hamarosan dönteni fognak benne.

## Royalista mozgalom Portugáliában.

### Don Manuel Lisszabonban.

Lisszabon, jan. 20. (Hivatalos) A megerősített Valencia város ma reggel megadta magát az Oporióból előnyomult 1500 főnyi gyalogosból és lovasból álló monarchista csapatnak. A katonák a király-induló hangjai mellett vonultak be a városba. A monarchista ünnepélyes kikiáltása a város háza előtt történt, amelyre felhúzták a félféher királyi lobogót.

Páris, jan. 22. A lapok jelentik Madridból: Híre jár, hogy Portugáliában a monarchista mozgalom lért nyer. Hír szerint Manuel király a lisszaboni kikötőben egy hajón tartózkodik.

## Véres zavargások Bukarestben

Bukarest, jan. 22. A Bratianu kormány elrendelte mindazon politikusoknak a letartóztatását, akik az okkupáció alatt a németekkel együttműködtek. Ennek következtében a tisztasznító előtt véres zavargások folytak le, amelynek 10 halottja és számos sebesülte volt. Eddig száznál több embert tartóztattak le, köztük Ariont, a Marghiloman kormány volt külügyminiszterét és Costahit volt belügyminiszterét.

## Német-lengyel konfliktus

Berlin, jan. 22. A napokban Pozenben 17 németet az ok megnevezése nélkül a lengyelk tuszként foglyul ejtettek és Pozen belső várába vitték ahol megbotozzák, majd szyonították őket. Közük volt a 70 éves Hiza-Rabnitz volt birodalmi gyűlési képviselő is.

## A német választások eredménye.

Berlin, jan. 22. (Wolff) A választási eredmény jelenleg a következőképp mutatja az egyes pártok számarányát: megválasztottak 164 szocialdemokratát, 88 centrupártit, 77 demokratát, 37 konservatívot, 28 nemzeti szabadelvűt, 23 független szocialistát, 4 bajor parasztpártit és 5 pártönkivűlit.

## Dávid Emonak megkegyelmeztek.

Bécs, jan. 22. Az államtanács a halálra ítélt Dávid Emonak — Earl Julia rablógyilkosának — halálbüntetését kegyelemből életfogytiglani börtönbüntetésre változtatta.

## Egy mulasztás következményei.

### Az ovóda felügyelő bizottság hanyagsága.

— Saját tudósítónktól. —

A pénzügyi bizottság folyó aktái között egy régi, de érdekes aktakötegre bukkantunk. Az aktából kitűnik, hogy a városi igazgató egyik szervének, az ovódafelügyelő bizottságnak mulasztása az amúgy is szegény városi budgetet alaposan megrövidítette, de kényszerít az is, hogy a régi közigazgatás bürokratizmusa mennyire nem nézte a kérelmek jogosságát és igazságosságát, hanem mindig csak azt vizsgálta, hogy a kérvény atakilag megfelel-e az előírt feltételeknek. Suha a lényeg, mindig csak a forma.

### Egy régi törvénycikk.

1913-ban törvényt hoztak az ovódai tanácsmelyzet államsegélyéről. Eszerint a kérségi ovódák fenntartói egy bizonyos meghatározott időig a vármegyei közigazgatási bizottságtól államsegély kiutalását kérhetik. Hangsúlyozzuk csak bizonyos ideig volt joguk a képviselőtestületeknek a kérvények benyújtására. Eszerint a törvény szerint Nagykanizsa városának, mint ovóda fenntartónak is joga volt az államsegélyhez. A kérelmet az ovóda-felügyelő-bizottságnak kellett volna bejelentenie a vármegyei közigazgatási bizottsághoz. Az idő mult és a kérvény csak nem ment el. Az ovóda-bizottság egyszerűen elfelejtette kérni az államsegélyt s amikor kérni akarta, a terminus elmúlt és a mulasztást orvosolni már nem lehetett. A városi tanács rövid idővel a határidő lejáta előtt megpróbált még segíteni az ügyön, de eredmény nélkül. Petírárt intéztek a közigazgatási bizottsághoz, de a válasz elutasító volt. Indokolásul azt hozta fel a közigazgatási bizottság, hogy a törvény értelmében az államsegély kérésére csak az ovódafelügyelő-bizottság jogosult.

### A ki nem mutatott pótdadó.

A képviselőtestület nem nyugodott bele a közigazgatási bizottság döntésébe, hanem megfellebbezte az ügyet a miniszterhez. A fellebbezésben a város kérte a minisztert, hogy tekintsen el a terminus elmulasztásától és vegye figyelembe az ovóda-bizottságnak időközben már benyújtott kérvényét. A fellebbezés sorsa ugyanaz lett, mint a kérvényé: a miniszter elutasította. Az elutasító határozat indokolásában a miniszter nevében kimondják, hogy a kérelmet elutasítják, de nemcsak azért, mert elkéselt, hanem azért is, mert a város nem tudja kimutatni, hogy a százalékos ovódapótadó-kivetelte. Már pedig a törvény ennek a kimutatását is követele. Kanizsán természetesen, éppenny, mint az egész országban kivetelték az ovódapótadót, csak a baj az volt, hogy Nagykanizsán nem mutatták ki, nem vették külön (ételeként) a költségvetésben. Ezért nem kapta meg a város az államsegélyt.

### A következmények.

Közben persze az akták jártak föl-le, le-föl: az ovóda-bizottságtól a tanácshoz, a tanácstól a közigazgatási bizottsághoz, a bizottságtól a miniszterhez. Az akták nőttek, óriási köteg irás gyűlt össze, de az államsegély csak csak nem jött. A városnak persze közben szépen fizetnie kellett az ovónókat, csak úgy, mintha kapott volna államsegélyt. A különbség csak az volt, hogy a város az államkincstárnak ajándékozott vagy 30,000 koronát.

## A vizsgálat.

1913-ban kezdődött az ovóda-segély ügye. Közben kilört a világháború, tartott vagy négy és fél évig, aztán jött a forradalom, a közvárság — az ovódaügyben azonban nem történt semmi. A várost megkérőztették, a vizsgálatot tehát valaki ellen meg kellett volna indítani. Valaki hibás: vagy az ovódafelügyelő-bizottság, amelynek a segítyt kérelmeznie kellett volna, vagy a közigazgatási bizottság, amelynek a kérvényt idejében meg kellett volna sürgetnie.

A hatalmas aktaköteg a pénzügyi bizottsághoz került, amely most, öt év után, végre kimondta a vizsgálat megindítását. A vizsgálatot a polgármester fogja vezetni.

Az egész ovódaügy érdekes példája annak a bürokratikus rendszernek, amelyet úgy hívtak: magyar közigazgatás.

## HIREK.

1919		NAPTAR.	
Január	23	Csütörtök	

Me az önkéntes polgárorszer II. csoportja-tart szolgálatot.

## Muraköz tiltakozik az idegen uralom ellen.

A muraközi Nemzeti Tanács a következő nyomatott tiltakozást készítette ki:

Magyarország egyik gyöngyszemét, a 750 négyzetkilométernyi kiterjedésű Muraközt, amely a demarkációs vonstól kivül esik, előző jugoszláv csapatok, majd pedig — ezeknek kivonulása után — szintizsá szerb kőlönltmények, a fegyverszüneti feltételekben lefektetett megállapodások, a történelmi és erköcsi jog ellenére megszállták.

A megszállásra csak ürügyet találtak, komoly okot nem. Kvaternik alezredes ugyanis olcsó babérokra, Novák Iván dr. pedig háhászott népszerűsége pályázott. — De el mindenikük legföjlebb csak Zágrábban találta meg, nem pedig a Mura-Dráva közén, ahol ezeket a renegát urakat gyűlöltük.

Mint hogy akadtak fölforgató elemek, amelyek rabló ösztöntől sarkalva a Muraközben fosztogatni kezdtek: a nagykanizsai tengerészek rendet akartak köztük teremteni s megförlő intézkedéseket fogantatosítottak. A marfalócok pedig, megrettenvén undorító cselekedeteik következtésüöl és félvén az igazság pállóságól: átszökdöstelek a horvátországi farkonok portáira s ott — feljölvén az ártatlanok fehért lögiájái — mint zaklatott mártírok segedelemért koldultak, hogy szükebb honukba visszatérhessenek.

Ez — és a mohó imperialista falánksság — volt az a fogalap, melyre a megszállók akkor támaszkodtak, amikor rendcsinálás óvát alatt a Muraközbe betörték.

Nem igaz tehát, hogy ott a rendet helyre kellett állítani, mert azt már a tengerészek elvégezték. Nem igaz, hogy behívták és ujjongva fogadták őket, mert másképp a délszláv lapok nem volnának tele a csalódottság keserűségével éppen a részvétlenség miatt. Nem igaz, hogy a magyarok Muraköz szívében, Csák tornyán akár bűnos, akár pedig ártatlan berszölölteket fölakasztattak, ahogyan ezt a jugoszláv propagandisták — hamisított képekkel —

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér).



szabolmi próbálták. Nem igaz, hogy a muraközöket a magyar iga alól föl kellett szabadítani, mert ilyen iga nincsen és nem is volt, hiszen a muraközi horvát-szlóven keverék nyelv mind a közhatalóságnál, mind pedig a templomban és iskolában teljes polgárjogot élvezett.

Mindezeknél fogva határozottan tiltakozunk a Muraköznek megszállása, véreink elmezeltetésére, valamint az ellen, hogy miéni Csáktornya történet, a legkeményebb terrorral arra kényszerítsék testvéreinket, hogy azok a dejes, puska- és börtön hatása alatt Magyarországtól való elszakadásukat önként jelentsék ki.

Muraköz népe meg van elégedve közjogi, földrajzi és adminisztratív helyzetével, sérelmeit a magyar kormány máris orvosolta, cánél fogva az anyafestől való elszakadásra sem oka, sem iráksége nincsen, mert ő tovább is medjimuric (muraközi) akar maradni. Idegen apostolok baldoglására tehát nem vágyik. Muraköz lakossága szereti ugyan drávéntul testvéreit, tiszteli törvényeit és hagyományait, de viszont ezereves hazájához hűtlenné válni nem tud s nem akar.

Legyen végre igazság, megváltás és fölámadás.

**A Muraközi Nemzeti Tanács**

**A vágóhid ügy.** A város már husz évvel ezelőtt elhatározta, hogy a régi elavult rendszerű vágóhid helyett új, a higiénia követelményeinek megfelelő vágóhidat építtet. A határozat azonban megmaradt határozatnak, a kivitelre nem került a sor. A háború alatt a sak használat következtében a vágóhid még szomorubb állapotba került. Szentes, piskos és ellenkezője mindannak, ami egy modern vágóhidhoz szükséges. A hozzávezető út egyenesen járhatatlan. A mészáros és hentes iparosok és munkások végre megunták a lehetetlen, egészségtelen állapotot és küldöttéggileg felkeresték a polgármestert, hogy őt a helyzet orvoslására kérik. A tárgyalások folyamán megegyezés történt olyan irányban, hogy a város a vágóhidhoz vezető utat mihelyi az időjárás megengedi járhatóvá fogja tenni, a vágóhid építésében pedig higiénikus intézkedéseket lépni elötte. — A városi tanács legközelebb javaslatot tesz a képviselőtestületnek az új vágóhid helyének kijelölése tárgyában. Mihelyt a kijelölés megtörténik, azonnal hozzáognak a tervet kidolgozásához. A mészárosok és hentesek okvetlenül szükségesnek tartják, hogy az építkezés legkeőbb 1920-ban megkezdődjék, mert a mai vágóhid már semmi tekintetben nem felel meg a követelményeknek.

**Alkoholtilalom és záróra.** Tegnap délelőtt a nagykanizsai vendéglősök és kávéosok testületileg felkeresték Dr. Szabján Gyula polgármestert és Szönyi rendőrkapitányt, hogy tőlük az alkoholtilalom felfüggesztését és a záróra meghosszabbítását kérik. A vendéglősök és kávéosok kérelmük támogatására a következőket adták elő: A 9 órai záróra és az alkoholtilalom őket és munkáikat súlyosan, existenciájukban támadja meg. Az alkoholtilalom anpál igazságtalanabb, mert a kereskedőknél bárki, bármikor vásárolhat tetszés szerinti mennyiségben alkoholt. Ez az oka annak, hogy ma Nagykanizsán az alkoholtilalom ellenére annyi a részeg ember, mint még soha. Engedély nélküli zugkorcsmák alakultak, amelyeket a rendőrség nem tud ellenőrizni. A magánlakásokban is állandó a mulatozás. Ilyen körülmények között a vendéglősök és kávéosok nem tartják igazságosnak,

hogy ők nem szolgáltathatnak ki alkoholt. Azt mondták, hogy ők az ő szervezeti alkalmazottaikkal maguk fogják ellenőrizni, hogy senki ne kapjon nagyobb mennyiségű alkoholt. Felelítették, hogy Keszthelyen, Zalaegerszegen, Győrben és az ország más városaiban is felfüggesztették az alkoholtilalmat és meghosszabbították a zárórát. Mindezek alapján azt kérték, hogy enyhítsenek az egész vendéglői ipart megsemmisítéssel fenyegető intézkedéseken. A polgármester és a rendőrkapitány meghallgatták a panaszokat és kijelentették, hogy zárórát és alkoholtilalmat országos rendelet szabályozza, amelyen nincsen joguk változtatni. Azonban vizsgálat tárgyává teszik, hogy milyen címen hozták az említett városok a felfüggesztő intézkedéseket és amennyiben lehetséges, ők is módot fognak találni arra, hogy az intézkedések szigorán enyhítsenek.

**Két szobás lakásért 4800 korona bér.** Ezt a hihetetlen összeget Páll János Csengeri utcai háztulajdonos kérte két butorozatlan szobából és konyhából álló lakás évi bére fejében. A lakás a Csengeri-utca 57 számú házban van, tehát nem is a város központjában. A szobák sem termek s modern berendezésnek híve-hamva sincs. A szerencsétlen partáj, akil Pál János így ki akart uzsorászni, nem esett a fejelőgyára. A lakás-hivatalhoz fordult, amely részére a lakási rekvirálta s annak évi bérét 800 koronában állapította meg. Szóval 4000 koronával olcsóbban, mint Páll háztulajdonos gondolta. A lakás-hivatal egyébként az éktákat átitette a rendőrséghez, ahol Páll urra szigorú birság vár.

**Dr. Weiss Endre zalaegerszegi ügyvéd 4. évi katonai szolgálat után ügyvédi gyakorlatát Zalaegerszegen újból megkezdte.**

**Semmi sincs ingyen.** Még a bankók lebélyegzése sem, amelyet a szerb megszálló seregek végeztek. A lebélyegzésért illeték jár 1000 koronán felül. A legkisebb tétel 50 fillér, a legmagasabb 15 korona, mely azonban 100 000 koronán felül papirpénz lebélyegzésért jár. Egy versetű lapban olvasható hivatalos hirdetmény szerint lebélyegzés alá nem csak a mi pénzünk kerülnek, hanem még a bolgár bankók is.

**Haza — Oroszországból.** Gyórfly Zoltán huszárfőhadnagy, Gyórfly János nagykanizsai ügyvéd fia évekkal ezelőtt orosz fogságba esett s hosszú idő óta semmi életjelt se adott magáról. Szülei tele voltak aggodalommal, mikor tegnap távirat érkezett a címükre, amelyben fiuk közli, hogy a fogságból megszabadult s ma Keszthelyre érkezik, hogy ezredénél jelentkezzen. Képzeltető a már kétségbeesett szülők nagy öröme.

**A Világ nagymozgóban** csütörtökön és pénteken f. hó 23-án és 24-én az Ember vadász című felvonásos detektívdráma, Prof. Nick Fantom filmatrakciója kerül bemutatásra. Szenzációs és érdekes felvételek.

**A jótékonyág ítélőszéke.**

Ezt is a Népköztársaság teremtette. Hala érte. Azelett csak alamizsnafillicreket adtak kézcsokra, ahitozó jótékonykodó hölgyek és urak; a szegények azért csak nyomorogtak. Most komoly férfiak, igazi melegsivű asszonyok táradoznak azon, hogy a szegények hajlékaitól eltávozzék a nyomor.

Talán nem lesz érdektelen, ha bepölanást engedünk a közönségnek, miként működik a jótékonyág ítélőszéke. Minden hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. u. 5 óra felé megnépesedik a központi iskola egyik üres tanterme. Csak egy hosszú asztal van benne, mely körül rozszant padok és néhány székek sorakozik. Az asztalón ül az ítélőszék elnöke. Egy köztisztviselnek örvendő fiskális, aki komoly jószággal vezeti a tárgyalásokat az ő szavazó biráival. Mellette ül egy bankigazgató, aki éles felfogassággal és emberszerető lélekkel szól bele a szegények ügyeibe; a jobb oldalon egy közismert iparos mester ül, aki az egész várost ismeri, aki tudja mi a szegénység és mi a becsületes munka gyümölcse. Mellette ül egy fáradhatatlan orvosdoktor, aki gyakran megfordul a szegények vackaiban, hogy gyógyulás, vizsgálatást és segélyt nyujtson szenvedő embertársainak. Odább hölgyek, urak, akik nem restelnek elölmenni a gyűlésekre, hogy az zlnökök támogassék az igazságos jótékonyágban.

Mert ig zságos jótékonyágra törekedik a bizottság. Akí a segélyre rászorul, az nem távozik üresen, de aki megélhet munkájából, azt kérélhetetlenül elutasítják.

Kezdődik az ítélőszék tárgyalása. „Hölgyeim és őr uram!” hangzik az elnök szava. Mindenki odafigyel. Bemutat egy jelentést: Egy 77 éves szegény öreg, beteg, akinek már kevés ideje van hátra a földi életből. Nagyobb összeget szavaznak meg neki. Hadd nyujtson neki az élet alkonya egy kis örömet. Egy másik jelentés. Özevgy, 5 gyermekkel, a legidőseub 12 éves. Megszavaznak neki segélyt, a gyermekeknek ruhát, hogy iskolába járhasanak, hogy munkára, tisztességes emberszeretetre nevelhesse őket. Új jelentés: 65 éves, erős munkabíró favágó. Elutasították. Másik jelentés: Elagott háaspár, nem is kért segélyt, de a jótékony hölgyek szeme kikuttatta őket. Havi segélyt kapnak. Új kép: Özevgy asszony 5 gyermekkel, az egyik 35 éves, a másik 30, a harmadik 26, a negyedik 20, az ötödik meghalt. Tartásuk el a-fiai, ha munkára nevelte őket, hangzik az általános ítélet: Egy fillért se kap. És így tárgyalják egymásután a beérkezett jelentéseket. A kérelmezőket alaposan megrostálják. Akiről nincs biztos adat, azt felkeresi saját lakásán, tudakozódnak felőle az ismerősöknél és ha a nyomor dologtalan-ságból származik, akkor ne számítson senki se segélyre. Ilyennél bün volna a jótékonyág, mert elősegitené a munkakerülést.

Megnuygással tekintheinek erre a jótékonyág itélőszékre azok a bőkezű adakozók, akik azt a tekintélyes összeget a szegénység enyhítésére juttatták. De buzdítás lehet ez azoknak a jómódu polgároknak is, akik eddig nem járultak hozzá ehhez a főkéhez. Társadalmi bünt követnek el azok, akiknek módjukban van, de vonakodnak az adakozók közé lépni. Majd módját ejtik, hogy az így fukarul visszatartott összegek mégis a társadalom javára jussanak. Kartész József, igazgató.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

\*\*\*\*\*  
**Hordó árverés.**  
 Január hó 23-án délután 2 órakor és január hó 24-én és 25-én egész nap  
 a Katonai Élelmezési raktárban  
 (pályaudvarral szemben) körülbelül 520 hektoliter ártartalmu HORDÓ  
 a legtöbbet ígérőknek fog eladatni  
 \*\*\*\*\*



## Hirdetmény.

Alulírott közétkezési bizottság az ezred legénysége ételmezésére naponta szükséges mintegy

### 280-300 kg. marhahús szállítására

az alábbi feltételek mellett folyó hó 29-én délután 3 órakor a honvéd laktanya II. számú főépület 20. és 20/a számú helyiségében árlejtést hirdet.

A beérkezett írásbeli ajánlatok felbontása után a közétkezési bizottság fenntartja magának azt a jogot, hogy ajánlattevőkkel szóbelileg is tárgyalhasson, minélfogva ajánlattevőknek személyes megjelenése is kéretik.

Szállítási határidő mely szerződésileg biztosítva lesz 1919. február hó 1-től március hó 31-ig.

#### Feltételek:

1. A hus 4 évesnél fiatalabb, de 8 évet túl nem haladó koru, teljesen egészséges, lehetőleg hizlalt szarvasmarhából származzék. Bivalyhús a szállításból ki van zárva.

2. Csakis a helybeli vágóhídon levágott és az állatorvos pecsétjével ellátott hus fog átvétni.

3. A hus előző napi vágásu legyen és csakis a szinhus, ugymint a 4 negyed a fej, a hátsó 4 fogig (szarv és fejtaraj nélkül) a mellrészek a lábak a térdhajlason felül 10 centiméterig szolgálathatók ki.

4. Csontoknak a kiszolgáltattott husmennyiség 10 százalékát túlhaladni nem szabad, amennyiben mégis előfordulna, szállító a következő napon a csonttöbbséget hussal tartozik pótolni.

5. A szállítandó hus mennyisége egy darab marha 5/5 darabra felvágva 2 comb, 2 előrész és 1 drb szegy a hozzátartozó alkatrészekkel.

6. A közétkezési bizottság kívánására köteles a szállító a húst egészségügyekben a felhasználási helyre szállítani.

7. A szállító nyertes a szerződésből kifolyó biztosítására 10.000 koronát köteles a helybeli adóhivatalnál letétbe helyezni és a letéti jegyet a közétkezési bizottságnak legkésőbb folyó hó 30-ig beszolgáltatni.

8. Szállítás nyertesnek kötelezni kell magát, hogy a marhahús árának csökkenése esetén a húst a csökkenéssel arányosan alacsonyabb áron szállítja.

9. Szállító a szerződés felbontását annak lejáta előtt semmi szinen sem követelheti, ellenben a közétkezési bizottságnak jogában áll, minden indoklás nélkül 48 órai felmondással a szerződést felbontani, mely esetből kifolyólag semmiféle kártérítést nem követelhet.

10. A közétkezési bizottság a szállított húsért járó összeget szállítónak 10 naponkint postatakarékpénztár útján kiutalja.

11. A hus szállítására csak cégbejegyzett mézárások ajánlatai fogadhatnak el.

12. A tárgyaló bizottság tekintet nélkül az ár jutányosságára, az ajánlatok feletti döntés jogát magának fenntartja.

13. Egyebekben az étkezési bizottságnál betekinthező szállítási feltételek füzete mérvadó.

Nagykanizsa, 1919. január hó 23-án.

Magyar 20. gyalogezred közétkezési bizottsága.

## APRÓ HIRDETÉSEK

Dr. Darás László ügyvédi irodájába azonnali belépésre kezdő kisasszony keresetlik. 489

Ujságkihordásra magas havifizetéssel kihordót felveszek. Irni-olvasni tudás megkívántatik. Rokkantak előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalban. 486

A gyótai bérgazdaság ügyes gőzeke gépész-kovácsot, fűtőt és egy kertészt keres folyó évi április 24-re. Ajánlatok Gonda és Widder Nagykanizsa, Király u. 36. kéretnek.

Eladó Sikátor-utca 1/b számú ház. — Bővebbet ugyanott.

Város belterületén butorozott kétszobás lakás konyhával és mellékhelyiségekkel gyermektelen házaspár részére kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

A Petőfi ut. 50. számú ház eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 484

Kereskedelmi érettségivel és gyakorlatl bíró hivatalnok állást keres. — Cim a kiadóhivatalban. 471

18 kötetes Pallas-lexikont keresek megvételre, akár használt, akár új állapotban. Cim a kiadóhivatalban. 493

Német anyanyelvű tartalékos hadnagy magyar órákat venne. Leveleket „Tartalékos hadnagy jelige alatt kér címeiket a kiadóhivatalba. 490

Barok ebédlő és 6 német hálószoba kitünő karban eladó. Szemere-u. 4/b. 492

Ház eladás. A városnak minden részében van még több nagyobb és kisebb jól jövedelmező bérház kerttel és kert nélkül, továbbá jó forgalmu üzletházak és korezmák jutányos ár mellett eladók. Bővebbet Dukász Miksa Rákóczy-u. 29. sz. 494

## Egy puskacsó

e hó 12-én Zalaszentiván—Nagykanizsa között a vasutikocsiban maradt. Megtaláló felkéretik 100 korona jutalom ellenében Horvát hadnagy részére Nagykanizsa, Erzsébet-ter 12. szám adja le. 482

## ELADOK:

A sipos dombi dülőben egy 2100 □-öles szántó és rétet. A városmajor alatti dülőben 1000 □ öles szántót. A katonatemető dülőben egy 2100 □-öles szántóföldet.

### Aczél Ignác

ingatlanforgalmi irodája, Fő ut 8. szám.

## A világitási rendelet

határozatai a fényhatás csökkenése nélkül csakis

## TUNGSRAM-félmattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungsrاملámpákat.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóba. Telefon 74

Csütörtök, péntek. Január 23. és 24.

## Embervadász

Detektivdráma 4 felvonásban.

### Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Van szerencsém értesíteni tisztelt vevőimet, hogy —

## kötélgyártó üzletemet

Kazinczy-utcában, a nagytözsde mellett

## megnyitottam!

Becses rendelésüket kérve

tisztelettel

özv. Szabó Vass Károlyné.

## URANIA mozgóképalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 259

Szerdán, csütörtökön. Január 22. és 23.

Lya Mara a csodaszépségű új film-star első bemutatkozása

## Az asszony és a pojáca

variete- és művész-dráma 4 felvonásban.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

Értesitem az igen tisztelt rendelőmet, hogy a harctérről megérkezve

## Cipész műhelyemet megnyitottam!

Rendeléseket felveszek özv. Szabó Vass Károlyné kötélgyártó üzletében, Kazinczy-utcában. — Tisztelettel

Velecz Ede, cipész.

## Rokkant katonák és hadiözvegyek!

felvételnek vallásos szentképek és köztársasági képek terjesztésére. A jelentkezők csekély óvadékkal rendelkezzenek. Jelentkezni Szarvasz szálló II. em. 26. Tóth Erzsébetnél.



Nagykanizsa és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Még jelenik hétfő kivételével mindennap korán reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállva,  
vagy posta szétküldésben

Egész évre K 60-

Félévre .. 30-

Negyedévre .. 15-

Egy hóra .. 5-

Egyes szám ára 20 L

Nagykanizsai és kiadóhivatali telefon 78.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

Hirdetéseket nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint veszi  
fel a kiadóhivatal.

Nyomdai telefon 117.

TÓTH ZOLTÁN

CSILLAG JENŐ

## Nagykanizsát ma megszállják?

**A kanizsai századok éjjel elindultak a határ megvédésére.**

Éjjel fél 2 órakor feltétlenül hitelt érdemlő forrásból kapjuk a következő értesítést: Este fél 10 órakor Gaál százados, aki a murakereszturi hidőrség parancsnoka, közvetve azt telefonálta a nagykanizsai pályaudvarparancsnokságra, hogy egy telefonbeszélgetésben kihallgatta, amikor a katori szerb parancsnokság azt a parancsot kapta, hogy ma, pénteken a déli fél 2 órai vonattal vonuljon be Nagykanizsára. — A pályaudvarparancsnokság az értesítést továbbította Darvas Lajos őrnagyhoz, aki Gaál századosnak azt a parancsot adta le, hogy az esetben, ha a szerbek a demarkációs vonalat előzetes értesítés és annak igazolása nélkül akarnak átlépni, hogy erre kormányunktól parancsot kaptak, álljon ellen erősítések utban vannak. Darvas őrnagy az éjszakai órákban riadót fuvatótt a kaszárnyákban és a századok nemsokára énekesző mellett vonultak ki a pályaudvarra, ahonnan a Murához viszik őket.

## Az antant fegyverszünetet ajánl Oroszországnak.

**Folytak a béketárgyalások.**

Rotterdam, jan. 23. Hivatalos jelentés szerint a szövetségesek párisi konferenciája tegnap Oroszországgal szemben Wilson következő javaslatát fogadta el:

Oroszországgal szemben a szövetségesek egyetlen célja a következő: Segíteni az orosz népet és bele nem avatkozni abba, hogy saját ügyeiket hogyan szabályozzák. Az orosz népet barátának és nem ellenségnek tekintjük. Elismerjük az orosz nép abszolút jogát, hogy maga szabályozza ügyeit; nem akarjuk Oroszországot kizsákmányolni. Felelősséget az orosz népet, hogy a nép minden rétegéből három delegátust nevezzenek meg, azokat küldjék a Márványtenger Heroeg-szigetére, ahol a szövetségesek képviselői tárgyalni fognak velük. Viszont kikötjük, hogy azonnal minden vonalon fegyverszünetet kell kötniük.

Páris, jan. 23. (Hivatalos) Szombaton a békekonzferencia együttes ülést tart, amelyen a népek szövetségének kérdése kerül tárgyalásra.

**Szövetségek közti konferencia.**

Páris, jan. 23. Hivatalosan jelentik: Az antant szövetségek közti konferenciája délelőtt ülést tartott a külügyminiszteriumban, amelyen Foch marsal és Hope angol tábornagy is megjelent. Diaz olasz főparancsok ma délelőtt Párisba érkezett.

**Bikészült a népszövetség szabályainak tervezete.**

Genf, jan. 23. Az antantkonferencia kiküldött bizottsága már elkészült a megalakuló népszövetség szabályainak tervezetével, amelyet Wilson a külügyminiszteriség magná charitájának nevezett el. Wilson tervezetén kívül Leo Bourgeois is készített egy tervezetet. Hír szerint a két tervezet közt három pontban lényeges eltérések vannak. Anglia, Oroszország és Japán fenntartották a jogot, hogy megfelelő pótdívtványokat előadhassanak.

**Olaszország lemondott Fiuméről?**

Páris, jan. 23. Ma jutott nyilvánosságra Párisban egy nyilatkozat, amely állítólag Wilsonnak Fiume kérdésében elfoglalt álláspontját tisztázza. A nyilatkozat szerint Wilson nem hajlandó az olaszoknak Fiumére való ígéretét elismerni, mert Fiumét a szláv és magyar hátsó területek tengerre vezető útjának tekinti. Ezenkívül feltek, hogy a nyilatkozat rossz hangulatot kelt Oroszországban, de a félelem elmúlt, amikor ki tudott, hogy a nyilatkozat a párisi olasz követtel egyetértésben történt.

**Görögország területi igényei.**

Páris, jan. 23. (Havas.) A békekonzferencia görög delegációja a konferencia főtitkárságának emlékiratot nyújtott át, amely Görögország területi igényeiről szól. A görögök igényt tartanak Epirus északi részére, Thráciára, Kisázsziára, Konstantinápolyra és a Földközi-tenger keleti részére. Az emlékiratot Venizelos írta alá.

**Fordulat a jugoszláv kérdésben.**

Páris, jan. 23. A jugoszláv kérdésben meglepő fordulat állott be a párisi diplomáciai körökben, amely fordulat Róma közbelépésére vezethető vissza.

**Harc a bolsevizmus ellen.**

**A bolsevikiek feladják Pétervárt.**

Kiev, jan. 23. Az ukrán kormány hivatalos hadüzenetet küldött az orosz szovjetkormánynak, amely ennek ellenére megparancsolta csapatainak, hogy ne lépjk át a demarkációs vonalat. Kiewbe a francia és román csapatok bevonultak. Az ukrán kormány szerződést kötött az antanttal, hogy velük tart a bolsevikiek elleni harcban.

Stokholm, jan. 23. Trockij táviratban jelentette Szinovejvnek, hogy a bolsevikiek valószínűleg kénytelenek lesznek Pétervárt harcolni feladni, mert északon nagy vereséget szenvedtek: egy egész hadseregük tábornokuk vezetésével együtt átpártolt az ellenséghez.

Riga, jan. 23. Eszlandot a finn önkéntesek teljesen megszüntették a bolsevikiektől. Hungoburg és Narva városok a finn kezére kerültek. Hír szerint Narvában még Trockij is fogságba került. E hír még megerősítésre szorul.

## Politikai hírek.

**Minisztertanács.**

Budapest, jan. 23. Délután 4 órakor minisztertanács volt, amely státuszrendezési kérdésekkel foglalkozott. Szóba került Szabó István tárcanélküli miniszter hatásköre lezárta közlelmezési kérdéseket tárgyalta, majd a miniszterelnökség sajtóosztályfőnök állásának betöltéséről tanácskoztak. A mai minisztertanács dönt a külügyminiszteri állás betöltéséről is.

Budapest, jan. 23. Félhivatalosan jelentik: A mai minisztertanács új sajtóosztály Gellért Oszkárt, a Pesti Hírlap munkatársát nevezte ki.

**Megkezdődött a hadsereg szervezése.**

Budapest, jan. 23. A hadügyminisztériumban már megkezdtek a hadsereg szervezésére irányuló munkálatokat. Erre vonatkozóan Pethe Márton államtitkár a következő kijelentést tette:

— Megnyugvással állapítom meg, hogy a szociáldemokrata hadügyminiszter és az erős Károlyi-párti államtitkár közt a hadsereg megszervezésére vonatkozó legkisebb nézeteltérés sincs. Biztosra vesszük, hogy a munka eredményét az ország igen rövid idő alatt meg fogja látni. A szervezés úgy történik, hogy az ország hat nagyobb városában egy-egy hadosztálynak megfelelő katonaságot, gyorsasággal, lovasasággal, tüzéséggel és műszaki csapatokkal állítunk fel. A szervezés munkálatait Stromfeld és Urváry ezredesek végzik.

## Tüntetés a Pesti Hírlap ellen.

**A tántetők elpusztították a kiadóhivatalt. — 15 000 koronát elrabolták. — Berinkegy jogorvoslati ígér.**

Budapest, jan. 23. A déli órákban több száz főnyi, nagyjából katonákból álló tömeg vonult a Pesti Hírlap Váci-köruti palotájá elé, ahol viharosan tüntettek a lap máj vezércikke ellen. A vezércikk arra hivatkozta, hogy a magas segélyezéssel a munkanélküliek számát szaporítják, a munkanélküliek segélyének megszorítását követelték.

Délben 12 órakor a Pesti Hírlap egyik főtisztviselője azt az értesítést kapta telefonon, hogy meg akarják ostromolni a Pesti Hírlap palotáját. A tisztviselő az emeletre sietett, hogy figyelmeztesse a házőrséget. Mire azonban a lépcsőhöz ért, már berontott a tömeg. Először egy szakaszvezetőt uniformisba öltözött ember állított be, aki visszavált a bejárat előtti álló tömeghez:

— Tisztja a levegőt!

Erre mintegy 80—100 főnyi tömeg benyomult a földszinti helyiségekbe, mielőtt az utcán kövekkel, botokkal zuzáták össze a kirakatablakokat. Benn a szakaszvezető Légrady holléte iránt tudakozódott. Egyik főtisztviselő megkérdezte, hogy mit akarnak tőle.

— Munkát akarunk! Itt akarunk dolgozni! — válaszolták többen. Mikor a tömeg megtárdta, hogy Légrady nincs az épületben, a szakaszvezető jelére megkezdte a tombolást. Először a pénztárt rohanták meg. A pénztárosnő már előzőleg magához vette a papírt.



pénzt és sikerült neki egy hátsó ajtón az emeletre menekülnie. A tizenötezer korona ércpénzt azonban nem tudta magával vinni. Ezt a tömeg elrabolta. A helységben pánik tört ki. A 18 fiatal lánytisztviselő sikoltozva menekült a gépházba és az emeletre a fémadók elől, akik néhány perc alatt porrá zúzták a berendezést: a telefonokat összelörték, az iratokat széttaposták, a polcokat összelörték. A kiadó hivatalból a szomszédos könyvtárhelyiségbe hatoltak, ahol Kotta főtisztviselőt egy eltört szék lábával fejbevágták, a könyvespolcokat felborították, könyveket szétszórták és összetaposták. Azután a folyosón folytatták a rombolást, amely vagy fél óráig tartott. A tisztviselők tehetetlenek voltak a pusztítókkal szemben. A gépházba csak néhány tüntető tudott behatolni, akik az egyik rofációs gépet rongálták meg. A gépházból a nyomdászok és a házórség kiszorították a rombolókat. Az emeleten levő szerkesztőséget a tüntetők nem bántották.

Izsó László, a Pesti Hírlap munkatársa a rendőrségtől kért segítséget a tüntetők ellen, mire azonban az gépfegyverekkel kivonult, a tömeg már kivonult az épületből. A rendőrség és a katonaság gépfegyverekkel szállta meg az épület három frontját és felosztatta az időközben több ezer főre felzaporodott tömeget.

A tüntetők egy része ezután a Visegrádi utcában levő Vörös Újság szerkesztősége elé vonult, ahol Vágó Béla és Kun Béla intéztek hozzájuk beszédet. Azt mondták, hogy a mai nap csak kezdete annak a munkának, amit folytatni kell a kapitalizmus érdekeit szolgáló lapvállalatok ellen. Felszólították a tömeget, hogy február 1-én senki ne fizessen házbért és ha ezért bántódása lesz, szerezzen akaratának fegyverrel érvényt. A tömeg ezután még az Újság és a Népszava elé akart vonulni, a kivonult karhatalom azonban szétosztotta.

A Budapesti Napilapok Szindikátusa az eset után nyomban ülésre ült össze és küldöttséget mentesített a miniszterelnökhöz, hogy bejelentse tiltakozását. Agai Béla előadta, hogy a tömeg terrorisztikus fellépése kvadránsan sérti a sajtószabadságot és veszélyezteti a magánvagyon biztonságát. Kérte a miniszterelnöktől, hogy sürgősen intézkedjen a hasonló esetek megállítására. Berinköy miniszterelnök kijelentette, hogy a Pesti Hírlap ellen ma lefolyt tüntetésben nemcsak a sajtószabadság és a magántulajdon megsértését látja, mert az ilyen esetek alkalmasak lehetnek arra, hogy az államhatalomba vetett bizalmat megintgassák. Megígérte, hogy még ma a minisztertanács elé viszi a dolgot és minden körülmények közt gondoskodni fog jogorvoslatról. A választ a küldöttség tudomásul vette.

### Sajtóügyi konferencia.

Budapest, jan. 23. Félhivatalosan jelentik: A mai minisztertanács előtt délután 5 órakor sajtóügyi konferencia volt, amelyen a sajtó képviselői vettek részt. Tanácskoztak úgy a Déli Hírlap, mint a Pesti Hírlap ügyével. Berinköy kijelentette, hogy a legmegszembemenő intézkedéseket fogja megtenni a sajtószabadság megvédésére.

Budapest, jan. 23. A félhivatalos Politikai Híradót felhatalmazták annak közlésére, hogy a kormány a szervezkedési jog szabadságát mindenkinek biztosítani kívánja; ezt a szabadságot az újságíróktól sem lehet elvenni. Ezért a kormány az újságírók politikai és gazdasági szervezkedési jogát mindenkivel szemben és minden módon meg fogja védeni.

## Alakítsanak Nagykanizsán lakásépítő részvénytársaságot.

— A jövődőlbeli kormánybiztos figyelmébe. —

A csáktornyai határrendőrséget a kormány Nagykanizsára helyezte át. Ez a testület itt alig tudott elhelyezkedni, mert irodát és lakásokat találni lehetetlen volt. Már-már attól kellett tartani, hogy a lakásinség elűzi Nagykanizsát ettől az intézménytől. A határrendőrségre azonban égető szükség volt nálunk, hogy a pályaudvaron a rendőri és podgyászvizsgálati szolgálatot ellássa és ezzel a körend biztosítása javára a rendőrséget chermentesítse. Kapkodniuk főhöz fűhöz, hogy a határrendőrséget a kormány ne kénytelenítessék lakásinsége miatt máshova rendelni s a város elhelyezte a személyzetet a hadikórház tuberkulikus osztályába, melyet azonban az idő rövidsége miatt még csak fertőtleníteni sem lehetett. A helyiség azonkívül nem lesz a jövőben sem lakásszerűen átalakítható, aminek meg a hadikórház eredeti építésében rejlik az oka. Szóval a Nagykanizsára áthelyezett határrendőrség mégis itt van, bár a lakásinség miatt — inség-lakást adtunk neki.

De mi lesz ezután? Az ország jelenlegi tragikus helyzetében fekvésénél fogva élénk szerepre van hivatva Nagykanizsa. Olyan szerepre, mely a későbbi konszolidált viszonyok idejére is biztosíthatja a város fejlődését, haladását, megnövekedését. Ez a város most még a régi, megszokott téllensége és éhheletlensége mellett is felülemelkedhetik, mert erre a maihoz hasonló, kedvező konjunktúrák még nem voltak. Helyzeti előnyünk a legcsekélyebb utánjárás mellett is intézményeket halmozhatna, régi mulasztásokat pótolhatna, sőt alig remélt kedvezményeket nyerhetne. Eljött a város mesekora: ha Nagykanizsa kinyitja a száját, beterepülnek a sültgalambok.

Üres a gyomrunk, a sültgalambokat azonban hiába várjuk, nálunk azok sem találják a helyöket. Itt minden fervek, legyőzhetően akadály: az épületek, helyiségek abszolút hiánya, amibe még sok tervünk fog beletűközni, talán hajótörést is szenvedni.

Olvassuk, hogy a pécsi hadapródiskolát reáliskolává alakítják át. Nemde, ugyanezt kell megtenni a nagykanizsai katonai reáliskolával is. Ez az intézet azonban a város központjától oly távol van elhelyezve, hogy az épület polgári reáliskola céljaira nem használható. A város területén pedig sem reáliskolának való helyiséget, sem tanári lakásokat nem találhatnánk. Nagykanizsa közönségének régi vágya egy állami főreáliskola és most ezt járva meghaphatnók, ha ez az akadály előttünk nem lenne. A polgármester egy ízben kérte már a közoktatásügyi minisztert, hogy a csáktornyai áll. tanítóképző intézetet ide áthelyezze. Ő talán gondolt arra is, hogy hová rakná az intézetet, nekünk ugyan fogalmunk sincs róla. Most már bizvást megismételheti a kérélmét, a miniszter ideadná, de — a katonarét gyöpn a tanítóképzés munkáját elvégezni, az internátust berendezni és tanári lakásokat elővarázsolni lehetetlen.

Arról is szó van, hogy a vármegye székhelye Nagykanizsán legyen. S a jövőben a kormány e kívánság elől nem fog elzárkózni, ez lévén a vármegyének egyedüli helye, amely székvárosnak alkalmas. Ez ugyancsak bajba hozná a várost, mert az összes megyei hivatalok árvászekesül, a tanfelügyelőség, pénz-

ügyigazgatóság stb. idetelepülnének, de hivatali helyiségek és tisztviselői lakások sehol nem találhatók.

Nagykanizsa utolsó népszámlálása alkalmával a városhák 27.000 volt a lélekszáma. Azóta nyolc év feltel s hogy ez idő alatt a lakosság természetes szaporodása mennyi volt, arra nézve támpontjaink nincsenek, annyi azonban bizonyos, hogy a háboru és a forradalom okozta helyzet még külön szaporulatot is okozott, mint minden nagyvárosnak. Nálunk azonban ez a rendkívüli szaporulat fokozottabb nehézségeket okozott, mint másutt, mert Nagykanizsán már a háboru előtt is nagy volt a lakásinség.

Anélkül, hogy az új korszak bármit is hozott volna a városnak, hiszen máig a határrendőrségen semmit sem kapunk, a helyzet tarthatatlan. A város lakossága még a normális keretek között is igen keservesen helyezkedik el. Ott tartunk már, hogy a Csengery-utca végén 4800 koronát is elkérnek egy két-szobás lakásért. Még jó szerencse, hogy a lakásbizottság utját állja az ilyen elvelemelt uzsoráskodásnak. Megszaporodott családok régi, szűk lakásaikban szoronganak. Családalapításokat odáz el és tesz kivihetetlené a lakásinség. Pincék telnek meg lakókkal, fűkamrák alakulnak lakóházakká. És élünk ebben a nyomorban akkor, mikor a közegészségi viszonyok ezen a téren fokozottabban kívánják a higiénikus szempontok érvényesülését. És nem történik semmi, semmi.

Ez az idő azonban nem az elmétkedések kora s a betegség gyökeres orvoslása semmi halasztást nem tűr. A város jelené és jövője forog kockán, haladéktalanul hozzá kell fogni a cselekvéshez. Az ország számos városában megalakultak a lakásépítő részvénytársaságok, ennek Nagykanizsán sincs semmi akadálya. A pénzintézetek úgy sem tudják, mihez fognanak pénzüikkel: itt van a tér, amelyen a tőkét közhasznúan és gyümölcsözően el lehet helyezni. Téglagyáraink vannak, iparosaink és munkásaink vannak, épületek a város erdeiben, megvan már minden, csak a vállalkozás az, ami késik, de annak is meg kell jönnie.

Az itt elmondottakat nem a város hatóságának, képviselőtestületének, pénzintézeteinek és tőkéseinek figyelmébe ajánljuk, mert ezeknél oly sokszor találunk süket fülekre, hogy e sürgős kérdésben hozzájuk fordulni céltalannak látjuk. Hanem igen is figyelmébe ajánljuk a kinevezendő kormánybiztosnak, aki remélhetőleg be fogja látni, hogy feladatai között ennél fontosabbat és sürgősebbet nem igen talál.

Földes Miklós.

— Mulatság. A Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak helyi csoportja f. hó 25-én este 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez a Császinó disztermében cigányzenével. Belépő jegy 2 korona.

\*\*\*\*\*  
**Hordó árverés.**  
 Január hó 24 és 25-én egész nap  
 a Katonai Élelmezési raktárban  
 (pályaudvarral szemben) még  
**300 drb. HORDÓ**  
 a legtöbbet ígérőknek fog eladni  
 \*\*\*\*\*



## HIREK.

## NAPTÁR.

Róm. kath. Timót p. Prot. Timót.  
Gör. kat. 1919. január 11. Tisz. László.  
Sébast. 23.

A nap két reggel 7 óra 39 per-  
cor, nyusznak délután 4 óra 45 percor  
A hold két éjjel 12 óra 49 per-  
cor, arvaszok délelőtt 10 óra 41 percor.

1919.  
Január  
24.  
Péntek

Ma az önkéntes polgárőrség III. csoportja tart szolgálatot.

— Dr. Obál Zalamegye közönsége.  
hez Dr. Obál Béla, a vendvidék és Vasmegeye kormánybiztosa, aki a zalaegerszegi határvédelmi parancsnoksággal karöltve intézi a Mura vonalának védelmét, átiratot intézett Zalamegye alispánjához, amelyben a védelem költségeinek fedezéséhez a vármegye közönségének támogatását kéri. A kormánybiztos rámutat arra a nagyjelentőségű országos érdekre, amit a Mura mentén örökös katonák kitarítása jelent. — A megszállás nem történt meg s ezt elsősorban fegyelmezett védőseregünknek köszönhetjük. A védelem további fenntartásához és erősítéséhez pénz kell. Vármegye és a vendvidék közönsége több mint 500.000 koronát adott már eddig is önként, a saját jóságából. Méltánytalan lenne, ha a védelem minden költségét Vasmegeye viselné egyedül, holott az irreguláris csapatok elleni védekezés éppúgy érdeke Zalamegyének is. Dr. Kolbenschlag Béla alispán megkeresie a vármegye polgármestereit, főszolgabíráit és szolgabíráit, hogy a gyűlést minél előbb indítsák meg, különösen hangsúlyozva azt, hogy elsősorban a nagybirtokosoknak, bankoknak etc. kötelességük minél nagyobb összeggel a költségekhez hozzájárulniok, mert elsősorban az ő érdekük az esetleges betörés elhárítása.

— A törvényhatóság ügye. Jelentették, hogy a városi tanács a törvényhatóság tíz éve vajdó ügyének a megszüntetését határozta el. Az előkészítés munkája már nagyban folyik a városbírán és mihelyt a munka befejezést nyer a polgármester vezetésével a község fogja felkeresni a belügyminisztert, hogy tőle a törvényhatósági jog megadását kérje, illetve a régi törvényhatósági jog megadásával Nagykanizsa városa sokat nyerne. Ehétképpen attól az előnytől, amit a vármegyétől való függetlenítés politikai és kereskedelmi tekintetben jelent, a város adminisztrációs költsége is kevesebb lenne. A város eddig megyei pótdadó címén évente 170000 koronát fizetett a vármegyének. Ezzel szemben kiszámították, hogy a volt megyei utak fenntartása és a törvényhatósági joggal felruházott város adminisztrációját mindössze 130000 koronába kerülne, tehát a város 40000 korona megtakarítást érhetne el.

— Undorító vandalizmus. Debrecenből jelentik: Ismeretes, hogy gróf Andrássy Gyula tiszadobi kastélyát a csöcselék kifosztotta. A kirándult karhatalmi erő parancsnoka, Buday Örmagy visszatért Debrecenbe s a következőket mondotta egy újságrónak:

— Könnyezve láttuk a barbár rombolást, a mellé a kastélyt felidülták. Több mint 59 szoba pazar barendezésést tettek tönkre. A vadaskert állatait összefogták, agyonverték, a ló halványt megfojtották. A lovagteremben Andrássy őseinek képét összevagdalták, a Rákóczi-korabeli bútorokat felüszeltek. Azt a gobelint, amelyet az öreg Andrássy Gyula, mint belügyminiszter vásárolt Párisban 250.000 frankért, összevagdalták s az asszonyok azok nyakát varrták belőle.

Egy eredeti Van Dyck kép rámaját egy paraszt asszonynál találtuk meg.

— Hol a kép? — kérdeztem.  
— Ugy is ócska volt, bedobtam a Tiszába a rámaját meg majd tüköröt vágtok — mondta egykedvűen az asszony.

A második emeleten, abban a szobában, ahol Károlyi Mihályné töltötte gyermekével mindent összetörtek. A kastély tele van márványszobrok törmelékeivel, velencei üvegek szilánkjával. Andrássy Gyula kijelentette, hogy több nem rendezi be a kastélyt és Tiszadöbri nem teszi be a lábát. Az egész faluban ház kullatásokat tartottunk és igen sok olyan tárgyat találtunk, amely a kastélyból való.

— Juriga fenyegetőzik. Budapesti judó-sítók táviratozza: Juriga Nándor volt magyar képviselő levelet intézett Károlyi elnökhöz, amelyben a Hellát főhadnagy vezérése alatt álló magyar tengerészek által elfusztított lakásáért 200.000 korona kártérítést követel a magyar kormánytól. Juriga azt írja, hogy ha a kártérítést záros határidőn belül nem kapja kézhez, cseh csapatokkal jön Budapestre, hogy a fosztogató tengerészeket összefogdossza. — Károlyi elnök a levelet átadta Berinkey miniszterelnöknek, aki azt legközelebb minisztertanács elé terjeszti.

A hadsereg átszervezése. Budapestről jelentik: A hadügyi kormány a Kónya és Munkástanácsokkal együttesen a hadsereg mai formájának megszüntetését tervezte. Szó van arról, hogy a rendes katonai szolgálatot elhárítják, a sorozást és ennek folytán a sorkatonaságot megszüntetik. A hadsereg helyébe zsoldos hadsereg lépne. — A mai szervezettel természetesen megszűnnek a lakánya rendszer is. — Az új hadsereg ugyanis többnyire idősebb házaspárokból állana, akik a katonaszkodást életpályának tekintenek. Lakányaik helyett irodák lennének, ahol a katonák lakásait nyilvántartanák. — A zsoldos katonák felállítására egyelőre természetesen csak törv., amely azonban mindenütt szimpátiára talált. Az a vélemény alakult ugyanis ki, hogy a hadseregbe leginkább a komoly elemek lépnek be, olyan emberek, akik a katonaszkodást existenciájuknak tekintenek és a kellő komolysággal fogják fel hivatalukat.

Az óvónök szabadsága. A háboru alatt az óvónök nem kaphattak szabadságot és ezért a kormánynak az volt az intenciója, hogy az óvónök maradjanak állandóan nyitva. Ennek az intézkedésnek az volt a magyarázata, hogy sok apa bevonult, sok anya kénytelen volt a kenyérkereset gondjait magára vállalni és a gyermekek felügyelet nélkül maradtak volna. Így az óvónök a háboru egész tartama alatt, szünet nélkül dolgoztak. Kunk közoktatásügyi miniszter az óvónöknek a háboru alatt teljesített szolgálatait honorálni akarja. Erendelnie, hogy az óvónököt még a tanév alatt felváltva szabadságolják, de az óvónök nyári szünetét lehetőleg ne tartsanak. Az óvónök felügyelő bizottság tegnapi ülésében foglalkozott a miniszter-leiratával és úgy döntött, hogy az óvónök ne a tanév alatt, hanem a rendes nyári szünetben kapjanak szabadságot.

— A Haladás kulturális egyesület közli a francia nyelvtanfolyamra jelentkezettekkel, hogy a mai órát (fél 6-tól fél 7-ig ismét dr. Fenyves Ferenc tanár, a tanfolyam vezetője fogja megtartani, miért is az egyesület a jelentkezetteket a teljes számban való megjelenésre kéri.

— A magánalkalmazottak figyelmébe. Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak kartársai és kartársnői felkérelnek, hogy akinek a havi fizetése a 300 koronát nem haladja meg, azonnal jelentkezzen a titkárságnál (Casinó földszint).

— Márkus Emília nevet olvassuk az Urania remek plakátjain, t. i. ma pénteken, azombaton és vasárnap kerül bemutatóra a Névtelen asszony című szenzációs magyar dráma Márkus Emília főszereplésével.

## Leleplezett bünszövetkezet.

A Franz-malom és Sypniewsky tábornok betörésének nyomában.

— Saját tudósítónktól.

A nagykanizsai rendőrség egy egészen kis esetből: libalibából kiindulva Kiskanizsán nagy bünszövetkezetet leleplezett le, amely az összes legutóbbi időben történt betöréseket elkövette. A rendőrség nyomozásáról és annak mai stádiumáról alábbi tudósításunk számol be:

Grünfeld Miksa 20-án jelentette a rendőrségen, hogy Kiskanizsán, Országút 37. szám alatt levő malmából ismeretlen tettes 2 hízott és két sovány libát lopott el 720 korona értékben. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a tettesek a helyszínén ötétek le a libákat. A libák vére utközben elcsöpögött. Ez a nyom a kerteken keresztül a Székely utcába, Anek László házába vezetett. Itt a rendőrök újabb nyomra akadnak: egy kulcs az udvaron a szájában hordozta az ellopott libák egyikét. Kutatni kezdtek a pályában és a szalmában megtalálták a még hiányzó három libát, de találtak ott még öt házinyulat és négy gépszijdarabot is. Mikor a nyomozó rendőrök a bűnjelével a kiskanizsai rendőrszoba felé tartottak, találkoztak Dolmányos Józseffel, aki a nyulakban a sajtókat ismerle fel és elmondta, hogy éppen ez ügyben megy a rendőrségre. Dolmányos házinyulait 155 korona értékben ugyancsak éjjel lopták el.

Nyilvánvaló volt, hogy itt olyan bünszövetkezetnek jöttek a nyomára, amely rendszeresen üzi a betörést és tolvajlást. Minthogy a bűnjelüket Anek Lászlónál találták meg, a rendőrségnek azt kellett feltennie, hogy Anek vagy lovaja vagy orgazda. A kiskanizsai rendőrség ezért telefonon arra kérte a központi rendőrséget, hogy Anekot, aki a törvényszéken van, tartóztassák le, nehogy bűntársaival érintkezésbe léphessen. A véletlen úgy hozta magával, hogy amikor Pottermann rendőrfelügyelő a telefonbeszélgetést kapta, Anek egy más ügyben éppen szobájában volt. Pottermann rendőrfelügyelő természetesen nem sokat habozott: őrizetbe vette Anekot, aki így már mint a rendőrség védeence jelent meg a törvényszéken.

Minthogy Anek kihallgatása során tagadott és a bűnjeléről semmit nem akart tudni, a rendőrség tovább folytatta a nyomozást, amely újabb sikerrel járt. Anek házában a földbe eldösa megtaláltak egy ládát és egy vasfazekat. Ezekben voltak elrejtve a lopott holmik: szerszámok, nyeregszijjak stb. Megállapította a rendőrség azt is, hogy a nyul és ludlopást Munkácsy Lajos foglalkozás nélküli kömvessége követte el. Így Anek mint orgazda van a rendőrség őrizetében. A rendőrség mindazon lopott holmik eredetére vonatkozólag, amelyet Anek házában találtak, megindította a nyomozást és érdekes felfedezést csinált: a gépszijjak a Franz-malomból valók, a nyeregszijjak pedig a Sypniewsky tábornoknál minap történt betöréséből származnak. Végül megállapították azt is, hogy az Anek udvarán talált fenyőfa a lánsmaki kastélyból való. Az ügyben a nyomozás még folyik és a rendőrség nyomában van mindazoknak, akik foglalkozás szerdlen ütik a betörést és lopást és akiknek orgazdájuk Anek László volt.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.



## APRÓ-HIRDETÉSEK

Angol és német órákat ad szerény díjazás mellett. Cim a kiadóhivatalban. 456

Egy 2 lóerejű járgány eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 497

Intelligens házaspár keres február hó 1-ére esetleg 15-ére kétszobás csinosan bútorozott lakást-konyhával és mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóhivatalban.

József főherceg ut 11. sz. ház szabad kézből eladó. Bővebbet a városi mérleghtelestől. Mérlegház. 504

Három leszerelt 30 éves csendőrmester hosszabb gyakorlattal gazdaságban felügyelő, botos-ispán, esetleg erdési állást keresnek. Cim a kiadóhivatalban. 500

Német anyanyelvű tartalékos hadnagy magyar órákat venne. Cimeket levelekben „Tartalékos hadnagy” jellege alatt kér a kiadóhivatalba. 490

Barok ebédlő és 6 német hálószoba tűtűnő karban eladó. Szomere-u 4/b. 499

A győtai bérgazdaság ügyes gőzeke gépész-kovácsot, fűtőt és egy kertészt keres folyó évi április 24-re. Ajánlatok Gonda és Widder Nagykanizsa, Király u. 36. kéretnek.

A Petőfi ut 50. számú ház eladó. Bővebbet—ugyanott a háztulajdonosnál. 484

Idősebb nő kerestetik fálusi plébániára házvezetőnek, ki a külső és belső háztartást érti. Ajánlatot „Gondos” címre a Zala kiadóhivatalába kérek. 472

Külföldi értékes bélyegeket elad Fischel Fülöp Fia cég könyv- és papirkereskedése. Nagykanizsán. (Városházpalota.)

Egy kiszolgáló leány ki az írásbeli teendőkhöz is ért, felvétetik Reichenfeld huszárútlójában. 465

Ajtók, ablakok és tokok, amelyek a Thurn-Taxis herceg baltavári kastélyából kerültek ki, jutányos árban kaphatók. Érdeklődni lehet a gőzfürdőben. Telefon 350.

## A NAGYKANIZSAI IPARTESTÜLET

az időközben megüresedett

## jegyzői állásra pályázatot hirdet

Javadalmazás évi 2400 korona.

Sajátkezüleg irt pályázati kérvény f. hó 26-ig az ipartestület elnökségéhez beadandó. — Közelebbi feltételek ugyanott megtudhatók.

## Betűszedőtanonc

felvétetik a Zala-nyomdában!

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető  
vidékre is CENTRÁL Szálloda  
portásánál (szobapincér).

## URANIA mozgóképpalota

Rongonyt-s. 4. Telep. 358

Péntek, szombat és vasárnap. Január 24., 25. és 26-án

Nagy magyar szenzáció!

MÁRKUS EMILIA főszereplésével.

## A névtelen asszony

erkölcsdrama 4 felvonásban.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker.

Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 óraker

## Üvegezést és képkeretezést

elfogad Stern Kálmán üveges

Kinizei-ú. 21. sz.

Ugyanott 18 lyuk ablak üvegezve és tokkal ellátva eladó. 467

## Rokkant katonák és hadfőzvegyek I

felvételeinek vallásos szentképek és köztársasági képek terjesztésére. A jelentkezők csekély óvadékkal rendelkezzenek. Jelentkezni Szarvaszálló II. em. 26. Tóth Erzsébetnél.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

## VILÁG nagy mozgó-színház

HERYAN Szállóba. Telefon 14

Csütörtök, péntek. Január 23. és 24.

## Embervadász

Detektívdráma 4 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 óraker.

Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 óraker.

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

FISCHEL Fülöp Fia  
Könyv- és papirkereskedés  
NAGYKANIZSA. (Városház-palota)

Irodaszerek, üzletkönyvek, papírok  
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

## ELADÓK:

A sipos dombi dűlőben egy 2100 □-öles szántó és rétet. A városmajor alatti dűlőben 1000 □ öles szántót. A katonatemető dűlőben egy 2100 □-öles szántóföldet.

Aczél Ignác

ingatlanforgalmi irodája, Fő ut 8. szám.

# A GŐZFÜRDŐ

a t. közönségnek **mindennap**  
rendelkezésre áll

# A GŐZ és KÁDFÜRDŐ

reggel 7 óraker nyílik.





Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korareggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 60.-

Félévre . . . „ 30.-

Negyedévre . . . „ 15.-

Egy hóra . . . „ 5.-

Egyes szám ára 20 f.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Oroszország sorsfordulata.

**A bolsevik rendszer. — Folytak a béketárgyalások.**

London, jan. 24. A Times jelenti Helsinkiből: Pétervárról kinyomatok érkeznek Lenin és Trockij beszédeiből, melyekben mindketten elismerik, hogy a **kommunistikus bolsevik gazdasági rendszer hajótörést szenvedett és elérkezett az idő, hogy a burzsoázia szakembereinek közlegését kívánják és az értelmiséghez forduljanak.** Oroszország jövőendő külügyi politikája tekintetében Trockij sejtette, hogy a **szovjet-kormány bizonyos körülmények közt feladja nemzetközi céljait** és kiadja a jelszót: Oroszországot az oroszoknak!

**Az antant megkezdte a tárgyalást Oroszországgal.**

Páris, jan. 24. Hivatalosan jelentik: A nagyhatalmak képviselői szombaton ismét összehívták a külügyminiszteriumban, azonban sem az orosz, sem a lengyel kérdéssel nem foglalkoztak. Az Eifel-torony szikraárviró állomásán reggel 7 órakor kezdtek meg a szövetséges kormányok meghívóinak továbbítását, amelyet Oroszország uralkodó párijaihoz intéztek, hogy 3—3 képviselőjüket küldjék ki a Hercegszigetre a tárgyalások megkezdése céljából. Eddig még nem nevezték ki az antantbizottságot, amely tárgyalni fog az oroszokkal. Azt hiszik, hogy a bizottság tagjai közt nem lesz olyan, aki azelőtt Oroszországban mint diplomata működött.

**Siettetik a békekonferenciát.**

Bern, jan. 24. A Daily Telegraph jelentése szerint a békekonferenciát siettető mozgalom egyre erősödik, mert fontos az, hogy Wilson hazautazása előtt minél több kérdését intézzenek el. Legfontosabb kérdés az, hogy a népszövetség alapja, vagy sirja lesz-e a békének. Ha ezt a fundamentumot jól rakják le, ezzel csak előmozdítják a béke ügyét.

**Ki lesz Wilson helyettese?**

Páris, jan. 24. Wilson február 15-éig vesz részt a békekonferencián, akkor visszautazik Washingtonba. A tanácskozások további során az elnököt Baker hadügyminiszter fogja helyettesíteni.

**A napokban dől el Északmagyarország sorsa.**

Prága, jan. 24. A párisi békekonferencia legközelebbi napokban a cseh-szlovák köztársaság életbevágó kérdéseivel fog foglalkozni és ennek során dől el a határok sorsa is. A tárgyalásra kerülő kérdések roppant komplikáltak, mert nem annyira néprajzi szempontokról van szó, hanem a gazdasági motívumokra is figyelemmel kell lenni. Nagy

nehézséget fog okozni a kőszénbányák megoldása is, amennyiben Sziláziát a csehek maguknak vindikálják. Tótország határainak megállapítása szintén súlyos feladat lesz, nemkülönben a német-cseh vidékek elhatárolása is, mert a németek területüket a németek maguknak követelik.

## Olaszország államcsőd előtt.

Zürich, jan. 24. Carotti szociálista vezér Milánóban egy meggyűlésen a következőket mondotta:

— Olaszország katonailag győzött ugyan, de gazdaságilag rengeteget veszített. Az államcsődöt nem mondták még ki, de máris beállott. Ezt bizonyítja valamennyi állami üzem rendellenessége, a rettenetesen terjedő munkanélküliség és az, hogy a kormány az általános inszégben nem tud segíteni.

## Magyarország megszállása.

**Sztrájk Erdélyben a románok erőszakosságai ellen.**

Budapest, jan. 24. A félhivatalos Politikai Híradó jelenti: 32 000 erdélyi bányamunkás, Erdély összes állami hivatalnokai, a vasut, posta és táviró összes alkalmazottai és munkásai tegnap délelőtt beszüntették a munkát és addig nem állnak munkába, amíg Erdélyben a románok atrocitásai meg nem szűnnek, amíg Apáthyt szabadon nem bocsátják, amíg a botbüntetést el nem törlik, amíg a személyes szabadságot és magántulajdont nem biztosítják és a vasutakon való szabad utazást meg nem engedik. A sztrájkoló tisztviselők és munkások kijelentették, hogy a sztrájk tiltakozás a megszálló románok erőszakosságai és a magyar népköztársaság által megadott közszabadság elkobzása ellen.

Budapest, jan. 24. Ugron Gábor a székelység hangulatáról a következő kijelentést tette:

— Csak a legnagyobb erővel tudjuk a felizgatott székelyeket visszatartani a céltalan vérengzéstől. Ha a békekonferencia ellenük dönt, nem fogunk belenyugodni a döntésbe és legvégső esetben ki fogjuk kiáltani az önálló székelyköztársaságot.

**Erőszakoskodnak a csehek is.**

Pozsony, jan. 24. A cseh-szlovák kormány köriratot intézett a megszállott területek törvényhatóságaihoz és állami hivatalaihoz, amelyben követeli, hogy vasárnapra, a hó 26-ára minden közhivatalra ki kell tűzni a cseh lobogót. A rendelet nagy megütközést keltett és a hivatalok magyar vezetői a rendelet végrehajtását sok helyen megtagadták. A cseh-szlovák kormány erőszakoskodásairól ma telefonon informálták Berinkey miniszterelnököt.

**Visszavonulnak a románok.**

Budapest, jan. 24. Illetékes helyre érkezett jelentés szerint Erdélyben a románok visszavonulóban vannak. A románok parlamentért küldtek a mi csapatainkhoz, de arról, hogy milyen tényleget hoztak, eddig nem érkezett jelentés. Illetékes helyen azt hiszik, hogy a románok parancsot kaptak az antant haderő főparancsnokától, hogy vonuljanak vissza a demarkációs vonalra.

## Köztársasági mozgalom Szerbiában.

**Miért nem utazott Sándor trónörökös Párisba?**

Belgrád, jan. 24. Félhivatalosan közlik: Az egész Balkánon bolsevik ügynökök dolgoznak a bolsevik eszmék érdekében. Bulgáriában a parasztpárti vezér állott a bolsevista mozgalom élére. Svájból visszatért politikusok köztársasági eszméket propagálnak. Céljuk, hogy az uralkodó dinasztiákat megbuktassák és valamennyi Balkán-államot föderatív államban egyesítsenek.

Belgrád, jan. 24. Félhivatalosan közlik: Hir szerint Sándor trónörökös párisi utazásának elhalasztása nem politikai, vagy technikai okból történt, hanem mivel az uralkodóház helyzete aggasztó a köztársasági mozgalom miatt, amely már eddig is lármás tüntetéseket rendezett a királyi ház ellen és mindinkább erősödni látszik. A régens távolléte az államosiny tervezőinek kedvező alkalmat adhatott volna a köztársaság kiáltására.

## Royalista mozgalomok.

Hága, jan. 24. A Daily Telegraph genfi táviratot közöl a Svájcban élő magyar és osztrák alattvalók monarchista üzelméről. A távirat szerint a monarchisták legközelebbi célja az volna, hogy Károly volt királyt a dunai konföderáció elnökévé választassák. Ezért akadályozta meg Windischgraetz herceg a volt uralkodónak Svájcba való menekülését. A monarchista mozgalom vezetője Berchtold gróf, Windischgraetz herceg és Chlumetzky báró. Berchtold a mozgalom vezére a háttérben marad, Chlumetzky a sajtóügyet kezeli, Windischgraetz pedig a propaganda többi részét vette át.

Rotterdam, jan. 24. A Daily Mail lisszaboni távirata szerint az Oportó előtt horgonyzó flotta fellázadt és kikiáltotta a monarchiát.

Genf, jan. 24. Manuel portugál király, mielőtt Landonból elutazott, néhány barátjának a következőket mondotta:

— Lelkemben irtózom attól, hogy miattam vért ontsanak. Ha azonban az ország nagy többsége hívna engem, akkor Portugália legjobb erőtől támogatva és az antant színpatiájára számítva igyekeznék helyemet betölteni.



## Dr. Briglevics Károly és Szeff József kormánybiztosok.

Nagykanizsa, jan. 24.

(Saját tudósítónktól.)

Szeff Józsefet, a nagykanizsai munkásbiztosító hivatal igazgató-helyettesét tegnap táviratilag arról értesítették, hogy a minisztertanács kormánybiztossá nevezte ki. Ugyanakkor a zalamegyezői vármegyékháza az az értesítés érkezett, hogy Zalavármegye kormánybiztos-főispánjává dr. Briglevics Károly zalamegyezői árvaszéki úlnököt nevezték ki. Ebből arra lehet következtetni, hogy Szeffet kizárólag Nagykanizsa kormánybiztosává tették, ami a városra örvendesebb lenne, mert azt jelenlétében, hogy Nagykanizsa a törvényhatósági jogú városok sorába lép s végleg kiszakad a vármegyei kormányzattól. A mai hivatalos lapból valószínűleg már kitűnik, hogy Szeff kormánybiztos megbízatása milyen terjedelmű. Az új kormánybiztos egyébként megbízatásáról a következőket mondja:

A nagykanizsai munkás tanács végrehajtó bizottságának küldetéséről, amely a közéleti kérdéseket tárgyalja a belügyminisztériumban a kormánybiztoság kérdésében, ma délelőltől azt a táviratot kaptam, hogy kormánybiztossá való kinevezésem megtörtént és hogy az a hivatalos lap szombati számában fog megjelenni. Ebből a táviratból azt következtetem, hogy a belügyminisztériumban összes előzetes kikötéseimet elfogadják. Így a kormánybiztoság székhelye Nagykanizsán lesz, ami elegendő garanciát nyújt arra, hogy a vármegyében hiálévő gabonamennyiséget Nagykanizsára összpontosíthatjuk. Ezáltal egész Zalamegye lisztellátása bizonyára biztosított lesz. Kipróbált nagykanizsai katonáink pedig alkalmasok lesznek arra, hogy a vármegyében esetleg felcsapó ellenforradalmi áramlatokat idejekorán elfojtsák és ezáltal Zalamegyének leginkább békéjét és rendjét biztosíthatják. Részletes programomat egyébként hivatalbelépésemkor fogom elmondani. Most csak annyit mondhatok, hogy a dolgozó népszármánybiztosok vagyok s miután ilyenek a kormányrendeleteinek végrehajtásán kívül elsősorban a közéleti biztositás és a reakció újból való feléledésének megakadályozása a feladatam.

Budapest, nov. 24. Félhivatalosan jelentik, hogy dr. Briglevics Károly árvaszéki úlnököt, volt elmezerési kormánybiztos-helyettesét a csülörtök esti minisztertanácson Zalavármegye kormánybiztos-főispánjává nevezték ki.

## Cseh—lengyel összeütközés.

Harc Teschen városáért.

Varso, jan. 24. A lengyel vezérkar jelenté: Az ukrán társaság Lemberg városát lövi. Egy antant-államok listijéből és cseh listikéből álló bizottság ma azt köveleire Latinik dandárparancsnoktól, a szilézi katonai kerület parancsnokától, hogy a tescheni kerületet a Miala folyóig két órán belül őrítse ki. Latinik azt felelte, hogy ez irányban felelős hatóságai tárgyalnia kell. Erre déli 1 óráig kapott haladékot. A cseh csapatok azonban ennek ellenére már délelőltől 11 óra 45 perckor átlépték a határt és megtámadták Oderberget.

Krakó, jan. 24. A krakói kerületi parancsnok felhívást intézett a polgársághoz,

amelyben közli, hogy a cseh—szlovékok jogtalanul fenyegetik Teschen városát.

Latinik dandárparancsnok a csehek erőszakosságára azzal válaszolt, hogy most a lengyelek is munkába kezdtek.

## Elsimult a német—lengyel konfliktus.

Berlin, jan. 24. A porosz kormánynak a lengyel nemzeti tanácssal folytatott tanácskozása azzal az eredménnyel végződött, hogy ma már megkezdhetik Berlinben a lengyel képviselőkkel a tanácskozásokat. A lengyel meghatalmazottak ma érkeznek Berlinbe.

## A katonai alreáliskola Kanizsán marad.

Jövőre polgári növendékeket is felvesszük.

(Saját tudósítónktól.) A „Zala” a napokban megírta, hogy a pécsi hadapródiskolát a hadügyminiszter katonai főreáliskolává léptette elő. A katonai főreáliskola növendékei rendszeres érettségi vizsgálatot fognak tenni, amely az összes polgári pályákra éppugy, mint az egyetemre és műegyetemre kvalifikálja őket. Ezt pedig úgy vélik keresztül, hogy szakítottak a régi tananyaggal, amely helyett a civil főreáliskolák anyagát hozták be. Tehát ma már a katonai és polgári főreáliskolák között semmi különbség nincs. Amint a nagykanizsai katonai alreáliskola vezetőségétől értesülünk, ez a nagyfontosságú változás az illeti intézetben is megtörtént.

A nagykanizsai katonai alreáliskolából is száműzték az osztrák tankönyveket, a régi német tanítási nyelvet, amelyek helyett a polgári reáliskolák tananyagát és a magyar tanítási nyelvet hozták be. Ennek keresztülvételé a nagykanizsai intézetben annál is könnyebb volt, mert itt két csapatot kivételével valamennyi előadó okleveles tanár, tartalékos tiszt, akiket éppen a tananyagban történt változás miatt tartottak meg továbbra is katonai szolgálatban. Sőt még új civiltanárokat is keresnek, mivel négyszáz főnyi tanulószereg oktatására a jelenlegi tanfolyam nem elegendő. Az eddigi ideiglenes tanárokat állásukban bizonyára véglegesítik. Így számos leiszerezett, állás nélküli tanár fog biztos existenciához jutni.

Az alreáliskola egyébként végleg Nagykanizsán marad. Marosvásárhelyen már el is adták az ott visszamaradt összes tárgyakat, amelyek az iskola tulajdonában voltak. Az intézetnek a címe most már hivatalosan is: „Nagykanizsai Katonai Alreáliskola”. A kanizsai alreáliskolában, ahol rengeteg az alapítványi fiú főként katonatisztek, altisztek, rokkantak és hadiözvegyek gyermekeit veszik fel. Igen valószínű azonban, hogy a tanévtől kezdve a bennlakó növendékeken kívül kinnlakó polgári diákokat is felvesszük az intézetbe, ami által a kanizsai diákság részben több irányú kiképzés között válogathat, részben segítve lesz a gimnázium és polgáriiskola szolgálatában.

A polgármester már a legközelebbi napokban közbenjár a hadügyminiszternél olyan engedély érdekében, hogy az alreáliskolában a jövő évtől kezdve bejáró civilnövendékek is felvéessenek. Az intézet kiváló parancsnoksága és derék tanfolyamát a város ezen törekvését a legnagyobb melegséggel támogatják. Szívvel örvendünk az új kanizsai tanintézetnek s reméljük, hogy az iskola részére rövidesen a város teljében sikerül megfelelő épületet szerezni.

## HIREK.

1919		NAPTÁR.	
Január	25	Szombat	

Ma az önkéntes polgárorség IV. csoportja tart szolgálatot.

Kimerült a Zerkowicz alap. Körülbelül két hónappal ezelőtt Zerkowicz Lajos az szép tanujelét adta humánus érzületének és szociális gondolkodásának. A hadirokkantak, hadiözvegyek és egyéb segélyszorultak részére szerkesztőségünkhez 50,000 koronát jutaltolt 1000 és 500 koronás tételekben való szétosztásra. Az adományozó nemes elhatározását végrehajtottuk; az 50,000 koronát Zerkowicz ur intenciói szerint kiosztottuk s jö esett látnunk mennyi nyomorúságon enyhített, mennyi könnyel száritott fel a tekintélyes adomány. Sajnos annyi a segélyre szoruló, hogy ez a szép összeg az utolsó fillérig elfogyott. Mától kezdve Zerkowicz-segélyt senkinek nem folyósítunk. A szerkesztőség azonban látva a segélyre érdemes rokkantak, hadiözvegyek és hadiárva nagy számát, lépéseket tett, hogy a pár százezer korona, amely a 20. és 48. éredekéül a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárva javára egybegyűlt, mielőbb szétosztásra kerüljön, s amint ez, remélhetőleg rövid idő alatt, bekövetkezik, lapunkban rögtön jelentkezésre szólítjuk fel az igényjogosultakat. Zerkowicz Lajos ur előtt ezúton tolmácsoljuk az adományozó hatálatel köszönetét, akik nemes adományából részesültek.

Nem jöttek. A nagykanizsai vasúti állomásról az éjjel — meg is irtuk — azt a hírt kaptuk, hogy pénteken délután Nagykanizsát megszállják a szerbek. A katonai állomásparancsnokság is megkapta e hírt és hogy mennyire komolyan vették mindentől a megszállás lehetőségét, az bizonyítja, hogy egy zászlóaljnyi katonaságot szállították ki még az éjszaka folyamán megerősítésül a Mura vonalára. Haha Istennek, a megszállás ezúttal sem történt meg. Lehe, hogy valakiarra volt a megszállás híre, lehet, hogy a mi részünkben történt nagy előkészület hiúsította meg a szerbek szándékát. Az övstóság semmire sem értett s nem fog ártani a jövőben sem. Az újabb megszállás híre mindenestre jó volt arra, hogy a katonaság még szélesebb körű intézkedéseket tett, amelynek eredményeként katonáink tegnap megszállták Légrad vasúti állomást. Így Légradon az az érdekes helyzet állott elő, hogy a közlekedési szerbek, az állomást magyarok tartják megszállva.

A lakásügyi hivatal hatásköre. Sokat irtunk róla, mindenki tudja, hogy a lakáshivatal nem tud megfelelni feladatának a lakásnékülöket nem tudja lakáshoz juttatni. Ennek egyszerűen az az oka, hogy a lakáshivatalnak nincsen elég nagy hatásköre. A fennálló rendelkezések értelmében a vidéki lakáshivataloknak nincsen joguk ahhoz, hogy lakásnékülöket rekvirálhassanak, lakásokat átalakíthassanak stb. A vidéki lakáshivataloknak ilyen joguk csak azokban a városokban van, amelyekre az Országos Lakásügyi Tanács elnöke az 5434—1918. sz. rendelettel kitéjeszté, amely rendelet eredetileg csak Budapest területén volt érvényben. A Nagykanizsán annyira közzismert lakásnékülö arra közzellette a lakáshivatal vezetőjét, hogy az említett miniszteri rendelet-



nek Nagykanizsára való kiterjesztését kéri. A válasz a kérelemre már meg is érkezett. Az Országos Lakásügyi Tanács elnöke megígérte a kérelem teljesítését az esetben, ha a lakáshivatal és — a járásbírószék kebelében alakult lakberleti bizottság tagjai között 1—1 háztulajdonos és 1—1 szervezett munkás lesz. Minthogy Nagykanizsán a bizottságok már is így alakultak meg, semmi akadálya nem lesz a lakáshivatali hatáskör kiterjesztésének. A legfontosabb változás az lesz, hogy a lakáshivatal igénybe veheti az indokolt szükségleteket meghaladó lakások egyes részeit.

— **Ki lépheti át a demarkációs vonalat.** A kanizsai rendőrséghez tegnap érkezett a pécsi szerb katonai parancsnokság következő tartalmu- rendlete: A demarkációs vonalat csak a demarkációs vonalon ki-től lakó állami, megyei, városi és községi tisztviselők, katonák és tisztviselők léphetik át fontos és halaszthatatlan ügyekben. A demarkációs vonal állapításához a pécsi szerb parancsnokság engedélyre szükséges, amely sürgős esetben táviratban is kérhető. Az illetékes hatóságoknak a kérelmező megbízhatóságát minden esetben igazolniuk kell. Az engedély nélkül utazókat a szerb parancsnokság letartóztatja. — A magyar hadügy-minisztérium ugyan álltakozott a szerb parancsnokság ezen önkényes eljárása ellen, ez azonban a tényeken nem sokat változtat és az utazó közönség saját érdekében cselekszik, ha a rendeletet jól megszívleli.

— **A nemzetőrség létszáma.** Fényes László, a nemzetőrség kormánybiztosa rendelkezéssel megállapította az ország egyes városai- ban szervezendő nemzetőrség létszámát. A rendelkezés értelmében a Nagykanizsán szervezett állomány nem lehet nagyobb mint 200 főnyi legénység és 8 tiszti. A felelősséget a nemzetőrséget szabadságotól kell.

— **Mulatság.** A Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak helyi csoportja f. hó 25-én este 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez a Csinó disztermében cigányzenével. Belépő legy 2 korona.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A nagykanizsai református egyházközség f. hó 26-án, d. e. 11 órakor az istentisztelet végeztével a ref. imaházban tartja évi, rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatán az 1918. évi zárószámítás és vagyonmérleg előterjesztése, az 1919. évi költségvetés megállapítása és ezzel kapcsolatban az összes egyházi adónak a változott viszonyokhoz mért fölemelése és a leltérsz drágasági pótlékának megállapítása szerepelnek. Hat presbyteri állás betöltése és az új egyháztanácsosok esküdtétele is a közgyűlésen megy végbe. — Tekintettel az ügyek fontosságára, az egyház kéri valamennyi adózó egyháztag megjelenését.

— **Leleplezett bűnszövetkezet.** A Zala tegnapi számában megírjuk, hogy a rendőrség Nagykanizsán nagy bűnszövetkezetet leleplezett le, amelynek tagjai követelték el a Sypniewszky-féle és Franz-malombeli betöréseket is. Hajós Ferenc rendőrfelügyelő, aki a bűnszövetkezet elleni nyomozást vezeti, tegnap újabb fényt derített az ügyre. Megállapította, hogy kik követelték el a Sypniewszky-féle betörést és kiderült a betörés minden részlete is. Január 6-án este 6 órakor András Kálmán kömvességéd és Sáfrán József borbélysegéd beüzent az egyik kiskánizsai kocsmába, ahol Anek László megkezdte a kiszolgálásban és kihívta Plander Antal géplakatosi, akit arra kértek, hogy vigye ki őket lazsnakba. Plander kijelentette, hogy neki se kocsija, se lóva nincs s így nem

viheti ki őket András és Sáfrán azzal bízatták Plandert, hogy majd szereznek nekik kocsit. Anekől, ő csak vigye ki őket Lazsnakba. Ezután kihívták Anekot is, akivel elítávoztak. Fél óra múlva tértek vissza már kocsival: Anek kölcsönadta kocsiját. Száz korona fuvardíjért Plander e kocsin kivitte, András és Sáfrán Lazsnakra. A lazsnaki kápolnánál András és Sáfrán lezártatták a kocsiról és Plandernek azt mondták, hajson ki Palinba, jöjjon vissza és várja meg őket a kocsmánál. Palinból visszatérve még jó ideig kellett Plandernek várakoznia, amikor András, Sáfrán és velük együtt Fodor Imre kerékvártóságod újból előkerültek. A három jómadár a lazsnaki kápolnánál leugrott a kocsiról és árokból zsákokat, pokró- cokat és ponyvákat dobott fel a kocsira. A megrakott kocsival ezután egvényesen Anek kiskánizsai házához hajtott a társaság, ahol az istállóban rejtették el a holmit — amely, mint utóbb kiderült, a Sypniewszky-féle betörésből származott. A holmi közt volt három nyereg sok tiszti lovaglókántár és hozzávaló felszerelés 11000 korona értékben. Anek a holmit aznap nem akarta megvenni, harmadnapra azonban mégis megvette — 480 koronáért, amin a betörők megosztották. Az ellopott holmi legnagyobb része megkerült, a betörők azonban orgazdájuk, Anek letartóztatásának hírére megleplek. A rendőrség nyomukban van.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közteménye.** Fethivjuk azon tagjainkat, kik a rum utalványait kiváltották, de a rumot még át nem vették, a rumért f. évi január-hó 28-án vagy 31-én mindenkor délután fél 11 és 12 óra között üzlethelyiségünkben jelenkezzenek. Értésítjük továbbá tagjainkat, hogy f. évi január 27, 28 és 29-én mindekor délután fél 3 és 3 óra között petrolcumot mérünk ki. Január 27-én az 1—250 számú, 58-án a 251—500 számú, 20-én az 500 számon felőli igazolványok tulajdonosai jelenkezzenek. Axiuknek villanyvilágításuk nincs, egy liter, kiknek villanyvilágításuk van, fél liter petrolcumra tarthatnak igényt, de ezt is csak jegy ellenében adjuk ki, mégis megjegyezzük, hogy azon tagok, kik hagymát jegyestek és azt nem vették át, mindaddig, amíg a hagymát át nem veszik, sem petrolcumot, sem február-hóra cukrot nem kapnak. Végül tudatjuk tagjainkkal, hogy f. évi február 1-től 7-ig, leltár felvétele és számadások lezárása miatt az üzlethelyiségünk zárva marad Nagykanizsa, 1919. jan. 24-én. Az elnökség.

— **A Világ nagymozgóban szombat, vasárnap és hétfőn kerül bemutatásra A drótostól.** Lénár Ferenc 4 felvonásos operetteje, melynek betétdalait Weissenstern Bözsike k. ar. énekl. A jegyek nagyobbreszt elkelték, a még meglévők d. u. 2-től válthatók.

— **A Haladás kulturális egyesület holnap, vasárnap délután fél 3 órakor a város-háza disztermében előadást rendez, amelyen az érdeklődőket szivesen járja az egyesület. Előadó: Földes Miklósné Tárgy: a nőkérdés.**

— **Kabaré és tánc.** A magyar vasutasok országos szövetsége, nagykanizsai csoportjának vigalmi gárdája f. hó 26-án délután 4 órakor kezdődőleg a Polgári Egylet nagytermében táncal egybekötött kabaré előadást rendez, melyre a n. é. közönséget ezuton tisztelettel meghívja a vasutasok szövetsége vigalmi gárdájának vezetősége. Jegyek előre válthatók Fischel Fülöp-Fia könyvkereskedésben.

— **Meghívó.** A Szociális Missióban (plébánia társalgó terme) e hó 25-én szombaton délután 5 órakor előadást tart Dr. Weber Pál püspöki titkár Veszprémből. A vendégeket is szivesen látjuk. Az elnökség.

— **Betörések.** A szombatra virradó éjjel Mráz Kálmán Csengeri utcai lakosnak a szentgyörgyvári szőlőhegyen levő présházát ismeretlen tettes feltörte és onnan 2070 korona értékű élelmiszert és ruhaneműt lopott el. — Betörők jártak tegnap délután 2 és 3 óra közt a vasuti barákokban is, akik a felfeszített ablakon keresztül Weisz Simon 800 korona értékű ruhaneműjét vitték magukkal.

— **Koszorúpótló adományok.** Fojyó hó 20-án elhunyt Fietner Miksant szül. Farber Teréz iránti kegyeletből koszorúpótló címen adakoztak: Gyászoló család 200 K, Adám Róbert és neje s özv. Leiter Józsefné 50 K, Kaszter Miksa és neje, 50 K, Hirschl József 30 K, Csillag Jenő és neje 30 K, Halász család 30 K, Gréser István és családja 20 K, Fischer Benő és családja 20 K, Klein József és neje 10 K, Pollák Ede és neje 5 K, összesen 445 K. I. Szentegeyit.

## Politikai hírek.

**Harrer Ferenc — a külügyminis- terium vezetője.**

Budapest, jan. 24. A *Politikai Híradó* jelenti: A hivatalos lap holnapi száma Károlyi két kéziratát közli, amelyben Berinkei miniszterelnököl felmenti a külügyminisztérium vezetése alól, Harrer Ferenc követel pedig megbizsa a külügyminisztérium vezetésével.

**Juhász Nagy — igazságügy- miniszter.**

Budapest, jan. 24. Juhász Nagy Sándor elvállalta az igazságügyi tárcát. Kinevezése ma fog megtörténni.

Budapest, jan. 24. A *Politikai Híradó* jelenti: Károlyi elnök a minisztertanács előterjesztésére Juhász Nagy Sándor államtitkárt igazságügyminiszterre nevezte ki.

**Amerika sajtófőnöke Budapesten.**

Budapest, jan. 24. A *Politikai Híradó* jelenti: Crell György amerikai sajtófőnök ma reggel Budapestre érkezett. Délben tisztelgett Károlyi elnöknel, majd meglátogatta Berinkeit, Garany Ernőt és Böhm Vilmost. Délután megfoja látogatni a kormány többi tagjait is. Amerika állami sajtóosztályának vezetője, aki Wilson elnökkel érkezett Európába, tanulmányozni fogja nálunk a sajtószolgálat ügyét és e célból még egy-két napon Budapesten marad. Crell sajtófőnök másik célja, hogy megszerveze az amerikai sajtószolgálatot. — Bentimáli olasz őrnagy és Mihaeli hadnagy a bécsi olasz bizottság tagjai ma hat olasz katonaiszeretében Budapestre érkeztek és hosszabb időre maradnak a fővárosban, hogy tanulmányozzák magyarországi viszonyokat.

Budapest, jan. 24. Az otthon körben este megjelent Crell amerikai sajtófőnök, Storey, Pommerol és még néhány tisztiszeretében. A vendégek akiket Molnár Ferenc fogadott, hosszasan elbeszélgettek az újságírókkal a magyarországi helyzetről.

## Pénteki tőzsde.

Budapest, január 24.

Magyar Hitel 894, — Osztrák Hi el 623, — Osztrák-magyar államvasut 900, — Leszámitoló Bank 605, — Hazai Bank 468, — Magyar Bank 702, — Rimamurányi 920, — Salgótarjáni 950, — Közuti vasut 580, — Városi vasut 263, — Urinkány 830, — Fabank 752, — Jelzálog 472, — Ker. Bank 4250, — Schlick 390, — Guttmann 880, Szlavónia 775.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.



## APRÓ HIRDETÉSEK

**Takarítónő**, a Rozgonyi utcai új iskolában délutánra azonnal felvételt. 508

**József főherceg ut II. sz. ház** szabad kézből eladó. Bővebbet a városi mérlegbitesítőnél. Mérlegház. 501

**Három lezserelt 30 éves csendőr-örmeester** hosszabb gyakorlattal gazdaságban felügyelő, botos-ispán, esetleg erdési állást keresnek. Cím a kiadóhivatalban. 500

**1-2 órai házdologra** nő vagy férfi kerestetik. Ugyanott kisegítő szakácsnőt fel fogadnak. Deák-tér 2. 602

**Német kisasszony** házhoz menne német orakat adni. Cím a kiadóhivatalban. 604

**Éttermi fehérneműk** foltozásához értő asszony felvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 605

**Egy 2 löerejű járgány** eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 497

**Intelligens házaspár** keres február hó 1-ére esetleg 15-ére kétszobás oszinosan bútorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

**Barok ebédlő** és 6 német hálószoba külön karban eladó. Szemere-u. 4/b. 492

**A győti bérgazdaság** ügyes gözeke gepesz-kovácsot, fűtőt és egy kertészt keres folyó évi április 24-re. Ajánlatok Gonda és Widder Nagykanizsa, Király u. 36. kéretnek.

**Külföldi értékes bélyegeket** elad Físchel Fülöp Fia cég könyv- és papírkereskedése. Nagykanizsa. (Városházpalota.)

**Ajtók, ablakok és tokok**, amelyek a Thurn-Taxis herceg baltavári kastélyából kerültek ki, jutányos árban kaphatók. Érdeklődni lehet a gőzfürdőben. Telefon 350.

### Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik boldogult feleségemnek, ~~szü. Kohn Jakabnak~~ <sup>szü. Kohn Jozsefné</sup> etihunytá alkalmával fájdalmunkat jóleső részvételükkel és a gyászszertartáson való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

### Cordelin-Werke G. H. B. H. Wien

tisztelettel értesíti összes magyarországi vevőit és a

#### szőlőbirtokosokat,

hogy eladási irodáját Magyarország részére

BUDAPEST, V., Zoltán-utca 10. szám

alatt megnyitotta, — Mindenki saját érdekében kérjen ajánlatot

Cordelin szőlőkötözőspárgáiból

Minden mennyiséget azonnal szállítunk.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

## URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 258

Péntek, szombat és vasárnap. Január 24., 25. és 26-án

Nagy magyar szenzáció!

MÁRKUS EMILIA főszereplésével.

## A névtelen asszony

erkölcsdráma 4 felvonásban.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal! Betűszedőtanoncot felvesz Zala-nyomda!

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóba. Telefon 214

Szombat, vasárnap és hétfő. Január 25., 26. és 27-én

XII. magyar Arany-sorozat

## A drótosztót

Lehar Ferenc világhírű operettje

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

Schnitzer Géza ékszerész, úgy a maga, mint Lili és Peri gyermekei nevében fájdalomtól megtörtén tudatja, hogy forrón szeretett felesége, a legjobb anya

## Schnitzer Gézáné

született Deutsch Rózsi

folyó hó 24-én hajnali 2 órakor 30 éves korában hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

Drága halottunkat folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor kísérjük a Kölcsei-u. 5. számú gyászházba a helybeli izraelita sírkertben leendő örök nyughelyére.

Nagykanizsa, 1919. január hó 24-én.

Béke hamvaira!

# A GŐZFÜRDŐ

a t. közönségnek mindennap  
rendelkezésre áll

# A GŐZ és KÁDFÜRDŐ

reggel 7 órakor nyilik.



Kiadóhivatal:

MAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Nyomdai Nyomdávállalat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korán reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel

Egész évre K 60.-

Félévre . . . „ 30.-

Negyedévre . . „ 15.-

Egy hóra . . . 5.-

Egyes száma ára 20 l.

Kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerinti veszt  
fel a kiadóhivatal.

## Az antant proklamációja.

**Az antant-kormányok szikratáviró útján tiltakoznak az erőszakos megszállás ellen. — A románok kivonulnak Erdélyből.**

Páris, jan. 25. Hivatalosan jelentik: A legfőbb haditanács ülése után Wilson, továbbá Anglia, Franciaország és Olaszország miniszterelnökei és külügyminiszterei, valamint Japán képviselői rövid ülést tartottak és a következő nyilatkozat nyilvánosságra hozatalát is szikratáviró útján leendő továbbítását átározták el:

— Azokat a kormányokat, amelyek most értekezletre gyűltek össze, hogy nemzetek közt tartós békét teremtsenek, mélyen megindítja az Europa és élet különféle országaiból ismételtén érkező hírek, amelyek szerint erőszakot alkalmaznak olyan területek birtokbavételére, amelyek jogos visszaköveteléséről békekonferencia hivatott határozni. A kormányok kötelességüknek tartják, hogy újra óvást tegyenek közzé és kijelentsék, hogy minden olyan birtok, melyet erőszak segítségével szereztek meg, a legnagyobb kárt azok ügyének okozza, akik ilyen erőszakhoz nyulnak. Azok, akik ilyen erőszakot alkalmaznak, arra a fellelésre adnak okot, hogy követeléseik igazságosságában és jogosságában kételkednek és hogy a birtoklást akarják a maguk jogának bizonyítása helyébe tenni és szuverenitásukat inkább az erőszakra, mint a nemzeti vagy jogi összetartására és a történelem által alkotott természetes kötelekekre alapozni. Ezzel árnyékot vetnek mindazon jogcímekre, amelyeket ésőbb érvényesíthetnének és bizalmatlanságukat fejezik ki magával a békekonferenciával szemben. Ebből csak a legáltalánosabb eredmények származhatnak. Ha az igazságra törekszenek, akkor le kell mondaniuk az erőszak alkalmazásáról és követeléseiket oly módon kell a békekonferencia döntésére bízniuk, amely őhöz kötelességüket semmiképp sem teszi kétségessé.

### A tiltakozás a cseheknek és jugoszlávoknak szól.

Páris, jan. 25. (Havas.) A szövetségesek által elfogadott tiltakozás főleg Lengyelországra vonatkozik, amely nem elégszik meg azzal, hogy a bolsevikiek ellen küzdjön, hanem az esztek és litvánok ellen vívott harcokban is székelykedésnek adja magát. De vonatkozik a jugoszlávokra is. Remélhető, hogy az érdekeltek belátására appelláló felhívás meghallgatásra talál és belátják, hogy az erőszakot alkalmaznak, kérdésessé teszik saját sikerüket.

### Erdélyből kiverjük a románokat?

Budapest, jan. 25. Megdöbbentő értesülés szerint az akcióba lépett reguláris magyar csapatok ma alig néhány kilométerre állanak Kolozsvártól. A csapatokhoz — mint a budapesti katonatanácshoz érkezett jelentések közlik — csatlakoztak a nagyváradi bolsevik katonák, akik teljes felszereléssel, szervezett csapatként alakulva indultak a románok ellen. Illetékes helyen remélik, hogy a román csapatok visszafognak vonulni arra a demarkációs vonalra, amelyet a belgrádi fegyverszüneti szerződés állapít meg. Budapesti katonai körökben teljesen tájékozatlanok az erdélyi kérdésekben és nem tudják, hogy a román csapatok akciója a mi csapataink akciójának köszönhető-e, vagy pedig stratégiai sakkhúzás, hogy megfelelő teret koncentrálódva vegyék fel velünk a harcot. — Ugron Gábor a következő kijelentést tette:

— A hozzám érkezett jelentések megerősítik a hírt, hogy a magyar csapatok erőteljes akcióit indítottak meg a megszálló románok ellen. Biztos tudomásom van arról, hogy Erdélyben nem a székely zászlóalj, hanem reguláris magyar csapatok kezdtek meg az előnyomulást. Reméljük, hogy most már az ország sem fogja tétlenül nézni a románok által elkövetett brutalitásokat és elnyomtatást.

### A románok Kolozsvár kiűrtésére készülnek.

Budapest, jan. 25. Erdélyből olyan hírek érkeztek, hogy a románok Kolozsvárt kiűrtetni készülnek. Banfihunyadról a románok már pénteken este kivonultak. Illetékes helyen kijelentették, hogy az Erdélyből kapott hírekből tényleg azt az impressziót lehet szerezni, hogy a románok rövidesen kivonulnak Kolozsvárról. Tény, hogy a románok Erdélyben visszavonulóban vannak. A jelek arra vallanak, hogy a románok nagyarányú visszafelé irányuló mozgalmat csinálnak. Ezt azzal magyarázzák, hogy Romániában a napokban nagyjelentőségű mozgalmak kezdődtek és hogy Besszarábiába ukrán és orosz csapatok törtek be.

### Véres összeütközés a románokkal

Arad, jan. 25. Pénteken este különvonalon Erdély minden részéből elindultak a vasutasok, bányászok és postások bizalmi férfiai Nagyszebenbe, ahova szombaton reggel érkeztek meg és nyomban megkezdtek a tanácskozást a nagyszebeni kormánnyal. A sztrájkoló magyarok ragaszkodnak a 14 pontból álló követeléseik teljesítéséhez — Tegnapelőtti Vulkánban véres összeütközés támadt a bányászok és a megszálló románok közt. A harcok több halottja és sebesültje volt.

## Ketteszakadt a Károlyi-párt.

**Hock János kompromisszumos indítványát elvetették.**

Budapest, jan. 25. A Károlyi-párt este 6 óráko. értekezletre ült össze és éjjel 12 óráig tartó viharos ülésén tárgyalta a párt jövő politikai magatartását. Lovászy Márton terjesztte elő először program javaslatát, amely szerint a párt a népuralom alapján áll, ragaszkodik a köztársasági kormányhoz és követeli a rend helyreállítását, a fegyelmelt haderő megszervezését, a magántulajdon biztosítását, a radikális birtokreformot és az ország területi integritásának biztosítását. Uanna felszóllaltak a párt összes jelentősebb tagjai. A legviharosabb ellenmondást Buza Barna beszéde kellette, aki a wilsori elvekről szólva, kijelentette, hogy számolni kell az ország területe egy részének elvesztésével. A kijelentés nyomán felzuduló tomboló lármát Nagy Ferenc elnök csak nehezen tudta lecsillapítani. Buza Barna helyreigazító szavai után, mely szerint ő sem akar lemondani az ország területéről, — Hock János nyújtotta be javaslatát: mondja ki a párt a választmány feloszlását és az ügyek vezetését bizza egy direktóriumra. Hock hangsúlyozta, hogy javaslatát mint egyetlen kompromisszumos javaslatot terjeszti elő. A javaslatot 42 szóval 32 ellenében elvetették. Ezzel megtörtént a Károlyi-párt kettészakadása. Hock János és a választmány 30 tagja, köztük miniszterek és államtitkárok eltávoztak a pártból, a többiek egyhangú lelkesedéssel megválasztották az új párt elnökéül Lovászy Mártont, alelnökökül pedig Nagy Györgyöt, Fehrenbach Károlyt, Abrahám Dezsőt és Balla Aladárt.

### A 200 holdon aluli birtokok érintetlenek maradnak.

Budapest, jan. 25. A minisztertanács hétfőn folytatja és befejezi a földbirtokreform tervezeteinek tárgyalását és még a jövő bétén hozzáfognak a reform végrehajtásához szükséges személyzet kiválogatásához. A gazdák nagy részét nyugtalanság fogta el, hogy mi lesz velük, ha a birtokreformot végrehajtják. Illetékes helyen kijelentik, hogy e nyugtalanság teljesen felesleges, mert az 500 holdon aluli birtokokat csak ott fogják felosztani, ahol azt a körülmények feltétlenül megkívánják, a 200 holdon aluli birtokok pedig mindenütt érintetlenek maradnak.

### Változatlan a kormány nemzetiségi politikája.

Budapest, jan. 25. A magyarországi németiség küldöttsége ma megjelent Berinkey miniszterelnök előtt, aki a következőket mondotta:

— A kormány nemzetiségi politikája jászai







## HIREK.

## NAPTÁR.

1919  
Január  
26  
Vasárnap

1919. január 26. (Január 13.) Hétfő.  
Szombat 26.  
A nap két reggel 7 óra 33 perc  
kor, nyugatra délután 4 óra 47 perccor.  
A hold két éjjel 1 óra 51 perccor,  
keletre délelőtt 11 óra 15 perccor.

Ma az önkéntes polgárőrség I. csoportja tart szolgálatot.

**Kedden veszik át a barakkórházat**  
Megittuk, hogy a hadügyminiszter a Szentmihályi-ut melletti elterülő hatalmas barakkórházat a városnak engedte át kiskikások céljára. A hadügyminiszter a várostól ellenértékül a felhasználható anyag bérci árát kérte. Az átvétel összegét a hó 28-án, kedden fogja megállapítani egy erre kiküldött bizottság. Az ad hoc bizottságnak tagjai lesznek: a nagykanizsai katonai állományparancsnok, az Anyagértékesítő Intézet r. t. egy kiküldöttje, az Országos Árvizsgáló Bizottság szakértője, a belügyminiszterium műszaki főosztályának képviselője, Nagykanizsa város polgármestere, műszaki tanácsosa és főszámvivője. — Tekintettel az átveendő anyag órási voltára a tárgytársok bizonyára több napig el fognak húzódni. Itt említtük meg, hogy a mérnöki hivatalban már dolgoznak azon a tervben, hogy a barakktelepet a város centrumával villamos autobuszjáratokkal kötik össze.

**A határvédelmi tüzérség.** A határvédelmet, amint jelentettük, teljes egészében megszervezték. A M. L. ra vonalat fegyelmezett katonaság tartja megszállva. A csapatok tüzérséggel is el vannak látva, a zalaegerszegi határvédelmi parancsnokság azonban a tüzérséget meg akarja erősíteni új „határvédelmi tüzérségi csapatok” felállításával. A vármegye alispánja kihirdette, hogy az ilyen nemzetőri alapon felállítandó utcegekhez önként jelentkező katonaviselt egyének, akik a tüzérségnél szolgáltak, felvételnél jelentkezhetnek: teljesen kiképzett tüzérek, hajótüzérek, szekerészek, huszárok, kovácsok, csépeszek, szabók és bognármesteremberek, valamint az egészségügyben kiképzett egyének. Jelentkezni lehet január 30-án és 31-én reggel 9—12-ig a városházán II. emelet-32. ajtó.

**A nők helyzete nálunk és Franciaországban.** A legújabb francia lapokban olvassuk, hogy a francia kamara ismét elfvetette a nők általános választójogára vonatkozó indítványt. A nők kirekesztését az alkotmányos jogok gyakorlásától az egész francia sajtó helyeselte, megállapítván, hogy a nők még mindig nem értek meg a politikai jogokra. Nálunk a nők minden politikai jognak részeseivé váltak, pedig érettség dolgában Magyarország is nagyon messze áll még Franciaországtól. A magyar nők maguk sem lelkesedtek a jogkiterjesztésért s ma, amikor már módjuk volna s nem is nehéz szerepléshez jutni, — előkelő zárkózottságban házi tűzhelye mellett marad a magyar nő. Egyetlenegy aktíven szereplő nő tagja volt csak a magyar forradalmi időknél, a Bedy Schwimmerék Rózsa, de vele is ország világ előtt csufos kudarcot vallottunk. Az ő esete is csak a francia kamara és a francia sajtó fölfogását igazolja.

**Nem kapnak hadisegélyt a fosztogatók.** A hadügyminiszter minden erővel azon van, hogy a rendezetlen viszonyok helyett konszolidált állapotokat teremtsen. Erre vall az az intézkedés is, amellyel a hadisegélyt az arra érdemtelenektől megvonta. Az erre vonatkozó utasítás már Nagykanizsa város polgármesteréhez is megérkezett és akként szól,

hogy az olyan egyének családjai, akik a közállapotok rendezettségével visszaélve garázdálkodnak, fosztogatnak, rabolnak vagy gyújtogatnak — **hadisegélyben nem részesíthetők.** A hadügyminiszter ugyanebben a rendeletben arról is intézkedik, hogy azok, akik a segélyre rá vannak szorulva és azt tényleg meg is érdemlik — a bürokratikusságok mellőzésevel a város pénztárából kapják meg hadisegélyüket. A hadügyminiszter a városi pénztár által így elővezett összegeket, rövid időn belül meg fogja téríteni a városnak.

**Vége.** Örömmel jelentjük, végre vége a spanyoljárvának. A múlt heti halál- és statisztikában egyetlen egy spanyol betegségben elhunyt sem szerepel. Különböző tifusz sem fordult elő egyetlenegy sem. Végre egy kis öröm a végzetlen események szakadályán sorában. A járvány reméljük, végleg eltűnt s a háborúnak ez a bűzalmas kísérője nem ragadja el legkedvesebb embereinket. Higgyük, hogy vége és most már valami jobb következik. Tavasz lesz, kezdődik a munka, a nap szépén sütni fog és mi megint merünk örülni az életnek. Hisz a kerék forog és a rossz után jónak kell következnie, mert ez mindig így volt és így is marad.

**Cérnát kapott a város.** A népruházati bizottság a város részére 72000 méter lencsnát és 11600 kilogramm dekóspárgát utalt ki. A cérnát, amelyre már égető szükségünk volt, a napokban ékezik meg, amikor a kiosztás is meg fog kezdődni.

**A katonatanács f. hó 29-én szerdán** délután 3 órakor, a városház nagytermében gyűlést tart.

**Hadizövegek és árva tanácsadói.** Az új kormány minden erejével azon van, hogy a háború szerencsétlenségének helyzetét javítsa. Már a háború alatt is volt olyan miniszteri rendelet, amely megengedte, hogy egyes esetekben hivatalból rendelkezjenek ki pártfogókat a támasz nélkül maradt árva és tanácsadókat a hadizövegek mellé. A hadügyminiszter ezt a fakultatív intézkedést most minden esetben kötelezővé tette. A pártfogóknak és tanácsadóknak kötelességük az övegek és árvaikat minden hivatalos ügyekben támogatni, nehik díjtalanul tanácsot és felvilágosítást szolgálnak. — A pártfogókat és tanácsadókat a jegyzők javaslatára az árvaszék nevezi ki.

**Marlit világhírű regénye** után készült film-szenzációt mutat be hétfőn és kedden az Uránia. A címe: **Gránátköves asszony.** Jegyek már válthatók.

**Az ittmaradt hadifoglyok — idegen állampolgárok.** A belügyminiszter körrendeletet adott ki az itt letelepülni szándékozó hadifoglyok honosságáról. A rendelet szerint a hadifoglyok honosítása az általános szabályok szerint történik. Azok a hadifoglyok, akik a magyar honosságot el akarják nyerni, kötelesek a tartózkodási helyük közigazgatási hatóságához fordulni, amely az eljárást megindítja. — Nagykanizsán mindössze négy hadifogoly maradt. Nem lehet valami szép az élet itt Kanizsán. Annyi ezer ember közül őszesen csak négyen szerették meg ezt a várost annyira, hogy itt is akarják leélni az életüket. De — úgy gyanítjuk — azok sem a város kedvéért maradtak. Nő lehet valami szép a dolgokban.

**Elveszett egy kulcsosomag** apró kis kulcsokkal, acél karikára fűzve. A becsületos megtaláló adja le a Zala kiadóhivatalában, hol róla jutalomban részesül.

**Mindenas kocsit** keressünk. Jelentkezni Tefeki-ut 11 szám alatt lehet.

**— Itt az idő!** Meg nem késelt el, még mindig becsérélheti régi, vagy megunt hangjemezeit a most megjelent legújabb kacagató tréffás „Ujvári telefonál” című kétoldalu hanglemez — mely pénzért nem kapható, csupán 6 db lejártzott hanglemez ellenében kizárólagos joggal Wagner hangszerárúháznál, Budapest, VIII., József-körút 15.

## Letartóztatott városi irnok.

## Okirathamisítás nagyban.

(Saját tudósítónktól) A városházánk tegnapi kinos szenzációja volt. A rendőrség letartóztatta Detrich Dezső városi irnokot, aki csak a múlt heti választásokon került be igazolmas választási küzdelem után Oszesly Mártával szemben a tisztviselő rangsorbába. Detrich Dezső a járóllevelek kiállításával volt megbízva s ezen minőségében olyan súlyos cselekményeket követett el, amelyek szükségessé tették letartóztatását.

A rendőrségem már régebben gyanakodtak, hogy a járóllevelekkel bűnös manipuláció folyik, mivel azonban bizonyították nem merült föl, — a vizsgálót sem indították meg. Nehány napja azonban egy föttereskedő nyomra vezette a rendőrséget. Elmondta s bizonyítékkal is szolgált, hogy a hánykatuzsai városházán jó pénzért mindenki annyi és olyan járóllevelet kap, amennyire és emilyenre éppen szüksége van. A rendőrség erre egy bizalmi embernek néhány ezer korona meglegyelt pénzét adott át azzal az utasítással, hogy a városházán kérjen nem létező nevre és nem létező állatokra járólleveleket. A bizalmi ember Detrich Dezsőnének jelentkezett, aki hajlandó is volt ezerhatszáz korona előre kiküldött díj ellenében a kívánt hamis járólleveleket kiállítani. Amikor a rendőrség embere a hamis okmányokat kezébe kapta, — rögtön átadta a bűnügyi osztálynak. Így kétségtelen bizonyították került a rendőrség kezébe Detrich bűnössége mellett, mire a megtévedett tisztviselőt rögtön előállították. Detrich nem tagadott, de nem is tagadhatott, mert a rendőrség „jegyei” pénzét az utolsó fillérig megtalálták zsebében. Megtörtén valotta be, hogy a hamisításokat ő követte el s hogy büntérsai is voltak. Megmota-zisakor hamisított állami, városi és katonai bélyegzőket találtak nála. Az egyik büntérsánál is azonnal házkutatást tartottak s itt is több hamis járóllevelet találtak. Az egyik kanizsai zug-lókereskedő állítólag több száz ezer kononát keresett Detrich hamisításai révén, de nem megvetendő az a summa sem, amelyet a bűnös úrra lért-irnok keresett a hamisítványokkal. Detrichet a rendőrség kihallgatása után letartóztatásba helyezte.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Közélelmezési közlemények.

Az utóbbi időben egyes fogyasztók liszt és cukorjáromódóságukat rendszertelenül és késődelmesen veszik át a kereskedőktől, miáltal az elemiszerek elosztásával járó nehézségeket növelik.

Enek megszüntetése végett közhírré tesszük, hogy az ellátatlan lakosság lisztjáromódósága mindenkor 1—1 hónapra utaltatik ki a kereskedőknek, mely lisztmennyiség lehetőleg a hó első hetében átveendő.

A szegényebb néposztály lisztjáromódóságát hetenként is átveheti, tartozik azonban lisztjegyeit mindenkor még a hét letele előtti beváltani, mert lejárt jegyekre a liszt ki nem szolgáltatható.

A cukorjegyek hetenkénti átvételre besztva nem lévén, egyszerre és mindig a hónap első hetében váltandók be.

Városi közellátási bizemek Nagykanizsa.



# APRÓ HIRDETÉSEK

2 1/2 hold szántóföld felesre kiadó. Cím Sikátor-u. 7. szám. 600

Ettermi fehérneműek foltozásához ertő asszony felvételeire kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 605

Intelligens urleány ismeretséget keresem magyar társalgás céljából. Ellenszolgáltatásul német vagy francia konversatio. Levelüket „Gentile” jellegére a kiadóba kérek. 611

Zseblámpa elem, öngyújtó és lüzkő nagyban és kicsinyben - arusítása Strasser Martonnál Nagykanizsán. 610

Keresek március 1-i belépésre egy intelligens német kisasszonyt egy 11 éves leányka és egy 5 éves fiúcska mellé. Cimeket „J” jellegére a kiadóhivatal továbbít. 614

T-karitonő a Rozgonyi-utcai új iskolában délutánra azonnal felvétetik. 508

Keresek 2 esetleg 1 szobás lakást bármikorra, a végső terminus azonban május 1. Közvétit díjaznak. Cím a kiadóban. 607

Intelligens házaspár keres február hó 1-ére esetleg 15-ére kétszobás csinosan bútorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

Férfit mi-danes kocsinak, nőt háztartásbeli mindenestnek lakás és ellátás mellé megfelelő fizetéssel felvesz Toch Miksa Kinizsi-utca 18. (Gyermektelen házaspár előnyben részesül).

József főherceg-ut II. sz. ház szabad kézből eladó. Bővebbet a városi mérleghtesítőnél. Merlegház. 501

Három lesztrált 30 éves csendőrmester hosszabb gyakorlattal gazdaságban felügyelői, botos-ispán, esetleg erdési állást keresnek. Cím a kiadóhivatalban. 500

Egy 2 főreju jargány eladó. Cím a kiadóhivatalban. 497

Ház eladás. A városnak minden részében van még több nagyobb és kisebb jól jövedelmező bérház kerttel és kert nélkül, továbbá jó forgalmu üzletházak és kocsmaok jutányos ár mellett eladók. Bővebbet Dukász Miksa Rákóczy-u. 29. sz. 494

A gyótai bér gazdaság ügyes gőseke gepesz-kovácsot, futót és egy kertészt keres folyó évi április 24-re. Ajánlatok Gonda és Widder Nagykanizsa, Király u. 36. kéretnek.

## A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja

ezennel közhírré teszi, hogy a nála takarékbetétli könyveeskékre és folyószámlára elhelyezett betétek kamatlabát

1919. január hó 25-től további intézkedésig

### 3<sup>o</sup>-ra szállítja le.

A tőkekamatadót az intézet sajátjából viseli.

Nagykanizsa, 1919. január 25.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szerecs Szállás. Telefon 74

Szombat, vasárnap és hétfő: Január 25., 26. és 27-én

XII. magyar Arany sorozat

# A drótostót

Lehár Ferenc világhírű operettje

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

## A NAGYKANIZSAI IPARTESTÜLET

az időközben megüresedett

# jegyzői állásra pályázatot hirdet

Javadalmazás évi 2400 korona.

Sajátkezüleg írt pályázati kérvény f. hó 26-ig az Ipartestület elnökségéhez beadandó. — Közelebbi feltételek ugyanott megtudhatók.

## URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 259

Hétfőn és kedden. Január 27. és 28.

MARIT E. világhírű regénye

# A gránátköves asszony

társadalmi dráma 4 felvonásban

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5. és 7 órakor. Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor.

## VISZKETEG,

rüh, sömör, ótvar, sebek és mindenemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

## BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely ára: 4 K; nagy tégely 6 K, családi tégely ára 10 korona. Hozzávaló Boróka-szappan 6 korona. — Készíti:

**Gerő Sándor**

gyógyszerész, Nagykoros.

Nagykanizsán kapható az összes gyógyszerárakban és drogeriákban.

## Köszönetnyilvánítás.

Mindeneknek, akik boldogult feleségem, illetve édesanyánk elhunytja alkalmaival fájdalmunkat jóleső részvétükkel és a gyászszertartáson való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Fleiner Miksa és családja.

## Üvegezést és képkeretezést elfogad Stern Kálmán üveges

Kinizsi-u. 21. sz.

Ugyanott 18 lyuk ablak üvegezve és tokkal ellátva eladó.

## Itt az idő!

Még nem késett el, ha hat darab használt hanglemezzel rendelkezik, úgy még mindig becserezheti azokat a most megjelent legújabb kacagató-tréfás

## „ÚJVÁRI TELEFONÁL“

című kétoldalas hanglemezre. Nagyszerűen sikerült mulatságos telefonjelenet! Kizárólagos joggal

# WÁGNER

„Hangszernagyáruház“-nál

A „Favorit“ hanglemezgyár főraktára.

Budapest, József-körút 18. Flók: IX., Ráday-utca 18.

Beszélgépek 1500 koronáig. — Árjegyzék ingyen!





Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYARIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével  
mindennap korareggel

# ZALA

**POLITIKAI NAPILAP.**

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva,  
vagy posta szétküldéssel:

Egész évre K 60.-

Félévre . . . „ 30.-

Negyedévre . . „ 15.-

Egy hóra . . . 5.-

Egyes szám ára 20 f.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és laptulajdonos:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyilt-teret és magán-  
közleményeket díjszabás szerint vesz  
fel a kiadóhivatal.

## Felszabadulnak a magyarlakta vidékek.

**Wilson javaslata a békekonferencia előtt. — A csehek visszavonulnak a demarkációs vonalra.**

Bécs, január 28. A Radio-ügynökség jelenti Párisból: Wilson tegnap indítványt tett, hogy a békekonferencia határozza el, hogy a kis nemzeti államok által megszállott másnyelvű területeket azonnal ürítsék ki és a rend fenntartását vegyék át az amerikai csapatok. A javaslat ellen a csehek, délszlávok és románok tiltakoztak; Anglia támogatja az amerikai javaslatot; Clemenceau pedig közvetítő javaslatot tett. Döntés még nem történt. A francia lapok nagyon izgatott hangon írják az incidensről.

Budapest, január 28. Megbízható forrásból vett értesülés szerint a cseh-szláv kormány távirati utasítást kapott a versaillesi legfőbb haditanácsától, hogy csapatait vonja vissza az antant által megállapított demarkációs vonalra. A csehek már meg is tették előkészületeiket csapataik visszavonására és ez rövidesen, ma vagy holnap meg is történik.

### Visszakapjuk a pécsi szénbányákat.

Budapest, jan. 28. A népkormány tiltakozásának hatása alatt a fegyverszüneti bizottság tárgyalást kezdett a szerb kormánnyal, amely beleegyezett abba, hogy a Pécs vidéki szénbányák felett továbbra is a magyar kormány rendelkezék, úgy, amint az a fegyverszüneti feltételekben is bennfoglaltatik. Ennek következtében a megszállott területek e részével a forgalom meg fog indulni. Ez azonban nem jelenti a szerbek kivonulását.

### Antantbizottságok a vegyesnyelvű vidékeken.

Bern, jan. 28. Azok a bizottságok, melyeket Wilson rendelkezése a volt osztrák-magyar monarchia vegyesnyelvű területeire küldtek ki, részben megküldték jelentéseiket Párisba.

Miskolc, jan. 28. A közeli napokban antantbizottság érkezik Miskolcra, hogy ott politikai információkat szerezzen be. A bizottság érkezésének napja eddig még nincs pontosan megállapítva.

## A kommunistákat kizárták a szociáldemokrata pártból.

### A munkástanács ülése.

Budapest, január 28. A munkástanács ma este az új városháza nagytermében ülést tartott, amely hosszas és helyenkint izgalmas vita után kimondta, hogy a kommunistákat kizárják a szociáldemokrata pártból. A határozat meghozatala után a kommunisták, élükön Vágó Bélával eltávoztak az ülésről.

### Autonómiát kaptak a magyarországi németek.

Budapest, jan. 28. A hivatalos lap holnapi száma közli az 1919. évi hatodik néptörvényt a magyarországi németiség önrendelkezési jogának gyakorlásáról. A törvény 14 szakaszból áll és főbb pontjai a következők:

A németnyelvű állampolgárok önrendelkezési jogukat önkormányzat útján gyakorolják. A németlakta vidékeken az ottlakó más nemzetekkel egyetértőleg kormányzóságok alakíttatnak. A németiséget teljes önkormányzati jog illeti meg a belügy, igazságügy, közoktatásügy, közmívelődésügy és egyházügy terén. Az autonóm ügyek saját, a közös ügyek pedig közös szervek alapján intézhetők. Közös ügyek a külügy, hadügy, pénzügy, népjólét, közlekedésügy és szociálpolitika. Az autonóm területeken az érintkezési nyelv közös ügyekben is a német. A német nemzet törvényhozó szervei a

német nemzetgyűlés, közös ügyekben a közös országgyűlés. A német nemzet kormányzó szervei a német minisztérium és a kormányzóságok. A német minisztérium székhelye Budapest, amelynek élén felelős német miniszter áll. A kormányzóságok székhelyeit a német nemzet választja meg.

### A Pesti Hirlap ügye.

Budapest, jan. 28. Tegnap a budapesti helyőrség bizalmi férfiainak küldöttsége kereste fel a Pesti Hirlap szerkesztőségét és ama hírnek rektifikálását kérte, mintha a hadügyminiszter 150.000 darab fegyvernek a csehek részére való elszállítását rendelt volna el. A lapban tényleg megjelent a rektifikáció, amelyben sajnálatos állapotot állapítják meg, hogy a hirdetés megítélésén alapult. A lap alkalmazottai: az újságírók, tisztviselők és nyomdászok mozgalmat indítottak, hogy a lap éléről elkerüljenek azok, akik a konzervatív irányt képviselik. A lap munkatársai már vasárnap értekezletet tartottak és elhatározták, hogy memorandumban fordulnak Légrády Ottóhoz, követelve, hogy a lap térjen vissza ahhoz az irányhoz, amelyet az októberi forradalom első hetében képviselt.

A budapesti helyőrség elhatározta, hogy a Pesti Hirlap ellen bojkottot indít, amelyet csak akkor hajlandó megszüntetni, ha a

lap megváltoztatja eddigi irányát. Az újságírók szakszervezetének megbízásából az elmúlt éjjel Gábor Andor, Magyar Lajos és Göndör Ferenc tárgyaltak Légrádyval, de a tárgyalások még nem értek véget. Hír szerint, Légrády Imre rövidesen megvált a Pesti Hirlap főszerkesztői állásától. A többi személyes kérdést illetően még nem történt döntés.

### Az iskolákból kizárják a vallásoktatást.

Budapest, jan. 28. Egy valamennyi felkezelésből alakult küldöttség ma délelőtt felkereste Kunfi minisztert és memorandumot nyújtott át, amelyben tiltakozott a vallásoktatásnak az iskolákból való kizárása ellen. A miniszter kijelentette, hogy azért lépett be a kabinetbe, hogy elveit és eszméit megvalósíthassa. A teljes lelkiismereti szabadság pedig mindenki számára csak úgy biztosítható, ha a vallás magánügyé válik és ha az iskolában az állam nem tanítatja a vallást. Az egyháznak és szülőknak jogában áll az iskolán kívül a vallást taníttatni. A küldöttség egyik tagjának kérdésére Kunfi még kijelentette, hogy nem áll a kulturharc alapján, de a legteljesebb lelkiismereti szabadságot biztosítani kívánja, hogy mindenki mentesítve legyen a lelkiismereti dolgokban való kényszer alól.

### A kormány és a februári házbérek.

Budapest, jan. 28. A kommunisták tudvalevően felszólították a lakosságot, hogy február elsején ne fizessen házbért. Egyes helyeken a lakók már is megszervezték és fegyveresen készülnek a bekövetkező eseményekre. Hír szerint a kormány a napokban ankétet hív össze ez ügyben. A kormány valószínűleg kivételes rendelettel fogja elejét venni a bérmegegyezésből származható összeütközéseknek.

### Általános sztrájk Angliában?

Hága, jan. 28. Ideérkezett magántávíratok azt tárgyalják, hogy Angliában kitört az általános sztrájk. A hír valóságát nem lehet ellenőrizni, de ez mindenesetre jele annak, hogy Angliában a szociális feszültség nagyon magas fokra hágott.

### Teschen a lengyeleké.

**Véres harc a csehek és lengyelek között.**

Bécs, jan. 28. Vasárnap délután Freistadt mellett a cseh megszálló csapatokat két lengyel ezred megtámadta. Tűzérségi harc fejlődött, amelyben a lengyelek 300 halottat, sok sebesültet és 77 foglyot vesztek. Hétfőn reggel a csehek megkezdték a koncentrikus előnyomulást Teschen ellen és délben 12 óra 45 perckor harc nélkül bevonultak a városba, amelyet a lengyelek már reggel 9 órakor kiűrtettek.



## Békekonferencia.

### Tárgyalások a gyarmatok kérdésében.

Páris, jan. 28. (Szikratívítat.) Wilson és a szövetségesek képviselői tegnap délelőtti és délutáni ülést tartottak amelyen a pénzügy gazdasági, tengerészeti és magánjogi bizottságok munkájának programjáról tárgyaltak. Délután folytatták a csendes Oceánon levő német gyarmatok kérdéséről megkezdett eszmecsereit és meghallgatták az angol birtokok, valamint Kína képviselőjét.

Rotterdam, jan. 28. A szövetségesek konferenciája tegnap délelőtti döntött a német gyarmatok aorsáról, Neugát- és Délafrikai egyesítik, s az angoloknak adják. Japán a Karolina-szigeteket kapja. A kelet-afrikai gyarmatok ügyében úgy döntöttek, hogy Kamerun és Togo semleges területek lesznek.

### Németország is kap gyarmatot?

Rotterdam, jan. 28. A *Daily Mail* újság értesül, hogy Amerika a német gyarmatok kérdésében egyelőre annyiban foglalt állást, hogy szerinte a gyarmatok elosztásakor Németországnak is kell néhány gyarmatot juttatni.

### Oroszország nem válaszol az antant ajánlatára.

Zürich, jan. 28. A *Neuville Correspondenz* párisi tudósítása szerint Wilson a Lloyd Georgeval való tanácskozás után jéréket fogalmazott meg, amely kijelenti, hogy mivel a bolsevikiek az Oroszországhoz intézett meghívásra nem válaszoltak, Oroszországgal szemben ki vannak merítve a békítés eszközei és hogy most már szükség van arra, hogy a szövetségesek Oroszországban levő csapataikat ne vonják vissza, hanem erőmítékekkel körülfáró sereggé fejleszték. A távirati ügynökség a hírt azonnal magyarázatot kísérel, hogy e tény a francia diplomácia győzelmét jelenti Wilsonnal szemben.

### Májusban kezdődik az általános békekonferencia.

Londoz, jan. 28. A Reuter-ügynökség jelenti Párisból: Pichon a kamara külügyi bizottságában bejelentette, hogy az általános békekonferencia, amelyen valamennyi állam képviselői részvesznek május 2-án, a frankfurti béke évfordulóján ül össze Párisba.

### Ujabb spartakus lázadás.

Bécs, jan. 28. A Spartakusok a wilhelmshafeni kikötő birtokába jutottak. Az egész város és a kikötő területe a kiharították az ostromállapotot. A birodalmi bank, a nyilvános pénztárak és az állomás is hatalmukban vannak. A vasúti forgalom szünetel.

Berlin, jan. 28. Wilhelmshafenben az utcai harcok tovább tartanak. A hajógyári munkások csatlakoztak a Spartakusokhoz. A tüzérség nehéz gránátokkal lövi a várost. A vasutasok mind sztrájkba léptek.

### Besszarabia lakossága fellázadt a megszálló románok ellen.

Kiew, jan. 28. (Szikratívítat.) A románok besszarabiai kíméletlen magatartása következtében az ukrán lakosság lázadásban tört ki. Váramenyi nem román egységes frontot alkot, hogy a román iga alól felszabaduljanak. A lázadás élén a „Besszarabiai Felszabadító Tanács” áll.

### A románok Sudánba internálják a bolsevikieket.

Nagyvárad, jan. 28. A magyaroktól területeket megszálló francia csapatok parancsnoka elrendelte, hogy a lasztagzókat, rendbontókat és bolsevikieket Szalonikibe szállítsák, ahonnan Szudánban internálják őket.

## Pétervárt kiűrik a bolsevikiek.

Stokholm, jan. 28. Ideérkező hírek megerősítik, hogy a szovjetkormány Pétervárt kiűri. A szovjetkormány székhelyét Niszninovgó odba helyezi át.

### Angol naszád Budapestén

Budapest, jan. 28. Tegnap este Budapestre érkezett a 128. számú angol őrnaszád. Az angol hadihajógos hajó utja a Dardanellel-ákon, a Feketelengeren és Dunán át vezetett Budapestre.

### Szerbek Fiumében.

Zagreb, január 28. Hivatalosan jelentik, Kedden délelőtti szerb zászlóalj bevonult Fiumébe. Az olaszok Volosciba (Fiumétől 40 kilométernyire) vonultak vissza.

## Üzenet Versaillesba.

Írta: Dr. Supka Géza.

A *Kramarszoknak* és *Necu'colknak* nincs igazuk. A szlovákokat egész gazdasági életük Magyarországhoz köti; ha a csehek öket még akarják hódítani, az csak azért történik, hogy az eddig Amerikába szivárgott olcsó iót munkaerőt a csefi kapitalisták maguknak biztosítsák és hogy a cseh ipar számára gyarmatot szerezzenek. Nyugatmagyarország is győre csak azért sandítanak az osztrák-németek, mert Bécsnek erre a gabonatermő vidékre szüksége van a majdani saál valuta-területén belül. Fiume — ha Olaszországhoz csatlakozik — elveszti Hinterlandját; mint olasz kikötő, utolsó sorbá sülyed; mert a sz ciliaj narancsot nem fogják vasutón Fiuméba szállítani csak azért, hogy itt tehessék majd hajóra. A Bánátra tisztán a világhírű gabonája miatt pályáznak a szerbek; de nem hisszük, hogy akár szerbek, akár az erdélyi románok szívesen kíváncznának egy szabad köztársaságból a botozó királyok uralma alá; annál kevesbé, mert hiszen mind a két magyarországi népelem sokkal magasabb kultúrfokon áll, semmint az ország határán kívül élő nyelvtestvéreik. A szerb egyetemi és középiskolai tanárok magyarországi gimnáziumokban nevelkedtek; és a bukaresti *Carol* király és *Tzigara Samuclas* igavató Erdélyből hordták a műkincseket — néha úgy, hogy egész templomokat épílesteül egy t, átvittek Bukarestbe. A még ma is botozással dolgozó bojáruralom aigha csábíthatja a sokkal magasabb kultúrfokon álló erdélyi román-ságot a Bukaresthez való csatlakozásra.

Igazán nem mondjuk, hogy a nemzetiségi kérdések dolgában minden úgy volt jól, ahogy addig volt. Sok minden gyalázatos rosszul volt. De ami most folyik itt, azt Európa és Amerika államferfiának a békés jövő szempontjából figyelmére kell méltatnia. A magyarság körül körben: az olaszok verekszenek a horvátokkal; a horvátok aig tartózták a győlellettel „szeret k” kirill-betűs szerb testvéreiket; a szerbek és románok közé a franciák kénytelenek semleges vonalat húzni francia csapatokkal; a románok győlelnek a ruszinokat; a ruszinok harcban állanak a lengyelekkel; a lengyelek csapatokat küldenek a cs h-szlovákok ellen; a keleti iók külfönszakadtak a nyugati szlovákoktól; a szlovákok máris kezdenek kifózanódni a cseh megszállásból; a csehek győlelnek és elnyomják az osztrák-németeket; az osztrák-németek megszakították az érintkezést

a vendekkel; s hogy a kör bezáródjék: a vendek és az olaszok egymás ellen lövészárkba húznak.

Ebben a pokoli zenebonában — minden szenvedése dacára — az egyetlen nyugodt pont a tízmillió magyarországi népet érintő a felsorolt tízenegy különböző népelem közötti győlellettel győlel és rágalmaz, mert az egyetlen közös pont, amelyen még valamely érdekközössége van ennek a tíz négy népek Fiumét az olaszok, a Murakózt a horvátok, Bánatot a szerbek, Erdélyt a románok, Mátyás és tartozékait az ukránok, az észak-Kárpátokat a lengyelek, Felsőmagyarországot a csehek, a nyugati megyéket az osztrák-németek és a vendek akarják letépni. Mi ezzel szemben a gazdasági érdekközösségen nyugvó Kelet-Svájcot akarjuk. Ha nem ez a megoldás jár, akkor itt egy újabb Macedónia keletkezik, akkor am lássa az egész versaillesi társaság, hogy minő háborus költségekbe veri magát Európa újabb száz évre.

Ez az üzenetünk Versaillesba!

## Még egy pár szó a lakásinségről.

Dr. Bartha úrnak e helyen megíelt közleményéből sajnálatlan látom, hogy jöb-szerű és jóakaratu megjegyzéseim téves megvárázatra adtak okot és alkalmat, amennyiben azant összehangolásban „pénzügyi tervek defenzív barcelói”, „a dologtalan pénzügyi”, a verseny kizárása”, „a gazdasági és szociális problémák kizárása” s hasonló jelzések és szótlanok lettek felrokoztatva egy oly kérdésben, amelyben csakis az ügy érdekében s a legfőbb érdekekben szótlan és amelyet csakis tárgyi alapon lehet eredményesen megoldani.

E régi jelzésekkel szemben spekulánsok elfogultan közönség bírálataira, vajjon helyes valóan alkalmaztattak-e azok éppen akkor, amikor dr. Bartha ur is éppen úgy látja a viszonyokat mint én, hogy t. i. antant egységre nem lehet. E téren tehát még valószínűleg hosszú ideig sem egvedés útjára, sem a gazdasági problémák kizárására alkalom nem lesz. De ha alkalom volna is, nem volna meg a lehetőség, mert hiszen sem a teletulajdonosok, sem az építelői, sem a lakók nem korlátozhatók abban, hogy szövetkezeti, vagy részvenytársasági formában egyesülve, új szervezetet teremtsenek és esetleges hitelszükségleteiket tetszőleg szerinti módon és helyen előgítsék ki. Ily körülmények közt remélem mindenki koncedálni fogja azt, hogy ezen — egyelőre-sivár és meddő téren sem a verseny kizárásáról, sem kitéltek létesítéséről nem nem lehet szó.

Ezeket csak úgy meileleg érintve, mint magam is lakásinségben szenvedő „parlá”, nagyon kérem az ügy iránt érdeklődőket, tegyünk félre e kérdés tárgyalásánál minden mellékes, szétválasztó szempontot, minden hangulatkeleti jelszót és szigorúan a realis lehetőségek terén — mosogva, próbáljuk meg e fontos ügy megoldását előbbre vinni. Egyes róla meggyőződve, hogy a tárgyilagós vélemények hígadi meghallgatása és megfontolása semmiképpen sem fog az ügynek ártalmára válni. És méltóztassanak elhinni, hogy mindenestre fölbel és fölbat, biztosabban és hamarabb lehet teremteni az erők egyesítésével, mint azok szétforgóolásával.

Gellert Henrik  
Bánkigazgató



## HIREK.

## NAPTÁR.

Róm. kath. Sz. Ferenc pü. Prot.  
Júvén. Gör. kal. 1919. (Január 16.) Sz.  
P. Iz. Sebát 28.  
A nap két reggel 7 óra 33 per-  
kor, nyugvástól délután 4 óra 54 perckor.  
A hold két reggel 5 óra 30 per-  
kor, nyugvástól délután 2 óra 28 perckor.

1919  
Január  
29.  
Szárda

Ma az önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart szolgálatot.

**Kormánybiztosságról.** Szeff József kormánybiztos, amint már említtük, pénteken foglalta el hivatalát. A szociáldemokrata párt csatlakozón ekkor a kormánybiztos tiszteltére társasvacsorát rendez, amelyre a polgárság szabálytalanul már eddig is nagy számban jelentkezett. Az a terv, hogy a kormánybiztos hivatalba lépésének napját a szervezett munkásság korlátozott idejű munkamegszűntetéssel fogja ünnepélyesebbé tenni, a katonaság pedig a város házában levő kormánybiztosi hivatal elé díszmenetben kivonul. Szeff József kormánybiztos első terve az, hogy a város képviselő-testületét többé nem hívja össze, hanem, amint erre a most kidolgozás alatt álló kormányjavaslat módosítód, 12 tagú néptanácsot szervez, amely át fogja venni a közvilágítás és a közgyűlési bizottságok jogkörét. A hivatalos tisztelgések a kormánybiztosnál pénteken és szombaton lesznek, amikor megjelentek előtte az összes közhivatalok vezetői, továbbá a nagykanizsai tiszterúrnok képviselői.

**Farsang idején.** Ugy látszik, most olyan idők jarnak, amikor nemcsak az állam formák változnak meg, hanem az időjárás szokásos menete is. Azelőtt úgy volt divat, hogy decemberben, januárban hideg legyen, júliusban, augusztusban pedig meleg. De ez a régi szokás kiment már a divatból. Minderidőig semmi hideg nem volt, s most, hogy végre elkezdett esni a hó, alig ér a földre, barna lócsává változik, mindannyiunk bosszúságára. A fiatalság is be van zárva a négy fal közé, mert ilyen időben bizony a séta sem nagy élvezet. De másképpen volt ez valaha. Halifax hívei, a város egész fiatalsága mosolygó arcú szántotta a szikrázó jéget és már arról volt szó, hogy offenzíva készül a jégpálya kibővítéséért és modern pavilon építéséért. Ma elárva tan áll a Károlyi-egylet pályája. Az idea még vízel sem érszettelek a jégpályára, a kis melegedő házikót pedig elhordták tüzelőanyagának a szemfüles emberek. A szép ivámpákat, amelyek sárga fénnyel lüktöztek az acél-szürke jégtáblán, szénbíány miatt leszerelték és ma olyan szomorú, olyan elárva tan a jégpálya, mint egy elhagyott csatatér. Valamikor fehér cipők versenyeztek féhérségben a hóval, ahogy a Polgári Egylet vagy a Casino vakító fényességű terem felé tartottak. A cigányok buzták, a párok boldogan forgolódtak és öröm állt az arcokon. Szegény mai fiatalság! Előbb öt éven át háboru, most újra szomorú csalódás és kiábrándulás. A mai fiatalok tényleg nem sokat örülhetnek az életnek, nem igen élvezhetik a fiatalságukat és nincs is remény arra, hogy ebben az életben még élvezni fogják.

**Jegyző áthelyezés.** A működésükben akadályozott községi alkalmazottak kormánybiztosa Szabolcs Rezső drávaszéni jegyzőt a zalatárnoki körfelügyő állására helyettesíteni kinevezi.

**Rajzeszközök legjobb külföldi gyártmány nagyobb választékban kaphatók** Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

**Megérkeztek a ruhák.** Annak idején jelentették, hogy a Népruházati Bizottság Nagykanizsa város ellátatlanjai részére nagyobb mennyiségű kész ruhát és körülbelül 2500 méter egyéb textilárut utalványozott ki. A ruha megérkezését türelmetlenül várta az egész város, különösen pedig a leszerelt katonák, akik azt remélték, hogy most ócska pénzen használható, jó ruhához jutnak. Sajnos ez a remény nem teljesedett be. A ruha megérkezett — de sokan nagy csalódást hozott, mert a legnagyobb része nőruha (blúzok, szoknyák) és a férfiruha is — alig valami kivétellel — mind munkásruha. — A szétosztás a legközelebbi napokban megkezdődik, még pedig utalványrendszer szerint. A városi élelmezési hivatalban egy-egyre a célra összeült bizottság fogja a kérelmeket felülbírálni és az utalványokat szétosztani. A szétosztás pontos ideje még nem állapították meg, de a legközelebbi napokban mindenesetre meg fog történni.

**Óras a piac.** A Muraköz megszál-  
lással erősen meglátszik a nagykanizsai piacon. A hóval asszonyok nem jönnek s velük együtt elmarad sok minden termék. A kereskedők is nagyon panaszkodnak, hogy a muraköziek elmaradásával a forgalom nagyon megcsappant. A piacon főformán nem lehet semmit sem kapni. A rossz időjárás miatt a szomszédos falvakból sem jönnek be az asszonyok, így aztán a piac elárva tan, üres, a sorbanálló kosaraknak se híre, se hamva. Tegnap különösen, a nagy locs pocsban az egész piacon nem lehetett semmit sem kapni. A buszáraikon kívül mindössze két asszony állt a hóban és valami ványadt almát és kizsolt kőről kínálgatott volna, ha lelt volna kinek. Ilyen ma a híres-neves kanizsai piac.

**Új helyiségbe költözött a hatósági üzlet.** A hatósági üzlet tágas helyiségét a napokban a ruhaosztó bizottság foglalta el, a hatósági üzlet pedig átköltözött az élelmezési "palotába", az Erzsébet-tér 40 szám alá. Az új helyiség nyomába sem lép fel a réginek. Annyi a szűk, hogy a kiszolgáló személyzet is alig fér el benne. Önkéntelen is az a gondolatunk támadt, hogy a vásárló nép, amely a régi időkben gyakran egészen megtöltötte a régi tágas üzlethelyiséget, most kizorul az utcára, a hidegbe, a sárba. Bemenni az üzletbe, amelynek berendezése most folyik és érdeklődünk ez irányban. Megtudjuk, hogy a hatósági üzlet már hivatalosan, külsőségiben is lelte fénykorát. Az üzletnek kis helyiségbe való költözése is a békébe való átmenetet, az üzlet teljes megszűnését jelzi már. Tény, hogy mind kevesebb az az áru, amely a hatósági üzlet útján kerül forgalomba és mindjobban megnyílik a tér a szabad kereskedelem előtt. Elsejtelő a pótkávét a kereskedők útján hozzák forgalomba, a hadikávét pedig már az utolsó szállítmány fogy most. Még néhány héttel ezelőtt 1200 kenyert adott el naponta a hatósági üzlet, most alig fogy el 80. Az üzletben most nem látni mást, mint málnaszörpöt, méz szódát, amelyből egy kilit kap minden család havonta. Várják már a hatósági üzletben is a békét, amely meg fogja hozni a blokádt megszüntését és a szabad kereskedelmet. Ha még azután is fennmarad a hatósági üzlet, annak csak egy célja lehet: az elfekvő és elfoglalt áruk kiáruítása.

**Narancs, citrom.** Néha néha mégis megérezzük, hogy vége van a háborúnak. A békéből bőségről és a békéből árrakról persze álmodnunk sem szabad, de néha-néha találkozzunk ré nem látni ismerős dolgokkal, ami-

ket a hosszú háboru egészen elfelejtettünk volna. Az üzletben lassan kezd feltűnni a déligyümölcs: szőlő, füge, szentjánoskenyér. A piacon már napok óta árulják a narancsot és a citromot. Igaz, sok köszönet nincs benne: a narancs, amelyiknek kötelessége lenne, hogy édes legyen — kibíratlanul savanyu, és a citrom, amelyik — ha jól emlékszünk még — savanyu szokott lenni, most elviselhetetlenül keserű. És az áruk? — arról sokkal jobb, ha nem is szólnak. Negy- és öt koroná egy-egy darab ezekből a citromsárga és narancssárga kis golyókból. Pedig az Árvizsgáló Bizottság már mindkettőjüket megvizsgálta. Nem volna szabad egy darabnak többé kerülnie 2-3 koronára. De ki kérdezi má, hogy mit szabad?

**Új lakbérleti bizottság.** A járásbíró-ság mellett működő lakbérleti bizottság már két éve van hivatalban és nem csoda, ha belefáradt a nagy munkába, amely a háztulajdonosok és bérletkötők között felmerült ellentétek elsimítására irányult. A járásbíró-ság vezetője a napokban írt a polgármesternek, hogy hozzon új lakbérleti-bizottságot javaslatba. Dr. Sabján Gyula polgármester tegnap átitotta öszre az új lakbérleti bizottságot, amely most is 20 háztulajdonosból és 20 bérletkötőből áll. Az új bizottság most már megújult erővel láthat hozzá a nagy munkához, amely bizony a mai lakásügyi ügyekben sok megértést, de még több türelmet kíván meg.

**Házasságkötés.** Woschnitz János Woschnitz Otó ny. mozdonyvezető leányát f. hó 26 án vette el Oláhhoz Háhu Ferenc Budapesien.

**A nagykanizsai ipartestület cípész és csizmadia szakosztálya** hétfőn 27-én délután 6 órakor ülést tart, melyre a tagokat meghívja Az elnökség.

**Elveszett 27-én este a Starvas szőlő-  
loda és Bajza utca között egy fekete kőről áll.  
A megtaláló és átadó a Bajza-utca 3-ik szám  
alatt álló jutalomban részesül.**

**Az Uránia** ma és holnap mutatja be a Barbárok című remek drámáját, mely a budapesti Omniában több mint 60 előadást ért meg.

## Keddi tőzsde.

Budapest, január 28.

Magyar Hitel 907. — Osztrák Hitel 642.  
— Osztrák-magyar államvasút 925. — Leszá-  
mítoló Bank 621. — Hazai Bank 482. —  
Magyar Bank 712. — Rimamurányi 938. —  
— Salgótarjáni 970. — Közfűtő vasút 610.  
— Városi vasút 270. — Urikány 850. — Fa-  
bank 774. — Jelzálog 434. — Ker Bank 4560.  
— Schlick 395. — Gutmann 895. — Slavónia  
805.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.

## Gyermekkönyvek

Cupi hácsi. Apró szavalmányok, apró  
gyermek részére (5-7 éves) K 2  
Molnár Mária. A kikelet virágai. Versek  
5-6 éves gyermek részére K 2  
Gyermekdalok és szavalmányok 6-8  
éves gyermekek és iskolai haszná-  
latra összeállította Hajgató S. K 2  
Ovodai gyermekversek. Összeállította:  
Tarnói Miletz Mária díszkötésb. K 2  
Egyéb gyermekkönyvek és ifjúsági iratok nagy  
választékban.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben, NAGYKANIZSÁN.



## APRÓ HIRDETÉSEK

2 drb jókarban levő szekrény eladó  
Husztli-ter 6. szám alatt. 629

2 erős igazló egyik négy éves, eladó.  
Cím a kiadóban. 628

Egy biliárd asztal eladó. Venni szan-  
dekozok forduljanak a nagykanizsai Casinó  
vendégfőszéhez. 625

A városi központi szeszfőzdébe na-  
ponkint frissen kifőzött szőlőtörköly kapható  
jutányos áron Lovak és marhák átetésére jó  
tápszer. 610

Garai utca 7. számú ház eladó —  
Bővebbet ugyanott. 618

Intelligens házaspár keres február hó  
1-ére esetleg 15-ére kétszobás oszinosan  
butorozott lakást konyhával és mellékhelyi-  
ségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

2 hold szántóföld felesre kiadó.  
Cím Sikator-u. 7. szám. 606

Mindenes kocsist keresünk. Jelentkezni  
Teleki-ut 11 szám alatt lehet.

Egy cimbalom megvételre kerestetik.  
Cím a kiadóhivatalban. 637

Ház eladás. A városnak minden részé-  
ben van még több nagyobb és kisebb jól  
védőházak kerítéssel és kert nélkül,  
továbbá jó forgalmu üzletházak és kocsimák  
jutányos ár mellett eladók. Bővebbet Dukasz  
Miksa Rákóczy-u. 29. sz. 494

Folyó évi augusztus hó 1-ére négy  
felöltött tagból álló új család négy szoba-  
lakást keres. Cím a kiadóhivatalban. 635

1-2 órai házi munkára leány vagy  
asszony kerestetik, ugyanott kisegítő szakács-  
nőt felvesznek. Deák-ter 2. 633

### Közélelmezési közlemények.

Az utóbbi időben egyes fogyasztók liszt  
és cukorjáromosságukat rendszertelenül és  
késedelmesen veszik át a kereskedőktől,  
mialatt az élelmiszerek elosztásával járó  
nehézségeket növelik.

Ennek megszüntetése végett közhírré  
tesszük, hogy az ellátatlan lakosság liszt-  
járómossága mindenkor 1—1 hónapra utaltatik  
ki a kereskedőknek, mely lisztmennyiség le-  
hetőleg a hó első hetében átveendő.

A szegényebb néposztály lisztjárómó-  
ságát hetenkint is átveheti, tartozik azonban  
lisztjegyét mindenkor meg a hét letelte előtt  
beváltani, mert lejárt jegyekre a liszt ki nem  
szolgálható.

A cukorjegyek hetenkinti átvételre be-  
osztva nem lévén, egyszerre és mindig a  
hónap első hetében váltandók be.

Városi közéleti üzemek Nagykanizsa.

Egés Andor és neje szül. Rajter  
Hedvig mint szülők és Hedvig mint  
testvére és az összes rokonság nevében  
fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy  
forrón szeretett gyermekük illetve testvére

### LOTTIKA

11 hónapos korában jobblétre szenderült.  
A megboldogult hült tetemét f. hó 29-én  
délután 4 órakor fogjuk a helybeli róm.  
kath. sírkert halottas házából örök nyu-  
galomra helyezni.

A jó Istennek angyalra volt szüksége,  
hát magához vett téged

## URANIA mozgóképalota

Rozgonyi-u. 4. Telefon 258

Szerda, csütörtök. Január 29. és 30.

### Barbárok

szenzációs társadalmi dráma  
német művészekkel.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor

### Aki házat, szállótt

vagy egyéb ingatlant venni vagy eladni  
akar, az forduljon bizalommal

### ACZÉL IGNÁCZ

Főut 8. szám alatt

### Ingatlanforgalmi irodájához

ahol mindig van ilyen eladásra  
és vételre előjegyezve. 234

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

### FISCHEL Fülöp Fia

könyv- és papíráruházban  
NAGYKANIZSA. (Városház palota.)

irodaszerek, üzletkönyvek, papírok  
hangszerek, disz művek, játéktárgyak

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szállóba. Telefon 74

Keddén, szerdán. Január 28. és 29.

XIV. magyar arany sorozat

### Császár katonái

Földes Imre forradalmi drámája 5 felv.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.  
Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

### VISZKETEG,

rüh, sömör, ótvar, sebek és mindennemű  
bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

### BORÓKA KENŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely  
ára: 4 K, nagy tégely 6 K., családi  
tégely ára 10 korona. Hozzávaló Boróka-  
szappan 6 korona. — Készíti:

### Gerő Sándor

gyógyszerész, Nagykőrös.  
Nagykanizsán kapható az összes gyógy-  
szertárakban és drogeriákban. 327

### Fiaker

minden alkalomra megrendelhető

vidékre is CENTRÁL Szálloda

portásánál (szobapincér). —

# Zala nyomdavállalat

## Nagykanizsa

TELEFON: 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papíru-  
készítés. Mindennemű nyomtatványt a leg-  
izléseesebb kivitelben készít és legponto-  
sabbban szállít.



megszámláltság és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

megjelenik hétfő kivételével mindennap kora reggel

# ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállítva, vagy posta szétküldéssel

Egész évre K 80-

Félévre .. 30-

Negyedévre .. 15-

Egy hóra .. 5-

Egyes szám ára 20 L.

szakszerkesztési és kiadóhivatali telefon 78.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjszabás szerinti vezetéssel a kiadóhivatal.

Nyomdai telefon 117.

TÓTH ZOLTÁN

CSILLAG JENŐ

## Wilson győzelme a békekonferencián.

**Az antant nemzetközivé teszi a meghódított területeket.**

Páris, jan. 29. (Szakratávirat.) Az *Evening Post* jelenti: Wilson elnöknek sikerült valamennyi nagy hatalom hozzájárulását megnyerni ahhoz az élvhez, hogy az összes meghódított területeket Elzász-Lotharingia kivételével nemzetközivé tegyék. Ez a határozat egyezik azzal az angol tervvel, amelyet legelőször Smuts tábornok hirdetett, hogy a népek szövetsége jelölje ki azt a nemzetet, amelynek feladata az, hogy felügyeljen a vitás területeken a közös érdek szempontjából. Németország afrikai gyarmatait a népek ligája Angliának engedi át, mint a liga megbízottjának. Tíz év múlva, vagy más meghatározandó idő eltelté után a liga más megbízottat jelöl ki. E rendszer a csendesóceáni szigeteket, az adriai területeket és más olyan területeket, amelyekre vonatkozólag most érdekösszettközés áll fenn. — a népek ligájának ezen rendelkezése alá vonja Wilson kijelentette a bizottság előtt, hogy Amerika nem óhajtja, hogy megbízottként jelölje ki. Az amerikai bizottság láthatóan meg van elégedve a konferencia utolsó két napjának eredményeivel.

### Területi kérdések a békekonferencián.

Newyork, jan. 29. (Szakratávirat.) Párisból jelentik: A békekonferencia egyik legfontosabb mozzanata — amelynek a legnagyobb hatása lesz az országhatárok megállapításában — Angliának Japánnal szemben megváltozott magatartása. — Megbízható források szerint ugyanis Anglia minden erejével támogatni fogja Amerikának a Csendes Óceán és Kicsau kérdéseiben elfoglalt álláspontját, amelyekre Japán igényt támaszt. Ami Angliának Japánnal kötött és a Csendes Óceán szigeteire vonatkozó titkos szerződéseket illeti, erre vonatkozóan kikötő forrásból azt jelentik, hogy a szerződés csak az évre birt érvénnyel. Ugyanez vonatkozik a Romániával és Franciaországgal kötött titkos szerződésekre is, amelyeket Bulgária és Syria sora tekintetében kövöltek. E szerződéseket olyan feltételek mellett kötötték, amelyek ellentétben vannak a népek ligájának és az új világrend megalkotásának alapelveivel. Anglia nem támogatná a népek ligájának eszméjét, ha eleget tenne a titkos szerződésekből vállalt kötelezettségeinek. Az angol kormány a Japánnal való szövetséget szükségtelenné tartja. E szövetség népzerültsége különösen akkor csúcspontot ért el, amikor Anglia nem látta helyesnek, hogy a nyugati frontra japán haderőket kérjen.

### Amerika és Anglia a területi hódítások ellen.

Newyork, jan. 29. (Szakratávirat.) *Chicago Tribune* jelenti Párisból: Az öt nagy hatalomnak kedden Párisban tartott ülésén Kina megbeszélte ahhoz, hogy a végleges békeszerződések pontozatai közé felvegyék Kicsau német gyarmatnak Kina részére való átengedését, amelyet 1914-ben a japánok a németektől elvették. Japán igényei nem kerültek nyilvánosságra, de hír szerint Japán Kicsau átengedéseért a szibériai partvidéken két kikötőt

követel. E kikötők birtokbavételével Japán azt reméli, hogy később az orosz területen terjeszkedhet. Megbízható források szerint Anglia mindenben magáévá teszi Amerika álláspontját. Wilson 14 pontja, amely ellenez minden területi hódítást, gátat szab Japán azon igényeinek, hogy Szibériában tereit foglaljon. Anglia és Amerika elfogadásához Ausztrália és Új-Zéland is hozzájárultak és kifejtették, hogy Japán elfoglalása esetén ők is igényt tartanak Németország csendesóceáni gyarmataira. Wilson a Hughes-el folytatott beszélgetés során tréfásan megjegyezte, hogy a nemzetek területi követeléseit hallván, eszébe jut annak az amerikai farmernek a hiszóriája, aki folyton csak földet vásárolt azért, mert nem akarta, hogy szomszédja legyen.

### Kína igazságot követel.

Newyork, jan. 29. (Szakratávirat.) A *Newyork Herald* jelenti Párisból: A békekonferencia titkossága ellenére kiszivárgott az, hogy Kina delegáltjai megütözték ama igények hallatára, amelyek szerint egyes hatalmak bizonyos követeléseket támasztottak Kina legértékesebb területeinek némely részére. Kina követi Japán példáját: a maga számára is igazságot követel és ugyanazon jogokat kéri, amelyek megilletik a többi nemzeteket, hogy boldogulhasson a világban. Szerintük rendkívül fontosságu egy 400 millió lélekből álló demokráciameghallgatása, amely négy millió angol négyzetmérföldnyi területen él és amely terület óriási tárháza a nyersanyagoknak és munkáskezeknek.

### Henderson a szociálisták békéről.

Bern, jan. 29. Henderson angol munkásvezér a következő kijelentést tette: — A hivatalos békekonferenciával egyidőben üléselő nemzetközi munkáskonferenciának az a legfőbb célja, hogy szociális irányban befolyásoljuk az Európa jövő sorsát intéző diplomátákat és a világbéke nagy ügyét

elősegítsük. Minden remény meg van arra, hogy az internacionále segítségével diadalmas-kodni fognak a wilsoni elvek. A konferencia tárgyalásának legfőbb pontja lesz, hogy az egész világ munkássága részére megszáljuk a létmígnomot.

## A megszállott Magyarország.

**A délszlávoknak is vissza kell vonulniuk a demarkációs vonalra.**

Budapest, jan. 29. Megbízható forrásból értesültünk, hogy a budapesti fegyverszüneti bizottság nemcsak a cseh—szlovák, hanem a román és jugoszláv kormányok budapesti képviselőivel is közölte az antant felszólítását, hogy osszataikat a demarkációs vonalra vonják vissza. A francia bizottság meg fogja állapítani, hogy szomszédaink hol lépték át a demarkációs vonalat.

### Ujvidék Magyarország területi integritásáért.

Budapest, jan. 29. Ujvidékről jelentik: Vasárnap, amikor megérkezett a híre az antant ötvásának, hogy minden megszálló csapat vonuljon vissza a jogos határokig, az ujvidéki magyarság előzönlötte a korzókat. A nemzeti színű kokárdás magyarok zászlók alatt jártak be a főbb utcákat, hangosan tüntettek az ország területi integritása mellett és követelték a magyar közigazgatás visszaállítását és a szerb csapatok kivonulását. A tüntető magyarokat a szerbek megrohanták és letölték a magyar lobogókat. Véres verekedés támadt, mire a szerb parancsnok karabatalmi századot vezényelt ki és felszólította a tömeget, hogy oszljön szét. Mikor a tüntető magyarok a parancsnoknak nem lettek eleget, a parancsnok sor-túzet vezényelt. A katonák levegőbe löttek és így sebesülés nem történt. A sorlúz után a tömeg széteszött.

### Pécs lakossága mozgolódik.

Pécs, január 29. A megszálló csapatok parancsnoka ma proklamációt bocsátott ki, amelynek elején utal arra, hogy eddig ő és a lakosság kölcsönösen megértették egymást, most ellenben arról értesül, hogy olyan emberek akarnak vezérszerepre jutni, akik oktalan cselekedetre izgatják a lakosságot. A szerb parancsnok figyelmezteti Pécs lakosságát, hogy ha egyetlen szerb katonának a legkisebb baja történik, nem fogja kimélni egyetlen polgár életét sem; a várost pedig a föld színérel teszi egyenlővé.

### Balassagyarmatot viaszafoglaltak

Budapest, január 29. Balassagyarmatot csapataink saját kezdeményezéséből viaszafoglalták. A város utcáin véres harcok folytak le, amelynek eredményeképpen csapataink beszorították a csehek a balassagyarmati hővédőkaszárnyába, ahol a csepek gépfegyveivel védekeznek.



## A csehek Salgótarján ellen vonulnak.

Eger, jan. 29. Módy László kormánybiztos értesítést kapott Hatvanból, hogy a csehek Pásztorfaluba közelednek, hogy azt megkerülve elfoglalják Salgótarján. Hatvanból nyomban gépfegyverosztágot küldöttek a csehek elé, hogy felvonulásukat megakadályozzák.

## Kézdivásárhely megszállása.

Budapest, jan. 29. Kolozsvárról jelentik: Kézdivásárhelyre, amelyet eddig a románok nem szálltak meg, tegnap 400 főből álló román megszálló csapat érkezett.

## Ostromállapot Nyiregyházán.

Nyiregyháza, jan. 29. A városi hatóság a katonai parancsnoksággal egyetértéssel — tekintettel a nap-nap után megismétlődő rablásokra és fosztogatásokra, valamint a kommunisták fokozott terjeszkedésére — a városban kihirdette az ostromállapotot.

## Politikai hírek.

### A függetlenségi pártból 54-en léptek ki.

Budapest, jan. 29. A függetlenségi párt ma este érkeztetett hírt adott. Lovászy elnök elparancsolta Ady Endrét, majd bejelentette, hogy Fernbach Karoly lemondott az alelnökségről, mert megvan a politikai élettől. Seprényi József, a párt igazgatója közölte, hogy a párt 1256 tagja közül 54-en léptek ki, köztük 7 volt képviselő. Ezután letárgyalta a Lovászy által beterjesztett pártprogramot. A párt címe a régi marad (48-as függetlenségi párt), azzal a különbséggel, hogy a párt pecsétjének közepére Kossuth Lajos arcképét alkalmazás.

### Minisztertanács.

Budapest, jan. 29. Ma este minisztertanács volt, amelyen a meg szervezendő vidéki sajtóiroda főnökévé Major József miniszteri biztost, volt vidéki lapszerkesztőt nevezték ki.

### Garami Svájcban.

Bern, jan. 29. (Hivatalos.) Garami Ernő magyar kereskedelmi miniszter és Andrássy Gyula ma ideérkeztek.

### A Nemzeti Tanács ülése.

Budapest, jan. 29. A Nemzeti Tanács ma délelőtti Hook János elnöklésével ülést tartott, amelyen Nagy Vince előterjesztette a községi és törvényhatósági választásokról, valamint a budapesti Néptanács összeállításáról szóló tervezetét. Részletes jelentést tett a belügyminiszter a külpolitikai helyzetről is, amelyet a Nemzeti Tanács nagy örömmel vett tudomásul.

## Angolok Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, jan. 29. Az antant csapatok angol főparancsnoka a saját ellenőrzése alá helyezte a konstantinápolyi rendőrséget és egészségügyi szolgálatot.

Bécs, jan. 29. Ideérkezett hírek szerint az angolok Konstantinápolyban azért vetik át a főhatalmat, mert tudomás jutott, hogy a még mindig Konstantinápolyban tartózkodó Enver és Talaat pasák puccsot terveztek az antant ellen.

## A cári család — él.

Koppenhága, január 29. Morningpost stockholmi levelezője azt a jelentést közli, hogy a cári család él. Egy Oroszországból érkezett herceg beszélt el, hogy az a belpseviki (szíri), akit a cár kivánságával megbíztak, maga ajánlotta fel, hogy a cár helyett más adozza fel magát. A cár szírianyagát vállalkozott az adozatra, akinek arcát a kivégzéskor felismerhetetlené tették. A cári család elmenekült és most is Oroszországban él.

## A nagykanizsai járásbiróság

### nem ir át ingatlant.

**Nem lehet menekülni az adó alól. — Még nem csappant jelentősen az ingatlan értéke.**

— Saját tudósítónktól.

A közelgő földbirtokreform és az egyszerű vagyonadó igazságos megosztása indította a kormányt az 1919. évi II. néptörvény kiadására. Ez a törvény kimondja, hogy ingatlant élők között átruházni, szétosztani, vagy elajándékozni tilos. A törvény paragrafusait a különböző bíróságok különbözőképpen értelmezték. Egyes városokban a járásbiróságok az ingatlanátruházási kérelmeket egyszerűen elutasították, máshol pedig az átruházást a pénzügyminiszter engedélyétől tették függővé.

Az ingatlanátruházás kérdése felkeltette a közönség érdeklődését. A közönség egyáltalán nincsen tisztában azval, hogy kizárta az átruházás „adó” minden esetben, vagy pedig bizonyos engedély megszervezése mellett lehetséges-e.

Felkerestük a nagykanizsai járásbiróságot, ahol kérdéseinkre a következő felvilágosítást kaptuk:

— Az 1919. évi II. néptörvény 110. paragrafusai tényleg nem állapítják meg világosan, hogy az átruházás minden esetben tilos, vagy pedig csak akkor, ha az adóeltilkosítás céljából történik. Mi a törvényt úgy értelmeztük, hogy elidegenítés vagy elajándékozás minden esetben tilos, megterhelés pedig csak abban az esetben vehető figyelembe, ha a kérelmező az ehhez szükséges engedélyt megszerzi. Nap-nap után érkeznek beadványok ingatlan elajándékozása vagy elidegenítése tárgyában. Mi ezeket a kérelmeket visszautasítjuk. A megterhelést kérő beadványokat feljegyezzük, a feleket az engedély megszerzésére utasítjuk.

— Az ingatlanok forgalma a forradalom után nem szűnt meg, sőt emelkedő irányt mutatott. Január 3. a előtt, amikor az 1919. II. törvény cikk még nem lépett életbe, nagyszámu ingatlan átruházás történt. Ami a házak értékét illeti, azok általánosan emelkedőben voltak és történt olyan eladás is, hogy az eladó a novemberben 110,000 koronáért vett házat decemberben 170,000 koronáért adta el. A földek értékváltozása sem jelentős, alig vesztettek valamit a háborús értékből.

Más oldalról arról értesülünk, hogy a földek értéke nagyon lecsökkent. Ennek okát részben a háború alatti abnormális árakban kereshetjük. A háború alatt az emberek a földet tartották a legjobb takarékpénztárnak, holott a birtokokért néha fizetett horribilis árak egyáltalán nem álltak arányban a föld hozadékával. Másik oka a föld értéktelenedésének a munkáerő hiánya és az ezzel összefüggő magas munkabérek. Ha egy földmunkásnak körülbelül tízenkétezer korona, az évi fizetése, akkor — ha 30 holdra egy munkást számítunk — a gazdasági alkalmazott fizetése a föld holdját négyszáz koronával terheli meg.

Annyi bizonyos, hogy ezen a téren ma a legnagyobb bizonytalanság uralkodik s amíg a birtokreform végleges megoldása el nem készül, az ingatlanok értékéről lehetetlen határozott véleményt mondani.

## A lakásinségről

Nagykanizsa, jan. 29.

A Zala felismerve a lakáshány problémájának nagy horderejét, nap-nap után adja helyt a lakáskérdés megoldását tárgyaló cikkeknek. Különböző oldalról különböző társadalmi osztályok és érdekeltségek véleményét változtatás nélkül helyt adtunk, mert a lakáskérdés olyan nagy problémának tartjuk, amelynek megoldására irányuló minden törekvés támogatni akarunk. A nap-nap után beérkező hozzászólások is csak azt bizonyítják, hogy a közönség súlyosan érzi a lakáshány terheit. Cikkjeink véleményével nem értünk mindenben egyet és állásfoglalásunkat majd csak ánkéftani bejegyzés után fogjuk közölni. — Ma minden meggyőzés nélkül adjuk dr. Viola Ignác következő hozzászólását:

A lakásinséget csak lakással lehet megoldani, ezt sem elmélettel, sem jótanácsokkal nem lehet. Aki házat épít, az jól tudja, hogy 9—12 hónap előtt új lakásban lakni nem lehet, ha csak valami betegség-t nem akar magának szerezni, így minden okoskodást, hogyan lehetne a mostani lakásinségen gyorsan segíteni elvetjük. — utópianak tartok. Nincs telek, nincs áru, nincs pénz, nincs idő, ergo ebből a lakásinséget csak nem kaphatnak.

Van a dolgoknak egy másik oldala, amely gyorsan lehetne segíteni, csak egy-ez kell hozzá, és egy kis jóakarat. Van itt elég lakás, csak a kezét kell érte kinyújtani.

1. Barakkkórház, az ott levő betegek 8 nap alatt el lehet helyezni az országban levő még működő hadikórházakba, ott egy csapásra készen a sok lakás legalább 250 család részére.

2. A volt 48-as laktanya, az ott levő zászlóalj könnyen elhelyezhető a honvéd laktanya mellett levő u. n. üdülő-telepen, a hivatalok pedig a honvéd laktanyában. Legalább 100 családnak lenne benne egészséges, kényelmes lakása. Ezt is 14 nap alatt meg lehet oldani.

3. Az új mentelep épület a kórház mellett szintén rendelkezésre áll. Azokat a hivatalokat, amelyek még ott vannak, a régi gimnáziumba lehetne vinni, így legalább 30 család kapna egészséges hajlékot.

4. A palinai mentelep helyiségei legalább 100 családnak nyújtanának egy gyönyörű parkban kényelmes lakást. Négy hét alatt ezt is lehetne alakítani.

Ime, körülbelül 400—450 családnak egy hónap alatt lehetne megfelelő lakást előteremteni, mely lakások mellett, hogy jól épültek, egészséges helyeken is fekszenek. Nemi kerülmények miatt sok pénzbe, igaz, Palin kissé messze van a városhoz, de nem messzebb, mint a Barakkkórház és az eddig ott lakók sem panaszkodnak a távolság miatt, a palinikat messze-ségéből bőven kárpótolná a gyönyörű park messze fevője. Ezek után legegyszerűbben sorban meg kell építeni az új gimnáziumot, de gyorsan. — Annyi hiszem a mostani kormányának több érteke van hozzá és ha az készen áll, ismét legalább 30—40 lakást lehetne a mostani helyen csinálni kevés költséggel.

Ezek a lakások legendák arra, hogy a lakásinséget elfűntessék és ha a lakók el vannak helyezve, akkor lehet arról tárgyalni hogyan építsük fel a jövő Kanizsáját.

Dr. Viola Ignác

— A Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak vezetősége felkéri az összes kartársakat, hogy ma délután 2 órakor feltétlenül jelenjenek meg a Casino helyiségben, hogy a kormánybiztos fogadtatásán testületi jelenhessünk meg.



## HIREK.

## NAPTÁR.

Róm. kath. Martonka sz. Prot.  
Márt. Gör. kal. 1919. (január 17.)  
Ahtal. Ier. Sebát 20. S. b.  
A napról reggel 7 óra 33 perc-  
kor, délután 4 óra 35 perc-  
kor, este reggel 6 óra 12 per-  
cor, délután 3 óra 33 perc-  
kor.

1919.  
Január  
30  
Csütörtök

Ma az önkéntes polgárőrség I. csoportja tart szolgálatot.

## A közönséghez.

Ránk nézve kellemetlen bejelentést kell tennünk. A lap előfizetési és példányszám-  
mértéki árát február elsejétől ismételtlen kénytelen-  
nek vagyunk főlemelni. Ebben a kínos helyzetbe  
a munkabérek és anyagárak ismételt nagy-  
arányu emelkedése kényszeríti bele vállalatunkat.  
A nyomdai munkások e héten újból jelen-  
lény béremelést követeltek és kaptak. A ki-  
adók és szerkesztőségek közt ez évre kötött  
kollektív szerződés is várakozáson felüli tethe-  
rtől ránk. Nyomdánkat papírral és más szük-  
séges anyaggal csak a legnagyobb áldozatok  
árán látha-  
juk. Ezzel szemben az ország  
szerte nyomdáinak munkája a minimumra  
csökkent. — A vasúti forgalom csökkentése, a  
bankok működésének korlátozása s a keres-  
kedők áruhiány következtében a nyomtatvány-  
rendelések zöme elmaradt. Specialisan Nagy-  
kanizsán a nyomdák helyzetét Muraköz meg-  
szállása is súlyosabbá tette, mert muraközi és  
horvátországi rendelőkintől elmaradtunk. A mai  
súlyos viszonyok közt hasznára dolgozni  
esztünk ágában sincs s a célunk csak az, hogy  
a kiadás valamelyes fedezetet nyerjen. Ezért  
vagyunk kénytelenek a Zala előfizetési árát  
február 1-től havonként 7 korona 50 fillérre,  
az egyes példányok árát pedig 30 fillérre fő-  
lemelni. Számunk rá, hogy a közönség nehéz  
helyzetünket megérti és méltányolja.

## A Zala kiadóhivatala.

**A kormánybiztosváros Nagykanizsa.**  
Sneff József, Nagykanizsa kormánybiztosa ma-  
delután érkezik meg Budapestről, hogy meg-  
kezdje hivatalos működését. Ez alkálomból  
Nagykanizsa szervezett munkássága és kato-  
nasága nagy demonstrációt rendez a kormány-  
biztos mellett. A munkatanács határozata ér-  
telmében délután 2 órától kezdődőleg Nagy-  
kanizsa összes szervezett munkássága és a  
kereskedők félnapos munkabeszűntetéssel ün-  
neplenek Sneff József kormánybiztosi kinevezése  
mellett. A város lakossága délután 2 órakor  
gyülekezik a városháza előtt, ahonnan egy  
nagyobb küldöttség megy a vasúthoz a kor-  
mánybiztos fogadására. A küldöttségben a ka-  
nizsai szakszervezetek vezetőin és a katonai-  
tanács kiküldöttjein kívül részvesz a város-  
tanács is, amelyet dr. Sabján Gyula polgár-  
mester és dr. Krátky Líván főjegyző fog  
képviseelni. A vasúton egy századnyi katonaság  
és a vasúti munkások testülete is várni fogja  
a kormánybiztosát. Sneff kormánybiztosát a  
vonat berobogása után Wugrinecz Károly párt-  
útkár a szociáldemokrata párt, dr. Sabján  
Gyula polgármester a városi tanács és Tálosi  
Ferenc alhadnagy a katonatanács nevében  
fogja üdvözölni. Az üdvözlések elhangzása  
után a menet a városházára hajt, amelynek ér-  
kélésiéről Sneff kormánybiztos ismertetni fogja  
programját. Este hét órakor a Koronabau  
létszámvacakra lesz a kormánybiztos közlése,  
amelyen a szociáldemokrata párt vezetésénél  
kívül részvesznek a város minden halóságának  
és testületének képviselői is.

**Feloszlik az Ö. T. E. Jelentették,**  
hogy a városbázán a tűzoltói-intézmény újja-  
szervezéséről szabályrendelet készült, amely  
hamarosan bizottsági tárgyalás alá kerül. A  
szabályrendelet értelmében az önkéntes tűzoltói  
intézmény helyébe hivatalos tűzoltóság lép.  
Az Önkéntes Tűzoltó Egyesület, amely a múlt-  
ban annyi érdemet szerzett a város lakóinak  
vagyonbiztonsága körül — természetesen szin-  
tén megszűnik. Az Ö. T. E. választmánya teg-  
nap ülést tartott, amelyben kimondotta, hogy  
a feloszlást a február 9-én tartandó közgyű-  
lés fogja kimondani. A feloszlás jogerős csak  
akkor lesz, ha a belügyminiszter is jóváhagyja.  
Mire a válasz leérkezik, akkorra már a hiva-  
tásos tűzoltóság felállítása is befejezési nyer.  
Az Ö. T. E. tagjai az egyesület vagyonát a  
városnak szándékoznak adni, ezzel is meg-  
mutatva azt, hogy mindig a város érdekeit  
tartották szem előtt.

**A nagytözsde új tulajdonosai.** A  
pénzügyminiszter a nagykanizsai nagytözsde  
két rakkant katonának juttatta. Az egyik  
Garamvölgyi Iván, aki Garlicéndi tizenegy  
lövést kapott s akinek sebesülései olyan súlyo-  
sak voltak, hogy mindkét lábát amputálni  
kellt. Garamvölgyi Iván a Modern Színpad-  
nak volt tehetséges tagja, de most ott kellett  
hagynia a színpadot. A másik tulajdonos  
Siemere Márton, a pozsonyi színház volt tánc-  
tanára, aki a Tagiamento melletti nagy áttör-  
részpél mindkét s emét élvezte. — Szende  
pénzügyminiszter nemis szívéré val, hogy a  
két szerencsétlenül járt ember jövőjét akarta  
biztosítani ekkor, amikor a nagykanizsai nagy-  
tözsde nekik adta. Egy nagykanizsai humanus  
gondolkodású emberekből álló pénzcsoport az  
üzletiátvételéhez szükséges összeget készségesen  
bocsátotta a háború által annyira tönkretett két  
ember rendelkezésére. A nagytözsde ma veszik  
át az új tulajdonosok, akiket a magunk részéről  
is a közönség megértő jóindulatába ajánlunk.

**Leszerelt katonák figyelmébe.** Azon  
1885—95 évfolyambeli leszerelt katonák, szer-  
vezett munkások, akik a Fabick-csoportnál  
Budapesten szolgálatot akarnak teljesíteni,  
elutazhatnak csütörtökön délelőtt a Munkás-  
otthonban.

**A beszédetlen termés.** Az egész  
országban beszédetlenül hever a termésnek  
jórésze a mezőkön. A forradalom és az azt  
követő mozgalmas napok megakasztották a  
munka rendes menetét és a hatalmas nemzeti  
vagyon, amelyet pótolni lehetetlen, ott pusztult  
el a földben. Többibben figyelmeztetünk mi is  
a földmiveléssel foglalkozó lakosságot azokra  
a roppant veszedelmekre, amelyet a termés el-  
prédálása és az ebből következő éhínség ma-  
gában rejt. Ebben az évben külföldi segítségre  
nem számíthatunk, ezt az egy évet még ok-  
vetlenül minden import nélkül kell keresztül-  
vergődnünk. Ha a föld megművelletlenül marad,  
ha nem lesz termés, ez elviselhetetlen kára az  
egyéneknek épp úgy, mint az egész nemzetnek.  
Ezért felelősen örülünk annak, hogy a termés be-  
takarítása megindult. A vármegye alispánja ma-  
távíratban felhívta a polgármestert, hogy legyen  
jelentés a város határain eddig még be nem  
takarított burgonyamennyiségéről. A javulófél-  
ben levő munkaviszonyok folytán ugyanis  
a földmivelésügyi miniszter munkásosztagokat  
akar alakítani. Ilyen munkásosztagok végeznek  
Nagykanizsán is a betakarítás munkáját. Ugyan-  
csak felhívást intézett az alispán a vármegye  
gazdához és munkásaihoz aziránt, hogy nem  
volnának-e hajlandók más vidéken a kukorica-  
törés munkájában részt venni. Ugyanis az or-

szág nagy részében a tengeri még betakarítatlanul áll s a tulajdonosok a tengeri egy részét  
hajlandók munkabér fejében átengedni remé-  
ljük, most már lényeg megindul az elmulasztott  
munka pótolása. Ma, amikor ugyanis olyan  
szegény az ország, egyedüli menekvésünk: a  
munka. Mindig ezt hangoztatjuk, reméljük,  
hogy most már nem hiába, mert a jobb be-  
látás győzedelmeskedett az emberekben.

**Új pótzászlóaljparancsnok.** A had-  
ügyminiszter Török Tivadar alezredest, a 90-as  
pótzászlóalj érdemes parancsnokát Miskolcra  
helyezte át. A pótzászlóalj vezetőjévé Schubert  
József alezredest neveztek ki.

**Betörés a József főherceg uton.**  
Soponyai József 20-as törzsrészes, aki a  
József főherceg ut 4 szám alatt lakik, tegnap  
délután tejelentést tett a rendőrségnek, hogy  
délutáni, miatt lakása őrizetlen volt, ismeret-  
len tettesek betörték lakásába és onnan öt  
darab száz koronást és hat darab 50 koro-  
nást, valamint egy b-kecsket elloptak. A rend-  
őrség a nyomozás során megállapította, hogy  
a lopást Tóth Lajos örezeitől követte el, ak-  
tudva, hogy a ház őrizetlen, bemászott a  
kapu és a mosókonyhán át az élelmiszer-  
kamrába hatolt. Ott felfeszítette a bezárt ablak-  
ot és így jutott a lakásba. A rendőrség a  
betörőt még az éjszaka felkutatja és behírderte  
a rendőrkapitányságra. Az elloptott pénz hiány-  
talanul megtalálták nála.

**Világ-nagymozgóban csütörtökön és**  
penteeken, január hó 30-án és 31-én a XV-ik  
magyar Arany-sorozat filmje a Judas című  
6-felvonásos remek színmű kerül bemutatásra.

**Megbűntelt ardrágitók. Szőnyi**  
Sándor rendőrbüntető bíró tegnap két ardrá-  
gitó felett ítélkezett. Egy kereskedőt, aki 1  
méter szöveget 19 korona 60 fillérrel adott  
drágábban a maximális árnál, 150 korona, —  
egy dohánygyárgárust pedig, aki egy kis esonag  
pipadohányért 2 korona 20 fillérrel kért, 300  
korona pénzbüntetésre ítélte.

**A Magyar vasutasok országos**  
szövetsége nagykanizsai csoportjának vigalmi  
gárdája szépen sikerült kabaré előadást tartott  
f. hó 26-án délután a Polgári Egylet nagy-  
termében. A szereplők mindegyike kifogás-  
talanul megállta helyét s a sikerült előadás a  
termet zsúfolásig megtöltött közönség lelkes  
tapssal mellett folyt le. Az előadást tánc-  
követte, amely az idő rövidsége miatt is a  
legjobb hangulatban végződött.

**Felülfizetések.** Az összmunkásság-  
nak január hó 19-én tartott színelőadásán a  
következők voltak szívesek felülfizetni: Glas-  
gal Vilmos 100 kor. Csillag Jenő 30 kor. Dr.  
Fodor Aladár, Schilhan P. hadnagy, Brónyai  
Lajos, dr. Ney Hugó 20—20 kor. Rechnitzer  
Mór 18 kor. Farantai Géza és neje 13 kor.  
Lieb Oszkár, dr. Lúkács József, dr. Viola  
Ignác, dr. Pilitz Soma, Fitos Gyula, Sáfár  
Odón, Sneff József, Varga Nándor, Krátky  
József, N. N. Jabrics-Lajos és neje 10—10  
kor. Petrics Gyula 6 kor. Németh Ferenc 5-50  
Izsák István, Néma József, N. N. 5—5 kor.  
Horváth N., Nagy Ilonka 2—2 kor. Ács N.,  
Herczeg N., Baján Mariska 1—1 kor. Rönner  
József 50 fillér

## Szerdai tözsde.

Budapest, január 29.

Magyar Hitel 983, — Osztrák Hitel 646,  
— Osztrák-magyar államvasút 930, — Leszá-  
mitoló Bank 626, — Haxai Bank 484, —  
Magyar Bank 712, — Rimamurányi 939,  
— Salgótarjáni 990, — Közúti vasút 590,  
— Városi vasút 260, — Urikány 842, — Fa-  
bank 815, — Jelzálog 495, — Ker. Bank 4550,  
— Schlick 395, — Gullmann 840, Szlavónia  
820 —

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.



## APRÓ HIRDETÉSEK

Egy piros plüss divány és ugyanolyan 6 fotel eladó Sikátor-u. 20. sz. alatt. 641

Keresek két polgári iskolai fiának jó ketesztény családnál teljes ellátást. Címeket a kiadóhivatal utján kérek.

24 darab tölgyfa lépcső eladó Teleki-ut. 25. szám alatt. 642

Egy jókarban levő zongora bérbé kerestetik, esetleg megvételre is. — Cím a kiadóhivatalban. 643

Folyó évi augusztus hó 1-ére négy felnőtt tagból álló uri család négy szobás lakást keres. Cím a kiadóhivatalban. 645

2 erős igásló egyik négy éves, eladó. Cím a kiadóban. 628

Egy öntött vaskályha és egy íróasztal eladó Deák-ter 6. szám alatt. 645

A városi központi szeszfőzdébe naponta frissen kifőzött szőlőtörköly kapható jutányos áron. Lovak és marhák etetésére jó tápszer. 610

Intelligens házaspár keres február hó 1-ére esetleg 15-ére kétszobás csinosan burorozott lakást konyhával és mellékhelyiségekkel. Cím a kiadóhivatalban.

Ajtók, ablakok és tokok, amelyek a Thurn-Taxis herceg baltavári kastélyából kerültek ki, jutányos áron kaphatók. Érdeklődni lehet a gőzfürdőben. Telefon 350.

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető  
vidékre is CENTRÁL Szálloda  
portásánál (szobapincér).

## A világítási rendelet

határozatai a fényhatás  
csökkenése nélkül csakis

### TUNGSRAM-félf wattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású  
Tungsrاملámpákat.

## Hölgyek figyelmébe!

Megjelentek a téli szezonra a következő divatlapok:

„Elite“  
„Legujabb kabát és kostüm  
Album“  
„Bluz Album“  
„Divat-Album“.

Kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP FIA cégnél  
Nagykanizsán.

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálloda. Telefon 74

Csütörtök, péntek. Január 30. és 31.

XV. magyar Arany-sorozat filmje

## Judás

Színmű 6 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapon: 3, 5 és 7 órakor.

## URANIA mozgóképalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 256

Szerda, csütörtök. Január 29. és 30.

## Barbárok

szenzációs társadalmi dráma  
német művészekkel.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepnapokon: 3, 5 és 7 órakor.

Kovács János a saját úgy az összes rokonai nevében mely fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy felejthetetlen szeretett neje

## Kovács Jánosné

szül. Freiburger Luiza

1919. január hó 29-én reggel 8 órakor életének 59-ik, boldog házasságának 27-ik évében, a haldoklók szentségének ajtatos felvetele után csendesen az Urban elhunyt.

A felejthetetlen drága halott földi maradványa 1919. évi január hó 30-án, csütörtökön délután fél 4 órakor fog Erzsébet-ter 17. számú gyászházban a rom. kath. szentegyház szertartása szerint beszételtetni és a rom. kath. temetőben örök nyugvó helyére kísértetni.

Az engesztelő szentmise áldozat a megboldogultnak lelki udveert folyó évi február hó 1-én délelőtt 10 órakor fog a szentferencrendiek plebániá templomában a Mindenhatóknak bemutatattatni.

Nagykanizsa, 1919. január hó 29-én.

Béke poraira!

# A GŐZFÜRDŐ

a t. közönségnek mindennap  
rendelkezésre áll.

# A GŐZ és KÁDFÜRDŐ

reggel 7 órakor nyilik.





Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYKANIZSA,

Sugár-ut 4.

Zala Nyomdavidálat

Fő-ut 6. sz.

Megjelenik hétfő kivételével minden napkorával

## ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztésért és kiadóhivatali telefon 78.

Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Főmunkatárs és lapfőigazgató:

CSILLAG JENŐ

Hirdetéseket, nyílt-teret és magánközleményeket díjazás szerint veszi fel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

helyben házhoz szállva, vagy posta szerződéssel

Egész évre K 60-

Félévre „ 30-

Negyedévre „ 15-

Egy hóra „ 5-

Egyes szám ára 20 f.

## Békekonzferencia.

Wilson a területi hódítások ellen.

Newyork, jan. 30. Az United Press jelenté Parisból: Wilson elnöknek az a véleménye, hogy a német gyarmatok és a szigetek Japán, Anglia és Franciaország közt való elosztása egyenlő volna a régi diplomácia megismétlésével, amely annak az elvnek hódol, hogy a hajalmas nemzeteknek egymás közt kell felosztani a zsákmányt. Wilson e politikához nem járul hozzá. Amerikának a konferenciában való részvétele attól az elhatározástól függ, hogy a német gyarmatokat elosztják-e a szövetségesek közt, vagy pedig a népek ligájának felügyelete alá helyezik. Ugyatizik, hogy a szövetségesek álláspontjában a zsákmány elosztását inkább kívánják, mint a népek ligáját. Ez a kérdés elérte a legkomolyabb fázisát. Wilson elhatározása arra bírta a szövetségeseket, hogy végleges határozatukat elhalasszák.

Kedvező a hangulat Magyarországra iránt.

Genf, jan. 30. A békekonzferencián, mint a Telegraph párisi tudósírója jelenti, újabb kedvező hangulat mutatkozik Német-Ausztria és Magyarország irányában. Ugyanilyen irányban kedvezőtlenebb lett a hangulat a csehekkel és délszlávokkal szemben. A nagyhatalmak részéről egyre szaporodnak a panaszok a csehek, délszlávok és románok emberellen bántásai ellen.

Foch a békéről.

Newyork, jan. 30. A lapok közlik Foch következő nyilatkozatát:

Tudatában vagyunk annak, hogy olyan békét kell kötni, amely helyes arányban van győzelmünk nagyságával. Franciaország borzalmas erőfeszítései jogot adnak neki arra, hogy bármiféle kikötést tegyen a békeszerződésben. A Rajna a jövő békéjének záloga. Mi nem akarjuk Németországot meglátni, de ki biztosíthat bennünket arról, hogy Németország a mostani demokratikus irányra ellenére néhány év múlva nem fog-e bosszúért kiállani.

A burgonyadaraközppont botránya és Károly exkirály.

Budapest, jan. 30. A burgonyadara-botrány ügyében ma szenzációs fordulat történt. Megérkezett a bergi rendőrség távirata, amely szerint Windischgraetz Lajos herceget mint gyanúsítottat kihallgatták. A herceg vallomása ellenkezik eddigi nyilatkozataival: csupán a tízmilliósvagyonalapról van tudomása, a 3 900 000 kóronáról azonban semmit sem akar tudni. Marich és védői erre elhatározták, hogy senkit sem kímélnek és a botrány egész anyagát a bíróság elé terjesztik. Követelik Károly exkirály, Szmeosányi György volt kormánybiztos, Nagy Ferenc volt miniszter és Czobor Péter újságíró kihallgatását, akik szerintük tudnak arról, hogy Windischgraetz a burgonyadara botrányból befolyó összeg egy részét az exkirálynak adta.

## A megszállott Magyarország.

Az amerikai sajtó megrója a megszállók embertelenségét.

Koppenhága, jan. 30. A Telegraphen Compagnie jelenté Washingtomból: Az amerikai sajtó a legnagyobb felháborodással veszi tudomásra a magatartásról, amelyet Magyarország megszállott területein a megszálló csapatok intenciózus állampolgárokkal szemben követnek. A Newyork Times követeli, hogy Amerika tiltakozzon Parisban ez ellen. Az Evening Sun az amerikai magyar sajtóból veszi át a bizonyos internáléjának híret és égbekiáltónak mondja a botránytól való bevezetését.

A csehek bezárták a pozsonyi egyetemet.

Pozsony, jan. 30. Follner Odón, a pozsonyi egyetem rektora a cseh-szlávok miniszterium fogadására rendezendő ünnepélyen az egyetem részvételét megtagadta. Ezért a pozsonyi zsinatban az egyetemet az orvosi fakultás kivételével bezárták. Az egyetemi tanács, mint magániszemélyek rendőri felügyelete alatt állnak, a továbbiakra nézve a prágai kormány intézkedik.

A nagyszabeni román kormány újabb fenyegetése.

Kolozsvár, jan. 30. A nagyszabeni román kormány felszólította a sztrájkoló erdélyi közalkalmazottakat és munkásokat, hogy a hűségüket február 3-ig okvetlenül tegyék le. Amennyiben vonakodnának ezt megtenni, az ellenkezőket Dobruzsába internáltják kényszer-munkára.

Balassagyarmatot visszafoglaltuk.

Balassagyarmat, jan. 30. A város teljesen csapataink biztonságába jutott. A heves utcai harcokban a csehek 25 halottat veszítettek, köztük parancsnokukat, míg a magyarok vesztesége 13 halott és 27 sebesült. Hírszerint a csehek a szomszédos Hont megyében gyülekeznek és erősítéseket várnak, hogy újból meglátnadják a várost. Ez esetben a legvéresebb harcok várhatók, mert a lakosság, valamint a munkás és katonatanács védeni fogja a várost.

Összeütőközések a csehekkel.

Eger, jan. 30. Dr. Módly kormánybiztos rendelkezésére tegnap egy 180 fős álló géppuskás osztály vonult ki a Pásztó felé közeledő csehek ellen 12 gépfegyverrel. Pásztónál összeütőközésre került a sor, amelynek folyamán a csehek 5 halottat és 12 sebesültet veszítettek. A csehek ezután visszavonultak Szécsén felé.

Esztergom, jan. 30. Drégelyfalván a magyar csapatok szembeszálltak a csehekkel akik az ipoly folyón át akartak kelni. A támadást a csehek kezdték és egy páncélautó is harcba vetettek, csapataink azonban ennek ellenére visszaverték őket.

## Politikai hírek.

Éjjeli minisztertanács.

Budapest, jan. 30. Ma délután öt órakor minisztertanács kezdődött, amely a leszerelési alisztek memorandumával foglalkozva tiltakozott az ellen, hogy bárki is ultimátumszerű követeléseket terjesszen a kormány elé. A memorandumot a szakminisztereknek adták ki. A minisztertanács, amely éjjel 11 órakor félóra szünetet tartott és még éjjel 1 órakor is tart, tiltakozott Pozsonynak a csehek által történt birtokbavétele ellen.

Ki lesz a német miniszter.

Budapest, jan. 30. A német kormányzó tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a német miniszteri állásra Junker János szegedi táblabíró, a politikat államtitkári állásra Kalmár Henrik szerkesztő, az adminisztratív államtitkári állásra pedig Jekel Péter miniszteri tanácsosi jelölt.

Kunfi az egyetem határozatáról.

Budapest, jan. 30. Kunfi közoktatásügyi miniszter az egyetem tegnapi határozatáról nyilatkozva kijelentette, hogy az egyetem tanácsa ezzel nyíltan kibontotta az ellenforradalom zászlóját. A kormány minden erejével vissza fogja venni a támadást és gyorsan dűlőre akarja vinni a kérdést, ha lehet, az egyetem fenntartásával, ha pedig lehetetlen, akkor új néptörvénnyel, amely az egyetem autonómiáját egészen új alapokra fekteti.

Einyomott ellenforradalmi puccs — Makón.

Budapest, jan. 30. Makóról jelentik: A helyőrség csapatai régi idő óta beszéltek, hogy a makói csendőrség ellenforradalmi mozgalmat szervez, amelynek élén Petrovics György kormánybiztos áll. Csütörtökön a katonaság gyűlést tartott a Főtéren, ahova fegyveresen vonultak. A lakosságból is sokan csatlakoztak hozzájuk. A felszólalók a csendőrség ellen beszéltek és követelték, hogy a csendőrség hagyja el a várost. A gyűlés végeztével a katonaság elfordult a csendőrlaktanya felé. Egyszerre lövés dördült el, mire a csendőrök laktanyájukból gépfegyverrel kezdték löni az előnyomuló katonákat, akik fegyvereikkel viszonzták a tüzelést. Formális utcai harc fejlődött ki, amely másfél óra hosszat tartott és amelynek folyamán ötven meghaltak, többen megsebesültek. A csendőrök végül is kilyonultak a városból.

## Ujra kezdik a Spartakusok?

Berlin, jan. 30. A vörös katonaszövetség Berlinben újból röpcédulákat terjeszt, amelyek nyíltan az erőszakos lázadás megismétlését propagálják.

Pétervár, jan. 30. Az itteni népbiztos közölte a szovjetekkel, hogy a szovjetkormány és a németországi Spartakusok közt formális offenzív-szerződés jött létre.



# A kormánybiztos fogadtatása.

**Sneff kormánybiztos letette az esküt. — Nagykanizsa a törvényhatóság útján. — Demonstráció a kormánybiztos mellett. — A kormánybiztos programja a munka.**

— Saját tudósítónktól. —

A tegnapi nap nagy ünnepe volt Nagykanizsa városának. Tegnap érkezett meg a város új kormánybiztosa, Sneff József Budapestről, ahol a népkormány kezébe lelte a hivatalos esküt.

A kormánybiztos kinevezése óriási jelentőségű tény a város történetében. Régi vágy, amelyért generációk küzdöttek, lépett a megvalósulás első stádiumába. Nagykanizsa városa rálépett az önállóság útjára. Nemcsak kívánság, de komoly valószínűség az, hogy hamarosan kikerülünk a más városban, főként kilométerekre távol fekvő városban székelt hatóságok hatalma alól. A vármegye akármilyen jókora talánusított velünk szemben, nem ismeri a mi speciális viszonyainkat, nem érezte olyan közvetlenül a mi bajainkat s így természetesen nem is orvosolhatja eléggé azokat soha.

Hisszük, hogy ez a jövőben másképpen lesz Nagykanizsa városának ipari, gazdasági, kulturális és politikai tulsulya kétségtelenül, determinálja arra, hogy formálisan is a vármegyében, de legalább magában a város ügyében döntő szava legyen.

Az új kormánybiztos kinevezését elsősorban ebből a szempontból szögezzük le. A város története fordulóponthoz jutott. Nagykanizsából, ha lakossága kellő kitartási és akarati tanúsít, modern, fejlődő város lehet. Ennek a megvalósítását várjuk mi Nagykanizsa első kormánybiztosától.

A kormánybiztos fogadtatása méltó volt a kinevezés történelmi jelentőségéhez.

## Az ünneplő város.

Az ebéddő utáni szokatlanul benépesedtek a város utcái. A házak, a templomok felfogóva, a városháza erkélyének egyik sarkán a piros-fehér zöld, a másik sarkán a vörös lobogó. Az üzletek zárva, a kávéházak vasrendőryei leeresztve. Nagykanizsa munkássága és a kereskedők tüntető munkabeszűntetéssel üdvözölték kormánybiztosukat. Az utakról szorgos kezek eltakarították a havat, a városháza járdáit bomokkal hintették fel. Az ablakokban kíváncsi fejek jelentek meg, az egész városban a várakozás feszült hangulata.

## A Munkásokotthonban.

Két óra felé a Munkásokotthonban nagy volt a sűrűség-forgás. A munkástanács, a szociáldemokrata-párt végrehajtó-bizottsága, a katonatanács gyűlékezett. Az Otthon előtt vörös szalagokkal feldíszített kocsi és szánokkó vártak a fogadókra. A Munkásokotthon termei tömve a szervezett munkássággal.

## A pályaudvaron.

Vélháromkor indult el a kocsiak sora a Munkásokotthontól a városháza elé, ahol a polgármester, főjegyző és rendőrszázados csatlakoztak a menethez. A városháza előtt a katonaság állott fel példás rendben a szervezett munkásokkal együtt. A rendet cirkáló lovasrendőrök és a gyalogos rendőrök egy szakasza tartotta fenn ügyesen és tapintatosan. A pályaudvaron egy század katona, a szervezetek és hivatalok képviselői várakoztak. Hideg volt, de a tömeg türelmesen, kitartóan várta. Három

óra elült, amikor a budapesti vonat berobogott. A századparancsok „jobbra nézz”-t vezényelt, a cigányzenekar pedig rázendített a Marsellaisere. A kocsiából kilépő kormánybiztos hatalmas eljennel fogadta a közönség. Az éljenzett zengve visszahangozta a pálya udvar hatalmas üvegtereteje.

A kormánybiztos, akinek szemmeláthatólag nagyon jólesett az impozáns fogadtatás, elsőnek Wágner Károly párttitkár a szociáldemokrata párt nevében üdvözölte. Utánna dr. Sabján Gyula polgármester a kormánybiztoshoz a következő beszédet intézte:

A szociáldemokrata párt ünnepe avatta a mai napot, de ez az ünnep nemcsak a szociáldemokrata párt ünnepe, hanem az egész városé, amely fejlődni és haladni akar és kormánybiztos urtól ez irányban sokat remél. A városi hatóságok és a polgárságnak a munkássággal együtt érző része nevében üdvözölöm Önt és remélem, hogy mindent, ami a város érdekeit előmozdítja, el fog követni.

Tóth József alhadnagy a nagykanizsai helyőrség, Sáfáry Iván főhadnagy a katonatanács, Marvalics József pedig a munkástanács üdvözlését tolmácsolta. A kormánybiztos meghatólag mondott köszönetet és kijelentette, hogy programbeszédét a városháza erkélyén fogja elmondani.

Ezután megindult a menet a városháza felé. A menetet lovasrendőrök, nyitották meg. Amerre a kocsi sor elhalad, a járda feketélt az emberek tömegétől. Körülbelül kétezzer ember volt künn az állomáson.

## A programbeszéd.

A városháza előtt hatalmas közönség várta a kormánybiztos beszédét. Az erkélyről Bdrány József közölte a kormánybiztos kinevezését. Utánna Sneff József kormánybiztos mondta el programbeszédét:

— Igen tisztelt polgárok, katonatestvérek és munkáselvtársak! Bejelentem, hogy tegnap letettem a hivatalos esküt a kormány kezébe. Megfogadtam, hű leszek Magyarországnak, a jövő feljövendőjéért és a forradalom vívmányaihoz, amelyeket minél előbb a nép érdekében a kormánnyal egyetértésben meg fogok valósítani. Mindenki tudja, hogy az ország sok baját és vérző sebeit egy pillanattal alatt meggyógyítani lehetetlen. Tudom, hogy önök is meg vannak győződve arról, hogy nekem sem lesz módomban, hogy olyant hozzak, ami nincs. A forradalmi kormány nem tehet arról, hogy a háború az ország minden értékét elpusztította. Én se tudok mást tenni, mint hogy azt, ami még van igazságosan elosszam és elősegítem az új, szebb és jobb életet új világnézet alapján, amelyben Magyarország népe megtalálja boldogulását. Oda kell és oda fogok hatni, hogy a város fejlődését minden irányban előmozdítsam. Nagykanizsának minél előbb — ezzel jöttem, ezzel maradok, vagy bukom — önálló, törvényhatósági joggal felruházott városnak kell lennie, hogy független legyen a vármegyétől. Ha mód lesz rá, a megye székhelyét is Nagykanizsára akarom hozni, hiszen városunk minden tekintetben gőpcönítja Zala megyének. Városunk és megyénk kulturális fejlesztésére nagyon sokat kell dolgoznom.

Munkára van és lesz szükség. Házakat, utakat, vízműveket kell építenünk, már csak azért is, hogy megszűnjön a munkanélküliség. Mát a forradalom nem azt jelenti, hogy az ország népének egy része dologtalanul élje napjait, sőt: a forradalom éppen azt hozza, hogy minden társadalmi osztálynak dolgoznia kell. Ez a kormány programja. Azt hozza a népek szövetsége az egész világnak, hogy a munkában agyonsanyargatottak mellett ne legyenek munkátlan ingyenélők. A népköztársaság, amely pillanatnyi segítyben része illa munkanélkülieket, nem akar beréket nevelni. A népkormány, amely engem kormánybiztoská kinevezett, azzal küldött Nagykanizsára, igyekezzen felvilágosítani a népet, hogy nem a kormányon múlik, hogy nincs munkaalkalom, minden rossznak az elvesztett háború az okozója. Sok terület, orvost, kórházra és szanatóriumra lesz még szükség, hogy az ország minden polgára boldogan élhessen. Programom: a kultúra, a többtermelés és a megértés, békesség a társadalmi osztályok között. Nemcsak a szűkező proletárság, hanem minden társadalmi osztály érdekében dolgozom, bár nem tagadom meg az szociáldemokrata voltomat, hiszen a szociáldemokrata munkásság és a szervezett katonaság áll mögöttem és annak bizalma emelt a kormánybiztosi székbe. Éljen a magyar népköztársaság, éljen a kormány!

A beszédet az összegyűlt tömeg viharos éljenzéssel fogadta, azután csendben és rendben szétoszlott.

## Társasvacsora a Kóronában.

Este 7 órakor a szociáldemokrata párt társasvacsorát rendezett Sneff kormánybiztos tiszteletére. Amikor ezeket a sorokat írjuk, még javában folyik a kormánybiztos ünneplése a Korona éttermében. A fehér asztalok mellett több mint 300 ember ül ünnepi hangulatban. A város egész társadalmá, minden osztály és felekezet különbség nélkül ott ül festévi egyetértésben a Korona éttermében. A Himnusz és a Marsellaisel felváltva huzza a cigányzenekar. A felszólások még most is folynak. Sok beszéd hangzott el. Sorban szólaltak fel a város, a hatóságok, pártok, intézmények képviselői.

Elsőző Dr. Sabján Gyula polgármester, majd Brónyai Lajos, Kócsa József, főbizalmifélt, Polai János, a vasutasok tükára, beszéltek, majd Vugrinecz Károly párttitkár mondott érdekes részleteket Sneff József kormánybiztos kinevezésének előzményeiről és hivatali hálaköréről. Tury postafőtiszt után a kormánybiztos emelkedett szólásra és afölötti örömeinek adott kifejezést, hogy a város lakosságát egy táborban üdvözölheti. Elmondta, hogy ő a béke, a munka és a megértés embere és kérte eszméi megvalósításához a város lakosságának támogatását.

Ezideig Tóth Béla, Halász Frigyes, Buzsó József, Fabick Károly, Beck Soma, Révész Lajos, Marvalics József, Pálffy Zsigmond, Kramer József és Dr. Lukács József mondtak üdvözlő beszédeket.

A bänkeik résztvevői a legjobb hangulatban vannak együtt.

A zalamegyei rokkant szövetség értesíti az összes hadirokkantakat és özvegyeket, hogy ha bármilyen okból is nem vették volna fel az öket jogosan megillető egyszeri (karácsonyi) segítyüket, azt február hó 1-én szombaton délután 3 órakor pótlólag felvehetik csak jelenikessenek a városházán a hadiségiyek ügyvivőjénél.



## HIREK.

## NAPTAR.

Róm. kat. N. Péter, Prot. Vigil.  
Gör. kat. 1919. január 18.) Atan.  
Iar. Sabat. 9. S. 6.  
A nap két reggel 7 óra 32 perc-  
kor, nyüzsisz délután 4 óra 55 perc-  
kor, hold két reggel 6 óra 12 perc-  
kor, arvaszék délután 3 óra 3 perc-  
kor.

1919.  
Január  
31  
Péntek

Ma az önkéntes polgárorség II. csoportja tart szolgálatot.

## A közönséghez.

Ránk nézve kellemetlen bejelentést kell tennünk. A tap. előfizetési és példányszámok-  
kinti árat február elsejétől ismételtelen kénytel-  
nek vagyunk fölemelni. Ebben a kinos helyzetbe  
a munkabérek és anyagárak ismételt nagy-  
arányú emelkedése kényszeríti bele vállalatun-  
kat. A nyomdai munkások e héten újból jelen-  
tekeny béremelést követeltek és kaptak. A ki-  
adók és szerkesztőségek font. ez évre kötött  
kollektív szerződés is várakozáson felül terhel-  
tett ránk. Nyomdánkát papírral és más szük-  
séges anyaggal csak a legnagyobb áldozatok  
árán láttuk meg. Ezzel szemben az ország  
összes nyomdájának munkája a minimumra  
csökkent. — A vásári forgalom esökentése, a  
bankok működésének korlátozása, s a keres-  
kedői árnyány következtében a nyomdai any-  
agrendelések zömig elmaradt. Speciálisan Nagy-  
kanizsán a nyomdák helyzetét Muraköz meg-  
szállása is súlyosbba tette, mert muraközi és  
horvátországi rendelőkintől elmaradtunk. A mai  
súlyos viszonyok közt haszonra dolgozni  
esztünk agában sincs a célunk csak az, hogy  
a kiadás valamelyes fedezetét nyarjen. Ezért  
vagyunk kénytelenek a Zala előfizetési árat  
február 1-től havonként 7 korona 50 fillérre,  
az egyes példányok árat pedig 30 fillérre fö-  
lemelni. Számítunk rá, hogy a közönség nehéz  
helyzetünket megérti és málfányolja.

## A Zala kiadóhivatala.

— A képviselőtestület ma megszünt  
A hivatalos lap tegnapi száma közli az 1919.  
évi nyolcadik néptörvényt, amely a városok  
közigazgatási szerveinek ideiglenes módosítá-  
sáról rendelkezik. Addig, amíg a közigazgatás  
újraszervezése megtörténik, a képviselőtestü-  
leteknek és az ezek belélelőből alakult összes  
bizottságoknak megstünetése mellett azok  
jogkörét a városi néptanács veszi át. A  
városi néptanács a városi tanács tisztviselő  
tagjaiból és a kormánybiztos által kinevezett  
tagokból áll. A kinevezett tagok száma négy-  
gyel lehet nagyobb a tisztviselő tagok számá-  
nál. A városi néptanács hatáskörébe tartoznak  
mindazon ügyek, amelyeket az előző törvények  
a képviselőtestületi gyűlés hatáskörébe utáltak.  
A törvény a mai napon lép életbe és így Snell  
kormánybiztos már a közeli napokban ki fogja  
nevezni a nagykanizsai városi néptanács  
tagjait.

— A határvédelem költségei. Hírt ad-  
tunk arról, hogy dr. Obál vendvidéki kor-  
mánybiztos Zala megye közönségét felszólította  
a határvédelem költségeihez való hozzájárú-  
tására. Annak idején ismerték a szervezett  
határvédelem nagy jelentőségét és felhívtuk a  
közönséget, hogy az akciók támogatassa. Ma a  
vármegye alispánja a népkormány erre vonat-  
kozó állástoglalását közli a polgármesterrel. A  
kormány a határvédelmi célokra ad. tíz össze-  
getet költsónnek tekinti, amelyet idővel haj-  
landó visszafizetni. A kormány ezzel az intéz-  
kedéssel a két vármegye védelmét országos

jelentőségűnek ismeri el. — A kormányintéz-  
kedés egyel több ok arra, hogy mindenki  
anyagi eszközeivel is szolgálja a magyar határ  
védelmét. — Itt emlíjük meg a mai nap fo-  
lyamán Zalaegerszegről kapott értesülésünket,  
amely szerint a vendjárás felállítására folyamatba  
van. A megoldási javaslatokat már a kormány  
is jóváhagyta. A vendjárásnak külön szolgál-  
bírája lesz, aki a közeljövőben megkezdí mű-  
ködését.

— A barakkórház átvele. Jelentellük,  
hogy a barakkórház átvevő bizottság meg-  
kezdte munkáját. Az átveendő anyag olyan  
nagy, hogy a befejezéshez hetek keltenek.  
Az átalakítás terveit Schless István mérnök el-  
készítette. Ugyancsak ő állította össze az át-  
alakítási munkálatok költségvetését is, amelyet  
most sokszorosítanak. A költségvetés-tervezet  
szerint egy épület átalakítása 30000 koronába,  
az egész munka körülből másfél millióba  
fog kerülni. — Itt emlíjük meg, hogy a Patria  
pótkávégyár ma a városi tanácsól három bar-  
takk átengedését kérte. A gyár a barakkókból  
munkásiakásokat akar csinálni. — A közle-  
kedés ügye is megoldás felé halad. A Patria-  
gyár tíz éven át évi 1000 korona hozzájárulást  
ajánlott fel, ha a város villamos autbusz-já-  
ratot létesít a barakktelep és a belváros kö-  
zött. Értesülésünk szerint a többi érdekelt gyár  
is a legközelebb felszánja támogatását a köz-  
lekedési eszköz létesítéséhez és fenntartásához.

— A munkástanács ma este 8 órakor  
rendkívül fontos ügyben ülést tart, amelyen az  
összes tagok jelenjenek meg.

— Színelőadás a Legényletnél. F. évi  
február 2-án vasárnap délután a Polgári Egy-  
let nagytermében a Kalk Legényegylet fiatal  
gárdája Csató Pál: „Megnázásodiam” című  
kitűnő vígjátékot fogja előadni. Az előadás  
pontban délután 4 órakor fog kezdődni és  
hogy mily nagy az érdeklődés az előadás  
irán mutatja az a körülmény, hogy a jobb  
helyeket már le is foglalták. A helyárak a  
következő ülőhelyek 5 4 és 3 K; földszinti  
állóhely 2 K, karzati állóhely 1 K 50 fillér. A  
jegyek máttól kezdve Barta Alfréd cég fő-  
úti d. v. tereskedésében válthatók.

— Meghívás. A Nagykanizsai I. sz.  
temelkezési egylet évi rendes közgyűlését  
1919. évi február hó 2-án délután 3 órakor  
Fekete Sas vendéglő helyiségében tartja meg,  
melyre az egyleti tagokat tisztelettel meghívja  
Az elnökség.

— A Magántisztviselők és Kereske-  
delmi alkalmazottak helyi csoportjai szombaton,  
febr. hó 1-én este 6 órai kezdettel Sárközi  
Dezso zenekara közreműködésével táncestélyt  
tart a Cásínó dísztermében.

— Istentisztelet. Az izraelita templom-  
ban a péntek esti istentisztelet f. hó 31-étől  
kezdve további intézkedésig délután 5 órakor  
fog kezdődni.

— A februári hadisegélyek fizetése.  
A nagykanizsai városházán február 1-én csak  
a hadirokkantak segélyeit fizetik, 2 ikán pedig  
vasárnap lévén, a rendes hadisegélyfizetések  
az alábbi sorrendben történnek:

Azok, akik 1-én szokták kapni,	3 ikán,
" 2-án "	4 ikán,
" 3-án "	5 ikán,
" 4-én "	6 ikán,
" 5-én "	7 ikán

kapják meg februári hadisegélyüket a város-  
ház közgyűlési termében.

— Állandóan érkeznek újdonságok ze-  
neművekben. Iskola hangjegyek minden hang-  
szer részére beszerezhető Fischel Fülöp Fia  
könyvkereskedésében.

— Az Uránia pénteken, szombaton és  
vasárnap mutatja be az olasz filmgyártás mes-  
terművét a csodaszépségű Henriette Bonnard  
fellépésével. A címe „Az utolsó percben” mesés  
attrakciók és trükkök vég elen sorozata. Jegyek  
már válthatók.

— Jótékonyág. Az izr. elemi iskola  
mezitlábos tanulóinak adakoztak Novotni  
István I. o. t. 5 K, egy pár cipőt; Novotni  
Ilona II. o. t. 5 K, két leányruhát, egy kö-  
tényt; Barta Rósi II. o. t. 2 inget, egy szok-  
nyát, egy bluzt, két fiúöltönyt; Geiger Gizella  
6 K, Eppinger László IV. o. t. két nadrágot.

— Dohányelárusításhoz egy hadirok-  
kant és egy hadiözevgy vagy hadiárva felvé-  
tetik. Jelenkezni lehet Szeib Ernő rokkant-  
szövetségi pénztárosnál Fő-ut 8. sz.

— Játék-kártyák, Piatnik-féle gyárt-  
mány, minden játékhoz kaphatók Fischel  
Fülöp Fia cégnei Nagykanizsán.

## Wilson titkára Nagykanizsán keresztül utazott.

## 20-as küldöttség Wilson titkáránál.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délután  
indult el Nagykanizsáról a 20 ik gyalogezred  
5. százada Murakeresztúrra, mint karhatalmi  
kirendeltség. A budapesti vonattal ugyanakkor  
utazott át Nagykanizsán Wilson elnök titkára,  
aki budapesti útjáról Zágrábon át visszatérő-  
ben volt Párisba. A század legénysége azon-  
dal elhatározta, hogy Wilson útját át küldöt-  
tségileg üdvözi. Négy tigu küldöttség Baán  
Jenő őrmester, vezetésével kereste fel kocsija-  
ban a titkár, aki nagyon szívesen fogadta a  
küldöttséget. A küldöttség vezetője tolmács ut-  
ján adta át a legénység üdvözlését s arra kérte  
Wilson titkárát, hogy Amerika a béketárgya-  
lásokon támogasson bennünket, hogy Ma-  
gyarország ezeréves határait meg ne  
csorbítsák. A titkár válaszában nagyon szí-  
vélyesen köszönte meg az üdvözlést, majd a  
köve kezéket mondotta.

— Uraim! Azt mondom önöknek is,  
amit a magyar népbiztársaság elnökének, Ká-  
rolyi Mihálynak is mondtam: Amerika Kos-  
suth Lajos óta ismeri igazán a magyar  
nemzetet, amelyet mindig becsült és sze-  
relelt. Legyenek mindnyájan megnyugodva,  
hogy Amerika a béketárgyalásokon minden  
erejével támogatni fogja Magyarország ér-  
dekeit.

Kijelentését a küldöttség kitűnő lelkesé-  
dészel fogadta, majd szívélyesen elbucszolt.  
A vonat csakhamar Murakeresztúrra ért, ahol  
a század legénysége a vonalból kiszállva, ka-  
tonai tiszthe korakozott a titkár kocsija előtt  
és a vonat elindulásakor hatalmas éljenti kiáll-  
ított Wilson elnökre és a szabad Amerikára,  
amit a titkár kalaplengetéssel köszönt meg.

## Csütörtöki tőzsde.

Budapest, január 30

Magyar Hitel 939, — Osztrák Hitel 643,  
— Osztrák-magyar államvasút 936, — Leszá-  
mító Bank 619, — Hazai Bank 400, —  
Magyar Bank 707, — Rimamurányi 935, —  
— Salgótarjáni 995, — Közuti vasút 598,  
— Városi vasút —, — Urikány 848, — Fa-  
bank 815, — Jelzálog 400, — Ker. Bank 4350,  
— Schlick 397, — Guttman 936, Szlavónia  
810.

A szerkesztésért felel: a főszerkesztő.



# APRÓ HIRDETÉSEK

Békebeli kék posztó, zsinóros teljesen új kocsis ruha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy fanyképezőgép eladó Takács Ferencnél, Zalaszentjakab. 646

Egy félmuraközi igás ló, egy könnyű szekér, egy könnyű hómokfutó, 2 darab egyes löszerszám, 20 métermázsa széna, némi szemes takarmány eladó. Cim megtudható a kiadóban.

Petőfi u'ca 50 sz. ház, Garai-utca 7 sz. alatt levő tefek, eladók. Cim Garai-utca 7.

Egy öntött vaskályha és egy íróasztal eladó Deák-tér 6. szám alatt. 645

Egy piros plüss divany és ugyanolyan 6 fotel eladó Sikátor-u. 20. sz. alatt. 641

Folyó évi augusztus hó 1 ére négy felnőtt tagból álló, uri család négy szobás lakást keres. Cim a kiadóhivatalban. 635

2 arós igásló egyik-négy éves, eladó. Cim a kiadóban. 628

1055/1919

## Felhívás.

A 6412/1891 F. M. sz. rendelet értelmében felhívatik a gazdaközönség, hogy a hernyók irását kelő buzgalommal fogantatásúak s f. évi március hó 20 áig oktetlenül befejezzék.

Ezen határidő lejártá után az irást a városi tanács, a mező-hegyőrök és rendőrség közbejöttével szigorúan ellenőrizni fogja.

A városi tanács,

Nagykanizsán, 1919. évi január hó 25. én.

Dr. Sabján Gyula s. k.

polgármester

650

Ne használjon szőlőkötözőnek mást, mint a svéd nátron cellulozéból készült erős

„Cordelin” szőlőkötöző papirspárgát.

A legolcsóbb! A legerősebb!

Saját érdekében kérjen ajánlatot. Viszont-eladóknak nagy engedmény. — Megyei képviselők jelentkezzenek. Ügynököknek, utazóknak nagy mellékkereset!

Cordelinwerke eladási irodája  
BUDAPEST, V., Zoltán utca 10.

## A NÉP ORVOSA

hasznos ismerettár az egészség előmozdítására és megvédésére, a háborgatott egészségek helyreállítására. — Nélkülözhetetlen könyv minden családnál. — Ára kötve 10 kor.

Népszerű oktatás a balesetek alkalmával szükségessé valandott segélynyújtásban. — Ára 1 korona.

Kapható FISCHEL FÜLÖP FIA  
könyvkereskedésében, NAGYKANIZSÁN

## Fiaker

minden alkalomra megrendelhető  
vidékre is CENTRÁL Szálloda  
portásánál (szobapincér).

Könyvek :: Folyóiratok :: Naptárak

FISCHEL Fülöp Fia  
könyv- és papírkereskedés  
NAGYKANIZSA, (Városház-palota.)

Irodaszerek, üzletkönyvek, papírok  
hangszerek, diszművek, játéktárgyak

## VILÁG nagy mozgó-színház

Szarvas Szálló. Telefon 74

Csütörtök, péntek. Január 30. és 31.

XV. magyar Arany-sorozat filmje

# Judás

Színmű 6 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünneppon: 3, 5 és 7 órakor.

## URANIA mozgóképalota

Konqonyi-u. 4. Telefon 268

Péntek, szombat, vasárnap. Január 31. február 1-én és 2-án

Az olasz kinematográfia remeke

# Az utolsó percben

szenzációs kalandor-dráma 5 fejev. Főszereplő Henriette Bonnard olasz művésznő.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.

Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

## HIRDETMÉNY

Atullított pénzintézetek közhirre teszik, hogy a náluk elhelyezett takarékpénztári és folyószámlai betétek kamatlábát

1919. február hó 1-től kezdődőleg

# 2 1/2 % -ra szállítják le.

A betéti kamatadót az intézetek sajátjukból fizetik.

Nagykanizsa, 1919. január hó 29-én.

Del-Zalai Takarékpénztár Részvénytársaság  
Nagykanizsán

Nagykanizsai Takarékpénztár  
- Részvény-Társaság

Nagykanizsai Bankegyesület  
Részvény-Társaság

Néptakarékpénztár Részvénytársaság  
Nagykanizsán

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank  
nagykanizsai fiók

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részv.-Társ.  
Nagykanizsán

# Zala nyomdavállalat

## Nagykanizsa

TELEFON: 78.



Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papírarukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.